

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Sand, George.; oversat af H. P. Holst.
Titel Title:	<u>Consuelo : Roman i to Dele</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 2
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1876
Fysiske størrelse Physical extent:	2 bd.

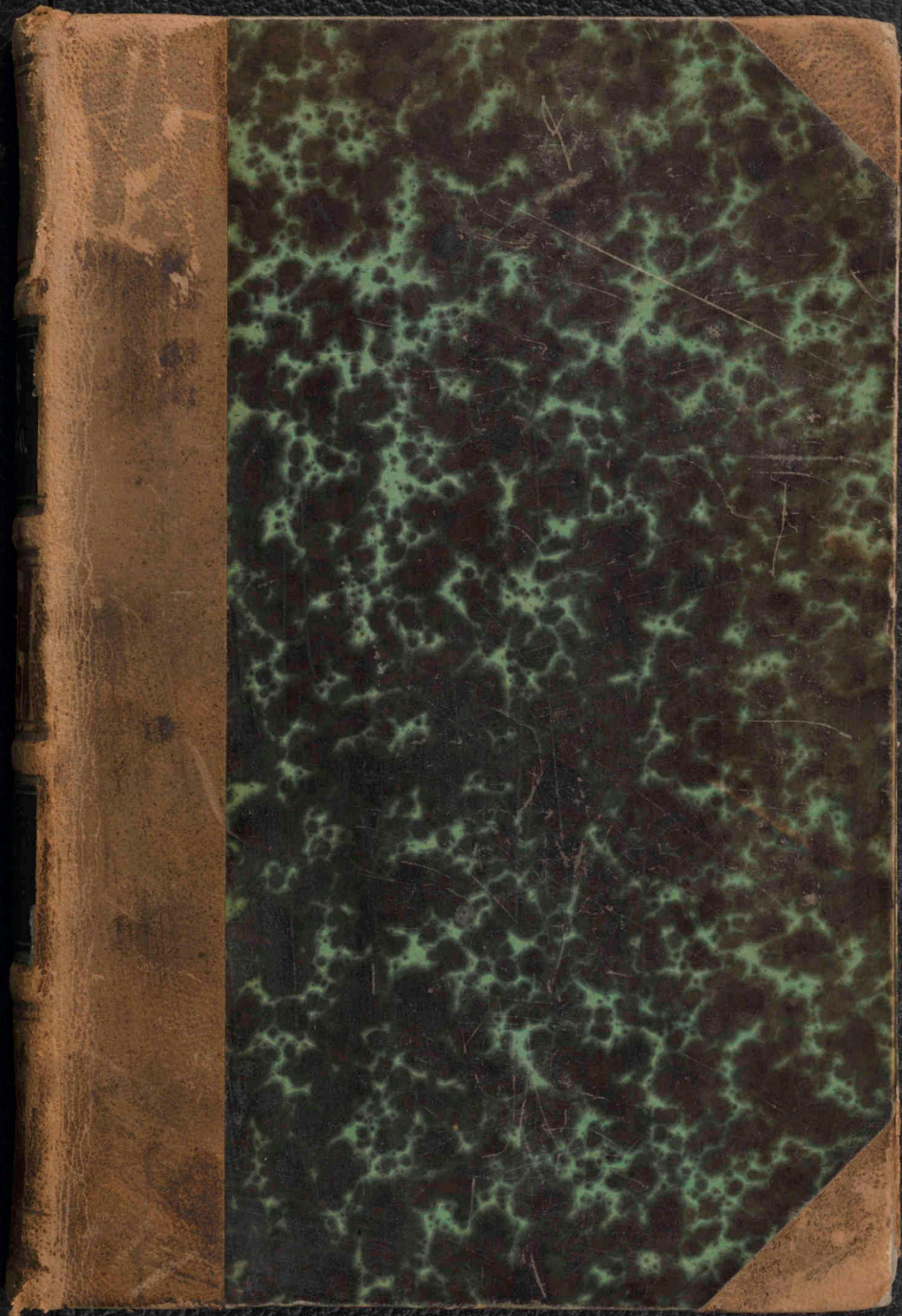
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

581-340.

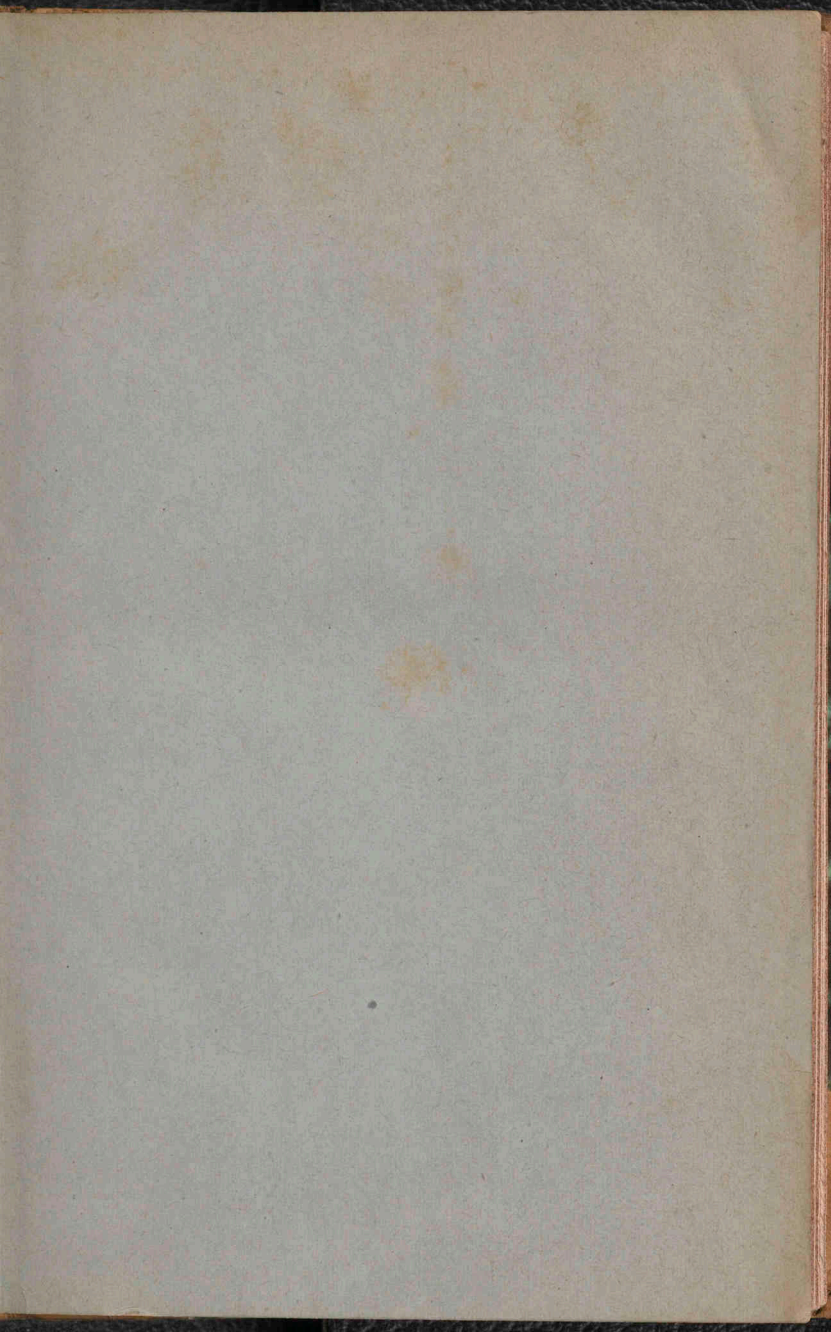
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

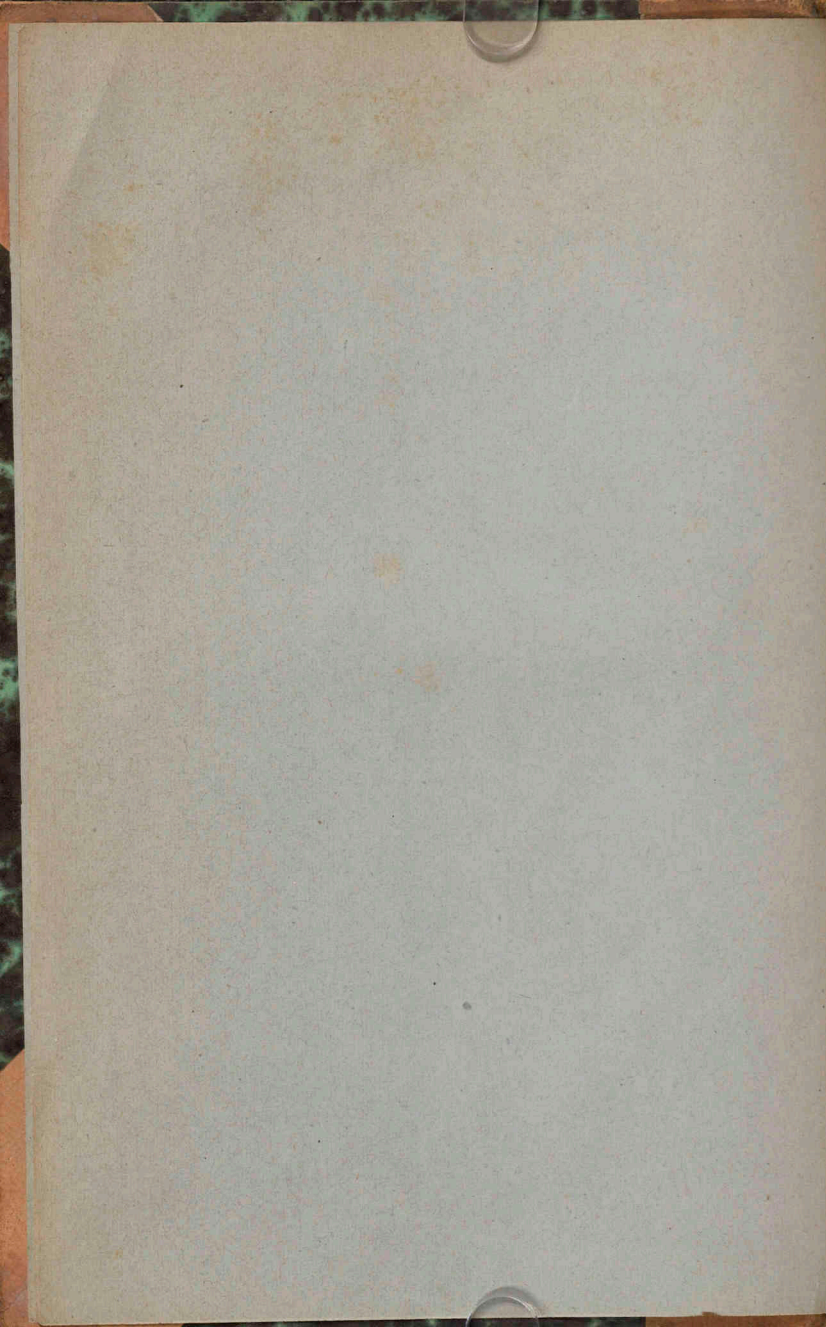

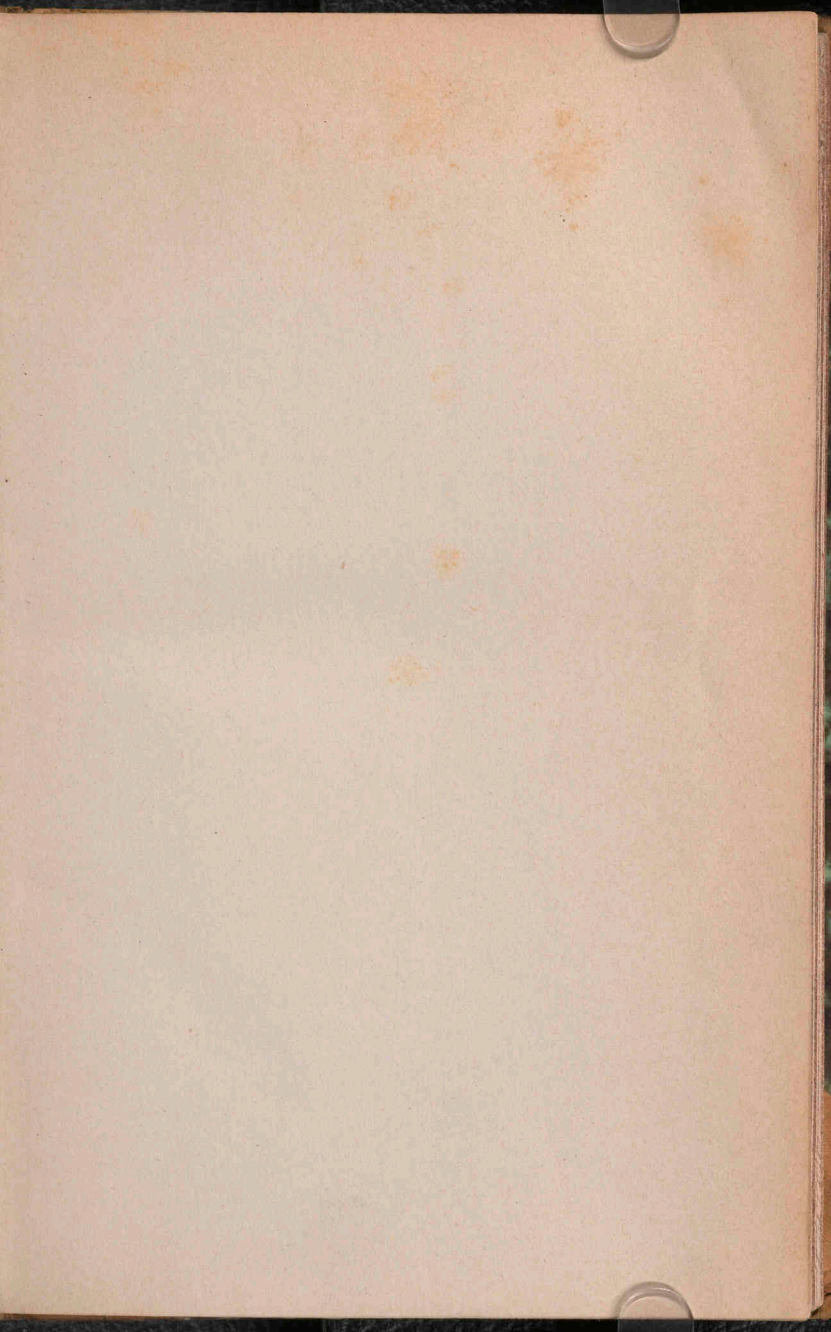
1 1 58 0 8 12776 3

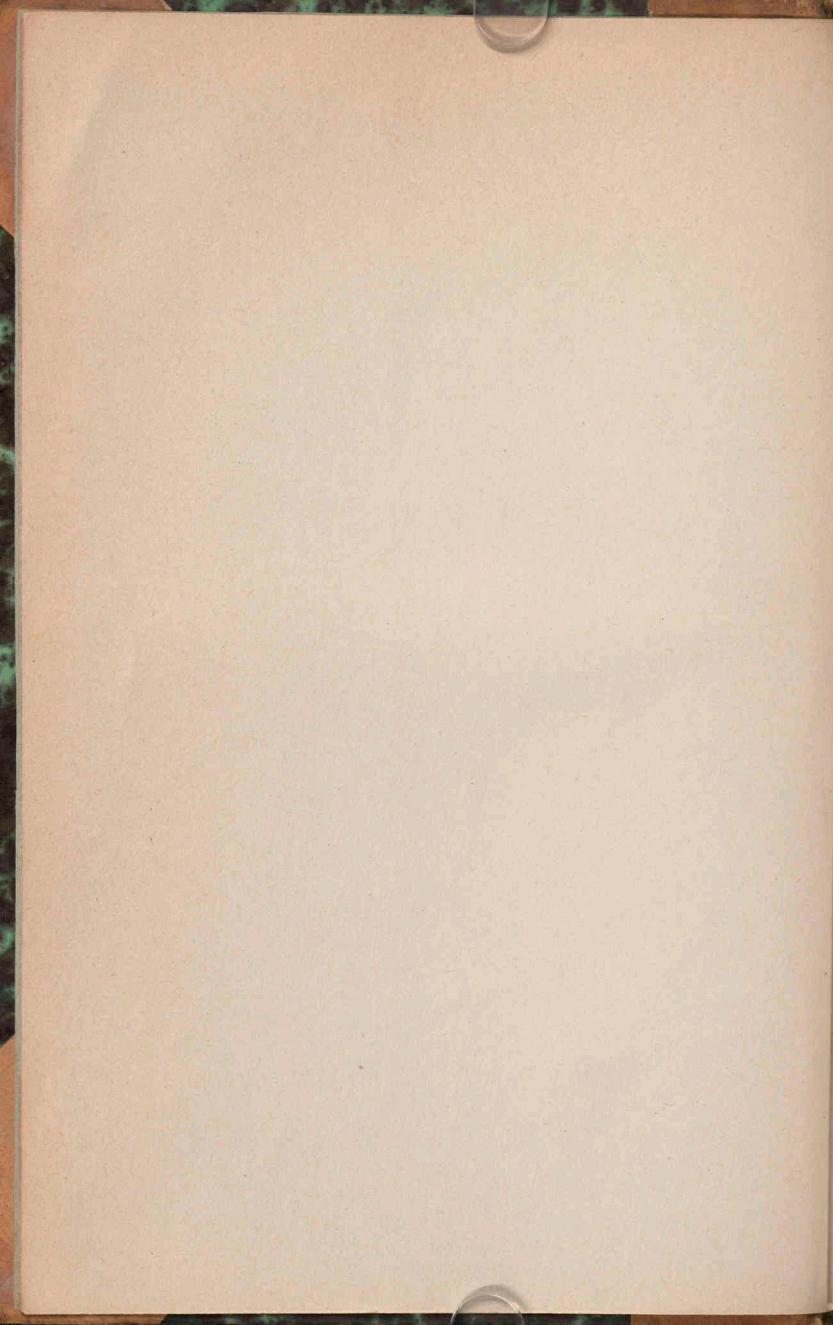
+ Rex

Consuelo.

Anden Deel.

of the

of the

Consuelo.

Roman i to Dele

af

George Sand.

Overfat

af

H. P. Holst.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.

E. A. Reitzels Forlag.

1876.

Donnerstag

1777

1777

1777

1777

1777

Blanco Lunos Bogtrykkeri.

1777

Saasnart Consuelo fandt et gunstigt Dieblif, forlod hun Salen og ilede ned i Haven. Solen var gaaet ned, og de første Stjerner tindrede frem paa Himlen, der endnu i Vesten bevarede et let rosenfarvet Skin, medens den østlige Himmel var mørk og sort. Esteraarsaftenens friske og rene Luft, syntes at berolige hende. Hun havde skjælveth ved Tanken om, at hun første Gang i sit Liv havde manglet den Sikkerhed i Følelsen, og den faste Tillid til sine redelige Hensigter, der hidtil havde holdt hende oppe under alle Prøvelser. Hun havde forladt Salen for at unddrage sig den Trolddom, hvormed Anzoleto besnærede hende, og dog ønskede hun maaffee i dette Dieblif, at han skulde følge hende.

Dg der var virkelig En, der fulgte hende, men som hverken vovede at vise sig, eller som vilde vise sig: det var Albert. Fremmed for alle Smaaligheder, og hævet over Alt, der hedder falsk Undseelse, var han fulgt efter hende i den Hensigt, at beskytte hende og holde hendes Forsfører borte fra hende. Anzoleto havde lagt Mærke til det, men det havde ikke forurologiget ham. Han havde været Bidne til Consuelos Forvirring, og han troede, at være vis paa sin Seir. De mange, altfor lette Seire, han

tidligere havde vundet, havde gjort ham til en indbildt Nar, og han havde besluttet at lade Sagen gaae sin egen Gang, uden at ængste hverken sin Forlovede eller Familien.

„Det er ikke nødvendigt at forhaste sig,“ sagde han til sig selv. „Hvis hun endnu er vred paa mig, saa vil Synet af min fremhyklede Bedrøvelse kurere hende ganske. I ethvert Tilfælde er hun mindre knibst nu, end hun var i Venedig — det er aabenbart, at hun er bleven civiliseret her. Hvad gjør det, om min Medbeiler er en Dag længere lykkelig? i Morgen er hun dog min; maaskee endnu i Nat. Det er et godt Tegn, at hun ikke har røbet mig for dem; hvad enten det nu er Medlidenhed eller Frygt, saa har hun ikke forstyrret mig i min Broderrolle, og de fornemme Paarørende synes enige om at finde sig i alle mine Dumheder af Kjærlighed til hende. Jeg vil derfor forandre min Felttogsplan. Jeg er rykket længere frem, end jeg turde haabe, og kan gjerne tage mig en kort Hvil.“

Grev Christian, Stiftsdamen og Capellanen bleve derfor meget overraskede, da de paa eengang saae ham ophøre sig høflig, besfeden, anstændig og forekommende. Han var listig nok til at beklage sig for Capellanen over, at han havde voldsom Hovedpine, hvorhos han ikke glemte at bemærke, at den stærke Ungarviin, var løbet ham til Hovedet, da han ellers var meget afholden i dette Capitel. Denne Tilstaaelse blev sieblikkelig oversat paa Tydsk og meddelt Stiftsdamen og Greven, af hvilke den Sidste med stor Beredvillighed gif ind paa denne Undskyldning, medens Wenceslawa i Begyndelsen var langt mindre overbærende. Han gjorde sig imidlertid saamegen Umage for at behage hende, udtalte med saamegen Er-

bødighed sin Anerkjendelse af Adelens Fortrin og sin Beundring over den paa Slottet herskende Orden, at han afvæbnede hende ganske. Først hørte hun paa ham, fordi hun ikke kunde gjøre Andet, derpaa indlod hun sig med ham, morede sig over at høre paa ham, og var tilsidst enig med Broderen om, at han dog, naar Alt kom til Alt, var et prægtigt og allerkjæreste ungt Menneske.

Da Consuelo kom tilbage fra sin Spadseretour, var der forløbet en Timestid, som Anzoleto havde benyttet udmærket. Han havde gjenvundet hele Familiens Velvillie og det saa fuldstændigt, at han var vis paa, at han kunde blive i Slottet, saalænge som han fandt det nødvendigt for at opnaae sit Forehavende. Han forstod ikke, hvad den gamle Greve havde sagt paa Tydsk til Consuelo, men af hans Dine, der vare rettede paa ham, og af Consuelos overraskede og forlegne Mine kunde han læse sig til, at Grev Christian havde rost ham overordenlig og skjændt en Smule paa hende, fordi hun kunde behandle en saa elskværdig Broder med saamegen Kulde.

„Naa, Signora,“ sagde Stiftsdamen, der trods Alt ikke kunde lade være at holde af Consuelo og desuden troede at opfylde en Christen Pligt; „De var ved Bordet vred paa Deres Broder, og sandt at sige fortjente han det dengang ogsaa. Men han er dog bedre, end vi i Begyndelsen troede. Han holder meget af Dem og har talt om Dem baade med Kjærlighed og Agtelse. Han veed nu, at han havde druffet formeget ved Bordet, og han er for Deres Skyld ganske utrøstelig derover. De maa ikke være strengere end vi Andre, tal derfor med ham, og vær ikke saa kold imod den, der dog staaer Dem saa nær. Jeg f. Ex., jeg kunde aldrig holde ud at være

Uven med min Broder Baron Frederik, skjøndt han som ung baade var trodsig og stridig.

Consuelo, der hverken vilde bestyrke den gode Dame i hendes Bildfarelse, eller kurerer hende for den, stod som lynslaaet ved dette nye Angreb af Anzoleto, thi hun indsaae strax, hvor hyperligt det Hele var anlagt.

„De forstaaer ikke hvad min Søster siger til Consuelo,“ sagde Grev Christian til Anzoleto, „jeg skal forklare Dem det med to Ord: hun bebreider hende, at hun altformeligt spiller Mama ligeoverfor Dem, og jeg er overbevist om, at Consuelo brænder af Begjerlighed efter at slutte Fred. Nu Børn, omfavner hinanden! De, unge Mand, maa gjøre det første Skridt, og hvis De fra tidligere Dage har Noget at bebreide Dem, som De nu angreer, saa tilstaa det aabenhjertigt, for at hun kan tilgive Dem.“

Anzoleto lod sig ikke det sige to Gange, men greb Consuelos skjælvende Haand, som hun nu ikke vovede at trække til sig, og sagde: „Ja, jeg har vistnok meget at gjøre godt igjen, og jeg angreer min Uret saa bittert, at det kun lidt nytter mig, at jeg vil sætte mig ud over det — det sidder og gnaver herinde. Hun veed det meget godt, og hvis hun ikke var af Staal og Jern, saa vilde hun indsee, at jeg med mine Samvittighedskvaler allerede har hødet tilstrækkeligt. Tilgiv mig derfor, Søster, og skjænt mig din Kjærlighed igjen; hvis ikke vil jeg paa Timen reise bort og slæbe min Fortvivlelse og min Længsel med mig overalt. Fremmed, uden Raad, uden Støtte eller Kjærlighed, vil jeg opgive Troen paa Gud, og mine Udskielser ville falde tilbage paa Dig.“

Denne Rigtale rørte Greven dybt, og bragte Stiftsdamen til at fælde Taarer. „Der hører De det selv,“

raabte hun, „og hvad han der siger til Dem, Porporina, er baade smukt og sandt. Herr Capellan, De maa i Religionens Navn befale hende at udsone sig med hendes Broder.“

Capellanen gjorde Mine til at optræde som Mægler, men Anzoletto lod ham slet ikke komme til orde, men omfavne Consuelo, tiltrods for hendes Modstand og kysse hende lidenskabeligt, til stor Opbyggelse for alle de Tilstedeværende. Consuelo kunde i sin Forbittrelse ikke længere tie til denne Uforskammethed. „Hold inde!“ raabte hun, „Herr Greve, jeg beder Dem om at høre paa mig.“ Hun vilde netop opklare det Hele, da Albert kom til. I dette Dieblik dukkede Tanken om Zdenkos pludselige Forsvinden frem hos hende. Hun bleguede, saae paa Anzoletto med et smerteligt, bebreidende Blik, og Ordet døde paa hendes Læber.

Klokken syv satte man sig tilbords. For første Gang i hendes Liv vidste hun ikke, om Maaltidet varede en Time, et Dieblik eller et Aarhundrede. Hun nød ikke en Mundfuld og hørte og saae ikke, hvad der foregik omkring hende. Anzoletto var fuld af Opmærksomhed mod Alle, især mod Stiftsdamen, og behandlede Capellanen med den største Uerbødighed. Han drak kun Vand, og da Capellanen vilde skjænke Biin for ham, sagde han saa høit, at han maatte høres af Alle: „Nei, jeg takker; man skal ikke anden Gang saae mig paa den Galei. Denne fortræffelige Biin, hvori jeg vilde drukne min Sorg, er en Forræder. Nu, da det er forbi med mine Betyrninger, holder jeg mig igjen til Vandet, der er min sædvanlige Drik.“

Man blev denne Aften noget længere sammen end sædvanligt. Anzoletto sang atter, og denne gang havde

han kun Consuelo for Die. Han valgte hendes Yndlingsstykker af gammel Musik, som hun selv havde indøvet med ham, og han sang dem med den Renhed og Smag og den Fiinhed i Opfattelsen, som hun tidt havde indskjærpet ham. Og saaledes vakte han i hendes Sjæl de rene og dyrebareste Erindringer om hendes Kjærlighed og hendes Kunst.

Da man var i Begreb med at sige Godnat, passede han sit Snit og hvissede til hende:

„Jeg veed, hvor dit Bærelse er, og man har anvist mig et andet paa den samme Gang. Ved Midnat vil jeg knæle udenfor din Dør og blive i denne Stilling, til det bliver Dag. Nægt ikke at høre paa mig et Dieblis. Jeg vil ikke gjenvinde din Kjærlighed, thi den fortjener jeg ikke. Jeg veed, at Du ikke kan elske mig, at en Anden er den Lykkelige, og at jeg maa drage bort. Jeg vil skilles fra Dig med Døden i Hjertet, men jag mig ikke fra Dig, uden et melidende Afkedsord. Hvis Du ikke samtykker, saa reiser jeg bort ved Dagens Frembrud, og det er ude med mig for bestandig.“

„Siig ikke det, Anzoletto. Vi maae skilles her, men jeg tilgiver Dem og ønsker Dem . . .“

„En lykkelig Reise,“ afbrød han hende spottende. Derpaa paatog han sig igjen den tidligere hylkerske Mine og sagde: „Du er uden Skaansel, Consuelo, og Du vil kun min Undergang! Hvad frygter Du? har jeg ikke tusinde Gange viist Dig, hvor reen min Kjærlighed er? naar man elsker saa grændseløst som jeg, er man da ikke en Slave, og veed Du ikke, at et Ord af Dig kan tæmme og fængsle mig. Det kan jo aldrig skade din Fremtid, jeg skal være saa forsigtig, gaae saa sagte og tale saa sagte, at dit Rygte ikke kan komme til at lide

derunder. Og desuden, er jeg ikke din Broder? er der da noget Paasfaldende i, at jeg kommer og siger Dig Farvel, inden jeg reiser ved Daggry?"

"Nei, nei!" svarede Consuelo forfærdet, "Grev Alberts Bærelse er ikke langt derfra, og han har maaskee allerede gjættet det Hele. Hvis De vover paa Sligt, indestaar jeg ikke for Deres Liv. Jeg taler i fuldt Alvor, og Blodet stivner i mine Aarer."

Hun saae, at Alberts Die i dette Moment heftede sig dybt og klart paa Anzoleto. Han kunde ikke høre deres Samtale, men han syntes at opfatte den med Dinene. Hun drog sin Haand hurtig tilbage og sagde med halvkvalt Stemme: "Vogt Dem!"

"Frygter Du for Dig selv?" spurgte Anzoleto.

"Nei, men for Enhver, der nærmer sig til mig og truer mig."

"Og uidentivl ogsaa for Enhver, der tilbeder Dig? velan, lad saa være, jeg vuffer mig Intet hellere end at døe for dine Dine, døe for dine Fødder. Klokken tolv er jeg altsaa ved din Dør; tøver Du, saa vil Du kun fremstynde min Død."

"De reiser herfra ved Daggry, og siger ikke Farvel til Nogen?" sagde Consuelo, da hun saae, at han anbefalede sig hos Greven og Stiftsdamen, uden at tale om sin Afreise.

"Nei," svarede han, "de vilde kun holde mig tilbage, og hvis jeg kom til at see, at Alle sammensvore sig imod mig, for at forlænge min Dødsstval, saa vilde jeg dog give efter imod min Villie. Du vil undskyldte mig hos dem og bringe dem mit Farvel. Min Fører har Befaling til imorgen tidlig Klokken fire, at holde Hestene parate."

Denne sidste Forsikkring havde sin fulde Rigtighed. Det var ikke undgaaet Anzoleto, at Albert i et Par Timerstid havde betragtet ham noget besynderligt; men han havde besluttet at vove Alt og kun sørge for, at han kunde komme hurtig derfra, hvis det var nødvendigt. Hestene stod allerede sadlede i Stalden, og Føreren havde Ordre til ikke at gaae til Hvile.

Da Consuelo havde trukket sig tilbage til sit Værelse, overfaldt der hende en heftig Angst. Hun vilde ikke tage imod Anzoleto, og alligevel maatte hun frygte for, at han skulde blive afholdt fra at opsøge hende. Aldrig havde hun følt sig saa uhykkelig, forladt og ensom paa Jorden.

Hun satte sig hen til Binduet og tænkte alvorligt paa, hvilke Midler hun havde til at frelse sig. Egentlig var der ikke saa faa, men de syntes alle at drage andre Farer efter sig. Foreløbigt havde hun laaset Døren, hvorigjennem Anzoleto kunde komme; hun frygtede for at han skulde gøre Støi og hun vidste, at der kun behøvedes et Pust, for at tilkalde Albert. Ved Siden af hendes Værelse var der et Cabinet med en hemmelig Trappe, men denne Trappe førte ned i Etagen nedenunder, og ligetil Stiftsdamens Værelse. Det var hendes eneste Tilflugt, men for at benytte sig deraf, maatte hun, for ikke at gjøre Skandale, allerede forud meddele den gode Wenceslawa det Hele. Saa var der endnu Haven tilbage, men da Anzoleto havde gjort sig bekendt med Slottet tilgavns, kunde hun let her løbe lige i Forbærvelsen.

Hun saae Lys nede ved Stalden, og hendes Opmærksomhed henledtes paa en Mand, der gik frem og tilbage, uden at vække de andre Tjenere, og syntes ifærd med at træffe Foranstaltninger til Afreisen. Hun saae, at det var

Anzoleto's Fører, der efter modtagne Andviisninger var ifærd med at sadle Hestene. Hun saae ogsaa Pys henne hos den Mand, der havde Opsigt med Vindebroen, og sluttede deraf med Rette, at ogsaa han var averteret om at Nogen skulde tage bort om Natten. Medens Consuelo anstillede disse Jagtagelser og hengav sig til tusinde Gisninger, satte hun pludselig en temmelig forunderlig, men høist forvoven Beslutning; men da den forekom hende som en Middelvei mellem to Yderligheder, greb hun den alligevel som en Indskydelse fra Himlen. Uden at give sig Tid til omhyggelig at overveie hvorledes den lod sig udføre, satte hun sig hen og skrev Følgende i den største Hast, thi Slotsuhret havde nylig flaaet elleve:

„Albert, jeg er nødt til at reise bort. De veed, at jeg elsker Dem af mit ganske Hjerte; men mit Væsen er fuldt af Modsigelser og modstræbende Følelser, som jeg hverken kan forklare for Dem eller mig selv. Hvis jeg saae Dem i dette Dieblik, vilde jeg sige til Dem, at jeg betroer mig til Dem, at jeg overlader Dem at sørge for min Fremtid, og at jeg samtykker i at blive Deres Hustru. Jeg vilde endogsaa sige Dem, at jeg ønsker det, men jeg vilde alligevel skuffe Dem, eller jeg vilde aflægge et ubesindigt Løfte, thi mit Hjerte er endnu ikke saa luttret efter sin gamle Kjærlighed, at jeg uden at gjøre mig Brevidelser kunde hengive mig til en ny. Jeg flygter herfra, jeg gaaer til Wien for der at træffe Porpora, der efter sit sidste Brev til Deres Fader allerede er der eller vil komme dertil i de nærmeste Dage. Jeg sværger Dem til, at jeg hos ham vil søge Kraft til at glemme min Fortid og haabe paa en Fremtid, hvis Hjørnesteen De vil være. Følg ikke efter mig — jeg forbyder Dem det i Kraft af denne Fremtid, som Deres Utaalmødighed maaskee kunde

ødelægge ganske. Vent mig og hold det Løfte, De har givet, at De ikke uden mig vil vende tilbage til . . . De forstaaer mig. Forlad Dem paa mig, det fordrer jeg af Dem, thi jeg skilles fra Dem i det fromme Haab, at jeg enten snart vil komme igjen eller lade Dem kalde. I dette Dieblit er jeg betagen af en forfærdelig Drøm. Jeg vil heller ikke, at min Broder skal følge mig, thi jeg vil stufte ham og faae ham til at tage den modsatte Vej. Bed Alt, hvad der er Dem kjærest i Verden, beder jeg Dem om ikke at modarbejde min Plan og at troe paa, at jeg er oprigtig. Deraf vil jeg erkjende, om De elsker mig i Sandhed, og om jeg uden at rødme kan opoffre min Fattigdom for Deres Rigdom, min Uvidenhed for Deres Aandsdannelse. Levvel! dog nei — paa et hurtigt Gjensyn, Albert! For at bevise Dem, at jeg ikke skilles fra Dem for bestandig, overdrager jeg Dem at stemme Deres værdige og dyrebare Tante gunstig for vor Forbindelse og at bevare mig Deres ædle og ærværdige Faders Bevaagenhed. Siig ham den fulde Sandhed. Fra Wien skriver jeg Dem til igjen.“

Haabet om at overbevise og berolige en saa elfsøvels-glødende Mand som Albert ved et saadant Brev var uidentivl dristigt, men ikke usornstigt. Alt, hvad Consuelo skrev, tænkte hun ogsaa, og Alt, hvad hun lovede, agtede hun redeligt at opfylde. Hun troede paa Alberts vidunderlige Seekraft, og det saldt hende intet Dieblit ind at ville føre ham bag Lyset; hun var, efter sit Bekjendtskab til hans Charakter, vis paa, at han vilde troe hende og adlyde hende punktiligt.

Efterat hun havde lagt Brevet sammen uden at forsegle det, tog hun sin Keisekaabe paa, hyllede sig ind i et tykt, sort Slør, trak et Par stærke Sko paa Fødderne,

stak sine faa Penge til sig, samlede sig en lille Pакke Linned og sneg sig saa med en utrolig Forsigtighed ned ad Trappen. I den nederste Etage kom hun forbi den gamle Greves Bærelse og smuttede ind i hans Capel, som hun vidste, at han regelmæssig besøgte hver Morgen Klokken sex. Hun lod sit Brev blive tilbage paa den Pude, hvorpaa han pleiede at henlægge sin Bønnebog, inden han knælede. Uden at vække Noget ilede hun derpaa ned i Gaarden og lige hen til Stalden.

Føreren blev ganske bange, da han saae den mørke Skikkelse, der som et Spøgelse kom hen imod ham. Han trak sig tilbage i Stalden, men hun gik efter ham og sagde til ham:

„Jeg er Søster til den unge Mand, som Du i Morges bragte hertil. Vi har nylig aftalt, at han skal bortføre mig. Læg derfor hurtig en Fruentimmersjadel paa hans Hest — her er jo nok af dem. Led mig derpaa til Taufz uden at sige et Ord og uden at gjøre et eneste Skridt, der kunde forraade for Slottets Beboere, at jeg vil undvige. Du skal faae dobbelt Betaling men skynd Dig blot lidt! Saasnart vi have naaet Staden, maa Du vende om med Hestene og hente min Broder.“

Føreren rystede paa Hovedet.

„Du skal faae tredobbelt Betaling.“ Han nikkede. „Og Du skal i hurtigt Trav komme med ham til Taufz, hvor jeg venter Eder Begge.“

Føreren rystede atter paa Hovedet.

„Du faaer for det andet Ridt fire Gange saameget som for det første.“

Han adlød, og i et Dieblik var Damesjadelen lagt paa den Hest, som Consuelo skulde ride.

„Endnu eet,“ sagde Consuelo, idet hun svang sig op

i Damesadlen, giv mig din Hat og kast din Kappe over mig; det er kun et Dieblis om at gjøre."

"Jeg forstaaer Dem," sagde Føreren, "det er kun for at skuffe Brovægteren. Intet er lettere! Det er ikke første Gang, at jeg bortfører en ung Dame. Deres Elsker," føiede han siffigt til, "tænker jeg vil betale mig godt, skjøndt De kun er hans Søster."

"Foreløbig vil jeg betale godt. Er Du færdig?"

"Jeg er i Sadlen."

"Saa rid foran og lad Broen blive heiset ned."

De red over den i Skridt, gjorde en Omvei for ikke at komme forbi Slottets Vinduer og naaede et Kvarter efter den sandede Landevei. Consuelo havde aldrig tidligere været paa nogen Hest, tillykke var det et fromt og godmodigt Dyr, og i et roligt Galop bragte den i et Par Timer Amazonen til Maalet. Consuelo holdt stille og sprang af ved Indgangen til Byen.

"Her vil jeg ikke sees," sagde hun til Føreren, idet hun betalte ham, "jeg gaaer tilfods igjennem Byen og vil hos Folk, som jeg kjender, leie mig en Vogn, der skal bringe mig videre paa Veien til Prag. Jeg vil kjøre hurtigt for at komme saalangt bort fra Eggen som muligt, inden det bliver Dag. Saasnart det er blevet lyst, lader jeg holde for at vente paa min Broder."

"Men hvor?"

"Det kan jeg ikke vide, siig ham blot, at han vil træffe mig paa en Poststation. Han skal ikke spørge efter mig, før han er en halv Snees Mile herfra — saa kan han spørge efter Madame Wolf, siden dette Navn netop falder mig ind. Der gaaer jo kun een vei til Prag, ikke sandt?"

"Ja, indtil N."

„Det er godt. Saa lad Hestene puste ud inde i Forstaden, men see til at man ikke lægger Mærke til Damesadlen; Du kan kaste din Kappe over den! Svar heller ikke paa noget Spørgsmaal og vend tilbage saa hurtigt som muligt. Hør lidt! Et Ord endnu, Siig til min Broder, at han ikke tøver, men giver sig strax paa Veien uden at lade sig see af Noget. Hans Liv er i Fare oppe paa Slottet.“

„Gud være med Dem, min smukke unge Dame,“ sagde Førerer, der imidlertid havde haft Tid til at lade Pengene løbe imellem Fingrene. „Selv om mine stakkels Heste skulde lide derunder, skal det dog glæde mig, at jeg har gjort Dem denne Tjeneste.“ Han tog Veien hen til et Værtshus i Nærheden, hvor Hestene fik Havre, og han selv betænkte sig med en god Kande Mjød.

2.

Anzoleto stod op ved Midnat, stak sin Dolk til sig og slukkede sit Lys. Men da han ganske sagte vilde lukke Døren, blev han ganske forbausset over, at Nøglen ikke vilde røre sig af Stedet. Han arbejdede Fingrene trætte, og i sin Forbittrelse gav han sig til at ruske i Døren af alle Kræfter, men forgjæves; Værelset havde ingen anden Udgang, og Vinduet var et halvhundredes Fod fra Jorden. Det var umuligt at komme ned.

„Det er ikke Tilfældets Bærf,“ sagde Anzoleto, efter at han endnu engang havde gjort et forgjæves Forsøg. „Hvad enten Consuelo er Skyld deri (og det vilde være et godt Tegns, thi Frygt vidner om Svaghed) eller det er

Grev Albert, saa skulde de Begge komme til at bøde derfor."

Han forsøgte igjen paa at sove, men hans Uergrelse og en vis trykkende Følelse, der grændsede til Frygt, hindrede ham i det. Genimod Kloffen fem troede han at høre Skridt ude paa Gangen, og strax efter blev hans Dør aabnet uden Støi og uden Banffelighed. Det var endnu ikke lys Dag, og da han saae en Mand uden Omstændigheder træde ind i sit Værelse, troede han, at hans sidste Dieblit var kommet. Han sprang op og greb sin Dolk. Men i det svage Dæmringslys gjenkjendte han snart sin Fører, der vinkede af ham, at han skulde tale sagte og ikke gjøre nogen Støi.

"Hvad er det for Grimacer? hvad har Du at sige mig, Dumrian!" raabte Anzoleto opbragt, "hvoreledes er Du kommet herind?"

"Naa, naturligviis igjennem Døren."

"Døren var jo lukket."

"Ja, men De havde ladet Nøglen stikke udenfor."

"Umuligt, den ligger jo der paa Bordet."

"Et smukt Mirakel! saa er der altsaa to."

"Hvem har dog spillet mig det Puds at spærre mig inde her? Igaar Aftes var der kun een Nøgle. Har Du gjort det, da Du hentede Mantelsækken?"

"Jeg kan sværge paa, at det ikke var mig, og at jeg slet ikke har seet nogen Nøgle."

"Saa har Fanden været med i Spillet! Men hvad skal disse hemmelighedsfulde Miner betyde? jeg har ikke ladet Dig kalde."

"De lader mig jo ikke Tid til at tale ud." Desuden seer De jo at det er mig, og De veed uidentviol hvad jeg vil. Signoraen er uden Ulempe ankommen til Tauf,

og efter hendes Befaling er jeg her med Hestene for at hente Dem bagefter."

Anzoleto behøvede nogle Dieblikke for at forstaae hvad det dreiede sig om, men han fandt sig hurtig i Forholdene. Anzoleto forstod en halvtvædet Vise og tænkte paa, at den Undvegne uidentivl ogsaa havde været i den Grad under Bevogtning, at hun ikke kunde underrette ham selv om sin Beslutning, og at hun maaskee, drevet til det Yderste af sin skinsyge Elsker, havde grebet det første gunstige Dieblik til at slippe bort.

„Svorledes det end er," sagde han til sig selv, „saa er her ikke Noget at betænke sig paa, og de Anviisninger, hun har givet denne Mand, ere tydelige nok. Victoria! saa skal jeg dog slippe ud af dette forbandede Slot og opnaae min Hensigt uden at være nødt til at duellere først."

Han bevæbnede sig indtil Tænderne, og medens han gjorde sig færdig, sendte han Føreren ned i Forveien, for at undersøge om Veien var reen. Ved Efterretningen om at Alle endnu laae i dyb Søvn, undtagen Brovægteren, der havde indladt ham, sneg Anzoleto sig sagte ned, kastede sig paa sin Hest og red bort i al Stilhed.

Med sin Fører naaede han Lusta eller Taufz, thi jeg troer, at det er den samme By. Han affledigede sin Fører, tog Postheste og standsede først for at spise Frokost. Her spurgte han om en Madame Wolf, der maatte være ankommen tilbogs, men Ingen kunde give Underretning om hende og det af gode Grunde.

Der boede vel en Madame Wolf der paa Stedet, men hun havde boet der i halvtredsfindstyve Aar og havde en lille Krambod. Anzoleto, der var træt og kjed af det, meente, at Consuelo ikke havde fundet for godt at ophelde

sig her, og vilde leie en Hjevogn, men der var ingen at erholde. Han maatte da bide i det sure Æble og tage videre tilhest, men han ventede hvert Dieblif at see den længselsfuldt esterspurgte Vogn, der skulde holde ham skadesløs for alle sine Gjenwordigheder. Endelig kunde han ikke holde det ud længere for Træthed og besluttede sig nu til at søge Mattely i en lille Flække ved Veien og der oppebie Consuelos Ankomst, thi han troede bestemt, at han var kjørt hende forbi. Her havde han Leilighed til hele den næste Dag og følgende Nat at forbande Fruentimmerne, Bærtshufene, de Skinshge og Landeveiene. Næste Dag traf han paa en Vogn og fortsatte nu sin Reise til Prag. Vi ville lade ham med en Blanding af Naseri og Utaalmødighed fortsætte sin Reise nordpaa, medens vi et Dieblif vende os til Slottet for at see, hvilken Virkning Consuelos Afreise frembragte paa dets Beboere.

Man kan tænke sig, at Grev Albert sov ligesaa lidt som de to andre Deeltagere i dette uventede Eventyr. Efterat han havde forsynet sig med en anden Nøgle til Anzoletos Bærelse og lukket ham inde der, brød han sig ikke videre om Nesten, thi han vidste meget godt, at Ingen vilde falde paa at lukke ham ud, hvis ikke Consuelo selv gjorde det.

„Skulde hendes Kjærlighed til ham gaae saavidt,“ tænkte han, „saa har jeg ikke mere at kjæmpe for, og saa maa min Skjæbne gaae sin Gang. Jeg vil da tidsnok erfare det, thi hun er Oprigtigheden selv. Men hvis blot Sagen er den, at hun bliver forfulgt og truet af dette farlige Menneffe, saa er hun dog i det mindste i Nat sikker for hans Forsølgelse. Selv om jeg skulde høre nogen Støi, vil jeg ikke røre mig fra Pletten; jeg vil ikke

gjøre mig besværlig; jeg vil ikke paaføre den Ulykkelige baade Skam og Lidelse ved ukaldt at vise mig for hende. Nei! jeg vil ikke være en elendig Spion, da hendes Bakken indtil nu ikke har givet mig nogen Ret over hende. Jeg veed kun Eet, der er beroligende for min Vre, og det er, at hun ikke vil bedrage mig."

Albert holdt samvittighedsfuldt det Løfte, han havde gjort sig selv, og skjøndt han baade hørte Consuelos Skridt i Stagen nedenunder og Lyden af Vindebroen, holdt han sig dog fuldkommen rolig og først ud paa Morgenstunden gik han ned til sin Fader.

Han fandt ham i Begreb med at gaae ind i Capellet, Brevet paa Buden faldt dem Begge i Dinene, og de læste det i Forening. Den Gamle var som sønderknust deraf, thi han troede, at hans Søn ikke vilde overleve dette Slag, men Albert, der var fattet paa en stor Ulykke, blev rolig og fast.

"Hun er reen som en Engel," sagde han. "Hun vil elffe mig, thi hun føler, at min Kjærlighed er sand, og min Trostab urokkelig. Gud vil beskjærme hende mod alle Farer. Lad os holde os til hendes Løfte og være rolige, min Fader. Frygt ikke for mig, thi jeg vil være stærkere end min Smerte og bekæmpe den Uro, der truer med at overvælde mig."

"Min Søn," sagde den Gamle bevæget, "jeg veed, at Du har skiftet Tro, og jeg har aldrig gjort Dig nogen Bebreidelse i den Anledning, hvormegit mit Hjerte end har lidt derved. Jeg knæler nu for Billedet af vore Fædres Gud og bønfaller den Almægtige om at opfylde dine Ønsker. Vil Du i denne høitidelige Time ikke forene dine Bønner med mine?"

"Fader," svarede Albert og sluttede den Gamle i

sine Arme, „om vor Tro end er forstjellig i Form og Læresætninger, enes dog vore Sjæle om den samme guddommelige Grundvold. De, min Fader, tjener en Gud, der er lutter Viisdom og Godhed, et Ideal af Fuldkommenhed, Almagt og Retfærdighed, som heller ikke jeg har ophørt at tilbede. „Du Korsfæstede,“ sagde han idet han ved Siden af Faderen knælede ned foran Kristusbilledet, „Du, hvem Menneftet tilbede som Ordet, og i hvem jeg seer den reneste Aabenbarelse af indbyrdes Mennefskærlighed, Du, hvis Tanke lever evig i Gud og i os! Velsign de gode Drifter og de redelige Hensigter! Bæn Dig bort fra det Ondes Seir og skjænk den lidende Ussyld Styrke! Lad det gaae mig, som Du vil, men styrk de Hjertex, der ikke have anden Kraft og anden Trøst end dit Forbillede her paa Jorden.“

3.

Anzoleto fortsatte sin Reise til Prag, men uden Resultat, thi Consuelo var strax slaaet ind paa en Bei tilvenstre, som hun kjendte, eftersom hun et Par Gange havde ledsaget Baronesse Amalie til et Slot i Nærheden af Tauf. Dette Slot var strax kommet hende i Tanke, da hun lagde sin dristige Plan til at flygte og iværksatte den skyndsomst. Hun erindrede, at Slottets Eierinde engang, da de spadserede oppe paa Terrassen, havde gjort hende opmærksom paa den vidtstrakte Udsigt fra dette Punkt og sagt til hende: „Den smuktbeplantede Bei, som De seer dernede, og som taber sig langt ude i Horizonten, fører til den Chaussee, som gaaer sydpaa og til Wien.“

Dette Bink havde Consuelo benyttet, og da hun kom

til Slottet Biela, fandt hun ogsaa snart den smukt beplantede Bei, og inden Daggrø havde hun allerede tilbage-
lagt flere Miil paa sin Fod. Ung, kraftig og fra Barn-
dommen vant til anstrengende Marcher og begavet med
en fast Villie saae hun Solen staae op, uden at føle sig
synderlig træet. Himlen var klar, Veien tør, sandet og
indbydende at gaae paa. Hestens Galop, som hun ikke
var vant til, havde gjort hende træet i Lemmerne, men det
er en bekjendt Sag, at det i saadanne Tilfælde er bedre
at gaae end at sidde stille, og kraftige Naturer forvinde
bedst Anstrengelser ved nye Anstrengelser.

Da Stjernerne imidlertid slukkedes, og den klare Dag
afløste Morgendæmringen, begyndte hun at blive bange for
sin Ensomhed. I Mørket havde hun følt sig ganske rolig;
bestandig paa sin Post havde hun intet Dieblik tvivlet om
at finde et Skjulested, hvis hun skulde blive forfulgt. Men
da hun nu i det klare Daglys skulde gaae henover det
aabne Terrain, vovede hun ikke længer at blive paa den
slagne Bei, saameget mere som hun saae Grupper af Folk
i det Fjerne. Hun var endnu saa nær ved Riesenburg, at
hun kunde frygte for at blive kjendt af En eller Anden;
hun besluttede sig derfor til at følge en Fodsti, der syntes
at forforte Veien endeel, og saaledes vandrede hun ogsaa
fremad i en god Time uden at møde noget Menneske, indtil
hun endelig naaede en kratbevokset Egn, hvor hun haa-
bede lettere at kunne unddrage sig Andres Opmærksomhed.

„Hvis jeg paa denne Maade,“ tænkte hun, „kan
vinde en halv Snees Timers Forspring, kan jeg med mere
Sorgløshed igjen slaae ind paa Chausseen, og, naar Leilig-
heden tilbyder sig, leie mig Heste og Vogn.“ Med disse
Tanker greb hun efter sin Pung for at beregne, hvormange
Penge hun endnu havde tilbage til denne lange og be-

sværlige Reise. Hvor stor var da ikke hendes Skræk og Forbauselse, da hun fandt sin Pung langt lettere, end hun havde formodet. I sit Hastværk havde hun enten kun stukket Halvdelen af den Sum, som hun eiede, til sig, eller hun maatte i Mørket have givet Føreren Guld istedenfor Sølv. Saameget var vist, at hun meget snart indsaae, at hun med sine faa Penge var nødt til at tilbagelægge Beien tilfods.

Denne Opdagelse gjorde hende lidt modløs ikke for Anstrengelsernes Skyld, thi dem frygtede hun ikke, men fordi hun kom til at tænke paa de Farer, som et ungt Fruentimmer paa en saa lang Fodreise nødvendig er udsat for. Hvad der endnu forøgede hendes Uro var den Opdagelse, at hun ikke længer fulgte Fodstien, men gik paa Maa og Faa i en Skov, der bestandig blev tættere og vildere. Hun begyndte alvorlig at frygte for, at hun kunde være gaaet i en Cirkel og saaledes, uden at vide det, nærme sig Riesenburg igjen — og Anzoletto var der maaffee endnu.

Med den faste Besslutning at hun vilde og maatte til Wien, gjorde hun Holdt paa en stille og forborgent Plet, hvor der sprudlede en Kilde frem blandt nogle gamle Træer. Consuelo knælede ned og drak af det kolde Vand, og i denne knælende Stilling begyndte hun endnu engang at overtænke Situationen.

„Jeg er ret taabelig og forsængelig,“ sagde hun til sig selv, „hvis jeg ikke kan gjennemføre, hvad jeg har foretaget mig. Skal det virkelig kunne siges, at min Moders Datter er bleven saa blødagtig, at hun ikke mere kan trodse Sol, Sult, Anstrengelser og Farer? i dette Bellevnet, der tyngede paa mig, og som jeg gjerne ønskede at unddrage mig, har jeg havt de smukkeste Drømme om

Fattigdom og Frihed, og nu bæver jeg allerede tilbage ved det første Skridt? er jeg da ikke netop født til at slaffe omkring, taale og vove? hvad har der da forandret sig siden den Tid, da jeg greb Vandringsstaven med min Moder? jo, det er virkelig en rar Zingarella, der ikke duer til Andet end til at synge paa et Theater, sove paa Edderduun og kjøre i Karet! Frygtede jeg da for Farer, dengang jeg vandrede omkring med min Moder? sagde hun ikke til mig, naar vi traf paa Folk, der saae mistænkelige ud: „Vær ikke bange! den, som Intet har, kan Intet miste, og den ene Tigger gjør aldrig den anden Fortræd.“ Hun var baade ung og smul dengang, og dog har jeg aldrig seet nogen Forbigaaende tilføie hende noget Ondt. Hvorledes bære saadanne stakkels Tiggerster sig ad, der leve paa Landeveien og ikke har Nogen at stole paa undtagen Gud. Skal jeg være ligesom den fine lille Dame, der ikke turde vove sig et Skridt udenfor Døren uden at troe, at Alverden var indtaget i hendes Skjønhed og opsat paa at forfølge hende. Man fornedrer sig dog ikke, fordi man gaaer tilfods, og man er ikke æreløs, fordi man ikke har Raad til at have en Opvarter paa hver Finger. Min Moder var jo stærk og vilde have forsvaret sig som en Løve; men det er jo jeg ogsaa, og desuden kan man jo altid berøve sig selv Livet, naar man staaer i Fare for at miste mere end Livet. Her er jo desuden et fredeligt Land med godmodige og menneskeljærlige Indbyggere, og jeg maatte da have meget Uheld med mig, hvis jeg ikke i et faresuldt Dieblisk skulde træffe paa en af disse redelige og høimodige Sjæle, som Gud overalt sender de Svage og Betrængte til Hjælp. Jeg vil først henimod Aften kjøbe mig Brød i en Hytte; med Sulten faaer jeg nok Bugt, og naar det bliver varmt og mine

Been blive trætte, vil jeg holde mig til det Mundheld, som jeg saa tidt har hørt i min Barndom: at sove er ligesaa godt som at spise. Jeg vil da skjule mig i et eller andet Klippehul og vise Dig min kjære Moder, at jeg endnu kan holde Siesta uden Seng og uden bløde Puder. Og nu afsted!" sagde hun opmuntrende til sig selv og søgte at staae op. Men to eller tre Gange gjorde hun forgjæves Forsøg paa at rive sig løs fra denne yndige Kilde, hvis stille Rislen netop syntes at indbyde hende til Ro og Hvile. Sønnen falbt blytung paa hendes Dienlaage, og Sulden, som hun ikke havde nær saa let ved at bekæmpe, som hun i Begyndelsen syntes at troe, fremkaldte en Mæthed, som hun ikke var istand til at overvinde. Af-tenen iforveien havde hun Intet spist, thi hendes Angst og oprørte Sindstemning havde ikke tilladt hende at tænke derpaa. Et Slør lagde sig over hendes Dine, og en kold uhyggelig Sved bedækkede hendes Legeme. Uden at vide det gav hun efter for Trætheden, og just som hun endnu engang vilde opmande sig selv til at gaae videre, strakte hendes Lemmer sig ud paa Græsset, Hovedet sank ned paa hendes lille Reiseblydt, og hun faldt i en dyb Søvn. Solen steg rød og varm frem paa Himlen, saaledes som det ofte er Tilfældet i Boehmens korte Sommertid. Kilden rislede henover Smaastenene, som om den med sin monotone Mumlen vilde vugge Vandresten i Søvn, og over hendes Hoved slagrede Fuglene og sang deres lystige Sang.

4.

Consuelo havde sovet en tre Timerstid, da hun blev vækket af en anden Lyd end den rislende Kilde og de kvid-

rende Fugle. Hun aabnede Dinene uden at reise sig og opdagede nu i et Par Strids Afstand et ungt Menneffe, der bukkede sig ned for at læsse sin Tørst. Hendes første Fornemmelse var Skræk, men et Blik paa den nye Gjæst beroligede hende ganske, thi hvad enten den Reifende, medens hun sov, havde taget hende tilstrækkelig i Diesyn, eller et saadant Møde slet ikke var ham paasaldende, kortsagt, han værdigede hende neppe et Dietkast. Hertil kom, at han var snarere en Dreng end en Mand, i det høieste en femten, sexten Aar gammel; han var meget lille og solbrændt, og hans magre Træk, der hverken vare smukke eller stygge, vidnede om den mærkværdigste Sorgløshed. Efter en uvilkaarlig Tilskyndelse tog Consuelo Sløret for Ansigtet og blev derpaa liggende ubevægelig i den Mening, at hvis den Reifende ikke bekymrede sig mere om hende, end han gjorde, saa var det bedst at lade, som hun sov, for ikke at komme i den Forlegenhed at blive udspurgt. Imidlertid holdt hun gjennem Sløret Die med den Fremmedes Bevægelser og ventede paa, at han igjen skulde tage sin Reisetaske og Stok, som han havde ladet ligge i Græsset, og fortsætte sin Vandring.

Men hun mærkede snart, at han vilde holde Kaff her og spise sin Frokost, thi han aabnede sin Reisetaske og tog et stort Stykke Brød ud af den, hvoraf han ivrigt skar sig nogle Skiver og begyndte at spise med god Appetit, idet han kastede af og til et frygtsomt Blik til sin Naboerske og gjorde sig Umage for ikke at gjøre Støi, naar han aabnede og lukkede sin Pommekniv, for at den ikke skulde vække hende. Dette Beviis paa hans venlige Hensynsfuldhed indgjød Consuelo den fulbeste Fortrolighed, og Synet af Brødet, som hendes Nabo fortærede med saa stor Appetit, vakte igjen hele hendes Sult. Idet hun havde

overbeviist sig om, at Drengen, at dømme efter hans luslidte Kjole og hans støvede Skoe, kun var en fattig Fodgænger, troede hun i ham at see en uventet Bistand, som Forsynet sendte hende, og som hun ikke maatte unblade at drage Nytte af. Hans Brød var meget stort, og han kunde godt undvære noget af det uden selv at føle noget Savn.

Hun reiste sig derfor, gned Dinene paa Skrømt, som om hun nu først vaagnede, og saae fast paa det unge Menneffe for at indgyde ham den behørigte Afgtelse, hvis han skulde spore Lyst til at see paa hende med andre Dine end tidligere. Denne Forsigtighed var dog ingenlunde nødvendig, thi da det unge Menneffe saae hende staae for sig, slog han Dinene ned, skottede et Par Gange hen til hende og tiltalte hende endelig med en saa blød og velklingende Stemme, at den unge Sangerinde følte sig strax venligsinde imod ham.

„Ei ei,“ sagde han smilende, „er De endelig vaagnet, Jomfru? De sov saa sødt, at jeg selv fik Lyst til at lægge mig til at sove, men jeg var bange for, at det kunde synes uhøfligt.“

„Hvis De er ligesaa tjenstvillig som høflig, saa er der Noget, jeg gjerne vilde bede Dem om.“

„Forlang hvad De vil,“ svarede han, og det lod til, at Consuelos Stemme gjorde Indtryk paa ham ligesom hans paa hende; „hvad ønsker De?“

„At De vil sælge mig et Stykke af Deres Brød,“ svarede Consuelo, „hvis De ikke selv berøver Dem Noget derved.“

„Sælge!“ raabte den unge Knøs ganske forbauset og blev rød i Ansigtet, „nei, sælge Noget kan jeg ikke, men jeg giver Dem saameget, som De vil have.“

„Godt, jeg tager det paa den Betingelse, at De ogsaa modtager Noget af mig for at skaffe Dem en bedre Frokost en anden Gang.“

„Nei, nei!“ raabte han. „Vil De drive Spot med mig? er De for stolt til at modtage et Stykke Brød af mig? De seer jo, at jeg har intet Bedre at byde Dem.“

„Nu godt, saa giv mig det,“ sagde Consuelo og udstrakte Haanden. „Ligeover for et saa godt Hjerte som Deres maa man skamme sig ved at være stolt.“

„Her, smukke Jomfru,“ sagde Knøsen, „tag De Brød og Kniv og skær Dem selv noget, men geneer Dem endelig ikke. Jeg spiser ikke meget, og der er nok tilbage for hele Dagen.“

„Men er De ogsaa sikker paa, at De kan faae mere?“

„Na, Brød kan man faae allevegne; hvis De vil gjøre mig en Fornøielse, saa spiis bare dygtig.“

Consuelo lod sig ikke længer bede, og da hun indsaae, at det vilde kun være at lønne Godt med Dødt, hvis hun ikke spiste i hans Selskab, saa satte hun sig hen til ham og fortærede sit Brød, der smagte bedre end Alt, hvad hun havde nydt ved de Fornemmes Taffel.

„Hvad De har for en udmærket Appetit,“ sagde det unge Menneffe, „det er en sand Fornøielse at see paa Dem! Hvor jeg dog er lykkelig over, at jeg har mødt Dem. Spiis bare! Lad os endelig spise heelt op. Hvor øde Egnen end er, saa træffe vi dog nok paa et Hus, hvor vi kan faae Brød.“

„De er altsaa ikke bekjendt med denne Egn?“ spurgte Consuelo.

„Nei, det er første Gang i mit Liv, at jeg er her,

stjøndt jeg engang er vandret fra Wien til Pilsen, og det er derfra, jeg nu vender tilbage."

"Vender tilbage? hvortil? til Wien?"

"Ja, til Wien. Skal De ogsaa den Wei?"

Consuelo var endnu ikke ganske enig med sig selv, om hun skulde slutte sig til sin nye Rejsekammerat eller hellere undgaae ham. Hun lod derfor, som hun ikke hørte hans Spørgsmaal, og svarede ikke strax.

"Det var nok nogen dum Snak af mig," begyndte han igjen, "saadan en smuk Zomsfru gaaer vist ikke ganske alene til Wien. Men De er dog paa Vandring ligesom jeg, og De har ogsaa en Vlyt med Dem og gaaer tilfods ligesom jeg selv."

Consuelo, der havde besluttet ikke at inklade sig paa hans Spørgsmaal, før hun saae, om hun kunde have Tillid til ham eller ikke, greb den Udvei at besvare Spørgsmaal med Spørgsmaal og spurgte: "Er De fra Pilsen?"

"Nei," svarede han uden al Mistro, "jeg er fra Kohrau i Ungarn, og min Fader laver Bogne."

"Har De saa langt hjem? saa har De vel ingen Vlyt til Deres Faders Haandtering?"

"Jo og nei. Min Fader laver Bogne, og det gjør jeg ikke, men ved Siden af er han Musiker, og det vilde jeg ogsaa nok være."

"Musiker, bravo! det er jo en smuk Stilling."

"Er det maaskee ogsaa Deres Fag?"

"De havde da vel ikke ifinde at studere Musik i Pilsen? det er jo ikke andet end en Soldaterby."

"Nei, jeg havde kun et Vrende der og gaaer nu igjen tilbage til Wien for at fortsætte mine musikalske Studier og fortjene mit Brød."

„Hvad har De valgt Dem? Vokal- eller Instrumentalmusik.“

„Hidtil begge Dele. Jeg har en taalelig Stemme, og, seer De, her har jeg en Violin, hvorpaa jeg nok tør lade mig høre. Men min Uergjerrighed er stor, og jeg vilde gjerne være noget mere.“

„Componist maaskee?“

„Nu ja, jeg har ikke Andet i Hovedet end den for- bistrerede Componeren. Jeg skal vise Dem en god Reise- kammerat endnu, som jeg har med mig. Det er en Bog, som jeg skar istykker for altid at kunne have en Portion af den i Lommen, og naar jeg er træt af at gaae, saa sætter jeg mig hen og læser i den — saa hviler jeg ud med det samme.“

„Det er smukt. Jeg vil vædde paa, at Deres Bog ikke er nogen Anden end Fuchs's gradus ad Parnassum.“

„Ganske rigtigt, og nu seer jeg, at De hører med til Professionen. Da De sov, saae jeg paa Dem og tænkte ved mig selv: det er ikke noget tydskt Ansigt, det er et sydlandsk Ansigt, maaskee et italiensk og hvad der betyder mere endnu et rigtigt Kunstneransigt. Det glædede mig derfor ogsaa meget, da De bad mig om Brød, og nu lægger jeg ogsaa Mærke til, at De har en fremmed Udtale, skjøndt De taler ganske godt Tydsk.“

„De kunde dog tage feil. De seer heller ikke selv ud som en Tydsker, Deres Ansigtifarve er italiensk, og dog . . .“

„De er altfor god, Jomfru, min Farve er afrikansk, og Chordrengene i St. Stephanskirken kaldte mig derfor ogsaa for Morianen. Men for at komme tilbage til hvad jeg vilde sige, da jeg før saae Dem ligge alene midt i Skoven, gjorde jeg mig nogle besynderlige Tanker: maaskee

tænkte jeg, er det min gode Stjerne, der har bragt mig herhen for at lade mig finde en god Sjæl, der kan staae mig bi men tør jeg ogsaa sige det reentud?"

„Tal De kun uden Frygt.“

„Nu! da jeg saa, at De var altfor godt klædt og altfor hvid i Huden til at være en Landløberse, men De dog havde en Blyt med Dem, saa tænkte jeg, at De sagtens maatte tilhøre en fremmed Dame, en stor Kunstnerinde, der kunde være mig til Nytte med sin Protektion. Velan, Jomfru, sig mig da Sandheden, er De ikke fra et Slot her i Omegnen? Kjender De ikke noget til Kiesenburg?"

„Kiesenburg? vil De derhen?"

„Det vilde jeg netop, men jeg gik vild i Stoven, skøndt jeg havde ladet mig beskrive Veien meget omstændeligt. Det er rart, at De veed, hvor Kiesenburg ligger, og jeg beder Dem ret meget sige mig, om jeg har langt dertil endnu?"

„Hvad vil De i Kiesenburg?"

„Jeg vil til Porporina.“

„Birkelig?" i det samme fattede hun sig hurtigt og tilføiede: „Hvem er denne Porporina, om jeg maa spørge?"

„Det veed De ikke? ja saa kan jeg godt mærke, at De er ganske fremmed her; men da De dog giver Dem af med Musik og kjender Fuchs, saa kjender De vist ogsaa Porpora?"

„Men De? kjender De Porpora?"

„Desværre nei, men jeg vilde gjerne lære ham at kjende, og dertil skulde netop Porporina hjælpe mig, som han skal holde saameget af.“

„Fortæl mig dog, hvorledes De er kommen paa dette

Indfald. Jeg kunde maaskee ogsaa ligesom De have Lyft til at opsoge dette Slot og denne Porporina."

"Jeg skal fortælle Dem hele min Historie. Jeg er, som jeg allerede har fortalt Dem, født i en ungarst-øster-rigst Grændseby. Min Fader har engang i Frankfurt am Main lært mig at spille lidt paa Harpe, og min Moder har en smuk Stemme, hvormed hun om Aftenen accom-pagnerer min Fader, naar han holder Fyrasten. Saaledes kom jeg uvilkaarlig til at holde af Musikken, og jeg husker endnu, at jeg morede mig som Lille ved at spille med et Stykke Træ paa Armen, som om det var en Violin, og jeg indbildte mig da, at jeg kunde høre de allerdeiligste Toner. En Fætter af os ved Navn Franc, der var Skolemester i Hamburg, besøgte os engang og saae mig gnide paa min indbildte Violin. Det morede ham, at jeg holdt Takt, og at jeg var saa henrykt over hvad jeg spillede. "Det er et Beviis paa gode Anlæg," sagde han; "Drengen skal vare Præst, og saa tog han mig med til Hamburg. Der lærte jeg at læse, skrive, lidt Katechismus alleslags Instrumenter, baade Stryg- og Blæseinstrumenter, ogsaa Pauken, Begyndelsesgrundene i Sang og Latin. Jeg takker denne Mand for, at han har holdt mig til alt dette, skjøndt det dengang indbragte mig mere Prygl end Mad og Drikke.

Jeg var omtrent otte Aar gammel, da Hofkapelmester Keutter, der ogsaa dirigerede Musikken i Stephanskirken, kom og besøgte Dechanten i Hamburg. Han beklagede sig over, at hans ældre Chordrenge bleve ubrugelige, og Dechanten bragte da mig i Forflag. Jeg sang fra Bladet et Par Stykker, som han lagde for mig men, da jeg ikke kunde slaae nogen Trille, saa sagde han mig, hvorledes jeg skulde bære mig ad dermed, og efter et Par Forsøg lyk-

ledes det mig ogsaa. Han syntes godt om mig og tog mig med sig til Wien.

Vi havde kun to Timer om Dagen noget at bestille i Stephanskirken, den øvrige Tid vare vi overladte til os selv og kunde tumle os, som vi vilde. Men min Kjærlighed til Musik lod mig ingen Ro, og jeg blev derfor hverken saa doven eller gjorde saamange dumme Streger som de Andre. Naar jeg legede med Drengene ude paa Pladsen og pludselig hørte Orgelet, saa sneg jeg mig bort fra dem og gik ind i Kirken for at høre paa Sangen og den prægtige Musik. Om Aftenen blev jeg staaende paa Gaden, naar jeg hørte Brudstykker af et Concertnummer eller kunde lytte til en smuk Stemme. Jeg havde overhovedet en ubervingelig Lyst til at kjende og forstaae Alt, hvad der berørte mit Dre. I Særdeleshed vilde jeg gjerne componere selv, og da jeg var omtrent tretten Aar, forsøgte jeg mig paa otte- og sextenstemmige Sange, uden at forstaae det Mindste af den Kunst at componere. Jeg meente, at Alt var saameget godt, naar blot Papiret var fuldt af Noder, men naar jeg viste min Lærer Reutter mine Partiturer, saa lo han mig ud og sagde, at jeg først maatte lære at skrive tostemmig, førend jeg indlod mig paa det sextenstemmige. Han kunde sagtens tale, men jeg havde ingen Penge til at holde en Lærer for, thi mine Forældre vare altfor fattige, til at de kunde sende mig saameget, at jeg kunde leve deraf og tillige betale Informationer. Endelig fik jeg engang sex Gylden hjemmefra, og derfor købte jeg mig den Bog der tilligemed Mattheson. Jeg studerede slittigt deri, og det gjorde mig ubefriveligt lykkelig. Min Stemme uddannede sig ligeledes, og den var, sagde man til mig, den bedste i hele Choret. Medens jeg gjorde mig Umage for at forklare mig Alt, hvad jeg

ikke strax kunde forstaae, mærkede jeg, at jeg ikke blot begreb lettere, men at der ogsaa strømmede selvstændige Tanker ind paa mig. Men derved blev jeg bestandig ældre, og til min Skræk rykkede den Tid nærmere, da jeg paa Grund af min Alder maatte træde ud af Choret. Jeg havde hverken Penge, Protection eller Lærere, og saa var jeg bange for, at min Læretid kunde være endt med disse otte Aar i St. Stephanskirken, og at jeg da vilde blive nødt til at tage hjem til min Fader og begynde paa at lave Bogue. Endnu mere forsøgedes min Sorg og mine Bekymringer derved, at jeg maatte gjøre den Erfaring, at Reutter ikke længer holdt af mig, men kun behandlede mig med Haardhed og gjerne havde skicket mig hjem jo før jo hellere. Jeg veed ikke, hvad jeg kunde have gjort ham imod, thi jeg var mig ingen Forseelse bevidst. Nogle af mine Kammerater mumlede om, at han var skinsyg paa mig, fordi han i mine Forsøg fandt Spor af Geni. Han pleiede at hade alle de unge Menneffer, der engang kunde stikke ham ud. Jeg er imidlertid ikke saa forsængelig, at jeg kan see Sagen fra den Side, men jeg troer, at det ikke var klogt af mig, at jeg viste ham mine Sager. Udentviol er han derved kommen til at betragte mig som en ærgjerrig, umoden og uforstannet Krabat."

"D," sagde Consuelo, idet hun afbrød Fortælleren, "det skeer ikke saa sjældent, at de gamle Lærere ikke kunne lide saadanne Disciple, der ere forud for deres Undervisning. Men sliig mig dog, hvad er Deres Navn?"

"Jeg hedder Joseph."

"Dg hvad meer?"

"Joseph Haydn."

"Jeg vil mærke mig det Navn, for at jeg, hvis der engang skulde blive Noget af Dem, kan sige Dem, hvad

min Mening er om Deres Lærers Modvillie imod Dem, og hvorfor Deres Historie indgyder mig en saa levende Deeltagelse. Men jeg beder Dem, fortæl videre."

Den unge Hajdn blev ved, medens Consuelo, overrasket over Ligheden i deres Skjæbne som fattige Børn og Kunstnere, betragtede opmærksomt Chordrengens Træk. Hans magre og gulagtige Ansigt var blevet oplivet under Fortællingen, i hans blaae Dine glimtede der et godmodigt Skjelmeri, og hele hans Dre og hans Manerer forraadte, at der boede en ualmindelig Aand i ham.

5.

"Hvad der end kan have ligget til Grund for Mester Neutters Uvillie imod mig, saa lod han mig føle den haardt for enhver nok saa ubetydelig Forseelse. Jeg havde en Sax og bragte denne paa Børnemaner i Berøring med Alt, hvad der faldt mig i Hænderne. En af mine Kammerater vendte sig engang om og viftede med sin lange Haarpidst, som han var meget forsængelig af, de Noder ud, som jeg havde skrevet op paa min Table. Hurtig fik jeg det Indfald at gjøre Brug af min Sax, og med et Klip laa den smukke Haarpidst paa Gulvet. Den gamle Neutter havde med sit Orneblit fulgt mine Bevægelser, og førend min stakkels Kammerat endnu havde lagt Mærke til sin Ulykke, gif det forfærdeligt ud over mig; jeg blev kaldt en skammelig Krabat og uden videre jaget paa Døren.

"Paa den Maade kom jeg i November ud af Skolen. Klokken var syv om Aftenen, og jeg stod paa Stephans-

pladsen uden Penge og uden at eie Andet end de daarlige Klæder, jeg gif og stod i. I det første Dieblit var jeg fortvivlet. Jeg bildte mig ind, at jeg maatte have begaaet en græsfelig Forbrydelse, siden jeg var bleven saa flammelig udfjældt og var bleven jaget bort i Brede. Jeg begyndte at græde bitterlig over Pidsken og det Stykke Baand, der var faldet som Offer for min Sax. Min Kammerat, hvem jeg havde berøvet hans Nakkeprydelse, gif forbi mig og græd ligesaa bitterlig. Sagtens er der aldrig for en stakkels Haarpidstes Skyld blevet udgydt saamange Taarer og følt saa bittre Samvittighedsnag. Jeg havde stor Lyst til at falde min Kammerat om Halsen, eller kaste mig for hans Fødder; men jeg havde ikke Mod til det og skjulte min Ulykke i Mørket, medens den stakkels Knøs maaskee græd ligesaa meget over min elendige Skjæbne som over sin Haarpidst.

„Jeg tilbragte Natten under aaben Himmel, og næste Morgen, just som jeg med et Suk tænkte paa, at jeg var sulten og ikke havde Noget at spise, saae jeg Friseurens Kelder komme ligehen imod mig; han havde lige friseret den gamle Keutter, der endnu var ganffe rasende og havde fortalt ham Historien om Pidsken. Da nu Kelder, der er en lystig Passageer, saae hvad for en jammerlig Figur jeg gjorde, slog han en høi Latter op og gav sig til at gjøre Nar af mig.

„Heida!“ raabte han, saasnart han langt borte fik Die paa mig, „Du er altsaa Parykmagerens Dødsfjende og en erklæret Modstander af alle dem, der ligesom jeg ere fatte til at vogte den guddommelige Haarvært. Kom lidt hen til mig, Du rare lille Pidskeaffærer, kom hen til mig, at jeg kan stille Dig af med din smukke forte Paryk til

Erstatning for alle de Pidske, der endnu skulle falde for din grusomme Sar."

"Jeg var i Fortviølelse og skjulte mit Ansigt i mine Hænder; jeg troede, at Alle vilde have mig til Bedste, og vilde lige løbe min Bei, da den gode Kæller venligt holdt mig tilbage og sagde til mig i en mild Tone: „Hvor vil Du nu hen, stakkels Dreng? hvad skal der blive af Dig? Du har jo hverken Mad eller Klæder eller Benner, og saa har Du saadan en skammelig Gjerning paa Samvittigheden! Kom her, min Dreng, jeg har Medlidenshed med Dig, især for din skjønne Stemmes Skyld, som jeg altid lyttede til i Kirken. Kom hjem med i min Bolig, jeg har rigtignok kun en Stue oppe paa femte Sal for mig, Kone og Børn; men alligevel har jeg meer, end jeg bruger, thi Tagkammeret paa sjette, som jeg pleier at leie ud, staaer netop ledigt; der kan Du gjøre Dig det magerligt og spise med os Andre, indtil der tilbyder sig noget Bedre for Dig, men det er paa den Betingelse, at Du sparer mine Kunders Parykker og ikke prøver dit morderriske Instrument paa mine egne."

"Jeg fulgte den høimodige Kæller, min Redningsmand og min Fader, til hans Hjem.

"Foruden Kost og Logis havde han endnu den Godhed, hvor fattig han end selv var, at forstrække mig med nogle Penge for at jeg kunde fortsætte mine Studier. Jeg leiede et gammelt ornstykket Klaveer, der tillige med min Fuchs og min Mattheson deelte min Tagkammers Ensommelighed med mig, og jeg overlod mig der usforstyrret til min ubetvingelige Lyst til 'at componere. Fra dette Dieblif af forekom det mig at jeg stod under Forsynets særdeles Beskyttelse. De sex første Sonater af Emanuel Bach vare hele Vinteren igjennem mit Yndlingsstudium, og jeg

troer, at jeg har opfattet dem rigtigt. For at belønne min Iver og Udholdenhed skjænkede Himlen tillige mig den Lykke, at jeg kom til at fortjene saameget, at jeg kunde leve og afbetale min Gjæld til min dyrebare Belgjører. Jeg spillede hver Søndag første Violin i de barmhjertige Brødres Kirke og derpaa Orgel i Grev Haugwitz's Capel. Desuden havde jeg fundet to Belyndere. Den ene er en Abbate, der, som man paastaer, skriver meget smukke italienske Vers og staaer høit anskreven hos Hendes Majestæt Keiserinden. Man kalder ham Herr von Metastasio, og da han boer i samme Hus som Keller og jeg, saa giver jeg en ung Person, jeg troer det er hans Niece, Undervisning i Musik. Min anden Belynder er Gesandten i Venedig.

„Herr Korner?“ spurgte Consuelo raff.

„Ak, De kjender ham?“ svarede Haydn. „Herr von Metastasio har ført mig ind i hans Hus. Mit ringe Talent har vundet Hans Excellences Bifald, og han har lovet mig at skaffe mig Timer hos Mester Porpora, der for Dieblikket opholder sig med Fru Vilhelmine, Hans Excellences Gemalinde eller Elskerinde, ved Babet Mannersdorf. Dette Løfte har gjort mig ubeskrivelig lykkelig. Jeg kan ikke tænke mig noget bedre end at blive Elev af en saa stor Mester, der er den første Sanglærer i Berden, og at kunne lære den italienske Skoles rene Compositionsregler af ham. Jeg ansaae mig for en Lykkens Yndling, velsignede min gode Stjerne og saae mig allerede i Aanden som en stor Mester. Men ak, tiltrods for Hs. Excellences gode Billie, er det ikke saa let for ham at opfylde sit Løfte, som jeg havde smigret mig med, og hvis jeg ikke kan finde en endnu mægtigere Fortaler hos Porpora, saa frygter jeg meget for, at jeg aldrig engang kommer til at nærme mig hans Person. Denne berømte Mester skal, som man siger, be-

sidde en forunderlig barst og vranten Charakter, og ligesaa opmærksom, kjærlig og opoffrende han er imod nogle af sine Elever, ligesaa haard og egensindig er han mod Andre. Neutter er nok slet Ingenting ligeover for Porpora, og jeg skjælver ved den blotte Tanke om at skulle komme ham for Die. Skjøndt han aldeles har afflaaet Gesandens Anmodning, mig betræffende, og paa det bestemteste erklæret, at han ikke vilde uddanne flere Disciple, saa veed jeg dog, at Herr Korner ikke vil lade sig nøie dermed og jeg har altsaa endnu en Smule Haab. Jeg har fast besluttet at ville taale alt Muligt af Mester Porpora og lade ham skjælde og smælde saameget han vil, naar jeg blot maae faa Lov til at lære Noget af ham."

"Det er en meget fornustig Beslutning, De der har fattet," sagde Consuelo, "Alt, hvad man har sagt Dem om den store Mesters frastødende Væsen, er ingenlunde overdrevet; men De har Ret i ikke at opgive Haabet, thi med nogen Taalmodighed, blind Underkastelse og virkelige musikalske Anlæg, som jeg forudsætter hos Dem, vil De, naar De kun ikke taber Hovedet ved at see ham bruse op, og naar De formaaer at vise Lærelyst og Opsattelse, efter faa Timers Forløb finde i ham den bedste og samvittighedsfuldeste Lærer. Hvis Deres Hjerte, som jeg troer, svarer til Deres Aand, vil Porpora maafee endogsaa blive Dem en paa-lidelig Ven og en sand Fader og Belgjører."

"Hvilken Glæde, gjør De mig ikke! Jeg seer godt, at De kjender ham, og saa kjender De vel ogsaa hans berømte Elev Porporina, den nye Grevinde af Rudolstadt?"

"Men hvor har De hørt tale om Porporina, og hvad onsker De af hende?"

"Jeg onsker et Brev fra hende til Porpora, og at hun personligt skal interessere sig for mig hos ham, naar

hun selv kommer til Wien; thi efter sit Bryllup kommer hun der ganske vist."

"Hvor har De hørt Noget om hendes Bryllup?"

"Bed et reent Tilfælde. De maa nemlig vide, at min Ven Keller i forrige Maaned fik Underretning om, at en af hans Paarørende var død i Pilsen og havde testamenteret ham, hvad han eiede. Keller havde hverken Tid eller Penge til at foretage denne Reise og kunde heller ikke beslutte sig dertil, fordi han frygtede, at Arven ikke vilde være den Tidspilbe værd og maaskee ikke engang dække Omkostningerne.

"Jeg havde netop taget nogle Penge ind og tilbød derfor, at jeg vilde gjøre Reisen for ham og varetage hans Interesse. Jeg tog altsaa til Pilsen og efter en Uges Forløb havde jeg den Glæde, at kunne modtage Arven i Kellers Navn. Den er ikke stor, men heller ikke at kimse af, og desuden bringer jeg ham Adkomstdokumenterne til et lille Grundstykke som han enten kan sælge eller paa anden Maade drage Nytte af. Paa Tilbageveien fra Pilsen kom jeg igaar Aftes til et Sted, der hedder Kluttau, hvor jeg overnattede. Der havde været Marked, og Værtshuset var overfyldt. Bed et Bord saae jeg en lille tyk Herre, der sad og spiste til Aften. De kaldte ham Doktor Wegelius, og det var en frygtelig Spiser og den største Sladderbank, jeg har seet i mit Liv. „Veed I Nøt?" sagde han til sine Naboer; „Grev Albert af Rudolstadt, der er en Erkenar, gifter sig med sin Cousine Amalies Musiklærerinde, en Eventyrerke og Tiggerke, der har spilt Komedie i Italien og ladet sig forføre af den gamle Musiklærer Porpora. Han fik dog snart nok af hende og sendte hende til Niesenburg for der at vente sin Nedkomst. Man holdt det Hele meget hemmeligt, og da man i Begyndelsen ikke vidste

hvad den dydige Mamsels Sygdom var, saa lod man mig kalde for at stille hendes Feber. Men neppe havde jeg følt den Syges Puls, før Grev Albert, der ubestridt vidste, hvorledes det stod sig med hendes Dyd, kastede sig over mig som en Rasende og lod mig ikke mere komme ind i Bærelset. Alt gik af i den største Stilhed; jeg troer, at den gamle Stiftsdame maatte gjøre Tjeneste som Fordemoder, og hun har vist aldrig før været paa den Galei. Barnet er forsvundet; men det Mærkværdigste ved Sagen er, at den unge Greve, der ikke kjender Forstjæl paa Maaneder og Aar, bilder sig ind, at han er Fader til Barnet, og har udtalt sig saa eftertrykkelig derom til sin Familie, at de har givet deres Samtykke til Gistermaalet, hellere end de vil see hans Anfald af Raseri vende tilbage.“

„Hvor skjændigt! Hvor affkyeligt!“ raabte Consuelo ude af sig selv; „det er jo et heelt Bæv af oprørende Bagvasselser.“

„Tro blot ikke, at jeg har fæstet Lid dertil et Dieblif,“ svarede Joseph Haydn, „denne gamle Doktor saae saa ondskabsfuld ud, at jeg strax var overbevist om, at der ikke var et Ord sandt i det Hele, og det endnu førend Nogen havde gjort ham til Tegner. Men han havde næppe endt sin Historie, førend en fem, sex unge Mænd, der stod omkring ham, toge sig af den unge Person, og af dem erfoer jeg da, hvorledes det egentlig forholdt sig med Porporina. De kappedes om at rose hendes Skjønhed, Elskværdighed, hendes Sædelighed, Forstand og hendes usorlignelige Talent. Alle fandt den unge Greves Lidenskab for hende fuldkommen forstaaelig, de misundte ham hans Lykke og roste den gamle Greve, fordi han havde givet sit Samtykke til deres Forbindelse. Doktor Wegelius skjældte de ud for en lumpen Karl og en Bagvasser, og da man derpaa fortalte,

hvormegen Priis den berømte Porpora satte paa sin Elev, hvem han endogsaa havde givet sit Navn, saa satte jeg mig i Hovedet at gaae til Niesenburg for at kaste mig for Fødderne af den fremtidige eller nuværende Grevinde, (thi Bryllupet har nok allerede fundet Sted, men holdes hemmeligt for Hoffets Skyld). Jeg vil da fortælle hende hele min Historie og udbede mig den Gunst af hende, at hun anbefaler mig til sin berømte Lærer."

Consuelo taug nogle Dieblikke, men hun fattede sig snart og sagde:

"Gaa ikke til Niesenburg, min unge Ven, De vilde dog ikke finde Porporina der. Hun er ikke bleven gift med Greven, og Intet er usikkrere end dette Bryllup. Bistnok har der været Tale derom, men Porporina har, tiltrods for sit Venstreb og sin ubegrændsede Agtelse for Grev Albert havt Betænkelse ved at handle saa rask i en saa alvorlig Sag. Paa den ene Side indsaae hun, at den op-højede Familie for hendes Skyld udsatte sig for at forspilde Keiserindens Gunst og Bevaagenhed, og at et saadant Giftermaal vilde udsætte dem for Spot og Krænkelser over hele Landet; paa den anden Side betænkte hun, at hun vilde begaae Uret imod sig selv ved saa tidlig at give Slip paa den guddommelige Kunst, som hun med saamegen Kjærlighed og Iver havde offret sig til. Hun følte, at Offeret var stort paa begge Sider, og for ikke blindt at kaste sig ind i Noget, hun kunde fortryde, besluttede hun først at indhente Porporas Raad, og imidlertid give den unge Greve Leilighed til at prøve, om ikke Fraværelsen kunde dæmpe hans Videnskab. Hun har derfor ganske hemmeligt tilføds, uden Tøser og saa godt som uden Penge begivet sig til Wien; men hun nærer det Haab, at hun paa den Maade kan gjengive den, der elsker hende, No og

Fornuft, og istedenfor alle de Rigdomme, som man har tilbudt hende, har hun ikke taget Andet med sig end sin gode Bevidsthed og sin Kunstnerstolthed."

"Det kalder jeg en ægte Kunstnersjæl! Kun en fast Charakter og et ædelt Gemyt kunne handle saaledes!" raabte Joseph, idet han betragtede Consuelo med straalende Dine. "Og hvis jeg ikke tager feil, saa er det hende, jeg her taler med, saa er det hende, for hvem jeg her kaster mig i Støvet."

"Ja, det er hende, der tilbyder Dem sit Vennskab og sin Bistand hos Porpora, thi som jeg seer, skulde vi reise sammen, og hvis Gud beskjærmer os, som han hidtil har beskjærmet os Begge, og som han beskjærmer Alle, der troe paa ham, saa ville vi snart være i Wien og snart faae Underviisning af den samme Mester."

"Gud være lovet!" raabte Haydn, idet han med Glædestaarer og fuld af Begeistring løstede Armene imod Himlen; "jeg anede jo strax, da jeg saae Dem ligge og sove, at der var noget Overjordisk ved Dem, og at mit Liv og min Fremtid maatte ligge i Deres Hænder."

6.

Saa snart de to unge Mennesker havde stiftet nærmere Bekjendtskab, overlagde de med hinanden, hvorledes de kunde bære sig ad, og hvilke Forsigtighedsregler de havde at iagttage paa deres forestaaende Reise. Det Første, de gjorde, var at tage Pengepungene frem og tælle deres Beholdning. Consuelo var endnn den rigeste af dem Begge, men deres forenede Midler vare netop tilstrækkelige til, at de tilfods og i al Mag kunde tilbagelægge Veien, uden at de behøvede at

sulte eller tilbringe Natten under aaben Himmel. Consuelo indsaae strax, at der var Intet at betænke sig paa, men til Trods for hendes sorgløse Munterhed vedblev Joseph dog at være tankefuld og bekymret.

„Hvad fattes Dem?“ spurgte hun ham; „De frygter vel for, at mit Selskab dog tilsidst bliver Dem til Byrde; og dog tør jeg vædde paa, at jeg ikke vil opholde Dem, men at jeg nok skal marchere endnu bedre end De selv.“

„De kan ganske vist gjøre Alting bedre end jeg,“ svarede han; „men det er ikke det, der foruroliger mig. Naar jeg tænker paa, at De er saa ung og smuk og vil drage Alles Dine paa Dem, saa bliver jeg kun bange for, at jeg, der er lille og svag, hvor gjerne jeg end vil vove Livet for Deres Skyld, dog ikke er stærk nok til at beskytte Dem.“

„Hvad falder Dem dog ind? selv om jeg var smuk nok til at fængsle de Forbigaaendes Blikke, saa tænker jeg dog, at et Fruentimmer, der holder paa sin Værdighed, nok er istand til at holde Enhver borte fra sig.“

„Enten De er smuk eller hæslig, ung eller gammel, sædelig eller fræk, saa er De dog ikke sikker paa disse Beie, der ere oversyldte af Krigsfolk og alt Slags forløbent Pak. Efter at Freden er sluttet, er Landet oversvømmet af Soldater, der vende tilbage til deres Garnisoner, men især af Eventyrer og Lykkeriddere, der udplyndre de Forbigaaende, brandskatte Landet og behandle Provindserne som Priisgods. Vor Fattigdom beskytter os vel for endeel, men som Fruentimmer vil De altid være udsat for saadanne Menneffers Brutalitet. Jeg tænker derfor alvorlig paa, istedenfor at gaae over Pisek og Budweis, hvor der ligger Garnisoner, at vi holde os til Moldaubredde og gjennemvandre de øde Bjergpasser, hvor vi ere mindre udsatte for at møde saadanne Bander. Indtil Reichenau kan vi følge Moldau-

floden, og der komme vi over Freistadt ind paa det Østerrigste. Staae vi først paa østerrigsk Grund, ere vi altid under Beskyttelse af et Politi, der ikke er saa afmægtigt som det boehmiske.“

„De kjender altsaa den Bei?“

„Nei, jeg veed ikke engang, om der gaaer nogen Bei, men jeg har et lille Kaart hos mig, og det var allerede min Plan, da jeg forlod Pilsen, at lægge Beien over Bjergene til en Afverling.“

„Godt, saa lad os det! Det forekommer mig at være en god Idee,“ sagde Consuelo, idet hun saa paa Kaartet, som Joseph havde udbredt foran hende. „Bei for Fodgængere findes der overalt og sagtens ogsaa Hytter, hvori tarvelige Folk for Penge og gode Ord kunne finde Natteleie. Her seer jeg ganske rigtig en Bjergtjæde, der gaaer lige op til Molbaukilden og begrænses Bredden af Floden.“

„Det er den store Boehmerwald, der her har sit Høidepunkt og danner Grændsen mellem Boehmen og Baiern. Naar vi holde os oppe i Høiden, vil vi let naae derhen; til høire og venstre skraaner Landet nedad. Da jeg Gud være lovet, ikke længer har Noget at gjøre paa dette Niesenburg, som ikke er til at finde, saa skal jeg nok være Deres Fører og spare Dem for hvert unyttigt Skridt.“

„Afsted da,“ sagde Consuelo; „jeg føler mig fuldkommen styrket. Sønnen og Deres gode Brød have gjengivet mig mine Kræfter, og jeg kan i Dag i det mindste tilbagelægge nogle Miil. Det er mig forresten meget magtpaaliggende snart at komme bort fra denne Egn, hvor jeg hvert Dieblik kan frygte at træffe paa et bekjendt Ansigt.“

„Vent lidt,“ sagde Joseph, „jeg faaer i dette Dieblik et taabeligt Indsald.“

„Og hvad er det for et?“

„Naar De ikke har Noget imod at tage Mandfolkeklæder paa, saa vil De med Lethed blive ubekjendt og undgaae den forargelige Mistanke, som i Særdeleshed i Nattekwartererne en ung Pige er udsat for, naar hun reiser alene med en ung Mand.“

„Det Indfald er slet ikke galt, men De glemmer, at vi ikke har Penge nok til at anskaffe saadan en Dragt. Og hvor skulde jeg desuden finde Klæder, som passe mig?“

„Hør blot! Jeg var naturligviis slet ikke faldet paa den Tanke, naar jeg ikke havde Alt, hvad der hører til at føre den igjennem. Vi ere lige store, hvad der geraader Dem til mere Være end mig, og jeg har i min Reisesæt en complet ny Dragt, der vil gjøre Dem fuldkommen ukjendelig. Med denne Dragt forholder det sig saaledes: jeg har faaet den af min Moder, en prægtig Kone, der troede ret at gjøre mig en Glæde med den; da hun vidste, at jeg besøgte Gesandten og gav de unge Damer Information, kunde hun ikke faae mig pyntet nok og kom derfor paa det Indfald at lade Landsbyskrædderen gjøre mig en heel ny Søndagsdragt, saaledes som man bruger den hjemme hos os. Det er ganske vist et ret malerisk Costume og Farverne ere smukt valgte, som De selv vil faae at see. Men nu kan De tænke Dem, hvad for en Figur jeg har spillet hos Gesandten, og hvorledes Hr Metastasio's Nicer vare nærved at døe af Latter, naar jeg præsenterede mig i min hjemmegjorte Bondekoste og de vide Pludderbuxor. Jeg var min Moder meget taknemmelig for hendes gode Villie, men besluttede dog snarest muligt at sælge denne Dragt til en Bonde eller til en reisende Skuespiller; derfor bærer jeg den nu hos mig, men til al Lykke har jeg ikke fundet nogen Kjøber. Bønderne her paa Landet sige

at det er en gammeldags eller maaskee snarere en polst eller tyrkisk Dragt."

"Naa, det træffer sig jo prægtigt," sagde Consuelo leende. "Deres Indfald er ypperligt, og den reisende Skuespillerinde isører sig sit Tyrkecostume, der har meget tilfælles med et Skjort. Jeg afkjøber Dem Dragten rigtignok paa Borg, eller rettere paa den Betingelse, at De vil være Kasserer ved mit Chatol som Kongen af Preussen kalder sit Skatkammer, og at De vil være saa god at forstrække mig med Reiseomkostninger til Wien."

"Det komme vi nok ud af," sagde Joseph, der havde fast besluttet, at hun ikke skulde betale Noget for Dragten, "det kommer nu kun an paa, om den passer Dem. Jeg vil gaae lidt ind i Skoven medens De her mellem Klipperne kan indrette Dem et Toiletværelse."

"Saa fjern Dem da," svarede Consuelo idet hun pegede paa Skoven; "jeg trækker mig tilbage i Coulisjen."

Hun gik ind imellem Klipperne og skred strax til Bæret. Kilden var hendes Speil, og ikke uden en vis Fornøielse saae hun i den den nydeligste unge Bondedreng pludselig træde frem af sit Skjul. Hendes fine Figur var høielig som et Kør, og hendes sorte Haar, som hun havde holdt Pudderet borte fra, var blevet afklippet under hendes Sygdom og krollede sig nu i naturlige Lokker om hendes Hoved. Hun foer med Hænderne igjennem dem for at give dem det skødesløse Udseende, der hørte med til Costumet, og da hun desuden med Theaterbehændighed bevægede sig i dette, og endogsaa ved sit mimiske Talent forstod at give sit Ansigt et Udtryk af landlig Enfoldighed, fandt hun sig selv saa fuldstændig forandret, at hendes Mod og Selvtillid paa Dieblirket vendte tilbage. Som det pleier at gaae de virkelige Skuespillere, at de, saasnart de ere i deres Costume,

tillige ere fuldstændig inde i den Persons Charakter, som de skal fremstille, saaledes var ogsaa hun med eet en munter, ung Dreng, der skulde af Skole, med al den Raadighed, Livslust og Raafhed, der karakterisere denne Alder. Den Slags Fornøielse, som Fruentimmerfjønighed fremkalder hos et ungt Menneske, er altid blandet med Frygt, og Dragten, der selv i den mindre Kydsfles Dine gjør Kvinden til et tilfløret, hemmelighedsfuldt Væsen, bidrager ikke lidt til at fremkalde denne Frygtsomhed. Joseph var en reen Sjæl og, hvad end hans Biographer sige, et kydsf, tilbageholdent Menneske. Synet af Consuelo blændede ham strax, da han saae hende i Sollysets Glæde ligge og sove ved Kilden ubevægelig som en Statue. Da han nu talte med hende og hørte paa hende, opstod der i hans Hjerte aldrig kjendte Følelser, som han tilskrev Glæden og Henrykkelsen over et saa lykkeligt Sammentraf. I det Kvarteerstid, der forløb under den hemmelighedsfulde Omklædning, havde hans Hjerte banket heftigt; nu nærmede han sig med den faste Beslutning at skjule sin dødelige Uro under Skin af Sorgløshed og Munterhed.

Omklædningen, der var saa heldig, at endogsaa Kjønet syntes forvandlet, forvandlede ogsaa i et Dieblit det unge Menneskes Sindsstemning. Det forekom ham nu, som om det kun var broderlig Hengivenhed, han følte for sin Ledfagerinde. Den samme Lust til at vandre og see nye Egne, den samme Frygtløshed lige over for Rejsens Fører, den samme muntre Fortrolighed, der bejjælede Consuelo i dette Dieblit, bemægtigede sig ogsaa ham, og nu begave de sig paa Veien som et Par Fugle, der svinge sig henover Skov og Mark. Da de havde gaaet nogle Skridt, glemte han allerede, at hun var en Dreng, da han saae hende marchere afsted med Fruentimmerklæderne i en lille

Bylt paa en Stof, som hun bar over Skuldrene. Herom opstod der en Strid imellem dem. Consuelo paastod, at Joseph allerede var belæstet nok med sin Reisesæt og sin gradus ad Parnassum; Joseph derimod forsikrede, at han godt kunde have hele hendes Bylt med, og at hun ikke maatte høre paa Noget. Hun maatte give efter, men for dog at tilveiebringe en vis Lighed imellem dem, samtykkede han i, at hun bar hans Violin i et Baand.

„Beed De vel,“ sagde Consuelo, „at jeg maa give mig Skin af at være Deres Dreng eller idetmindste Deres Fører. Jeg er jo en Bonde, det kan De ikke benægte, og De er en Bybeboer.

„Ja, en net Bybeboer,“ svarede Haydn leende. „Jeg ligner saa temmelig Mester Kellers Parykmagerdrenge.“ Ved disse Ord følte han sig selv noget forlegen over, at han ikke kunde vise sig for Consuelo i en mere tiltalende Dragt end i disse forslidte og afblegede Klæder.

„Nei, De seer ud,“ sagde Consuelo, „som den forlorne Søn, der med sin Gartnerdrenge som Deeltager i hans dumme Streger befinder sig paa Tilbageveien til Hjemmet.“

„Jeg troer, vi gjorde vel i, om vi overtog netop de Roller, der passe til vor Stilling,“ bemærkede Joseph, „vi kan jo forestille, hvad vi i Virkeligheden ere (De for Dieblikket ogsaa) fattige, omflakkende Musikanter, og da det er Skik og Brug at klæde sig saa godt, som man har Raad til, saa at man f. Ex. kan see Troubaduren drage omkring i en afflidt Galladrage eller i en Soldaterkjole, saa er der Intet iveien for, at jeg kan optræde i en luslit Professordrage og De i den her tillands usædvanlige ungarske Bondebrage. Vi ville endogsaa gjøre vel i at sige, hvis man spørger os, at vi komme fra denne Egn. Jeg vil da

tale om den berømte By Rohrau, som intet Menneſte her kjender, og om den prægtige Stad Heimburg, som intet Menneſte ſpørger om. Og hvad Dem angaaer, ſaa vil det vel være det Bedſte ikke at nægte, at De er Italiener og Sanger af Profefſion, thi Deres Accent vilde ellers forraade Dem."

"Upropoſ, vi maae da ogſaa have paſſende Navne, ſom Stik og Brug er. De ſkal, det har jeg allerede tænkt paa, hedde Beppo, der paa Italiensſk er en Forkortning af Joſeph."

"Kald mig hvad De vil. Jeg har den Fordeel, at jeg er ligesaa lidt kjendt under det ene Navn ſom under det andet. Med Dem er det noget Andet. De maa ganſke viſt have et Navn, men hvilket da?"

"Jeg tager den første den bedste venetianske Forkortning, Stello, Maſo, Kenzo, Zoto . . . Nei, ikke Zoto!" raabte hun, ligesaa ſnart dette Navn var fløiet hende ud af Munden.

"Og hvorfor ikke?" ſpurgte Joſeph forbauset over denne Heftighed.

"Fordi det vilde bringe mig i Ulykke. Der er jo ſaadanne Navne."

"Men hvorledes døbe vi Dem da?"

Bertoni f. Ex. Det er altid et italiensſk Navn og efterdannet Albert."

"Signor Bertoni! det klinger meget godt!" ſagde Joſeph, idet han tvang ſig til at ſmile, thi at Conſuelo her ſtrax erindrede ſig ſin adelige Forlovede var ham dog et lille Stik i Hjertet.

De naaede i kort Tid hen til Skoven og slog nu ind i en sydøstlig Retning. Consuelo gif barhovedet, og Joseph, der bemærkede, hvorledes Solen brændte hendes hvide Hud, vovede ikke at udtale sin Beklagelse derover. Hans egen Hat var ikke ny, og han turde ikke tilbyde hende den; han fandt derfor, at det var rigtigst, slet ikke at røre ved den Sag, men han rev sin egen Hat af Hovedet med en saadan Hestighed, at det overraskede hans Ledsagerinde.

„Det er et besynderligt Indfald!“ sagde hun, „man skulde jo virkelig troe, at vi gif henad en styggesuld Sti sammen; det erindrer mig netop om, at jeg har slet Intet paa Hovedet, men heldigviis veed jeg at hjælpe mig.“

Bed disse Ord afbrød hun en Gren af vild Bium, flettede den sammen og dannede den til en Bladehat.

„Nu seer hun ud som en af Muserne!“ tænkte Joseph.

De kom igjennem en Landsby, og Haydn, der fik Die paa en af disse Kramboder, hvor man kan kjøbe alt Muligt, smuttede ind i den og kom strax efter ud med en lille bredstyget Straahat af den Slags, som Bønderne i Donaudalen pleie at gaae med.

„Hvis De strax begynder med at kjøbe Luxusartikler,“ sagde Consuelo, idet hun prøverede den nye Hat, „saa maa De være belavet paa, at vi tilsidst komme til at mangle Brød.“

„Mangle Brød!“ raabte Joseph levende; „nei, saa vilde jeg hellere tigge mig frem eller gjøre Hundekunster henne paa Torvet. Jeg veed ikke Alt, hvad jeg vilde

gjøre, men mangle Noget, det skal De ikke, det kan De stole paa."

Men da han saae, at Consuelo studsede noget over hans Ivrighed, søiede han til, idet han søgte at bekæmpe sin overstrømmende Følelse: „Betænk blot, Signore Bertoni, at min Fremtid ligger i Deres Haand, og det er i min egen Interesse at bringe Dem frisk og vel til Mester Porpora."

At hendes Rejsekammerat saa hurtigt kunde forelske sig i hende, faldt hende slet ikke ind. Tugtige og pletfrie Fruentimmer gjøre sig sjelden den Slags Indbildninger, som bestandig opstaae hos Koketten, fordi hun bestandig gaaer ud paa, at gjøre Andre forelskede i sig. Det er desuden meget sjældent, at et ungt Fruentimmer ikke betragter et Mandfolk, der endnu er noget yngre, som et fuldstændigt Barn. Consuelo var to Aar ældre end Hajdn, og denne var saa lille og mager, at han saae ud, som han neppe var femten. Consuelo vidste vel, at han var ældre, men det faldt hende slet ikke ind, at Kjærligheden allerede kunne spille en Rolle i hans Sandser og Indbildningskraft. Imidlertid lagde hun dog Mærke til en usædvanlig Bevægelse hos ham, da hun engang blev staaende for at trække Beiret og beundre en af de skønne Udsigter, der fra disse høitliggende Steder tilbyde sig ved hvert Skridt; hun bemærkede pludselig at Josephs Blik hvilede paa hende med en vis sværmerisk Henrykkelse.

„Hvad fattes Dem, min Ven Beppo?“ spurgte hun. „De synes mig urolig, og jeg kan ikke frie mig for den Tanke, at mit Selskab er Dem til Byrde.“

„O, sliig dog ikke det,“ raabte han smertelig bevæget; „De maa da hverken have Tillid eller Venkskab for mig, naar De kan sige det.“

„Det fattes der ikke paa; men De maa sagtens have en anden Grund til at være bedrøvet, som De ikke har meddeelt mig.“

Joseph sank hen i en dyb Taushed, og de gik længe ved Siden af hinanden, uden at han havde Kraft til at bryde den. Jo længere han taug, desto mere forlegen blev han, og destomere frygtede han for at forraade sig. Han vidste imidlertid ikke, hvorledes han paa en passende Maade skulde begynde Samtalen igjen. Efterat han ret havde taget sig sammen, sagde han endelig:

„Veed De, hvad jeg ret alvorligt gaaer og tænker paa?“

„Nei, det gjætter jeg ikke,“ svarede Consuelo, der imidlertid havde gaaet hensunken i sine egne Betragtninger og slet ikke fundet det underligt, at han vedblev at tie.

„Jeg gik og tænkte paa, at De kunde gjerne lære mig en Smule Italiensk, hvis det ikke vilde blive Dem altfor kjedsommeligt. Jeg har i denne Vinter begyndt at læse nogle Bøger, men da jeg ikke har havt Nogen til at lære mig Udtalen, saa vover jeg ikke at henvende et eneste Ord til Dem. Jeg forstaaer meget godt, hvad jeg læser; men hvis De nu paa Reisen vilde tvinge mig til at aflægge min falske Undseelse, og corrigere mig med det samme, saa troer jeg nok med mit musikalske Øre at turde love Dem, at Deres Uleilighed ikke skal være aldeles spildt.“

„Hjertelig gjerne,“ svarede Consuelo, „jeg er selv meget for, at man ikke lader hengaae noget af Livets kostbare Diebliske, uden at lære Noget, og da man lærer selv ved at lære Andre, saa kan det kun være til Gavn for os Begge, naar vi øve os i at udtale det Sprog, der er det egentlige musikalske, saa godt som muligt. De anseer

mig for en Italienerinde, men det er jeg ikke, skjøndt jeg taler Italiensff næsten uden al Tilfætning af fremmed Accent. Ganske reent udtaler jeg det dog kun, naar jeg synger, og for at gjøre Dem Klangen af de italienske Ord ret tydelig, vil jeg derfor ogsaa synge de Ord for Dem, som De finder vanskeligt at udtale. Jeg er overbeviist om, at man kun taler slet, fordi man hører slet. Har Deres Dre først engang rigtig opfattet Nuancerne i Udtalen, saa bliver det en blot Hukommelsesag for Dem at gjengive Ordene rigtigt."

"Saa vil jeg altsaa paa engang faae Time baade i Sprog og i Sang!" raabte Joseph, "og det en Time, der er halvtredsendstyve Mile lang," tænkte han med Hensykkelse. "En mindre farlig og mindre utaknemmelig Kjærlighed end Kjærligheden til Kunsten gives der dog ikke. Kunsten leve!"

Timen begyndte altsaa, og Consuelo, der i Begyndelsen ikke kunde tilbageholde sin Latter, naar hun hørte Joseph lemlæste de italienske Ord, forbausedes snart over den Lethed og Sikkerhed, hvormed han forbedrede sig. Men da den unge Musiker nærede en inderlig Længsel efter at høre Sangerindens Stemme, og Leiligheden ikke hurtigt nok tilbød sig, tog han sin Tilflugt til en lille Vist. Han anstillede sig, som han ikke kunde komme tilrette med at udtale det italienske a og artikulere det i dets Reenhed og Nuancer, og til Beviis herpaa sang han en Sats af Leo, hvori Ordet felicità forekom flere Gange. Consuelo sang, da denne Sats flere Gange efter hinanden saa fast og sikkert, som om hun sad ved Claveret. Ved denne ædle og rene Stemmeklang, som ingen anden. Dødelig dengang var i Besiddelse af, følte Joseph sig gennemrislet

af en Gysen, han gned sine Hænder krampagtigt og jub-
lede i lidenskabelig Begeistring.

„Nu er Touren til Dem! gjør et Forsøg!“ sagde
Consuelo uden at lægge Mærke til hans Henrykkelse.

Hajdn gjentog Stedet og gjorde det saa godt at hans
unge Lærer tilklappede ham Bisald.

„Bravo! Bravissimo!“ sagde hun med den elskvær-
digste Oprigtighed og Hjertensgodhed i Stemmen. „De er
lærvillig og har en prægtig Stemme.“

„Sig De kun om mig, hvad der behager Dem,“
svarede Joseph; „jeg føler altfor godt, at jeg aldrig vil
kunne udtale mig om Dem.“

„Og hvorfor ikke?“ spurgte Consuelo. Men da hun
vendte sig om til ham, saae hun, at han havde Taarer i
Dinene og klappede i Hænderne som et jublende Barn
eller en Entusiast.

„Lad os ikke synge mere,“ sagde hun, „thi der kommer
derhenne nogle Ryttere imod os.“

„Ja,“ raabte Joseph ude af sig selv, „hvis de har
hørt Dem, vil de stige af og tilbede Dem knælende.“

„Jeg er ikke bange for saadanne Musifnarre; men det
er Slagtere med Ungkalve.“

„Tryk Deres Hat ned i Dinene og see ikke derhen!“
sagde Joseph, „jeg vil haabe, at de hverken har seet Dem
eller hørt Dem. Ingen maa see og høre Dem uden
leg.“

Resten af Dagen gik vovelviis hen under alvorlige
Studier og lystig Pasfiar. Hvor urolig Joseph end var,
følte han dog en berusende Glæde og vidste ikke selv, om
han var den mest skjælvende Tilbeder af Skjønheden, eller
den mest henrykte Kunstner. Consuelo, der for ham snart
var en straalende Guddom, snart en kostelig Kammerat,

opfyldte ham ganske. Henimod Aften lagde han Mærke til, at hun kun slæbte sig mœisommeligt fremad, og at Trætheden kvalte hendes Munterhed, og i Virkeligheden følte hun sig ogsaa i Tde sidste mer aldeles udtømt af Mæthed, tiltrods for at de hyppigt havde gjort Hvil paa de skyggesfulde Steder af Beien. Det sidste var hende imod, thi selv om det ikke var hende nødvendigt, saa hurtig som mulig at fjerne sig fra denne Egn, saa søgte hun dog i den legemlige Anstrengelse og i den Selvbedøvelse, der følger med en fremtvungen Uystighed, Udspreddelse for sit saarede Hjerte. Aftenens første Skygger, der spredte Tung-
sind udover Landskabet, vakte de smertelige Følelser hos hende, som hun saa modigt havde bekæmpet. Hun forestillede sig det triste Aftensmaaltid, der nu holdtes paa Riesenburg, og den vistnok skrækkelige Nat, som Albert gif imøde. Overvældet af denne Tanke blev hun uvilkaarlig staaende ved Foden af et stort Trækors, der oppe paa Toppen af en nøgen Høi betegnede Skuepladsen for et eller andet tidligere Mirakel eller en Forbrydelse.

„De er mere træt, end De selv vil tilstaae,“ sagde Joseph; „men vor Dagsreise nærmer sig ogsaa sin Ende, thi dernede i Dalen seer jeg Uysene i en lille Bondeby. De troer formodentlig, at jeg ikke er stærk nok til at bære Dem og dog, hvis De vilde . . .“

„Gode Ven,“ svarede hun smilende, „De er meget stolt af Deres Kjøn, men jeg beder Dem, foragt dog ikke mit og tiltro Dem ikke flere Kræfter end mig. Jeg er bleven noget forpustet af Bjergstigningen, det er det Hele, og naar jeg nu ønsker at udhvile lidt, saa er det ene og alene for at kunne synge ret af Hjertens Uyst.“

„Gud været lovet!“ raabte Joseph, „syng De der-

henne ved Foden af Korsjet, saa knæler jeg her jeg er kun bange for, at det vil trætte Dem endnu mere."

"Det skal ikke staae længe paa," sagde Consuelo. "Det er kun et Indfald af mig, at jeg vil synge en lille Sang, som jeg hver Aften sang med min Moder, naar vi enten vare ude paa Marken eller kom forbi et Capel eller en Korsvei."

Consuelos Indfald var endnu mere romantisk, end hun vilde tilstaae sig selv. Med Tanken paa Albert havde hun erindret sig den ligesom overnaturlige Evne, han besad til at see og høre i det Fjerne. Hun forestillede sig levende, at han i denne Time tænkte paa hende og maafsee saae hende, og da hun troede, at det vilde lindre hans Bekymring, naar hun gennem Nat og Mørke ligesom talte til ham i en sympathetisk Sang, steg hun op paa de Stene, der tjente Korsjet som Grundvold, og sang, vendt imod den Himmelegn, hvor Riesenburg maatte ligge, med hele sin Kraft og metalrige Stemme den spanske Hymne: "o Consuelo de mi alma o. s. v."

"Gode Gud," sagde Haydn til sig selv, da hun havde endt, "saaledes har jeg aldrig før hørt Noget synge! Jeg vidste endnu ikke hvad Sang var. Er der endnu Menneskestemmer, der ligne denne, og vil jeg nogensinde saae Noget at høre, der kan sammenlignes med det, der her aabenbarer sig for mig? O, hellige Musik, hvorledes bringer Du mig ikke snart til at blusse og snart til at isne."

Consuelo traadte snart igjen ned fra Stenen, hvor hendes slanke Omrids havde aftegnet sig som et Madonna-billede paa den natligblaa Himmel. I sin Hentykkelse troede hun at see Albert sidde i Hjemmet stille, hengiven og fuld af Haab. "Han har hørt mig," tænkte hun, "han har kjendt min Stemme, og den Sang, han

holder af. Han har forstaaet mig, og nu vil han vende tilbage til Slottet, omfavne sin Fader og falde rolig i Søvn."

"Alt gaaer godt," sagde hun til Joseph, uden at agte paa den Begeistringsruus, hvori han befandt sig, og hurtig vendte hun sig endnu engang omkring og trykkede et Kys paa Korsets Træ. I dette Dieblif var det maaskee, at Albert ved en hemmelighedsfuld Rapport ligesom følte en elektrisk Kystelse, der fyldte hans Sjæls Dyb med en himmelff Fryd og Fred. Maaskee var det netop i det Dieblif, at den dybe og velgjørende Søvn bemægtigede sig ham, hvori hans Fader endnu tidlig næste Morgen fandt ham hensunken.

Hvad hun i Mørke havde holdt for en Bondeby var kun en stor Meierigaard, hvori de bleve gjæsteventligt modtagne. En godmodig Bondesfamilie sad udenfor Døren og spiste til Aften ved et grovt sammentømret Bord, hvorved man ogsaa, uden at lade sig forstyrre, beredvillig indrømmede de Reisende en Plads. Man saae neppe paa dem og udsurgte dem ikke. De brave Folk, der var trætte af deres svære Dagarbeide, spiste tausé deres simple, men rigelige Kost. Consuelo fandt Maaltidet herligt og tog rigelig til sig. Men Joseph glemte at spise og betragtede kun Modsætningen mellem Consuelos blege og ædle Ansigtform og de brede, solbrændte Bondeansigter, der saae ligesaa godmodige og dumme ud som deres Hornkvæg.

Enhver stod op, saasnart han var mæt, gjorde Korsets Tegn og lagde sig til at sove uden at bryde sig om de Andre. Da alle Mandspersonerne havde reist sig, satte Kvinderne tilligemed Børnene sig hen til Bordet; livligere og nysgjerrigere end Mændene, vilde de ikke lade de unge

Reisende slippe, men vedblev at udfritte dem. Joseph fortalte dem da den Historie, han havde i Beredskab, og afveg ikke altfor meget fra Sandheden, da han sagde dem, at han og hans Kammerat vare omflakkende Musikanter.

„Hvor det er Skade at det ikke er Søndag,“ sagde en af de Yngste, „saa skulde De have spillet op for os til Dands.“

Især skelede de Allesammen til Consuelo, hvem de betragtede som en smuk ung Knøs, og den ungarske Bondedreng stirrede igjen paa dem med dristige og muntre Dine. Da de reiste sig fra Bordet og vare isærd med at vaske op, hørte Joseph med Forbauselse paa, at nogle af Bonderpigerne tiltalte hinanden indbyrdes paa et gebrokkent Tydsk. Af disse hørte han nu, at Familiens Overhoved, hvem han tidligere havde seet i Bondedragt, var af adelig Herkomst og havde i sin Ungdom nydt nogen Opdragelse og besiddet en lille Formue, hvilken han imidlertid i Successionskrigen havde tilfat saa aldeles, at der var intet Andet for ham at gjøre, naar han vilde ernære sin talrige Familie, end at forpagte en Meierigaard, der hørte til et nærliggende Abbedi. Dette Abbedi udsugede Forpagteren frygtelig, og foruden alle andre Afgifter maatte han ogsaa, hvergang der stiftedes Abbed, erlægge sin Andeel i de af den keiserlige Fiscus befalede Omkostninger ved Investituren. Meierigaardens Karle vare Livsegne, men følte sig ingenlunde ulykkeligere end Forpagteren, hvem de tjente. Den keiserlige Forpagter var en Bøbe, som søgte at udpresse saameget som muligt af Abbediet, og denne tog igjen Erstatning hos de øvrige Forpagtere. Kronens Forpagter var kommen i denne Morgenstund for at inddrive en Sum, der var større, end hvad der kunde

lægges op i flere Aar, og derover var den stakkels Landmand i Fortvivlelse.

„Harde jeg ikke Ret, Joseph,“ sagde Consuelo, „naar jeg paastod, at vi alene vare rige i denne Verden, vi, der ikke betale Afgifter af vore Stemmer, og kun arbeide, naar vi have Lyst dertil.“

Det var Sengetid. Consuelo var saa træt, at hun sov paa en Bænk udenfor Husdøren. Joseph benyttede dette Dieblik til at spørge Forpagterkonen om Senge.

„Senge, mit Barn?“ svarede hun smilende, „hvis vi kunne skaffe Eder een, saa er det allerede store Ting, og dermed maae I hjælpe Jer.“

Dette Svar jog den stakkels Joseph Blodet op i Kinderne. Han saae hen til Consuelo, og da han havde overbeviist sig om, at hun ikke havde hørt Noget af Samtalen, kom han sig først af sin Bevægelse.

„Min Kammerat er meget træt,“ sagde han, „og hvis De kan afstaae ham en Seng, saa vil vi betale hvad I forlanger. Jeg for mit Bedkommende kan godt nøies med et Knippe Hø ude i Stalden.“

„Nu! naar Barnet er sygt, saa ville vi være saa mennefskjærlige at sørge for en Seng inde i Stuen, vore tre Pigebørn kunne sove sammen; men siig til Eders Kammerat, at han skal forholde sig rolig og anstændig, thi ellers vil han saae at gjøre med min Mand og min Svigersøn, der sove i den samme Stue.“

„For min Kammerats Erbarhed kan jeg godt indestaae. Det dreier sig blot om, hvad han vil foretrække, enten at sove i Høet eller i en Stue, hvor der er saa Mange iforveien.“

Den gode Joseph maatte nu vække Signor Bertoni for at meddele ham dette Tilbud. Consuelo var ikke saa

overrasket deraf, som han havde ventet. Hun fandt, at naar Husets Døttre kunde sove med Faderen og Sviger-sønnen i den samme Stue, saa maatte ogsaa hun være sikkrere der end noget andet Sted; hun ønskede derfor Joseph Godnat, smuttede bag de brune Gardiner, der omgav den Seng, man havde betegnet hende, og faldt strax efter i Søvn.

8.

Efterat hun i nogle Timer havde sovet haardt, blev hun vækket af Støien inde i Stuen. Paa den ene Side hostede og stønede den gamle Bedstemoder, hvis Seng stødte op til hendes, og paa den anden Side gav en ung Kone sit Barn Brystet og sang for at lulle det i Søvn. Nogle Børn, der laae i samme Seng, græd og sloges; Fruentimmerne stod op for at bringe dem til Ro og gjorde endnu mere Støi med at skjænde og true. Denne stadige Uro, Børneskriget, Ureenligheden, den hæslige Lugt, Heden og den tunge kvælende Luft inde i Stuen, Alt var Consuelo i den Grad imod, at hun ikke længer kunde holde det ud. Lydløst klædte hun sig paa, og i det hun benyttede sig af et Dieblis, da Alle sov, smuttede hun ud af Huset og opsøgte sig en Krog, hvori hun kunde sove til næste Morgen.

Hun haabede at sove bedre i det Frie. Natten iforveien havde hun ikke under sin Gang lagt Mærke til Kulden, og skjøndt hun nu befandt sig i en affpændt Tilstand, der var ganske forskjellig fra den ophidsede Stemning, hvori hun havde forladt Riefenburg, saa var ogsaa

Klimaet i denne høitliggende Egn langt raaere. Hun følte, at Kulden gennemrislede alle hendes Lemmer, og begyndte at blive bange for, at den anstrengende Marche og de søvnløse Nætter vilde hævne sig paa hende. Forgjeves skjændte hun paa sig selv, fordi Slottets Bellevnet havde gjort hende til saadan en forskælet Prindsesse — i dette Dieblif havde hun gjerne givet Resten af sit Liv for et Par Timers rolig Søvn. Da hun imidlertid ikke vovede sig tilbage til Huset, for ikke at vække og forbitte Husets Folk, søgte hun efter en Ladedør, fandt en Stald halv-aaben og listede sig ind i den. En Dødsstilhed herskede derinde. I den Tanke, at dette Sted var fuldkommen tomt, lagde hun sig i en Vaas paa noget Straa, hvis Varme og friske Duft forekom hende indbydende nok.

Hun var just ligeved at sove ind, da hun paa sin Bænde mærkede en fugtig, varm Aande, der atter forsvandt. Da den første Skræk var overstaaet, lagde hun i Daggrøbet Mærke til et Hoved og et Par frygtelige Horn; det var en smuk Ko, der stak Halsen ind over Vaasen og snøstede til hende. Consuelo trykkede sig ind i Hjørnet, saa hun ikke var Koen iveien, og sov rolig ind. Hendes Dre vænte sig snart til de forskjellige Lyd inde i Stalden, til Kjædernes Raslen, Viernes Summen og til Hornenes Gniden imod Krybhen. Hun vaagnede ikke engang, da Pigerne kom for at slippe Kvæget ud og malke det i det Frie. Stalden var tom. Det Hjørne, hvori Consuelo sov, var saa mørkt, at man ikke lagde Mærke til hende, og Solen var allerede oppe, da hun paany aabnede Døren. Hun følte sig stærk nok til uden Frygt og uden Besværlighed igjen at tiltræde sin Marche.

Hun vilde netop opsøge Joseph, da hun saae ham sidde paa en Krybbe ligeover for hende.

„De har forarsaget mig megen Uro, kjære Signor Bertoni,“ sagde han til hende; „da Husets Piger sagde mig at De ikke var i Stuen, og de heller ikke vidste, hvad der var blevet af Dem, søgte jeg Dem overalt, og af lutter Fortvivlelse over ikke at finde Dem gif jeg herhen igjen og tilbragte Natten. Lidt før Daggry gif jeg udenfor, og det faldt mig ikke ind, at De laae begravet i Hø ligeover for mig og lige under Næserne af disse Dyr, der let kunde have gjort Dem Skade. De er ogsaa altfor forvoven, Signora, og betænker ikke, hvad for Farer De udsætter Dem for.“

„Farer? min kjære Beppo,“ sagde Consuelo smilende og rakte ham Haanden, „disse gode Køer ere jo ikke vilde Dyr, og jeg er vis paa, at jeg har gjort Dem mere hange, end de har kunnet gjøre mig Skade.“

„Alligevel, Signora,“ sagde Joseph sagtere, „er det uforsigtigt af Dem, at gaae ind om Natten det første det bedste Sted. Hvor let havde en Anden kunnet være her istedenfor mig, en eller anden Bagabond, der ikke vilde have været saa ærbødig imod Dem, som Deres troe og hengivne Beppo. Sæt, De havde valgt den anden Baas og istedenfor mig truffet der paa en grov Lømmel, en Soldat . . .“

Consuelo rødmede ved Tanken om, at hun i Mørket havde sovet Joseph saa nær, men hendes Undseelse søgede kun hendes Tillid til det skikkelige unge Menneffe og hendes Venskab for ham.

„Joseph,“ sagde hun, „De seer, at Himmelen ikke forlader mig i min Letsindighed, eftersom den har ført mig i Deres Nærhed. Den lod mig igaar Morges finde Dem ved Kilden, hvor De skjænkede mig Brød, Tillid

og Venfkab; det er ogsaa den, der i Nat har stillet min forgløse Sønn under Deres broderlige Varetægt."

Seende fortalte hun ham, hvad for en daarlig Nat hun havde tilbragt i det fælles Sovestue mellem Meierigaardens støiende Familie, og hvor lykkelig og rolig hun senere havde følt sig imellem Køerne.

"Det er altsaa sandt," sagde Joseph, "at Kvæget undertiden kan være nok saa behageligt som de, der vogte det."

"Det tænkte jeg netop ogsaa paa, da jeg faldt i Sønn der," svarede Consuelo. "Disse Dyr vakte hverken Frygt eller Modbydelighed hos mig, og jeg bebreidede mig alvorligt, at jeg var forfalden til saa aristokratistiske Vaner, at jeg ikke meer kunde taale mine Medmenneffers Selskab eller at komme i Berøring med deres Fattigdom. Hvoraf kommer det, Joseph? den, der selv er født i Armod, skulde dog, naar han igjen gjør Betjendtskab med den, ikke føle en saa foragtelig Afsty for den, som Tilfældet har været med mig, og naar Hjertet dog ikke er fordærvet i Uppig- hedens Luft, hvorfor værner man sig da til at være saa fiintsøgende og ufordragelig, som jeg var i Nat, da jeg flygtede for den modbydelige Lugt og for Støien i denne stakkels Menneffehule?"

"Fordi uidentviol Keenlighed, sund Luft og Orden ere de første uundværlige Fornødenheder for alle udvalgte Aander," svarede Joseph. "Den, der er født til Kunstner, har Følelse for det Skønne og Gode og Afsty for det Kaae og Hæslige. Og Elendigheden er hæsli! Jeg er jo ogsaa en Bonde og har seet Dagens Lys i en Hytte, men mine Forældre vare to Kunstnersjæle, og skjøndt vort Hus var fattigt og lille, var det dog altid reenligt og ordentligt."

„De stakkels Folk,“ sagde Consuelo, „hvis jeg var rig vilde jeg strax bygge dem et Hus, og hvis jeg var Dronning, skaffede jeg dem alle disse Byrder og Munk og Jøder fra Halsen, der fortære dem med Hud og Haar.“

„Hvis De var rig, saa tænkte De ikke derpaa, og hvis De var Dronning, saa vilde De slet ikke gjøre det. Saaledes gaaer det til i Verden.“

„Det gaaer altsaa meget slet til i Verden.“

„Desværre ja! Og hvis ikke Musikken var, som river Mennesket hen i en ideal Verden, saa maatte man berøve sig selv Livet, dersom man har Følelse for Alt, hvad der foregaaer i denne Verden.“

„Det var rigtignok det korteste, at berøve sig selv Livet, men dermed hjælper man kun sig selv. Nei, Joseph, man maa blive rig og dog vedblive at være Menneske, og da det nu engang ikke synes tænkeligt, saa skulde i det mindste alle Fattige være Kunstnere.“

„Det er slet ikke nogen daarlig Tanke, Joseph; naar alle Ulykkelige havde saamegen Kjærlighed til Kunst og Sands for Kunst, at de kunde opfatte deres Lidelse poetisk og forskjønne deres Glendighed, saa vilde der hverken findes Ureenlighed, Modløshed eller Selvforglemmelse, og de Rige vilde da ikke længer tillade sig at foragte de Fattige og træde dem under Fødder. Kunstnerne nyde dog altid endnu nogen Agtelse.“

„Ei, derpaa har jeg slet ikke tænkt,“ sagde Haydn. „Naar Alt kommer til Alt, kan Kunsten vel endogsaa have et alvorligt Formaal og være Menneskene til megen Nytte!“

„Har De hidtil da kun betragtet den som en Udspredelse?“

„Nei, men som en Sygdom, en Lidenskab, en Storm, der buldrer i Sjælen, en Feber, der raser i os, og hvormed vi smitte Andre . . . Hvis De veed, hvad den egentlig er, saa siig De mig det.“

„Jeg skal siige Dem det, naar jeg selv har forstaaet det. Noget Stort maa den i ethvert Tilfælde være, tvivl ikke derom, Joseph. Men lad os nu komme afsted! Forglem ikke Violinen, Deres eneste Eiendom, min Ven, og Kilden til Deres fremtidige Velstand.“

De begyndte at indpakke deres Frokost, som de tænkte at nyde paa en eller anden romantisk Plet i det Grønne, men da Joseph tog sin Pung frem og vilde betale, lo Forpagterkonen og viste det tilbage uden Staberi og med stor Fasthed. Hvormeget end Consuelo trængte ind paa hende, saa vilde hun dog Intet modtage, men vedblev at holde Die med sine Gæster, saa de heller ikke kunde komme til at stifte Børnene Noget i Haanden.

„Betænk,“ sagde hun tilsidst med nogen Stolthed til Joseph, der bestandig trængte ind paa hende, „at min Mand er af høi Fødsel, og vær overbevist om, at Ulykken ikke har fornødret os i den Grad, at Gjæstevenskabet skulde være tilfals hos os.“

„Denne Stolthed synes mig noget overdreven,“ sagde Joseph til sin Vedsagerinde, da de havde begivet sig paa Veien. „Motivet til deres Dpførsel er, forekommer det mig, snarere Hovmod end Mennefskjerlighed.“

„Jeg vil kun see Mennefskjerlighed deri,“ svarede Consuelo, „og jeg baade undseer og ærgrer mig, naar jeg tænker paa, at jeg ikke har kunnet finde mig i dette Huses Mangler. Hvilken Kvindagtighed og hvilket Snerperi!

jeg kalder det en Sygdom, fordi det, der er Sundhed for den Ene, kun er til Fordærvelse for den Anden."

"For en stor Kunstnerinde som Dem finder jeg Deres Hjerte altfor tilgængeligt for jordiske Ulykker," sagde Joseph; "det forekommer mig, at enhver Kunstner maa kunne see paa Alt, hvad der ikke angaaer hans Kunst, med langt mere Ro og Ligevægt. I Bertshuset i Klottau, hvor jeg hørte tale om Dem og om Niesenburg, fortalte man mig, at Grev Albert af Rudolstadt, med alle sine Naragtigheder, var en stor Philosoph. De har sølt, Signora, at man ikke paa samme Tid kan være Kunstner og Philosoph, og derfor greb De Flugten. Bryd Dem altsaa ikke mere om den mennekelige Elendighed, men lad os hellere fortsætte vor Reise."

"Net gjerne, Beppo; men først maa De dog vide, at hvor stor en Philosoph end Grev Albert er, saa er han tillige en langt større Kunstner end Noget af os."

"Birkelig! der fattes ham altsaa Intet i at blive elsket?" svarede Joseph sukkende.

"I mine Dine fattes ham ikke Andet, end at han ikke er fattig og af ringe Fødsel," svarede Consuelo.

Og ansporet ved den Opmærksomhed, som Joseph viste hende, og ved en Mængde naive Spørgsmaal, som han skjælvende kom frem med, lod hun sig forlede til at fortælle ham en Mængde Ting om sin Forlovede. Et hvert Svar hidførte en yderligere Erklæring, og medens det Ene tog det Andet, meddeelte hun ham lidt efter lidt med alle Biomstændigheder, hvorledes hendes Tilbøielighed for Albert var opstaaet. Denne ubetingede Tillid ligeover for en ung Mand, som hun først kjendte fra i Gaar, vilde maaskee i enhver anden Stilling være utilbørlig og kunde ogsaa kun hidføres ved en saa forunderlig Situation, men

hvorom Alting er, saa overlod Consuelo sig til en uimodstaelig Trang til at skildre sin Forlovedes Værd og betroe det til en Ven. Og medens hun saaledes fulgte sit Hjertes Drift, følte hun med den samme Tilfredsstillelse, som man pleier at fornemme, naar man efter en svær Sygdom prøver sine Kræfter, at hun elskede Albert langt mere, end hun selv havde vovet at haabe, dengang da hun lovede ham, at hun vilde bestræbe sig for ikke at elske nogen Anden end ham. Hendes Begeistring for ham voksede, og hendes Indbildningskraft stillede ham bestandig renere og herligere frem for hendes Tanker, jo længere hun fjernede sig fra ham, ligesom ogsaa Alt, hvad der var Skjont, Stort og Fortjenstfuldt i hans Charakter, traadte frem for hende i et langt mere glimrende Lys, saasnart hun ikke mere følte sig betagen af Frygt for at komme til at fatte en overilet Beslutning. Hendes Stolt-
hed led ikke mere ved den Tanke, at man kunde komme til at tillægge hende ærgjerrige Hensigter, thi hun var jo flygtet, og hun havde i visse Maader frasagt sig alle de materielle Fordele, der knyttede sig til denne Forbindelse. Hun kunde nu, utvungen og uden at føle sig beffæmmet, hengive sig til den fremherskende Tilbøielighed i sin Sjæl. Anzoleto's Navn kom ikke en eneste Gang over hendes Læber, og hun bemærkede selv med sand Fornøielse, at hun ikke en eneste Gang havde tænkt paa at omtale ham, da hun fortalte Joseph om sit Ophold i Boehmen.

Disse Hjertensudgydelser førte til de gunstigste Resultater. De lode Joseph erkjende, hvor alvorligt Consuelos Sjæl var berørt af Forholdet til hendes Forlovede, og de ubestemte Forhaabninger, han uvilkaarligt havde gjort sig, forsvandt ligesom ved et Drømmebillede. Efter et Par Timers Taushed, der fulgte ovenpaa denne Sam-

tale, fattede han den faste Beslutning, at han for Fremtiden i hende hverken vilde see en smuk Sirene eller en forførerisk Kammerat, men kun en stor Kunstnerinde og en ædel Kvinde, hvis Naad og Venskab kunde have den lykkeligste Indflydelse paa hele hans fremtidige Liv.

For nu baade at svare til hendes Tillid og opreise en dobbelt Skranke mellem hende og hans forvorne Onsker aabnede han sit Hjerte og fortalte hende, at ogsaa han selv stod i et lignende Forhold og var saagodtsom forlovet. Hans Hjertes Historie var mindre poetisk end Consuelos, men for den, der kjender dens Udgang af Haydns Biographi, er den ikke mindre reen og ædel. Han havde nemlig fattet Venskab og Godhed for en Datter af sin Belgjører, Friseurén Keller, og Faderén, der saae det uskyldige Forhold, sagde til ham: „Joseph, jeg har Tillid til Dig. Du synes at elske min Datter, og jeg seer, at Du heller ikke er hende ligegyldig. Hvis Du er ligesaa rettskaffen som arbeidsom og taknemmelig, og hvis Du kan bane Dig en Fremtid, saa vil jeg give Dig hende til Kone.“ I sin begejstrede Taknemmelighedsfølelse havde Joseph givet et Løfte, og skjøndt han slet ikke nærede nogen Kjærlighed til sin Forlovede, følte han dog, at han havde bundet sig ubrødelig ved sit Ord.

Han fortalte hende det med en Tungfindighed, som han ikke kunde bekæmpe, naar han sammenlignede sin virkelige Tilstand med de berusende Drømme, som han nu maatte sige Farvel. Consuelo udtydede denne Sorgmodighed, som Resultatet af en dyb og ubetvingelig Kjærlighed til Kellers Datter. Han vovede ikke at berigtige hendes Forestilling, og derved vorede kun hendes Agtelse for Beppo og hendes Tillid til hans Rettskaffenhed.

Deres Reise blev derfor heller ikke afbrudt af nogen

af de Kriser eller Storme, som man let kunde sætte i Forbindelse med en saadan fjortendags Reise af et Par unge elskværdige Menneſter og under Forhold, der kunde undskyldte Alt. Skjøndt Joseph i Virkeligheden ikke elskede Kellers Datter, overtalte han sig dog til at troe, at hans Pligtfølelse var Kjærlighed, og skjøndt der endnu ofte rørte sig stormende Følelser i hans Hjerte, vidste han dog saa godt at bekæmpe dem, at hans tugtige Ledſagerinde, naar hun sov i Skoven eller i Græsſet og blev bevogtet af ham som en tro Hund, eller naar hun ved hans Side gennemſtreifede menneſketomme Egne, eller naar hun undertiden maatte tilbringe Natten i den ſamme Lade eller Hule som han selv, ikke i fjerneste Maade havde nogen Anelſe om den Kamp, han førte, og det Fortjenſtfulde i hans Seir. Da Haydn i en modnere Alder læste de første Bøger af Rousseaus Bekjendelser, smilede han med Taarer i Øinene, naar han kom til at tænke paa ſin Vandring med Conſuelo igjennem Boehmerwald, og hvorledes en frygtſom Kjærlighed og from Uſkyldighed havde ledſaget dem paa den.

Engang blev den unge Muſikers Dyd dog ſat paa en haard Prøve. Naar Veiret var ſmukt, Veien god, og det var klart Maaneſkin, ſaldt det dem aldrig ind at udfætte ſig for ſlet Herberge, men de leirede ſig da paa et enſomt og beſkyttet Sted og tilbragte Dagen med at paſſiare, ſpiſe, muſicere og ſove. Saaſnart det var blevet køligt om Aftenen, ſpiſte de deres Aftenſmaaltid og fortsatte ſaa deres Vandring til næſte Morgen. Herved undgik de det Udmattende ved at vandre i Solheden, Faren for at blive nyſgjerrigt efterſporet og ureenlige og dyre Værtshuſe. Men naar Regnen, der i diſſe høiere Egne af Boehmerwald, hvor Moldau har ſit Udspring, er

meget hyppig, tvang dem til at søge Ly, saa tyede de snart ind i en Bondehytte, snart ind i Skuret eller La- den ved en Herregaard. Bærtshusene undgik de omhyg- geligt af Frygt for slet Selskab, plump Spøg og lar- mende Optrin. En Aften naaede et Uveir dem, og de traadte ind til en Gedebyrde, der, istedenfor at vise dem Gjæstfrihed, pegede gabende hen paa noget Straa og sagde til dem: „Væg Jer kun der.“

Consuelo smuttede hen i en mørk Krog, som hun altid pleiede, og Joseph lagde sig hen i den modsatte Krog, da han med eet stødte paa en Sovende, der foer stoiende løs paa ham. Det regnede fra flere Sider ned over Joseph med Eder og Forbandelser, og ganske forfærdet tyede han hen til sin Vedsagerinde og greb hendes Arm, for at Ingen skulde komme hende nær. Hendes første Tanke var at smutte bort igjen; men Regnen pladskede uophørligt ned over Trætaget, og lidt efter var der igjen stille.

„Lad os blive, til Regnen holder op,“ sagde Joseph sagte. „De kan sove uden nogen Frygt, thi jeg lukker ikke et Die og bliver hos Dem. Ingen kan formode, at her er et Fruentimmer. Saasnart Regnen sagtner, skal jeg vække Dem, og saa liste vi os bort.“

Consuelo var ikke beroliget, men det var farligere at gaae pludselig bort, end at blive rolig tilbage. Gede- byrden og hans Gjæster kunde let fatte Mistanke og faae Lust til de Penge, de havde hos sig, og havde de virkelig slette Hensigter, kunde de følge efter dem og oversalde dem. Saasnart Consuelo havde overveiet alt dette, laa hun stille som en Muus, men slyngede sin Arm fast ind i Josephs med en Fornemmelse af Frygt, men tillige af Tillid til, at han vilde beskytte hende.

Da Regnen hørte op, vilde de til at gaae, thi Ingen af dem havde sovet. De hørte nu ogsaa deres ubekjendte Sovestammerater røre sig, staae op og hviske til hinanden i et uforstaaeligt Jargon, efterat de havde løftet tunge Bæreballer op fra Gulvet og læsset sig paa Ryggen. Idet de gik bort, veylede de nogle tydske Ord med Gedyrden, der lod Joseph ane, at de vare Smuglere og i Ledtog med Berten. Det var endnu kun Midnat, Maaenen var staaet op, og dens Straaler falbt ind igjennem den halvaabne Dør; Consuelo saae deres Baaben skinne og Smuglerne isærd med at skjule dem under deres Kapper. Hun overbeviste sig tillige om, at der foruden hende og Hajdn ikke var Nogen i Hytten, thi ogsaa Hyrden havde fjernet sig, for at lade sig bruge som Fører af Smuglerne og for at bringe dem ad en, som han sagde, ham alene bekjendt Fodsti til Grændsen.

„Hvis Du troer at føre os i en Fælde, saa jager jeg Dig paa den mindste Mistanke denne Kugle i Hovedet,“ sagde en af disse firskaarne og mørkt udseende Mænd.

Det var det sidste Ord, Consuelo kunde høre. Nogle Dieblik efter hørte man deres afmaalte Skridt i Gruset, men den brusende Lyd af en af Regnen opsvulmet Bæk overdøvede dem snart.

„Dem behøve vi ikke at være bange for,“ sagde Joseph uden at give Slip paa Consuelos Arm, som han havde presset imod sit Bryst. „Det er Folk, der endnu mere end vi ere bange for at sees af Andre.“

„Dg netop derfor troer jeg, at vi har svævet i en ordentlig Fare; det er rigtigt af Dem, at De ikke brød Dem om deres Eder og Forbandelser; man antog Dem naturligviis for en af Kammeraterne, ellers kunde man let

have betragtet os som Spioner, og saa vilde det være gaaet os meget daarligt. Gud være lovet! nu er der Intet mere at frygte.“

„Saa hvil De kun ud,“ sagde Joseph, da han til sin Bedrøvelse mærkede, at Consuelo drog sin Arm til sig; „jeg skal holde mig vaagen, og ved Daggrø gaar vi videre.“

Consuelo var saa vant til at sove under sin Vens Baretægt, at hun ubekymret overlod sig til Sønnen, men Joseph, der efter mangen en Kamp ogsaa havde vant sig til at sove ved hendes Side, kunde denne gang ikke finde No. Consuelos zittrende Haand, som han et Par Timer havde holdt imellem sine, havde bragt Feber i hans Blod. Istedensfor som sædvanligt at gaar hen i en anden Krog blev han siddende ved Siden af hende, og hans Hjerte bankede saa høit, at Consuelo havde kunnet høre det, hvis hun ikke havde sovet. Til sidst haabede ogsaa han at finde No i Sønnen, da han pludselig fornåm ligesom et Par Hænder paa sit Bryst. Han sprang forskrækket op og fik fat paa et ungt Krid, der havde lagt sig ved Siden af ham og søgte at varme sig ved hans Bryst. Endelig blev det Dag, og da han igjen kunde see Consuelos ædle Pande og hendes alvorlige og rene Træk, skammede han sig over sine Kvaler. Han gik ud og badede sit Ansigt og Hoved i den iskolde Bæk, som om han vilde vaske sig reen for alle de onde Tanker, der havde ophedet hans Hjerne.

Consuelo kom snart bagefter, for ligeledes at vaske sig og inddrikke i fulde Drag den friske Morgenluft. Hun var forbausset over at finde Haydn saa nedslaaet og sorgmodig.

„Hvad fattes Dem, Beppo?“ sagde hun til ham. „Det er en afgjort Sag, at De, ikke kan taale Anstrengelser

og Sindsbevægelser nær saa godt som jeg. De er jo ligesaa bleg som Lillien der paa Bandet."

"Og De er jo ligesaa frisk som de smukke vilde Roser, der blomstre her paa Bredden," svarede Joseph. "Anstrengelser kan jeg sagtens holde ud, trods mit svagelige Udseende; men Sindsbevægelser, Signora, med dem er det end anden Sag."

Han var den hele Morgen i et daarligt Humør, og da de leirede sig under et Løvtag af vild Bii, for at fortære deres Brød og deres Nodder, trængte hun saa stærkt ind paa ham for at faae at vide, hvad der var Grunden til hans Forstemthed, at han ikke kunde Andet end svare hende.

"Belan, naar De endelig vil vide det, saa tænker jeg paa, at jeg er ret tilgavns ulykkelig, thi med hver Dag nærmer jeg mig mere til Wien, hvor jeg har bortgivet mit Liv, men ikke mit Hjerte. Jeg elsker ikke min Brud og føler, at jeg aldrig vil komme til at elske hende, men jeg har givet hende mit Ord, og det vil jeg holde."

"Er det muligt!" raabte Consuelo i høieste Grad forbausset. "I det Punkt er da vor Skjæbne, der ellers har saameget tilfælles, ganske forskjellig, thi De iler hen til en Brud, som De ikke elsker, og jeg flygter fra en Brudgom, som jeg elsker. Forunderlige Skjæbne! at der skal gives den Ene, hvad han ikke ønsker, og fratages den Anden, hvad der er ham dyrebarest."

Hun trykkede med disse Ord Joseph kjærligt i Haanden, men hun gjorde det med saadan en Ufkyldighed, at hun uden at vide det gav ham en Lærddom, der maatte kurere ham. Det var ogsaa den sidste Daarskab, som han havde at bebreide sig ligeover for hende. Han greb sin Violin og spillede paa den med en saadan Energi, som

om det kun var ham om at gjøre at bringe denne Nat i Forglemmelse. Da de igjen vare paa Veien, havde han for bestandig affvoret sin barnagtige Kjærlighed, og i de paafølgende Begivenheder var det kun Venfkab og Hengivenhed for hende, der kom til Frembrud. Naar Consuelo saae en Sky lægge sig over hans Pande og med sin milde Tiltale vilde fjerne den, svarede han blot: „Vær De ubekymret for mig. Har jeg end den Ulykke ikke at kunne elske min Kone, saa vil jeg dog i det mindste være hende en tro Ven, og at Venfkab kan erstatte Kjærlighed, det føler jeg mere levende, end De kan tænke Dem.“

9.

Haydn havde aldrig Grund til at angre denne Reise og de Lidelser, han paa den havde at kæmpe med, thi han fik ikke blot den bedste Underviisning i Italiensk, men ogsaa de bedste musikalske Begreber, der hidtil vare bleve ham bibragte. Under det lange Hvil, som de unge Kunstnere toge sig sammen paa de ensomme og styggesulde Grændser af Boehmerwald, meddeelte de hinanden Alt, hvad de besad af Aand og Kunstforstand. Da Haydn havde en smuk Stemme og forstod godt at bruge den som Chorist, skjøndt han ogsaa spillede godt paa Violin og flere andre Instrumenter, overbeviste han sig dog strax om, da han hørte Consuelo synge, at hun som Virtuos var ham uendelig overlegen, og at hun, selv uden Porporas Hjælp, havde kunnet dannet ham til en god Sanger. Men Haydns Uergjerrighed og Anlæg indskrænkede sig ikke blot til denne Kunstgreen, og da Consuelo fandt ham saa lidt udviklet i det Praktiske, men saa fuld af træffende Tanker,

naar han kom ind paa det Theoretiske, sagde hun en Dag smilende til ham:

„Jeg veed ikke, om jeg gjør Ret i at besvære Dem med Sangstudier, thi hvis De med en særlig Forkjærlighed uddanner Dem som Sanger, saa kan De let komme til at opoffre høiere Anlæg, som De er i Besiddelse af. Lad mig derfor see paa Deres Compositioner. Tiltrods for de lange og anstrengende Studier, som jeg har anvendt paa at lære Contrapunkt under en Mester som Porpora, nytte de mig kun, forsaavidt som jeg derved er istand til at forstaae Geniets Frembringelser, og selv om jeg var dristig nok til selv at frembringe større Værker, saa vilde jeg dog ikke have Tid dertil. Hvis derimod De besidder et skabende Talent, saa maa De slaae ind paa denne Vei og betragte Studiet af Sangen og Instrumenterne kun som materielle Midler til Opnaaelsen af Deres Siemed.“

Virkelig havde Haydn, da han traf sammen med Consuelo ikke tænkt paa Andet end at uddanne sig som Sanger. At følge hende, leve med hende, møde hende overalt i sit Vandreliv, det var i de første Dage hans Drøm og hans Længsel. Han gjorde derfor Vanskeligheder ved at vise hende sit Manuskript, skjøndt han bar det hos sig og først havde fuldendt det paa Veien til Pilsen. Han frygtede ligesaa meget for, at hun paa dette Gebet skulde finde Mangel paa Talent hos ham, som at han skulde forraade Anlæg, der kunde bevæge hende til at bekæmpe hans Lyft til at være Sanger. Efter megen Tøven gav han endelig efter og lod hende halv gjerne og halv med Magt fratage sig det hemmelighedsfulde Heste. Det var en lille Claveersonate, som han havde bestemt for sine yngre Elever. Consuelo gjennemløb den med Dinene, og Joseph saae med Forbauselse, at hun blot ved at læse den opfattede den

ligesaa godt, som om hun havde hørt den spille. Hun lod ham derpaa spille nogle Stykker af den for sig paa Violin, og andre, der vare syngelige, foredrog hun selv. Jeg veed ikke, om Consuelo igjennem denne lille Gnist anede den fremtidige Digter af „Skabelsen“ og saa mange andre herlige Musikværker, men vist er det, at hun anede en god Mester i ham, og idet hun gav ham Hestet tilbage, sagde hun:

„Mod, Beppo, De er en dygtig Kunstner og kan blive en stor Componist, naar De vil være slittig. De har Ideer, det er en afgjort Sag. Med Ideer og Biden kan der udrettes meget. Sørg derfor blot for at erhverve Dem Biden — Porpora faae vi nok Bugt med. Han er den Lærer, som De maa have; men tænk ikke mere paa Coulistjerne, thi Deres Plads er ikke der, og Deres Commandostav er Pennen. De er ikke bestemt til at adlyde, men til at herske. Naar man kan være Drivfjedren i et Bærk, hvor kan man saa tænke paa at være et Hjul i en Maskine? Op, Maestro in spe og studeer Triller og Cadencer, men ikke mere med Struben; lær, hvor man skal anbringe dem, men ikke hvorledes man skal frembringe dem. Det Sidste kan De overlade til Deres ydmyge og underdanige Tjenerinde, som vil overtage den første Fruentimmerrolle, De behager at skrive for en Mezzo Sopran.“

„O, Consuelo di mi alma!“ raabte Joseph bævende af Glæde og Haab. „At skrive for Dem, blive forstaaet af Dem og fortolket af Dem, hvilken en Ære! De vækker min Ergjerrighed. Dog nei, det er en Drøm og en Daarskab, jeg vil hellere øve mig i at gjengive Andres Tanker i Deres Land og med Deres Smag, end jeg vil lægge Melodier paa Deres guddommelige Læber, der ikke ere dem værdige.“

„Nok, nok,“ sagde Consuelo, „bort med Complimenter! Forsøg paa at improvisere enten paa Violinen eller med Stemmen, saa træder Sjælen frem paa Læberne og i Fingerspidserne. Jeg vil strax kunne see, om De har den guddommelige Gnist i Dem, eller om De kun er en behændig Discipel, der er proppet fuld med Reminiscentser.“

Haydn adlød. Hun bemærkede med Fornøielse, at der i ham ikke var noget Tillært, og at hans Ideer havde noget Ungdommeligt, Friskt og Ukunstlet. Hun satte meer og meer Mod i ham og vilde ikke lære ham meer af Sangkunst end hvad der behøvedes, som hun sagde, til at opfatte den rigtigt.

De morede sig derpaa den øvrige Deel af Dagen med at synge smaa italienske Duetter, som hun foredrog for ham, saalænge til han kunde dem udenad.

„Hvis Pengene skulde slippe op for os, inden vor Reise er tilende,“ sagde hun „saa maae vi synge paa Gaden. Desuden kunde Politiet falde paa at betragte os som Landsstrygere og sætte vort Talent paa Prøve. Vi maae være forberedte paa Alting. Min Stemme kan i de lave Register nok gaae for en Drengestemme, inden den er i Overgang. De maa ogsaa lære et Par Canzonetter paa Violin for at accompagnere mig. De skal see, at det ikke er nogen slet Dvæls. Disse Folkesange ere fulde af Liv, Følelse og Originalitet, og i mine gamle spanske Sange, sprudler der ægte Geni. Maestro, drag saamegen Nytte deraf, som De kan — Ideer føde Ideer.“

Disse Studier vare Haydns Lykksalighed. Maaskee fik han herved Motivet til de smaa, nydelige og barnlige Compositioner, som han senere skrev for den unge Fyrstinde Esterhazys Marionettheater. Consuelo lagde saamegen Ynde, Munterhed, Lune og Aand ind i disse Dvæls, at han

igjen blev sat tilbage i sin sorgløse Barndom, reent glemte sine Kjærlighedsgriller og Savn og kun ønskede, at denne vandrende Kunstskole maatte vare evig.

Jeg vil ikke levere en Beskrivelse af Consuelos og Haydns Reise, thi da jeg ikke er nøie bekendt med Fodstierne i Boehmerwald, kunde mine Angivelser let blive urigtige. Jeg vil nøies med at sige, at den første Halvdeel af Reisen i det Hele var mere behagelig end besværlig, lige indtil der mødte dem et Eventyr, som jeg ikke tør forbigaae.

Begge Vandrerne havde fulgt den nordre Moldaubred, fordi den forekom dem mest ubesøgt og malerisk. De havde nu i en heel Dag gaaet ned mod et snevert Dalstrøg, hvis Fortsættelse i samme Retning som Donauebredden fører hurtig ned til Sletten. Paa Høiden af Schönau beklagede de, at de ikke havde fulgt den anden Moldaubred og dermed tillige den Bjergarm, der fører op imod Baiern. Disse skovklædte Høider maatte skjænke dem mere naturlig Beskyttelse og langt interessantere Hvilepunkter end de boehmiske Dale. Naar de om Dagen holdt Rast i Slovene, morede de sig med at fange Fugle, og naar de om Aftenen fandt deres Doner slydte med Fuglevildt, lavede de sig ved Hjælp af tørt Kvas et Kogested i det Frie. Kun Rattergalene skjænkedes Livet og det under det Paaflud, at disse musikalske Fugle vare deres Colleger.

De stakkels Børn løb nu og søgte efter et Badested i Floden, men den var dyb, rivende og opsvulmet af de sidste Dages Regn. Endelig kom de til et Sted, hvor der laa en lille Baad, som en Dreng var sat til at passe paa; men de tøvede med at nærme sig, da de saae, at der var kommet flere Personer til før dem, og disse syntes at underhandle om Overfarten. Disse Folk sagde nu Farvel og skiltes ad; tre af dem lavede sig til at gaae langs med

den nordlige Moldaubred, medens de andre To, satte sig i Baaden. Denne Omstændighed var afgjørende for Consuelo.

„Her maae vi træffe paa Folk, og der ligesaa,“ sagde hun til Joseph. „Det er ligemeget, om vi seile over eller ikke; det Første har dog været vor Hensigt.“

Haydn tøvede endnu, idet han paastod, at Personerne i Færgen saae farlige ud, førte et raat Sprog og havde plumpe Manerer. Men som om de Paagjældende vilde gjøre hans Ord til Usandhed, lode de Færgemanden standse i det samme, og En af dem vendte sig om til Consuelo med venlig indbydende Mine og med de Ord: „Heida, Barn! kom nærmere; her er ikke Mange i Baaden, og I kan godt komme med.“

„Meget forbunden,“ svarede Haydn, „vi gjøre gjerne Brug af Deres Tilladelse.“

„Saa kom, Børn!“ raabte den, der havde talt, og som blev kaldt Herr Meyer af sin Ledsager, „men skynd Jer.“

Joseph havde aldrig saasnart taget Plads i Baaden før han lagde Mærke til, at de to Ubekjendte vexelviis betragtede Consuelo og ham meget opmærksomt og nysgjerrigt. Herr Meyers Ansigt forraadte imidlertid kun Godmodighed og Munterhed. Hans Stemme var behagelig, hans Manerer, høflige, og Consuelo syntes at fatte Tillid til hans graasprængte Haar og hans faderlige Mine.

„Du er Musikant, min Ven?“ sagde han til hende.

„Ja, til Tjeneste, gode Herre,“ svarede Joseph.

„Du ogsaa?“ sagde Meyer til Joseph og tilføiede, idet han pegede paa Consuelo: „det er formodentlig din Broder?“

„Nei, men det er en god Ven af mig,“ svarede Jo-

seph; „vi ere ikke engang Landsmænd, og han forstaaer kun daarligt Tydsk.“

„Hvorfra er han da?“ fortsatte Meyer, der vedblev at betragte Consuelo.

„Fra Italien,“ svarede Haydn.

„Venetianer, Genueser, Romer, Neapolitaner eller Calabreser?“ spurgte Meyer, idet han med en forbausende Fæthed udtalte hvert af disse Navne i Dialekt.

„Ak, Herre, jeg hører godt, at De kan tale med alle Italienerne,“ svarede Consuelo, der frygtede for, at hendes fortsatte Taushed skulde blive paafaldende; „jeg er fra Benedig.“

„Et smukt Land,“ svarede Meyer, idet han strax slog ind paa den venetianske Dialekt, „er det længe siden, at Du forlod det?“

„Kun et halvt Aar.“

„Og I vandre omkring og spille Violin?“

„Nei, han accompagnerer,“ svarede Consuelo og pegede paa Joseph, „og jeg synger.“

„Spiller Du da intet Instrument? ikke Obo, Fløite, eller Tamburin?“

„Nei, det er ikke nødvendigt.“

„Men naar Du er meget musikalsk, saa vil Du vel sagtens kunne lære et?“

„Naturligviis, naar jeg absolut skulde.“

„Men det har Du ingen Lyst til?“

„Nei, jeg synger hellere.“

„Det har Du Ret i; men Du vil dog snart blive nødt til at gribe til et andet Erhverv, i det mindste for nogen Tid.“

„Hvorfor det? gode Herre.“

„Fordi din Stemme snart vil være i Dvergang,

hvis den ikke allerede er det. Hvor gammel er Du? fjorten, femten Aar?"

„Ja, saa omtrent.“

„Naa, inden et Aar er omme, vækker Du som en lille Frø, og det er ikke afgjort, at Du igjen bliver en Nattergal. Denne Overgang fra Dreng til ungt Menneſte er altid meget tvivlsom; ofte mister man Stemmen, saasnart man begynder at faae Skjæg. I det Sted vilde jeg lære at spille paa Tværpiben; dermed kan man altid fortjene sit Brød.“

„Ja, vi vil see ad, naar det først kommer saavidt.“

„Og Du, min lille Ven,“ sagde Meyer til Joseph paa Tydſk, „spiller Du blot Violin?“

„Om Forlædſe,“ svarede Joseph, der ogsaa begyndte at faae Tillid til ham, da han saae, at Consuelo ikke var forlegen, „jeg spiller en Smule paa forſkjellige Instrumenter.“

„Paa hvilke f. Ex.?“

„Claveer, Harpe, Fløite, lidt af Alt, efterſom jeg har havt Leilighed til at lære det.“

„Med ſaameget Talent gjør Du Uret i at ſlaſke Landet rundt; et ſaadant omſlaſkende Liv fører til Intet og er desuden et haardt Levebrød. Jeg lagde Mærke til, at din Kammerat har ondt ved at komme videre, thi han hinker allerede.“

„Har De lagt Mærke til det?“ sagde Joseph, der ligeledes godt havde bemærket, ſjønt hans Leſfagerſke ikke vilde tilſtaaе det, at hendes Fødder vare opſvulmede og ſmertede.

„Jeg ſaaе godt, at han havde ondt ved at ſlæbe ſig ned til Færgen,“ vedblev Herr Meyer.

„Ja, hvad er derved at gjøre?“ bemærkede Haydn,

der søgte at skjule sin Betyrning under en paatagen philosophisk Bigeghdsighed; „man er nu engang ikke i Verden for at have alle Bekvemmeligheder, og naar man skal lide, saa lider man.“

„Ja, men naar man kunde leve mere tilfreds og anstændig paa en anden Maade! Jeg holder ikke af at see godmodige og forstandige Børn, som I synes at være, føre et omflakkende Liv. Tro en ærlig Mand, der selv har Børn, og som rimeligviis aldrig vil faae Eder mere at see, mine unge Venner. Det er den rene Fordærvelse at løbe saaledes omkring paa Eventyr. Tænk paa, hvad jeg har sagt Jer.“

„Vi takke Dem for Deres gode Raad,“ svarede Consuelo med et venligt Smil, „og det kan nok være, at vi rette os efter det.“

„Det vil jeg ønske, min lille Gondoleer,“ sagde Meyer til Consuelo, der ganske mekanisk havde grebet en Aare og som et ægte venetiansk Barn af Folket pladskede med den i Vandet.

Baaden landede, efterat den paa Grund af den stærke Strøm havde beskrevet en betydelig skraa Linie. Herr Meyer sagde de unge Kunstnere et venligt Farvel, ønskede dem en lykkelig Reise, og hans ledsagere forhindrede dem i at betale deres Andeel i Færgelønnen. Consuelo og Joseph talkede og slog ind paa en Fodsti, der førte opad Bjerget, medens de to Fremmede langs Flodbredden fortsatte deres Reise i samme Retning.

„Denne Herr Meyer synes at være en brav Mand,“ sagde Consuelo, idet hun oppe fra Bjerget vendte sig om og saae efter dem. „Han er vist en god Fader.“

„Nysgjerrig er han i det mindste og en Sladder-

hant," sagde Joseph; „jeg er ret glad over, at De endelig blev fri for hans Spørgsmaal.“

„Han snatter gjerne som alle Folk, der have reist meget. At dømme efter den Lethed, hvormed han taler alle Dialekter, maa han være en Kosmopolit. Gud veed, hvor han er fra?“

„Han har sachsist Accent, skjøndt han taler den nederøsterrigste Dialekt ganske godt. Jeg troer, at han er en Nordtydsker, maaskee en Preusser.“

„Saameget værre; jeg holder ikke af Preusserne og endnu mindre af Frederik den Anden end af hans Folk efter Alt, hvad jeg paa Niesenburg har hørt om ham.“

„I dette Tilfælde vil De synes godt om at være i Wien, thi der har denne Konge, Soldat og Philosoph hverken Tilhængere ved Hoffet eller i Byen.“

Imidlertid havde De igjen naaet det Tykke af Skoven og gik ad en Sti, der snart skjulte sig under Graner, snart løb langs med et Amphitheater af høie Bjerge. Consuelo fandt disse hyrcansk-karpathiske Høider mere yndige end op-høiede; da hun flere Gange havde passeret Alperne, delte hun ikke Josephs Henrykkelse, der aldrig havde seet saa majestætiske Bjergtoppe. Medens derfor den Sidste overlod sig til den Begeistring, hvortil disse fremmede Naturskønheder henrev ham, følte hans Ledsagerinde sig mere hendraget til drømmende Estertanke; forresten sporede Consuelo paa denne Dag en stor Mathed og gjorde store Anstrengelser for at skjule det, for ikke at ængste Joseph, der desuden allerede plagede sig nok med Betyrninger i den Anledning.

De undte sig nogle Timers Søvn, og efterat de havde holdt Maaltid og musiceret, begav de sig igjen ved Solnedgang paa Beien. Skjøndt Consuelo ligesom Helt-

inderne i Idyllen længe havde badet sine Fødder i det klare Rildevand, følte hun dog snart sine Fodsaaaler sønderrevne af Beiens Stene og maatte tilstaae, at hun ikke var istand til at tilbagelægge deres Nattemarche. Ulykkeligviis var denne Egn ganske øde; ingen Forpagtergaard, ingen Kirke eller Hytte var at see paa dette Terrain, der skraaned ned imod Moldau, og Joseph var i Fortvivlelse. Natten var altfor kold, til at Consuelo kunde sove under aaben Himmel. Gjennem en Abning mellem to Høie saae de omsider Lys ved Foden af den lige overfor liggende Strænt. Dalen, som de steg ned i, var bairersk; men Stedet, hvori de havde seet Lys, laa langt fjernere, end de troede; det forekom den utroftelige Joseph, at de bestandig kom længere bort fra det.

For at gjøre Ulykken fuldstændig blev Himmelen fra alle Sider overtrukket, og snart faldt der en fin og kold Regn, der gjorde Luften saa uigjennemsigtig, at Lysene forsvandt, og vore Rejsende, da de omsider under Møie og Farer havde naaet til Foden af Strænten, ikke mere vidste, hvilken Retning de skulde tage. De besandt sig netop paa en temmelig jevn Bei, da de hørte en Rumlen af en Vogn, der kom dem imøde. Joseph tøvede ikke med at standse den for at erkjendige sig om Egnen og erfare, om de paa denne Bei kunde finde Husly.

„Hvem der!“ raabte en stærk Stemme og samtidig hørte han Hanen blive spændt paa en Pistol. „Bort herfra, eller jeg jager Jer en Kugle igjennem Hovedet.“

„Ds behøver De ikke at være bange for,“ svarede Joseph, „see blot paa os! vi ere et Par Børn, der bede Dem om at sige os Vesked.“

„Ei ei!“ raabte en anden Stemme, paa hvilken Consuelo strax gjenkjendte den gode Herr Meyer, „det er jo mine smaa Musikanter fra i Morges. Jeg kan kjende den

Ældre paa Dialekten. Er Du ogsaa med Gondoleer?" spurgte han paa Venetiansk, henvendt til Consuelo.

„Det er jeg,“ svarede hun i samme Dialekt. „Vi have forvildet os og ville nu spørge Dem om, hvor vi skulde finde en Stald eller et palazzo, hvor vi kan faae Tag over Hovedet. Siig os det, hvis De veed det.“

„Åh, I stakkels Børn!“ svarede Meyer, „I ere i det mindste to Miil borte fra hvad der hedder Bolig. Længs det hele Bjerg vil I ikke finde saameget som et Hundehul; men jeg har ondt af Jer! kom op i min Bogn, jeg kan nok give Jer to Pladser, uden at det generer mig. Stig nu hurtigt ind og gjør ingen Omstændigheder!“

„De er altfor god, naadige Herre,“ sagde Consuelo, rørt over den brave Mands Velvillie; „men De gaaer nordpaa, og vi ville til Østerrig.“

„Nei, jeg gaaer ogsaa mod Øst. Om en Time i det høieste sætter jeg Eder af i Biberich. Der blive I Nat-ten over, og i Morgen kan I komme ind i det Østerrigske; det forforkter Beien. Na, skynd Eder nu, hvis I ikke har Lyst til at blive staaende i Regnen og opholde os.“

„Belan da, lad os tage Mod til os,“ sagde Consuelo sagte til Joseph, og de stege ind i Bognen. De lagde Mærke til, at der var tre Personer i den, to paa Forsædet, af hvilke den ene kjørte, og den Trebie, der ingen Anden var end Herr Meyer, sad paa Bagsædet. Consuelo satte sig i det ene Hjørne og Joseph i Midten mellem hende og ham. Det var en rummelig og stærk Chaise med sex Pladser, Hesten, et stort og stærkt Dyr, travede atter ud og lod Bjælderne paa Seletøiet ringe, medens den utaalmodig slog med Hovedet.

10.

„Naa, hvad sagde jeg Eder?“ begyndte Herr Meyer, idet han optog Samtalen der, hvor han havde sluppet den om Morgen. „Gives der saa en haardere og kummerligere Bestilling end Eders? i Solfsin gaaer Alting godt, men det er ikke altid Solfsin, og Eders Skjæbne er ligesaa foranderlig som Veiret.“

„Hvis Skjæbne er ikke uvis og foranderlig,“ bemærkede Consuelo. „Naar Veiret er haardt, saa sender Forsynet os velvillige Menneſker paa vor Bei, og vi har jo allermindst nu nogen Anledning til at knurre mod Forsynet.“

„Du har Forstand, min unge Ven,“ svarede Meyer, „og Du er jo ogsaa fra det deilige Land, hvor alle Menneſter har Forstand i Overflødighed; men tro mig, hverken din Forstand eller din smukke Stemme kan sikke Jer for at døe af Sult i disse triste østerrigſke Provindſer. I Eders Sted vilde jeg søge min Lykke i et rigt og civiliseret Land og under en stor Monarkſ Beskyttelse.“

„Hvad ſkulde det være for en Monark?“ ſpurgte Consuelo overraſtet.

„Ja, hvad veed jeg det, af dem er der Mange.“

„Men er da vor Dronning af Ungarn ikke en stor Herſkerinde? er man i hendes Stater ikke ja ſikker ſom noget Sted?“

„Jo ganſke viſt,“ ſvarede Meyer, „men I veed ikke, at Hendes Majestæt, Keiſerinde Maria Theresia, hader Muſik og endnu mere omſlakkende Muſikanter, og at man ſtrax vilde jage Jer ud af Wien, hvis I vilde viſe Eder paa Gaderne ſom omſlakkende Sangere.“

I ſamme Dieblit bemærkede Consuelo i en Forbyb-

ning noget fra Beien, de Lys, som hun allerede tidligere havde seet og gjorde Joseph opmærksom derpaa; denne bad strax Herr Meyer om Tilladelse til at stige ud, for at de der kunde faae Tag over Hovedet.

„Der?“ spurgte Meyer, „holder I det for Lys? ja Lys er det nok, men istedenfor at føre den Rejsende i Hus, bringe de ham i en farlig Sump, hvor allerede Mange ere omkomne. Har I endnu ikke seet Løgtømænd?“

„Jo, paa Lagunerne i Venedig,“ sagde Consuelo, „og undertiden ogsaa paa de smaa boehmiske Søer.“

„Nu da, Børn, disse Lys derne er slet ikke andet.“

Herr Meyer talte endnu længe til de unge Menneſker om Nødvendigheden af at tage fast Ophold et eller andet Sted, og om hvor slet det vilde gaae dem i Wien, uden dog at antyde det Sted, hvor de efter hans Mening kunde gjøre mere Lykke. Joseph var i Begyndelsen overrasket over denne Udholdenhed hos ham og frygtede for, at han havde gjættet Consuelos Rjøn; men da han saa, hvor trohjertig han vedblev at behandle dem som unge Knøse, og da han gif saavidt at tilraade, at de hellere, saasnart Aarene tillode det, maatte blive Soldater end flakke om i Landet, saa beroligede han sig i dette Punkt og kom paa den Mening, at den gode Herr Meyer var et af disse svage Hoveder, der, naar de eengang have faaet en Idee, ikke kan komme fra den, men gjentage hele Dagen hvad der om Morgenen er faldet dem ind. Consuelo derimod ansaa ham for en Skolemester eller en protestantisk Geistlig, der kun befattede sig med Opdragelsesmetoder, Sædelære og Profelytmageri.

Efter en Times Forløb naaede de Viberich. Natten var saa mørk, at man ikke kunde ffjelne det Allermindste. Bognen holdt stille i Vertshusets Gaard, hvor Herr Meyer

strax blev modtaget af et Par Folk, som traf ham tilside og talte hemmeligt med ham. Da de traadte ind i Kjøkkenet, hvor Consuelo tørrede og varmede sig ved Dønen, kjendte denne i de to Mænd strax de to samme Personer, der ved Overfarten paa Moldau skilte sig fra Herr Meyer og toge op ad den venstre Bred. Den Ene var eensøiet; den Anden havde rigtignok begge sine Dine, men saae ingenlunde behagelig ud. Han, der var taget med Herr Meyer over Floden, og som vore unge Rejsende igjen havde truffet sammen med i Bognen, sluttede sig ligeledes til dem; kun den Tjerde, der ogsaa havde været med om Morgenen, lod sig slet ikke see. De talte sammen i et Sprog, der selv for Consuelo, som kunde saamange, var aldeles uforstaaeligt. Herr Meyer syntes at have en Slags Overbefaling over dem, thi efter en temmelig levende Samtale, der blev ført ganske sagte, fjernede to af dem sig paa hans Ord, saa at kun den, der ikke havde forladt Herr Meyer, og hvem Consuelo kaldte den Stumme, blev ene tilbage.

Gaydn bad dem dække paa Enden af Kjøkkenbordet, et beskedent Aftensmaaltid til sig og sin Kammerat, da Hr. Meyer traadte hen til dem, indbød dem til at spise med sig og trængte ind paa dem med en saadan Hjertelighed, at de ikke kunde afflaae det. Han førte dem ind i Spisestuen, hvor de fandt et rigtdækket Bord, idetmindste syntes det saaledes for de stakkels Børn, der i fem Dage og under en besværlig Fodreise havde savnet enhver Behagelighed af den Art. Consuelo var dog meget tilbageholden i sin Nydelse. Herr Meyers Lyst til at leve godt, den Iver, hvormed han blev betjent, den Masse Biin, som han og hans stumme Kammerat tog til sig, tvang hende nemlig til at nedstemme en heel Deel den gode Mening, hun tidligere

havde havt om hans puritanske Sæder. I Særdeleshed var det hende anstødeligt, at han syntes at gaae ud paa at faae Joseph og hende til at drikke over Tørsten, og at han med plumpe Vittigheder afholdt dem fra at blande Vand i Vinen. Med endnu større Uro bemærkede hun, at Joseph, enten det nu var for at adspredde sig, eller fordi han virkelig trængte til at styrke sig, drak mere og blev mere veltalende og munter, end hun syntes om. Hun blev ligefrem forstemt, da hun saae, at alle hendes Stød med Albuen intet frugtede, og at Joseph vedblev at drikke. Da derfor Meyer paany vilde fylde hans Glas, afværgede hun det og sagde:

„Nei, Herre, undskyld, at vi ikke følge Deres Exempel deri; det passer sig ikke for os.“

„I ere mig nogle løierlige Musikanter,“ raabte Meyer og lo høit; „Musikanter, der ikke drikke! I ere de første af den Slags, som jeg har truffet paa.“

„Men De,“ sagde Joseph, „er De ikke selv Musikifer? jeg vil vædde paa det. Pokker komme efter mig, om De ikke er Capelmester hos en eller anden sachsist Fyrste.“

„Det er nok muligt,“ svarede Meyer smilende, „men derfor har jeg jo netop Interesse for Jer, Børn.“

„Hvis Herren er Capelmester,“ sagde Consuelo, „saa er Afstanden mellem ham og os stakkels omløbende Musikanter altfor stor, til at vi i nogen Maade kan interessere Dem.“

„Der er omløbende Musikanter, som har mere Talent, end man skulde troe,“ svarede Meyer, „og der er store Mestres, endogsaa Capelmestres hos de første Souverainer i Europa, der have begyndt med at synge paa Gaderne. Og naar jeg nu siger Eder, at jeg i Morges imellem ni

og ti har fra en Bjergkløst paa den venstre Moldaubred hørt to allerkjæreste Stemmer synge en smuk italiensk Duet og samtidig hørt et ganske kunstfærdigt Violinaccompaniment, hvad sige I saa? og det er ganske vist hændt mig, medens jeg sad paa en Høi og spiste Frokost med mine Venner. Da jeg derpaa saae de to Musikere, der havde henrykt mig, komme ned fra Bjerget, hvor forbausedes jeg da ikke ved i dem at see to fattige Børn, det ene i en ungarsk Bondebragt, det andet i en ret pyntelig, simpel og noget fattig Habit. I skal altsaa ikke skamme Jer og heller ikke forundre Jer over, at jeg viser Eder Belvillie, mine smaa Venner. Men gjør mig nu den Fornøielse at drikke et Glas med mig for Musikken, hvis Fane vi Alle have svoret til."

"Herre og Mester," raabte Joseph ganske lykkelig, "jeg vil drikke paa Deres Sundhed. Ja De er en ægte Musiker, det er en afgjort Sag, siden De er bleven saa begejstret over . . . min Kammerats, Signor Bertonis Stemme."

"Nei, Du drikker ikke mere," sagde Consuelo og tog Glasset fra ham. "Og jeg ikke heller," føiede hun til og vendte sit. "Vi skal leve af vore Stemmer, Herr Professor, og Vinen fordærver Stemmeklangen. De skalde snarere opmuntre os til at være maadeholdne end selv forlede os til det Modsatte."

"Naa, det kalder jeg at tale fornuftigt," sagde Meyer, og stød Glasfen atter hen midtvejs paa Bordet. "Ja, man skal sørge for at bevare sin Stemme, det er rigtigt. De har mere Forstand, min Ven Bertoni, end man skalde formode af Deres Ungdom, og det er mig kjær at see saadanne Beviser paa Deres praktiske Forstand. De vil bringe det vidt, derfor borger mig baade Deres Klogskab

og Deres Talent. De vil bringe det vidt, og jeg vil regne mig det til Ære og Fortjeneste ogsaa at bidrage Noget dertil."

Derpaa satte den formeentlige Professor sig igjen tilrette i sin Stol og begyndte med velvillig Mine og i en hjertelig Tone at foreslaae dem, at han vilde tage dem med til Dresden, hvor han vilde skaffe dem Underviisning af den berømte Hasse og Protektion hos Dronningen af Polen og Churfyrstinden af Sachsen.

Denne Fyrstinde, Marie Antoinette af Østerrig, Keiser Joseph den Førstes Datter, og Kongen af Polen August den Tredies Gemalinde, var ligeledes en Elev af Porpora. Imellem denne Sidste og Sassone (som Italienerne kaldte Johan Adolph Hasse), havde der udsprungt sig en Rivalitet om den fyrstelige Dilettantindes Gunst, hvad der lagde Grunden til det bittere Fjendskab mellem disse to Mestere. Selv om Consuelo havde havt Lyk til at forsøge sin Lykke i Nordtyskland, vilde hun dog ikke have debuteret ved dette Hof, hvor hun maatte bringes i Berøring med en Mand, der gjennem sit Coteri havde feiret over hendes Lærer. Hun havde, saa ofte Talen kom paa Hasse og Dresdnerhoffet, hørt Porpora udtale sig saa bittert og hadesfuldt, at hun ikke i mindste Maade følte sig fristet til at følge Professor Meyers Raad. Med Joseph var det ganske anderledes fat. Ophidset af Binen troede han at have fundet en mægtig Beskytter og en Mand, der kunde fremme hans fremtidige Lykke. Det falbt ham vel ikke ind at forlade Consuelo, for at følge denne nye Ven, men i sin omtaagede Tilstand hengav han sig til det Haab, at han nok engang vilde træffe ham igjen. Han stolede blindt paa hans Velvillie og takkede ham varmt for hans Godhed. I sin Glædestummel greb han

Biolinen og gav sig til at kvinkelere paa den. Herr Meyer applauderede ham ligesuldt, enten han nu ikke lagde Mærke til hans falske Moder, eller han, som Consuelo meente, selv var en middelmaadig Musiker. Den Bildfarelse, hvori han befandt sig, angaaende hendes Rjøn, nagtet han havde hørt hende synge, sagde hende tydeligt, at han ikke kunde have noget godt Øre og allermindst være en god Dirigent, da han kunde lade sig føre bag Lyset af en stakkels Landsbymusikant.

Herr Meyer vedblev at trænge ind paa dem, at de skulde følge med ham til Dresden. Joseph undskyldte sig vel, men var dog saa blændet af Forslaget og indlod sig paa at give saa alvorlige Løfter, at Consuelo saae sig nødt til at erklære Herr Meyer reentud, at hans Forslag ikke lod sig udføre.

„For Tiden,“ sagde hun i en fast Tone, „er det aldeles utænkeligt. Du veed, Joseph, at det slet ikke gaaer an, og at Du selv har ganske andre Planer.“

Meyer gjentog sine lokkende Tilbud og var forbauset over at finde baade hende og Joseph, der kom til Fornuft, saasnart Signor Bertoni tog Ordet, lige ubevægelige.

Imidlertid var den stumme Fremmede der kun i kort Tid havde været tilstede ved Aftensmaaltidet, igjen traadt ind i Bærelset, for at kalde Herr Meyer udenfor. Consuelo benyttede det Dieblik, han var borte, til at skjænde paa Joseph, fordi han saa letsindigt kunde overlade sig til sit Viinlune og fæste Tid til de smukke Ord, som den første den bedste Rejsende hvissede ham i Øret.

„Har jeg da sagt noget Galt?“ spurgte Joseph forskrækket.

„Det vil jeg ikke sige,“ svarede hun, „men allerede det er uklogt at blive saalænge i Selskab med Folk, man

ikke kjender. Ved længere Samværen kan man let komme til at ubfinde eller i det mindste formode, at jeg ikke er noget Mandfolk. Det havde kun lidt nyttet mig, at jeg har sværtet mine Hænder og holdt dem under Bordet, hvis ikke de to Herrer lykkeligviis havde været altfor be-
 skjæftigede med deres Flaske og deres Snak. Det Klogeste, vi nu kan gjøre, er at smutte herfra og overnatte i et andet Værtshus; thi jeg føler mig slet ikke glad ved dette nye Bekjendtskab, der, som det lader, har Lyst til at klæbe sig fast til os."

"Jo, det var jo smukt," sagde Joseph, "at lufte herfra som et Par Hæltringer uden engang at takke eller sige Farvel til denne brave Mand, der maaskee er en berømt Mester! Hvem veed, om det ikke er den store Hasse selv, som vi her har sidet og talt med."

"Nei, det indestaaer jeg Dem for, og hvis De havde været ved Deres Forstand, saa vilde De have bemærket, at hvad han distede op om Musik var det allerjammerligste Toi. Saaledes taler ikke en Mester. Han er, naar det kommer høit, en af de Allerringeste i et Orchester, en skikkelig lille Mand, en stor Sladderhank og en usforbederlig Drukkenbold. Jeg veed ikke hvorfor, men han seer ud, som om han hele sit Liv igjennem kun har havt med Bliksinstrumenter at gjøre, og af hans Diekast skulde man troe, at han bestandig skeler efter Taktstokken."

"En Hornblæser eller anden Clarinet!" sagde Joseph og lo høit, "ikke desto mindre er han en behagelig Selskabsbroder."

"Ligesom De selv," svarede Consuelo i en fortrædelig Tone. "See til, at De bliver ædru, og lad os tage Af-
 sked og komme herfra."

"Det skyller ned! hører De ikke, hvor Regnen pidster paa Binduerne?"

„De har dog vel ikke ifinde at falde i Søvn her over Bordet,“ sagde Consuelo og rystede ham for at faae ham munter. I dette Dieblit kom Herr Meyer ind. „Nu staaer Sagerne ganske anderledes,“ raabte han glad. „Jeg troede, at jeg kunde blive her Natten over og i Morgen tidlig tage til Cham, men der er kommet mig en Streg i Regningen, thi mine Venner forlange af mig, at jeg paa Grund af en vigtig Forretning skal følge med dem til Passau. Jeg maa finde mig deri, og hvis jeg skulde give Eder et Raad, Børn, saa benyt denne Leilighed, thi jeg kan nu ikke længer have den Fornøielse at bringe Eder til Dresden; men jeg har endnu to Pladser til Jer i min Chaise, thi de andre Herrer have deres egen Vogn. Passau er kun sex Mile herfra, og vi ere der i Morgen tidlig, vi skilles da ad, og I ere lige ved den østerrigiske Grændse og kan endogsaa, naar I vil, ganske bekvemt og billig fare ned af Donauen til Wien.“

Joseph fandt dette Tilbud herligt paa Grund af Consuelos sømme Fødder. Leiligheden syntes virkelig meget gunstig, og Donaufarten var en Udvei, som De slet ikke havde tænkt paa. Consuelo gik derfor ind paa Forslaget, især da hun saae, at Joseph i Nat vilde være ude af Stand til at sørge for et sikkert Qvarteer. Naar hun lænede sig tilbage i den mørke Vogn, havde hun Intet at frygte af Herr Meyers Jagttagelser, og han forsikrede desuden, at man før Daggrøn vilde være i Passau. Joseph var henrykt over, at hun gav sit Samtykke, hun gjorde det imidlertid med hemmelig Ulyst, thi ogsaa Herr Meyers Venner mishagede hende bestandig meer og meer. Hun spurgte ham, om de ogsaa vare Musikere.

„Meer eller mindre“ svarede han lakonisk.

Hun fandt Vognen forspændt og Kudsten paa sin

Blads; Thendet fra Bærtshuset, der syntes at være meget tilfreds med Herr Meyers Gævmildhed, trængte sig omkring ham for at vise deres Tjenstiver lige til det Sidste. Under en Stilhed, der tilfældigviis indtraadte midt i denne Tummel, hørte Consuelo en sagte Jamren. Hun vendte sig om til Joseph, men denne havde slet Intet mærket. Endnu hørte hun den samme jamrende Lyd, og en hemmelig Gysen oversaldt hende. Ingen syntes imidlertid at have agtet derpaa, og denne Lyd kunde jo godt komme fra en Hund, der kjædede sig i sin Kænke; men hvad hun end gjorde for ikke at tænke mere derpaa, blev der dog et uhyggeligt Indtryk tilbage. Dette halvvalte Skrig, der trængte til hende igjennem den regnsfulde Nat og midt inde i en Gruppe af travlt beskæftigede eller ligegyldige Personer, uden at hun endnu nøie kunde vide, om det var en menneskelig Stemme eller en Lyd, som hun bildte sig ind at høre, vakte hendes Rædsel. Hun tænkte siebliffelig paa Albert, og som om hun selv ogsaa var begavet med denne hemmelighedsfulde Forudseenhed, der var ham eien-dommelig, skjælvede hun for en ubekjendt Fare, der svævede over hendes Forlovedes eller hendes eget Hoved.

Bognen rullede imidlertid bort. En endnu kraftigere Hest end den forrige bragte den hurtig fremad. Den anden Bogn, der kjørte ligesaa hurtig, var snart foran og snart bagved. Joseph var igjen midt inde i en Samtale med Herr Meyer, og Consuelo forsøgte paa at falde i Søvn, idet hun for at retfærdiggjøre sin Tausshed lod, som om hun allerede sov.

Matheden besejrede endelig hendes Uro og Sørgmodighed, og hun faldt i en dyb Søvn. Da hun vaagne, sov Joseph ligeledes, og Herr Meyer taug endelig ogsaa. Regnen var hørt op, Himmelen var reen og klar,

og det begyndte at grye af Dag. Eggen havde for hende et ganske fremmedagtigt Udseende. Kun fra Tid til anden viste sig i Horizonten Toppen af en Bjergkjæde, der lignede Boehmerwald.

Da Consuelos Søvnighed lidt efter lidt var gaaet over, lagde hun med Forbauselse Mærke til, at disse Bjerger, som hun skulde have paa sin venstre Haand, nu var tilhøre. Stjernerne vare forsvundne, og Solen var endnu ikke kommet frem. Hun tænkte da, at hvad hun saa for sig maatte være en anden Bjergkjæde end Boehmerwald. Herr Meyer snorkede høit, og den Anden, der førte Hesten og var den eneste i Vognen, der ikke sov, vovede hun ikke at tiltale.

Hesten travede i Skridt op ad en temmelig steil Banke, og Hjulenes Rullen kvaltes i Hjulsporets fugtige Sand. Da hørte Consuelo igjen ganske tydeligt den samme jamrende Lyd, som hun havde lagt Mærke til i Bærtshuset ved Biberich. Stemmen syntes at komme bagfra Vognen. Uvilkaarlig vendte hun sig om og saa ikke Andet end de polstrede Læderhwynder, hvortil hun lænede sin Ryg. Hun troede at befinde sig i en clairvoyant Tilstand, og da hendes Tanker altid vendte tilbage til Albert, bildte hun sig i smertelig Angst ind, at han nu kæmpede med Døden, og at hun ved den Kjærlighedens ubegribelige Magt, der bandt hende til denne besynderlige Mand, igjennem denne jamrende Lyd modtog hans sidste Suk. Denne Indbildning bemægtigede sig hende i den Grad, at hun var lige ved at blive asfættig, og da hun frygtede for at faae Ondt, bad hun Gudskjen, der netop holdt stille og lod sin Hest puste ud, om Tilladelse til at stige ud og tilbagelægge Veien op ad Bakken tilføds. Han sagde ja, sprang

selv ned fra sit Sæde og gik sløitende ved Siden af Hesten.

Denne Mand var altfor godt klædt til at være en almindelig Kudsk. Ved en Bevægelse, han gjorde, syntes Consuelo at bemærke, at han havde et Par Pistoler i Beltet. I den øde Egn, hvori de befandt sig, maatte en saadan Forsigtighed synes ganske naturlig, og desuden sluttede Consuelo af Bognens Form, som hun gik og betragtede, at den sandsynligviis førte Barer med sig. Den var altfor dyb, til at Bagsædet ikke skulde indeholde et hemmeligt Rum. Den syntes rigtignok ikke svært belæst, siden en eneste Hest uden Møie kunde trække den. Men langt mere paafaldende maatte det være for Consuelo, at Bognen kastede sin Skygge forud; hun vendte sig om og saae Solen allerede oppe over Horizonten, men ikke der, hvor den skulde staae, hvis de havde været paa Veien til Passau.

„Hvor gaar vi dog hen?“ spurgte hun Kudskken, idet hun hurtig løb hen til ham. „Vi vende jo Ryggen til Østerrig.“

„Ja, paa en lille halv Time,“ svarede han ganske rolig; „vi har maattet vende om, fordi den Bro, vi skulde over, var i Stykker, og vi har nu maattet gjøre en halv Miils Omvei for at komme til en anden Bro.“

Noget beroliget steg Consuelo igjen ind i Bognen og viklede et Par ligegyldige Ord med Herr Meyer, der var vaagnet, men strax faldt i Søvn igjen. Joseph sov som en Steen. Bakkens var man endelig naaet op paa, og Consuelo saae for sig en lang, steil Bei, der gik i mange Snoninger; Floden, som Kudskken havde talt om, kunde man ogsaa skimte dybt nede, men saa langt Diet kunde række, var der ingen Bro at see, og man kjørte bestandig

imod Nord. Forbauset og foruroliget kunde Consuelo ikke mere falde i Søvn.

Snart gif det igjen op ad Bakke, og Hesten syntes meget træt. Alle de Reisende stege ud, og kun Consuelo, der endnu havde Smerte i Fødderne, blev siddende i Vognen. Pludselig trængte den jamrende Lyd igjen til hendes Øren og det saa tydeligt og bestemt, at hun ikke længer kunde ansee det for et Sandsebedrag. Lyden kom uden tvivl fra det hemmelige Rum i Bagklædningen; hun undersøgte Alt nøie og lagde Mærke til en lille Læderklap henne i det Hjørne, hvor Herr Meyer ellers havde sin Plads. Læderklappen syntes at skjule en Abning ind til Kassen i Bagklædningen. Hun forsøgte paa at løfte Klappen, men det lykkedes hende ikke. Den var forsynet med en Laas, hvis Nøgle udentvivel staaf i den formeentlige Professors Lomme.

Consuelo, der altid var modig og raff, naar det gjaldt saadanne Eventyr, trak en bredbladet og skarp Kniv frem af sin Lomme; hun havde forsynet sig med den inden sin Afreise i en ubestemt Frygt for, at der kunde møde hende Farer, som et modigt Fruentimmer i den yderste Nød kan unddrage sig ved et Selvmord. Hun benyttede sig af et Dieblif, da de Reisende og selv Kudskene allesammen vare et Stykke forud, og udvidede med raff og sikker Haand den snevre Spalte, der var imellem Randen af Klappen og Vognens Polstring. Det lykkedes hende ogsaa at skyde den saameget tilside, at hun kunde lægge Diet til og see ind i det hemmelighedsfulde Rum. Hvor stor var hendes Forbauselse og Forfærdelse, da hun inde i denne snevre og mørke Kasse, der kun gjennem en Kevne i Loftet fik Luft og Lys, saae en Mand med en athletisk Stikkelse, der, bedækket med Blod, med tilstoppet Mund, med Hænder

og Fødder bundne, laa sammenkrummet i den allerpinligste Stilling. Hans Ansigt var, saavidt man kunde skjønne, ligblegt, og han syntes at kæmpe med Døden.

11.

Ude af sig selv af Forsærdelse, sprang Consuelo ud af Vognen og løb hen til Joseph, hvem hun hemmelig greb i Armen, for at betyde ham, at han med hende skulde fjerne sig noget fra de Dvrige. Da hun havde vundet et Forspring af flere Skridt, hvisttede hun hurtig til ham:

„Vi ere fortabte, hvis vi ikke i Diebliffet gribe Flugten; disse Menneſker ere Røvere og Mordere — jeg har Beviis paa det. Lad os fordoble vore Skridt og løbe fra dem, thi de maae have deres Grunde for at be-
drage os, som de har gjort.“

Joseph troede, at det var en ond Drøm, som forvirrede hans Ledſagerindes Phantasi. Han forstod neppe engang, hvad hun vilde. Han selv følte i Dag i sine Lemmer en usædvanlig Tunghed, og de rivende Smerter, han havde i Maven, havde allerede bragt ham paa den Formodning, at den Biin, som deres Bært havde sat for dem Aftenen iforveien, havde været forfalsket og blandet med skadelige og berusende Subſtanser.

„Kjære Signora,“ svarede han dog, „det er en tom Indbildning, der plager Dem. Sæt ogsaa, at disse brave Folk vare Banditter, som De jo troer, hvad for et Udbytte skulde de da have af at bemægtige sig os to Stakler?“

„Seg veed det ikke, men jeg er beſpændt af Angſt,

og hvis De som jeg havde seet et myrdet Menneske ligge inde i Bognen, hvori vi nys kjørte“

Joseph kunde ikke lade være at lee høit, thi denne Consuelos Paastand kunde jo dog umulig være Andet end et Drømmeshyn.

„Kan De da ikke i det mindste see, at de bortføre os,“ begyndte hun igjen ivrigt, „at de vende sig imod Norden, medens vi have Passau og Donausloben i Ryggen? see dog blot, hvor Solen staaer, og betragt saa den øde Egn, hvori vi reise, istedenfor at vi skulde nærme os til en stor Stad.“

Rigtigheden i denne Bemærkning var dog indlysende for Joseph og begyndte at skræmme ham op af hans føvne Tryghed.

„Velan,“ sagde han, „lad os da løbe! og hvis de gjør Mine til at holde os tilbage med Magt, saa veed vi jo, hvad de føre i deres Skjold.“

„Og kan vi ikke strax slippe fra dem, saa gjælder det at bevare sin Koldblodighed, Joseph, og at spille fiint Spil for at komme fra dem, naar Diebliffet er gunstigt.“

Hun trak ham med sig ved Armen, og de havde allerede vundet et Forspring, da Herr Meyer kaldte dem tilbage, først i en venstabelig Tone, derpaa mere eftertrykkeligt, og da de ikke agtede derpaa, løb der et Chor af Eder og Forbandelser efter dem. Joseph dreiede Hovedet om og saae med Skæk, at Rudffen, der forfulgte dem, havde lagt an paa dem med en Pistol.

„Det kan koste os Livet,“ sagde han til Consuelo og sagtnede sine Skridt.

„Ere vi udenfor Skudvidde?“ spurgte hun koldblodig, idet hun igjen drog ham med sig.

„Det veed jeg ikke,“ svarede Joseph, „men De kan troe mig, at det er ikke det rette Dieblif. De styde paa os.“

„Staa, eller I ere Dødsens!“ skreg Kudskfen, der løb hurtigere end de, og strakte Pistolen frem.

„Nu gjælder det at lade som Jngenting,“ sagde Consuelo og blev staaende; „Joseph, vær Dem ad ligesom jeg.“ Hun vendte sig om og slog en høi Latter op som en øvet Skuespillerinde. „Hvis mine Fodder ikke smertede mig saameget, saa skulde I nok faae at see, at jeg ikke lod mig skræmme af den Spas.“

Og da hun saae paa Joseph, der var bleven dødbleg, lo hun endnu stærkere og viste de øvrige Reisende hans forstyrrede Ansigt.

„Han har troet det!“ raabte hun lystigt, „han har troet det, den stakkels Dreng! Nei, Beppo, saa feig troede jeg dog ikke, at Du var. Herr Professor, vil De blot see paa Beppo, han bilder sig for Alvor ind, at De vil sende ham en Kugle.“

Consuelo talte fortsættelig venetiansk, som Manden med Pistolen ikke forstod, og Herr Meyer lod nu ogsaa, som om han vilde tage det fra den lystige Side. Derpaa vendte han sig til Kudskfen.

„Hvad er det for en daarlig Spøg,“ sagde han med en Blinken med Dinene, som ikke undgik Consuelo, „hvorfor vil Du saaledes forfrække de stakkels Børn?“

„Jeg vilde blot see, om de havde Mod i Brystet,“ svarede han og stak igjen Pistolen i Bæltet.

„O vee,“ sagde Consuelo spottende, „saa har den Herre rigtignok faaet en god Mening om Dig, Joseph! Men jeg var slet ikke bange, vel?“

„Du er en modig Knøs,“ svarede Herr Meyer; „der

kunde blive en prægtig Tambour af Dig, og jeg troer nok, at Du vilde i en Kugleregn gaae foran dit Mandskab uden at blinke med Dinene."

"Ja, det veed jeg ikke," svarede hun; "maaskee var jeg dog bleven bange, hvis jeg havde troet, at den Mand der vilde flyde paa os for Alvor. Men vi Venetianere forstaae os paa Spøg og lade os ikke saa let narre."

"Det var alligevel en dum Spøg," sagde Herr Meyer. Han gif hen til Kudsten og syntes at skjænde paa ham, men Consuelo lod sig ikke føre bag Lyset. Hun kunde mærke af Tonen i deres Samtale, at de vare komne til det Resultat, at de havde taget feil, og at det slet ikke havde været de unge Menneskers Hensigt, at ville flygte.

Da Consuelo igjen med de Andre steg tilvogns, sagde hun leende til Herr Meyer: "De maa indrømme, at Deres Kudst med samt hans Pistol er en snurrig Fyr. Jeg vil fra nu af kun kalde ham Herr Pistol. Og dog, Herr Professor, maa De tilstaae, at den Spøg ingenlunde var ny."

"Det var saadan en tydst Artighed," svarede Herr Meyer; "i Benedig ere Folk langt klogere."

Unegtelig havde dette Eventyr været alvorligt nok, og medens Consuelo tvang sig til at spøge, følte hun Feberen rase i sine Aarer. Hun var alligevel nu ligesaa overstadig lystig, som hun før havde været tilbageholden, og Joseph, der omfider var kommen til Besindelse, understøttede hende nu af alle Kræfter. Medens de syntes ikke at have nogen Anelse om, at de ikke var paa Veien til Passau, anstillede de sig, som om de nu vare tilbøieligere til at gaae ind paa Herr Meyers Forslag om at tage dem med til Dresden. De vandt derved hele hans Tillid og satte ham istand til at udtænke en Maade, hvorpaa han kunde

lade dem vide, at de allerede uden deres Samtykke vare paa Veien dertil. Herr Meyer var ingen Begynder i den Slags Bortførelser, og han var snart paa det Reene med, hvorledes han skulde tage den Sag. Der udspandt sig en leende Samtale i det fremmede Sprog mellem de Tre, Herr Meyer, Rudsken og den Stumme; derpaa begyndte de pludselig at tale Tydsk, og som om det kun var en Fortsættelse af Samtalen, raabte Herr Meyer: „Det sagde jeg jo nok, at vi var kjørt feil, og det bedste Beviis er, at den anden Vogn ikke lader sig see. Jeg har seet mig om efter den i et Par Timer og kan ikke faae Die paa den.“

„Jeg ikke heller,“ sagde Rudsken og dreiede sig om paa Bakken.

Consuelo havde allerede den første Gang, de kjørte op ad Bakken, lagt Mærke til, at den anden Vogn, der fulgte med dem fra Biberich, var forsvunden.

„Jeg tænkte ogsaa nok, at vi var kjørt vild,“ sagde Joseph, „men jeg vilde Jngenting sige.“

„For Pokker! hvorfor sagde De det ikke?“ raabte den Stumme, der anstillede sig meget fortrydelig over denne Opdagelse.

„Fordi det morede mig,“ sagde Joseph, der lod sig smitte af Consuelos uskyldige Macchiavellisme. „Det er Morstab at forville sig tilvogns! Jeg troede, at det var Noget, der blot kunde hænde Fodgængere.“

„Det morer ogsaa mig,“ bemærkede Consuelo, „gib vi nu blot vare paa Veien til Dresden!“

„Hvis jeg blot vidste, hvor vi er,“ svarede Meyer, „saa vilde jeg more mig med Jer, Børn, thi jeg tilstaaer, at det slet ikke var efter mit Dnske, at føie mine Venner i at tage til Passau. Gid vi blot var saa langt afveien

at vi havde et Paaskud til ikke at drive vor Høflighed imod dem videre."

"Men, Herr Professor," sagde Joseph, "det maa jo ligge i Deres Haand. Hvis vi ikke genere Dem, og De ikke bliver træt af os, saa ere vi parate til at følge Dem til Dresden, selv om det laa ved Verdens Ende. Hvad mener Du, Bertoni?"

"Det er ogsaa min Mening," svarede Consuelo, "man maa seile med Vinden."

"I ere et Par vakkre Knøse," sagde Meyer, idet han søgte at skjule sin Glæde under en estertænkfuld Mine.

"Men jeg gad dog gjerne vide, hvor vi er."

"Hvor vi saa er," svarede Kudffen, "maa vi holde stille, thi Hesten kan ikke komme af Stedet; den har siden igaar Afstes ikke faaet noget Foder. Vi Andre have sagtens heller ikke Noget imod, at gjøre os lidt tilgode; her er netop en Skov, og vi har jo Proviant med os. Holdt!"

Hesten blev spændt fra, og man leirede sig paa et skyggesfuldt Sted. Joseph og Consuelo tilbød ivrigt deres Tjeneste, og den blev ogsaa modtaget uden Mistro. Chaisen kom til at hvile paa sine Enspænderstænger, og da den mystiske Fanges Stilling udentvivl derved blev end smerteligere, hørte Consuelo ham igjen stønne; Meyer hørte det ogsaa og saa skarpt paa Consuelo for at opdage, om hun havde bemærket det; men uagtet hendes Hjerte blødte af Medlidenhed, lod hun dog, som om der Intet var iveien. Meyer gik rundt omkring Vognen, og Consuelo, der havde fjernet sig Noget, saa ham aabne en lille Bagdør paa Kassen, kaste et Blik ind, lukke til igjen og stifte Nøglen i Lommen.

„Har Baren lidt nogen Skade?“ raabte den Stumme til Herr Meyer.

„Alt er i Orden,“ svarede han med raa Ligegyldighed og gjorde Anstalter til at servere Frokost.

„Vær Dig nu ad ligesom jeg,“ hvisttede Consuelo, idet hun skyndte sig forbi Joseph, „og følg ethvert af mine Skridt.“

Hun hjalp til at udbrede Frokosten paa Græsset og at aabne Flaskerne. Joseph efterlignede hende og anstillede sig meget lystig. Herr Meyer saae fornøiet paa disse frivillige Opvartere, der vimsede saa ivrigt omkring ham. Han holdt af sin Magelighed, og han og hans Kammerater kastede sig med endnu mere Begjærlighed og Raahed over Mad og Drikke end Aftenen iforveien. Hvert Dieblik holdt han sit tomme Glas hen til sine nye Pager; disse vare paafærde overalt og ventede kun paa det Dieblik, da Biin og Dvermættelse havde gjort deres farlige Bevogtere tungere og besværligere, for at løbe bort for ramme Alvor. Endelig strakte Herr Meyer sig paa Græsset, og idet han knappede Frakken op, saae man hans brede Bryst besat med Pistoler. Rudsken saae efter, om Hesten havde Noget at spise, og den Stumme søgte nede ved Bredden af det Vand, hvor man havde leiret sig, om et Sted, hvor Hesten kunde drikke. Det var Signalet til deres Frelse. Consuelo løb, som hun ogsaa søgte, Joseph sluttede sig til hende, og Begge smuttede ind i Buskadsset. Saasnart de saae sig skjulte af det tætte Løv, løb de som et Par opskræmmede Harer igjennem Skoven. Her behøvede de ikke at frygte for Rugler, og da man raabte dem an, troede de, at de havde Forspring nok til at være uden Fare.

„Men det er dog bedst at svare,“ sagde Consuelo og

blev staaende; „det vil afvende Mistanken og give os Tid til at komme et godt Stykke videre.“

„Her! her er Vand,“ svarede Joseph.

„En Kilde! en Kilde!“ raabte Consuelo.

Dieblikkelig bøiede de af i en ret Vinkel, for at lede Fjenden paa Bildspor, og ilede derpaa afsted i den nye Retning. Consuelo tænkte ikke mere paa sine opsvulmede Fødder, og Joseph var bleven Herre over den Sovebrik, som Herr Meyer havde bibragt ham Aftenen isorveien. Angsten laante dem Vinger.

De løb nu omtrent ti Minutter i en ganske modsat Retning og gav sig ikke engang Tid til at lytte efter de Stemmer, der fra to forstjellige Sider raabte dem an; de naaede endelig Udkanten af Skoven, og foran dem laa der nu en steil, græsbevoret Skrænt, der sænkede sig ned til Landeveien, og paa den anden Side mødte en med Grantræer bevoret Hedestrækning deres Dine.

„Ikke ud af Skoven!“ raabte Joseph. „De maae komme herhen, og fra denne Høide maae de kunne see os, i hvad Retning vi end løbe.“

Consuelo tøvede et Dieblif, kastede hurtig et Blik henover Eggen og sagde: „Skoven er for lille til at kunne skjule os længe. Foran have vi Landeveien og Haab om at kunne møde Noget.“

„Al,“ raabte Joseph, „det er den samme Bei, som vi nylig har kjørt. See blot! den snoer sig op omkring Høien og stiger tilhøire op til det Sted, hvor vi efterlod Vognen. Kun en af de Tre behøver at stige tilhest, saa henter han os ind, før vi endnu har naaet Landeveien derne.“

„Det er muligt,“ svarede Consuelo, „men ned ad Bakken gaaer det hurtigt. Jeg seer Noget bevæge sig langt

henne paa Landeveien, Spørgsmaalet er kun om vi naae det, inden vi selv blive indhentede. Lad os sthynde os."

Der var ingen Tid til at overlægge. Joseph stode paa Consuelos lykkelige Indskydelse; i et Dieblit vare de nede af Høien og havde naaet Træerne paa den anden Side Veien, da de hørte deres Fjenders Stemme bag ved sig. Dennygang vogtede de sig for at svare, men løb afsted, skjulte af Træer og Busse, indtil de naaede en Skovbæk, som Træerne hidtil havde skjult for dem. Et langt Brædt laa over som Bro; de løb over og kastede Brættet bag sig i Vandet.

Nu løb de igjen videre nedad, endnu beskyttede af et tykt Skrat. Da de ikke mere hørte noget Raab, troede de, at man enten havde tabt deres Spor, eller at man ikke længer tvivlede om deres Hensigt og vilde overfalde dem ufornodet. Snart blev Buskadset paa Bredden thundere, og de blev staaende ubestemte, thi de frygtede for at blive fete. Joseph stak Hovedet forsigtig frem og saae en af Røverne paa Luur ved Udgangen af Skoven og den Anden (sandsynligviis var det Herr Pistol, hvis Overlegenhed i at løbe, de allerede havde lært at kjende) nede ved Foden af Bakken paa den modsatte Bred. Medens Joseph observerede Fjendens Stilling, havde Consuelo vendt sig imod Landeveien. Bludselig kom hun tilbage til Joseph. „Der kommer en Bogn,“ raabte hun til ham. „Vi ere frelst, men vi maae naae den, før han, der forfølger os, kommer over Vandet.“

De løb nu i lige Linie ned til Veien trods den aabne Strækning, der nu laa imellem. Bognen nærmede sig i fuldt Galop.

„O, min Gud!“ raabte Joseph, „hvis det var den anden Bogn, den med deres Kammerater!“

„Kei,“ svarede Consuelo, „det er en Berliner med sex Heste for, to Postilloner og to Ryttere. Vi ere frelste, siger jeg Dig. Endnu et Dieblig Mod!“

Det var den høieste Tid, at de naaede Landeveien, thi Herr Pistol havde opdaget deres Fodspor i Sandet nede ved Bredden. Han var stærk og hurtig som et Bildsvin. Diebliffelig opdagede han, hvor Sporet forsvandt, og saae de Poster, hvorpaa Overgangsbrædtet havde hvilt. Han gjettede deres List, svømmede over, fandt Sporene igjen af deres Trin paa den anden Bred, og ved at følge dem naaede han Udgangen af Bustadsæt. Her saae han begge Flygtningerne løbe over Heden . . . men han saae ogsaa Bognen, han forstod deres Hensigt, men da han ikke længer kunde modsætte sig den, trak han sig tilbage mellem Bustene og lagde sig der paa Luur.

Trods de to unge Menneskers Ansfrig holdt Berlinereren ikke, thi man ansaae dem for Tiggere. De Reisende fastede nogle Smaamynter til dem, og da de beredne Tjenere, der saae, at Flygtningerne, istedenfor at opsamle Pengene, vedbleve at løbe sfrigende efter Bognen, sprængte de ind paa dem, for at befrie deres Herfskab for denne Baatrængenhed. Consuelo, der var aandeløs af Afkræftelse, hvad der næsten altid er Tilfældet i det Dieblig, naar Noget er lige ved at lykkes, kunde ikke frembringe en Lyd og fulgte kun med foldede Hænder og bønlike Gebærder efter Rytterne, medens Joseph, der havde klamret sig til Rudsfædet, med Fare for at komme ind under Hjulene, skreg aandeløs og forpustet:

„Hjælp! Hjælp! Vi ere forfulgte! Tyve, Mordere!“

En af de Reisende, der sad inde i Berlinereren, hørte omsider disse afbrudte Ord og lod Postillonen holde. Consuelo kom nu ogsaa til, og hendes Ansigt, der blussede

af Løbet, var de Reisen saa paafaldende, at de endelig indlod sig paa at spørge.

„Hvad skal det sige?“ spurgte den Ene af dem, „er det en ny Art at tigge paa? man har jo givet Jer Almisse! hvad vil I meer? kan I ikke svare?“

Consuelo var halvdød, og Joseph kunde kun aandeløs stamme: „Frels os! frels os!“ han pegede med Hænderne paa Skoven, paa Høien og Bakken, uden at kunne frembringe en Stavelse mere.

„De see ud som et jaget Bildt,“ sagde den anden Reisende. „Lad os vente, til de faae Veiret.“

Og med en Koldblodighed, der stak besynderligt af imod de to Flygtningers Dphidselse, saae disse to prægtigtklædte Herrer paa dem med smilende Miner. Endelig lykkedes det Joseph endnu engang at udstøde Ordene: „Røvere! Mordere!“ de to fornemme Reisende lode strax Bogndøren aabne og traadte ud paa Trinet. De saae sig om til alle Sider og vare forbausede over ikke at see Noget, der kunde retfærdiggjøre al denne Alarm. Kjæltringerne havde skjult sig, og hele Eggen syntes øde. Rundt omkring herskede der en Dødsstilhed. Da Consuelo endelig kom til sig selv, kunde hun affurat fremstamme Følgende, og hun maatte endda trække Veiret mellem enhver Sætning:

„Vi ere et Par stakkels omflakkende Musikanter, der ere blevne bortførte af Folk, som vi ikke kjende under det Foregivende, at de vilde gjøre os en Tjeneste og indrømme os en Plads i deres Vogn. Vi have kjørt hele Natten, og da det blev Dag, mærkede vi først, at de havde be-
draget os, da de førte os nordpaa, istedenfor at bringe os til Wien, som de havde lovet os. Vi vilde flygte, men de forfulgte os med Pistolen i Haanden, tilfidsst gjorde

de Holdt i den Skov der, og der lyffedes det os at undslippe dem og løbe hen til Deres Bogn; hvis De forlader os her, saa er det ude med os: de ligge i Baghold et Par Skridt fra Veien, den ene i et Buskads, den Anden oppe i Skoven."

"Hvormange er der?" spurgte en af Rytterne.

"Min Ven," sagde den af de Reisende, til hvem Consuelo havde vendt sig, fordi han stod hende nærmest paa Dørrinet, "min Ven," sagde han paa Fransk, "det er Noget der ikke vedkommer Dem. Hvormange der er? det var et smukt Spørgsmaal! det er Deres Bligt at slaaes, naar jeg befaler det, og da tæller man ikke Fjenderne."

"Saa De har virkelig Lyst til at slaaes?" sagde den anden Herre ligeledes paa Fransk; "betænk, Baron, at det tager Tid."

"Det skal ikke vare længe, og det vil bringe os Blodet i Bevægelse? vil De være med, Greve?"

"Meget gjerne, naar det kan more Dem."

Og med en majestætiff Ligegehlidighed tog Greven sin Raarbe i den ene Haand og to Pistoler besatte med Edelstene i den anden.

"Hvor det er smukt af Dem, mine Herrer," raabte Consuelo, der i dette Dieblik reent glemte sin ydmyge Rolle og trykkede Grevens Arm med begge sine Hænder.

Forbausset over saadan en Fortrolighed af en fattig lille Dreng saae Greven spottende ned paa sit Ærme, ryfede det med et vist Udtryk af Modbydelighed og saae derpaa igjen med en foragtelig Langsomhed paa Consuelo, der ikke kunde lade være at smile, naar hun tænkte paa den Ivrighed, hvormed fordem Greve Justiniani og saa mange Andre af Venedigs Illustrissimi kappedes om den Gunst, at turde kysse en af disse Hænder, hvis Paa-

trængenhed syntes saa fornærmende. Hvad enten det nu var, at en Straale af mild Stolthed i dette Dieblik viste sig paa hendes Ansigt, eller den Lethed, hvormed hun udtrykte sig i et dannet Sprog lod formode, at hun var en forklædt ung Mand af Stand, eller den Trolddom, der laa i hendes Kjon, meddelte sig uwilkaarligt, nok sagt, Greven forandrede pludselig sin Mine og saae ikke længer foragtelig, men med et velvilligt Smil paa hende. Greven var endnu ung og smuk, og man havde godt kunnet lade sig blænde af hans personlige Fortrin, hvis ikke Baronon havde overgaaet ham baade i Ungdom og Stjorhed. Det var de to smukkeste unge Mænd paa deres Tid, som man sagde om dem og sandsynligviis ogsaa om flere Andre.

Da Consuelo saae, at den unge Baron ogsaa fæstede sine Bine paa hende med en vis Forundring og Deeltagelse, søgte hun at lede Opmærksomheden bort fra sin Person, idet hun sagde: „Gaa, mine Herrer, eller rettere sagt kom, saa skulle vi være Deres Førere. Disse Bandler holde en uhykkelig Skabning indelukket i Magazinet i deres Bogn, som i et Buur. Han ligger der blodig og rallende, bunden og kneblet. Skynd Dem og befri ham, det sommer sig for fornemme Herrer som Dem.“

„Saa sandt Gud lever, det er en prægtig Knos!“ raabte Baronon. „Jeg seer, kjære Greve, at vi ikke har spildt vor Tid, da vi stjænkede ham Gehør. Maaskee er det en brav Adelsmand, som vi udfrie af disse Kjaltringers Kløer.“

„Der sigte I, at de holde sig skjulte?“ spurgte Greven og pegede over paa Skoven.

„Ja,“ svarede Joseph, „men de have spredt sig, og hvis Deres Naade vil følge mit underdanige Raad, saa

deel Angrebet, kjør saa hurtig som muligt op ad den Bakke der, saa vil De, naar De dreier om Høien, strax foran i Skoven see den Bogn, hvori den Fangne er gjemt; samtidig vil jeg føre begge Rytterne her lige igjennem Buskadsset. Der ere kun tre Røvere og de ere godt bevæbnede, men naar de angribes paa eengang fra to Sider, vil de ikke gjøre nogen Modstand.“

„De raader godt,“ sagde Baronen, „bliv De i Bognen, Greve og lad Deres Betjent følge med Dem, saa tager jeg hans Hest. Et af disse Børn kan være Deres Fører, for at De kan vide, hvor De skal hen. Ham der og min Jæger tager jeg med mig. Lad os saa skynde os, thi hvis Kjæltringerne lugte Lunten, kan de let faae et Forspring.“

„Bognen kan ikke komme afsted,“ bemærkede Consuelo, „Hesten er dødtæt.“

Baronen svang sig op paa Tjenerens Hest, og Grevens Tjener satte sig op bag paa Bognen.

„Sæt Dig ind,“ sagde Greven til Consuelo, idet han lod hende staae først ind i Bognen uden ret at gjøre sig Regnskab for denne Artighed. Imidlertid satte han sig dog selv paa Bagsædet og lod hende tage Plads foran. Medens Postillonen satte Hestene i Galop, hørte han sig ud af Bognen og fulgte sin Kammerat med Dinene. Denne red igjennem Aaen, og Jægeren, der havde taget Joseph bag paa, for at han ogsaa kunde komme over, fulgte ham. Consuelo var ikke uden Bekymring for sin stakkels Kammerat, der var udsat for den første Ild, men det havde glædet hende at see, hvor villig han tilbød sig at overtage denne farlige Post. Hun saae ham løbe ned ad Bakken foran begge Rytterne, der sporede deres Heste, og derpaa forsvinde i Skoven. Der faldt to Skud og strax efter et

trebte. Berlinereren dreiede om Baffen. Consuelo, der ikke kunde vide, hvad der var skeet, løstede sin Tanke til Gud, og Greven, der var ligesaa urolig for sin ædle Lebsager og Ven, raabte bandende til Postillonon:

„For Satan, i Galop, fordomte Canailler! i Carriere, i Carriere!

12.

Herr Pistol, som vi ikke kunne give andet Navn end det, hvormed Consuelo havde døbt ham, thi vi have ikke fundet hans Person interessant nok til i den Retning at anstille Efterforskninger, havde fra det Sted, hvor han var skjult, seet Berlinereren standse ved de to Flygtninges Anstrig. Den anden Anonymus, som vi ligeledes med Consuelo kalde den Stumme, havde oppe fra Baffen netop gjort den samme Bemærkning. Han var strax løbet tilbage til Herr Meyer, og Begge tænkte paa, hvorledes de skulde redde sig. Før Baronens satte over Aaen, havde Pistol allerede faaet et Forspring og var trængt dybere ind i Skoven. Han lod dem komme forbi sig og skjød begge sine Pistoler af paa dem; det ene Skud gik igjennem Baronens Hat, det andet streifede Jægerens Hest. Baronens gjorde en halv Bending, fik Die paa ham, sprængte efter ham og strakte ham til Jorden med et Pistolskud. Han lod ham bandende vælte sig i Tornene og fulgte Joseph, der næsten paa samme Tid som Greven ankom til Meyers Bogn. Greven var allerede steget af. Meyer og den Stumme vare forsvundne med Hesten uden at give sig Tid til at skjule Bognen. Det Første, man gjorde, var at opbryde Magazinet, hvori den Fangne var indelukket.

Consuelo hjalp henrykt med at skære Strikkerne og Mundnebelen istykker, og den Ulykkelige var aldrig saasnart befriet derfor, før han kastede sig ned derfor, der havde frelst ham, og takkede Gud. Neppe havde han kastet et Blik paa Baronen, før han troede, at han fra Scylla var faldet i Charubdis.

„Ak, Herr Baron von Trend,“ raabte han, „ruineer mig ikke, udleveer mig ikke! Hav Barmhertighed med en stakkels Deserteur og ulykkelig Familiefader! jeg er ligesaa lidt nu en Preusser som De, Herr Baron; jeg er østerrigsk Undersaat ligesom De og bønfaller Dem om ikke at lade mig arrestere. Vær naadig imod mig.“

„Skænk ham Naade, Herr Baron von Trend!“ raabte Consuelo uden at vide, med hvem hun talte, eller hvorom det dreiede sig.

„Vel! jeg vil lade Naade gaae for Ret dog paa den Betingelse, at Du med den høitideligste Ed forpligter Dig til aldrig at tale om, hvem Du kan takke for Liv og Frihed.“ Med disse Ord tog Baronen sit Lommetørklæde frem og skjulte omhyggeligt sit Ansigt med det, saa at kun et Øie blev frit.

„Er De saaret?“ spurgte Greven.

„Nei, svarede han og trykte sin Hat ned i Dinene; „men naar disse formentlige Røvere træffe paa mig, ffjætter jeg ikke om at blive kjendt af dem. Jeg er allerede ikke godt anskrevet hos min naadigste Herre og Konge. Det manglede blot.“

„Jeg forstaaer Dem,“ sagde Greven, „men vær De uden Frygt, jeg tager Alting paa mig.“

„Det kan nok redde denne Deserteur fra Spidsrod og Galgen; men det redder ikke mig fra at falde i Unaade. Eigemeget, man veed aldrig, hvad der kan møde En, og

maa derfor staae sine Medmennesker bi. Lad mig see, Ulykkelige! kan Du staae paa dine Been? ikke rigtigt, seer jeg. Er Du saaret?"

„Jeg har rigtignok faaet mange Prygl, men nu føler jeg dem ikke mere.“

„Naa, saa kan Du vel ogsaa hjælpe Dig selv bort?"

„Ja, Herr Adjutant.“

„Kald mig ikke saaledes, Slynge! men hold Mund og pak Dig. Ogsaa vi, kjære Greve, maae see at komme videre, thi jeg er ikke vel tilmode her i denne Skov. Jeg har givet en af Hververne hans Bekomst, men hvis Kongen erfarer det, staaer det forbandet ilde med mine Af-fairer. Dog derom bryder jeg mig Pokker ikke,“ søiede han til og trak paa Skulderen.

„Ak,“ sagde Consuelo, medens Joseph rakte sin Felt-flaske hen til Deserteuren, „hvis man lader ham blive hjælpeløs her tilbage, saa vil han snart igjen blive fanget. Hans Fodder ere jo ophovnede af Nebene, og han kan neppe bruge Hænderne. See blot, hvor bleg og kummerlig han er.“

„Han skal ikke blive hjælpeløs tilbage,“ sagde Greven og fæstede sine Dine paa Consuelo. „Frants, stig han af sin Hest,“ befalede han sin Tjener, og søiede han til, idet han henvendte sig til Deserteuren: „Sæt Dig op,“ jeg skjænker Dig dette Dyr, og det med,“ søiede han til, idet han tilfæstede ham sin Pung. „Har Du saamange Kræfter, at Du kan naae det Østerrigske?"

„Ja, ganske vist, Deres Naade.“

„Bil Du gaae til Wien?"

„Som Deres Naade befaler.“

„Bil Du igjen tage Tjeneste?"

„Ja gjerne, Deres Naade, kun ikke i Preussen.“

„Saa gaa til Hendes Majestæt, Keiserindebroningen, hun giver een Dag om Ugen offentlig Audiens for Alle. Siig til hende, at Grev Hobitz gjør hende en Present af en smuk Grenadeer, der er indexerceret ganske paa Preussisk.“

„Det skal skee, Deres Naade.“

„Men understaa Dig aldrig til at nævne Herr Baronens Navn, thi ellers lader jeg Dig paagrube og sende tilbage til Preussen.“

„Hellere vilde jeg døe her paa Stedet. O, hvis disse Elendige havde ladet mig beholde Hænderne frie, saa havde jeg selv skilt mig ved Livet, da de fangede mig paany.“

„Pak Dig nu.“

„Som Deres Naade behager.“

Han drak den sidste Rest af Josephs Flaske, gav ham den tilbage, omfavnede ham, uden at vide, at han skulde komme til at takke ham for en langt vigtigere Tjeneste endnu, kastede sig ned for Greven og Baronen, og da den Sidste gav Tegn paa Utaalmødighed, korsede han sig, kysede Jorden og steg med Tjenerens Hjælp tilhest, da han neppe kunde røre en Fod. Men aldrig saasnart sad han i Sæden igjen, før han fik Mod og Kræfter og foer med slap Tøile afsted Syd paa.

„Naa, det seer net ud for mig, hvis man nogensinde faaer at vide, at jeg har ladet Dem raade her,“ sagde Baronen til Greven. „Med alt det,“ søiede han til og lo høit, „er det et ganske godt Indfald, at sende Maria Theresia en af Frederiks Grenaderer i Foræring. Denne Karl, der har skudt paa Hendes keiserlige Majestæts Uhlaner, vil ogsaa forstaae at flyde paa Hans kongelige

Majestæts Jægere. Det kalder jeg troe Undersaatter og udsøgt Mandskab."

"Monarkerne ere derfor ikke flettere betjente. Men hvad gjør vi nu med disse Børn?"

"Vi kunne sige ligesom Grenaderen," bemærkede Con-
suelo, "at hvis De lade os her hjælpeløse tilbage, saa er det ude med os."

"Jeg tænker ikke," svarede Greven, der i sin hele Dpførsel bar en vis Ridderlighed tilskue, "at vi hidtil have givet Eder Grund til at tvivle om vor Humanitet. Vi ville tage Eder med, til I har naaet saa langt, at I ikke have mere at frygte. Min Tjener, der er bereden, kan sætte sig paa Buffen," sagde han til Baronen og søiede sagtere til: "De vil vel ogsaa hellere have disse to Børn inde i Bognen end en Tjener, der generer os langt mere."

"Ganste vist," svarede Baronen, "Kunstnere, selv om de ere fattige og smaa, ere overalt paa deres rette Plads. Hvem veed om han der, der nylig havde fundet sin Violin imellem Buffene og trykkede den saa jublende til sit Bryst, ikke engang bliver en Tartini? Hei Du, Troubadour!" raabte han til Joseph, der virkelig havde fundet sin Reisesæk, sit Instrument og sine Manuskripter paa Balpladsen, "følg med os, og den første Gang, vi holde Hvil, skal Du beshynges os denne glørværdige Kamp."

"Gjør Dem kun lystig over mig," sagde Greven, der havde tage Plads paa Bagsædet tillige med Baronen, medens de to unge Menneſker sad lige over for dem, "De har dog gjort det af med en af disse Galgenfugle."

"Jeg er kun bange for, at jeg ikke har givet ham hans Befomst, og at jeg engang kan træffe ham igjen ved Frederik den Andens Cabinetsdør. Jeg vilde derfor heller end gjerne overlade Dem Vren for denne Heltedaad."

„Jeg, der ikke engang fik Die paa Fjenden,“ sagde Greven, „misunder Dem ligefrem denne Bedrift; Eventyret behagede mig, og det havde moret mig at tugte disse Skurke efter Fortjeneste. At optage Deserteurer i Baiern, der er Maria Theresias Forbundsfølge, og at ville gjøre dem her til Rekruter er dog en uhørt Uforsømmethed.“

„Det vilde være et prægtigt Paastud til Krig, hvis man ikke var kjed af at slaaes og for Diebliffet gjerne vilde have Fred. De vilde forpligte mig, Herr Greve, ved at omtale det Eventyr saa lidt som muligt, ikke blot for min egen Souverains Skyld, der neppe vilde være mig taknemmelig for den Rolle, jeg her har spillet, men ogsaa paa Grund af den Mission, der er mig overdraget til Deres Keiserinde. Jeg vilde vist finde en høist unaadig Modtagelse, hvis jeg umiddelbart efter en saadan Uforsømmethed fra vor Regjerings Side henvendte mig til hende.“

„Frygt Intet af mig,“ svarede Greven. „De veed meget godt, at jeg ikke er nogen tjenstvillig Undersaat, thi jeg er ikke nogen ærgjerrig Hofmand.“

„Og hvor kunde De, min kjære Greve, endnu være ærgjerrig? Kjærlighed og Lykke har kronet alle Deres Desser; al, hvor ulig er dog vor Skjæbne trods den Lighed, der ved første Blik synes at være imellem dem.“

Med disse Ord tog Baron en Diamanter besat Portrait frem af Brystlommen og begyndte at betragte det med saa vorte Blik og at udstøde saa dybe Suk, at Consuelo følte sig fristet til at lee. Hun fandt det flaut at stille en Videnstabs tilskue og morede sig i sit stille Sind over denne fornemme Smagløshed.

„Dyrebare Baron,“ hviskede Greven sagte, (Consuelo lod, som hun ikke hørte det, og gjorde ogsaa sit for at undgaae det) jeg beder Dem indstændig om ikke at skjænke no-

gen Anden den Fortrolighed og i Særbeleshed ikke at lade nogen Anden end mig see dette Portrait. Stik det igjen i sit Foderal og betænk, at den Dreng der forstaaer Fransk ligesaa godt som vi selv."

"Apropos!" raabte Baronen, idet han igjen skjulte Portraitet, som Consuelo vel havde vogtet sig for at kaste et eneste Blik paa, „hvad Pokker vilde disse Kjeltringer af Hververe med de to unge Mennesker. Siig mig en gang, hvad gjorde de Jer for Tilbud for at bevæge Jer til at følge med?"

"Ja, De har Ret," sagde Greven, „jeg har endnu ikke tænkt derpaa og kan ikke forklare mig dette Indfald, da de ellers kun pleie at hverve stærke Folk i deres bedste Aar og af en ualmindelig Høide. Hvortil vilde de bruge saadanne to smaa Mennesker?"

Joseph fortalte nu, at den foregivne Herr Meyer havde udgivet sig for en Musikus og uophørligt havde talt om Dresden og om at engagere dem ved det derværende Hofcapel.

"Ak, der har vi det," raabte Baronen. „Jeg kjender denne Herr Meyer, det tør jeg vædde paa. Det maa være en vis N., der engang har været Forstander for Militairmusikken og nu reiser omkring og hverver for den preussiske Regimentsmusik. Vore Indfødte ere altfor tungnemme og ulærvillige og bringe det aldrig til at spille reent og i Takten, og vor Konge, der har et finere Dre end hans høisalige Herr Fader, lader derfor sine Clarinet-tister, Pibere og Trompetere komme fra Ungarn. Den brave Herr Meyer har vistnok troet at gjøre sin Herre en smuk Present, naar han foruden den her opfiskede Deserteur bragte ham et Par talentsfulde smaa Musikanter, og at bruge Dresden og Hoflivet der som Løkkemad var ikke

faa ilde udtænkt. Men, Børn, I havde aldrig faaet Dresden at see, og I var blevet stuet ind i et preussisk Infanteriregiments Musikcorps og det paa Livstid."

"Nu seer jeg klart, hvad for en Løb der havde ventet os," sagde Consuelo, "jeg har hørt fortælle saameget om dette Militairregimentes Ufftyligheder og om den Troløshed og Grusomhed, hvormed man skaffer sig Rekruter. Af den Maade, hvorpaa den stakkels Grenadeer blev behandlet af disse Sturke, seer jeg nu, at man ikke har overdrevet. O, den store Frederik!"

"Men De maa vide, unge Mand," sagde Baronen med en ironisk Pathos, "at Hans Majestæt er aldeles uvidende om de Midler, man betjener sig af, og erfarer kun Resultaterne"

"Som han Allerhøist drager sig til Nytte uden at bekymre sig om Resten," afbrød Consuelo ham i en bitter Tone. "O, jeg veed det godt, Herr Baron, Kongerne begaae aldrig Uret og ere uskyldige i alt det Onde, som der skeer for at behage dem."

"Den Knøs har Forstand!" sagde Greven leende, "men vær forsigtig, min smukke lille Tambour, og glem ikke, at De taler med en overordnet Officeer ved det Regiment, som De nær var blevet stuet ind i."

"Da jeg selv veed at tie, Herr Greve, saa drager jeg heller aldrig Andres Tausshed i Tvivl."

"Der hører De, Baron, han lover Dem sin Tausshed, som det ikke engang er faldet Dem ind at affordre ham. Det er jo et Pragteemplar!"

"Og jeg betroer mig til ham af mit ganske Hjerte," sagde Baronen, "De skulde strax tage ham i Tjeneste, Herr Greve, og bringe ham til Hendes Høihed som Page."

"Med Fornøielse, hvis han vil det," sagde Greven

leende. „Vil Du gaae ind paa det Engagement, min Ven? det er i al Fald af en mere behagelig Natur end den preussiske Militairtjeneste. Det gjælder her ikke om at lægge til Felttjeblen, slaae Appel for Daggrn, faae Prygl og spise Commisbrød, men kun om at bære Slæb og Biste efter en vidunderlig smuk og elskværdig Dame, boe i et Feepalads, tage Deel i Spøg og Lystighed og medvirke i Concerter der nok kunne sættes ved Siden af den store Frederiks. Har Du Lyst? eller holder Du ogsaa mig for en Herr Meyer?“

„Og hvem er denne smukke og elskværdige Høihed? spurgte Consuelo smilende.

„Det er Enke-Markgrevinden af Bayreuth, Prindsessen af Culmbach, min durchlauchtige Gemalinde,“ svarede Grev Hoditz; „hun holder for Tiden Hof paa Slottet Roswald i Mähren.“

Consuelo havde hundrede Gange hørt Stiftsdamen Wenceslawa holde genealogiske Forelæsninger over de fyrstelige og adelige Familier i Tydskland og de tilgrændsende Lande; mange af disse Biographier havde interesseret hende og af dem i Særdeleshed Grev Hoditz=Dswalds, der paa Grund af sit tøilesløse Liv blev jaget bort og forstødt af sin opbragte Fader, og som derpaa lang Tid tumlede sig om ved alle europæiske Hoffer, indtil han blev Overstaldmester og Elsker hos Markgrevinden af Baireuth, hvem han derpaa hemmelig giftede sig med, bortførte og bragte til Wien og derfra til Mähren, hvor han nylig, efter sin Faders Død, var kommen til en uhyre Rigdom. Stiftsdamen var ofte kommen tilbage til denne Historie, som hun fandt høist skandaløs, fordi Markgrevinden var en souverain Fyrstinde, men Greven kun en Adelsmand, hvad der foranledigede hende til at drage dygtig tilfelts mod Mes-

alliancer og Kjærlighedsgiftermaal. Consuelo, der søgte at lære den adelige Castes Fordomme grundigt at kjende, havde draget sig disse Meddelelser tilnytte og Intet glemt deraf. Da Grev Hobitz første Gang nævnte sit Navn i hendes Nærværelse, dukkede der kun nogle utydelige Grindringer op for hende, der nu med alle den berømte Eventyrers Livsomstændigheder og romantiske Giftermaal stode levende for hende. Om Baron von Trent, der dengang nylig var faldet i Unnaade og ikke anede sin skrækkelige Fremtid, havde hun endnu aldrig hørt Noget. Nu hørte hun Greven give et pralende Billede af sin nye Velstand. Forhaanet og foragtet ved de smaa og stolte tydske Hoffer blev Hobitz til sin Bestæmmelse længe anseet for en fattig Djævel, der kun havde sin Gemalinde at takke for sin Velstand. Som Arving af umaadelige Godser troede han nu at re-habilitere sig, idet han paa sit mähriske Grevesæde udfoldede en kongelig Pragt og bar sine nye Rettigheder selvbehagelig til Skue for at vække Agtelse eller Misundelse hos de smaa Souverainer der vare langt fattigere end han. Hensynsfuld og forekommende mod Markgrevinden var hans Trostab mod en Kone, der var meget ældre end han, ingenlunde ubrødelig, og hvad enten nu Prindsessen, efter de Tidens Tone og Grundsætninger, trykkede et Die til, eller hun virkelig troede, at den Gemal, som hun havde løftet saa høit, umuligt kunde lægge Mærke til hendes Yndighedens Aftagen, nok sagt, hun geneerte ham ikke og lod ham more sig.

Efter en Strækning af nogle Mil kom man til et Skiftested, hvor der var forud bestilt Heste for de fornemme Reisende. Consuelo og Joseph vilde nu stige ud og tage Affsked, men Greven og Baronen tillode det ikke, eftersom de kunde være udsatte for nye Anfægtelser af de omstreifende Hververe.

„J veed ikke,“ sagde Trenk, og han overdrev det ikke, „hvor listigt og farligt dette Paf er. Hvor J end sætte Jer Fod hen i det civiliserede Europa, ere J, naar J ere fattige og uden Beskytter, og J besidde Legemsstyrke eller noget som helst Talent, givne til Priis for disse Menneskers Magt og List. De kjende hvert Paf, der fører over Grændsen, hver en Bjergsti og Markvei, alle tvetydige Bærtshuse, alle Kjeltringer, hos hvem de i Nødsfald kunde vente Bistand og Haandsrækning. De drive alle Haandteringer, tale alle Sprog og alle Dialekter, thi de have tumlet sig overalt og mellem alle Nationer. De ride, løbe, svømme udmærket og springe over Afgrunde som sande Banditter; næsten Alle ere de tappre, hårde, løgnagtige, snilde, dristige, hævnjerrige, smidige og grusomme. De ere Ufluddet af det menneskelige Samsund. Den afbøde Preussers konges, Wilhelm den Tyfkes Militairorganisation har i dem havt de nyttigste Bærtsoier for sin Magt og de vigtigste Støtter for sin Disciplin. De vilde efterspore en Deserteur i det Indre af Siberien og hente ham ud af en fjendtlig Kugleregn kun for at have den Fornøielse at bringe ham tilbage til Preussen og lade ham hænge for Exemplets Skyld. De har revet en Præst bort fra Altret, hvor han læste Messe, fordi han var fem Fod og ti Tommer; de har stjaalet en Læge fra Churfyrstinden; de har vist ti Gange bragt den gamle Hertug af Bayreuth i Kaseri, fordi de bortførte hele hans Armeé, som bestod af en tyve til tredive Mand, uden at han vovede aabenlyst at besvære sig derover. De har taget en fransk Adelsmand, der i Nærheden af Strasburg vilde besøge sin Kone og Børn, til Soldat paa Livstid. De har opsnappet Russere fra Keiserinde Elisabeth, Uhlaner fra Markgreven af Sagen, Pandurer fra Keiserinde Maria Theresia og for-

resten ungarfke Magnater, polfke Herrer, italiensfke Sangere og Damer af alle Nationer, moderne Sabinerinder, der med Magt ere blevne gifte med simple Soldater. Intet er dem for simpelt; de har foruden deres Sold og deres rigelige Diæter en Præmie paa faa og faa meget for hvert Hoved — hvad jeg vilde ftege for hver Tomme og Linie af Bedkommendes Hvide.“

„De sælge altsaa Menneffekjøb Iodviis,“ fagde Con-
suelo, „o, Deres store Konge er en Barulv. Men vær
De ubekymret, Herr Baron, og tal kun frit. De har gjort
en god Handling ved at ffjænke vor stakkels Deserteur
Friheden. Jeg vilde hellere taale alle de Kvaler, der vare
ham bestemte, end fige et eneste Ord, der kunde ffade
Dem.“

Trent, hvis heftige Charakter ubelukkede al Forsig-
tighed, og som ved Kongens ubegribelige Haardhed og Uret-
færdighed allerede var tirret, fandt en bitter Fornoielse i
at affløre for Grev Hobitz alle de Voldsgjerninger, som
han tidligere havde været Vidne til. Nu blev han hem-
melig forfulgt, ffjøndt han tilfyneladende var hædret med
Kongens Tillid ved at overdrages en vigtig diplomatiff
Sendelse til Maria Theresia; han begyndte nu at hade sin
Herre og at lægge sine Følelfer altfor hensynsløft for Da-
gen. Han ffildrede Greven de preussiffke Troppers Li-
delser, Slaveri og Fortvivlelse; uvurdeerlige i Krigen, bleve
de i Fredstid faa farlige, at man for at tæmme dem
maatte gaae frem med uhørt Strengthed og exempelløs Gru-
somhed. Han fortalte, at Selvmord var epidemiff i Ar-
meen, at Soldaterne, der ellers vare ffikkelige og gudsfryg-
tige Folk, gjorde sig ffhldige i svære Forbrydelser, blot for
at blive dømt til Døden og befries fra den ffrækkelige
Lod, der ellers ventede dem.

„Skulde De troe det,“ sagde han, „at de Geledder, der ere stillede under Opsigt, ere de mest søgte. De maa nemlig vide, at disse Geledder bestaae af fremmede Rekruter, af Folk, der ere førte bort med Vold, eller af unge, udfrevne Preussere, der strax ved Begyndelsen af deres militaire Løbebane, der først skal ende med deres Liv, sædvanlig i de første Aar overfaldes af en forfærdelig Melancholi. Man inddeler dem i Geledder, som man saavel i Krigs- som i Fredstid lader marchere foran et Geled af Folk, som man kan stole paa, og som have Ordre til at nedskyde deres Formænd, saasnart de ere opsætsige eller have viist Tilbøielighed til at desertere. Naar det Geled, der har faaet denne Ordre ikke udfører den punktlig, saa er der et tredie Geled, som bestaaer af de følesløseste og mest haardhjertede Creaturer og virkelige Forbrydere, der er beordret til at skyde paa begge de første og saaledes gaaer det videre, hvis ogsaa dette Geled skulde gjøre sig skyldig i Forsømmelse. I Slaget har altsaa ethvert Geled Fjenden foran sig og Fjenden lige i Hælene, men ingensteds er der Benner, Kammerater eller trofaste Vaabenbrødre. Overalt kun Vold, Død og Dødsfrygt. Saaledes, siger den store Frederik, danner man sig en uovervindelig Armeé. Velan! en Plads i første Geled søges som misundelsesværdig af den unge preussiske Soldat; er han bleven stillet paa den, saa kaster han haabløst sine Vaaben bort, for at blive gjennemboret af sine Kammeraters Kugler. Mange reddes ved dette fortvivlede Skridt, idet de vove Alt for Alt og, trodsende de øiensynligste Farer, enten undkomme lykkelig, eller gaae over til Fjenden. Kongen veed meget godt, med hvilken Afsky Armeen boier sig under hans Ternaag, og De kjender maaskee hvad han yttrede derom til sin Neveu Hertugen af Braunschweig, der

bivaanedede en af Reuverne og ikke kunde noksom beundre Troppernes fortræffelige Holdning og ypperlige Manoeuvrering. „Denne Samvirken af saamange smukke Tropper, overrasker Dig?“ sagde Frederik, „men der er Noget, som forbauser mig endnu mere.“ — „Og det er?“ spurgte den unge Hertug. — „Det er, at vi Begge kunne være saa sikre midt imellem dem,“ svarede Kongen.

„Baron, kjære Baron,“ udbrød Grev Hoditz, „det er kun Brangsidens af Skuespillet. Alt gaaer jo naturligt til i denne Verden — hvorledes skulde da Frederik den Anden være den største Feltherre paa sin Tid, hvis han var from som en Due? nok sagt, lad os ikke tale mere derom. De vilde i Sandhed forbinde mig, naar De lidt mere tog hans Parti — det siger jeg, der er hans naturlige Fjende, til Dem, der er hans Adjutant og Yndling.“

„Efter den Maade, hvorpaa han behandler sine Yndlinge,“ svarede Trenk, „kan man slutte sig til, hvorledes han er imod sine Slaver.“

„Ja, De har Ret, lad os ikke tale mere om ham, thi naar jeg tænker paa alt dette, saa griber der mig paa engang en djævelsk Lyst til at vende om igjen til den lille Skov og dræbe med egen Haand hans tjenstvillige Seelenverkoopere, som jeg kun af feig og ynkelig Forsigtighed har sfaaet.“

Consuelo var henrykt over Baronens Forbittrelse: hun havde med Deeltagelse lyttet til hans levende Skildring af det preussiske Soldaterliv, og da hun ikke vidste, at personlig Forbittrelse havde sin Andeel i hans Brede, troede hun deri at see et Beviis paa en høihjertet Charakter. Trenks Sjæl manglede heller ikke en vis Stolthed. Dette stolte og smukke unge Menneske var ikke født til at krybe, og der var i det Punkt en stor Forskjel paa ham og hans

paa Reisen improviserede Ven, den rige og praleriske Hødditz. Denne, der i sin Ungdom havde været en Skræk og Fortvivlelse for sine Lærere, var endelig bleven overladt til sig selv, og skjøndt han var langt ud over Ungdomsaarene, havde han endnu i sit fyrgetyvende Aar beholdt noget Drengagtigt baade i Tale og Manerer, der stak forunderligt af mod hans herkuliske Skikkelse og hans smukke af Strabadser og Udsvævelser slappede Ansigtstræk. De overfladiske Kundskaber, som han undertiden bar til Skue, havde han kun hentet af Romaner, Theaterstykker og moderne Philosophi. Han smigrede sig med at være Kunstjender, skjøndt der ogsaa heri, som i alt Andet manglede ham paa Indsigt og Dømmekraft. Imidlertid gjorde han, ved sit fornemme Væsen, sin udsøgte Artighed og sine lystige Indfald langt mere Indtryk paa den unge Haydn end Baronnen, for hvem til Gjengjæld Consuelo syntes at interessere sig mest.

Baronen havde erhvervet sig solide Kundskaber, og selv om Hoflivets Tummel og hans ungdommelige Overmod undertiden lod ham tage feil af den sande Menneffeligheds Storhed, saa havde han dog i sin Sjæl bevaret den Følelsens Uafhængighed og den Sands for det Gode og Rette, der følger med Udbannelsen af gode Anlæg og en forstandig Læsning. Frederiks smukke Page havde nippet til det bedøvende Bæger, men Kjærligheden, en grændseløs, forvoven og begejstret Kjærlighed, havde igjen vakt alt det Bedre hos ham. Saaret paa det føleligste Sted i sit Hjerte, havde han igjen reist Hovedet og aabenlyst trodsset Tyrannen, der vilde trykke ham i Støvet.

Paa den Tid, da dette foregaaer, var han omtrent fem og tyve Aar gammel. En Skov af brune Haar, som det preussiske Tjenestereglement ikke havde faaet ham til at

opoffre, bestyggede hans høie Pande, hans Bæxt var rank, hans Die lynede, hans Skjæg var sort som Ibenholt, hans Haand hvid som Alabast og dog kraftig som en Athlets, og hans Stemme var frisk og mandig. Consuelo tænkte paa hans hemmelige Kjærlighed, som han hvert Dieblif havde paa Læberne, og fandt denne bestandig mindre latterlig, jo mere hun i hans overstrømmende Følelser og i hans Tilbageholdenhed fik Diet op for den Blanding af medfødt Hestighed og velbegrundet Mistroiffhed, der bragte ham i en bestandig Kamp med sig og sin Skjæbne. Hun følte, naar hun betragtede den smukke unge Mand, imod sin Billie, en levende Nysgjerrighed efter at kjende hans Hjertes Dame og greb sig i at gjøre romantiske Ønsker for, at de to Elskende maatte gaa seirrig ud af Kampen. Dagen forekom hende ikke saa lang, som hun havde ventet, naar hun tænkte paa, at hun skulde tilbringe den med to Ubekjendte af ganske forskjellig Stand. Hun havde i Venedig gjort Bekjendtskab med og paa Niesenburg øvet sig i selftabelig Høflighed, fine Sæder og en dannet Samtale, der udgjorde den smukke Side af det, man dengang udelukkende kaldte det gode Selskab. Skjøndt hun altid var tilbageholden og kun talte, naar hun blev opfordret, følte hun sig dog fuldkommen ugenert og gjorde i Stilhed sine Betragtninger over Alt, hvad hun hørte. Hverken Baronen eller Greven syntes at bemærke hendes Forflædning. Den Første agtede neppe engang paa hende og Joseph, og naar han henvendte nogle Ord til dem, fortsatte han strax sin Tale henvendt til Greven, og snart tænkte han i sin Iver heller ikke mere paa ham, men syntes at underholde sig med sine egne Tanker, ligesom en Mand der nærer sig med sin egen Ald. Greven derimod var snart afmaalt som en Monark, snart livlig og bevægelig som en fransk Marquise. Han tog sin

Skrivetable frem og noterede sig Et eller Andet med en Alvor, som om han kunde være en dybsindig Tænker eller Diplomat; derpaa gjennemlæste han nynnende det Redskrevne, og Consuelo kunde høre, at det var sødlige og galante Vers i det fransse Sprog. Undertiden læste han dem for Baronen, der fandt dem beundringsværdige, skjøndt han ikke hørte et Ord af dem; undertiden tog han med en naadig Mine Consuelo paa Raad med og spurgte med forstilt Bøffedenhed:

„Hvad siger De derom, min lille Ven? De forstaaer jo Franss, ikke sandt?“

Ærgerlig over denne fremhyklede Redbladenhed, der hun syntes bestemt til at bibringe hende en høi Mening om ham, kunde Consuelo ikke modstaae sin Lyst til at udpege et Par Versfeil i et Quatrain til Skjønheden. Hun havde tidligere beskæftiget sig med Prosodien, naar hun øvede sig i at oversætte lyriske Digte fra et Sprog i et andet; saaledes var hun kommen saa vidt, at hun kjendte Reglerne for Versebygningen i flere Sprog, og derfor faldt det hende ikke vanskeligt at gjøre den mähriske Poet opmærksom paa hans Feil. Forbauset over hendes Videnskab tog Hodis Baron med paa Raad, og som competent Dommer gav han den lille Musikant Ret. Fra dette Dieblis beskæftigede Greven sig udelukkende med hende, uden at synes at formode hendes sande Alder eller Kjon. Han spurgte hende: „Hvor er De dog bleven underviist, siden De saa nøiagtig kjender Parnassets Love?“

„I Friskolen for Kirkesang i Venedig,“ svarede hun fort.

„Det lader til, at man lærer mere der end i Tydskland. Og Deres Kammerat, hvor er han bleven underviist?“

„I Capelhuset i Wien,“ svarede Joseph.
 „Mine Børn,“ sagde Greven igjen, „I synes mig Begge at besidde Forstand og gode Evner. Saasnart vi gjøre Holdt igjen, vil jeg examinere Jer i Musik, og hvis det, I præstere, svarer til Eders Ydre og Eders Opsørsel, saa engagerer jeg Eder til mit Theater i Roswald. Jeg skal da i al Alvor præsentere Jer for min fyrstelige Gemalinde. Hvad siger I dertil? det vilde være en Lykke for et Par unge Menneſker som Eder.“

Consuelo havde ondt ved at betvinge sin Latter, da hun hørte, at Greven vilde paatage sig at examinere Hæbdn og hende i Musik. Hun bevarede dog sin Alvorlighed og bødiede sig taus. Joseph, der syntes, at denne Protektion kunde være fordeelagtig nok, takkede og afflog ikke hans Tilbud. Greven fremtog igjen sin Skrivetavle og forelæste Consuelo Halvdelen af en lille italiensk Opera, som han selv vilde sætte i Musik og lade opføre paa sin Gemalindes Fødselsdag af sine egne Skuespillere, paa sit eget Theater, i sit eget Slot, eller rettere sagt, i sin egen Residens, (thi da han troede sig af fyrstelig Rang, fordi hans Frue var Markgrevinde, udtrykte han sig aldrig anderledes); det var noget mærkværdigt dumt Løi, fuldt af affhyelige Barbarismer.

Consuelo stødte fra Tid til anden Joseph paa Albuen for at gjøre ham opmærksom paa de latterlige Dumheder i det grevelige Måtværk, og halvdød af Kjedsommelighed tænkte hun, at den berømmelige grevelige harentfke Skjønhed ikke maatte besidde megen Kunstforstand, siden hun kunde lade sig forsøre af saadanne Madrigaler.

Seent ud paa Astenen saae man i Horizonten fremdulle Staden Passaus Taarne og Mure, hvilke Consuelo endnu i denne Morgenstund havde opgivet Haabet om at

faae at see. Dette Syn forekom hende, efter saamange Farer og Anstrengelser, næsten lige saa sødt som Synet af Venedig, og da de seilede over Donau, kunde hun ikke lade være at give Joseph et lille Slag paa Skulderen.

„Er det Deres Broder?“ spurgte Greven.

„Ja, Deres Naade,“ svarede Consuelo i en ligegyldig Tone, for at blive fri for hans Nysgjerrighed.

„Og dog ligne I slet ikke hinanden,“ sagde Greven.

„Der er mange Børn, som ikke ligne deres Fader,“ svarede Joseph lystigt.

„I ere vel ikke opdragne sammen?“

„Nei, Eders Naade. Naar man fører et omflakkende Liv som vi, bliver man opdraget, hvor det kan falde sig.“

„Jeg veed ikke, hvorfor jeg indbilder mig, at I ere af god Familie,“ sagde Greven med sagte Stemme til Consuelo. „Eders Sprog og Eders hele Personlighed vidner om en vis naturlig Fiinhed.“

„Jeg veed aldeles ikke, hvorledes jeg er født,“ svarede hun leende. „Det maa vel være gaaet over fra Fader til Søn, thi jeg er født til Musikant, da jeg ikke elsker Andet i Verden end Musik.“

„Hvorfor gaaer De i mähriff Bondebragt?“

„Fordi mine Klæder vare opslidte paa Reisen, og disse kjøbte jeg paa et Marked i Mähren.“

„De har altsaa været i Mähren, maastee endogsaa i Roswald?“

„Nei, kun i Omegnen, Deres Naade,“ svarede Consuelo skjelmst; „jeg vovede kun i Frastand at betragte Deres prægtige Herresæde, Deres Cascader, Statuer, haver, Bjerger o. s. v. Det er et smukt Feepalads.“

„Har De seet alt det!“ raabte Greven fuld af Forbauselse og uden at betænke, at Consuelo, der i et Par

Timer havde hørt ham beskrive Herlighederne i sin Residents, med stor Sikkerhed kunde beskrive det Samme. „Naa, det maa jo give Dem Lyst til at komme der,“ svævede han til.

„D, jeg brænder af Lyst, siden jeg har havt den Lykke at kjende Dem,“ svarede Consuelo, der ikke kunde nægte sig den Fornøielse at holde ham lidt for Nar, siden hun havde maattet døie hans Operatext. Hun hoppede letfodet ud af Færgen, der satte hende over Floden, og raabte med overdreven tydsf Accent:

„D, Passau, jeg hilser Dig!“

Boguen bragte hende hen til en Bolig, der tilhørte en af Grevens rige Benner, som for Diebliffet var fraværende, men havde overladt ham sit Hus imidlertid. Man ventede Gjæsterne. Tjenerskabet fik travlt, og snart var Aftensmaden serveret. Greven, der fandt en aparte Fornøielse i at underholde sig med sin lille Hofmusikus, som han kaldte Consuelo, havde gjerne taget hende med tilbords, men Frygten for, at Baronen kunde blive stødt derover, afholdt ham derfra. Consuelo og Joseph vare glade over at kunne spise med Tjenerne og betænkte sig intet Diebliff paa at sætte sig hen til dem. Haydn var aldrig endnu bleven behandlet paa anden Maade hos alle de store Herzer, der tidligere havde ladet ham komme til sig, og skjøndt hans Kunstnerfølelse krænkedes ved denne Behandlingsmaade, huffede han dog uden falsk Undseelse paa, at hans Moder havde været Husholderesse hos Godseieren Grev Harrach. Selv senere, da Haydns Geni havde naaet sit Høidepunkt, og hele Europa hylbede ham, blev hans Forhold til hans fornemme Belyndere omtrentlig det samme. Han var i fem og tyve Aar i Fyrst Esterhazys Tjeneste, og naar vi sige i hans Tjeneste, saa tænke vi ikke blot paa hans Ansættelse i det fyrstelige Capel, men Paer saae ham med

Servietten over Armen og Kaarden ved Siden staae bag ved sin Herres Stol og udføre en Hushovmesters Funktioner.

Consuelo havde, siden hun som Barn reiste med sin Moder, aldrig været nødt til at spise med Tjenestefolkene. Hun morede sig derfor meget over det fornemme Bæsen, som disse Lakaier paatog sig, idet de betragtede de to smaa Gadesangeres Selskab som en Fornærmelse imod sig, hvorfor de ogsaa kun indrømmede dem en særskilt Plads ved den nederste Ende af Bordet, og skjød de daarligste Stykker hen til dem. De vare Begge saa sultne, at de fandt Maaltidet kosteligt, og da deres muntre Bæsen afvæbnede Lakaiernes Hovmod, bad man dem om at spille og synge lidt, for at krydre de Herrer Tjeneres Maaltid. Joseph tog en ædel Hævn over deres ringeagtende Opførsel, idet han med stor Føielighed foredrog et Par Ting for dem paa Violin, og selv Consuelo, der var kommen sig ganske efter den Angst, hun havde udstaaet om Morgen, begyndte netop at synge, da man kom og underrettede dem om, at Greven og Baronen forlangte nogen Musik til deres egen Underholdning.

Det kunde de naturligviis ikke afslaae; efter den Bistand, som begge disse Herrer havde ydet dem, vilde Consuelo have anseet det for en Utaknemmelighed at vægre sig; hun havde heller ikke den Udvei at kunne foregive en Hæshed, da hendes smukke og klare Toner netop i dette Dieblik trængte op til de to fornemme Herreres Øren. Hun ledsagede derfor Joseph, og da de traadte ind i den smukke Sal, hvor Herrerne sad ved den sidste Flaske Tokaier, bleve de staaende indenfor Døren, som Musikanter af deres Slags pleie at gjøre, og begyndte at synge de smaa ita-

lienske Duetter, som de havde indstuderet med hinanden i Bjer-
gene.

„Huff nu paa,“ sagde Consuelo skjælmst til Joseph,
„at Herr Greven vil examinere os i Musik. Pas derfor
godt paa, at vi kan bestaae med Gre.“

Greven fandt sig meget smigret ved denne Bemærk-
ning; hvad Baronen angik saa havde han Portraitet af sin
hemmelighedsfulde Dulcinea foran sig og syntes ikke oplagt
til at høre efter.

Consuelo vogtede sig vel for at bruge sine Stemme-
midler; hun sang med en noget raa og angreben Dreng-
stemme, og det morede hende at efterligne de naive Colo-
raturer, som hun havde afluret Drengene paa Gaderne i
Benedig. Men omendstjøndt hun mesterligt gennemførte
denne musikalske Parodi, kunde hun heller ikke her fornegte
sine naturlige Aulæg; Duetten blev udført med en saadan
Ild og Ensemble, og hendes Folkesang var saa frisk og
original, at Baronen, der var begavet med udmærket Kunst-
sands og selv var en god Musiker, stak Portraitet i Lom-
men, rokkede frem og tilbage paa sin Stol og applauderede
tilsidst stærkt, idet han raabte, at det var den sundeste og
mest følelsesfulde Musik, som han nogensinde i sit Liv havde
hørt. Grev Hoditz der var ganske opfyldt af Fuchs, Ra-
meau og sine klassiske Componister, følte sig mindre tiltalt
af denne Slags Musik og endnu mindre af den Maade;
hvorpaa den blev udført. Han kaldte Baronen en nordisk
Barbar, og de to unge Menneſker, sagde han, vare nok
talentsfulde Begyndere, men de maatte først ved hans Under-
viisning helbredes for deres grove Uvidenhed. Det var
hans Drm at ville danne Kunstnere, og han sagde derfor
hovedbrystende og i en Kunstdommertone: „Det er en ganske

god Begyndelse, dog her er endnu meget at forbedre. Men Taalmodighed! vi skal nok faae det til at gaae."

Han bildte sig ind, at Joseph og Consuelo allerede tilhørte ham og hans Capel; derfor bad han Haydn om at spille ham Noget for, og da denne ikke havde nogen Grund til at fornegte sit Talent, foredrog han en af sine egne Compositioner, der laa fortrinlig for Instrumentet, med en mesterlig Færdighed. Greven syntes denne Gang meget tilfreds.

"Din Plads er allerede fundet," sagde han. "Du passer udmærket til første Violinist; men Du maa ogsaa øve Dig paa Violer d'Amour, thi det er mit Yndlingsinstrument."

"Er Herr Baronen ogsaa tilfreds med min Kammerat?" sagde Consuelo til Trend, der igjen var bleven eftertænkfuld.

"Saa tilfreds," svarede han, "at hvis jeg kommer til at opholde mig nogen Tid i Wien, vil jeg ikke have nogen anden Lærer end ham."

"Jeg skal lære Dem at spille Violer d'Amour," sagde Greven, "og haaber, at De giver mig Forrangen."

"Jeg foretrækker Violinen og det unge Menneſke der til Lærer," svarede Baronen, der i sin Distraction var uforslignelig aabenhjertig. Han tog Violinen og spillede ud af Sukommelsen, men reent og udtrykfuldt nogle Passager af den Sonate, som Joseph nylig havde foredraget. Derpaa gav han Instrumentet tilbage og sagde med uhyklet Beskedenhed:

"Jeg vilde kun vise Dem, at jeg trænger til Deres Underviisning, men at jeg er en opmærksom og lærvillig Elev."

Consuelo bad ham om at spille Noget, og det gjorde

han strax uden at gjøre sig kostbar. Han besad Talent, Smag og Kunstforstandighed, og Hobitz var uundtømmelig i at rose Compositionen.

„Det er ikke noget Stort,“ svarede Trent, „thi den er af mig selv, men jeg holder af den, fordi den har behaget Prindsessen.“

Greven satte et frygteligt Ansigt op, for at erindre ham om, at han maatte veie sine Ord. Trent agtede ikke derpaa og lod i Tanker Buen løbe henover Strengene, derpaa kastede han Violinen paa Bordet, sprang op, gik med stærke Skridt igjennem Bærelset og holdt sig for Panden. Endelig traadte han hen til Greven og sagde til ham: „Gudnat, kjære Greve. Jeg maa reise før Dag og har derfor bestilt Vogn til at møde her Klokken tre. Da De vil tilbringe Formiddagen her, sees vi formodentlig ikke igjen før i Wien. Det vilde glæde mig meget at træffe Dem der og at kunne talke Dem for de behagelige Timer, jeg her har tilbragt i Deres Selskab. Vær vis paa, at jeg er Dem af Hjertet hengiven.“

De trykkede hinanden i Haanden, og Baronnen traadte, idet han vilde forlade Bærelset, hen til Joseph og trykkede ham nogle Guldstykker i Haanden. „Det er et lille Afdrag,“ sagde han, „paa de Lektioner, som jeg vil udbede mig i Wien.“

Derpaa vendte han sig til Consuelo og sagde, idet han nikkede venligt: „Men Dig beder jeg at lægge Mærke til, at hvis jeg skulde træffe Dig som Piber eller Tambour i mit Regiment, saa desertere vi sammen!“ Han hilste Greven endnu engang og gik.

Da Grev Hoditz befandt sig alene med de smaa Musikanter, følte han sig rigtig i sit Es og blev overordentlig meddelende. Hans Yndlingsmani var at spille Capelmester og Impresario. Han vilde derfor paa Stedet begynde at uddanne Consuelo.

„Kom her og sæt Dig,“ sagde han til hende. „Vi ere nu imellem os selv, og man kan ikke være opmærksom, naar man er en Miil fra hinanden; sæt Du Dig ogsaa der,“ sagde han til Joseph, „og see til, at Du kan lære Noget med det samme.“ Han henvendte sig igjen til Sangerinden. „Du kan endnu ikke slaae nogen Trille,“ sagde han til hende, „læg derfor Mærke til, hvorledes man gjør det.“

Derpaa sang han hende noget trivielt Tøi for, hvori han anbragte et Par Triller paa den allersimpleste Maade. Consuelo morede sig med at gjøre det efter og at synge Trillerne saa falsk som muligt.

„Nei, det er ikke det,“ raabte Greven med en Stentorstemme og slog i Bordet. „Du har ikke hørt efter.“

Han begyndte igjen forfra, og Consuelo radbrækkede Forziringerne endnu værre end første Gang, men hun blev ved at være alvorlig og lod, som om hun var lutter Opmærksomhed og gjerne vilde gjøre ham tilpas. Joseph var nærved at kvæles og søgte at skjule sin ubetvingelige Latter under en paataget Hoste.

„La la la trala trala tra la!“ sang Greven idet han efterabede sin tungnemme Clev og lod, som om han var forfærdelig vred, hvad han ansaae for nødvendigt for at skaffe sin Underviisningsmethode den behørigte Anseelse. Consuelo blev ved i et godt Kvarteer at spille den Tung-

nemme, og da hun endelig var kjed af det, slog hun Trillen saa klar og reen, som Noget kunde forlange.

„Bravo, Bravissimo!“ raabte Greven og kastede sig tilbage i Stolen. „Endelig gif det! Jeg vidste jo nok, at jeg skulde faae Dig med! man give mig den første den bedste Bondedreng, og jeg er vis paa, at jeg paa en Dag skal lære ham mere end Andre i et heelt Aar. Om igjen, og slaa alle Noderne ganske let an, som om Du kun spillede ved dem. . . . Herligt! det er endnu bedre om ne peut pas mieux! vi skal nok faae Noget ud af Dig.“

Greven tørrede sin Pande, skjøndt der ikke var en Draabe Sved paa den. „Nu blot en fuldstændig Trille paa Tabencen!“ begyndte han igjen. Han gjorde det først med denne mekaniske Lethed, som den simpleste Chorist kan tilegne sig, naar han vil efterligne Solosangerne. Consuelo gjentog de samme Drillerier som før, indtil hun endelig slog en Trille, der tvang ham til at udbryde: „Nu er det nok! nu gaaer det! Nu vil vi blot gaae over til Kon-laden. Du lærer med en forbausende Hurtighed, og jeg vilde blot ønske, at jeg altid havde saadanne Elever.“

Consuelo, der begyndte at blive søvrig og træet, afsluttede Lektionen. Hun gjorde Alt, hvad den fornemme Lærer forlangte af hende, og lod endogsaa sin smukke Stemme klinge i al sin Reenhed; hun vidste jo, at hun ikke fer-raadte sig, thi hun havde allerede opfattet saameget, at hun vidste, at hendes Lærer nok vilde tilegne sig det med.

„Det bliver klarere og klarere, jo mere jeg viser ham, hvorledes man skal aabne Munden og høre Stemmen frem. Imorgen tage vi igjen en Lektion — Du behøver kun ti i Alt, og saa kan Du synge. Men gaa nu til No, jeg har ladet indrette Bærelser for Jer i dette Palads; paa Grund af mine Forretninger maa jeg blive her til i Mor-

genmiddag; I skal spise Frokost med mig og saa ledsage mig til Wien. Fra nu af kan I begge To betragte Jer som staaende i min Tjeneste og for at begynde strax, saa gaa Du, Joseph, ned og siig til min Kammergjæng, at han skal lyse mig op paa mit Værelse. Du," sagde han til Consuelo, "bliver her og gjør endnu den sidste Koulade, som jeg har lært Dig. Jeg var ikke ganske tilfreds med den."

Neppes var Joseph borte, førend Greven med udtrykfulde Blik greb begge Consuelos Hænder og søgte at drage den unge Pige hen til sig. Consuelo saae forbauset paa ham, men hun behøvede blot at kaste et Blik paa ham, saa rev hun sig hurtig ud af hans Hænder og foer om paa den anden Side af Bordet.

"Er De knibst?" sagde Greven og paatog sig igjen sin stolte og overlegne Mine. "Jeg kan begribe, lille Nar, at De allerede har en Kjæreste, men Deres Lykke er gjort, naar De føier Dem efter mig. De er en charmant og forstandig lille Pige, og jeg behøvede blot at kaste et Blik paa Dem for at see, at De ikke er skabt til at streife omkring med denne lille Krabat. Jeg vil dog tage mig af ham, sende ham til Roswald og sikke hans Fremtid. Hvad Dem angaaer, saa bliver De i Wien . . . og hos mig. Naar De har uddannet Dem nok musikalsk, skal De være Primadonna ved mit Theater, og De skal ogsaa faae Lov til at gjensee Deres lille Kammerat, naar jeg tager Dem med mig til min Residents. Er De enig med mig?"

"Aldeles, Herr Greve," svarede Consuelo i en alvorlig Tone, "aldeles."

I samme Dieblisk traadte Joseph ind med Kammergjængen, der bar to Lys. Greven fjernede sig, idet han

gav Joseph et lille Slag paa Kinden og smilede venstfabeligt til Consuelo.

„Det er en topmaalt Nar,“ sagde Joseph til Consuelo, saasnart han var alene med hende.

„Endnu mere topmaalt, end Du troer,“ svarede hun estertænksomt.

„Med alt det er han dog en skikkelig Tyr, og han vil være mig til Nytte i Wien.“

„Ja, i Wien, saameget som Du vil, Beppo, men ikke her, det siger jeg Dig. Hvor ere vore Sager?“

„I Kjøkkenet. Jeg skal hente dem og bære dem op paa Bærelserne, der ere allerkjæreste, efter hvad man har sagt mig. Endelig kan vi dog engang komme til No.“

„Stakkels Joseph,“ sagde Consuelo og traf paa Skuldrene, „gaa hurtig ned, hent din Palle og opgiv dit allerkjæreste Bærelse og den gode Seng, hvori Du vilde sove saa herligt. Vi forlade dette Hus uførtøvet, hører Du. Skynd Dig, thi her bliver vist snart lukket.“

Haydn troede at drømme.

„Hvad er det!“ raabte han; „disse fornemme Folk ere da vel ikke ogsaa Hververe?“

„Jeg er endnu mere bange for Hobis end for Meyer,“ svarede Consuelo utaalmodig, „afsted i en Fart og tøv ikke, eller jeg lader Dig blive her og gaaer alene.“

Consuelo sagde dette med en saadan Bestemthed og et saadant Eftertryk, at Haydn ganske urolig skyndte sig at lystre. Et Par Minuter efter kom han tilbage med sin Pose, hvori han havde Klæderne og Musikalienne, og efter et Par Minutter vare de igjen ude af Huset og naaede snart den yderste Ende af Forstaden. De gik ind i et kummerligt Værtshus og leiede to smaa Bærelser, som de

betalte forud, for at kunne bryde op usfortøvet, saa tidlig som de vilde.

„Vil De ikke i det mindste fortælle mig Anledningen til al denne Alarm?“ spurgte Haydn, da han ønskede Consuelo Godnat paa Tærffelen til hendes Bærelse.

„Sov De ganske rolig,“ svarede hun, „og lad mig blot sige Dem med to Ord, at vi nu ikke have synderlig mere at frygte. Greven har med sit Orneblif opdaget, at jeg ikke er af hans Kjon, og han har viist mig den Gre at afgive en Erklæring, der er yderst smigrende for min Egentjærlighed. Godnat, min Ven Beppo, vi bryde op før Dag. Jeg skal banke paa Deres Dør, for at vække Dem.“

Den næste Morgen beffinnede den opgaaende Sol vore to Reifende paa Donauen, som de seilede nedad med et let Hjerte. De var gaaet ombord i et Fartøi hos en gammel Skipper, der bragte Varer til Linz. Det var en brav Mand, med hvem de vare meget tilfredse, og for hvem de ikke behøvede at paalægge sig nogen Twang, thi han forstod ikke et Ord Italiensf, og da hans Skib var stærkt ladet iforveien, havde han ikke medtaget andre Passagerer, hvad der staffede begge vore Venner den Sikkerhed og den legemlige og aandelige Ro, som de behøvede for at nyde det prægtige Skuespil, der bestandig frembød sig for deres Blik. Veiret var smukt. Skibet havde en reenlig lille Kahyt, hvori Consuelo kunde trække sig tilbage, naar hendes Dine ikke kunde taale Bandspeilets Glands; men hun havde i de foregaaende Dage vænnet sig saa godt til den friske Lust og til Sollyset, at hun foretrak næsten bestandig at blive paa Dækket, og henstrakt paa Bæreballer, see Flodbreddens Klipper og Træer flyve forbi sig. Hun kunde af Hjertens Lyst musicere

med Haydn, og Erindringen om Musiknarren Hobitz, hvem Joseph havde givet Tilnavnet: Mæstromanen, blandede Spøg og Latter i deres lystige Sange. Joseph forstod at copiere ham udmærket og havde sin Glæde af at gjøre sig lystig paa hans Bekostning. Deres Latter og Sang fornøiede den gamle Skipper, der ogsaa var en stor Musikven. Ogsaa han sang Viser for dem, som ret smagte efter Søen, og som Consuelo hurtig tilegnede sig tilligemed Ordene. De vandt Begge fuldstændig hans Hjerte, da de paa det første Landingssted, hvor de indkjøbte deres Mundforraad, beværtede ham efter bedste Evne, og denne Dag var den fredeligste og behageligste, som de havde haft siden Rejsens Begyndelse.

„Fortræffelige Baron von Trend,“ sagde Joseph, da han viklede et Par af de skinnende Guldstykker, som denne havde givet ham; „ham talter jeg for, at jeg omsider kan beslytte den guddommelige Porporina mod Træthed, Sult, Fæder og alle de Under, som Armoden kan føre med sig. Og dog holdt jeg i Begyndelsen ikke meget af denne ædle og høimodige Baron.“

„Ja,“ sagde Consuelo, „De foretrak Greven for ham, Nu er jeg lykkelig over, at han indskrænkede sig til Løfter og ikke besudlede vore Hænder med sine Belgjer-ninger.“

„Alt vel overveiet, skyldte vi ham egentlig Intet,“ begyndte Joseph igjen; „hvem har først fattet den Beslutning at angribe Hververne? ingen Anden end Baronen, thi Greven brød sig ikke derom, men fulgte kun med for Belansthændighedens Skyld. Hvem udsatte sig for Færen og fik en Kugle i Hatten tæt ved Pandeskallen? igjen Baron. Hvem har saaret og maaskee dræbt den nederdrægtige Pistol? Baron. Hvem har reddet Deserteuren

maaskee til sin egen Skade og med Udsigt til at udsætte sig for sin frygtelige Herres Forbittrelse? Hvem endelig har opdaget Deres Rjøn og ladet, som han ikke anede Noget? og hvem har forstaaet Deres italienske Sanges Skjønhed og Deres smagfulde Maneer?"

"Ikke at tale om Mester Josephs Geni," tilsvarede Consuelo smilende, "Baronen, altid Baronen."

"Ja, ganske vist," svarede Haydn, for at give hende hendes ondsksfulde Bemærkning tilbage, "og det er maaskee en stor Lykke for en ædel og dyrebar Fraværende, hvem jeg engang har hørt tale om, at Kjærlighedserklæringen til den guddommelige Porporina kom fra den latterlige Greve og ikke fra den brave og forsørgeriske Baron."

"Beppo," svarede Consuelo med et melancholisk Smil, "det er kun i slette og utafnemmelige Hjerter, at de Fraværende have Uret. Derfor kunde Baronen, der har et ædelt og oprigtigt Hjerte og er hemmelig forelsket i en Skjønhed, ikke tænke paa at gjøre Cour til mig. Jeg spørger Dem selv, om De saa let vilde opoffre Kjærligheden til Deres Forlovede og Deres Troskab for den første den bedste Caprice?"

Beppo sukkede dybt. "De kan ikke kaldes den første den bedste Caprice for Noget, og . . . Baronen vilde være meget at undskyldes, hvis han ved Synet af Dem havde glemt alle sine tidligere og nuværende Kjærlighedshistorier."

"De bliver jo overdreven galant, Beppo, og jeg seer, at De har profiteret af Herr Grevens Selskab. Men gid De aldrig maa gifte Dem med en Markgrevinde og aldrig erfare, hvorledes det gaaer Kjærligheden, naar man indlader sig paa et Pengeparti."

Om Aftenen naaede de Linz, og sov endelig ind en-

gang uden Frygt eller Bekymring for den næste Dag. Saasnart Joseph var staaet op, gif han ud for at kjøbe Sko, Linned og flere smaa Toilettegenstande for sig og navnlig for Consuelo, for at hun, som hun sagde, kunde pynte sig og gjøre sig fin til at streife om i Byen og Omegnen. Den gamle Skipper havde sagt, at hvis han kunde faae en Fragt til Mölk, vilde han den følgende Dag tage dem ombord igjen og føre dem een og thye Miil længere ned af Floden. De tilbragte derfor denne Dag i Lenz, steg til Tidssfordriv op ad Høiderne for at besee Fæstningen og nyde Udsigten over Donauslodens Krumninger gennem de frugtbare Sletter. Et andet Syn voldte dem ogsaa megen Fornøielse: det var Grev Hoditz's Berliner, der formelig holdt sit Triumftog i Byen. De kjendte Bognen og Viberiet og morede sig med i Afstand at gjøre Reverentser for den, den ene dybere end den anden. Da de endelig om Aftenen igjen begav sig ned til Flodbredden og igjen fandt Skibet ladet til Mölk, tingede de sig paany ind hos den gamle Skipper. De gif ombord, inden det blev Dag, og saae endnu Stjernerne tindre over deres Hoveder og affpeile sig i Floden. Denne Dag var ikke mindre behagelig end den foregaaende. Joseph havde kun een Sorg, og det var den, at Wien bestandig rykkede dem nærmere, og at denne Reise, hvis Videlser og Farer han glemte reent, for kun at tænke paa de kostelige Dieblikke, nærmede sig sin Ende.

Ikke uden Beklagelse skiltes de i Mölk fra den brave Skipper. De Skibsleiligheder, der tilbøde sig her, vare ikke fordeelagtige, saameget mere som Donauens Krumninger herfra og til Wien maatte forlænge deres Reise betydelig, og Consuelo længtes efter at komme til Maalet. Hun følte sig forfrisket, styrket, hærdet mod alle Uheld, og

hun foreslog derfor Joseph at reise tilfods igjen, indtil der tilbød sig en ny Veilighed. De havde endnu tyve Mile tilbage, og at gaae dem tilfods skulde ikke bidrage til at forforte Reisen; men for at sige Sandheden ønskede Consuelo ligesaa lidt som Joseph at faae hurtig Ende paa deres Vandring, skjøndt hun vilde overtale sig til at troe, at hun længtes efter sin sædvanlige Dragt og den Leve-maade, som passede sig for hendes Stilling. Men hun var i hele sin Organisation altfor meget Kunstnerinde, til at hun ikke skulde elske sin Frihed, Veiligheden til at friste Eventyr og at lægge Mod og Behændighed for Dagen, det bestandig veylende Naturskuespil, som kun den, der reiser tilfods, nyder fuldstændig, kort sagt, alt det Romantiske, der følger med det omslakkende Liv og med at være alene.

Jeg siger alene, Læser, for dermed at betegne en vis hemmelighedsfuld Nørelse hos os, som lettere lader sig føle, end jeg kan beskrive den. Det er en Sjælstilstand, troer jeg, for hvilken Sproget har intet Navn, men som Du maa kunne erindre Dig, naar Du engang har gjort en Fodvandring enten ganske alene eller med en anden Dig selv, eller som Consuelo med en hjertensgod, munter, søielig og ligestemt Kammerat. I saadanne Dieblikke, hvor Du føler Dig fri for alle Betyrninger og for alle foruroligende Tanker, har Du uden Tvivl ogsaa følt en aldrig anet, maaskee noget egoistisk Fryd, naar Du sagde til Dig selv: i dette Dieblik har Ingen Noget at gjøre med mig og jeg med Ingen. Ingen veed, hvor jeg er, De, som ellers have Noget at sige over mig, ville forgjæves søge efter mig, og de, som jeg har Noget at befale over, har No for mig ligesom jeg for dem. Jeg tilhører ganske mig selv og er kun min egen Herre og

Slave; thi der er Ingen iblandt os, kjære Læser, uden at han jo i sit Forhold til Andre, afserlende og samtidig, enten han vil det eller ikke, ja selv uden at han tilstaaer det Ene eller paaftaaer det Andet, er halv Slave og halv Herre.

Jungen veed, hvor jeg er! Det er vistnok en Ensomhedstank, der har en ubeskrivelig, tilshneladende vild, men i Grunden velgjørende Ynde. Vi ere bestemte til gjenfaldig at leve med hinanden. Pligtens Bei er lang, raa og har ingen anden Horizont, end Døden. Lad os da vandre den, uden at ville sfaane vore Fødder, men naar under sjeldne, velgjørende Omstændigheder, hvor Hvilen er uskadelig og Ensomheden uden Anger er mulig, en blomstrende Sti aabner sig for os, lad os da nytte de sfaa Timer til at være ene og fortabe os i os selv! Saadanne Timer ere nødvendige for det modige og arbeidsomme Menneſte for at fornye sine Kræfter; og jeg siger, at jo mere dit Hjerte gløder af Iver for Guds Hus, (der ikke er andet end Menneſtehedens), desto mere er Du istand til at vurdere et Par Diebliffes Ensomhed, hvori Du kan gjenvinde Dig selv. Egoisten er altid og overalt alene. Hans Sjæl bliver aldrig træt af at elske, lide eller vente. Han er sløv og kold og trænger, ikke mere end et Lig, til Slummer og Sjælsro. Den, som har Kjærlighed, er sjelden alene med sig selv, men det gjør ham godt, naar han er det. Hans Sjæl kan glæde sig over en Afbrydelse i dens Arbeide, og denne Afbrydelse er det samme for den, som Sønnen for det funde Legeme. Denne Søvn er Bevidstheden om overstandne Moisommeligheder og Forløberer for nye Prøvelser, hvorpaa han er forberedt. Jeg troer ikke, at deres Smerte er sand, der aldrig søge at adspredde sig, eller at deres Hengivenhed er ubegrændset, der

aldrig trænge til at forfriske sig. Enten er deres Smerte en Bedøvelse, der antyder, at de ere tilintetgjorte og ikke mere ville have Kraft til at elske det, som de har tabt; eller deres stadige og utrættelige Hengivelse er et Skjul for en eller anden skammelig Higen, en selvhjærlig og strafværdig Skadesløsholdelse, kort sagt, Noget som jeg har Mistro til.

13.

Da vore Rejsende paa den første Dag af deres nye Vandring kom paa en Træbro, der førte over en lille Flod, saae de en stakkels Tiggeriske, der sad med et Barn paa Skjødets ved Kælværket og bad de Forbigaaende om Almisse. Barnet saae blegt og sygeligt ud og Moderen var udtæret og havde Feber. Consueto blev greben af en inderlig Medlidenshed med disse Ulykkelige, der bragte hende til at tænke paa hendes Moder og paa hendes egen Barndom.

„I den Tilstand har jeg maastee ogsaa været,“ sagde hun til Joseph, der blev staaende med hende for at betragte og udspørge Tiggerisken.

„At,“ sagde hun til dem, „for faa Dage siden var jeg endnu lykkelig. Jeg er en Bondekone fra Omegnen af Harmanitz i Boehmen. For fem Aar siden gistebe jeg mig med en Fætter, en stor, smuk Knøs og den slittigste og bedste Mand, som man kan tænke sig. Efterat vi havde været gift et Aar, forsvandt min stakkels Mand, der var gaaet ud i Bjergene, for at hente Brænde, pludselig, og uden at Nogen vidste, hvad der var blevet af ham. Jeg troede i min Sorg og Glendighed, at min

Mand var styrtet i en Afgrund eller var sonderrevet af Ulvene. Endffjøndt jeg havde kunnet gifte mig igjen, gjorde jeg det dog ikke, fordi jeg var uvis om hans Skjæbne og altid bevarede en hjertelig Tilbøielighed for ham. Og hvorledes, Børn, blev jeg belønnet derfor! Ifjor bankede det en Aften paa min Dør, jeg aabnede den og styrtede om, thi min Mand stod for mig, men Du gode Gud! i hvilken Forfatning! Han saae ud som et Spøgelse, mager og gul, Dinene stode stive i Hovedet paa ham, og Fødderne vare ganske blodige, hans stakkels Fødder, hvorpaa han havde gaaet, jeg veed ikke hvormange hundrede Mil paa de affhyeligste Veie og i det strengeste Veir. Men han var saa lykkelig over at see sin Kone og sin stakkels lille Datter igjen, at han snart fattede Mod, blev sund og frisk, begyndte at arbejde igjen og fik sit gode Udsende tilbage. Han fortalte mig, at han var bleven bortført af noget Røverpak, der havde solgt ham til Kongen af Preussen som Soldat. Tre Aar havde han levet i dette affhyelige Land og faaet Brygl fra Morgen til Aften. Endelig var det lykkedes ham at desertere. Idet han som en Fortvivlet værgede sig imod sine Forsølgere, havde han dræbt den Ene af dem og slaaet Diet ud paa den Anden med en Steen; han havde marcheret Dag og Nat og skjult sig som et vildt Dyr i Skove og Moradser; han havde lykkelig gjennemvandret Sachsen og Boehmen og var nu atter fri. Al, hvor lykkelige vare vi ikke i denne Vinter, trods vor fattigdom og den usædvanlig strenge Aarstid! Vi havde kun een Frygt, og det var den, at disse Rovfugle, der havde været Skyld i al vor Ulykke, igjen kunde slaae ned i vor Egn. Det var vort Forsæt at gaae til Wien, fremstille os for Keiserinden, fortælle hende vor Ulykke og bede hende om at optage min Mand i hendes

Armee og give mig og mit Barn Noget til Livets Op-
hold. Men jeg blev syg af al den Sindsbevægelse, jeg
havde gennemgaaet, og vi maatte hele Vinteren og Som-
meren blive i vore Bjerge og vente, til jeg fik saamange
Kræfter, at jeg kunde udholde Reisen; vi vare imidlertid
bestandig paa vor Post, og vovede neppe at lægge os til
at sove. Da endelig det lykkelige Tidspunkt kom, at jeg
havde Kræfter nok til at gaae, vilde vi bryde op med den
Kille, der ogsaa havde været syg, men hendes Fader skulde
bære hende paa sin Arm. Men vi vare neppe ude af
Bjergene, før Ulykken forfulgte os igjen. Vi gik langsomt
og roligt ved Handen af en eensom Vei, uden at agte paa
en Bogn, der i et Qvarteerstid havde kjørt ved Siden af
os. Paa eengang holdt den, og tre Banditter sprang ud
af den.

„Det er dog ham!“ raabte den Ene.

„Ja,“ sagde den Anden, der var eensiet, „det er
ganske rigtig ham. Ind paa ham!“

Min Mand saae sig om ved disse Ord og sagde:

„Det er Preusserne! det er ham der, som jeg slog
Diet ud paa; jeg kjender ham.“

„Løb, løb!“ raabte jeg til ham „og frels Dig!“

Han gav sig ogsaa til at løbe, men en af disse
Banditter styrtede ind paa mig, kastede mig til Jorden og
satte mig og mit Barn Pistolen for Hovedet.

Uden dette djævelske Overfald var min Mand bleven
reddet, thi han kunde løbe bedre end disse Røvere og
havde allerede et Forspring. Men Angsten afpreskede mig
et Skrig, da jeg saae Pistolens Munding paa mit Barns
Pande, og ved dette Skrig vendte Carl sig om, raabte, at
de skulde holde inde, og løb tilbage til os. Da den

Skurf, der havde sat sin Fod paa mig, saae Carl nærme sig, raabte han:

„Overgiv Dig, eller jeg dræber hende.“

„Jeg overgiver mig, jeg kommer jo selv!“ raabte min stakkels Mand, trods mine Bønner og de Tegn, jeg gav ham, at han skulde lade mig døe. Da disse Tigre havde ham i deres Kløer, slog de ham tilblods. Jeg vilde komme ham tilhjælp, men de mishandlede ogsaa mig. Da jeg saae dem kneble ham for mine Dine, hulkede jeg høit og udstødte et skrækkeligt Jammerkrig. De truede med at dræbe mit Barn, hvis jeg ikke var stille, og allerede havde de revet det ud af mine Arme, da Carl sagde: „Stille, Kone, jeg befaler Dig det; tænk paa vort Barn.“

Jeg ablød, men den Bولد, jeg maatte gjøre paa mig selv, da jeg saae dem slaae, binde og kneble min Mand, og hørte de Uhyrer sige: Ja, ja, hyl Du kun! Du faaer ham ikke mere at see dengang, thi nu skal han hænges! var saa frygtelig, at jeg faldt som død om paa Veien. Jeg veed ikke, hvorlænge jeg blev liggende i Sandet; da jeg igjen slog Dinene op, var det Nat. Mit stakkels Barn laa hos mig og sfreg saa ynkeligt, at en Sten havde maattet forbarme sig. Intet, slet Intet var der at see paa Veien, uden min Mands Blod og Sporene af Bognen, der havde ført ham bort. Jeg blev endnu et Par Timer paa dette Sted og søgte at opvarme og berolige min lille Marie, der var stiv og halvdød af Skrak. Da jeg endelig kunde tænke mig om, overlagde jeg, hvad der nu var at gjøre. At løbe efter Røverne havde ikke hjulpet mig Noget, thi jeg havde ikke engang indhentet dem, men jeg vilde gaae til Wiesenbach, der var den nærmeste Stad, og der anmeldte det Hele for Øvrigheden.

Da jeg havde gjort det, besluttede jeg mig til at gaae til Wien, kaste mig for Hendes Majestæts Fødder, og bede hende om at formaae Kongen af Preussen til ikke at lade min Mand hænge. Keiserinden kunde jo fordre ham tilbage som sin Undersaat, hvis Hververne ikke kunde indhentes. Ved Hjælp af nogle Almisser, som jeg fik i Bispedømmet Passau af gode Wiennesker, hvem jeg fortalte min Ulykke, lykkedes det mig at naae ned til Donau paa en Skarre, og derfra seilede jeg paa en Baad til Mülk. De Folk, som jeg fortæller min ulykkelige Stjæbne, ville ikke troe mig, og da de ansee mig for en Løgnerske, give de mig saalidt som muligt, saa at jeg maa gaae videre tilføds. Jeg kan prise min Lykke, naar jeg om fem eller sex Dage naaer til Wien og ikke bukter under forinden. Og nu Farvel, kjære Børn, nu kan jeg ikke hvile her længer, thi jeg maa videre og videre ligesom den evige Gode. indtil jeg finder Retfærdighed."

"Stakkels gode Kone," sagde Consuelo med Taarer, "fat Mod og Haab, thi Deres Mand er frelst; han er nu paa Veien til Wien, paa en god Hest og med en velfylt Pung i Lommen."

"Hvad siger De!" raabte hun, og hendes Læber bævede trampagtigt, "veed De Noget om ham, har De seet ham?"

"Bogt Dem, og væk ikke et falsk Haab hos den stakkels Kone," sagde Joseph til Consuelo. "Sæt, at han, som vi har hjulpet, ikke var hendes Mand."

"Det er han, Joseph, det er han! huff paa, at Deserteuren sagde, at han var Familiefader og østerrigsk Undersaat. Forresten er det let at komme til Wisshed. Hvorledes seer Deres Mand ud, gode Kone?"

"Han har rødligt Haar, et bredt Ansigt og er fem

Fod og otte Tommer høi; han har en bred Næse, en lav Pande og er et udmærket Menneſſe.“

„Alt det paſſer udmærket“ ſagde Conſuelo ſmilende, „og hvorledes er han klædt?“

„Han var iført en ſimpel grøn Jakke, brune Buxer og graae Strømper.“

„Det paſſer ogsaa. Og Hververne, har De lagt Mærke til dem?“

„Om jeg har! Ja, Du hellige Jomfru, dem glemmer jeg aldrig.“

Den ſtakkels Kone beſkrev nu ganſte nøiagtigt baade Piſtol, den Enøiede og den Stumme. Der var endnu en Fjerde tilſtede, men ſom blev ved Heften og forreſten ikke bekymrede ſig om Noget. Han havde et tykt og ligegyldigt Anſigt, der forekom mig endnu afſkyeligere end de Andres, thi medens jeg ſkreg, og de slog og bandt min Mand ſom en Morder, ſang han i eet væk og trompetede: bumberum, bumberum, ſom om Hjertet var af Sten.“

„Det er jo Meyer op ad Dage,“ ſagde Conſuelo til Joſeph. „Dvibler De endnu? har De ikke ſelv hørt ham hvert Dieblif tromme og trompete?“

„Jo det er ſandt,“ ſvarede Joſeph. „Gud være lovet! det lader til, at vi har befriet den Kette.“

„Ja, Gud være lovet!“ raabte den ſtakkels Kone og kaſtede ſig paa Knæ, „og Du, lille Marie,“ ſagde hun til Barnet, „kyſ Jorden med mig, thi vi ville ſnart igjen ſaae din Fader at ſee.“

„Siig mig, kjære Kone,“ ſpurgte Conſuelo, „har Deres Mand ogsaa den Bane at kyſſe Jorden, naar der vederfares ham noget Glædeligt?“

„Ja, det undlader han aldrig. Da han igjen kom

tilbage til os, vilde han ikke træde ind i Huset, førend han havde kysset Tærffelen.“

„Det er altsaa vist, at det er ham,“ sagde Consuelo, „thi vi saae ham kysse Jorden, da han takkede dem, der havde befriet ham. Sagde De ikke Mærke dertil, Beppo?“

„Jo, og jeg tvivler ikke meer.“

De fortalte nu den stakkels Kone, hvorledes Alt var gaaet til, og talte saa med hende om, hvad hun skulde gjøre, for at finde ham igjen. „Jeg troer,“ sagde Consuelo, „at De gjør bedst i at fortsætte Deres Reise. Hvis De ikke støder sammen med ham underveis, saa træffer De ham i Wien, hvor han uden tvivl strax vil underrette Keiserinden om, hvad der er forefaldet, og formaae Politiet til at anstille Efterforskninger om Dem. Skulde De komme til Wien før ham, saa undlad ikke strax opgive Deres Bolig for Øvrigheden, for at han kan saae at vide, hvor De er.“

„Men hvor skal jeg melde mig, og hvad er det for en Øvrighed? til alt det kjender jeg Intet. Hvorledes skal et stakkels Bondefruentimmer kunne finde sig tilrette i en saa stor Stad?“

„Vent lidt,“ sagde Joseph, „jeg troer, at De gjør bedst i at henvende Dem til det preussiske Gesandtskab, og spørg der om Baron von . . .“

„Tys, Beppo, hvad er det, De siger?“ sagde Consuelo sagte til Joseph, for at minde ham om, at man ikke maatte indblande Baronen i alt dette.

„De har Ret! Saa til Grev Hobitz,“ svarede Joseph.

„Ja, det gaaer an! han vil af Forsængelighed gjøre alt det, som de Andre gjøre af Mennekjeljærighed. Spørg

De blot om Markgrevinden af Bayreuths Bolig og giv hendes Gemal det Papir, som jeg her vil levere Dem."

Consuelo rev et hvidt Blad ud af Josephs Notitsbog og skrev med Blyant følgende Linier:

"Consuelo Porporina, Primadonna ved Theatret San Samuele i Venedig og ombankende Musikant i Passau, anbefaler denne Kone til Herr Grevens Edelmødighed. Hun er gift med den Mand, som Deres Naade udrev af Hververnes Kløer og overøste med Belgjerninger. Porporina forbeholder sig at bringe Herr Greven, i Fru Markgrevindens Nærværelse, sin Tak for hans Protektion og haaber, at Greven vil gjøre hende den Ære, at tillade hende at synge i en mindre Cirkel for Hendes Høi-
hed."

Consuelo skrev omhyggeligt Adressen og saae paa Joseph; han forstod hende og tog Pungen frem. Uden at betænke sig gav han den stakkels Kone de to Guldstykker, som de endnu havde tilbage, for at hun kunde fortsætte Reisen tilbogus, og hjalp hende med at leie et beskedent Kjøretøi i den nærmeste Landsby. De kjøbte nogle nødvendige Klædningsstykker til hende og sagde hende Farvel; derpaa spurgte Consuelo leende, hvormeget de havde tilbage. Joseph tog sin Violin, holdt den op til Dret og svarede: „Ikke Andet end Klang."

Consuelo prøvede sin Stemme, og idet hun gjorde et brillant Løb i det Frie, raabte hun: „Og her er endnu mere Klang."

Dermed gave de hinanden Haanden.

14.

Det er ikke videre foruroligende at være uden Penge, naar man er temmelig nær ved Maalet af sin Reise; men selv om der end havde været langt frem, vilde vore Kunstnere have været ligesaa glade og ubekymrede. Man maa engang have været i et fremmed Land uden alle Hjælpkilder, for at forstaae hvad det er for en forunderlig Trolddom, der bemægtiger sig Kunstneren, naar han har udgivet sin sidste Skilling, og hvad det er for en opfindsom og foretagende Aand, der da kommer over ham. Den tidligere Uengslighed og Bekymring for at Pengene ikke skulde slaae til, de mørke Aelser, Forlegenheder og Dymygelsler forsvinde, naar det sidste Guldstykke er udgivet, og for en poetisk Sjæl aabner der sig en ny Verden, et Liv fuldt af fortryllende Skuffelser, men ogsaa en Virksomhedsaand og en munter Stemning, der med Lethed besfeirer enhver Hindring. Consuelo, der fandt en romantisk Tiltrækningskraft i denne Fattigdom, som erindrede hende om hendes tidligste Ungdom, fandt strax paa en Udvei til at skaffe sig Aftensmad og Nattequarteer.

„Det er i Dag Søndag,“ sagde hun til Joseph; „spil derfor op til Dands i den første Landsby, vi komme igjennem. Vi vil overalt finde dandselystne Folk. Kan De ffjære mig en Kørfløite, saa skal jeg accompagnere Dem.“

„Om jeg kan!“ raabte Joseph, „jo det skal De strax faae at see.“

Nede ved Flodbredden fandt de et udmærket Kør, hvori der kunstigt blev boret Huller, og som klang ganske fortræffeligt. I den nærmeste Landsby, der laa hele tre Mile borte, kom de hen paa en fri Plads, omkrandsset med

smukke Træer, og en jublende Børneffare fulgte efter dem. Snart hvirvlede det første Par sig muntert i Dandsen, og inden man vidste af det, var Ballet i fuld Gang. Man bragte dem Brød, Mælk og Rager i Overflodighed, og senere skulde Tallerknen gaae rundt, og Enhver give, hvad han vilde. Da Dandsen havde varet et Par Timerstid, blev den afbrudt af en uheldig Hændelse, der gik fra Mund til Mund. Det hed sig, at Skomageren i Landsbyen, der havde skyndt sig med et Par Sko til en af sine Kunder, havde jaget sin Syl ind i Tømmelfingeren.

„Det er en heel Ulykke,“ sagde en gammel Mand til Joseph, „thi Skomageren Gottlieb er tillige Landsbyens Organist, og her er i Morgen en stor Kirkefest, og Folk komme mange Mile fra, for at høre Messen. Nu gaaer naturligtvis det Hele i Stykker. Og hvad vil den værdige Canonicus sige, naar han kommer hertil for at messe — han, som altid glæder sig saa meget over vor Musik. Det er en stor Musikven, den gode Canonicus, og derfor ogsaa en stor Værd, at see ham i vor Kirke, da han kun sjelden gaaer ud og ikke besatter sig med Smaating.“

„Er der intet Andet iveien,“ sagde Consuelo, „saa komme vi nok ud af det. Min Kammerat og jeg vil hjælpes ad med at spille paa Orgel og indstudere Sangen med Børnene. Hvis Deres Herr Canonicus ikke bliver tilfreds, vil vi slet ikke have Noget for vor Uleilighed.“

„Tag Jer i Agt, unge Menneffe,“ svarede den Gamle, „thi det er ikke saa let, som I troe. Messen har sine Vanskeligheder, og I kjende ikke vore Par-titurer.“

„Dem kan vi see igjennem i Aften,“ sagde Joseph i en henkastende Tone, der ikke undlod at gjøre Virkning.

„Før os hen i Kirken,“ sagde Consuelo, „og lad saa En træde Vælgen; hvis I ikke er fornøiet med hvad vi præstere, saa er I jo ikke bundne til os.“

„Men Partituret! det er et Mesterstykke af Gottlieb, som har arrangeret det Hele.“

„Vi vil selv tale med Gottlieb. At han har jaget en Søl igjennem Fingren forhindrer ham jo ikke i at anføre Choret og synge sit Parti.“

De Ældste i Landsbysten holdt en kort Raadslagning og kom overeens om at gjøre Forsøget. Dandsen blev opgivet, thi man havde nu vigtigere Ting at tænke paa: Messen var dog noget ganske Andet end en Dands.

Efterat Haydn og Consuelo afvejlende havde spillet paa Orgelet og sunget, kom man til den Erkjendelse, at Musiken ikke var saa ilde og nok kunde gaae med i Mangel af noget Bedre. Et Par Haandværkere, der havde seet sig lidt mere om i Verden, vovede endogsaa at yttre, at de unge Menneker havde spillet nok saa godt som Gottlieb, og at de Brudstykker, som de havde hørt af Scarlatti, Pergolese og Bach idetmindste vare ligesaa smukke som Herr Holzbauers Musik, der var den eneste, Gottlieb kunde indlade sig paa.

En halv Time før Messen kom Sacristanen ude af sig selv og bragte den Esterretning, at den skinsyge og forræderiske Gottlieb havde smeddet en skjændig Komplot. Da han havde erfaret, at Prøven var løbet fortræffelig af, og at Alle vare indtagne i de unge Musikanter, havde han gjort sig syg og forbudt sin Søn og sin Niece, der havde Hovedpartierne, at vige bort fra hans Seng. Nu skulde man altsaa ikke alene savne Gottlieb, men ogsaa Solonummerne, der vare det Smukkeste i hele Messen. Alle de Medvirkende begyndte at blive modløse, og Sacri-

stanen havde kun med megen Besværlighed formaaet dem til at blive i Kirken.

Consuelo og Joseph gif ogsaa derhen, lod de vanskelige Steder repeteres, hjalp paa de vakkende og svigtende Stemmer og forstod igjen at vække Mod og Tillid hos alle Deeltagerne. De manglende Solostemmer bleve de hurtig enige om at udføre selv. Efter nogen Overveielse kom Consuelo til at tænke paa en Kirkesang af Porpora, som baade hvad Text og Composition angik kunde træde istedenfor den ene Solo. Hun skrev den hurtig ned og sang den strax igjennem med Haydn, der saaledes blev istand til at accompagnere hende paa Orglet. For ham selv fandt hun et Stykke af Sebastian Bach, som han kjendte, og som de Begge lempede til efter Omstændighederne.

De vare endnu isærd med at prøve, da Klokkerne begyndte at ringe sammen, og da den høiværdige Canonicus i sin præstelige Ornat traadte frem for Altret, vare Choren allerede i fuld Gang.

„See paa disse brave Bønder,“ hviskede hun til Joseph under en Pause, „det er netop den Slags Folk, som denne Musik kræver. Havde de den Ild i sig, som Componisten har manglet, saa vilde Alt gaae forkeert; men det har de ikke, og de mekanisk smedede Tanker udføres af Maskiner. Skade at den berømte Maestro Hobitz ikke er her for at sætte Maskinerne igang. Han vilde plage sig selv forskædeligt til ingen Nytte og være det lykkeligste Menneffe i Verden.“

Joseph kom fortræffelig fra sin Solo, men da Touren kom til Consuelo, undrede man sig over den italienske Maneer, og der var ogsaa dem, der fandt den anstødelig; men tilsidst rev hun hele Menigheden med sig.

Hun gjorde sig Umage for at synge godt, og Joseph var saa betagen af denne ophøiede og storartede Sang, at han var som luffet i Himlen. „Jeg troer ikke,“ sagde han til hende, „at De nogenfinde har sunget bedre end i denne fattige Landsbykirke.“

„I det mindste har jeg aldrig sunget med større Lyst og Lethed,“ svarede hun. „Jeg føler mig langt mere tiltalt af Tilhørerne her end af noget Theaterpublikum. Lad mig nu see ud over Balustraden, om den høiværdige Canonicus er tilfreds. Jo, han seer ganske salig ud, og da det er ham, man kun tænker paa at tilfredsstille, saa indseer jeg nok, at den gode Gud er den Eneste, som Ingen her tænker paa.“

„Med Undtagelse af Dem, Consuelo! Kun Tro og hellig Kjærlighed kunne fremlokke saa himmelske Toner som Deres.“

Da Messen var forbi, og de to Virtuoser gik bort fra Kirken, manglede der ikke meget i, at Befolkningen havde baaret dem i Triumf til Præstegaarden, hvor der ventede en god Frokost paa dem. Forinden forestillede Præsten dem for den høiværdige Canonicus, der oberøste dem med Lovtaler og ønskede, naar de havde druffet et Glas sammen, at høre Porporas Solo eengang endnu; men Consuelo, der med Rette var forbausset over, at Ingen havde gjenkjendt hendes Fruentimmerstemme, afværgede det under det Paaskud, at Prøverne og hendes Medvirkning i Choret havde trættet hende. Denne Undskyldning blev ikke taget for gode Varer, og hun maatte sætte sig hen til Frokostbordet med den værdige Canonicus.

Denne var en smul og anseelig Mand paa halvtredsindestyve Aar, kun noget for tyk. Hans Opførsel var fin, endogsaa fornem, og han pleiede i Fortrolighed at

fige til Alle, at han havde kongeligt Blod i Aarerne, thi han var en af Churfyrsten af Sachsen og Kongen af Polen August den Andens firehundredte Bastarder. Han viste sig saa huldsalig og elskværdig, som en Verdensmand, der tilhørte den geistlige Stand, kan være. Joseph bemærkede ved hans Side en verdslig Herre, hvem han syntes at behandle med ligesaa megen Agtelse som Fortrolighed. Haydn troede at have seet denne Sidste i Wien, men han vidste alligevel ikke, hvor han skulde føre ham hen, som man siger.

„Nu da, kjære Børn,“ sagde den fornemme Geistlige, „I vil altsaa ikke lade mig høre det Stykke af Porpora endnu? her er imidlertid en af mine Venner, der er endnu større Elsker af Musik end jeg og forstaaer sig hundrede Gange bedre derpaa, hvem Eders Naade at behandle dette Stykke paa ligeledes har været paasaldende. Men da I ere trætte,“ foiede han til og vendte sig til Joseph, „vil jeg ikke plage Jer mere, men I maae være saa venlige at sige os, hvad I hedde, og hvor I har faaet Eders Musikunderviisning?“

Joseph saae godt, at man troede, det var ham, der havde sunget Consuelos Solo, og et megetsigende Blik af denne betydede ham, at han skulde lade dem blive i deres Bildfarelse.

„Jeg hedder Joseph,“ svarede han kort, „og har gjort mine Studier i St. Stephans Capelhus.“

„Jeg ogsaa,“ sagde den Ubekjendte, „jeg har ogsaa studeret i Capelhuset og under den gamle Reutter, ligesom I sagtens har studeret under hans Søn.“

„Ja, til Tjeneste.“

„Men I har senere faaet anden Underviisning? har I studeret i Italien?“

„Nei.“

„Det var Dem der spillede Orgel?“

„Det var snart mig, snart min Kammerat.“

„Og hvem af Eder har sunget?“

„Vi Begge.“

„Det er godt nok, men dog ikke det Stykke af Porpora?“ sagde den Fremmede, idet han kastede et Sideblik til Consuelo.

„Det kan da umulig være den lille Fyr,“ sagde den fornemme Geistlige, idet han ligeledes betragtede Consuelo; „han er altfor ung til at kunne synge saa godt.“

„Det var heller ikke mig, men ham!“ bemærkede hun hurtigt og pegede paa Joseph.

Hun havde altfor gjerne unddraget sig alle disse Spørgsmaal og saae utaalmodig hen til Døren.

„Hvorfor siger De en Usandhed, mit Barn?“ spurgte Præsten ganske naivt, „jeg har jo igaar baade seet og hørt Dem synge og gjenkjendte Deres Kammerats Stemme med Lethed i den Bachske Solo.“

„Jøvist! De maa have taget feil, Herr Pastor,“ sagde den Ubekjendte med et fiint Smil, „eller ogsaa er denne unge Mand i Besiddelse af en overdreven Bessedenhed. Hvorledes det nu end er, kan vi ikke noksom rose dem Begge.“

Han tog Sognepræsten til en Side. „De har et godt Dre,“ sagde han til ham, „men De seer ikke godt. Jeg maa imidlertid bringe Dem ud af en Bildfarelse. Denne lille ungariske Bonde er . . . en udmærket italiensk Sangerinde.“

„Et forklædt Fruentimmer!“ raabte Præsten, der havde ondt ved at tilbageholde et Skrig af Overraskelse.

Han betragtede Consuelo med Opmærksomhed, me-

dens hun var bestjæstiget med at svare paa den Geistliges velvillige Spørgsmaal; og enten det nu var af Fornøielse eller af Uvillie, saa blev den gode Sognepræst rød op over Ørene.

„Det er som jeg siger Dem,“ begyndte den Ube- kjendte paany, „jeg bryder forgjeves mit Hoved for at udfinde, hvem det vel kan være. Jeg kjender hende ikke, og hvad hendes Forklædning og hendes nuværende Forhold angaaer, saa er der vel enten en Caprice eller et Kjærlighedsforhold med i Spillet, men det er jo Noget, der ikke angaaer os.“

„En Kjærlighedsforstaaelse! Ja, De kan have Ret,“ svarede Sognepræsten; „det er uden Tvivl en Vortførelse eller en strafværdig Intrigue med den unge Knøs der. Fy, det er jo en hæslig Historie, og jeg er ligefrem gaaet i Fælden og har endogsaa indquarteret dem i Præstegaarden. Heldiviis har jeg givet dem særskilte Bærelser, og jeg haaber, at der ikke er forefaldet nogen Standale i mit Hus. Al, hvad man maa opleve! Det vil gaae ud over mig, naar mine Sognefolk faae det at vide.“

„Naar Deres Sognefolk ikke have bemærket, at det er en Fruentimmerstemme, saa har de rimeligvis heller ikke lagt Mærke til, at der er noget Paasaldende baade i hendes Træk og hendes Gang. Vil De blot see, hvor hendes Hænder ere smaa og smukke, hvor hendes Haar er filleblødt og Foden lillebitte trods de plumpe Sko.“

„Jeg vil ikke vide Noget af alt det,“ raabte Præsten ude af sig selv. „Det er en skammelig Gjerning at forklæde sig som Mand. Der er et Sted i den hellige Skrift, der dømmes den til Døden, Mand eller Kvinde, som udgiver sig for et andet Kjon. Til Døden, forstaaer De? det siger tydeligt nok, hvad det er for en affhyelig Synd.“

Dg besublede med saadan en Forbrydelse har de vovet at trænge sig ind i Kirken og være frække nok til at synge til Herrens Pris.“

„Ja, og de har sunget guddommeligt! Jeg fik Taarer i Øinene og har aldrig hørt noget Lignende. Hvad er det for en forunderlig Hemmelighed, og hvem kan de dog være? alle de Kunstnere, som jeg tænker paa, ere langt ældre.“

„Det er et ganske ungt Barn,“ bemærkede Præsten, der ikke kunde lade være at betragte Consuelo med en Deeltagelse, som stod i en forunderlig Modsigelse til hans strenge Grundsætninger. „O, den lille Slange! vil De blot see, hvor blidt og beskedent hun svarer den høierværdige Herr Canonicus. Ak, det er ude med mig, hvis Nogen her lægger Mærke til Bedrageriet! Jeg bliver nødt til at reise ud af Landet.“

„Hvor er det ogsaa muligt, at hverken De eller nogen af Deres Nærmeste har kunnet høre, at det er en Fruentimmerstemme. De maae jo ganske mangle Øre.“

„Ja, hvad skal vi sige! vi fandt vel, at der var noget Uædvanligt i denne Stemme, men Gottlieb sagde, at det var en italiensk Stemme, hvoraf han sagtens har hørt andre, og at det var en Stemme fra det sextiuste Kapel! Jeg veed ikke, hvad han meente dermed, thi jeg forstaaer mig ikke paa Musik, naar den gaaer udenfor mit Ritual. . . hvad skal jeg dog gjøre, hvad griber jeg dog til?“

„Naar Ingen har fattet nogen Mistanke, saa raader jeg Dem til at tie bomstille. See at stille Dem af med disse Børn saa hurtigt som mulig; hvis De ikke selv vil, skal jeg gjerne skaffe Dem dem fra Halsen.“

„Tak, Tak! De vil bevise mig en stor Tjeneste.

Vent et Dieblif, jeg vil blot betale dem. Hvormeget skal jeg give dem?"

„Det veed jeg ikke; vi Andre betale Kunstnere fyrstelig . . . Men Deres Sogn er jo ikke rigt og Kirken behøver ikke at være ligesaa flot som Theatret.“

„Jeg vil betale dem fyrstelig, jeg vil give dem sex Gylden, og jeg gaaer efter dem strax . . . Men hvad vil min høie Foresatte sige? han staaer der, den fromme Mand, og taler saa faderligt med hende! han synes ikke at ane det Mindste.“

„Og ærligt talt, troer De virkelig, at han vilde forarges derover?“

„Ja hvad andet? jeg er desuden mere bange for hans Spot end for hans Bebreidelser. De veed, at han holder af at spøge og er saa vittig! Han vil gjøre sig lystig over min Enfoldighed.“

„Men naar han er i den samme Bildfarelse som De, og det lader jo til det, saa har han jo ikke Ret til at lade Dem høre Noget. Kom nu bare og lad, som De ikke aner det Mindste; vi vil gaae hen til dem, og saa maa De gribe et gunstigt Dieblif til at lade Deres smaa Musikanter forsvinde.“

De forlod Binduesfordybningen, hvori denne Samtale havde fundet Sted. Sognepræsten sneg sig hen til Joseph, for hvem hans høie Foresatte syntes at interessere sig langt mindre end for den Anden, og stak ham de sex Gylden i Haanden. Saa snart Haydn havde faaet denne tarvelige Betaling, gav han Consuelo et Bink, at hun skulde afbryde Samtalen og følge ham, men da den høiarværdige Canonicus bestandig troede, at det var ham, der havde Fruentimmerstemmen, kaldte han ham tilbage og spurgte:

„Hvoraf kommer det, at De har valgt et Stykke af Porpora istedenfor Soloen af Holzbauer?“

„Vi havde den ikke og kjendte den ikke,“ svarede Joseph. „Hvad jeg sang var det Eneste, jeg kunde udenad.“

Sognepræsten fortalte nu, hvor suædigt Gottlieb havde baaret sig ad, og denne Kunstnermisundelse fik den høie Geistlige til at lee hjerteligt.

„Belan,“ sagde den Ubekjendte, „Deres gode Smager har gjort os en overordentlig stor Tjeneste. Istedet for en slet Solo, har vi hørt et Pragtstykke af en berømt Mester. De har desuden givet os Beviis paa Deres gode Smag,“ søiede han til, idet han vendte sig til Consuelo.

„Jeg troer dog ikke,“ svarede Joseph, „at Holzbauers Solo kan kaldes slet, thi hvad vi have sunget af ham er ingenlunde uden Fortjeneste.“

„Fortjeneste og Geni ere to forskjellige Ting!“ sagde den Ubekjendte med et Suk, og idet han forsætlig søgte at drage Consuelo ind i Samtalen, tilføiede han: „Hvad siger De derom, min lille Ven? troer De, at det er Et og det Samme.“

„Nei, det troer jeg slet ikke,“ svarede hun kort og tørt, thi denne Mands Blik gjorde hende meer og meer frygtssom og forlegen.

„De har jo dog med Fornøielse sunget denne Messe af Holzbauer?“ sagde den Geistlige; „den er smuk, ikke sandt?“

„Den har hverken skaffet mig Fornøielse eller Misfornøielse,“ svarede Consuelo, der ikke formaade at beherske sin Utaalmodighed.

„Det vil altsaa sige, at den hverken er god eller

slet," raabte den Ubekjendte leende. „De har svaret meget godt, mit Barn, og jeg er af samme Mening som De.“ Den fornemme Geistlige lo høit, Sognepræsten syntes forlegen, og Consuelo listede sig bort med Joseph, uden at betymre sig videre om denne musikalske Strid.

„Naa, Herr Canonicus," spurgte den Ubekjendte i en skjelmst Tone, saasnart de to unge Musikere havde fjernet sig, „hvad siger De om disse to Børn?"

„Jeg finder dem beundringsværdige: Om Forladelse at jeg siger det saa reentud efter det Sidehug, som den Lille gav Dem."

„Jeg finder selv dette Barn beundringsværdigt! Hvilket Talent i en saa ung Alder! Det er dog forbausende, hvad disse italienske Naturer modnes tidligt og kraftigt. Om den Yngres Talent kan jeg ikke udtale mig?" sagde den Geistlige med den trofhyldigste Mine; „i Chorene var han ikke synderlig fremtrædende; hans Kammerat derimod, er et prægtigt Subjekt, og han er af vor Nation, hvis Deres Sværmeri for Italienerne gunstigt vil tillade det."

„Altsaa," sagde den Ubekjendte med et Blik til Sognepræsten „er det den Ældre, der har sunget det Stykke for os af Porpora?"

„Det troer jeg," svarede Sognepræsten ganske forvirret over, at man opfordrede ham til at bekræfte en Usandhed.

„Og jeg er overbeviist om det," svarede hans Forsatte. „Han har jo desuden selv sagt mig det."

„Og den anden Solo," begyndte den Ubekjendte igjen, „den har vel en af Deres Sognefolk sunget?"

„Formodentlig," stammede Præsten.

Begge saae nu hen paa den høiærværdige Canonicus

for at komme paa det Nene med, om det var dem, der havde ham til Bedste, eller omvendt ham, der gjorde Løier med dem. Det Sidste var der ikke Spor af, og Sognepræsten beroligedes lidt efter lidt. Samtalen tog nu en anden Bending, men et Dvarteerstid efter førte den Geistlige igjen Taleren hen paa Musikken og spurgte efter Joseph og Consuelo, for, som han sagde, at tage dem med hjem paa sit Landgods og kunne høre dem i No. Den forstrækkede Sognepræst fremstammede nogle uforstaaelige Ord, men den Ubekjendte kom ham til Hjælp.

„Jeg skal strax hente dem,“ sagde han og kom et Dieblit efter tilbage med den Betsked, at de unge Kunstnere allerede vare langt borte, og at de ved Afsseden høimodig havde givet Pigen en Gylden af de sex, som de havde modtaget.

„Hvorledes? er de taget bort?“ raabte den Geistlige i en fortrædelig Tone; „saa maa man sætte efter dem, thi jeg vil endnu engang see dem og høre dem, jeg vil det for enhver Priis.“

Man lod, som man skyndte sig at adlyde, men vogtede sig vel for at sende Noget efter dem. De havde desuden skyndt sig at komme dervfra, for at unddrage sig den Nysgjerrighed, der truede dem. Da den fornemme Geistlige fik at vide, at man ikke havde kunnet indhente dem beklagede han det ikke blot hjerteligt, men var endogsaa ilde tilmode derover.

„Gud være lovet, han aner ikke det Mindste!“ sagde Præsten til den Ubekjendte.

Det var en klar mild Aften. Maanen straaledede vensligt ned, og i Taarnet i et gammelt Priori slog Klokken ni, da Joseph og Consuelo stode udenfor Gittret til en taus og eensom Bolig, hvori de haabede at finde en gjaestevenlig Sjæl. Men forgjebes; alle Døre vare lukkede, intet Hundeglam forraadte, at der var Fremmede i Nærheden, og intet Bærelse var oplyst i denne store og øde Bygning.

„Her er Taushedens Palads,“ sagde Haydn smilende „og hvis dette Taarnuhr ikke to Gange havde slaaet de fire Dvarteer med sin høitidelige Klang i C og D og derpaa de ni Timeslag i det dybe A, saa vilde jeg troe, at her var ikke Andet end Ugler og Spøgelsler.“

Eggen rundt om var øde, Consuelo følte sig træt, og desuden havde det hemmelighedsfulde Priori en eien-dommelig Dude for hendes sværmeriske Indbildningskraft. „Selv om jeg skal sove i et eller andet Capel,“ sagde hun til Beppo, „saa vil jeg dog tilbringe Natten her. Lad os for enhver Priis see at komme ind, selv om vi skal krybe over Muren, hvad der neppe vil være vanskeligt.“

„Godt,“ sagde Joseph, „saa vil jeg tjene Dem til Stige, og er De først deroppe, saa kommer jeg hurtig bag-efter, for at tilbyde mig som Skammel, naar De skal stige ned igjen.“

Som sagt saa gjort. Muren var lav, og et Par Minuter efter spadserede de Begge roligt og tillidsfuldt omkring inde paa det hellige Terrain. Det var en smuk og vel vedligeholdt Kjøkkenhave. Frugttræerne, der vare symmetrisk plantede, bøiede deres lange, med røde Äbler og guldgule Pærer belæssede Grene ned imod den Be-

søgende. Og saa de store Bede, der vare fulde af Haveurter, havde deres Skjønhed. Asparges paa lange Stilke og med Silkehaars Frugtknuder sunkede i Aftenduggen og lignede Skove af lillieputanske Pinier; Urterne snoede sig i lange Guirlander om deres Stænger og dannede Løvgange og smalle hemmelighedsfulde Gyder, hvori nogle Lærker, der endnu ikke sov, kviddrede sagte. Græskarrene der vare at betragte som stolte Leviathaner i dette grønne Hav, prangede guldgule mellem deres mægtige og mørke Blade. Artiskokkene syntes at trænge sig frem som stolte, smaa, kronede Hoveder, og Melonerne prangede under deres Klokke, ligesom thkmavede Mandariner under deres Palantiner, og fra hver af disse Glaskupler straaledede der i Maanestinnet en stor blaa Diamant, mod hvilken Aftensbakterne stødte summende deres Hoveder.

Et Rosenhegn dannede Grændselinien mellem Rjøkken og Blomsterhaven, hvilken sidste stødte op til Bygningen og omspændte den med et Blomsterbælte. Denne afføndrede Have var et Slags Paradis. Prægtige Buskadsler bestyggede de sjeldne duftende Planter, og Blomsterne stode saa tætte, at man ikke kunde see Jorden, og at ethvert af de afrundede Bede lignede en kæmpemæssig Blomsterkurv.

Hvilken forunderlig Indslydelse har dog ikke de hvore Gjenstande baade paa Sjæl og Legeme! Consuelo havde ikke saasnart indaadet denne kryddrede Luft og med Velbehag seet sig omkring, førend hun følte sig saa vederkvæget, som om hun var vaagnet af en velgjørende Søvn.

„Det er dog mærkværdigt,“ sagde hun til Beppo; „jeg seer kun denne Have og tænker allerede ikke mere paa de stenede Beie og paa mine trætte Been.“ Det er,

som hvilede jeg ud med Dinene. Jeg har altid haft en Affty for vel vedligeholdte og omhyggeligt passede Haver og for alle af Mure indelukkede Steder, og dog synes nu dette mig, efterat jeg har travet saameget omkring, et sandt Paradis. Endnu for lidt siden frygtede jeg for at omkomme af Tørst, og nu er jeg ved Synet af disse lykkelige Planter, der aabne sig for Aftenduggen, tilmode, som om jeg drak med dem og allerede sølte mig ganske kvæget. See blot, Joseph, kan der gives noget mere Henrivende end disse Blomster, der synes at aabne sig i Maanefinnet? see blot, men lee ikke af at mig, see blot denne Mængde store og hvide Stjerneblomster midt i Rosenbedet, de vugge sig ligesom berørte af et sagte Aftenpust og see ud som en Flok hvidklædte Piger, der lee og spørge med hinanden. De erindre mig om mine Kammerater i min scuola, naar de om Søndagen, klædte som Novicer, løb langs med den høie Kirkemuur. See, nu er det blevet stille, og nu staae de alle ganske roligt og see hen til den Side, hvor Maanen er. Det seer ud, som om de beskue og beundre den. Og saa Maanen synes at see paa dem, at smile venligt til dem og at svæve over dem som en stor Nattefugl. Troer De, Beppo, at disse Bæksner ere uden Følelse? jeg i det mindste forestiller mig, at en smuk Blomst ikke kan trives uden kostelige Nørelser og Fornemmelser. Det skulde være da de stakkels smaa Tidslærker henne ved Grøsten, som see saa jammerlige ud, afgnaves af Faareflokke og henslygne i Støvet; de see ud som fattige Tiggere, der sulke efter en Draabe Vand og ikke faae noget; den tørre, revnede Jord indsuger det begjærligt uden at meddele det til deres Rødder. Men disse Haveblomster der blive saa omhyggeligt pleiede, ere lykkelige og stolte som Dronninger. De tilbringe deres Tid med at vugge

fig kofet paa deres Stængel, og naar Maanen, deres kjære Ven, kommer frem, saa aabne de halvt slumrende og drømmende deres Bøger. De spørge hinanden maaskee, om der ogsaa er Blomster i Maanen, ligesom vi spørge, om der er menneffelige Væsner deroppe. Gaa Deres Bei, Joseph, De leer af mig, og dog kan jeg forsikre Dem, at det Belbære, jeg føler i dette Dieblik ved at see paa disse hvide Blomsterstjerner, er ikke nogen Skuffelse. Der er noget Overvældende i den rene og balsamiske Luft her, og jeg føler, at der er en hemmelig Forbindelse imellem mit Liv og Alt, hvad der lever omkring mig."

"Hvorledes kunde jeg lee," svarede Joseph jublende. "Alt, hvad De føler, føler jeg med, og ethvert af Deres Ord klinger igjen i min Sjæl ligesom fra Sangbunden i et Instrument. Men see dog engang paa denne Bygning, Consuelo, og forklar mig, hvorfor den gjør mig saa forunderlig sørgmodig?"

Consuelo betragtede Prioriet; det var en lille Bygning fra det tolvte Aarhundrede, der tidligere havde været befæstet og forsynet med Skydestaar, men som nu var bedækket med et graat Skifertag istedet. De smaa Taarne med deres Skydehuller, hvilke man havde bibeholdt som Pynt, lignede store Kurve. Store Masser af Ephen afbrød paa en tiltrækkende Maade Muurværkets Monotoni, og paa de nøgne Partier af Facaden aftegnede sig i Maanestinnen de ubestemte Skygger af de unge Poppeltræer. Binsøv og Jasminer omrankede Dørene og snoede sig op imod Vinduerne.

"Denne Bolig er stille og melancholisk," svarede Consuelo, "men den tiltaler mig ikke som Haven. Planterne ere bestemte til at være stille paa deres Plet, og Menneffene til at røre sig og leve i Selskabelighed. Hvis jeg var en

Blomst, saa vilde jeg groe i et af disse Bede, hvor der er godt at være; men som Kvinde havde jeg ikke Lyft til at leve i en af disse Celler og lade mig begrave i en Steenmasse. Havde De Lyft til at være Munk, Beppo?"

„Nei, Gud bevares! men jeg vilde ønske, at jeg kunde arbejde, uden at være bekymret for Hus og Ophold. Jeg holdt nok af at føre et fredeligt, tilbagetrukket og noget mageligt Liv, hvor jeg ikke havde Noget at gjøre med den jordiske Glendighed. Ja, jeg vilde endogsaa finde mig i et Slags Afhængigheds Forhold, naar blot min Aand var fri, og jeg ikke havde nogen anden Opgave, ikke nogen anden Pligt eller Bekymring, end at gjøre Musik.“

„Ei, Kammerat! jeg er bange for, at De for lutter No kom til at lave altfor rolig Musik.“

„Derfor behøver den jo ikke at være slet. Er der noget Skjønnere end salig ophøiet No. Er ikke Himlen rolig, Maanen rolig og disse Blomster, hvis fredelige Væsen fortryller Dem, ere de ikke ogsaa rolige . . .“

„Jeg finder kun Behag i deres Ubevægelighed, fordi Aftenvinden lader dem bølge frem og tilbage. Den klare Himmel tiltaler mig kun, fordi jeg ofte seer den omleiret af Uveirsskyer. Og desuden er Maanen aldrig herligere, end naar den bryder frem igjennem mørke Skyer. No uden foregaaende Træthed kan ikke have nogen Fortryllelse. Bedbarende Ubevægelighed kan ikke kaldes No. Det er jo Døden. Ak! havde De ligesom jeg tilbragt Maaneder paa Niesenburg, saa vilde De vide, at usbrudt No ikke er Liv.“

„Men hvad forstaaer De da ved rolig Musik?"

„Musik, der er altfor kold og korrekt. Vogt Dem vel for at frembringe den, naar De undskyder Livets Anstrengelser og Smertes.“

Under denne Samtale havde de naaet hen til Bygningen. Et krystallklart Vand sprublede frem fra en Marmorugle, hvorpaa der var anbragt et forgyldt Kors, og faldt fra Skaal til Skaal ned i et stort Granitbækken, hvori der svømmede en Mængde nydelige Guldfiske. Consuelo og Beppo morede sig med at betragte deres livlige og hurtige Bevægelser, da de med eet saae en høi, hvid Skikkelse med en Krukke komme hen imod dem. Hun saae phantastisk nok ud, og den Sorgløshed, hvormed hun fyldte sin Krukke uden at forraade enten Skræk eller Forbauselse over de Fremmedes Nærværelse, havde virkelig noget Forunderligt og Spøgelseagtigt ved sig. Men et høit Skrig, som hun udstødte, idet Krukken gled hende ud af Hænderne og faldt ned i Bassinet, sagde dem tilstrækkeligt, at denne Skikkelse ikke var noget overnaturligt Væsen. Sagen var ganske simpelt den, at den stakkels Kones Syn var svækket af Alderdom, og at hun, saasnart hun blev de Fremmede vaer, blev greben af en forfærdelig Angst og flygtede ind i Huset, idet hun anraabte Jomfru Maria og alle Helgener.

„Hvad er der paafærde, Fru Birgitte!“ raabte en Mandsstemme inde fra Huset, „har De seet Spøgelser?“

„Ja, to Djævlø eller snarere to Gavytve staae nebe ved Brønden,“ svarede Fru Birgitte, da hun kom hen til Manden, der tvivlraadig og vantro blev staaende nogle Dieblikke paa Tærffelen.

„Det er vel ikke Andet end en panist Skræk! hvor ffulde Nogen falde paa at bryde ind paa denne Tid?“

„Jeg sværger Dem ved min evige Salighed, at der staaer to sorte Skikkelser derne, ubevægelige som Billedstøtter. Seer De dem da ikke derne herfra? see, see,

de ere der endnu, og de røre sig. Hellige Guds Moder! jeg skjuler mig nede i Kjælberen."

"Ja jeg seer virkelig Noget," sagde Manden, med en paatagen barskere Stemme. "Jeg skal ringe paa Gartneren, og vi To og begge hans Havelkarle skal snart faae fat paa de Garthyve. De maae være krøbet over Muren, thi jeg har selv tillukket alle Døre."

"Jeg vil imidlertid laase Dørene til," svarede den Gamle, "og trække i Alarmkloffen."

Dørene lukkede sig, og vore to unge Benner bleve staaende uden ret at vide, hvad de skulde gjøre. Hvis de flygte, bekræftede de jo den Mening, man havde om dem, og hvis de blev, udsatte de sig maaskee for at blive mishandlede. Medens de raadslog herom, saae de en Udsraale trænge ned til dem fra et Vindue paa første Sal. Lyset tog til, og et Gardin af karmoisinrødt Damask blev langsomt trukket tilside; en Haand, der i Maanestimmene saae hvid og kjødsfuld ud, viste sig idet samme ved Gardinet og et Die, som man ikke kunde see stirrende speidende ud over Haven.

"Lad os synge," sagde Consuelo til sin Kammerat, "det er det Bedste, vi kan gjøre! Dog nei, tag Deres Violin og spil først et Ritornel saa smukt, som De formaaer."

Det gjorde han, og strax efter begyndte Consuelo at synge med fuld Stemme, idet hun improviserede baade Ord og Melodi — Ordene paa Tydsk og Musikken recitativt:

"Vi ere to fattige femtenaars Børn, unge og svage Børn, gode og fromme Børn, og vi ligne Nattergalene, der lære os deres Sange."

"Hurtig Joseph," hviskede hun til ham, "nu en Ak-

ford! nu en Afford til Accompanement af Recitativet!"
 Derpaa vedblev hun:

„Overbælde af Træthed saae vi denne Bolig, der syntes os forladt, og vi steg over Muren.“

„(En Afford i A Moll, Joseph).“

„Vi kom ind i en fortryllet Have, i en Have fuld af Frugter, som om vi befandt os i Canaan, i det forjettede Land. Vi vare nærved at forsmægte af Hunger og Torst, dog hvis der fattes et Æble, hvis en Viinranke har mistet et eneste Bær, saa jager os ud og straffer os som Misbædere.“

„(Igen i C Dur, Joseph).“

„Alligevel nærer man Mistanke til os og truer os haardt. Men vi flygte ikke, vi søge ikke at skjule os, thi vi have ikke gjort Uret imod Nogen, det skulde da være, at vi under Guds frie Himmel ere krøbne over denne Muur; men steil og besværlig er ogsaa Veien til Paradiset, og de Faa, der vandre denne Bei, komme jo i Himlen.“

Consuelo endte sit Recitativ med en af disse snukke Sange paa Munkelatin, som man i Benedig kalder latino di frate, og som Almuen om Astenen synger foran Madonnabilledeerne. Da hun havde endt, kom der to hvide Hænder frem, som applauderede ivrigt, og en Stemme, der ikke forekom dem ganske fremmed, raabte med ufordulgt Henrykkelse ud af Vinduet:

„Bærer velkomne, I Musernes Yndlinger! Kom ind, kom ind! Gjæstevenskabet kalder Eder og venter Eder!“

Begge de to unge Menneffer traadte nærmere, og et Dieblit efter kom der en Tjener i rødt og violet Liberi, der høfligt aabnede dem Døren. „Seg troede, at De var Thy, og beder meget om Forladelse,“ sagde han leende

„men det er Deres egen Skyld, thi hvorfor sang De ikke strax. Med saadan en Stemme og saadan en Violin kan De være vis paa, at blive godt modtagne af min Herre. Kom bare, han synes allerede at kjende Dem.“

Med disse Ord gif Tjeneren foran op ad en smuk Trappe, der var belagt med tyrkiske Tæpper. Førend Joseph fik Tid til at spørge ham om hans Herres Navn, havde han aabnet en Fløidør, der lydlost saldt til efter dem, ført dem gennem et smukt Forværelse og ind i en Spisefal, hvor Berten i dette lykkelige Hjem sad med en Fasan og et Par Flaster funklende Vin foran sig og var med majestætist Anstand isærd med at fortære sit Aftensmaaltid. Han var lige bleven pudret og raget; hans graa Lokker, krusede sig let, og hans smukke Hænder hvilede paa et Par Knæbeenklæder af sort Atlask med Sølvspænder. Hans veldannede Been, hvoraf han var noget forsængelig, hvilede med sin violette Silkestrømpe paa en Fløiels Pude, og hans Overkrop, der var indhyllet i en vatteret brun Silkeslobrok, lænede sig behageligt tilbage i en broderet Kænestol, der var saa svulmende og udpolstret, at Albuen ingensteds kunde komme til at hvile paa en Kant. Denne ved Kaminen, der flammede og knittede, var Husholderessen, Fru Birgitte, isærd med at lave Kaffe, og en anden Tjener, der var ikke mindre pyntelig klædt og artig i sin Opførsel end den første, var isærd med at skære en Fasanvinge af, som den hellige Mand uden Utaalmobighed ventede paa. Joseph og Consuelo bukkede dybt, da de i deres velvillige Bært gjenkjendte den høiærværdige Canonicus fra Domkapitlet St. Stefan, den samme, for hvem de endnu samme Morgen havde sunget Messen.

Et mageligere Liv end den høiærværdige Herr Canonicus kunde ingen Dødelig føre. Allerede i sit syvende Aar var han ved kongelig Protektion erklæret for ikke at være mindreaarig længer, og skjøndt man i den Alder endnu ikke er myndig, er man dog efter kirkelig Skik godt skikket til at nyde alle Fordelene af et Beneficium. Saaledes blev den unge Mand som Bastard af en Konge udnævnt til Canonicus, skjøndt de canoniske Bestemmelser kræve, at enhver Prætendent til høiere geistlige Værdigheder skal være udgaaet af et legitimt Ægteskab. Men der lader sig træffe saamange Afforder med Himlen, at under visse Omstændigheder, ligeledes efter den canoniske Ret, selv et Hittébarn kan blive betragtet som legitimt af den forresten meget christelige Grund, at man i Tvivlstilfælde hellere skal holde sig til det Gode end til det Slette. Den lille Canonicus fik derfor strax Indkomsterne af et udmærket Præbende og blev, da han henimod de Halvtreds havde tjent Capitlet i fyrgetyve Aar, anerkjendt som Jubilar, det vil sige, han fik Lov til at trække sig tilbage fra alle Forretninger med Frihed til at leve, hvor han selv vilde, uden geistlige Forpligtelser og i fuld Nydelse af alle sit Canonicats Indkomster og Privilegier. Han havde ladet sig erklære absens, hvad der ifølge de canoniske Bestemmelser giver Tilladelse til at residere udenfor Capitlet. Udbrudet af en pestagtig Sygdom i den Ægn, hvor Capitlet befandt sig eller et svækket Helbred vilde s. Ex. være gyldig Grund til at erholde et saadant absens; men den æresfuldeste og sikreste Grund var dog Fortsættelsen af alvorlige Studier. Man bebudede et eller andet stort Værk over Casuistik, Kirkesædrene eller Sacramenterne eller endnu

bedre over Tilstandene i det Capitel, som man tilhørte, over Grundlagene for dets Stiftelse, de det tilkommende Rettigheder, de Forbringere, som det kunde gjøre gjældende lige over for andre Capitler, over en Proces, som man var indviklet i med en anden Menighed angaaende et omtvistet Grundstykke, en Patronats-Ret eller en til Embedet hørende Forpagtergaard, og da saadanne chifaneuse og finansielle Subtiliteter for hele Corporationen var af langt større Interesse end alle Commentarer til kirkelige Løresætninger og dogmatiske Afhandlinger, saa behøvede et anseet Medlem af et Capitel kun at tilbyde sig at anstille Undersøgelse, opstøve Pergamenter, studere Acter og Adkomster, affatte Skandskrifter imod rige Modstandere, for at erholde Bevilling paa den behagelige og indbringende Forret, at kunne trække sig tilbage i Privatlivet og nyde sine Indkomster enten paa Keiser eller i en Kaffe-lovnskrog. Det sidste var Tilfældet med vor Canonicus.

Som en aandrigh Mand, en udmærket Taler og en behændig Stilist havde han bebudet, at han vilde skrive en Bog om sit Capitels Rettigheder, Immuniteter og Privilegier; han havde ogsaa foresat sig at gjøre det, og ved dette Forsæt blev det. Omgiven af støvede Dvarter og Folianter, som han endnu aldrig havde aabnet, var han endnu ikke kommen til at begynde, begyndte ikke og skulde aldrig begynde. De to Secretairer, som han havde engaged paa Capitlets Begne, havde nok at gjøre med at parfumere hans Person og sørge for hans Bord. Man talte meget om hans berømte Værk, man ventede det med Utaalmodighed, og man nyttede de skjønneste Drømme og Forhaabninger til Bægten af hans Argumenter. Bogen, der endnu slet ikke eksisterede, havde allerede skaffet sin Forfatter Ry for Sjælden Værdom, vedholdende Forfatterslid og et stort

Forfattertalent, og maaskee havde han virkelig været istand til at opfylde sine Medbrødres store Forventninger, hvis ikke Livet havde været saa kort, Bords Glæder saa tids-spildende, Toilettet saa nødvendigt og Far-Nientet saa kosteligt. Hertil kom, at vor Canonicus havde endnu to uskyldige, men umættelige Lidenstaber: han elskede Havecul-turen og Musikken. Hvorledes skulde han under saamange Beskjæftigelser og Forretninger faae Tid til at skrive sin Bog? og endelig er det saa behageligt at tale om en Bog, som man ikke skriver, men saa ubehageligt at høre tale om en, som man har skrevet!

Den hellige Mand's Beneficium bestod i indbringende Jorder, der hørte til det sæculariserede Priori, som han beboede otte à ni Maaneder om Aaret, hvilke han samtidig helligede til at pleie sine Blomster og sin Have. Bygning-
gen var rummelig og romantisk, og han havde indrettet den bekvemt, ja endogaa prægtigt. Medens han overlod den af Munkene tidligere beboede Fløi til Forsald og Undergang, vedligeholdte han den Deel, som han beboede selv, med den største Omhyggelighed og udsmykkede den smagsfuldt. Det gamle Kloster var efterhaanden blevet forvandlet til et lille Slot, hvori han levede som en Adelsmand. Han var et prægtigt Exemplar af Datidens geistlige Herrer, tolerant, Skjønaand, orthodox og veltalende i Omgang med sine Standsfæller, munter, fuld af Anekdoter og elskværdig Selfabelighed, naar han var i verdsligt Selskab, godmodig, fortrolig og gavmild imod Kunstnere. Hans Lynde, der deelte det Bellevnet, som han vidste at skaffe sig, understøt-
tede ham paa det Bedste. Hans Husholderiske var noget vranten, men hun lavede saa udsøgte Lækkreier, og spltebe hans Frugter saa mageløst, at han taalmodig fandt sig i hendes onde Lune, idet han sagde til sig selv, at en Mand

maatte vide at finde sig i Andres Svagheder og Feil, men at en Mand ikke kunde leve uden god Dessert og udmærket Kaffe.

Han modtog de to unge Kunstnere med den hjerteligste Velvillie.

„I ere et Par kloge og opfindsomme Børn,“ sagde han til dem, „og jeg holder hjerteligt af Jer. I har desuden ualmindelig meget Talent, og en af Jer, jeg veed ikke længer, hvem det er, har tillige den sødeste, sjælfubeste og mest gribende Stemme, som jeg har hørt i mit Liv. Denne Stemme er en sjelden Skat, og jeg var i Aften ganske bedrøvet over, at I saa pludselig forsvandt, thi jeg frygtede for, at jeg aldrig mere vilde faae Eder at see eller høre Eder synge. Jeg forsikkrer Jer, at jeg var ganske forstemt og havde slet ingen Appetit. Denne smukke Stemme og denne herlige Musik klang bestandig for mine Øren. Men Forsynet, der mener det godt med mig, førte Jer igjen tilbage til mig, eller maaskee, kjære Børn, var det Eders gode Hjerter, der gjorde det, thi I maae jo have mærket, at jeg forstaaer at opfatte og vurdere Jer.“

„Vi maae tilstaa, Herr Canonicus,“ svarede Joseph, „at det kun er Tilfældet, der har ført os herhen, og at vi ingenlunde turde haabe denne Lykke.“

„Lykken er paa min Side,“ svarede den elskværdige Canonicus, „og nu skal I synge lidt for mig . . . dog nei, det vilde være altfor egoistisk af mig, nu, da I ere trætte og maaskee sultne. Først og fremmest maae I spise til Aften og faae Eder en god Søvn i mit Hus, saa kan vi i Morgen gjøre Musik fra Morgen og til Aften! Andreas, før disse unge Menneſker ned i Folkestuen og sørg for . . . Nei, de skal blive her; læg to Couverter tilrette ved Bordenden — de skal spise med mig.“

Andreas adlød med en vis godmodig Tilfredshed, men Fru Birgitte var ikke af den Mening; hun rystede paa Hovedet, trak paa Skuldrene og mumlede mellem Tænderne: „Det er ogsaa de Kette til at spise ved Deres eget Bord! det er virkelig et smukt Selskab for en Herre af Deres Rang.“

„Ti stille, Birgitte,“ sagde den Geistlige roligt, „Du er aldrig tilfreds med Noget eller med Noget, og Du kan ikke see paa, at jeg er god imod Andre, uden at Du skal give ondt af Dig.“

„De veed jo ikke heller, hvad De skal finde paa for at flaae Tiden ihjel,“ svarede hun uden at bryde sig om hans Bebrejdelser. „Naar man blot smigrer Dem og snakker Dem efter Munden, saa kan man faae Dem til hvad det skal være.“

„Ti dog stille!“ sagde den Geistlige med det samme smilende Ansigt, „Din Stemme skurrer mig i Øret som en Skralde; hvis Du bliver ved at mukke, saa bliver Enden paa det, at jeg faaer daarlig Kaffe.“

„Ja, det er nok en Ære og Fornøielse,“ brummede den Gamle, „at skulle lave Kaffe til saadanne Gæster.“

„Ja, Du kan nu ikke faae det fornemt nok: Du holder ikke af at bespise Andre end Biskopper, Prindsen og Stiftsdamer med sexten Ager. Men alt det bryder jeg mig ikke saameget om som et eneste Vers af en smukt sunget Sang!“

Consuelo hørte med Forbauselse paa, hvorledes denne Mand, der havde et saa fornemt Væsen, kunde med saadan en Fornøielse give sig hen til at mundhugges med sin Husholderisse, og ligesaa meget undrede hun sig over alle de Barnagtigheder, han havde for under hele Maaltidet. Han opbiskede en Mængde Trivialiteter for at faae Tiden til

at gaae og holde sig selv i godt Humeur. Snart skulde han have vidtløftige Dplysninger angaaende en Fiffesauce, snart gav han sine Folk de mest modsigende Befalinger, snart indlob han sig paa de kjedsommeligste Detailler vedrørende Husholdningen, og alt dette drev han med en Vigtighed, som om det Alleralvorligste stod paa Spil. Det saae ud, som om han, i sit Livs Ensomhed og Uvirksomhed og kun henviist til sine Tjeneres Selskab, gik ud paa at holde sig i Ande og befordre sin Forbøielse ved en Tankeøvelse, der hverken var for let eller for svær.

Aftensmaaltidet var udsøgt og overdrevent rigt. Ved en Mellemret blev Rokken kaldt op til ham for at modtage en huldrig Tilkjendegivelse af hans Tilfredshed med enkelte Netter og en mild Tilretteviisning angaaende andre. De to unge Reisende vare som falden fra Skyerne og saae forbausede paa hinanden.

„I det Hele taget var det slet ikke galt,“ sagde den gode Canonicus, idet han igjen lod Rogekunstneren gaae. „Jeg skal nok faae Noget ud af Dig, naar Du kun har en god Villie og vedbliver med Kjærlighed at røgte dit Kald.“

„Skulde man ikke troe,“ tænkte Consuelo, „at der her er Tale om en faderlig Formaning eller en religiøs Tilretteviisning?“

Efterat den gode Canonicus ved Desserten ogsaa havde givet Husholderstuen hendes Andeel af Ros og Dadel, lod han endelig disse alvorlige Forhandlinger hvile for at tale om Musik med sine unge Gæster, og her viste han sig fra en langt fordeelagtigere Side. Han havde i sin Tid faaet en god musikalsk Underviisning, gjort grundige Studier og besad en sund Dømmekraft og en dannet Smag. Han spillede ganske godt paa Orgel, og efter Bor-

det fatte han sig hen til Claveret og lod dem høre nogle Brudstykker af ældre tydske Mestere, som han foredrog fuldkommen reent og efter den Tids gode Traditioner. Consuelo hørte paa ham med Interessee, og da hun paa Claveret foresandt en stor Samling af disse gamle Compositioner, som hun gjenmembladede hurtigt, glemte hun snart, at hun var træt, og at det var silde, og bad den Geistlige om at foredrage paa sin dygtige og brede Maneer adskillige af de Stykker, der allerede flygtigt havde fængslet hendes Opmærksomhed. Den Geistlige var henrykt over at finde saa velvillig en Tilhører. Han fattede derfor ogsaa strax en overordentlig Godhed for Consuelo, thi Joseph var, overvældet af Træthed, falden i Søvn i en stor, blød og indbydende Lænestol.

„I Sandhed,“ raabte den gode Canonicus begejstret, „Du er et rigt begavet Barn, og at Du i en saa ung Alder har en saa moden Dom, vidner om, at Du har en sjelden Fremtid for Dig. Det er første Gang i mit Liv, at jeg er bedrøvet over det Coelibat, som min Stand paa-lægger mig.“

Consuelo rødmede og blev ganske forskrækket, thi hun troede, at hun var opdaget. Men hun kom sig snart igjen da den Geistlige ganske naivt tilføiede: „Ja, jeg beklager, at jeg ikke har Børn, thi hvis Himlen havde skjænket mig en Søn som Dig, vilde jeg have været fuldkommen lykkelig. Men sig mig, min Ven, hvad mener Du om Sebastian Bach, for hvis Compositioner man i vore Dage sværmer saa stærkt? er Du ogsaa af den Mening, at han er et sjældent Geni? Jeg har der et tykt Bind af hans Bærfker, som jeg har samlet og ladet indheste, fordi man jo maa have lidt af Alt. Hans Musik er maaskee meget virkningsfuld, men den er ualmindelig svær at komme igjen-

nem, og jeg tilstaaer, at jeg lod mig affkræffe ved det første Forsøg og har været for doven til at tage fat paa den igjen. Forresten har jeg saa lidt Tid til Sligt. Jeg kan kun i de saa og sjeldne Dieblikke, som jeg stjæler fra mine alvorlige Forretninger, offre mig til Musikken. Skjøndt Du har seet at jeg tager mig med Iver af min lille Hus-holdning, maa Du dog ikke troe, at jeg er en fri og lykkelig Mand. Jeg er tvertimod en Slave af et uhyre stort og frygteligt Arbeide, som jeg har paalagt mig selv. Jeg skriver paa en Bog, som jeg har arbeidet paa i tredive Aar, og som en Anden ikke vilde faae færdig i trede, en Bog, der kræver utrolige Studier, Nattevaagen, en uhorst Taalmodighed og dybsindig Eftertanke. Men den vil ogsaa, tænker jeg, engang gjøre nogen Opfigt."

"Er den snart færdig?" spurgte Consuelo.

"Ikke endnu! ikke endnu!" svarede den Geistlige, der gjerne vilde skjule for sig selv, at han ikke engang havde begyndt paa den. "Men, vi talte jo om den Bachske Musik, og at den er frygtelig svær; jeg for mit Vedkommende finder den ogsaa temmelig bizar."

"Jeg troer dog, at naar De overvinder Deres Antipathi imod den, vil De komme til den Erkjendelse, at der i den er et Geni, der omfatter al Fortidens og Nutidens Kunst, smelter dem sammen, og bringer dem til at fremstaae til et nyt Liv."

"Godt, hvis det er Tilfældet," svarede han, "saa vil vi i Morgen alle Tre forsøge paa at finde ud af det. Dog nu er det paatide, at De gaaer i Seng, og at jeg begynder at studere. Men i Morgen blive I hos mig og tilbringe her hele Dagen, ikke sandt?"

"Hele Dagen! det er formeget. Vi maae skynde os

at komme til Wien, men i Morgentimerne ere vi til Deres Tjeneste."

Den gode Canonicus gjorde Indvendinger og bad hende indstændig om at blive; Consuelo gav tilsyneladende efter, men besluttede næste Morgen at glide noget hurtig hen over den store Bachs Adagioer, for at de Klokker ikke leve eller tolv kunde forlade Prioriet. Da de nu skulde gaae til Sengs, udspandt der sig paa Trappen en levende Ordvexling mellem Fru Virgitte og Kammertjeneren. I sin Tjenstfærdighed havde han indrettet to nydelige Smaaværelser i Hovedbygningen for de unge Reisende. Virgitte paaastod derimod haardnakket, at de skulde sendes over i den forfaldne Deel af Prioriet.

"Hvorledes!" raabte hun, og hendes skraldende Stemme gav Gjenslyd ude paa Trappegangen, "Du vil virkelig have, at disse Bagabonder skal boe Dør om Dør med os Andre? kan Du da ikke see paa dem, at det er Zigeunere, Landstrygere, Tyvepak og Kjæltringer, der ville liste sig bort, for det bliver Dag, og tage Sølvstøiet med sig? hvem veed, om de ikke ogsaa vil gaae ud paa at myrde os."

"Myrde os, disse Børn?" svarede Tjeneren leende, "De er jo forrykt, Virgitte! Hvor gammel og vindtør De er, kan De jage dem paa Flugt, naar De bare viser dem Tænder."

"Du kan selv være gammel og vindtør," raabte den Gamle opragt, "jeg siger Dig, at de skal ikke sove her, og at jeg ikke vil taale det. Jeg vilde jo ikke lukke et Die hele Matten."

"Det vilde være dumt af Dem, thi jeg er overbevist om, at de to stakkels Børn har ligesaa lidt lyst til at forstyrre Deres ærbare Sønn, som jeg selv. Men det maa have en Ende: Min Herre har befalet mig, at jeg skal

behandle hans Gæster godt, og jeg vil derfor ikke putte dem ind i disse gamle Kottehuller, hvor Vinden piber igjennem alle Rister. Vil De maaskee have, at de skal ligge paa Gulvet?"

"Jeg har ladet Gartneren opstille to Feltfenge til dem; troer Du, at de barfode Unger ere vante til at sove i Edderduun?"

"Det skal de i det mindste i Nat, eftersom min Herre vil det saaledes. Jeg modtager kun Befalinger af ham, Fru Birgitte. Lad De mig gjøre min Skyldighed og betænk, at det er Deres Pligt, saavel som min, at adlyde og ikke at befale."

"Det var vel talt," sagde den Geistlige, der i den halvaabne Dør til Forværelset havde leende hørt paa hele denne Strid. "Bring mig mine Døfler, Birgitte, og bryd ikke mere dit Hoved med den Ting. Godnat, mine smaa Benner og sov vel, begge To. Leve Musikken, leve den smukke Dag, vi vente os i Morgen!"

Efter at vore Rejsende havde taget deres nette Værelser i Besiddelse, hørte de Husholderessen endnu længe efter brumme og knurre udenfor, ligesom den vinterkolde Nordenvind, der larmede igjennem Corridoren. Da Alt var blevet stille i Huset, listede Fru Birgitte sig paa Taaspidserne hen til Værelserne, hvor de unge Gæster laae, og dreiede hurtigt Nøglerne om, for at de ikke skulde undvige. Joseph sov allerede fast i sin bløde Seng, og Consuelo fulgte snart hans Exempel, efterat hun inderlig havde gøttet sig over Birgittes Frygt. Hun, som paa Reisen næsten hver Nat var slumret skjælvende ind, havde nu bragt en Anden til at skjælve. Hun havde kunnet anvende Fablen om Haren og Trøerne paa sig, men med Bestemthed tør jeg ikke paastaae, at Consuelo kjendte la Fontaines Fabler.

Den Tids Æsthetikere vare ingenlunde enige om disse
 Tjallers Værdi: Voltaire gjorde Nar af dem, og den store
 Frederik, der efterabede sin Filosof, foragtede dem af Hjer-
 tens Grund.

18.

Det var en smuk Morgen, og Solen, der tittede ind
 af Consuelos Vinduer, indbød hende til en Spadseregang,
 paa hvilken Juglenes muntre Kviddren lovede at ledsage
 hende. Hun forsøgte paa at komme ud, men Døren var
 lukket, og Fru Birgitte holdt endnu sine Fanger under
 Laas og Luffe. Consuelo meente, at det maaskee var en
 listig Opfindelse af den Geistlige, der for at være vis paa
 en musikalisk Nydelse hele Dagen, fremfor Alt vilde sikke
 sig deres Person. Mandstragten gjorde den unge Pige
 dristigere og behændigere. Hun saae ud af Vinduet og fik
 Die paa et stærkt Espalier, der bredte sig ud over hele
 Muren. Langsomt og forsigtigt, for ikke at skade de smukke
 Druer, steg hun ned af Espalieret.

Pludselig hørte hun et skingrende Sammerstrig, der kom
 fra en Trægruppe udenfor, som skjulte Havemuren. Dette
 Skrig, der tabte sig i det stille Fjerne, efterfulgtes af en
 rumlende Bogn; denne syntes med eet at holde stille, og nu
 blev der banket stærkt paa Terngittret, der omgav Haven
 til denne Side. Men hvad enten at Alle i Huset endnu
 sov haardt, eller at Ingen vilde svare, der blev igjen
 hamret paa sorgjæves, og det gjennemtrængende Skrig af
 en Fruentimmerstemme, afbrudt af kraftige Eder af en
 Mandstemme, der raabte om Hjælp, trængte sig hen til
 Prioriets Mure, men gav ligesaa lidt Gjenlyd i den søles-

løse Sten, som i deres Hjerter, der boede derinde. Alle Binduerne paa denne Side vare saa omhyggeligt tilstoppede, for at den Geistliges Sønn ikke skulde forstyrres, at ingen Larm udenfra kunde trænge gennem de stærke med Læder betrukne og med Krølhaar udpolstrede Binduesrammer. Karlene, der vare beskæftigede paa Engen bag ved Huset, hørte ikke Noget til Striget, og Hunde var der ingen af i Prioriet. Den hellige Mand holdt ikke af disse besværlige Bogtere, der, under Paaskud af at forjage Tyvene, kun søge at forstyrre deres Herres No. Consuelo vilde trænge ind i Huset for at lade dem vide, at der var Rejsende, der raabte om Hjælp, men Alt var saa vel tillukket, at hun maatte opgive det, og idet hun ligesom adløb en indre Drift, ilede hun hen til Bergittret, hvorfra Larmen kom.

En Reisevogn, der var heelt bedækket med Kufferter, og ganske hvib af Støv, holdt foran Hovedalleen, der førte ind i Haven. Postillonerne vare sprungne af Hestene og søgte at rive de ugjæstfrie Døre op, medens der inde fra Vognen hørtes en sagte Jamren og Stønnen.

„Luk op, dersom I ere Christne!“ blev der raabt til Consuelo; „det er en Dame, der ligger og døer.“

„Luk op!“ raabte et Fruentimmer, der rakte sig ud af Vognen, og hvis Træk vare Consuelo ubekjendte, medens hendes venetianske Dialekt overraskede hende. „Fruen døer, hvis der ikke hurtig kommer Hjælp! Luk op, hvis der er menneskelig Følelse i Jer.“

Consuelo der gav efter for sit Hjertes Tilskyndelse, uden at tænke paa Følgerne, anstrengte sig for at aabne Gitterporten, men der sad en svær Hængelaas for den, og Nøglen til den befandt sig uidentvilt i Fru Virgittes Lomme. Portkloffen blev holdt i No af en hemmelig Tjæder, og alle disse Forsigtighedsregler i et roligt og fredeligt Land

vare ikke saameget møntede paa Tyve og Røvere, som paa at undgaae Forstyrrelser af ubudne Gjæster. Det var derfor Consuelo umuligt at opfylde sit Hjertes Dnske, og hun maatte med Sorg finde sig i alle de Skjældsord, som Kammerjensfruen i sit venetianske Tungemaal udslængede over hende.

„Klobrian, dumme Gesel, der ikke kan aabne en Dør!“
løb det den ene Gang efter den anden.

De tydske Postillonere, der vare roligere og taalmodigere, gjorde sig Umage for at hjælpe Consuelo, men Resultatet blev det Samme! pludselig rakte den syge Dame sig ud af Vinduet og skreg med stærk Stemme og paa daarligt Tydsk: „I Pokkers Navn, gaa dog dit lille Tosseshoved og hent En, der kan lukke op!“

Denne kraftige Tiltale beroligede Consuelo og sagde hende, at Damen dog ikke kunde være paa sit Øverste. Hun vendte sig om til de Reisende og sagde i venetiansk Dialekt:

„Jeg hører ikke til Huset, men har kun tilbragt en Nat her; jeg vil søge at vække Beboerne, men det gaaer ikke saa hurtigt. Er De saa farlig syg, Frue, at De ikke kan slaae Dem en Smule tiltaals her?“

„Jeg skal føde, Dumrian,“ raabte den Reisende „og har ikke Tid til at vente. Løb, skrig, slaa Alting istykker, bring Folk, og Du skal blive rigelig betalt for din Umage.“

Her begyndte hun igjen at give sig ynkeligt. Consuelo følte, at hendes Knæ skjælvede, og at dette Ansigt og denne Stemme ikke vare hende ubekjendte.

„Hvad hedder Deres Frue?“ raabte hun til Kammerpigen.

„Hvad kommer det Dig ved? løb blot, Elendige,“

raabte Kammerpigen i forfærdelig Angst. „Hvis Du spiller Tid, faaer Du ikke en Skilling.“

„Jeg vil heller ikke have Noget af Eder,“ svarede Consuelo heftigt, „men jeg vil vide, hvem I er. Hvis Deres Herfskab er en Sangerinde, saa vil hun blive vel modtaget her, og tager jeg ikke fejl, saa er hun en berømt Sangerinde.“

„Gaa, Du Smaa,“ sagde Damen der var i Barnsnød, og som hvergang der indtraadte en Pause i Smerterne, fik sin Kraft og Koldblodighed tilbage. „Du tager ikke fejl, siig til Beboerne i dette Hus, at den berømte Corilla svæver i Dødsfare, hvis ikke en Christen- eller Kunstnersjæl forbarmer sig over hende. Jeg betaler . . . siig dem, at jeg betaler. Sofia,“ sagde hun til Kammerpigen, „læg mig ned paa Jorden, jeg vil lide mindre, naar jeg ligger udstrakt paa Veien end i denne forbandede Bogn.“

Consuelo ilede hen til Prioriet med den faste Beslutning at gjøre en saa forfærdelig Larm, at den Geistlige nok skulde blive vækket. Hun gav sig ikke engang Tid til at tanke over det sælsomme Tilfælde, der havde bragt hendes Medbeilerinde, Kilden til alle hendes Lidelser, hen til dette Sted — hendes eneste Tanke og Dnsse var at bringe Hjælp. Hun behøvede ikke at banke paa, thi Birgitte var allerede paa Veien tillige med Gartneren og Kammertjeneren og kom hende imøde.

„Det er en nydelig Historie,“ sagde hun i en haard Tone, da Consuelo havde meddeelt hende, hvad der var paaferde. „Gaa ikke derhen, Andreas, og De, Gartner, rør Dem ikke af Pletten! Begriber I da ikke, at det er et aftalt Spil mellem disse Vanditter for at plyndre og myrde os. Det er ganske hvad jeg har ventet! Her streifer en Bande af Kjeltringer omkring, og de, som vi have

givet Tag over Hovedet, de søge nu ved et Paaskud at bringe dem ind i Huset. Gaa og hent Tre Geværer og gjør Jer færdige til at skyde paa denne Dame i Barns-
 nød, der, naar man seer rigtig til, har baade Knebelsharter og Buxer. En Barnesødsel! Troer hun, at vort Hus er et Hospital? vi har ingen Jordemoder her, jeg forstaaer mig ikke paa Sligt, og vor høierværdige Husbond holder ikke af Børnesfig. Hvor kommer en Dame, der er saa langt henne, til at begive sig paa Reise? og gjør hun det, hvis Skyld er det da? kan vi Noget for det? lad hende blive i sin Bogn, hvor hun i al Fald har det ligesaa godt som hos os, der ikke forstaae os paa Sligt."

Denne Tale, som i Begyndelsen var henvendt til Consuelo, fortsattes hele Alleen igjennem og endte ved Gitterporten, henvendt til Corillas Kammerjomfru.

Medens de Reisende søgte at overtale den ubøielige Husholderesse, hvad der endte med en heel Regn af Breibelser og Skjældsord, der veyledes fra begge Kanter, var Consuelo, der stolede paa den Geistliges Godmodighed og Kunstnerkjærlighed, vendt tilbage til Huset. Men sorgjeves søgte hun efter hans Værelse og gif kun vild i den vidtløftige Bygning. Omfider stødte hun paa Haydn, der søgte efter hende og sagde til hende, at han havde seet den gode Canonicus gaae ind i sit Driivhus. De fulgtes ad derhen og saae den ærværdige Herre komme dem imøde med et Ansigt saa friskt og smilende som en Høstmorgen. Da hun saae ham i den smukt vatterede Slobrok komme sig saa venligt imøde, tvivlede hun ikke et Dieblit om, at en saa lykkelig Mand, der havde en saa reen Samvittighed og var velsignet af Forsynet i alle Retninger, gjerne vilde gribe Leiligheden til at gjøre en god Handling. Hun

begyndte netop at tale den stakkels Corillas Sag, da Birgitte pludselig kom til og faldt hende i Talen.

„Nede ved Deres Haveport,“ raabte hun, „holder der en Landstrygerse; det er en Theatersangerinde, som siger selv, at hun er berømt, og som er usorkammet i sin hele Opsørsel. Hun siger, at hun er i Barnsnød, skriger og bander, som om hun havde et heelt Dusin Djevle i Livet, og vil absolut gjøre Barsel hos Dem. Synes De, at det passer sig for Dem?“

Den Geistlige rystede paa Hovedet og vendte sig bort med en Mine, der udtrykte Afsty.

„Herr Canonicus,“ sagde Consuelo, „hvem dette Fruentimmer end er, saa lider hun, og hendes Liv er i Fare saavel som den uskyldige Skabnings, som Gud sætter ind i Verden, og som Religionen byder Dem at modtage kristeligt og faderligt. De vil ikke forstøde den Ulykkelige, De vil ikke lade hende jamre sig og kæmpe med Døden udenfor Deres Dør.“

„Er hun gift?“ spurgte den Geistlige i en kold Tone, efter et Diebligs Estertanke.

„Jeg veed det ikke, det er nok muligt. Men hvad gjør det til Sagen? Gud skjænker hende den Lykke at blive Moder, og han alene har Ret til at dømme.“

„Man har nævnt hendes Navn, Herr Canonicus,“ sagde Birgitte hidst, „og De maa kjende hende, da De har besøgt alle de wienske Komedianter. Hun hedder Corilla.“

„Corilla!“ gjentog han; „hun har allerede været et Par Gange i Wien, og jeg har hørt hende meget omtale. Hun skal have en smuk Stemme, siger man!“

„Saa lad De Haveporten lufte op for hendes Stem-

mes Skyld! hun ligger paa den blotte Jord ude paa Landeveien," sagde Consuelo.

"Men hun har ført en anstødelig Vandel," svarede den Geistlige. "Hun har for to Aar siden forarget hele Wien."

"Der er Folk nok, Herr Canonicus, der misunde Dem Deres Beneficium!" bemærkede Birgitte; "at lade et saadant Fruentimmer nedkomme i Deres Hus vilde ikke blive betragtet som en Tilfældighed, endnu mindre som en Barmhjertighedsgjerning. De veed, at Canonicus Herbert gjør Fordring paa et Sublariat og at han allerede har skaffet en af sine Medbrødre af med et Præbende under det Foregivende, at han forsømte Gudstjenesten for en ung Dames Skyld. Herr Canonicus, et Beneficium som Deres er lettere at tabe end at erholde."

Disse Ord gjorde et hurtigt og afgjørende Indtryk paa den Geistlige. Hans Klogskab sagde ham strax, hvad der var at gjøre, skjøndt han lod, som han slet ikke havde hørt hvad der blev sagt ham.

"Et Par hundrede Skridt herfra," sagde han, "er der et Bærtshus. Lad Damen bringe derhen. Hun vil der forefinde Alt, hvad der er nødvendigt, og det er meget anstændigere for hende at være der end hos en ugift Mand. Gaa og siig hende det, Birgitte, men høfligt, meget høfligt, det beder jeg Dig om. Betegn Postillonens nsigtigt, hvor Bærtshuset er. Og I, mine Børn," sagde han til Joseph og Consuelo, "kom ind med, saa vil vi prøve en Fuga af Sebastian Bach, til Frokosten bliver serveret."

"Herr Canonicus," sagde Consuelo bevæget, "kan De virkelig lade hende være saa hjælpeløs?"

"O vee!" raabte den Geistlige i det samme forferdet, "see blot! min smukkeste Volkameria er visnet i Nat.

Jeg har bestandig sagt til Gartneren, at han ikke vander den tid nok; det er den sjældneste og beundringsværdigste Plante i min Have. Hvilken en Ulykke, Birgitte! Kald mig paa Gartneren, at jeg kan skjælde ham ud."

"Jeg vil først skaffe Dem den berømte Corilla fra Halsen," svarede Birgitte og gif.

"Og det taaler De, det befaler De endogsaa, Herr Canonicus?" raabte Consuelo opbragt.

"Jeg kan ikke gjøre Andet," svarede han med en blid Stemme, men i en Tone, der viste, at hans Beslutning var urokkelig, „plag mig nu ikke mere dermed, men kom og lad os musicere."

"Her er ingen Musiceren mere for os," svarede Consuelo med Kraft, „De vil aldrig blive istand til at forstaae Sebastian Bach, De, der ikke har noget Hjerte i Livet. Jeg forbander Deres Blomster og Frugter og ønsker, at Frostens maa ødelægge dem alle! Gid denne frugtbare Jord, der skjænker Dem Alting i Overflod, kun maa bære Torne og Tidfler for Dem, thi De er hjerteløs og frastjæler Himlens dens Gaver, siden De ikke med dem vil lindre Deres Broders Nød."

Med disse Ord lod Consuelo den Geistlige staae; han saae sig forferdet omkring, som om han var bange for at see Himlens Forbandelse, som denne fyrige Sjæl havde paakaldt, falde knusende ned over hans kostbare Volkamerier og hans elskede Anemoner. Hun styrtede ud af Haven og fulgte bagefter Corillas Bogn, der kjørte i Skridt hen til den elendige Kro, som den Geistlige havde været saa artig at kalde et Bærtshus.

Joseph Haydn, der allerede var vant til at lade sig lede af sin Venindes pludselige Beslutninger, men var begavet med et roligere og mere besindigt Væsen, fulgte efter hende til Kroen, efterat han dog først havde taget sin Reisesæk, sin Musik og i Særdeleshed Violinen med sig, hvilken sidste baade skulde tjene Brødet til dem og være deres Trøst og Opmuntring paa Reisen. Corilla var bleven lagt paa et elendigt Leie; til al Ulykke var der ingen Kone i Barakken, thi Værtinden var paa en Balsfart sex Miil borte, og Pigen havde drevet Koen ud paa Græsgangen. En gammel Mand og et Barn passede paa Huset, og mere forfækkede end glade over at skulle modtage saadanne Reisende, overgave de deres Bolig og Alt, hvad der var i den, til en fuldstændig Plyndring, uden at tænke paa nogen Erstatning. Den gamle Mand var død, og Barnet løb hen til den nærmeste Landsby, der laa en halv Miil derfra for at hente Fordemoderen. Postillonnen brød sig mere om sine Heste, der ikke havde noget at spise, end om den Reisende, og hun, der var overladt til en Kammerpige, som reent havde tabt Hovedet og skreg næsten ligesaa høit som hun selv, opfyldte Luften med et Brøl, der snarere syntes at komme fra en Lovinde end fra et Fruentimmer.

Greben af Angst og Medlidenhed besluttede Consuelo ikke at forlade den ulykkelige Skabning.

„Joseph,“ sagde hun til sin Kammerat, „gaa igjen hen i Prioriet, selv om De skulde blive slet modtaget! man maa ikke være stolt, naar man beder for Andre. Siug til den geistlige Herre, at han maa sende Linned, Kjøbsuppe, Gammelviin, Matratser, Tæpper, kort Alt, hvad en Syg

har Brug for, herhen. Tal venligt til ham, men ogsaa alvorligt, hvis det gjøres nødvendigt; lov ham, at vi ville komme igjen, hvis det ikke kan være Andet, og musicere med ham, naar han blot kommer denne Ulykkelige til Hjælp."

Joseph gif, og den stakkels Consuelo maatte overvære den oprørende Scene, at see en Kvinde uden Tro og Hjerter under Forbandelser og Gudsbespottelser lide for at blive Moder. Det fromme og kydske Barn gyste ved Synet af disse Kvaler, som Intet var istand til at formilde, da kun Brede og Raseri, og ikke nogen hellig Glæde og noget saligt Haab fyldte hendes Hjerter. Hun forbandede sin Skjæbne, sin Reise, den Geistlige og hans Husholderke, ja endogsaa det Barn, som hun skulde bringe til Verden. Hun behandlede sin Kammerpige som et Dyr og gjorde hende ligesom uskicket til at opvarte hende. Til sidst lod hun sig i den Grad henrive af sit Raseri mod den stakkels Pige, at hun sagde til hende:

„Vent Du kun, jeg skal pleie Dig paa samme Maade, naar Du skal til at bide i det sure Æble, thi Du er ogsaa frugtsommelig, det veed jeg. Bort fra mine Dine, Du staaer mig kun iveien og gjør mig rasende.“

Ude af sig selv af Skam og Forbittrelse, gif Sofia ud af Stuen for at give sine Taarer Luft, og Consuelo, der blev alene tilbage med Anzoleto's Elskede, forsøgte paa at berolige hende og staae hende bi. Midt i sit Raseri og sine Smerters beholdt Corilla et vist brutalt Mod, en vild Kraft, hvori hele hendes ubændige og haarde Naturs Rygesløshed aflørede sig. Naar hun havde et Dieblit No, fik hun strax hele sin Fatning og kunde endogsaa være lystig.

„For Pokker!“ sagde hun pludselig til Consuelo, hvem

hun ikke kunde kjende igjen, da hun altid kun havde seet hende i Afstand eller paa Scenen i ganske andre Costumer end det, hun nu havde paa. „Det er en smuk Historie, og intet Menneſſe vil troe mig, naar jeg fortæller, at jeg er nedkommet i en Kneipe og under Hænderne paa ſaadan en Doktor, thi Du ſeer mig ud ſom en rigtig Zigeuner med dit brune Anſigt og dine ſtore ſorte Dine. Hvem er Du? hvorfra kommer Du? hvorledes kommer Du herhen, og hvorfor varter Du mig op? Au! ſtille, ſiig ikke et Ord, jeg kan ikke høre det, thi nu ſmerter det mig igjen. Ai, misera me! hvis jeg blot ikke døer. O nei, jeg døer ikke, jeg vil ikke døe! Zingaro, Du forlader mig da ikke? Bliv her, bliv her og lad mig ikke døe, hører Du.“

Hun begyndte igjen at ſkrige og udstøde Eder og Beſpottelſer.

„Fordømte Unge!“ ſkreg hun; „gid jeg kunde rive Dig ud af min Side og kaſte Dig fra mig!“

„O, tal ikke ſaaledes!“ raabte Conſuelo halv forſtenet af Stræk; „De vil blive Moder, De vil blive lykkelig, og naar De har ſeet Deres Barn, vil De ikke beklage, at De har maattet lide alt dette.“

„Jeg?“ ſagde Corilla med cyniſt Koldblodighed; „troer Du virkelig, at jeg vil elſke dette Barn? nei, Du tager fejl. So, det er en net Fornøiſe at blive Moder — ſom om jeg ikke vidſte, hvad det er! at lide ved Fødselen, ſlide ſig op for at holde Livet i ſaadan en Unge, ſom bliver fornægtet af ſin Fader, at ſee den lide ſelv og ikke vide, hvad man ſſal gribe an med den, og lide igjen over at man maa ſtilles fra den — thi i Grunden holder man dog af de Unger. Men denne her vil jeg ikke holde af. Nei, ved Gud, jeg vil ikke holde af den! Jeg vil hade den, ſom jeg hader dens Fader.“

Og Corilla skreg igjen i et Udbrud af forfærdelig Pine: „Ha, tre Gange forbandet være Faderen til dette Barn!“

Uartikulerede Skrig kvalte hendes Ord; hun rev det Tørklæde istykker, som bedækkede hendes svære og soulmende Bryst, greb Consuelos Arm, og idet hun i sin Kval trykkede Neglene ind i den, brølede hun: „Forbandet være den skjændige, den nederdrægtige Anzoletto!“

I samme Dieblik kom Sofia ind i Stuen, og et Kvarteer efter havde hendes Frue født. Hun rev i Hast et Par Kuffter op og kastede noget Tøi hen til Consuelo. Det var tilfældigviis en Theaterkaabe af guult Aflast med Borter af Flitterguld. Heri svøbtes Anzoletos og Corillas Barn.

„Trøst Dem, Frue,“ sagde Kammerpigen i en godmodig Tone, „De er kommen godt fra det og har faaet Dem en smuk lille Pige.“

„Pige eller Dreng, det er ligegodt, men jeg er fri for Smerter, det er Hovedsagen,“ svarede Corilla, idet hun støttede sig paa Albuen uden engang at see paa sit Barn; „giv mig et dygtigt Glas Viin.“

Joseph havde bragt af den allerbedste Viin med sig fra Prioriet, thi den høierværdige Canonicus havde godmodigt udfsonet sin Uret, og snart var den Syge rigelig forsynet med Alt, hvad hendes Tilstand udfordrede. Corilla greb med fast Haand efter Sølvbægeret, som man rakte hende, og tømte det som en Markententerske; derpaa kastede hun sig paa de bløde Sengklæder, som den gode Canonicus havde skiftet, og sov strax ind med den fuldkomne Sorgløshed, der følger med et Legeme af Jern og et Hjerte af Sten. Medens hun sov, blev Barnet ordentlig svøbt, og Consuelo hentede ude fra Marken en

Ged, der blev dets første Amme. Da Moderen vaagnede, lod hun Sofia reise sig op i Sengen, drak igjen et Glas Biin og saldt i Tanker. Consuelo der havde Barnet paa Armen, ventede, at den moderlige Omhed skulde vaagne, men Corilla havde ganske andre Ting i Hovedet. Hun intonerede et dybt C og løb op ad en Scala paa to Dec-taver, derpaa klappede hun i Hænderne og raabte:

„Bravo, Corilla, din Stemme har ikke tabt sig, og Du kan føde ligesaa mange Børn, som Du vil.“

Derpaa brød hun ud i en lydelig Latter, omfavnede Sofia, trak en Diamantring af Fingeren og stak den paa hendes, idet hun sagde: „Tag den til Trøst, fordi jeg har skjældt Dig ud. Hvor er saa den lille Abekat? o, min Gud!“ raabte hun og saae paa Barnet, „hun er jo blond, og hun ligner ham. Saa meget desto værre! Luf ikke saamange Ruffexter op, Sofia! Hvad tænker Du paa? troer Du, at jeg har Lyst til at blive her? gaa din Vej! Du er et Tosskehoved og veed ikke, hvad det vil sige at leve. I Morgen tager jeg herfra; men Du Zigeuner-dreng der! Du holder jo Barnet, som om Du kunde være et Fruentimmer! Hvor meget skal Du have for din Pleie og din Uleilighed? Veed Du vel Sofia, at jeg aldrig i mit Liv er bleven bedre betjent? Du er nok fra Benedig, min lille Ven? har Du hørt mig synge der?“

Consuelo svarede ikke paa alle disse Spørgsmaal, thi Corilla indgjød hende Afsky. Hun overgav Barnet til Pigen, der imidlertid var kommen hjem og syntes at være en skikkelig Person; derpaa raabte hun paa Joseph og gif tilbage med ham til Prioriet. „Jeg havde ikke troet,“ sagde denne, „at vi skulde tiere denne Vej. Den gode Canonicus syntes dog at skamme sig over sin Opsørsel, skjøndt han var meget venlig og anstillede sig munter.“

Med al hans Egoisme er han dog ikke noget slet Menneske. Han har vist sig meget villig til at sende Corilla Alt, hvad der kan være hende til Nytte."

"Jeg vil ogsaa see at formilde den stakkels Canonicus, og da Corilla ikke er død, da, som man pleier at sige, Moder og Barn ere i bedste Velgaaende, da vor Canonicus har bidraget saameget dertil, som han kunde, uden at sætte sit Beneficium paa Spil, saa vil jeg takke ham. Jeg har forresten mine Grunde, hvorfor jeg vil blive i Prioriet, til Corilla er reist. Du skal erfare dem i Morgen."

Birgitte var gaaet hen til et Meieri i Nabolaget, og Consuelo, der var fattet paa at skulle støde sammen med denne Cerberus, havde den Fornøielse at blive modtaget af den godmodige og forekommende Andreas.

"Kom kun herind, mine unge Venner," raabte han til dem, idet han aabnede Døren til sin Herres Bærelse, "min Herre er i et skrækkeligt Humeur i Dag, han har næsten ikke nydt Noget til Frokost og sovet skrækkelig uroligt, han har ogsaa havt en dobbelt Sorg, thi, for det Første har han mistet sin smukkeste Voklameria, og for det Andet har han maattet opgive Haabet om at høre nogen Musik i Dag. Lykkeligviis komme I igjen, og nu vil han dog have en Sorg mindre."

"Mon han gjør sig lystig over sin Herre, eller over os?" sagde Consuelo til Joseph.

"Sagtens over Begge," svarede Hayden, "men hvis hans Herre ikke er vred paa os, vil vi mere os godt i Dag."

Langt fra at vredes paa dem, modtog den gode Canonicus dem med aabne Arme, tvang dem til at spise Frokost og satte sig saa hen til dem ved Claveret. Con-

sueto vidste at bringe ham til at forstaae de beundringsværdige Præludier af Sebastian Bach, og for at sætte ham rigtigt i godt Humeur sang hun de smukkeste Arier af sit Repertoire for ham, uden at forandre sin Stemme og uden at forraade altfor megen Frygt for, at han skulde gjette sig til hendes Kjon og Alder. Den gode Canonicus vilde nu engang ikke mærke Noget og kun svælge i Nydelsen af de herlige Melodier. Han var virkelig en lidenskabelig Musikelsker, og hans Henrykkelse bar i den Grad Præget af dyb Følelse og hellig Andagt, at det næsten rørte Consuelo.

„Alt, mit kjære, fortræffelige og lykkelige Barn!“ raabte han med Taarer i Dinene, „Du gjør denne Dag til den smukkeste i mit Liv; men hvad skal der for Fremtiden blive af mig? nei, jeg kan ikke udholde Savnet af en saadan Nydelse og vil fortæres af Kjedsommelighed, jeg vil ikke mere have Lyst til at musicere, thi min Sjæl er nu fuld af et Ideal, som vil gjøre mig kjed af alt Andet. Der er Intet, som jeg kan elske mere, ikke engang mine Blomster . . .“

„Deri vil De have stor Uret, Herr Canonicus,“ svarede Consuelo, „thi Deres Blomster syngte langt bedre end jeg.“

„Hvad siger De, syngte mine Blomster? det har jeg endnu aldrig hørt.“

„Fordi De aldrig har lyttet til dem; jeg har hørt dem i denne Morgenstund, jeg har beluret deres Hemmeligheder og forstaaet deres Melodier.“

„Du er et forunderligt Barn!“ raabte han og klappede hende paa Hovedet; „Du gaaer ved en Tiggerstav, og Du skulde bæres i Triumf. Men sig mig, hvem er Du, og hvor har Du lært alt det, som Du kan?“

„Det er Tilfældet, Herr Canonicus, Natur . . .“
 „Vil Du have mig til Bedste?“ spurgte han i en
 skjelmst Tone. „Naar vi see os om, er Du vel en Søn
 af Caffarelli eller Farinelli! Men hør, Børn,“ vedblev
 han med Alvor og Liv, „I maae ikke forlade mig. Bliv
 hos mig — jeg vil sørge for Jer. Jeg er velhavende —
 det skal I ogsaa være. Jeg vil være for Jer, hvad
 Gravina var for Metastasio, det skal være min Lykke og
 min Stolthed! lev hos mig, I behøve blot at lade Jer
 indvie i de første Grader. Jeg skal nok hjælpe Jer til et
 smukt Beneficium, og efter min Død skal I forefinde en
 ganske artig lille Sum, som jeg har sparet sammen, og
 som jeg ikke agter at efterlade til den Stjændegjæst, den
 Birgitte.“

Idet han sagde dette, traadte Birgitte hurtig ind og
 hørte netop de sidste Ord.

„Og jeg,“ raabte hun med skrigende Stemme og
 med Taarer i Øinene, „jeg agter heller ikke at blive
 længer hos Dem. Jeg har længe nok offret min Ung-
 dom og mit gode Navn og Rygte for en utaknemmelig
 Herre.“

„Din Ungdom, dit gode Navn og Rygte?“ afbrød
 han hende satirisk uden at komme ud af Fatning, „Du
 tager Munden for fuld, min gode Gamle. Hvad Du
 behager at kalde din Ungdom er netop det, der beskytter
 dit Rygte.“

„Ja, spot De kun,“ svarede hun, „men bered Dem
 paa ikke at see mig mere. Jeg forlader paa Stedet dette
 Hus, hvor der hverken hersker Orden eller Anstændighed.
 Jeg har villet afholde Dem fra at begaae Daarskaber,
 at bortkaste Deres Formue, at opgive Deres Værdighed,
 men jeg seer, at Alt er forgjeves, Deres svage Charakter

og Deres onde Stjerne styrte Dem i Fordærvelse, og de første de bedste Markstrigere, der faldt Dem i Hænderne, kan forrykke Hovedet paa Dem, saa at De lader Dem flaae lige ind til Skindet. Deres Collega, Herr Canonicus Herbert, har allerede længe villet have mig i sin Tjeneste og har tilbudt mig langt bedre Conditioner end dem, jeg har her; jeg har faaet nok af dette Liv her; vil De bare opgjøre, hvad jeg har tilgode, thi jeg vil ikke blive en Nat mere i Deres Hus."

"Er det saadan fat?" sagde den Geistlige i en rolig Tone, "nu vel, Birgitte, saa gjør Du mig en stor Tjeneste, og jeg ønsker blot, at det aldrig maa fortryde Dig! Jeg har endnu aldrig jaget Nogen bort, og jeg er saa langmodig, at om jeg saa havde Fanden selv i min Tjeneste, saa vilde jeg neppe vise ham Døren; men naar han vil gaae selv, saa ønsker jeg ham Lykke paa Reisen og synger endogsaa et Magnificat efter ham. Gaa saa, Birgitte, og pak dit Tøi sammen, og hvad din Løn angaaer, saa kan Du blot opgive, hvad Du skal have. Beregn Dig kun saameget, som Du selv vil, men see blot til, at Du kommer hurtigt herfra."

"Al, Herr Canonicus," sagde Hayden, hvem denne huslige Scene gik til Hjertet, "De vil dog vist smerteligt komme til at savne det gamle Tjende, der synes at hænge saa fast ved Dem . . ."

"Ja, hun hænger fast ved mit Benefiz," svarede han, "og det Geneste, jeg vil komme til at savne, er hendes gode Kaffe."

"De vil nok vænne Dem til at drikke anden Kaffe istedet, Herr Canonicus," sagde den ulige strengere Consuelo, "og deri vil De gjøre vel. Li Du stille, Joseph, og tag ikke hendes Parti. Jeg tør sige det i hendes Dine,

fordi det er Sandhed: hun er ond og har en skadelig Indflydelse paa sin Herre. Han er godmodig og af Naturen ædel og godgjørende, men dette Fruentimmer gjør ham til en Egoist. Hun kvæler hans Hjertes gode Tilskyndelser, og hvis han beholder hende, vil han tilsidst blive ligesaa haard og umenneskelig, som hun selv er. Tilgiv mig, Herr Canonicus, at jeg siger det reentud, men De har ladet mig synge saameget, og De har exalteret mig saa stærkt, at jeg maaskee er en lille Smule ude af mig selv. Hvis jeg er i en Slags Ruus, saa er det Deres egen Skyld, men vær De vis paa, at Sandheden taler ud af denne Ruus, fordi den er af ædel Natur og fremdrager Alt hos os, hvad der er virkelig godt; den lægger os Hjertet paa Tungen, og jeg taler i dette Dieblit af mit fulde Hjerte. Bliver jeg først rolig igjen, saa vil jeg være mere ærbødig, skjøndt ikke mindre oprigtig. Tro De mig, jeg tragter ikke efter Deres Formue, jeg er ikke lysten efter den og behøver den ikke; det beroer kun paa mig selv, saa kan jeg fortjene mere end De, og Kunstnerlivet er jo saa omskiftende, at De maaskee kommer til at overleve mig. Maaskee er det mig forbeholdt, at betænke Dem i mit Testament, af Taknemmelighed fordi De vilde sætte mig ind i Deres. I Morgen forlader jeg Dem, og vi sees maaskee aldrig mere, men jeg forlader Dem med Hjertet fuldt af Glæde, Agtelse og Erkjendtlighed, naar De affediger Fru Birgitte."

Consuelo talte med saamegen Ild, og hendes aabne Charakter speilede sig i den Grad i alle hendes Træk, at den Geistlige stod som ramt af et Lyn.

"Gaa, Birgitte," sagde han til sin Husholderesse med Værdighed og Fasthed, "Sandheden taler ud af dette Barns Mund. Gaa, thi Du har i denne Morgenstund

forlede mig til en slet Handling, og Du vilde kunne forlede mig til endnu mange flere, thi jeg er svag og tidt altfor frygtsom. Gaa, da Du kun gjør mig ulykkelig, og det aldrig kan være til Held for Dig selv. Gaa," søiede han smilende til, „thi Du begynder nu at brænde dine Bønner for stærkt og at give mig suur Fløde til Kaffen."

Denne sidste Bebreidelse var mere krænkende for Birgitte end alt det Dvrige, og hendes Stolthed, der blev krænket paa det føleligste Punkt, bragte hende til at forstumme. Hun rettede sig, kastede et medlidende, næsten foragteligt Blik paa den Geistlige og gif med theatralff Anstand ud af Døren. To Timer efter forlod denne de-throniserede Dronning Prioriet, som hun ikke glemte at plyndre lidt forinden. Den Geistlige vilde ikke bemærke det, og af den Glæde, der straaledede ud af hans Ansigt, kunde Haydn see, at Consuelo havde gjort ham en virkelig Tjeneste. Efter Bordet laavede hun, for at han ikke skulde have noget Savn, Kaffe til ham paa venetiansk, og denne Kaffe er den bedste i Verden. Andreas studerede strax under hendes Veiledning, hvorledes hun bar sig ad, og den gode Canonicus erklærede, at det var den bedste Kaffe, han havde drukkit i sit Liv. Om Aftenen blev der musiceret, efterat man havde ladet spørge til Corillas Befindende, og det hed, at hun allerede var oppe og sad i den bløde Lænestol. Det var en prægtig Aften, og man gjorde endnu i Maaneskinnet en Spadseretour igjennem Haven. Støttet til Consuelos Arm vedblev den Geistlige at trygle hende om, at hun skulde tage en geistlig Grad og blive hos ham som hans Adoptivson.

„Tag Dem i Agt," sagde Joseph, da de gif op sam-

men til deres Bærelser; „den gode Canonicus gaaer hen og bliver alvorlig forelsket i Dem.“

„Man maa paa Reise ikke tage det altfor nøie,“ svarede hun. „Jeg bliver ligesaa lidt Abbate, som jeg er bleven Trompeter. Herr Meyer, Grev Hobitz og den gode Canonicus have Allesammen gjort Regning uden Bært.“

20.

Consuelo ønskede imidlertid Joseph Godnat og lufte sig inde i sit Bærelse, uden at tale et Ord om, at de næste Morgen, hvad han havde ventet, skulde bryde op med Dag. Hun havde sine Grunde til ikke at paaskynde Afreisen, og Joseph glædede sig til, at de endnu skulde tilbringe nogle Timer i det allerkjæreste Hus og fortsætte det herlige Canonicusliv, som slet ikke mishagede ham. Consuelo sov denne gang længer end sædvanlig og indfandt sig først til den anden Frokost. Hendes Bært var vant til at staae tidlig op, nyde strax en let og uskadelig Frokost, gjøre en Tour ned i Haven, besøge sine Drivhuse, holde Revue over sine Blomster med Breviaret i Haanden og saa sove en lille Stund igjen, til Gaffelsfrokosten blev serveret.

„Vor Nabo, den Reisende befinder sig vel,“ sagde han til sine unge Gæster, saasnart han saa dem træde ind til sig. „Jeg har sendt hende Frokost med Andreas; hun bad ham takke mig meget for min Opmærksomhed, og da det er hendes Forsæt endnu i Dag at reise videre til Wien, hvad der oprigtigt talt er i høieste Grad ullogt, saa ønsker hun indstændigt, at De vil besøge hende, for at

hun kan vise sig erkjendtlig for den menneskefjærlige Iver, hvormed De har staaet hende bi. Altsaa, Børn, spisef hurtig Frokost og gaaer hen til hende: hun har uden Tvivl en smuk Foræring i Veredskab til Eder."

"Vi vil tvertimod spise saa langsomt, som det behager Dem, Herr Canonicus, og den fremmede Dame agte vi slet ikke at besøge; hun trænger ikke mere til os, og vi trænge ikke til hendes Foræringer."

"Besynderlige Barn," sagde den Geistlige forundret. "Din romanagtige Uegennyttighed og din entusiastiske Høimodighed har i den Grad vundet mit Hjerte, at jeg godt indseer, at jeg aldrig vil kunne skilles fra Dig."

Consuelo smilede, og man satte sig til Bords. Maaltidet var udsøgt og varede rigeligt et Par Timer; men der kom en Dessert, som den Geistlige mindst havde ventet sig.

"Høiærværdige," sagde Andreas i Døren, "her er Moer Bertha, Bærtinden nede fra Kroen, og hun bringer Dem en stor Kurv fra den fremmede Dame."

"Det er sagtens det Sølvstøi, som jeg har laant hende," svarede den Geistlige. "Tag Du imod det, Andreas, thi det falder ind under dit Departement. Hun rejser altsaa uigjenkaldelig?"

"Hun er allerede reist, Høiærværdige."
"Allerede? hvilken en Galsskab! Hun vil altsaa med Magt af med Livet, det Pockers Fruentimmer!"

"Nei, Herr Canonicus," sagde Consuelo, "hun tager ikke Livet af sig, og det vil hun ikke heller."

"Naa, Andreas, hvorfor staaer Du der og seer saa høitidelig ud?" sagde den Geistlige.

"Høiærværdige, Moer Bertha har vægret sig ved at levere mig Kurven; hun siger, at hun vil kun overrække

den til Dem selv, og at hun absolut maa tale med Dem."

"Naa, det kalder jeg en overdreven Samvittighedsfuldhed med betroet Guds. Lad hende komme ind, for at den Ting kan faae en Ende."

Den gamle Kone traadte ind, neiede dybt og satte en stor tilbækket Kurv paa Bordet. Consuelo befølte den ivrigt, medens den Geistlige vendte sig om til Moer Bertha; Consuelo skjød Tørklædet lidt tilside og lagde det derpaa tilrette igjen, idet hun hviskede til Joseph:

"Det har jeg ventet, og derfor er jeg bleven her. Jeg vidste godt, at Corilla vilde bære sig saaledes ad."

Joseph, der ikke havde haft Tid til at lægge Mærke til Kurvens Indhold, saae forundret paa hende.

"Naa, Moer Bertha," sagde den gode Canonicus, "J bringer mig de Sager igjen, som jeg har laant Eders Gjaester. Det er godt nok; jeg har ikke tvivlet et Dieblif derom og behøver ikke at see efter, om det er der Alt-sammen; jeg er vis paa, at der mangler slet Intet."

"Høiærværdige," svarede den Gamle, "alt det har min Pige bragt herhen, og jeg har selv afleveret det til Deres Folk. Der mangler slet Intet, derfor er jeg ganske rolig; men denne Kurv har jeg maattet sværge paa, at jeg vilde bringe Dem selv, og hvad den indeholder, veed De nok selv ligesaa godt som jeg."

"Jeg vil lade mig hænge, om jeg veed det," sagde den Geistlige, idet han ligegyldigt strakte Haanden ud efter Kurven; men hans Haand stivnede pludselig ligesom rørt af et Slag, og han blev staaende med aaben Mund, da Tørklædet pludselig rørte sig, gled tilside, og en lille nydelig rosenrød Barnehaand stak frem med en Bevægelse, som om den greb efter hans Fingre.

„Ja, Høiærværdige!“ sagde den Gamle med et glad og tillidsfuldt Smil, „der har De hende, og hun er baade frisk og sund og munter og livsglad.“

Den Geistlige var maaløs af Forbauselse, og den Gamle vedblev:

„Deres Høiærværdighed har jo forlangt hende af Moderen, for at opdrage hende som Deres eget Barn. Det har kostet den stakkels Dame meget at beslutte sig dertil, men da vi alle sagde til hende, at hendes Barn umulig kunde komme i bedre Hænder, befalede hun det omfider Gud i Vold og gav det til mig, for at jeg skulde bringe det hen til Dem. Endnu da hun steg ind i Vognen, raabte hun til os: „Siig til denne fortræffelige Canonikus, denne hellige Mand, at jeg ikke længe skal misbruge hans Godhed; jeg kommer snart igjen for at hente min lille Pige og skal da betale Alt, hvad han har lagt ud for mig. Da han absolut selv vil sørge for at skaffe det en god Amme, saa tag denne Pung og bed ham at dele Indholdet mellem Ammen og de to smaa Musikanter, der i Gaar pleiede mig saa omhyggeligt, forudsat at de endnu ere hos ham. Hvad mig angaaer, saa har hun betalt mig mit Tilgodehavende, og jeg har intet Mere at forlange, jeg er fuldkommen tilfreds.“

„Saa I er tilfreds!“ raabte den Geistlige i en tragikomisk Tone. „Det glæder mig særdeles; men vil I nu blot være saa god at tage denne Pung og denne lille Marekat hjem med Eder igjen! den, som har faaet Pengene, maa opdrage Barnet.“

„Opdrage Barnet, jeg? af, Deres Høiærværdighed, jeg er altfor gammel til at plages med en Nysøbt. Saa-
dan en lille Ting skriger hele Natten, og hvorvel min

Mand er noget døv, saa vil han dog meget frabejde sig saadant et Selfsab.“

„Men jeg da! Har I gjort Regning paa, at jeg skulde paatage mig saadan en Plage, saa har I taget feil jeg betaffter mig.“

„Men Deres Høiærværdighed har jo dog forlangt Barnet.“

„Har jeg? hvem Pokker har bildt Jer det ind?“

„Deres Høiærværdighed har jo skrevet et Brev i denne Morgenstund.“

„Har jeg? hvor er det Brev, maa jeg spørge? viis mig det Brev!“

„At hellige Gudsmoder! Deres Brev har jeg rigtig nok ikke seet, og der er jo heller Ingen hjemme hos os, der kan læse; men Herr Andreas var jo hos os i Morges for at høre til den fremmede Dame, og saa sagde hun til os, at han havde havt et Brev med. Vi troede det naturligtviis, vi ere jo enfoldige Folk, og hvor kunde vi Andet?“

„Det er jo en skammelig Løgn og en rigtig Zigeunerstreg,“ raabte den Geistlige, „og I spiller under Dække med den Her! Afsted, siger jeg, og skaf mig den Unge fra Halsen! Siv den tilbage til Moderen, eller behold den selv og gjør med den, hvad I vil — jeg vasser mine Hænder. Skal det være en Maneuver for at afpresse mig Penge, saa lad gaae! dem skal I faae. Jeg nægter aldrig Nogen en Almisse, ikke engang Rænkfæmede og Sjøglere, thi det er den eneste Maade, hvorpaa man kan blive fri for saadant Pak, men hvis I troer, at jeg tager Barnet i Huset, saa tager I mærkelig feil! Pak Jer derfor bort jo før jo heller.“

„Det gjør jeg ikke, med Deres Høiærværdigheds

Tillabelse," svarede den Gamle i en fast Tone. „Jeg har aldrig lovet at tage Barnet til mig. Jeg veed altfor godt, hvorledes det gaaer til med Sligt. Først give de En en Smule rede Penge og love Guld og grønne Skove, men saa hører man ikke mere til dem og har Barnet paa Halsen. Og saadanne Børn due til ingen Ting, de ere af Naturen skrøbelige og tillige overmodige — man veed ikke hvad man skal gjøre med dem. Er det Dreng, saa har de Gang til at blive Kjeltringer, er det Pigebørn, saa er man endnu værre deran! Nei, paa min Tro, vil vi ikke vide Noget af Barnet, hverken jeg eller min Gamle. Man har sagt til os, at Deres Høiærværdighed har forlangt Barnet, vi har troet det, og der er det; her er Pengene med, og saa er vi kvit. Spille under Dække? nei, vi forstaae os ikke paa saadanne Streger, og det er sagtens kun en Spøg af Deres Høiærværdighed, naar De troer, at vi ville trække Dem op. Jeg er Deres underdanige Tjenerinde og gaaer nu min Vej. Der er Pillegrimme hjemme i Huset, og de har altid en forstrækkelig Tørst.“

Den Gamle gjorde mangfoldige Knixs og gif ud af Døren, men hun kom strax efter tilbage og sagde:

„Jeg havde reent glemt, at Barnet skulde hedde Angelica eller saadant Noget, det er nok Italiensk, troer jeg.“

„Angiolina, Anzoletto!“ sagde Consuelo.

„Ja, det er ganske rigtigt, saadan var det,“ sagde den Gamle, knixsede endnu engang for den Geistlige og gif roligt bort.

„Naa, hvad sige I til den Historie?“ sagde han ganske betuttet til sine Gæster.

„Jeg finder, at den er Den ganske værdig, som har

udspekuleret den," svarede Consuelo, idet hun tog Barnet, der begyndte at blive utaalmodig, ud af Kurven og gav det af en Skop, der stod paa Bordet, et Par Skeefulde lunken Mælk.

"Denne Corilla maa jo være en sand Djævel," sagde den Geistlige; "kjender De Noget til hende?"

"Kun efter Rygtet, men nu kjender jeg hende tilbunds og De vel ogsaa, Herr Canonicus."

"Ja, men det hører til de Bekjendtskaber, som jeg helst vil være fri for. Men hvad gjør vi med det stakels forladte Barn?" spøiede han til og saae medlidende paa det.

"Jeg vil," sagde Consuelo, "bringe det til Deres Gartnerkone; jeg saae i Gaar, at hun havde en smuk Dreng paa en fem sex Maaneder ved Brystet."

"Ja, gjør det," sagde han, "eller, hvad der er bedre, ring paa hende og lad hende komme herover og tage imod det. Hun vil nok kunne paavise os en Amme fra en eller anden Forpagtergaard her i Nærheden det vil da sige heller ikke altfor nær, thi det kan bringe en geistlig Mand i Dmtale nok, naar man seer, at han tager sig af et Barn, der er dumpet ned i hans Hus ligesom fra Skyerne."

"I Deres Sted, Herr Canonicus, vilde jeg sætte mig ud over saadanne Jammerligheder, jeg vilde ikke ændse saadanne Bagtalelser og bære mig ad, som om de umulig kunde gjælde mig. Hvad nytter det at have ført et vilt og hæderligt Liv, naar det ikke skulde sikke os en rolig Samvittighed og Lov til at gjøre noget Godt. Huff paa, at dette Barn er Dem anbetret. Hvis det bliver daarligt pleiet, fordi De ikke har det under Opsigt, hvis det sygner og døer, saa vil De evigt bebreide Dem det."

„Hvad er det, Du der siger? er dette Barn anbetret mig? har jeg modtaget dette Depositium? skal da Andres Kjærlingestreger kunne paabyrde os saadanne Pligter? Du gaaer for vidt, mit Barn, Du snakker over Dig.“

„Nei, kjære Herr Canonicus,“ svarede Consuelo, der blev bestandig varmere, „der gjør jeg ikke. Den slette Moder, der forlader sit Barn, har vistnok ingen Ret til at byde over os, men den, der styrer den Ufsødtes Skæbne, den, hvem De er evig ansvarlig derfor, det er Gud. Ja, Gud er det, der har havt sine særlige Hensigter med den uskyldige Skabning, og som har seet paa det i sin Forbarmelse, da han gav Moderen den dristige Tanke, at anbetroe det til Dem. Alt, Herr Canonicus, tænk paa den hellige Vincent de Pauls Exempel, der gif omkring og opsamlede de stakkels Forældreløse paa Husenes Trapper, og forstod saa ikke denne, som Forsynet har lagt i Deres Skjød. Hvis De gjorde det, saa troer jeg, at det vilde bringe Dem Ulykke, og Verden, der trods al sin Ondskab har en vis Retfærdighedsfølelse, vilde med et Skin af Sandhed sige, at De sagtens havde Deres Grunde til at fjerne dette Barn. Nei, behold det hos Dem, saa vil man tvertimod ikke kunne underlægge det nogen anden Bevæggrund end den eneste sande: Deres Barmhertighed og Deres Menneftjærlighed.“

„Du kjender ikke Verden,“ sagde den Geistlige, der var dybt bevæget og allerede begyndte at valle. „Du er et Naturbarn, der selv er ærlig og dydig, men Du kjender fremfor Alt ikke Geistligheden, og Birgitte, den onde Birgitte, vidste godt hvad hun sagde i Gaar, da hun hentydede til visse Personer, der misunde mig min Stilling og uop-hørlig arbeide paa at kaste mig af Sadlen. Jeg kan talke Hans Høifalige Majestæts Protektion for mine Beneficier.

Keiserinde Maria Theresia har ligeledes protegeret mig, saa at jeg blev Jubilar, endnu før min Alder berettigede mig til det. Nu vel, hvad vi troe at have af Kirken er os aldrig uomstødeligt sikkert. Over os og over de Souverainer, der begunstige os, have vi endnu en Herre, nemlig Kirken. Ligesom den erklærer os for skikket, saasnart det er den behageligt, selv om vi ikke ere det, saaledes erklærer den os for uskikket, naar det behager den, selv om vi have ydet den nok saa store Tjenester. Vor Stiftsbiskop og hans Raad kunne, naar de ere indtagne imod os, paaføre os Proces, stævne os til at møde for sig, dømme os og, under Paaskud af slet Opførsel, et uordentligt Liv eller en anstødelig Vandel, affætte os og overdrage hvad der var givet os til andre Creaturer. Himlen er mit Vidne til, at mit Liv er ligesaa reent som det Barns, der blev født i Gaar. Og dog, hvis jeg ikke havde iagttaget den yderste Forsigtighed i al min Gjøren og Læden, vilde al min Dyd ikke have været tilstrækkelig til at beskytte mig mod ondskabsfulde Angreb. Jeg har aldrig gjort synderlig Cour til Prælaterne, det er Noget, som min Indolents, maaskee ogsaa en vis Stoltthed af min Fødsel aldrig har tilladt mig. Jeg har Misundere i Capitlet"

„Men De har Maria Theresia for Dem, og hun er en høi Sjæl, en ædel Kvinde og en søm Moder,“ svarede Consuelo. „Hvis hun var her og skulde dømme Dem, og De sagde hende i den Tone og med dette Udtryk, som Sandheden alene har: „Min Dronning, jeg har et Dieblid vaklet imellem Frygt for at give mine Tjender Baaben ihænde imod mig og Trang til at lægge den Menneskekjærlighed for Dagen, der er min Stands fornemste Dyd; jeg har seet for mig paa den ene Side Bagvaskelser og Intriguer, som jeg kunde komme til at bukke under for,

og paa den anden Side et staffels af Gud og Mennesker forladt Væsen, der ikke havde Andet at tye hen til end min Medlidenhed, og jeg beslutter mig til at vove mit Rygte, min No og mine Indkomster for at udføre et Troens og Barmhjertighedens Værk." — Det tvivler jeg ikke om, at hvis De talte saaledes til Maria Theresia, saa vilde hun, der formaaer Alt, give Dem et Palads istedenfor et Priori og et Bispedomme istedenfor et Canonicat. Har hun ikke overøst Metastasio med Cresbeviser og Rigdomme, alene fordi han skriver Vers? hvad vilde hun ikke gjøre for Dyden, naar hun belønner Talentet paa den Maade? Nei, Høiærværdige, De vil beholde denne staffels Angiolina i Deres Hus, Deres Gartnerkone vil opfostre hende, og De vil senere selv opdrage hende i Gudsfrugt og Dyd. Hendes Moder havde gjort hende til en Djævel, og De vil gjøre hende til en Engel."

"Du gjør med mig, hvad Du vil," sagde den Geistlige, der var bleven saa blød og bevæget, at hans Yndling fik Lov at lægge Barnet i hans Skød, „godt! i Morgen tidlig vil vi døbe Angelica, og Du skal staae Fadder til hende. Ring nu, at vi kan kalde paa Ammen og saa Guds Billie skee! Hvad Pungen angaaer, som Corilla har sendt . . . (hvad Pokker, her er halvtredstindstyve venetianske Zechiner) saa behøve vi dem ikke, jeg tager Barnets Underholdning paa mig baade nu og i Fremtiden, hvis det ikke kræves tilbage. Tag Du dette Guld, det tilkommer Dig hovedsageligen for den sjeldne Dyd og Værløshed, som Du i denne Sag har lagt for Dagen."

"Guld til mig!" raabte Consuelo, idet hun viste Pungen fra sig med Afsty, „og det Corillas Guld, Prisen for hendes Løgn og maaskee hendes Prostitution! Ak, Herr Canonicus,

selv Synet af det besudler. Uddeel De det til de Fattige, det vil bringe vor stakkels Angelica Lykke."

21.

Maaskee for første Gang i sit Liv kunde den Geistlige ikke sove; han var i en besynderlig Sindsforfatning og Dphidselse, hans Hoved myldrede af Accorder, Melodier og Modulationer, som en let Slummer hvert Dieblit afbrød, og som han i de vaagne Mellemrum uvilkaarlig, ja med en Slags Modstræben igjen søgte at gribe og sammenknytte, uden at det nogensinde lykkedes ham. Han kunde udenad de smukkeste Steder af de Ting, som Consuelo havde sunget for ham; han hørte dem klinge igjen i sine Dren og i sit hele Bæsen, og derpaa reves pludselig Traaden af den musikalske Tanke istykker i hans Hukommelse paa det smukkeste Sted, og han begyndte hundrede Gange igjen fra for af, uden at kunne komme en Note videre. Træt af denne indbildte Høren gjorde han sig forgjeves Umage for at forjage den, men den vendte bestandig tilbage; havde han blot kunnet finde en eneste af disse forbiandrede Melodier heel og holden, saa vilde han, forekom det ham, være fri for den evindelige Plage af Reminiscenser, men den musikalske Hukommelse er saaledes beskaffen, at den piner og forfølger os saalænge, til den mættes med det, som den længes efter.

Endnu aldrig havde Musikken gjort et saadant Indtryk paa den Geistlige, skjøndt han hele sit Liv igjennem havde været en udmærket Dilettant. Aldrig havde en mennesselig Stemme, saaledes som Consuelos Stemme, bragt hans Hjerte til at skjælve; endnu aldrig havde et

Menneſkes Anſigt, Sprog og Gebærder udøvet en ſaa ubefrivelig Magt over hans Sind, ſom Conſuelos Træk, Tale og Opførelſe i de ſidſte ſex og tredive Timer; anede han Himmeligheeden med hendes Kjon, eller gjættede han det ſlet ikke? jo, og nei. Hvorledes ſkal jeg forklare det? man maa da vide, at den gode Canonicus i ſit halvtredſindstyvende Aar var ligesaa kyhſt i ſit Sind ſom i ſine Sæder og i ſine Sæder ligesaa reen ſom en ung Pige. Han var i dette Punkt en hellig Mand, og det havde han altid været, ja det mærkværdigſte ved ham, en Baſtard af den ſandſeligſte og meſt udføevende Konge, ſom Hiſtorien omtaler, var, at det næſten ikke havde koſtet ham nogen Anſtængelſe at holde ſit Kyhſthedsløfte. Født med et phlegmatisk eller, ſom man nutildags i Frankrig kalder det, et lymphatiſk Temperament var han opdraget ſaa ganſte i Tanken om ſit Canonicat, havde han altid elſket ſin No og ſin Belvære, var han ſaa lidt ſtolt af de indre Kampe, ſom de dyriffe Videnskaber have at beſtaaе med den aandelige Uergjerrighed, kort ſagt, længtes han ſaameget efter No og Pykke, at han havde gjort ſig det til ſit førſte og eneſte Princip at opoffre Alt, Kjærlighed, Venſkab, Forfængelighed, ja ſelv ſin Sjæls Begeiſtring for den uforſtyrrede Beſiddelſe af ſit Beneficium. Han havde tidlig forberedt ſig paa, hvor det var nødvendigt, at fraſige ſig Alt uden Kamp og næſten uden Beklagelſe. Til trods for denne frygtelige Egoiſme var han i mange Hendeſeender vedbleven at være god, menneſſevenlig, kjærlig og begeiſtret for det Skjønne, fordi han var god af Naturen, og fordi Nødvendigheden af at undertrykke ſine bedre og ædlere Følelſer næſten aldrig havde frembudt ſig. Hans uafhængige Stilling havde til enhver Tid tilladt ham at ſyſle med Venſkab og de ſkønne Kunſter, og kun Kjærlig-

heden var nægtet ham; den havde han dræbt i sig som den farligste Fjende af sin No og sin Lykke. Da imidlertid Kjærligheden er af guddommelig, det vil sige udbødelig Natur, saa have vi, naar vi troe at have dræbt den, ikke gjort Andet end begrave den levende i vore Hjerter. Der, i det Forborgne kan den slumre i mange Aar, indtil der kommer en Dag, da den faaer det Indfald at opstaae igjen. Den gode Canonicus var allerede i sit Livs Høst, da Consuelo viste sig for ham, og hans Sjæls tidligere Sløvhed forvandlede sig med Et til en Længsel, der baade var øm og dyb og mere varig, end Noget kunde ane. Dette lidenskabsløse Hjerter kunde ikke bante og skjælvte for en elsket Gjenstand, men det kunde smelte som Isen i Solen, det kunde hengive sig og lære den Selvforglemmelse, Underkastelse og Selvfornægtelse, som man med Forbauselse endogsaa mange Gange finder hos Egoister, naar Kjærligheden i Stormløb bryder ind over Egoismens Forskandninger.

Han elskede altsaa, denne stakkels Cononicus, og det for første Gang i sit halvtredstydtyvende Aar og det en Gjenstand, der ikke kunde besvare hans Kjærlighed. Han anede det kun altfor meget, og netop af den Grund vilde han, tiltrods for al Sandsynlighed, overtale sig selv til at troe, at det ikke var Kjærlighed, han følte, fordi den, der indgjød ham denne Følelse, jo ikke var en Kvinde. I den Henseende skuffede han sig ganske, thi i sit Hjertes Afkyldighed betragtede han Consuelo som en ung Dreng. Han havde i sin Tid, da han gjorde Tjeneste som Chordreng i Kathedralen i Wien seet en Mængde smukke unge Chordreng; han havde hørt klingende, sølvklare, rene, høielige, næsten kvindelige Stemmer, men Vertonis Stemme var dog tusinde Gange renere og høieligere. Men det

var, tænkte han, en italiensk Stemme, og desuden var jo Bertoni en Untagelse af Regelen, et af disse tidlig modne Børn, hvis Evner og Anlæg grændse til det Vidunderlige. Stolt og begejstret af at have fundet saadan en Skat paa Landeveien, drømte allerede den geistlige Mand om, hvorledes han vilde gjøre ham bekendt med Verden, bringe ham frem og forhjælpe ham til Hæder og Lykke. Han var slumret ind under tusinde Planer for sin unge Protegé og med det glade Forsæt, at tilbringe de Aar, han havde tilbage, i den reneeste musikalske Lyksalighed; men han vaagne ved hvert Dieblig, forfulgt af dette Mirakelbarns Billede, snart foruroliget og forstræffet ved den Tanke, at Barnet kunde unddrage sig hans Omhed, snart utaalmelig ventende paa Morgenstunden for i al Alvor at gjentage de Tilbud, Løfter og Bønner, som hans Yndling igaar kun smilende havde hørt paa.

„Jeg har altsaa sagtens af Naturen været bestemt til at faae mange Børn og at elske dem lidenskabeligt,“ sagde han til sig selv i sit Hjertes Enfoldighed, „siden alene den Tanke, at adoptere et Enkelt, kan bringe mig i en saadan Sindsstemning. Det er dog første Gang i mit Liv, at denne Følelse saaledes aabenbarer sig for mig og lader mig paa een og samme Dag klynge mig til Flere, til den Ene af Beundring, til den Anden af Deeltagelse, til den Tredie af Medlidenhed! Bertoni, Beppo, Angiolina! der har jeg jo paa eengang en heel Familie, jeg, som altid har beklaget Savnet af Forældre og takket min Gud, at min Stand tvang mig til at føre et ensomt og roligt Liv! Har al den fortræffelige Musik, jeg har hørt i Dag, givet mine Tanker en saa ny Retning? nei, det er vel blot Virkningen af den fortræffelige Rasse al uso di Venezia,

hvoraf jeg har været saa slikmundet at drikke to Kopper istedenfor een! Mit Hoved har den hele Dag været saa fuldt af lutter vidunderlige Ting, at jeg næsten ikke engang har tænkt paa Tabet af min Volkameria. „Il mio cor si divide! O vee, nu kommer jeg igjen til mine Neminiscentser! den fordømte Sukommelse! hvad griber jeg nu til for at falde i Søvn jeg maa jo blive syg, det er tydeligt!“

Pludselig fik den gode Canonicus en lysende Tanke. Han stod op, hentede sit Skrivetøi og tog sig for at skrive paa Indledningens til den berømte Bog, der saalænge havde været under Arbeide uden at være paabegyndt. Han maatte tye hen til sit Compendium af den canoniske Ret for igjen at gjøre sig fortrolig med den Gjenstand, han skulde behandle, men han havde neppe læst et Par Sider, saa forvirredes hans Tanker, Dinene faldt til, Bogen gled sagte ned paa Teppet, Lyset sluffedes, og lidt efter sov han de Retsfædiges Søvn lige til Klokken ti om Morgenens.

Ik, hvor bitter var hans Opvaagnen, da han aabnede det Brev, som Andreas havde lagt paa Bordet ved hans Seng ved Siden af hans Chocolate; det lød saaledes:

„Vi reise, høiærværdige Herr Canonicus! En bydende Pligt kalder os til Wien, og vi have været bange for, at vi ikke skulde kunne modstaae Deres høimodige Opfordringer. Vi flygte herfra som et Par Utafnemmelige, men det er vi ikke, og aldrig skal Erindringen om den Gjæstfrihed, De har viist os, og om den sjeldne Mennefskærlighed, hvormed De forbarmede Dem over det forladte Barn, forsvinde af vore Hjerter. Vi ville komme igjen for at takke Dem derfor. Inden otte Dage ere omme, skal De see os igjen. Vil De nok opsætte Angelicas Daab

saalænge og modtage Bevidnelsen af den ærbødige og inderlige Hengivenhed, hvormed vi undertegne os

Deres taknemmelige og underdanige
Bertoni, Beppo.

Den Geistlige bleguede, udstødte et dybt Suf og ringede.

„De ere borte?“ sagde han til Andreas.

„Ja, inden det blev Dag, Herr Canonicus.“

„Og hvad sagde de, inden de gif? fik de en god Frokost forinden? har de sagt, hvad Dag de vilde komme igjen?“

„Jugen har seet dem gaae bort, Herr Canonicus; de ere klattrede over Muren, som dengang de kom. Da jeg stod op i Morges, var deres Værelse tomt, det Brev der laa paa Bordet, og alle Dørene til Huset og Haven vare tillaaede. De har ikke saameget som taget en Smule Frugt med dem, de stakkels Børn.“

„Det vil jeg troe,“ sagde han, og hans Dine fylldtes med Taaer.

For at lede ham paa andre Tanker og forjage hans Melancholi bad Andreas ham om at befale, hvad han vilde have til Frokost.

„Giv mig hvad Du vil,“ svarede han med en skjælvende Stemme og sank sukkende tilbage paa sin Hovedpude.

22.

Samme Dags Aften gif Consuelo og Joseph under Mørkets Beskyttelse ind i Wien. De betroede sig til den brave Friseur Keller, og han modtog dem med aabne Arme og skaffede dem Logis efter Evne. Consuelo viste sig yderst venstabelig mod Josephs Brud, men var i Stilhed bedrøvet over, at hun hverken fandt hende smuk eller behagelig. Tidlig næste Morgen flettede Keller Consuelos

lokkede Haar, hans Datter hjalp hende i Fruentimmerklæder og fulgte hende derpaa hen til det Hus, hvori Porpora boede. Den Glæde, som Consuelo følte over at slutte sin Lærer og Belgjører i sine Arme, var dog ledsaget af en smertelig Følelse, som hun havde ondt ved at betjæmpe. Det var ikke fuldt et Aar siden, at hun havde forladt Porpora, men dette havde været saa langt og saa fuldt af Sorger, at det havde efterladt dybe Spor i den gamle Maestros Ansigt. Han havde faaet denne sygelige Fedme, som undertiden følger med Uvirkomhed og aandelig Slappelse, naar Folk blive gamle. Hans Blif havde mistet den Ild, som tidligere oplivede det, og hans røde og opdunsede Ansigt vidnede om, at han i en altfor stor Nydelse af Vinen havde søgt Glemsel for sine Lidelser og Næring for sin af Alderdom og Modløshed slappede Phantasi. Den ulykkelige Componist havde smigret sig med at det i Wien skulde være ham muligt endnu engang at gjøre Lykke. Han var bleven modtaget med kolde Agtelsesbeviser og fandt sine mere lykkelige Medbeilere i Besiddelse af den keiserlige Gunst og Publikums Bifald. Metastasio havde skrevet Dramaer og Oratorier for Caldara og Predieri, for Fuchs, Keutter og Gasse; Hofpoeten Metastasio Digteren paa Moden, den nye Albani, Musernes og Damernes Yndling, den henrivende, herlige, harmoniske, søde, guddommelige Metastasio, den af alle Datidens dramatiske Kofke, hvis Netter vare de behageligste og fordsieligste, havde ikke skrevet Noget for Porpora og vilde ikke love ham Noget. Porpora havde maaskee endnu Ideer, i det mindste havde han endnu sine rige Kundskaber, sin gode neapolitanfke Skole, sin strenge Smag, sin mægtige Stil og sine stolte, mandige Recitativer, som ingen Anden kom nær i storartet Skjønhed. Men han havde intet Publikum

og bad forgivees om en Text. Han var hverken Smigrer eller Intriguant; hans Djævhed skaffede ham mange Fjender, og hans vrantne Humeur skræmmede Alle tilbage.

Han modtog sin Elev kjærligt og faderligt, og dog var der Bitterhed i hans Stemning.

„Hvorfor har Du forladt Boehmen saa hurtig?“ spurgte han, da han havde omfavnet hende bevæget, „hvad vil Du her, ulykkelige Barn? her er ingen Dren til at høre Dig, ingen Hjerter til at forstaae Dig, kortsagt her er ikke din Plads, min Datter. Din gamle Lærer foragtes af dette Publikum, og hvis Du vil gjøre din Lykke her, saa gjør Du bedst i at efterligne de Andre og at lade, som Du ikke kjender ham, eller foragter ham ligesom alle de Andre, der skylde ham deres Kunst, deres Lykke og deres Hæder.“

„O Gud, tvivler De ogsaa om mig?“ sagde Consuelo, hvis Dine fyldtes med Taarer; „De miskjender med Forsæt min Kjærlighed og min Hengivenhed, og De vil lade mig undgælde for den Mistænkelse og den bittere Haan, hvormed Andre har fyldt Deres Sjæl. O, min kjære Lærer, De vil faae det at see, det er Alt, hvad jeg kan sige Dem.“

Porpora trak Dienbrynene sammen, vendte sig om, gik hurtig op og ned i Bærelset og traadte derpaa igjen hen til Consuelo. Da han saae, at hun græd, havde han ikke et eneste venligt Ord at sige hende, men han tog Kommetørklædet ud af hendes Hænder lod det glide hen over hendes Dine og sagde saa i en formildende Tone: „Naa, naa!“ Han var bleg og sukede dybt, men han betvang sin Bevægelse og trak en Stol hen til hende.

„Naa,“ sagde han, „fortæl mig saa Noget om dit Ophold i Boehmen, og hvorfor Du saa pludselig er kommen hertil. Tal dog,“ svarede han til noget utaalmodig, „har Du ikke nok at fortælle mig? Du har vel kjædet Dig der? eller var Familien maaskee ikke venlig imod Dig? de kan vel ogsaa, naar Alt kommer til Alt, pine og plage et Menneffe, skjøndt Gud veed, at de vare de Eneste, som jeg endnu havde Tillid til i denne Verden. Men Gud veed ogsaa, at Folk altid ere parate til det, der er ondt.“

„Siig ikke det, min faderlige Ven,“ sagde Consuelo, „Familien Rudolfsstadt ere sande Engle, men jeg maatte forlade dem og flygte, uden at de anede det, og uden at jeg fik Leilighed til at sige dem Farvel.“

„Hvad skal det sige? har Du gjort Dig skyldig i nogen Forseelse? skal jeg behøve at skamme mig over Dig og bebreide mig, at jeg har sendt Dig til disse brave Folk?“

„Nei, Gud være lovet, Maestro! Jeg har Intet at bebreide mig, og De behøver ikke at skamme Dem over mig.“

„Naa, hvad er det da?“

Consuelo, der godt vidste, hvor kort og bestemt man maatte svare Porpora, naar der var Noget, han vilde vide, sagde ham med saa Ord, at Grev Albert havde villet gifte sig med hende, og at hun ikke havde kunnet beslutte sig til at sige Ja, før hun havde raadført sig med sin Adoptivfader.

Porpora saae fortørnet og spottende paa hende.

„Grev Albert!“ raabte han, „Arvingen til Grevskabet og de boehmiske Kongers Descendent har villet gifte sig med Dig, en Zigeunerstamme, med Dig, Synge skolens Askepott, den forældreløse Tøs og Skuespillerinden uden En-

gagement? med Dig, der har gaaet barhovedet om paa Benedigs Gader for at tigge?"

„Ja, med mig, Deres Discipel! mig, Deres Adoptivdatter! mig, Porporina!“ svarede Consuelo med en mild og rolig Stolthed.

„Ja, det er saamen nok Noget at rose sig af,“ sagde hendes Lærer bittert. „Disse smukke Titler glemte jeg reent. Ja, Du er den sidste og eneste Discipel af en Mester uden Skole, den fremtidige Arving til hans Pjalter og hans Beskæmmelse og Bevarerinden af et Navn, der allerede er udslettet af Folks Erindring, ja det er nok Noget at gjøre sig til af, og det kan nok forrykke Hovedet paa Sønnen af de fornemste Familier.“

„Sandsynligviis, Maestro,“ sagde Consuelo med et veemodigt og indsmigrende Smil, „ere vi dog ikke sunkne saa dybt i gode Menneskers Agtelse, som De gjerne vil indbilde Dem, thi vist er det alligevel, at Greven vil gifte sig med mig, og at jeg er kommen hertil for at udbede mig Deres Samthylle til at sige Ja eller Deres Bistand til at sige Nei.“

„Consuelo,“ svarede han i en kold og streng Tone, „jeg holder ikke af saadanne Dumheder! Du veed at jeg haver Pensionsromaner som Døden. Jeg havde aldrig troet Dig istand til at sætte Dig Sligt i Hovedet, og jeg skammer mig ved at høre paa Dig. Det er meget muligt, at den unge Greve har fattet en slygtig Tilbøielighed for Dig, og at han, begejstret af din Sang, har gjort en Smule Cour til Dig; men hvor kunde Du være skamløs nok til at optage det alvorligt og til at optræde som Romanprindsesse? jeg har virkelig ondt af Dig, og hvis den gamle Greve, hvis Stiftsdamen og Baronesse Amalie har faaet Nys om dine Pretentioner, saa gjør Du mig Skam, og,

jeg siger Dig det endnu engang, saa rødmer jeg over Dig."

Consuelo vidste, at naar Porpora vilde give sin Brede Lust, turde man hverken modsige ham eller afbryde ham. Hun lod ham derfor rase ud, og først da han havde disket op alt det mest Krænkende og Uretfærdige, han kunde hitte paa, fortalte hun ham Punkt for Punkt, med den største Oprigtighed og den samvittighedsfuldste Nøiagtighed Alt, hvad der var foregaaet med hende, med Grev Christian, Amalie, Stiftsdamen og Anzoleto. Naar Porpora først havde givet sin Hidsigthed Lust, kunde han godt baade høre og forstaae, han lyttede derfor opmærksomt til hendes Fortælling, og da hun var færdig, forelagde han hende endnu adskillige Spørgsmaal for ret at sætte sig ind i alle Enkeltighederne af Familiens huslige Liv.

„Vel!“ sagde han omsider, „Du har handlet rigtigt, Consuelo. Du har opført Dig værdigt, forstandigt og fast, som jeg kunde vente mig af Dig. Det er Altsammen godt! Himlen har vaaget over Dig, og den vil belønne Dig, idet den engang for alle befrier Dig for den skammelige Anzoleto. Hvad den unge Greve angaaer, saa maa Du ikke tænke paa ham. Det forbyder jeg Dig, thi en saadan Lod vilde ikke passe for Dig, og Grev Christian vilde aldrig tillade, at Du igjen blev Kunstnerinde, det kan Du være vis paa. Jeg kjender bedre end Du de Aadeliges utæmmelige Stolthed. Saafremt Du altsaa ikke gjør Dig Illusioner, som jeg vilde finde uforstandige og barnagtige, mener jeg ogsaa, at Du ikke vil tøve et Dieblit med at vælge mellem den Lykke at være fornem og den at være Kunstnerinde. Hvad siger Du dertil? . . . saa svar mig dog! Corpo di Bacco! man skulde troe, at Du ikke forstod mig.“

„Jeg forstaaer Dem meget godt, kjære Mester, og seer, at De ikke har fattet det Mindste af hvad jeg har sagt.“

„Hvorledes? har jeg ikke fattet . . . Nei, jeg forstaaer vel Ingenting meer, ikke sandt?“

Hans smaa sorte Dine gnistrede af Forbittrelse, og Conuelo der kjendte ham paa et Haar, indsaae, at hun nu maatte byde ham Spidsen, hvis hun overhovedet vilde have, at han skulde høre hende.

„Nei, De har ikke forstaaet mig,“ svarede hun i en fast Tone, „thi De tiltroer mig en Slags Uergjerrighed, der er meget forskjellig fra den, jeg i Virkeligheden nærer. Jeg misunder ikke Noget den Lykke at være fornem, og tro endelig ikke, kjære Mester, at jeg valter, fordi jeg higer efter den Slags Ure. Jeg foragter Fortrin, som man ikke har opnaaet ved egen Fortjeneste; det er en Grundsætning, som De har opdraget mig med, og jeg vil aldrig afvige fra den. Men der er i Livet et andet Gode end Rigdom og Forsængelighed, og dette Gode er nok istand til at gjøre Berømmelsens Berusning og Kunstnerlivets Glæder Rangen stridig. Det er en Mands Kjærlighed, huslig Lykke og Familielivets Glæder. Publicum er en egensindig og tyrannisk Herre. En ædel Ugtefælle er derimod en Ven, en Støtte, et andet Jeg. Hvis det kunde lykkes mig at komme til at elske Albert saa høit, som han elsker mig, saa vilde jeg ikke mere tænke paa Berømmelse, og sandsynligviis vilde jeg være lykkeligere.“

„Hvad er det for dum Snak!“ raabte Porpora. „Er Du bleven forrykt, eller har Du ladet Dig smitte? Du gode Gud; hvorledes er Du kommen til at dømme saaledes om Kunsten, Fru Grevinde? Først fortæller Du mig, at din Albert, som Du behager at kalde ham, ind-

jager Dig mere Skræk end Glæde, at Du af Frygt og Hjerteangst kan sidde halvdød ved hans Side, og tusinde andre Ting, som jeg med din Tilladelse godt har indseet og begrebet, og nu, da Du er bleven ham kvit og har gjenvundet din Frihed, der er en Livsbetingelse for Kunstneren og hans eneste Gode, nu spørger Du mig, om Du ikke igjen skal binde Dig Stenen om Halsen og styrte Dig ned i den Brønd, som Din maanesyge Elsker beboer. Na, gaa Din Vej, og gør hvad Du selv synes! Jeg bryder mig ikke om Dig og har Intet meer at sige Dig. Jeg vil ikke spille min Tid med at tale længer med en Person, der hverken veed, hvad hun siger, eller hvad hun vil. Du har ingen Menneſteforstand, og jeg er din ærbødige Tjener."

Med disse Ord satte Porpora sig hen til Claveret og spillede med et fast og kort Anslag nogle lærde Modulationer, under hvilke Consuelo indsaae, at hun i Diebliffet ikke vilde komme tilrette med ham og derfor blot tænkte paa, hvorledes hun igjen skulde faae ham i godt Humeur. Det lykkedes hende ved at synge nogle af de Folkemelodier for ham, som hun havde lært i Boehmen, og hvis Originalitet henrykkede den gamle Mester. Paa den Maade fik hun ham til at vise sig sine sidste Compositioner. Hun sang dem for ham fra Bladet og med et saadant Mesterskab, at hele hans Begeistring og hans Omhed for hende vendte tilbage. Da den Ulykkelige ikke havde nogen dygtig Elev mere omkring sig og mistroede Alt, hvad der nærmede sig til ham, saa havde han heller aldrig den Fornøielse at høre sine Tanker gjengives af en smuk Stemme og opfattes af en skjøn Sjæl. Det bevægede ham i den Grad at høre dem foredrages efter sit Hjerte af Porporina, at han

udgjød Glædestaarer og trykkede hende til sit Hjerte med det Udraab:

„Ja, Du er den første Sangerinde i Berden. Din Stemme har fordoblet sig i Kraft og Omfang, og Du har gjort saa store Fremfritd, som om jeg i et heelt Aar daglig havde givet Dig Underviisning. Engang endnu, mit Barn, syng mig engang endnu dette Thema. Du skjænker mig det første lykkelige Dieblif, som jeg i flere Maaneder har nydt!“

De spiste meget tarveligt ved et Bord henne ved Vinduet. Porpora boede daarligt, hans Bærelse var trist, mørkt, uordentligt og vendte ud til en snever og mennesketom Gade. Da Consuelo havde faaet ham i godt Humour, vovede hun at tale til ham om Joseph Haydn. Det Gnefte, hun skjulte for ham, var deres lange Fodreise og de forunderlige Eventyr, der havde givet Anledning til deres fortrolige Venfskab. Hun vidste, at hendes Lærer var dobbelt paa sin Post, naar man begyndte med at rose dem, som ønskede hans Underviisning, og hun fortalte derfor med den ligegyldigste Mine af Berden, at hun i en Bogn, ikke langt fra Wien, var truffet sammen med en stakkels Fyr, der havde talt med saamegen Agtelse og Enthufiasme om Porporas Skole, at hun havde lovet ham at tale hans Sag hos Porpora selv.

„Naa, hvad er det da for en Fyr?“ spurgte han, „og hvad vil han være? sagtens Kunstner, siden han er en fattig Djævel! Nei, jeg betaffer mig for den Slags Klienter, jeg vil nu kun give rige Folks Børn Underviisning. De betale godt, lære Ingenting og ere stolte af min Underviisning, fordi de bilde sig ind, at de kan Noget, naar de komme fra mig. Men Kunstnerne! det er lutter Elendige, Uafnemmelige, lutter Løgnere og Forrædere.

Tal ikke til mig om Kunstnerne! der skal aldrig komme en Kunstner over min Dørtærskel, og kom der En, saa vilde jeg paa Timen kaste ham ud af Vinduet."

Consuelo søgte at curere ham for denne Fordom, men hun fandt den saa indgroet at hun maatte opgive det, og i et Dieblik, da hendes Lærer vendte Ryggen til hende, bøiede hun sig lidt ud af Vinduet og gjorde med Fingrene først eet Tegn og saa nok et. Joseph, der slentrede omkring paa Gaden og ventede paa det aftalte Tegn, forstod, at det første Tegn ikke gav ham noget Haab om at blive Porporas Elev, men at det andet betydede, at han skulde indfinde sig om en halv Time.

Consuelo talte nu om andre Ting for at bringe Porpora til at glemme, hvad hun nylig havde sagt, og en halv Time efter bankede Joseph paa Døren. Consuelo lukkede op, lod som hun ikke kjendte ham og kom tilbage til Porpora med den Melding, at der var et ungt Menneske, der søgte Tjeneste.

"Lad mig see paa dit Ansigt!" raabte Porpora til ham, "kom herhen! Hvem har sagt Dig, at jeg behøver en Tjener? jeg behøver ingen!"

"Hvis De ikke behøver nogen Tjener," svarede Joseph og gjorde gode Miner, som Consuelo havde anbefalet ham, "saa er det en stor Ulykke for mig, Deres Naade, thi jeg behøver en Herre."

"Skulde man ikke troe, at der ikke er andre Mennesker til i Verden, der kunne tage Dig i deres Brød, end jeg!" svarede Porpora. "See engang paa denne Stue og disse Meubler, og siig mig, om jeg behøver en Dagdriver af Lakai til at holde det i Orden."

"Ja, det gjør De ganske vist," svarede Haydn, "thi her er Alting i Uorden."

Med disse Ord gav han sig med paatagen Koldbloedighed til at rømme op i Værelset, saa at Porpora neppe kunde bære sig for at lee. Joseph satte Alt paa Spil, thi hvis hans Tjenstvillighed ikke havde moret den gamle Mester, havde han udsat sig for at blive jaget bort med Stokkeprygl.

„Det er en naragtig Karl, der vil tjene mig mod min Billie,“ sagde Porpora og saae paa ham. „Jeg siger Dig, Dumrian, at jeg ikke kan betale nogen Tjener. Vil Du saa alligevel spille den Tjenstfærdige, hæ?“

„Ja jeg vil, Deres Naade. Hvis De blot vil give mig Deres aflagte Klæder og et Stykke Brød om Dagen, saa er jeg tilfreds. Jeg er saa fattig, at jeg allerede er glad, naar jeg ikke skal gaae og tigge.“

„Men hvorfor søger Du da ikke hen til et rigt Hus?“

„Det nytter mig ikke, Deres Naade; der finder man mig for lille og for hæslig. Desuden er jeg ikke musikalsk, og De veed jo, at de fornemme Herrer nutildags forlange, at deres Lakaier skal spille Violin eller Fløite for at kunne virke med i en Kvartet. Men jeg har aldrig kunnet lære at kjende en Note.“

„Seer man det! Ja, saa kan jeg netop bruge Dig. Naar Du vil lade Dig nøie med Kisten og mine aflagte Klæder, saa kan Du blive. Og seer Du, der er min Datter, som ogsaa kan behøve en slittig Knøs til at gaae hendes Grinder. Lad os nu høre, hvad Du kan bestille? kan Du børste Klæder og Støvler, feie Gulv og lukke Dørene op og i?“

„Ja, Deres Naade, alt det kan jeg sagtens.“

„Godt, saa tag fat. Børst mig den Kjøle af, der ligger henne ved Sengen, thi om en Time skal jeg til Ge-

sandtæn, og Du skal følge med, Consuelo. Jeg vil præsentere Dig for Herr Corner, hvem Du allerede kjender, og som er vendt tilbage fra sin Badereise tilligemed sin Signora. Derhenne er der et lille Kammer, som jeg vil overlade til Dig. Gjør nu en lille Smule Toilette, medens jeg klæder mig paa."

Consuelo aabød, gik igjennem Forværelset ind i det lille mørke Kammer, der var anvist hende, tog sin evige sorte Kjole paa og bandt et hvidt Tørklæde om Halsen.

"Til at gaae hen i Gesandtskabet," tænkte hun, "er det just ikke nogen pyntelig Dragt; men jeg begyndte jo i den samme i Venedig, og det hindrede mig ikke i at synge godt og blive hørt med Fornøielse."

Da hun var færdig og vendte tilbage igjennem Forværelset, fandt hun der Haydn, som var isærd med at kruse Porporas Baryt. Da de saae hinanden, vare de nærved at kvæles for at holde deres Patter tilbage.

"Hvorledes gaaer det Dem med denne deilige Baryt?" sagde hun sagte til ham for ikke at blive hørt af Porpora, der klædte sig paa i Sideværelset.

"Bah!" svarede Joseph, "det gaaer, som det var smurt. Jeg har ofte seet Kæller arbeide, og saa har han imellem om Morgenen givet mig en Lektion, og jeg skal have flere endnu, til jeg grundigt forstaaer baade at glatte og at krølle."

"Ja, vær De kun ved godt Mod," sagde Consuelo og gav ham Haanden, "Porpora lader sig nok afvæbne tilsidst. Kunstens Veie ere tornefulde, men naaer man til Maalet, plukker man ogsaa deilige Blomster."

" Tusind Tak for Vignelsen, kjære Søster Consuelo. Vær overbevist om, at jeg ikke skal lade mig affrætte, og naar jeg kun i Forbigaaende, enten paa Trappen eller i

Rjøkkenet, engang imellem hører et lille Ord til Opmuntring og Glæde, saa vil jeg gjerne finde mig i Alt."

"Og jeg skal trolig hjælpe Dem i Deres huslige Forretninger," svarede Consuelo smilende. Troer De, at jeg ikke har begyndt paa samme Maade som De? da jeg var lille, har jeg ofte gjort Stuepigetjeneste hos min Lærer, Porpora, jeg har mangen en Gang gaaet Grinder for ham, revet hans Chocolate og strøget hans Krave. Nu skal jeg for det Første vise Dem, hvorledes De skal børste denne Kjole, thi saaledes som De bærer Dem ad, knækker De Knapperne og krøller Opslagene."

Hun tog Børsten ud af Haanden paa ham og viste ham flinkt og behændigt, hvorledes han skulde bære sig ad; men da hun hørte Porpora komme, stak hun i en Fart Børsten til ham igjen, satte et alvorligt Ansigt op og sagde, saa Mesteren hørte paa det:

"Skynd Dig saa lidt, Du Smaa!"

23.

Ikke til det venetianske Gesandtskab, men til Gesandten, der opholdt sig i sin Elskerindes Hus, førte Porpora Consuelo. Wilhelmine var en smuk Skabning, der sværmede for Musik og satte sin hele Lyst og Stolthed i at samle hos sig en lille Kreds af Kunstnere og Dilettanter. Idet Consuelo traadte ind, opstod der i Selskabet en pludselig Ferbauselse og Tvivl, som afløstes af et almindeligt Glædesfrig, saasnart man havde overbeviist sig om, at det virkelig var Zingarellaen, den forrige Saisons Vidunder paa San Samuele. Wilhelmine, der havde seet hende hos sig som ung Pige, da hun løb bagefter Porpora som en

lille Hund og bar Nodebøgerne efter ham, var bleven meget kold imod hende, da hun senere høstede saameget Bisald i Noblessens Saloner og feirede saamange Triumfer paa Skuepladsen. Dermed ville vi ikke sige, at denne smukke Dame havde havt et slet Hjerte eller nedladt sig til at være sfinshg paa en Pige, der saalænge var gaaet for at være forstrækkelig hæslig; men hun vilde gjerne spille den fornemme Dame som Alle, der ikke ere det i Virkeligheden. Hun havde sunget store Arier hos Porpora (thi han behandlede hende som Dilettantinde og lod hende forsøge sig paa Alt), dengang den stakkels Consuelo ikke studerede Andet end det berømte lille Blad, paa hvilket Mesteren havde sammentrængt hele sin Sangmethode, og hvormed han i fem til sex Aar kunde bestjæftige sine Elever. Wilhelmine nærede derfor ingen anden Følelse for Zingarellaen end en nedladende Deeltagelse; men da hun tidligere engang imellem havde givet hende Bonbons eller stukket en Billedbog til hende i Forværelset, for at hun ikke skulde kjede sig, saa gjorde hun sig nu til af, at hun havde været en af de ivrigste Besytterinder af det unge Talent. Hun havde derfor fundet det meget paafaldende og uanstændigt, at Consuelo, da hun med Et naaede op til Berømmelsens Tinde, ikke havde viist sig mere ydmyg og taknemmelig lige overfor hende. Hun havde gjort Regning paa, at Consuelo i hendes smaa udsøgte Selfaber skulde synge saa tidt og saalænge, som hun ønskede det, og at hun skulde præsentere hende som den, hvem hun havde hjulpet fremad og uddannet for Musikken. Det gik ganske anderledes. Porpora, hvem det laa mere paa Hjertet at see sin Discipel, Consuelo, strax indtage den Rang, der tilkom hende i Kunstens Hierarchi, end at leve for at behage Fru Wilhelmine, havde hemmelig leet af disse Pretentioner

og forbudt Consuelo at modtage hendes Indbydelse. Han havde vidst at finde paa tusinde Paaskud for ikke at føre hende derhen, hvad der hos Fru Wilhelmine fremkaldte et stort Nag til Debutantinden, der gif saa vidt, at hun dristede sig til at yttre, at Consuelo hverken var smuk nok til at seire ubetinget, eller at hendes Stemme, der kunde tage sig ud i en Salon, havde den Klang, der behøvedes paa et Theater, at hun derfor ingenlunde holdt, hvad hun havde lovet i sin Barndom og andre lignende ondskabsfulde Dittinger, som den Slags Folk altid have paa rede Haand.

Publicums entusiastiske Bifald gjorde imidlertid Ende paa disse smaa Drillerier, og Fru Wilhelmine, der gjerne vilde ansees for en stor Kjenderinde, en kunstforstandig Elev af Porpora og en frimodig Sjæl, havde ikke vovet at fortsætte denne hemmelige Krig imod Porporas Yndling og Publicums Afgud. Hun havde derfor istemt den almindelige Jubel, og hvis hun endnu stiklede lidt paa hendes Fornemhed og Indbildskhed, som hun skulde have lagt for Dagen ved ikke at stille sin Stemme til Fru Wilhelmines Disposition, saa vovede hun dog kun i Stilhed at hviſte enkelte Udkaarne disse Ubehageligheder ind i Øret.

Da hun nu saae Consuelo i hendes tidligere fattige Toilette komme hen imod sig, og da Porpora formelig præfenterede sin berømte Elev for hende, hvilket han aldrig havde gjort tidligere, tilgav Fru Wilhelmine Alt og spillede den Høimodige, idet hun kysede Zingarellaen paa begge Kinder. „Hun er sagtens ruineret,“ tænkte hun; „hun har rimeligviis gjort en dum Streg eller mistet sin Stemme, siden man saalænge ikke har hørt tale om hende. Nu kaster hun sig paa Naade og Unaade i Armene paa os. Det

er det rette Dieblif til at beklage hende, protegere hende, sætte hendes Talent paa Prøve eller drage Nytte af det."

Consuelo var saa mild og sagtomdig, at Wilhelmine, der havde troet at finde hende overmodig og stolt, sølte sig ganske behagelig tilmode i hendes Nærhed og overøste hende med Forekommenhed. Nogle tilstedeværende Italienerne, der vare Benner af Gesandten, kappedes med hende i at overøse Consuelo med Lovtaler og overvældede hende med Spørgsmaal, som hun imidlertid paa en behændig Maade vidste at undvige. Men hendes Træk bleve pludselig alvorlige og forraadte en vis Uro, thi henne i en Krog af Salen imellem en Gruppe af Tydsfere, der betragtede hende nysgjerrigt, opdagede hun et Ansigt, der allerede tidligere havde vakt hendes Opmærksomhed: det var den Ubekjendte, der for tre Dage siden havde betragtet hende saa skarpt og udspurgt hende saa ivrigt henne hos Landsbypræsten, i hvis Kirke hun havde sunget Messen med Hajdn. Denne Ubekjendte saae nu igjen paa hende med en overordentlig Nysgjerrighed, og man kunde let mærke, at han udspurgte sine Naboer om hende. Fru Wilhelmine opdagede Consuelos Uro.

"De betragter Herr Holzbauer?" sagde hun, "kjennder De ham?"

"Nei, jeg kjennder ham ikke," svarede Consuelo, "og veed ikke engang, om det er ham, jeg betragter."

"Den Første tilhøre fra Consollen," svarede Fru Wilhelmine: "han er nu Directeur for Hoftheatret, og hans Kone er den første Sangerinde ved dette Theater. Han misbruger sin Stilling," tilføiede hun sagte, "til at plage Hofset og Byen med sine Operaer, der, imellem os sagt, ikke ere synderlig rare. Skal jeg gjøre Dem bekjendt med ham? han er en meget elstværdis Mand."

„Jeg takker Dem meget, Signora,“ svarede Consuelo, „men jeg er her altfor ubetydelig til at blive præsenteret for ham, og jeg er ogsaa forud vis paa, at han ikke engagerer mig ved sit Theater.“

„Hvorfor ikke det, min Kjære? skulde denne smukke Stemme, der ikke har sin Rige i Italien, have lidt under Opholdet i Boehmen? thi man siger jo, at De har tilbragt hele denne lange Tid i det koldeste og tristeste Land i Verden. Det er ganske vist ikke godt for Brystet, og det skulde slet ikke forundre mig, om De nu føler Virkninger af det. Men det gjør ikke Noget, thi Stemmen vil nok komme tilbage under vor smukke venetianske Sol.“

Da Consuelo hørte, at Fru Wilhelmine endelig vilde have, at hendes Stemme skulde have lidt, gjorde hun sig ikke den Uleilighed at modsige hende, saameget mindre som hun, der kom med Spørgsmaalet, ogsaa svarede sig selv. Denne menneskekjærlige Formodning brød hun sig kun lidt om, men desto mere laa det hende paa Hjertet, at hun troede at have paadraget sig Herr Holzbauers Misfornøielse ved den Maade, hvorpaa hun i Præstegaarden havde udtalt sig med altfor stor Oprigtighed om hans Compositio-
ner. Hofkapelmesteren, tænkte hun, vilde neppe undlade at fortælle af Hævnjerrighed, i hvilket Optog og i hvilket Selskab han havde truffet hende, og Consuelo var bange for, at dette Eventyr kunde komme Porpora for Øre og opbringe ham imod hende og især imod den stakkels Joseph.

Men det gif ganske anderledes. Holzbauer omtalte ikke dette Eventyr med et eneste Ord af Grunde, som Læseren senere vil høre, og langt fra at vise den mindste Brede mod Consuelo, nærmede han sig til hende med et Blik, hvoraf der kun fremlyste skalkagtig Venlighed og Vel-

villie. Hun lod, som om hun ikke forstod ham. Hun frygtede for, at det skulde faae Udseende af, at hun bad ham om at tie, og hvad for Følger det end kunde drage efter sig, saa var hun for stolt til ikke rolig at imødesee dem.

I disse Betragtninger blev hun forstyrret ved Synet af en gammel Mand, der saae barsk og hovmodig ud og syntes meget begjerlig efter at knytte en Samtale med Porpora. Denne, der var i sit onde Lune, værdigede ham imidlertid neppe et Svar og søgte kun efter et Paaskud for at komme fra ham.

„Han der,“ sagde Fru Wilhelmine, der brystede sig for Consuelo af de Celebriteter, der fandtes i hendes Salon, „er den berømte Maestro Buononcini. Han kommer fra Paris, hvor han i en Concert hos Kongen selv har udført Violoncelpartiet i en af sine Compositioner. De veed nok, det er ham, der i saa lang Tid gjorde Furore i London og efter en haardnakket Theaterkamp omsider besejrede Händel i Operaen.“

„Siig ikke det, Signora,“ raabte Porpora, der var sluppen bort fra Buononcini og havde hørt Fru Wilhelmines sidste Ord, „kom ikke med saadan en Gudsbespottelse! der er Ingen, der har besejret Händel, og Ingen vil besejre ham. Jeg kjender min Händel, men De kjender ham ikke. Han er den Første iblandt os, og jeg var selv i min Ungdom forrykt nok til at kæmpe med ham, men jeg blev knust, og det kunde ikke være anderledes. Buononcini, der er lykkeligere end jeg, men hverken mere besfeden eller mere dygtig, har sejret, men det er kun hos Dumrianer og Barbarer. Tro derfor ikke dem, der tale om hans Seir! den gjør ham kun latterlig, og England vil engang rødme over, at det har foretrukket hans Operaer for et Kjæmpegeni som Händels. Moden, hvad de kalde

fashion, en daarlig Smag, Theatrets gunstige Veliggenhed, et Coteri, Intriguer og meer end alt dette de beundringsværdige Sangere, der udsørte Buononcini's Sager, har skaffet ham denne tilsyneladende Triumf. Men Händel har i Kirkemusiken taget en frygtelig Hævn. Jeg holder ikke af Tassenspillere, og jeg siger Dem derfor reentud, at det er saadanne Kunstner, Buononcini skulder sit Held i Operaen saavel som i Cantaten."

Porpora hentydede her til et forargeligt Tyveri, som havde sat hele den musikalske Verden i Bevægelse, idet Buononcini i England havde tilegnet sig Vren af et Musikstykke, som Votti havde componeret tredive Aar isorveien, og i lang Tid gjort ham det stridigt med den største Fræls-
hed, indtil det endelig lykkedes Componisten paa en eclatant Maade at bevise, at Stykket var af ham. Fru Wilhelminæ forsøgte at forsvare Buononcini, men Porpora, der blev endnu mere ophidsset ved denne Modsigelse, raabte uden at bryde sig om, at Buononcini hørte ham eller ikke:

"Jeg bliver ved at paastaae, at Händel ogsaa i Operaen er større end alle Fortidens og Nutidens Componister, og det skal jeg bevise Dem paa Stedet. Consuelo sæt Dig hen til Claveret og syng den Arie for os, som jeg skal betegne Dig."

"Jeg døer af Længsel efter at høre den beundringsværdige Porporina," svarede Fruen, "men jeg beder Dem indstændig, lad hende ikke her, hvor Buononcini og Holzbauer ere tilstede, debutere med Händel! et saadant Valg kan ikke være smigrende for disse Herrer."

"Det troer jeg gjerne," svarede Porpora, "thi det er en Dødsdom, der fældes over dem."

"Lad os netop derfor helst høre noget Andet, f. Ex. en af Deres egne Compositioner, Maestro."

„De mener uden Tvivl, at det kan ikke vække Misundelse hos Nogen! Men nu vil jeg, at hun skal synge Noget af Händel! Det er min bestemte Villie.“

„Forlang ikke, kjære Mester,“ sagde Consuelo, „at jeg skal synge i Dag; jeg er lige kommen hertil efter en lang Reise“

„Naturligviis, det vilde være at misbruge Signoraens Godhed, og jeg i det mindste vilde ikke vove at forlange det af hende,“ sagde Fru Wilhelmine. „Lige over for saadanne Dommere som de Tilstedeværende, og i Særdeleshed Herr Holzbauer, hvem det er overdraget at lede det keiserlige Theater, maa De ikke compromittere Deres Eler, vogt Dem endelig derfor!“

„Compromittere hende! hvad tænker De paa!“ sagde Porpora i en barsk Tone og trak paa Skuldrene; „jeg har i Morges hørt hende synge, og jeg veed bedst, om hun er udsat for at compromittere sig lige overfor Eders Tydsffere.“

Denne Samtale blev lykkeligviis afbrudt ved Ankomsten af en ny Gæst. Alle skyndte sig at modtage ham med den mest udsøgte Høflighed, og Consuelo, der i sin Barndom havde seet og hørt i Venedig denne smægtende og kvindagtig udseende Mand med sit opblåste Væsen og sine storpralende Manerer, gjenkjendte i ham strax den usorlignelige Sopranist Majorano eller som han almindelig kaldtes: Caffarelli, skjøndt hun nu fandt ham ældet, vissen og hæsliq, latterlig friseret og smagløst paaklædt som en gammel Seladon, der endnu vil være ung.

Man kunde ikke see nogen mere dristig og uforskammet Gjak end denne gode Caffarelli. Damerne havde forkjælet ham, og Publicums jublende Bisald havde gjort ham forrykt i Hovedet. Han havde i sin Ungdom været saa

smuk, at han i Italien havde debuteret i Fruentimmerroller; nu, da han var inde i Halvtredserne, (og han syntes som de fleste Sopranister ældre, end han virkelig var) kunde man ikke let tænke sig ham som Dido eller som Galatea uden at lee høit. For at skjule hvad der var Unaturligt i hans Fremtræden, gav han sig bestandig et vigtigt Udseende og løstede ved enhver Leilighed sin fine og klare Stemme, uden at han kunde forandre dens Natur. Trods alt dette Skaberi og dette Overmaal af Forsængelighed havde han dog ogsaa en god Side. Han følte altfor stærkt sit Talents Overlegenhed, til at han skulde bryde sig om at være elleværdig, og samtidig var han altfor gjennemtrængt af sin Værdighed som Kunstner til at være Hofmand. Halvgal og stivsinnet bød han de mest fremragende Personer paa sin Tid Spidsen, ja selv Souverainerne, og af de fæde Emigrere var han slet ikke elsket, da han med sin usædvanlige Uforsømmethed kritiserede dem noget for skarpt. De ægte Kunstvenner tilgave ham Alt for hans Virtuositets Skyld, og trods alle de Svagheder, man bebreidede ham som Menneffe, var man nødt til at anerkjende, at han som Kunstner havde givet Beviser baade paa Mod og Høisindethed. Med Flid og velberaad Hu havde han forsomt Porpora, og i visse Maader havde han viist sig utaknemmelig imod ham. Han glemte ikke, at han i otte Aar havde studeret under ham, og at han af ham havde lært Alt, hvad han vidste; men han glemte endnu mindre, at hans Lærer en Dag havde sagt til ham:

„Nu har jeg Intet mere at lære Dig. Va, figlio mio, tu sei il primo musico del mondo!“ (Gaa min Søn, Du er den første Musiker i Verden).

Dg fra denne Dag havde Caffarelli, der virkelig (efter

Farinelli) var den første Sanger i Verden ikke Interesse for Andet end for sig selv.

„Da jeg er den Første,“ havde han sagt til sig selv, „saa er jeg ogsaa den Æneste. Verden er bleven skabt for min Skyld, Himlen har alene givet Poeterne og Componisterne Geni, for at Caffarelli kan have Noget at synge. Porpora var kun af den Grund den første Sanglærer i Verden, fordi han var bestemt til at uddanne Caffarelli. Nu er Porporas Maal opnaaet, hans Mission er udført, og for hans Værelse, hans Lykke og Udødelighed er det nok, at Caffarelli lever og synger.“

Caffarelli havde levet og sunget. Han var rig og forgudet, medens Porpora var fattig og forladt; men Caffarelli var meget rolig i den Henseende og sagde til sig selv, at han havde samlet saameget Hæder og Guld, at hans Lærer kunde ansee sig for tilstrækkelig belønnet, fordi han havde sat saadant et Mirakel ind i Verden.

24.

Bed sin Indtrædelse hilste Caffarelli kun let paa de forsamlede Gæster, men gik lige hen til Fru Wilhelmine, hvem han kyskede ømt og ærbødigt paa Haanden, nikkede derpaa protegerende til sin Directeur Holzbauer og trykkede i Forbigaaende sin Lærer Porpora i Haanden. Deelt imellem Uergrelse over Caffarellis Opførsel og Overbeviisningen om, at han nødvendig maatte skaane ham (thi Caffarelli kunde, naar han forlangte at spille i en af Porporas Operaer og overtog Hovedrollen i den, igjen bringe den gamle Maestro paa den grønne Green), nedlod Porpora sig til at gjøre ham Complimenter i Anledning af

de Triumfer, han nylig havde feiret i Frankrig, hvori der dog blandede sig en fiin Persifflage.

„Frankrig!“ svarede Caffarelli, „tal ikke til mig om Frankrig! det er Hjemmet for den lille Musik, de smaa Virtuoser, de smaa Dilettanter og de smaa store Herrer. Tænk Dem en saquin som Ludvig den Femtende, der, efter at have hørt mig en halv Snees Gange i concerts spirituels, sender mig ved en af sine første gentilshommes — ja hvad mener De? — en jammerlig Tobaksdaase!“

„Men den var dog sagtens af Guld og besat med kostbare Diamanter?“ spurgte Porpora, idet han til Modfætning tog sin frem, der kun var af Figentræ.

„Ja, naturligtviis,“ svarede Sopranen, „men det bliver ligesuldt uforfhammet at sende mig en simpel Tobaksdaase uden Portrait, som om jeg havde Mangel paa Tobaksdaaser! Jeg var rasende!“

„Jeg haaber da ogsaa,“ svarede Porpora, idet han tog sig en dygtig Priis, „at Du gav denne lille Konge en ordentlig Lektion.“

„Ja, det kan Du troe. *Corpo di dio*,“ sagde jeg til Kongens Kammerherre, idet jeg trak en Stuffe ud for hans blandede Dine; „her er tredive Tobaksdaaser, hvoraf den fletteste er tredive Gange saameget værd som den, De tilbyder mig, og desuden vil De see, at de øvrige Souverainer ikke have forsmaaet at beære mig med deres Miniaturer. Siig til Kongen, Deres Herre, at Caffarelli har, Gud være lovet, ingen Mangel paa Tobaksdaaser.“

„Per Bacco, hvor maa denne Konge have fhammet sig!“ sagde Porpora.

„Vent, jeg er ikke færdig endnu. Kammerherren havde den Insolents at svare mig, at Hans Majestæt lige overfor Fremmede kun gav sit Portrait til Ambassadeurer.“

„Nei, hvilken Flegel! Og hvad sagde Du dertil?”

„Jeg svarede: „Vil De mærke Dem, Herr Kammerherre, hvad jeg siger: Hans Majestæt kan af alle Ambassadeurer tilsammen ikke gjøre en eneste Caffarelli.“

„Det var udmærket godt svaret! derpaa kjender jeg min Caffarelli. Tog Du imod Tobaksdaasen?”

„Par dieu, nei,” svarede Caffarelli, der i Distraktion tog en Gulddaase besat med Brillanter op af Lommen.

„Det er dog vel ikke den,” sagde Porpora, idet han ligegyldigt betragtede Daasen. „Men siig mig, har Du ikke der seet den unge Prindsesse af Sachsen, hende, som jeg i Dresden gav den første Underviisning i Claveer, dengang Dronningen af Polen, hendes Moder, endnu beærede mig med sin Protektion. Det var en elskværdig lille Prindsesse.“

„Marie Josephine?”

„Ja, Kronprindsessen af Frankrig?”

„Om jeg har seet hende? ja ganske intimt. Det er en meget rar Person, som jeg staaer paa den bedste Fod med af Verden. See her, den har jeg faaet af hende.“

Han viste en uhyre Diamant frem, som han havde paa Fingeren.

„Man fortæller ogsaa, at hun lo hjertelig af det Svar, Du gav Kongen i Anledning af Tobaksdaasen.“

„Ja, ganske vist, hun fandt at jeg havde svaret godt, og at Kongen, hendes Svigerfader, havde behandlet mig slet.“

„Det har hun uden Tvivl sagt Dig.“

„Hun har givet mig det at forstaae paa samme Tid, som hun leverede mig et Pas, som Kongen selv havde undertegnet.“

Alle de Tilstedeværende vendte sig om og loe; thi en

Timestid i Forveien havde Buononcini talt om Caffarellis Bindbeutlerier i Frankrig og i det samme fortalt, at Dauphinen havde leveret ham et Pas, underskrevet af Kongen med den Bemærkning, at det gjaldt kun for ti Dage, hvad der aabenbart var det Samme som en Befaling til at forlade Frankrig i den kortest mulige Tid.

Caffarelli, der maaskee frygtede for at komme dybere ind paa dette Thema, ledede Samtalen hen paa andre Ting. „Naa, Maestro,“ sagde han til Porpora, „har Du saa i den sidste Tid uddannet mange Elever i Venedig? har Du overhovedet underviist Noget, der giver godt Haab“?

„Tal ikke derom,“ svarede Porpora. „Siden jeg havde med Dig at gjøre, har Himlen været gjerrig og min Skole ufrugtbar. Da Gud havde skabt Menneffene, hvilede han. Da Porpora havde skabt Caffarelli, lagde han Armene overkors og kjedede sig.“

„Kjære Mester,“ svarede Caffarelli, henrykt over den Compliment, som han tog for gode Varer, „Du er altfor overbærende imod mig. Du havde imidlertid nogle kvindelige Elever, der gave godt Haab, da jeg besøgte Dig i Scuola dei Mendicanti! Du havde allerede dannet dengang den lille Corilla, en smuk Person, som Publicum syntes saa godt om.“

„Ja, en smuk Person, men heller ikke videre.“

„Virkelig? ikke videre?“ spurgte Herr Holzbauer og spidsede Øren.

„Nei, det kan jeg forsikre Dem,“ svarede Porpora med Bestemthed.

„Det er godt, man veed det,“ hviskede Direktøren til ham. „Hun er kommen syg hertil igaar Aftes, men har

allerede i denne Morgenstund ladet mig vide, at hun ønskede et Engagement ved Hoftheatret."

"Det er ikke Noget for Dem," svarede Porpora;
"Deres Frue synger . . . ti Gange bedre."

Han havde nær sagt: ligesaa godt, men tog sig i det i rette Tid.

"Jeg takker Dem for dette Vink," svarede Herr Holzbauer.

"Hvad Pokker, har Du ikke havt andre Elever, end den tykke Corilla?" spurgte Caffarelli igjen. "Saa har Benedig jo maattet faste længe. Jeg har havt stor Lyst til næste Foraar at tage derhen med Tesi."

"Ja, hvorfor ikke?"

"Fordi Tesi har taget et Engagement i Dresden. Skulde jeg da ikke i Benedig kunne finde en Kat, der kan miaue? Jeg er ikke meget difficil, og det er Publicum ikke heller, naar det faaer en primo uomo som mig, der kan høre en heel Opera. En smuk, høielig og uddannet Stemme er tilstrækkelig for mig. Apropos, Mester, hvor er det lille sortebrune Pigebarn blevet af, som jeg engang saa hos Dig?"

"Jeg har underviist saamange Sortebrune," svarede Porpora.

"Ja, men hun, som jeg mener, havde en vidunderlig Stemme, og jeg huffer godt, at jeg sagde til hende, da jeg havde hørt hende: „det er en lille Grimbrian, der vil bringe det vidt. Jeg morede mig endogsaa med at synge lidt for hende, og den Lille græd af Henrykkelse."

"Naa hende!" sagde Porpora og saa paa Consuelo, der var bleven blodrød.

"Hvad Pokker hed hun dog," vedblev Caffarelli,

„det var et forunderligt Navn, men Du maa jo kunne huffe det, Maestro! Hun var styg som en Ulykke.“

„Det var mig,“ sagde Consuelo, der overvandt sin Forlegenhed og gif hen og hilste paa Caffarelli med et skjelmst og dog agtelsesfuldt Blik.

Caffarelli lod sig ikke bringe ud af Fatning ved saadanne Smaating. „De?“ sagde han leende, idet han tog hende ved Haanden. „De lyver, thi De er en meget smuk Pige, men hun, som jeg mener, var“

„Det var ganske bestemt mig,“ faldt Consuelo ham i Talen, „see blot rigtig paa mig, saa kjender De mig nok igjen, thi jeg er endnu den samme Consuelo som dengang.“

„Consuelo, ja, det var det Poffers Navn! Men Dem kjender jeg slet ikke igjen, og jeg er kun bange for, at De er bleven forbyttet, thi hvis De, mit Barn, paa samme Tid som De er bleven smuk, har mistet den Stemme og det Talent, De dengang lagde for Dagen, saa var det bedre, at De var bleven ved at være hæsliq.“

„Nu skal De selv høre,“ sagde Porpora, der brændte af Begjerlighed efter at producere sin Clev for Directeur Holzbauer.

Han trak Consuelo en Smule imod hendes Billie hen til Claveret, thi det var længe siden, at hun var optraadt for en Forsamling af Kjendere, og hun var slet ikke belavet paa at synge denne Aften.

„Du narrer mig,“ sagde Caffarelli. „Det er ikke hende, som jeg har seet i Venedig.“

„Det skal Du snart ovenbevise Dig om,“ svarede Porpora.

„Maestro, det er en Grusomhed af Dem, at ville

lade mig synge i Dag, da jeg har halvtredstindstyve Mils Støv i Halsen," sagde Consuelo frygtsoomt.

"Syng alligevel," befalede hendes Lærer.

"Vær ikke bange for mig, mit Barn," sagde Caffarelli, "jeg er altid mild i min Dom, og for at betage Dem al Frygt, vil jeg synge med Dem, hvis De forlanger det."

"Paa den Betingelse adlyder jeg," svarede hun, "thi min Glæde over at høre Dem vil afholde mig fra at tænke paa mig selv."

"Hvad kan vi synge med hinanden?" sagde han til Porpora, "vælg Du en Duet."

"Vælg Du selv," svarede han, "der er Intet, som hun ikke kan synge med Dig."

"Godt, godt! saa lad os faae Noget af dit eget Fabrik — jeg vil i Dag gjøre Dig en Fornøielse, Maestro. Jeg veed desuden, at Fru Wilhelmine har al din Musik i rigt forgyldte Pragtbind."

"Ja," mumlede Porpora mellem Tænderne, "mine Bærker ere bedre klædte end jeg selv."

Caffarelli bladede omkring i Nodetængerne og valgte en Duet af Eumenes, en Opera, som Porpora havde komponeret i Rom for Farinelli. Han sang den første Solo med en Majestæt, en Fuldbendthed og et Mesterskab, der paa Diebliffet bragte Folk til at glemme alle hans Latterligheder og fyldte dem med Henrykkelse og Beundring. Consuelo folte sig paa sin Side paavirket og løstet af dette overordentlige Menneske og sang nu ogsaa sin Solo bedre, end hun havde sunget den nogensinde. Caffarelli oppebiede ikke Slutningen, men afbrød hende flere Gange med de livligste Bifaldsraab.

"Ah cara!" raabte han, "nu kjender jeg Dig igjen.

Ja, det er det mærkværdige Pigebarn, der første Gang overraskede mig i Venedig, men siden den Tid, *figlia mia*, er Du bleven et sandt Underværk (un portento) — det er Caffarelli, der siger Dig det.“

Fru Wilhelmine var overrasket og forbauset ved at høre, i hvilken Grad Consuelo havde udviklet sig. Trods hendes Glæde over, at et saadant Talent først havde ladet sig høre i hendes Salon, indsaae hun med nogen Fortrædelighed, at det var umuligt, at hun efter en saadan Kunstnerinde kunde lade sig høre, som hun pleiede. Hun gav imidlertid sin Beundring Lust i de stærkeste Udtryk. Holzbauer, der stod og smilte stille hen for sig og sagtens var bange for, at hans Kasse ikke havde Raad til at betale et saadant Talent, iagttog, trods alle sine Lovtaler, en diplomatisk Tilbageholdenhed. Buononcini erklærede, at Consuelo langt overgik baade Fru Hasse og Fru Cozzoni. Gesandten svømmede i en saadan Henrykkelse, at det løb Fru Wilhelmine iskoldt ned ad Ryggen, især da hun saa ham tage en stor Saphir af Fingeren og stikke den paa Consuelos, en Foræring, som hun hverken vovede at modtage eller afslaae. Duetten blev med Kaseri forlangt da capo, da Døren pludselig aabnedes, og Lakaien med en vis Høitidelighed meldte Grev Hobitz. Alle reiste sig grebne af denne uvilkaarlige Høiagtelse, som man pleier at vise, ikke den Berømteste og Værdigste, men den Rigeste.

„Jeg maa dog have Uheld med mig,“ tænkte Consuelo, „siden jeg her strax skal træffe paa Personer, der have seet mig paa Reisen med Joseph og uden Tvivl deraf have gjort sig en falsk Idee om min Vandel og mit Forhold til Joseph. Det faaer at være, min gode, ærlige Joseph! Om mit Venstabs for Dig vil paadrage mig nogen

Bagvaskelse, skal jeg dog aldrig fornægte det hverken i mine Ord eller i mit Hjerte."

Grev Hoditz, der straaledede af Guld og Broderier, gif lige hen til Fru Wilhelmine, og af den Maade, paa hvilken han kyskede hende paa Haanden, kunde Consuelo strax see, hvilken Forffjel, der blev gjort paa hende og de stolte Patricierinder, som hun havde seet i Venedig. Man var mere galant, elskværdig og fornøiet hos hende, men man talte hurtigere og høiere og opførte sig friere og mere ugeneert, end man ellers pleier i den officielle Verden. Man syntes at finde Behag i dette ugeneerte Liv, men der laa dog noget Saarendende deri, som Consuelo siebliffelig følte, hvor umærkeligt dette Noget end var, fordi det skjultes bag den fornemme Verdens Vaner og bag de Hensyn, man skyldte Gesandten.

Consuelo følte dybt det Ydmygende i Bertindens Stilling. „Jeg er kommen herhen,“ sagde hun til sig selv „for at synge, og naar man blot applauderer min Sang, saa forlanger jeg ikke Andet end at blive ubemærket i min Krog; men denne Dame, hvis Forsængelighed blander sig saa forunderligt i hendes Kjærlighed, hvor vilde hun ikke rødme, hvis hun kunde see den Haan og Ironi, der skjuler sig bag alle disse høflige og galante Manerer!“

Man bad hende om at synge endnu mere, man løstede hende til Skyerne, og hun deelte bogstavelig Vren for denne Soiree med Caffarelli. Hvert Dieblif ventede hun at blive tiltalt af Grev Hoditz, men forunderligt nok nærmede han sig slet ikke til Claveret, som hun havde taget Plads ved, for at han ikke skulde see hendes Træk, og da han erkjendte sig om hendes Navn og hendes Alder, lod det til, at han aldrig før havde seet hende eller hørt tale om hende. Sagen var den, at han endnu ikke

havde modtaget den ubesindige Billet, som Consuelo havde sendt ham med Deserteurens Kone. Desuden var han meget kortsynet, og da det dengang endnu ikke var Mode at bruge Forngnet i en privat Salon, saa havde han kun utydeligt kunnet see den blege Sangerindes Træk. Man undrer sig maaffee over, at han, der gjorde sig saa meget til af sit Sværmeri for Musiken, ikke var mere nysgjerrig efter at see en saa mærkværdig Sangerinde i Nærheden; men man maa erindre, at han kun sværmede for sin egen Musik, sin egen Methode og sine egne Sangere. For de store Talenter havde han ikke synderlig Interesse eller Deeltagelse, og han holdt nok af at nedstemme deres Forbringinger og Pretentioner. Naar man sagde ham, at Faustina Bordoni aarligt tjente et halvt hundredetusind Francs i London og Farinelli halvandet hundredetusind, saa trak han paa Skuldrene og sagde, at han paa sit Theater i Roswald i Mähren havde Sangere for saa hundrede Francs om Aaret, som han selv havde uddannet, og som nok kunde staae ved Siden af Farinelli, Faustina, og Caffarelli. Fremfor Alt var den Sidstes vigtige Mine og storpralende Væsen ham utaaleligt og modbydeligt, og det navnlig af den Grund, at Greven i sin Sphære led af de samme Forkeerthed er og Latterligheder. Naar Pralere mishage kloge og beskedne Folk, saa ingyde de andre Pralere Modvillie og Affky. Den Forsængelige forsmaaer altid sine Ligemænd og spotter over den Last, som han selv er i Besiddelse af. Naar man hørte paa Caffarellis Sang, tænkte ingen paa Grev Hobitz's Rigdom og Diletanteri, og naar Caffarelli begyndte at prale og broute, kunde Grev Hobitz slet ikke komme til at gjøre det Samme; kort sagt, de stode hinanden iveien, og ingen Salon var stor nok, intet Auditorium opmærksomt nok til paa een-

gang at rumme to Mennesker, der fortæredes af den samme Lyst til at vise sig og den samme Umættelighed i at høste Bifald.

Endnu en tredie Omstændighed forhindrede Grev Hobitz i skarpt at erindre sig Bertoni; han havde aldrig seet rigtig paa hende i Passau, og det var ham derfor dobbelt vanskeligt at gjenkende hende i denne Forvandling. Han havde seet denne lille Pige assez bien faite, som man dengang udtrykte sig, han havde hørt en smuk, frisk og tiltalende Stemme, han havde lagt Mærke til meget lovende Anlæg, men meer havde han ikke seet, og meer behøvede han ikke heller for sit Theater i Roswald. Paa Grund af sin Rigdom havde han vant sig til, uden smaalig Prutten, at kjøbe hvad der convenerede ham. Han havde villet kjøbe Consuelos Talent og Person ligesom man kjøber en Kniv i Chatellerault og Glasperler i Benedig. Handelen var ikke kommen istand, og da han intet Dieblif havde været forefftet i hende, saa havde han heller ikke følt nogen Beklagelse i den Anledning. Rigtignok havde han ærgret sig lidt, da han vaagnede i Passau, men Folk der ere meget indtagne i sig selv, sørge ikke længe over saadan en Skuffelse. De glemme den hurtig, thi hører ikke Verden dem til, især naar de ere rige? gaae de glip af en enkelt Behagelighed, saa tilbyder der sig jo hundrede andre istedet. Under det sidste Nummer, som Consuelo sang, sad Grev Hobitz og snakkede med Fru Wilhelmine, men da han bemærkede, at Porpora i den Anledning sendte ham nogle rasende Blikke, fjernede han sig strax efter, uden at have moret sig slynderligt blandt disse pedantiske og uopdragne Musifere.

Consuelos første Tanke, da hun igjen traadte ind i sit Bærelse, var at skrive til Albert, men hun maatte snart indsee, at det ikke var saa let gjort, som hun havde forestillet sig. Hun gjorde et første Udkast, hvori hun fortalte ham Alt, hvad der var foresaldet paa hendes Reise; men alt som hun skrev, vaagnede der en Frygt for, at en saadan Skilbring af hendes ustandne Farer og Besværligheder let kunde bringe ham altfor stærkt i Bevægelse. Hun erindrede det Kaseri, der havde bemægtiget sig ham, da hun i Grotter udmalte ham de Rædsler, som hun havde maattet trodsse for at trænge ind til ham. Hun rev derfor dette Blad istykker og besluttede at spare ham for disse op-
 hidsende Begivenheder og kun i saa Ord at gjentage sit Løfte om at elske ham og at blive ham tro. Men disse saa Ord turde ikke have nogen ubestemt Charakter; kunde de ikke indeholde et fuldstændigt Ja, saa maatte hendes Brev kun vække ny Sjæleangst hos ham. Men hvorledes kunde hun forsikre, at denne ubetingede Kjærlighed og den urokkelige Beslutning, som Albert ventede paa at faae at høre, nu havde udviklet sig hos hende? hendes Redelighed og Uværsfølelse kunde ikke bekvemme sig til at fremkomme med Noget, der kun var halvsandt. Ved stærkt at randsage sit Hjerte og sin Samvittighed fandt hun vel, at Seiren over Anzoletto havde skjænket hende Kraft og No. Ogsaa fandt hun, naar hun udgik fra Kjærlighedens og den sværmeriske Forgudelses Synspunkt, at hun følte den fuldstændigste Egegylbighed for alle andre Mænd end Albert, men denne Art af Kjærlighed og Begeistring, hvormed han opfyldte hende, var endnu den selvsamme Følelse som hun havde kjendt, da hun var hos ham. Det var

hende ikke nok, at Grindringen om Anzoleto var blegnet og hans Villedde banlyst af hendes Sjæl — Grev Albert var derfor endnu ikke bleven Gjenstand for hendes brændende Lidenskab. Hun kunde endnu ikke uden en vis Skjelven tænke paa hans sygelige Sjælstilstand, det triste Ophold paa Niesenburg, Stiftsdamens aristokratiske Fordomme, Idetos Mord, den gyfelige Grotte under Schredenstein og hele dette mørke og forunderlige Liv, hun havde ført i Boehmen, der især nu, efterat hun haade indbruffet Vandrelivets friske Luft og ved Porporas Side gjenfundet sine tidligere musikalske Interesser, maatte forekomme hende som en lang og uhyggelig Drøm. I det Liv, hun nu var vendt tilbage til, og som passede sig saa godt for hendes Opdragelse, Evner og Tænkemaade, kunde hun neppe ansee det for muligt, at hun nogensinde kunde bestemme sig til at blive Frue paa Niesenburg.

Hvad kunde hun altsaa sige Albert, og hvilke Løfter kunde hun give ham? var hun ikke ligesaa angst og ligesaa vaklende, som da hun tog bort fra Slottet. Naar hun hellere var flygtet til Wien end andensteds hen, saa var det kun skeet, fordi hun der befandt sig under Beskyttelse af den eneste retmæssige Autoritet, som hun i sit Liv havde anerkjendt. Porpora var hendes Belgjører, hendes Fader og Støtte, hendes Herre og Mester i Ordets fuldeste Betydning. Hos ham følte hun sig ikke som en Forældreløs, og hos ham anmassede hun sig ikke Ret til at raade over sig selv blot efter hendes Forstands og hendes Hjertes Indskydelse. Nu dadlede, forhaanede og forkastede Porpora med Strengthed enhver Tanke om et Giftermaal, som han ansaae for et Mord paa hendes Geni og som en Opoffrelse af den store Opgave, der var stillet hende i Verden, for en romanagtig Grilles Skyld.

Det turde, det kunde ikke ssee, og hun maatte vente paa, hvilken Dom Porpora vilde fælde, naar han modent havde prøvet og overveiet Alt. Men hvad skulde hun skrive til den ulykkelige Albert, der kunde styrke hans Taalmodighed og give ham noget Haab? skulde hun skildre ham Porporas Brede? det vilde jo være at berøve ham al Tillid. Skulde hun da fortie ham den? det vilde jo være at bedrage Albert, og Consuelo vilde ikke forstille sig for ham. Selv om hans Liv havde afhængt af en Løgn, vilde hun ikke have løiet for ham. Der er Væsner, som man agter for høit til at bedrage dem, selv om det kun skete til deres Bedste.

Hun begyndte derfor igjen paa Brevet og rev det igjen istykker den ene Gang efter den anden, uden at hun kunde bestemme sig til at fortsætte det. Hvorledes hun end bar sig ad, faldt der hende hvert Dieblif et Ord i Pennen, der forekom hende enten for dristigt eller for svagt og kunde have de misligste Følger. Overvældet af Træthed, Fortrædelighed og Angst lagde hun sig til Sengs, faldt langt om længe i Søvn og vaagnebe langt ud paa Morgenens, saa at Porpora, der altid var tidligt oppe, allerede længe havde været ved sine Forretninger. Hun fandt Haydn beskæftiget med at børste sin nye Herres Klæder og rydde op i hans Værelse.

„Gud ssee Lov, at De er der!“ raabte han, da han fik Die paa hende. „Jeg døer af Kjedsommelighed, Bedrøvelse og Frygt, naar jeg ikke seer Dem, min Skytsengel, imellem mig og denne frygtelige Professor. Det forekommer mig bestandig, som om han har mærket min Hensigt, og som han vil tilintetgjøre vort Complot og spærre mig inde i sit gamle Claveer. Deres Porpora faaer mine Haar til at reise sig paa Hovedet, og jeg kan ikke tænke

mig Andet, end at han er en gammel italienskt Djævel, thi Deres Satan der er som bekjendt langt finere og værre end vor."

"Vær rolig, min Ven," svarede Consuelo, "min gamle Mæstro er kun ulykkelig, men ikke ond. Lad os først gjøre os Umage for at skaffe ham lidt bedre Dage, saa vil vi snart see ham mildere og venligere, og hans sande Charakteer vil da nok komme frem. Da jeg var Barn, har jeg tidt seet ham baade kjærlig og munter, og han var formelig bekjendt for sine fine og vittige Svar; men dengang havde Lykken heller ikke forladt ham, og Haabet tilsmilede ham. De skulde have kjendt ham, dengang hans Polyphem blev opført, og han tog mig med sig i Theatret og stillede mig i Coulissen, hvor jeg blot kunde see Ryggen af Comparserne og Hovedet af Kampen. Hvor var det ikke skjönt og rædsomt tillige! Jeg vovede neppe at aande, og uvilkaarlig gjorde jeg med mine smaa Arme alle Skuespillernes Bevægelser efter, og naar saa min Mæstro blev fremkaldt og den ene Gang efter den anden maatte frem for Kampen, forekom han mig som en Gud. I saadanne Dieblikke var han baade stolt og smuk, og endnu er han slet ikke gammel, men han er saa forandret og nedbøiet! Ja, Beppo, lad os strax tage fat, for at han ved sin Hjemkomst kan finde lidt mere Orden i sit Logis, end da han gif bort. Allersørst vil jeg eftersee hans Garderobe for at udfinde hvad der fattes ham."

"Hvad der fattes ham kan blive en lang Liste, men hvad han har er desto lettere overseet," svarede Joseph, "thi jeg troer ikke, at min egen Garderobe kan være slettere og elendigere."

"Godt, saa vil jeg ogsaa see at faae Deres istand, thi jeg er Deres Skyldnerinde, og De har paa hele

Reisen baade født og klædt mig. Men lad os nu først tænke paa Porpora. Luf det Skab op. Hvad? der er kun een Dragt deri? og det var den, han havde paa igaar hos Gesandten."

"Ja, desværre. Det er en kastaniebrun Livkjole med Staalknapper, og den er ikke længer synderlig ny. Den anden Kjole, der er forfærdelig medtaget, er han gaaet ud med. Og hvad Slobrocken angaaer, saa veed jeg ikke, om den eksisterer, thi jeg har i en heel Time forgjæves søgt efter den."

Da Consuelo og Joseph havde gennemstøvet det Hele, kom de til den Overviisning, at Porporas Slobrock saavel som hans Overkjole og Muffe kun eksisterede i deres Phantasi. Af Skjorter var der kun tre, og de vare i en jammerlig Forsatning, og af Manchetter og alt det Dvrige var der kun Læser tilbage.

"Joseph," sagde Consuelo, "her er en smuk Ring, som jeg fik i Gaar for min Sang; jeg vil ikke sælge den, thi det vilde kun lede Opmærksomheden hen paa mig, og maaskee kunde det ogsaa fortørne Giveren; men jeg kan sætte den i Pant og laane derpaa, hvad vi behøve. Keller er en skikkelig og forstandig Mand, som vel omtrent kan see, hvad denne Ring er værd, og han vil let faae fat i en Agerkarl, der kan forstrække os en smuk Sum paa dette Pant."

"Intet er lettere," svarede Joseph. "Der boer en Jøde, en Slags Juvelhandler, i samme Hus som Keller, og da han har Routine i saadanne Forretninger med fornemme Damer, saa kan De om en Timestid have Deres Penge. Men jeg vil Intet have. De trænger selv til at fornye Deres Garderobe, og da De i Morgen,

maaffee allerede i Dag, skal i Selskab igjen, saa bør De sørge for, at De kommer i en anstændig Dragt."

"Vi kunne altid siden gjøre vore Beregninger, Beppo, men da jeg ikke har nægtet at modtage Hjælp af Dem, venter jeg heller intet Afslag nu. Skynd Dem hen til Keller." Efter en Times Forløb kom Haydn tilbage med Keller og femtenhundredede Gyllden. Consuelo bad ham om at hente en Skrædder, der arbejdede godt og hurtigt. Han kom, tog Maal af Porporas Klæder og forpligtede sig til om et Par Dage at bringe to fuldstændige Dragter og en godt vatteret Slobrok tilligemed Linned o. s. v.

Da Skrædderen var borte, sagde Consuelo til Keller: "Om alt dette maa De bevare den strengeste Taushed. Min Lærer er ligesaa stolt, som han er fattig, og han vilde vistnok kaste det Hele ud af Vinduet, hvis han havde nogen Anelse om, at det kom fra mig."

"Men hvorledes vil De bære Dem ad med at faae ham til at tage de nye Klæder paa istedenfor de gamle, uden at han mærker Noget?"

"Na, jeg kjender ham og indestaaer for, at han Intet vil mærke."

"Men Signora," vedblev Joseph, der havde saamegen Takt, at han tiltalte hende med den største Høflighed, naar de ikke vare alene, for ikke at bibringe Andre falske Meninger om deres Benskabs Natur, "vil De nu ikke ogsaa tænke paa Dem selv? De har jo næsten Intet medbragt fra Boehmen, og Deres Klæder ere desuden ikke paa Moden her."

"Ja dette vigtige Anliggende havde jeg nær forglemt. Men den gode Herr Keller maa ogsaa i det Punkt være min Raadgiver og Fører."

"Det kan jeg godt," sagde Keller, "thi det er Noget,

jeg forstaaer mig paa, og hvis jeg ikke bringer Dem et smagfuldt Toilette, saa maa De falde mig en Klodrian og en Pralhans."

"Jeg forlader mig paa Dem, gode Kelder, kun maa jeg gjøre Dem opmærksom paa, at jeg alene har Sands for det Simple, og at Alt, hvad der falder i Dinene, livlige Farver og deslige, hverken stemmer overeens med min Smag eller passer til min blege Ansigtssfarve."

"De gjør mig Uret, Signora, naar De troer, at De behøver at sige mig det. Det hænger sammen med mit Fag, at jeg veed, hvad for Farver der passer til de forskjellige Ansigtssfarver, og af Deres kan jeg strax udfinde Deres Temperament. Vær De rolig, De skal nok blive tilfreds med mig, og De vil om kort Tid kunne vise Dem, hvor det skal være, selv ved Hoffet, og være ligesaa simpel og beskednen i Deres hele Optræden som nu. Hvad det gjælder om for en Strædder og Coiffeur er at fremhæve Personen ikke at vanskebe den."

"Lad mig hvikke Dem endnu et Ord i Øret, kjære Herr Kelder," sagde Consuelo, idet hun trak Friseuren tilside. "De skal ogsaa skaffe Haydn en fuldstændig ny Dragt, og for Resten af Pengene maa De besørge en smuk Silkekjole til Deres Datter, som jeg skjænker hende til hendes Bryllup; jeg haaber, at det ikke vil lade længe vente paa sig, thi hvis jeg optræder her med noget Held, saa vil jeg ogsaa kunne være vor Ven til Nytte og hjælpe ham til at gjøre sig bekendt. Han har Talent, meget Talent, det kan De være overbeviist om."

"Virkelig, Signora? det glæder mig meget, at De siger mig det, thi det har jeg allerede længe tænkt mig. Ja, jeg vidste det endogsaa fra den første Dag, da jeg hørte ham i Capelhuset som ganske lille Chordreng."

„Han er et prægtigt Menneske,“ svarede Consuelo, „og hans Erkjendtlighed og Ketskaffenhed vil belønne Dem for Alt, hvad De har gjort for ham. Men sliq mig nu,“ søiede hun til, „om De ogsaa har udrettet Alt, hvad vi talte om, med Hensyn til Josephs Belyndere. Tanken udgif fra Dem selv: har De allerede sat den i Værk?“

„Om jeg har, Signora!“ svarede Keller, „at tale og handle er Et hos Deres ærbødige Tjener. Da jeg i Morges gif hen og friserede mine Kunder, underrettede jeg først Gesandten fra Venedig derom, (jeg har rigtignok ikke den Ære, at coiffere ham selv, men jeg friserer hans Sekretair), derpaa Herr Abbé Metastasio, hvem jeg barberer hver Morgen, og hans Myndling, Frøken Mariane Martinez, hvis Hoved jeg ligeledes har i mine Hænder. De boe Begge, han og hun, i mit Hus, eller rettere sagt, jeg boer i Deres. Endelig er jeg trængt ind til to eller tre andre Personer, som kjende Josephs Ansigt, og som engang kunde træffe ham hos Mester Porpora. Dem, der ikke ere mine Kunder, nærmer jeg mig under et eller andet Paaskud.“

„Den naadige Frue,“ sagde jeg, „har, som jeg hører henvendt Dem til en af mine Concurenter efter virkeligt Bjørnesedt; jeg tager mig derfor den Frihed at bringe Deres Naade noget, som jeg indestaaer for. Jeg giver de høie Herstaber det gratis som Prøve og forlanger ikke Andet, end at De behageligst sender Bud til mig, hvis det vinder Deres Tilfredshed.“

„Eller ogsaa sagde jeg: „Her er en Bønnebog, som forrige Søndag blev fundet i St. Stephan, og da jeg friserer Kathedralen, (det vil sige Herrerne i Capelhuset) saa har man paalagt mig at spørge Deres Naade, om Bogen ikke er Deres.“ Det var et gammelt Læderbind med for-

gyldt Snit og adeligt Vaaben, som jeg tog ud af en Domherres Stol og viste frem, da jeg jo forud vidste, at Ingen vilde gjøre Fordring paa det. Naar jeg da under et eller andet Paastud havde skaffet mig Indpas, begyndte jeg at udkramme Alt, hvad der laa mig paa Hjertet, som de høie Herstaber ere vante til hos Folk i vor Stilling. Jeg sagde f. Ex:

„En slink ung Musiker, Joseph Haydn, har fortalt mig saameget om Deres Naade: det har givet mig Mod til at vove mig ind i Deres Hus.“

„Hvad siger De?“ Iød Svaret, „den lille Joseph? Ja, han er et charmant Talent og et ungt Menneffe, der lover meget.“

„Ja,“ svarede jeg da, ganske henrykt over at komme ind paa Sagen, „det vil mere Deres Naade at høre, hvad for en curieus og lykkelig Begivenhed der er hændt ham.“

„Nei hvad er det? jeg har ikke hørt Noget derom.“

„Ei, De kan ikke tænke Dem noget mere komisk og interessant, han er bleven Kammertjener.“

„Hvad for noget, Kammertjener? sy, hvor har han kunnet nedlade sig dertil? det er jo en Ulykke for et saadant Talent. Er det Trang, saa vil jeg hjælpe ham?“

„Ingenlunde,“ har jeg da svaret; „nei, Deres Naade, det er af Kjærlighed til Kunsten, at han har fattet den naragtige Beslutning. Han har med al Magt villet have Timer hos den berømte Porpora.“

„At ja, nu veed jeg det! Porpora har ikke villet tage imod ham. Det er en vranten gammel Knark.“

„Han er en stor Mand, et stort Hjerte,“ har jeg svaret, ganske efter Signora Consuelos Dnske, fordi hun ikke vilde, at hendes Lærer for den Sags Skyld skulde

spottes og dadles. „Vær De forsikret om,“ har jeg tilføjet, „at den unge Haydns Talent snart vil give sig tilkjende, og han vil da pleie det med den største Omhu; men for ikke at gjøre ham endnu mere mismodig og for at introducere sig hos ham, uden at gjøre ham vild, har Joseph ikke kunnet gjøre noget klogere, end at tage Tjeneste hos ham som Kammertjener og anstille sig ganske uvidende i Musikken.“

„Den Idee er rørende, allertjæreste,“ har man svaret mig ganske sentimentalt, „men han maa ile med at forsikre sig Porporas Gunst inden denne aner, at han selv er en betydelig Kunstner, thi den unge Haydn nyder allerede Velvillie og Protektion hos mange forffjellige Personer, der ogsaa komme i Porporas Hus.“

„Disse Personer,“ har jeg da sagt med en tillidsfuld Mine, „ere altfor ædle og høimodige, til at de ikke, saalænge som det er nødvendigt, skulle bevare Josephs ustyldige Hemmelighed.“

„O!“ raabte man da, „jeg skal tilvisse ikke være den, der skal forraade den flinke og talentfulde Haydn. Det giver jeg ham mit Ord paa, og jeg skal ogsaa paalægge mine Folk, at de ikke i den gamle Maestros Nærværelse skal lade noget uforsigtigt Ord falde.“

Derpaa har man ladet mig gaae med en lille Foræring eller med en Bestilling paa Bjørnesedt, og Herr Gesandtstabs-Sekretairen, der interesserer sig levende for Sagen, har endogsaa lovet mig, at han vil meddele Herr Corner den ved Frokosten, for at denne, der godt kan lide Joseph, først og fremmest kan være paa sin Post ligeover for Porpora. Dermed har jeg opfyldt min diplomatiske Mission — er De nu tilfreds, Signora?“

„Hvis jeg var Dronning, saa vilde jeg paaastedet ud-

nævne Dem til Ambassadeur," svarede Consuelo, „men der seer jeg Porpora nede paa Gaden. See til, at De kommer bort i en Fart, kjære Keller, for at han ikke skal see Dem.“

„Og hvorfor skulde han ikke see mig, Signora? jeg vil strax sætte Deres Haar, saa vil han troe, at De med Deres Løbedreng har sendt Bud efter den første den bedste Friseur.“

„Han har hundrede Gange mere Kløgt end vi Andre,“ sagde Consuelo til Joseph og overlod ham sit sorte, krøllede Haar, medens Joseph tog sin Kofst og bandt Forklædet for, og Porpora langsomt steg op ad Trappen, nynnende paa et Thema af en af sine uøste Operaer.

26.

Porpora, der var meget distrahit, kysfede sin Adoptivdatter paa Panden, uden engang at lægge Mærke til Keller, og begyndte at søge efter det Nødeblad, hvorpaa han havde nedskrevet det Thema, som nu spøjte i Hovedet paa ham. Først da han saae sine Papirer, der ellers laae i en uforlignelig Orden omstrøede paa Claveret, ordnede i regelmæssige Bunker, først da vaagnede han af sin Distraction og raabte:

„Imfame Slyngel, har han havt den Frækhed at røre ved mine Manuskripter? det kommer der af at holde Tjener! de troe at holde Orden, naar de bare pakke det ene ovenpaa det andet. Hvad skulde ogsaa jeg med Tjener! Nu begynde da mine Kvaler for ramme Alvor.“

„Tilgiv ham, Maestro,“ sagde Consuelo. „Deres Moder laae i et forfærdeligt Chaos.“

„Men i dette Chaos kunde jeg finde mig tilrette! Jeg kunde staae op om Natten og tage i Mørke hvert Blad af min Opera, som jeg vilde bruge. Nu kan jeg ikke Nogetsomhelst, og der vil gaae en Maaned, inden jeg igjen kommer i Orden.“

„Nei, Maestro, De skal strax finde Dem tilrette. Det er forresten mig, der har gjort det og stjondt Bladene ikke vare numererede, troer jeg dog at have lagt ethvert paa det rette Sted. See blot! See om De ikke læser lettere i dette Hefte end i denne Masse flyvende Blade, som ethvert Vindstød kunde føre ud af Vinduet.“

„Vindstød? troer Du at min Stue er Lagunerne ved Fusina?“

„Om ikke et Vindstød, saa dog et Lufttræk, naar her bliver støvet af.“

„Ja, hvorfor skal der støves af? jeg har boet fjorten Dage i denne Stue, og der har ikke et Menneffe faaet Lov til at komme ind til mig.“

„Ja, det kunde man mærke,“ tænkte Joseph.

„Belan, Maestro, saa maa De tillade mig at gjøre en lille Forandring i Deres Baner. Det er usundt at sove i et Bærelse, hvor der ikke hver Dag bliver gjort reent og lustet ud. Jeg skal paatage mig hver Dag methodisk at bringe Alt i den Orden, som De holder saameget af, saasnart blot Beppo har feiet og rømmet op.“

„Beppo! Beppo! hvem er det? jeg kjender ingen Beppo.“

„Beppo er ham der,“ sagde Consuelo og pegede paa Joseph. Han har et Navn, der klinger saa haardt, at det vilde skurre Dem i Ørene; derfor har jeg givet ham det

første det bedste venetianske Navn, der faldt mig ind. Beppo er let at udtale, det er kort og lader sig synge."

"Som Du vil," svarede Porpora, der begyndte at formildes, da han gjennebladede sin Opera, og fandt den vel ordnet og sammenheftet i et eneste Bind.

"Vil De saa tilstaae, Maestro," sagde Consuelo, da hun saa ham smile, "at det er bedre saaledes."

"Ja, Du vil altid have Ret," svarede han, "Du er og bliver en egenfindig Person."

"Har De spist Frokost, Maestro?" spurgte Consuelo, der lige var sluppen ud af Kellers kunstfærdige Hænder.

"Og Du, har Du spist Frokost?" spurgte han med en Blanding af Utaalmodighed og Frygt istedenfor at svare.

"Ja jeg har, men De?"

"Og Drengen der, han, Beppo . . . har han ogsaa faaet Noget?"

"Ja, men De?"

"J har altsaa fundet noget Spiseligt? Jeg vidste ikke, at her var Mad i Huset."

"Vi har faaet en meget ordentlig Frokost, men De, Maestro?"

"Men De, Maestro! Men De, Maestro! Gaa Pokker ivold med dine Spørgsmaal. Hvad gaaer det Dig an?"

"Maestro, Du har ikke faaet nogen Frokost," svarede Consuelo, der undertiden tillod sig med venetiansk Fortrolighed at dutte sin Lærer.

"Jeg seer nok, at jeg har faaet en sand Djævel i Huset, der ikke vil unde mig No. Marche, kom her

og syng mig det Sted. Men pas rigtig paa, det beder jeg Dig om."

Consuelo traadte hen til Claveret og sang, medens Keller, der var en udmærket Dilettant, blev staaende i den anden Ende af Stuen med aaben Mund og med Kammen i Haanden. Porpora, der ikke var tilfreds med sin Melodi, lod hende gjentage den mangfoldige Gange, idet han lod hende lægge Trykket snart paa een Note, snart paa en anden, og søgte efter den Bending, der foresvævede ham, med en Haardnaktheth, der kun fandt sin Lige i Consuelos Taalmod og Resignation. Imidlertid havde Joseph, paa et Tegn af hende, hentet den Chocolate, som hun selv havde tilberedt, medens Keller gik hendes Vrende. Han gjettede hendes Hensigt og satte den paa Noddepulsten uden at vække Porporas Opmærksomhed; et Dieblik efter greb denne ogsaa mechanisk Kanden, skjenkede sig en Kop og drak den med stor Appetit. En anden Kop fulgte efter tilligemed Brød og Smør, og Consuelo, der nok holdt af at drille lidt, sagde til ham, da hun saae ham spise ganske gemytligt:

"Jeg vidste jo nok, Maestro, at Du ikke havde spiiist Frokost."

"Det er meget sandt," sagde han uden at blive vred "jeg troer, at jeg havde glemst det; det passerer mig undertiden, naar jeg componerer, og jeg mærker det da først i Løbet af Dagen, naar jeg faaer Kneb i Maven, fordi den er tom."

"Og saa drikker Du Brændeviin, Maestro."

"Hvem har sagt Dig det, dumme Dyr?"

"Jeg har fundet Flasken."

"Hvad kommer det Dig ved? Vil Du maaskee forbyde mig at drikke Brændeviin?"

„Ja, det vil jeg rigtignok! I Benedig drak Du aldrig hidsende Drikke, og det befandt Du Dig vel ved.“

„Ja, det er ganske sandt,“ sagde Porpora sørgmodigt. „Jeg syntes, at det gik galt der, og at Alt her maatte gaae bedre. Men det gaaer bestandig galere og galere. Penge, Sundhed, Ideer — Alt er sløiten.“

Han skjulte sit Ansigt i sine Hænder.

„Stal jeg sige Dig, hvorfor det falder Dig saa svært at arbejde her?“ sagde Consuelo, der ved Biting vilde aflede hans Opmærksomhed fra den Modløshed, der overfaldt ham. „Fordi Du ikke har din gode venetianske Kasse, der giver Kræfter og gjør Dig munter. Du ophidses Dig paa tydst Maneer og drikker Ol og Brændeviin, men det bekommer Dig ikke godt.“

„Ja, det er meget sandt. Min gode venetianske Kasse var en undtømmelig Kilde for mig til gode Indsald og smukke Tanker. Det var ligesom Geniet, Landen, der med behagelig Varme gennemstrømmede mine Aarer. Alt, hvad man her drikker, gjør En tung og forrykt.“

„Saa drik Kasse, Maestro.“

„Kasse? her? nei, det gider jeg ikke. Der er saamange Omstændigheder med den. Saa skal man have Bld paa, og en Tjenestepige, og Kopper, der skal vaskes, og som klirre og slaaes istykker og blande Mislyd ind i de smukkeste Harmonier. Nei, det vil jeg ikke vide Noget af. Naar jeg har min Flaske staaende her paa Gulvet, saa er det strax gjort, og det er langt mere bekvemt.“

„Men den kan ogsaa slaaes istykker. Jeg kom i Morges til at slaae den istykker, da jeg vilde sætte den ind i Skabet.“

„Hvad for Noget, har Du knækket Halsen paa min Flaske? for Potter, jeg veed ikke, hvad der hindrer mig

fra at tage min Stok og slaae den itu paa dine Rygstykker."

"Bah, det har De truet med i femten Aar, og det er ikke blevet til Noget. Jeg er slet ikke bange."

"Vil Du synge, din Sladdermund, og hjælpe mig ud over dette forbandede Thema! Jeg vil vædde paa, at Du kan det ikke endnu, saa distrairt som Du er i denne Mor=genstund."

"Nu skal De see, om jeg kan det," sagde Consuelo og luffede Bogen i en Fart.

Hun sang nu Stedet, saaledes som hun havde opfattet det, og altsaa ganske anderledes, end Porpora havde skrevet det. Hun kjendte hans Luner, og hvorvel hun, da han sang det før, godt havde mærket, at han kom bestandig længer bort fra sin Tanke, vilde hun dog ikke til=lade sig at give ham et Raad. Han vilde ogsaa af lutter Modsigelseshyst have forkastet det. Men idet hun sang Phrasen efter sin egen Opsattelse og Iod, som det var en Bildfarelse fra hendes Side, var hun vis paa, at han vilde føle sig overrasket. Han havde aldrig saasnart hørt hende, før han foer op af Stolen, klappede i Hænderne og raabte:

"Der er det! der er det! Det var netop det, jeg vilde have sagt og ikke kunde faae fat paa. Hvor Pokker er Du kommen paa det?"

"Er det ikke det, som De havde skrevet? eller skulde jeg tilfældig . . . ? det er i al Falb Deres egen Me=lobi."

"Nei, Gavstrif, det er din!" raabte Porpora, der var Ærligheden selv, og som trods sin sygelige og umættelige Ærgjerrighed aldrig af Forfængelighed smykkede sig med laante Tjær. "Det er Dig, der har fundet paa

den! Men gjentag den for mig, thi den er god, og jeg vil bruge den."

Consuelo sang sin Melodi flere Gange, og Porpora skrev den ned, derpaa trykkede han hende til sit Bryst og sagde:

"Du er en reen Djævel! Jeg har altid sagt, at Du er en reen Djævel!"

"Men en god Djævel, tro De mig, Maestro," svarede Consuelo smilende.

Inderlig glad over, at han efter saamegen Kval og Anstrengelse endelig havde fundet sit Thema, greb Porpora mechanisk ned til Gulvet efter sin Flaske, og da han ingen fandt, tog han i Distraction efter den Kop, der stod foran ham paa Pulsten. Det var en fortræffelig Kaffe, som Consuelo med kyndig Haand havde lavet samtidig med Chokoladen, og som Joseph ganske sagte havde sat hen til Mesteren.

"Du, Gudernes Nectar! Du, Componisternes Lyk-salighed!" raabte Porpora, idet han drak den. "Hvilken Engel, hvilken Fee har under sin Binge bragt Dig hertil fra Venedig?"

"Ingen Engel, men en reen Djævel," svarede Consuelo.

"Nei, Du er en Engel og en Fee, mit gode Barn," sagde Porpora blidt, "jeg seer nok, at Du har mig kjær, at Du pleier mig og vil gjøre mig lykkelig! Selv den stakkels Dreng der, tager jo Deel i min Lod," søiede han til, da han saae Joseph staae henne ved Døren og betragte ham med vaade, skinnende Dine. Ak, mine stakkels Børn, I gaae ud paa at forsøbe et kummerligt Liv. Ubesindige! I veed ikke, hvad I gjør, og et Par Dages Kjærlighed og Belvære vil kun lade mig føle min sorgelige

Skjæbne endnu smerteligere, naar de smukke Dage ere forsvundne."

"Jeg vil aldrig forlade Dem. Jeg vil bestandig være Deres Datter og Deres Pige," sagde Consuelo og slyngede sine Arme om hans Hals.

Porpora lod sit Hoved synke ned paa Nødebogen og henflød i Taarer. Consuelo og Joseph græd ogsaa, og da Keller, hvis Lidenskab for Musik havde holdt ham tilbage, og som, for at have en Skingrund til at blive, havde beffjæftiget sig i Forværelset med Mesterens Paryk, saae dette gribende Skuespil, tabte han Rammen af Haanden og trykkede Porporas Paryk, som han i sin Rørelse tog for et Lømmetorklæde, til sine vaade Dine.

Consuelo maatte for en Sumpfebers Skyld holde sig inde i nogle Dage. Hun havde paa sin lange og eventyrlige Reise trodsset Veirliget, der efter de forffjellige Regioner, som hun gjennemvandrede, snart var hedt, snart var regnsuldt og koldt. Det klædt, med en Straahat paa Hovedet, uden Skappe og uden Klæder til at skifte med, naar hun blev gjennemblødt, havde hun ikke havt saameget som et Anfald af Snue. Men neppe havde hun spærret sig inde i Porporas mørke, fugtige og slet udluftede Bolig, saa følte hun Feberkulde ryste sine Lemmer. Det var for Porpora en Streg i Regningen, der gjorde ham vranten og gnaven. Han vidste, at man maatte skynde sig, naar hans Elev skulde opnaae et Engagement ved den italienske Opera, thi Signora Tesi vilde gaae til Dresden, men Caffarellis Bønner og Holzbauers glimrende Tilbud, der gjorde Alt for at fængsle en saa berømt Sangerinde til det keiserlige Theater, havde gjort hende vaklende. Paa den anden Side havde Corilla, der paa Grund af sin Nedkomst endnu maatte holde sig i Sengen, Bønner nok,

der intriguerede for hende hos Direktøren i Wien, hvor hun tilbød sig at optræde om otte Dage, hvis det skulde være nødvendigt. Porpora paa sin Side ønskede inderligt at see Consuelo engageret, saavel for hendes egen Skyld som for sin nye Opera, hvilken han haabede at faae anbragt tilligemed hende.

Consuelo vidste ikke, hvad hun skulde beslutte sig til. At modtage et Engagement vilde være det samme som at udskyde hendes Forbindelse med Albert og sætte Skræk i hans Familie, der allermindst ventede sig, at hun vilde gjenoptræde paa et Theater. Det vilde efter deres Mening betyde det Samme, som at hun reent gjorde Afkald paa den Ære at tilhøre dem, og at hun foretrak sin Frihed og Hæder for den unge Grev Alberts Haand. Men at afflaae et Engagement vilde være det samme som at tilintetgjøre Porporas sidste Haab, gjøre sig skyldig i den samme Utaknemmelighed, der bestandig havde været hans Livs Ulykke og Fortvivlelse, og tilføie ham et Dødsstød. Forfærdet over at see sig stillet paa saadan en Stillevei, indsaae Consuelo, at hun maatte faare sine Nærmeste dybt, hvilken Beslutning hun end tog, og en dyb Tungvindighed oversalbt hende. Hendes kraftige Constitution bevarede hende vel for en alvorlig Sygdom, men naar hun i disse Dage fulde af Sorg og Pine sad, rystet af Feberfulde, mat og afkræftet ved en kummerlig Kammerild, eller beskæftiget med Husholdningsjorger slæbte sig fra det ene Bærelse ind i det andet, nærrede hun kun det Ønske og det sørgelige Haab, at en svær Sygdom maatte befrie hende for at vælge mellem sine Pligter.

Porpora, hvis onde Lune var blevet forjaget for et Dieblif, blev igjen mørk, vranten og uretsfærdig, da han saae Consuelo, Kilden til hans Forhaabninger og Impul-

fen til hans Kraft, pludselig synke sammen. Istedensfor at reise og oplive hende igjen, blev han kun endnu mere sygelig og utaalmodig, hvad der nedtrykte hende fuldstændig. Afværlende svag og heftig, fortæredes han paa sine gamle Dage af den samme Spleen, der ikke længe efter bortrev Jean Jacques Rousseau; overalt saae han kun Fjender, Forsølgere og Utaknemmelige uden at bemærke, at hans Mistænkelighed, hans Hidsigthed og Uretfærdighed hidrog ikke lidt til at retfærdiggjøre den vrangvillige og fjendtlige Opførsel der vistes ham af Andre. De, som han krænkede paa denne Maade, maatte først ansee ham for forrykt, saa for et slet Menneske og derpaa stille sig fra ham og vogte sig for ham. Imellem feig Estergivenhed og vildt Menneskehad er der en Middelvei, som Porpora ikke kjendte og aldrig kom ind paa.

Efterat Consuelo havde gjort endnu flere unyttige Forsøg og indseet, at Porpora nu mindre end nogensinde vilde være tilbøielig til at give sit Bifald til hendes Egteskab, tog hun det klogere Parti at undgaae alle Forklaringer, der kun tjente til meer og meer at opirre hendes uhykkelige Lærer og bestyrke ham i hans Fordomme. Hun udtalte ikke mere Alberts Navn og holdt sig rede til at underskrive ethvert Engagement, som Porpora vilde paa-vinge hende. Naar hun var alene med Joseph, fandt hun nogen Lettelse i at aabne sit Hjerte for ham.

„Hvor forunderlig er dog ikke min Skjæbne,“ sagde hun tidt, „Himlen har givet mig Anlæg til Kunsten, Trang til Frihed, Kjærlighed til en stolt og kydssk Uafhængighed, men istedenfor den kolde Egoisme, der ellers giver Kunstneren den nødvendige Kraft til at bryde sig en Vane igjennem alle Banskkeligheder og Tilløkkelser, har Himlens Billie tillige givet mig et ømt og følsomt Hjerte, der kun

flaaer for Andre og kun lever af Kjærlighed og Hengivelse. Saaledes opslides mit Liv, deelt imellem to stridende Kræfter, og jeg maa i ethvert Tilfælde forseile mit Maal. Hvis jeg er bestemt til at blive Hustru og Moder, hvorfor har Gud da ikke dræbt i mit Hjerte den Kjærlighed til Kunsten, den poetiske Sands og den Frihedstrang, der gjor det til en Marter og Dødsqual for mig at hengive mig i disse Forhold? men er jeg skabt til at føre et frit Kunstnerliv, hvorfor kvæles da ikke i mit Indre den Medlidenhed, det Venfkab, den Frygt og Bekymring for at vække Lidelser hos Andre, som bestandig ville forgifte mine Triumfer og standse mit Løb."

"Naar jeg skulde give Dem et Raad, stakkels Consuelo," sagde Haydn, "saa vilde det være det, at De skal følge Deres Genies Stemme og undertrykke Deres Hjertes Skrig. Men jeg kjender Dem altfor vel og veed, at det kan De ikke."

"Nei, det kan jeg ikke, Joseph, og det forekommer mig, som om jeg aldrig vil kunne det. Men see, hvor forunderligt min ulykkelige Skjæbne forvikler sig selv naar jeg vil opoffre mig, drages jeg hen til to forskjellige Sider. Vil jeg vie mig til En, saa dræber jeg en Anden. Jeg har en Adoptiv-Egtefælle, hvis Hustru jeg ikke kan blive uden at knuse min Adoptiv-Faders Hjerte, og vil jeg omvendt opfylde mine Pligter som Datter, saa dræber jeg min Egtefælle. Der staaer skrevet, at Hustruen skal forlade Fader og Moder og følge sin Mand, men i Ordet's egentlige Forstand er jeg hverken Hustru eller Datter. Lovten gjælder ikke for mig, og Samfundet tager ingen Deel i min Skjæbne. Mit Hjerte maa altsaa vælge. Det beherskes ikke af Videnskab for nogen Mand, og i det Tilfælde, hvori jeg befinder mig, kan hverken Pligtfølelse eller

lidenskabelig Hengivelse bestemme mit Valg. Albert og Porpora ere lige ulykkelige, og deres Liv og Forstand trues i lige Grad. Jeg er ligesaa nødvendig for den Ene som for den Anden, og En af dem skal jeg være nødt til at opoffre."

"Hvorfor? Hvis De ægter Greven, hvorfor kan da Porpora ikke leve fredeligt hos Dem? De vilde rive ham ud af hans Glendighed, De vilde oplive ham ved Deres Omsorg og Pleie, og De vilde samtidig kunne opfylde begge Deres Pligter."

"Ak, hvis det var muligt, saa sværger jeg Dem til, Joseph, at jeg vilde give Afkald paa Kunst og Friheden, men De kjender ikke Porpora; han higer ikke efter Livets Behageligheder og Bekvemmeligheder, men efter Roes; han lever i Glendighed og lægger neppe Mærke dertil; han lider derved, uden at ane hvorfra hans Lidelser hidrøre; desuden vilde han, der kun drømmer om Triumfer og Beundring, aldrig neblade sig til at modtage Belgjerninger af Andre. Tro mig, det er hans Eigeghlydighed og hans Stolthed, der væsentlig har fremkaldt hans Ulykke. Han behøvede kun at sige et Ord, saa har han Venner nok, der ville hjælpe ham; men ikke at tale om, at han aldrig veed, om han har Penge i Lommen eller ikke, (De har jo seet, at det Samme er Tilfældet med hans Mave), saa vilde han hellere luffe sig inde i sit Bærelse og døe af Sult, end han vilde modtage et Middagsmaal tid af sin bedste Ven. Han vilde troe, at han nedværdigede Musikken, hvis han lod Noget formode, at Porpora kunde trænge til Andet end sit Geni, sit Claveer og sin Pen. Den venetianske Gesandt, der elsker og ærer ham, har heller ingen Anelse om hvor han er blottet for Alting. Naar han seer ham boe i et lille og smudsigt Bærelse,

ſaa troer han, at han elſker Mørke og Uorden. Undertiden ſiger Porpora jo ſelv, at det er nødvendigt for ham at boe ſaaledes for at componere; men jeg er overbeviiſt om det Modſatte: jeg har ſeet ham i Venedig ſtige op paa Tagene for at lade ſig begeiſtre af det bruſende Hav og den vidtſtrakte Stjernehimmel. Naar man tager imod ham i hans forſlidte Klæder og hullede Sko, ſaa troer man at viſe ham en Høflighed; men han holder netop af, hedder det, at gaae ſmudſigt klædt — det er nu engang en Grille, han har ſom gammel Mand og Kunſtner; han er mageligſt i ſine gamle Pjalter, og det plager ham at gaae med nyt Fodtøi. Det ſiger han ſelv, men jeg har, da jeg var Barn, ſeet ham ganſke anderledes. Dengang var han altid udmærket klædt og omhyggeligt raget og friſeret, men dengang havde han heller ikke Andre at takke derfor end ſig ſelv. Han vilde aldrig bekvemme ſig til at leve ørkeſløs og ubekjendt dybt inde i Boehmen hos ſine Venner, han vilde neppe have været der i tre Maaneder uden at forbaude og fornærme hele Verden og uden at troe, at Alt havde ſammensvoret ſig imod ham, og at det var hans Fjender, der havde forviiſt ham dertil for at forhindre ham i at lade nye Værker udgive og opføre. Han vilde en ſnuf Morgen løbe derfra, ryſte Støvet af ſine Fodder og igjen opſøge ſit Tagkammer, ſit ormſtutne Claveer, ſine aſtthelige Flaſker og ſine tjære Manuſkripter.“

„Og er der da ingen Mulighed i, at De kunde bevæge Grev Albert til at tage til Wien, Venedig, Prag, eller en anden muſikaliſk By? Deres Rigdom vil jo ſætte Dem iſtand til at boe, hvor De ſelv vil, omgive Dem med Muſikvenner, dyrke Kunſten paa en eller anden Maade, aabne Porpora en vid Mark for hans Uergjerrighed og forreſten drage Omſorg for hans Pleie.“

„Hvor kan De dog, efter Alt hvad jeg har sagt Dem om Alberts Charakter og Sundhedstilstand komme med saadant et Spørgsmaal? han, der ikke kan taale noget ligegyldigt Ansigt omkring sig, hvorledes skulde han kunne finde sig tilrette i dette Virvar af flette Menneſter og Baner, som man kalder Verden, og hvilken Haan, hvilken skærende Kulde, hvilken Foragt vilde Verden ikke udøse over den Mand, der kun lever i sine Drømme og Sværmerier, men ikke vil vide Noget af dens Love, Sæder og Sædvaner! At forsøge det med Albert vilde være ligesaa dristigt som det Forsøg, jeg nu gjør, paa at bringe mig i Forglemselse.“

„De maa dog være overbevist om, at ethvert Onde vil forekomme ham ringere end at skilles fra Dem. Naar han elsker Dem i Sandhed, saa vil han finde sig i Alt, og elsker han Dem ikke tilstrækkeligt til at bære Alt og finde sig i Alt, saa vil han glemme Dem.“

„Netop af den Grund venter jeg med at tage min Beslutning. Indgyd mig Mod, Beppo, og bliv hos mig, for at jeg i det mindste kan have et Hjerte, der kan dele min Sorg og opmuntre mig til at fatte Haab.“

„D,“ raabte Joseph, „vær rolig for, at hvis jeg var saa lykkelig at kunne være Dem til nogen Trøst, saa vilde jeg gjerne finde mig i Porporas Festighed, ja, jeg vilde gjerne give ham Lov til at prygle mig, naar han saa vilde lade være at pine og plage Dem.“

Under disse Samtaler var Consuelo altid beffjæstiget enten med at sørge for de tarvelige Maaltider, eller med at udbedre Porporas Linned. Hun skaffede, eet efter andet, de Meubler, der vare nødvendige til Mesterens Bequemmelighed. En god, bredarmet og udpolstret Lænestol afløste den Straastol, hvorpaa han ellers hvilte sine gamle

Lemmer, og da han første Gang vaagnede efter sin Siesta i denne bløde Stol, spurgte han ganske forbausset om, hvorfra den var kommen.

„Bærtinden har sat den herop,“ svarede Consuelo, „den var hende iveien, og jeg har givet hende Lov til at lade den staae her, til hun forlanger den tilbage.“

Porporas Matraser bleve ombyttede, og om den gode Seng gjorde han ingen anden Bemærkning end den, at han i de sidste Nætter igjen havde havt en god Søvn, hvortil Consuelo svarede, at det naturligviis hidrørte fra, at han havde ombyttet Brændevinen med Kaffe. Da han en Morgen havde taget en fiin og magelig Slobrok paa, spurgte han Joseph med en mistroisk Mine, hvor han havde den fra; Joseph, der var forberedt paa dette Spørgsmaal, svarede, at han havde fundet den paa Bunden af en gammel Kuffert.

„Jeg troede virkelig, at jeg ikke havde bragt den med mig,“ svarede Porpora, „men nu seer jeg, at det er den samme, jeg havde i Benedig, i det mindste har den den samme Farve.“

„Ja, hvorfra skulde den ellers være?“ sagde Consuelo, der omhyggeligt havde udsøgt samme Stof og Farve som den salig Slobrok i Benedig.

„Jeg troede kun, at den maatte være mere slidt, end den er,“ sagde Porpora og saae paa Albuerne.

„Det troer jeg nok,“ svarede hun, „men jeg har sat nye Werner i den.“

„Hvoraf?“

„Af et Stykke af Fodret.“

„O de Fruentimmer, det er dog forbausende, hvor de forstaae at faae Nytte af Alting.“

Da den nye Dragt var kommen, og Porpora havde

havt den paa et Par Gange, faldt det ham først ind, at den saae saa ny ud, især var det de blanke Knapper, der gjorde ham betænkelig.

„Det er ikke min Kjole,“ sagde han i en vred Tone.

„Den har været henne og er bleven taget Pletter af,“ svarede Consuelo, „og saa er den blevet presset og efterseet med det samme.“

„Jeg siger Dig, at det er ikke min Kjole,“ raabte han heftigt, „den er bleven forverlet i Byen, og din Beppo er en Ufjel.“

„Den er ikke bleven forverlet, thi jeg havde syet et Mærke i den.“

„Og disse Knapper? vil Du ogsaa binde mig paa Hermet, at de ere gamle?“

„Jeg har selv syet nye Knapper i, de gamle duede ikke meer.“

„Ja, det siger Du, men de kunde godt være gaaet med en Tid endnu. Det er ogsaa en net Dumhed! at pynte mig ud, som om jeg kunde være en Celadon, og kaste et Dussin Zechiner bort for Knapper!“

„De har ikke engang kostet tolv Gylden,“ svarede Consuelo, „thi jeg har kjøbt dem underhaanden.“

„Det er alligevel tolv Gylden formeget,“ brummede han.

Paa den Maade maatte man lyve sig frem blot for at faae ham ordentlig klædt, og Consuelo og Joseph loe i Compagni, naar deres List lykkedes. Enkelte af de nye Sager lagde han, paa Grund af sin Distraction, slet ikke Mærke til. Af Pinned og Kniplinger blev der kun lagt et Stykke ad Gangen ned i hans Skuffe, og da han engang syntes at betragte sine nye Manchetter med nogen større Opmærksomhed, sagde Consuelo hurtigt, at det var

hende selv, der havde stoppet og strøget dem. For at give det Hele mere Sandsynlighed, lappede og stoppede hun undertiden det gamle Linned, naar han saae paa det, og lagde det saa ned imellem det nye.

„Lad være med de Narrestreger!“ sagde Porpora en Dag og rev hende et Kalvekryds ud af Hænderne. „En Kunstnerinde skal ikke befatte sig med Sligt, og jeg holder ikke af at see Dig sidde og bukke Dig over Sytøiet. Læg alt det bort, eller kast det i Ilden. Jeg kan heller ikke lide at see Dig staae i Skorstenen og indaande Kulbamp. Vil Du ruinere din Stemme? vil Du gjøre Dig til en Rjøffengris? vil Du gjøre mig rasende?“

„Nei, ikke for nogen Pris,“ svarede hun.

„Godt,“ sagde Porpora, „saa synger Du i Morgen hos Grev Hoditz og Enke-Markgrevinden af Bayreuth.“

27.

Om Markgrevinden af Bayreuth, der var en født Grevinde af Sachsen-Weissenfels, hed det, at hun havde været smuk som en Engel; men hun var nu saa forandret, at man maatte see meget nøie til for at opdage Spor af de tidligere Yndigheder. Hun var høi og havde haft en god Figur, hendes Ansigt var langagtigt, og hendes Næse havde faaet en hæsleg Gulerodsfarve, der ikke gjorde hende smukkere! hun gik med forlorne Dienbryn, der vare meget tykke og sorte som Blæk. Munden var stor, velformet og smuk, Tænderne vare regelmæssige og hvide som Elfenbeen, hun saae godmodig ud, men var ikke fri for Afsektion. Hun var Aarhundredets Rais og kunde kun behage gjennem sit Udvortes, thi Aand var der ikke Spor af.

Hvis dette Portrait synes Dig tegnet af en ukjærlig Haand, saa giv ikke mig Skylden, kjære Læser. Det er Ord til andet nedskrevet saaledes af En ved sin Ulykke, sine huslige Dyder, sin Stoltthed og bidenbe Vittighed berømt Fyrstinde, Søsteren til Frederik den Store, Prindsesse Wilhelmine af Preussen, der var gift med Arveprindsen til Markgrevsfabet Bayreuth, en Neveu af den samme Grevinde Hodiø. Neppes har nogen Fyrstinde havt en skarpere Tunge end hun; men hendes Portraiter ere i Regelen tegnede med Mesterhaand, og naar man læser dem, er det vanffeligt ikke at troe paa dem.

Da Consuelo i en simpel og smagsfuld Dragt, og friseret af Keller, blev ført ind i Markgrevindens Salon af Porpora, tog hun med ham Plads ved Claveret, der var stillet hen paastraa i et Hjørne af Salen for ikke at være iveien. Porpora var saa punktlig, at der endnu slet ingen Gjæster var kommet, og Tjenerne vare netop færdige med at tænde Lysekronerne. Han satte sig hen til Claveret for at prøve det og havde netop anslaaet nogle Accorder, da en meget smuk Dame traadte ind og gik med elskværdig Anstand henimod ham. Da Porpora hilste hende med den største Ærbødighed og kaldte hende Prindsesse, troede Consuelo, at det var Markgrevinden, og kysede hende efter Datidens Skik paa Haanden. Denne Haand, der var kold og farveløs, trykkede den unge Piges Haand med en Hjertelighed, der kun sjelden findes hos de Store, og som øieblikkelig vandt hende Consuelos Hjerte. Prindsessen var omtrent tredive Aar gammel, hendes Væxt var rank, hendes Ansigt vidunderligt smukt, men forfærdelig blegt og ligesom præget af en dyb Smerte. Hendes Toilette var udsøgt, men simpelt og strengt sædeligt. Over denne smukke Persons hele Væsen laa der udbredt et

Træt af Gudhed, Sørgmodighed og frygtfuld Besejdenhed, og hendes Stemmes Klang havde noget ydmygt og rørende, hvoraf Consuelo følte sig dybt greben. Endnu før denne Sidste havde faaet Tid til at bemærke, at det ikke var Markgrevingden, traadte denne selv ind i Salen. Hun var dengang oppe i de Halvtreds; selv med noksaa megen Høflighed faldt det lidt vanskeligt at troe paa, at den nuværende Lokette og sminkede Grevinde Hodis engang havde været en af Tydsfflands Skjønheder. Den fremrykkede Møders Fylde havde fortrængt hine smukke Former, om hvilke Markgrevingden vedblev at gjøre sig de forunderligste Illusioner, thi hendes blottede Skuldre og Bryst udfordrede endnu bestandig Blikket med en Trods, som kun den antike Billedhuggerkunst bærer til Skue. Hun havde Blomster, Diamanter og Fjer i Haaret, ligesom en ganske ung Kvinde, og hendes Dragt funkede af Edelstene.

„Mama,“ sagde Prindsessen, hvis Person Consuelo havde taget feil af, „det er den unge Sangerinde, som Mester Porpora har talt om, og som vil gjøre os den Fornøielse at lade os høre nogle smukke Ting af hans nye Opera.“

„Der er ingen Grund til,“ svarede Markgrevingden, der maalte Consuelo fra Top til Taa, „derfor at holde hende i Haanden. Sæt Dem hen til Claveret, Mademoiselle — det glæder mig at see Dem. De vil faae Leilighed til at synge, saasnart Selfkabet er samlet. Jeg hilser Dem, Mester Porpora, og beder Dem om Forladdelse for, at jeg ikke bestjæftiger mig med Dem. Jeg har lagt Mærke til, at der mangler Noget ved mit Toilette. Underhold Dig med Mester Porpora, min Datter — det er en Mand af Talent, som jeg sætter Pris paa.“

Efterat den tykke Markgrevinde havde sagt dette

med sin barste Kost, dreiede hun sig med Besvær om paa Hælen og gik igjen tilbage til sit Værelse.

Hun var aldrig saasnart borte, førend Prindsessen igjen traadte hen til Consuelo og greb hendes Haand med en rørende Velvillie, som om hun vilde gjøre hende forstaaelig, at det var en Protest imod Moderens Impertinens; derpaa knyttede hun en Samtale med hende og Porpora, hvori hun med Ynde og Naturlighed viste dem den venligste Deeltagelse. Fyrstindens elstværddige Opsørsel imod dem fik for Consuelo forhøiet Betydning, fordi hun lagde Mærke til, at Prindsessen ligeover for de andre Personer, der efterhaanden traadte ind i Salen, viste sig baade kold og tilbageholden og øiensynlig gjorde en Undtagelse med Porpora og hende.

Da Salen næsten var fuld af Gæster, traadte Grev Hobitz, der havde spist ude til Middag, gallaklædt ind i Salen og gik strax, som om han var en Fremmed i sit eget Hus, hen til sin durchslægtige Gemalinde, hvem han ærbødigt kysede paa Haanden og spurgte til hendes Befindende. Markgrevingen gav sig et lidende Udseende, hun havde sat sig i en Canseuse i en halv liggende og halv siddende Stilling og aabnede hvert Dieblik en Lugteslaske, idet hun modtog den Hyldest, der blev bragt hende af Gæsterne, med en Mine, som hun selv troede var smægtende. Kort sagt hun spillede gjennemgribende en saa latterlig Figur, at Consuelo der i Begyndelsen havde følt sig krænket og opirret over hendes Uopdragenhed, nu kun morede sig derover og glædede sig til at give sin Ven Beppo, naar hun kom hjem, et tro Contrafesi af Fru Markgrevingen.

Prindsessen havde nærmet sig til Claveret og forsøgte ingen Leilighed til at henvende et Smil eller et

venligt Ord til Consuelo, naar hendes Moder ikke lagde Mærke til det. Consuelos Stilling gav hende Leilighed til at observere en lille Familiescene, der syntes at opklare Forholdene i Huset for hende. Grev Hobitz traadte hen til sin Steddatter, greb hendes Haand, førte den til sine Læber og fastholdt den der i nogle Secunder med et høist udtryksfuldt Blik. Prindsessen trak Haanden til sig og svarede ham med et Par kolde og høflige Ord. Greven overhørte disse, og idet han vedblivende gjennemborede hende med Dinene, hviffede han til hende:

„Hvorledes, min skjønne Engel! altid sørgmodig, altid alvorlig og pantsret lige til Hagen! skulde man ikke troe, at De har Lyst til at blive Nonne!“

„Det er vel muligt, at det ender dermed,“ svarede Prindsessen halvhøit, „Verden har ikke behandlet mig saa godt, at jeg skulde hænge stærkt ved dens Glæder.“

„Verden vilde tilbede Dem og ligge for Deres Fødder, hvis De ikke forsætlig forjog den. De vil gaae i Kloster! hvor kan De i Deres Alder og med Deres Skjønhed tænke Dem en saa forfærdelig Skjæbne!“

„I en mere blomstrende Alder, og da jeg var langt smukkere end nu,“ svarede hun, „har jeg maattet finde mig i et meget haardere Fangenskab; har De glemmt det? dog tal ikke længer med mig, Herr Greve, thi Mama holder Die med Dem.“

Greven forlod i en Fart sin Steddatter og traadte hen til Consuelo, hvem han hilste paa med et lille Blik. Efterat han som Dilettant havde henvendt nogle almindelige Ord til hende om Musik, aabnede han det Nodehefte, som Porpora havde lagt paa Claveret, og idet han lod, som om han søgte efter Noget deri, hvorom han vilde ubede

sig Forklaring hos hende, hvistede han, idet han bøiede sig ned over Moderne:

„I Gaarmorges har jeg seet Deserteuren, og hans Kone har leveret mig en lille Billet. Jeg beder den smulle Consuelo om at glemme en vis lille Scene, og til Tak for hendes Tausshed vil jeg ogsaa glemme en vis lille Joseph, som jeg nylig fik Die paa ude i Forsalen.“

„Denne Joseph,“ svarede Consuelo, „er en fortjenstfuld Kunstner, der ikke længe vil blive staaende i Forsalen. Han er min Broder, min Kammerat og min Ven. Jeg behøver ikke at skamme mig over mine Følelser for ham: jeg har i den Henseende Intet at skjule og udbeder mig kun, at Deres Naade vil være saa høimodig at have lidt Dverbærelse med min Stemme og protegere min Ven Joseph, naar han snart skal begynde sin musikalske Carriere.“

„De kan være ligesaa forvisset om, at jeg vil protegere den omtalte Joseph, som at jeg beundrer Deres skjønne Stemme. Jeg smigrer mig ogsaa med, at det lille Plaisanterie af mig ikke er blevet optaget altfor alvorligt.“

„Jeg er ikke saa taabelig, Herr Greve, og veed desuden, at det er Noget, som en Kvinde ikke har Grund til at rose sig af, at hun har været Gjenstand for et saadant Plaisanterie.“

„Det er nok, Signora,“ sagde Greven, der observerede, at hans Gemalinde bestandig holdt Die med ham, og derfor skyndsomst afbrød Samtalen for at fjerne enhver Mistanke; „den berømte Consuelo vil holde den muntre Rejsestemning Et og Andet tilgode, og hun kan for Fremtiden gjøre sikker Regning paa Grev Høditz's Erbødighed og Hengivenhed.“

Han lagde Nødebogen igjen hen paa Claveret og gif en Person imøde, der meldtes med stor Pomp og af Alle

modtoges med spytslifferagtig Høflighed. Det var en lille Mand, som man godt kunde have antaget for et forklædt Fruentimmer, saa rosenrød, friseret, pyntet, kruset og parfumeret var han. Det var den Mand, om hvem Maria Theresia havde sagt, at hun ønskede ikke Andet, end at hun kunde indfatte ham i en Ring, den samme, om hvem hun en anden Gang sagde, at hun havde gjort ham til Diplomat, da hun ikke vidste at gøre noget Bedre af ham. Det var den almægtige Mand i Østerrig, Keiserindens første Minister, hendes Yndling, ja man sagde endogsaa hendes Elsker, kort sagt, det var ingen Ringere end den berømte Kaunitz, denne Statsmand, der holdt i sin hvide, med tusindfarvede Ringe prydede Haand alle det europæiske Diplomaties kunstigt sammenslyngede Traade.

Han syntes meget alvorligt at lytte til saakaldte alvorlige Personer, der formodentlig underholdt ham om alvorlige Ting. Men pludselig brød han af og spurgte Greven: „Hvem er det der ved Claveret? er det den lille Elev af Porpora, som De har talt til mig om? Porpora, stakkels Djævel! Jeg vilde nok gjøre Noget for ham, men han er saa exigeant og en saa stor Phantast, at alle de andre Kunstnere frygte eller hade ham. Naar man taler med dem om ham, saa er det, som om man viste dem et Medusahoved. Til den Ene siger han, at han synger falsk, til den Anden, at hans Compositioner ikke due noget, til den Tredie, at han kan talke Intriguer for den Lykke, han har gjort. Og med dette Huronersprog, vil han skaffe sig Gehør og Retfærdighed! For Folker! vi leve ikke i Urskovene, Frimodighed er ikke mere i Mode, og med Sandheden lokker man ikke en Hund bort fra Skafelovnen. Den Lille der er slet ikke ilde, og hendes Ansigt behager mig, hun er endnu ganske ung, ikke sandt,

og dog siger man, at hun i Venedig har gjort megen Lykke. Porpora kan i Morgen bringe hende til mig."

"Han ønsker meget," sagde Prindsessen, "at De vilde formaae Keiserinden til at høre hende, og jeg haaber, at De ikke vil aflaae ham denne Raade."

"Intet er lettere end at skaffe hende Lov til at synges for Hendes Majestæt, og det er mig nok, at Deres Høihed ønsker det, for at jeg med Fornøielse skal bidrage dertil. Men ved Theatret er der En, der er mægtigere end Keiserinden, og det er Madame Tesi. Selv derfor, om Hendes Majestæt tager Pigebarnet under sin Beskyttelse, saa tvivler jeg dog om, at der kommer noget Engagement istand uden Tesis allerhøieste Approbation."

"Man siger, at det er Dem, Herr Greve, der forværver disse Damer i Bund og Grund, og at de ikke uden Deres Overbærelse vilde kunne sætte saameget igjennem."

"Hvor vil De hen, Prindsesse! Enhver er Herre i sit Hus. Hendes Majestæt indsaar meget godt, at hvis hun vilde indblande keiserlige Dekreter i Operaens Uuliggender, vilde det gaae galt med Operaen. Men nu ønsker Hendes Majestæt netop, at det skal gaae Operaen godt, og at man skal more sig i den. Caffarellis Luner kan gjøre os det broget nok, og det er i al Fald en Lykke, at Madame Tesi og Madame Holzbauer komme saa godt ud af det med hinanden. Hvis man nu vilde kaste os et Stridsæble ind paa Scenen, saa vilde det snart see galt ud."

"En tredie Sangerinde er dog uundgaaelig nødvendig," sagde Gesandten fra Venedig, der ivrigt protegerede Porpora og hans Elev, "og nu tilbyder der sig her en beundringsværdig"

"Hvis hun er beundringsværdig, saa er det værst for

hende selv. Hun vil da gjøre Madame Tesi jaloux, der ligeledes er beundringsværdig og vil være det alene, og hun vil gjøre Madame Holzbauer rasende, der ogsaa nok har Lyft til at være beundringsværdig . . .“

„Men er det ikke,“ afbrød Gesandten ham.

„Hun er af god Familie,“ bemærkede Herr von Kaunitz med Fiinhed.

„Derfor kan hun dog ikke synge to Roller paa een-gang. Hun maa dog altid lade Mezzo-Sopranen have sin Deel i Operaen.“

„Vi have ogsaa et Tilbud fra en vis Corilla, der er udmærket smuk.“

„Har Deres Excellence allerede seet hende?“

„Ja, samme Dag som hun kom; men hørt hende har jeg ikke, hun er syg.“

„Nu skal De høre denne her, saa vil De ikke betænke Dem paa, hvem De giver Fortrinet.“

„Det er meget muligt; jeg tilstaaer endogsaa, at hendes Ansigt, sjøndt mindre smukt end den Andens, behager mig mere. Hun seer blid og sædelig ud, men om ogsaa jeg giver hende Fortrinet, saa hjælper det hende ikke! Hun maa behage Madame Tesi, uden at mishage Madame Holzbauer; men tiltrods for det ømme Vennskab, der forener begge disse to Damer, har det, som den Ene bifalder, altid det Uheld at blive forkastet af den Anden.“

„Det er jo en haard og meget betænkkelig Krise,“ sagde Prindsessen spøgende, da hun saae, med hvilken Big-tighed de to Statsmænd afhandlede Coulisshistorier, „nu er altsaa vor lille Protegée paa Vægtstaaalen med Corilla, og jeg vædder paa, at Herr Caffarelli snart vil kaste sit Sværd enten i den ene eller den anden Vægtstaaal.“

Da Consuelo havde sunget, var der kun een Stemme

om, at man siden Madame Hasses Tid ikke havde hørt noget Lignende, og Herr von Kaunitz sagde med en høitidelig Mine, idet han traadte hen til hende: „Froken, De synger bedre end Madame Tesi, men det siger jeg Dem her kun i Fortrolighed, thi hvis en saadan Dom kom udover denne Dørtærffel, saa var det ude med Dem, og De vilde i al Fald ikke i Aar komme til at optræde i Wien. Bær derfor klog, meget klog,“ spøiede han sagte til, idet han satte sig hen til hende, „De har at kæmpe med betydelige Hindringer og vil kun seire, naar De udvikler en stor Behændighed.“

Derefter indlod den store Kaunitz sig paa en Skildring af alle Theaterintriguernes krumme Veie, og idet han gjorde hende omstændelig bekendt med alle Truppens smaalige Videnskaber, gav han hende tillige en Afhandling tilbedste om den diplomatiske Kunst og dens Anvendelse paa Couliselivet. Consuelo skjænkede ham fuld Opmærksomhed og saae paa ham med vidt aabne Øine; men da han i Løbet af Talen vel tyve Gange havde gjentaget Ordene, „min sidste Opera,“ eller: „den Opera, som jeg i forrige Maaned lod opføre,“ troede hun tilsidst, at hun havde hørt feil, og at denne i det dramatiske Livs Hemmeligheder saa vel bevandrede Herre kun var en Musikdirekteur eller en yndet Maestro. Hun gav sig derfor til ganske ugeneert at tale med ham som med en anden Collega. Denne Ugeneerthed gjorde hende mere naiv og munter, end det ellers lod sig forene med Ministerens almægtige Navn, og Herr Kaunitz fandt hende fortryllende.

Han beskæftigede sig en heel Time alene med hende. Markgrevinden fandt et saadant Brud paa det Passelige i høi Grad forargeligt. Bant til Smaahoffernes stive Ceremoniel, var Friheden her ved det store hende

fuldkommen forhadet. Hun var imidlertid ganske yndet af Keiserinden og blev ret naadigt behandlet af hende, fordi hun havde frasagt sig den lutheriske Tro og var gaaet over til den katolske Kirke. For en saadan hyklerisk Handlings Skyld fandt man ved det østerrigske Hof Tilgivelse for alle Mesalliancer, ja selv for alle Forbrydelser, og Maria Theresia fulgte heri kun det Exempel, som hendes Fader og Moder havde foregaaet hende med.

28.

Saasnart Consuelo havde sunget sit tredje Stykke, gav Porpora, der vidste hvad Skik og Brug var, hende et Bink, rullede sit Hefte sammen og fjernede sig med hende gennem en lille Sidedør for ikke at incommodere Herffaberne ved sit Opbrud.

„Det gaaer Altsammen godt,“ sagde han og gned Hænderne, da de, ledsagede af Joseph, der bar en Fakkell foran dem, vare nede paa Gaden. „Denne Kaunitz er en gammel Nar, men han forstaaer sine Ting, og han vil pousfere Dig.“

„Hvem er Kaunitz? jeg har ikke seet ham,“ sagde Consuelo.

„Har Du ikke seet ham, Galfrands? Han har dog siddet og passiareet med Dig en heel Time.“

„Det var dog ikke den lille Herre med den rosenfarvede, sølvindvirkede Vest, der snakkede saameget, at jeg troede at høre paa en gammel Logeoplukkeriske.“

„Det var netop ham! Er det saa forunderligt?“

„Ja, det finder jeg rigtignok,“ svarede Consuelo;

„jeg har gjort mig ganske andre Forestillinger om en Statsmand.“

„Det kommer af, at Du ikke seer, hvorledes det gaaer til med Statsvæsnet; kunde Du see ind i det, saa vilde Du ikke forundre Dig over, at Statsmændene bære sig ad som gamle Sladdresøstre. Dog lad os ikke tale herom, men rolig passe vor Dont i denne store Mafferade.“

„Åh, kjære Mester,“ sagde den unge Pige, der var bleven eftertænkksom, medens de gik henover den brede Glacis, der førte til Forstaden, hvori deres beskedne Bolig laa, „jeg gik netop og tænkte paa, hvad der bliver af vor Dont midt imellem disse kolde og løgnagtige Maffer.“

„Ja, hvad bliver der af den?“ svarede Porpora i en barsk Tone, „den behøver hverken at blive det Ene eller det Andet, thi saavel i Lykken som i Ulykken, hvad enten den lovpriyses, eller foragtes, bliver den dog den skønneste og ædleste Dont paa Jorden.“

„Nu ja,“ sagde Consuelo, idet hun standsede sin Lærers raske Skridt og hang sig ved hans Arm, „jeg indseer nok, at Storheden og Bærdigheden i vor Kunst ikke kan stige eller falde efter de taabelige Luner og den slette Smag, der regjere i Verden. Men hvorfor lade vi os selv drage nedad? hvorfor udsætte vi os for de Indviedes Foragt eller, hvad der ofte er endnu mere ydmygende, for deres Lovprisninger? naar Kunsten er hellig, ere vi det da ikke ogsaa, der ere dens Præster og Leviter? hvorfor leve vi ikke stille paa vore Tagkamre, tilfredse med at forstaae og at føle det Helligskjønne i Musikken? hvad have vi at søge i disse Saloner, hvor man hører smaasnakkende paa os, hvor man med andre Ting i Hovedet tilklapper os Bisald, og hvor man vilde rødme ved blot et Minut

at taale os som menneffelige Væsner, efterat vi have paraderet som Gjøglere?"

„Ei ei!“ brummede Porpora, idet han blev staaende og stødte sin Stok imod Brostenene, „hvad er det for en dum Forsængelighed, og hvad er det for falske Ideer, der løbe rundt i dit Hoved? hvad ere vi, og hvad behøve vi at være Andet end Gjøglere? de kalde os saaledes foragteligt, men hvad skader det, om vi af Tilbøielighed, Kald eller af Guds Naade ere Gjøglere, ligesom de ved en Tilfældighed eller ved Folks Dumbhed eller Rigegyldighed ere store Herrer? Gjøgler bliver ikke Enhver, som vil være det. Lad dem engang probere paa at blive det, saa skal vi nok see, hvorledes de tage sig ud derved, disse Dumrianer, der ansee sig selv for noget Udmærket! Lad engang denne Markgrevinde af Bayreuth kaste den tragiske Skappe om sig, lad hende sætte sine tykke, hæslelige Been paa Kothurnen og blot gaae nogle Skridt henad Brædderne, saa vil man strax see, hvad hun er for en herlig Prindsesse. Og hvad troer Du, at hun har foretaget sig ved sit lille Hof i Erlangen, dengang hun endnu troede, at hun var en regjerende Fyrstinde? hun prøvede paa at udstaffere sig som Dronning og svedte Blod for at spille en Rolle, der laa langt over hendes Kræfter. Hun var født til Bærtshuskone, og ved et forunderligt Misgreb af Skjæbnen blev hun til en Høihed og fortjente at blive tusinde Gange udpebet, fordi hun spillede denne Høihed saa forkeert som muligt. Men Dig, lille Max, har Gud gjort til en Dronning og lagt Dig et Diadem om Panden af Skjønhed og aandelig Kraft. Man stille Dig frem for et frit Folk, der har Aand og Følelse (forudsat at der endnu gives saadanne), og Du er strax Dronning, fordi Du blot behøver at træde frem og synge for at bevise, at Du har en guddommelig Ret

til at herske. Men saaledes gaaer det ikke til i Verden. Den er nu engang ikke anderledes, og Du kan ikke forandre den. Tilfældigheder, Luner, Bildfarelser og Naragtigheder beherske den; men kan vi forbedre den? de, som ere dens Herrer, ere i Reglen vanskabte, hæslige, dumme og uvidende. Hvad er der at gjøre? skal vi tage Livet af os eller lade den seile sin Sø? da vi nu engang ikke kunne blive Monarker, saa ere vi Kunstnere og herske paa vor Viis. Vi tale Gubernes Tungemaal, der er nægtet de simple Dødelige; vi klæde os som Konger og Stormænd, vi stige op paa et Theater, sætte os paa en fingeret Throne, spille en Farce og ere Gjøglere! Corpo d'Iddio, Verden seer derpaa og begriber det ikke. Den seer ikke, at vi ere de rette Magthavere paa Jorden, og at vort Herredømme er det eneste sande, medens deres er et Brangbillede, som Englene deroppe lee af, og som Folkene i Stilhed hade og forbande.

„Og de største Fyrster paa Jorden komme for at see os og lære af os, og idet de i deres Underste beundre os som Storhedsmønstre, søge de at efterligne os, naar de ville imponere deres Underjaatter. Gaa! Verden er forkeert, det føle de nok, de, som beherske den, og naar de ikke gjøre sig fuldstændig Rede derfor, naar de ikke tilstaae det, saa er det dog let at see af den Foragt, som de lægge for Dagen lige over for os og vor Stand, at de instinkt-mæssig ere jaloux paa vor virkelige Overlegenhed. O, naar jeg er i Theatret, saa seer jeg det klart! Musikkens Genius river mig Bindet fra Dinene, og jeg seer bag ved Lamperne et ægte Hof, ægte Helte og Inspirationer, medens de, der sidde paa deres Fløiels Stole og troe sig i Logerne, ere de sande Histrioner og de sande Gjøglere. Verden er en Komædie, det er vist, og derfor

sagde jeg Dig nylig: „Lad os see, min Datter at komme igjennem denne kummerlige Mafferade, der kalder sig Berden.

„Afveien, din Tølper,“ raabte Porpora og stødte til Joseph, der begjerligt havde lyttet til hans begejstrede Ord og uformærket var kommen paa Siden af ham, „han træder mig paa Tærne og søler mig til med Beg fra sin Fakkell! skulde man ikke troe, at han forstaaer, hvad vi tale om, og at han ordentlig vil bæere os med sit Bifald?“

„Kom om her paa den anden Side, Beppo,“ sagde den unge Pige. „Du plager min kjære Lærer med din Keitethed.“

Derpaa vendte hun sig om til Porpora og svarede:

„Alt, hvad De siger mig der, udgaaer af et ædelt Sværmeri, men det tilfredsstillter ikke min Tænkning, og Stolthedens Berusning kan ikke læge det ubetydeligste Hjerteskaar. Hvad nytter det mig at være sødt til Dronning og have Intet at regjere over? jo mere jeg kommer i Berøring med de Store, bestomere indgyder deres Skjæbne mig Medlidenhed“

„Naa, men var det ikke det, jeg sagde?“

„Jo, men det var ikke det, jeg spurgte om. Fine tragte efter Skinnet af at herske, og det er baade deres Daarskab og deres Glendighed. Men vi, hvis vi virkelig ere baade større, bedre og visere end de, hvorfor bekæmpe vi da deres Stolthed med Stolthed, deres Herskesyge med Herskesyge? hvis vi besidde varigere Fortrin, hvis vi eie ønskeligere og kostbarere Skatte, hvortil da denne smaalige Ramp med dem, der prisgibe vort Værd og vore Kræfter til deres Luner og trykke os ned paa samme Trin som de Andre.“

„Kunstens Værdighed og Hellighed fordrer det!“ raabte

Porpora, „de har forvandlet Verdens Stueplads til en Balplads og vort Liv til et Martyrium. Vi maae kjæmpe, saa vort Blod springer ud af alle Porer for at bevise dem, at selv naar vi falde, og naar deres Piben og Haan forfølge os i Døden, saa ere vi dog Guder eller i det mindste retmæssige Konger, medens de kun ere usle Dødelige og elendige Usurpatorer.“

„Kjære Mester, hvor De dog kan have!“ sagde Consuelo og zittrede af Skræk og Overraskelse. „Dg dog bukter De for dem, dog smigrer De dem og lister Dem ud af en Bagdør, naar De i al Uerbødighed har serveret Dem to eller tre Anretninger af Deres Geni!“

„Ja,“ svarede han og gned sig i Hænderne med en bitter Latter; „jeg har dem tilbedste, jeg bukter for deres Diamanter og Stjerner, tilintetgjør dem med nogle Accorder, vender dem Ryggen og er glad, naar jeg kan slippe fra dem og være fri for at see paa dem.“

„Paa denne Maade bliver Kunstens Udøvelse en bestandig Kamp?“ sagde Consuelo.

„Ja, en bestandig Kamp. Held den Tappre!“

„Dg vee over Daarerne.“

„Ja, vee dem! Held den Kloge, der kan spotte ret blodigt.“

„Dg en tilbagetrængt Forbittrelse, et vedvarende Maseri?“

„Ja, Forbittrelse og Maseri. Held den Stærke, der ikke bliver træt og ikke tilgiver.“

„Dg Andet er Kunsten ikke?“

„Nei, slet ikke Andet. For det sande Geni slettes Hæderens Krands først efter Døden.“

Dg i dette Liv er den slet ikke andet? er Du ganske vis derpaa?“

„Som jeg siger.“

„Saa vilde den kun være meget lidt,“ sagde Consuelo suffende og løstede sine Dine op til de straalende Stjerner paa den dybe og klare Himmel.

„Lidt? Du vover at kalde den lidt, Elendige?“ raabte Porpora og greb sin Elev saa heftigt i Armen, at Joseph tabte Falken af Skræk.

„Ja lidt, det siger jeg,“ svarede Consuelo rolig og fast; „jeg har allerede sagt Dem det Samme i Benedig i et frygteligt og afgjørende Dieblig i mit Liv, og jeg er endnu af den samme Mening. For den Slags Kamp er mit Hjerte ikke skabt, og Hadets og Forbittrelsens Vægt vilde det ikke kunne bære. Der er i min Sjæl ikke den mindste Plads, hvor Hævn og Brede kunne opslaae deres Bolig. Bort, I fortærende og affyhelige Lidensfaber, bort fra mig! Hvis jeg kun skal vinde Hæder og Geni paa den Betingelse, at jeg aabner mit Bryst for Eder, saa farvel Hæder og Geni! Binder Eders Krands om Panden paa Andre — jeg vil ikke beklage Eders Tab.“

Joseph ventede et af disse Bredeudbrud af Porpora, der paa eengang vare baade frygtelige og komiske. Han havde allerede grebet Consuelos Arm for at fjerne hende fra Mesteren og beskytte hende mod hans truende Gebærder, der dog aldrig førte til Andet end til et Smil eller en Taare. Det gik ogsaa med denne Storm som med de andre. Porpora stamper med Foden, brølede dumpt som en Løve i sit Bur og knyttede i sit Raseri Hænderne imod Himlen; men pludselig lod han Armene synke, udstødte et dybt Suk, boiede Hovedet og gik stille og tankesfuld hjem. Consuelos Uforsædthed havde uvilkaarlig fyldt ham med Agtelse. Han oversørte hendes Ord paa sig selv, men han talte ikke om det, og han var for gammel, for bitter og for fochærdet i sin Kunstnerstolthed, til at han kunde

forbedre sig. Kun da Consuelo med et Rys ønskede ham Godnat, saae han bedrøvet paa hende og sagde med en mat Stemme: „Saa er det da forbi! Du er ikke mere Kunstnerinde, fordi Markgrevinden af Bayreuth er et dumt Fæ og Ministeren Kaunitz en gammel Sladdertjælling.“

„Nei, kjære Mester, det har jeg ikke sagt,“ svarede Consuelo smilende; „jeg kan rolig finde mig i alle Uforstammetheder og Vatterligheder, dertil behøves hverken Had eller Afsky, men kun min gode Samvittighed og mit gode Humeur. Jeg er endnu Kunstnerinde og vil altid være det, jeg har et andet Maal for Die i Kunsten end hovmodig Medbeilen og ussel Hæv, og jeg har en anden Drivfjeder, som vil vedligeholde min Svingkraft.“

„Og den er?“ raabte Porpora, idet han satte sin Uksestige paa Bordet i Forværelset. „Jeg vil nok vide, hvad det er for en Drivfjeder.“

„Duffet om at gjøre Kunsten kjær og dyrebar for Menneffene, uden at give dem Anledning til at slye og hade Kunstneren.“

Porpora trak paa Skuldrene.

„Ungdomsdrømme, dem har jeg ogsaa kjendt!“

„Belan, er min Tanke en Drøm,“ svarede Consuelo, „saa er den stolte Triumf ogsaa en Drøm; Drømme mod Drømme! Jeg har desuden en anden Drivfjeder, Mester, og det er Duffet om at adlyde Dig og være Dig til Behag.“

„Det er ikke sandt! Det er ikke sandt!“ raabte Porpora, tog ærgerligt sit Rys, vendte hende Ryggen og gik; men neppe havde han lagt Haanden paa Dørhaandtaget, før han vendte om og omsavnede Consuelo, der smilende ventede paa dette Omslag i hans Følelser.

I Rjokkenet, der stødte op til Consuelos Bærelse, var

der en lille Trappestige, der førte op til en Slags Terrasse ved Taget af sex Fod i Kvadrat. Consuelo tørrede der Porporas Kalvekryds og Manchetter, naar hun havde vasket dem, og steg undertiden derop om Aftenen for at passiare med Beppo, naar Mesteren tidlig var gaaet til Sengs, og hun endnu ikke havde lyst til at sove.

Naar hun ikke kunde beskjæftige sig i sit Bærelse, fordi det var for snevert til at rumme et Bord, og naar hun af Frygt for at vække sin gamle Ven heller ikke vilde opholde sig i Forværelset, pleiede hun at stige op paa Terrassen, snart for at drømme under den stjerneklare Himmel, snart for at meddele sin Kammerat, hvad hun havde oplevet om Dagen. Begge havde denne Aften tusinde Ting at fortælle hinanden.

Consuelo vilkede sig ind i en Peltskappe, hvis Hætte hun trak over Hovedet for ikke at blive hæs, og steg op til Beppo, der ventede paa hende med Utaalmodighed. Denne natlige Passiaren oppe paa Taget erindrede hende om hendes Barndom og de fortrolige Timer, hun tilbragte med Anzoleto; men det var ikke Benedigs Maane, ikke Benedigs maleriske Tage, ikke hine af Kjærlighed og Haab glødende Nætter; det var den drømmende tydske og kolde Nat, den alvorlige dunstomgivne tydske Maane, det var endelig Benffabet med sin stille og velgjørende Ro, usforstyrret af Lidenskabens Farer og Kystelser.

Da Consuelo havde fortalt Alt, hvad der hos Markgrevindens havde vakt hendes Opmærksomhed, hvad der havde krænket og hvad der havde moret hende, og Touren til at fortælle var kommen til Joseph, begyndte han:

„De har af Hoflivets Hemmeligheder kun seet Convoluterne og de vaabenforzirede Segl, men da Lakaiernes pleie at kikke i deres Herres Breve, saa har jeg i Forvæ-

relset lært at kjende Indholdet af de Stores Liv. Jeg vil ikke fortælle Dem Halvdelen af hvad man i Krogene hviffer om Markgrevingden, De vilde gysse af Modbydelighed og Forfærdelse! at, vidste blot de fornemme Folk, hvorledes deres Tjenerskab taler om dem! Kunde de blot naar de saa stolt spadserer omkring i de glimrende Sale, høre hvorledes man bag hin Bæg asmaler deres Charakter og deres Sæder! Da vi gif hjem med Porpora, og han udviklede for os sit System om Had og Kamp mod de Mægtige, manglede han al Værdighed, og han lod sig vildelede af sin Bitterhed. At, De havde Ret til at sige til ham, at han, idet han bildte sig ind at tilintetgjøre de Fornemme ved sin Foragt, fornærmede sig selv ved at stille sig paa det samme Trin som de."

"Ja Livet er en stor Gaade, og man maa ikke tabe den mindste Omstændighed affigte uden at dechiffere den og gjøre sig den forstaaelig. Men sliig mig, har De hørt Noget om Prindsessen, denne Markgrevingdens Datter, der iblandt alle de sminkede og opblæste Creaturer var den Eneste, der forekom mig god og naturlig."

"Om jeg har hørt Noget om hende? ja ganske vist! og det ikke blot i Aften, men allerede tidligere, thi Keller friserer hendes Hofmesterinde og kjender hendes Historie til Punkt og Prikke. Hvad jeg vil fortælle Dem er derfor ikke nogen Forsalshistorie eller Lakaisfladder, men den nøgne Sandhed. Det er imidlertid en skrækkelig Historie, og Spørgsmaalet er, om De har Mod til at høre den."

"Ja, thi jeg tager hjertelig Deel i hendes Skjæbne, fordi hun bærer Ulykkens Stempel paa sin Pande. To eller tre Ord, som jeg opsnappede, lade mig ane, at hun er bleven et Bytte for Hoflivet og dets Uretfærdighed."

„Siig et Bytte for ryggesløs Ondskab og de skjændigste Forbrydelser. Prindsessen af Culmbach, (det er hendes Titel) er bleven opdraget i Dresden hos sin Tante Dronningen af Polen, og der har Porpora lært hende at kjende og givet saavel hende som hendes Cousine, Grande-Dauphinen af Frankrig, nogen Underviisning. Den unge Prindsesse af Culmbach var smuk og klog; opdragen fjernt fra en udsvævende Moder og under en streng og dydig Dronnings Dine, syntes en lykkelig og hæderlig Lod at vente hende. Men Markgrevinden, den nuværende Grevinde Hobitz, var anderledes tilfands. Hun lod hende komme til sig og lod, som om hun vilde formæle hende snart med en Slægtning, der ligeledes var Markgreve af Bayreuth, snart med en anden Paarørende, der ogsaa var Prinds af Culmbach, thi det fyrstelige Bayreuth-Culmbachske Hus tæller langt flere Prindsesser og Markgrever, end det besidder Landsbyer og Slotte til at apanagere dem. Prindsessens Skjønhed og Sædelighed fremkaldte hos Markgrevinden en dødelig Jaloufi, og den unaturlige Moder besluttede at styrte Datteren i Fordærvelse for at berøve hende Faderens, Markgrev Georg Wilhelms Agtelse og Kjærlighed.

Det er den tredje Markgreve, som jeg maa citere, men det er ikke min Skyld, at der forekommer saamange af dem i denne Historie.

Nok sagt, af alle disse Markgrever skulde Ingen komme til at besidde Prindsessen af Culmbach. Hendes Moder lovede en af sin Gemals Kammerherrer, en vis Bobser, firetusinde Ducater, hvis det kunde lykkes ham at vanære hendes Datter, og hun selv førte den Glendige om Natten ind i Prindsessens Værelse. Tjenerne vare be-

stufne, Paladset var dødt for den unge Piges Sammerskrig, Moderen holdt Vagt ved Døren

Consuelo, De gys'er, og dog er det endnu ikke Alt.

Prindsessen af Culmbach nedkom med Twillinger. Markgrevinden tog dem, bragte dem til sin Gemal, bar dem omkring i Slottet, viste dem til alle Tjenerne og skreg:

„See her er de Børn, som min skamløse Datter har bragt til Verden!“

Under dette gyselige Optrin døde Twillingerne saagodtsom mellem Hænderne paa Markgrevinden.

Bobser, der frygtede for Markgrevens og de øvrige Familienmedlemmers Vrede, flygtede, men havde den Frækhed at skrive til Markgreven og fordr'e de firetusinde Ducater, som hans Gemalinde havde lovet ham, og som retmæssigt tilkom ham, fordi han havde vanæret hans Datter. Den ulykkelige Fader gik fra Forstanden og døde kort efter.

Paa Kongen af Polens Befaling blev Prindsessen af Culmbach sat paa Fæstningen Plassenburg. Strax efter Barselsengen blev hun bragt derhen og tilbragte nu flere Aar under streng Varetægt og vilde sandsynligviis have smægtet der endnu, hvis ikke nogle katholske Præster, der havde vidst at skaffe sig Indpas i hendes Fængsel, havde tilsagt hende Keiserinde Amalies Beskyttelse, ifald hun vilde affværg'e den luther'ske Tro. For at komme paa fri Fod, gav hun efter, men blev dog først efter Dronningen af Polens Død sat i Frihed.

Den første Brug, som hun gjorde af sin gjenvundne Frihed, var at vende tilbage til sine Fædres Religion. Den unge Markgrevinde af Bayreuth, Wilhelmine af Preussen, modtog hende kjerligt ved sit lille Hof. Hun

erhvervede sig der ved sine Dyder, sin Blidhed og sit for-
 standige Væsen Alles Agtelse og Kjærlighed.

Det er en skøn Sjæl, og hvorvel hun ikke er vel-
 anskrevet ved Wienerhoffet, fordi hun er traadt tilbage i
 den lutheriske Kirke, vover dog Ingen at krænke den Ulyk-
 felige. Ingen kan sige hende noget Ondt paa, ikke en-
 gang Sakaierne. Hun er kun her paa en Gjennemreise,
 thi i Regelen lever hun i Bayreuth."

"Altsaa af den Grund," sagde Consuelo, "har hun
 talt saameget til mig om dette Land og opmuntret mig til
 at tage dertil. Ak, hvilken Historie, Joseph! og hvad dog
 denne Grevinde Hoditz er for et affhyeligt Fruentimmer!
 Porpora skal aldrig mere saae mig derhen, og jeg vil
 aldrig mere synge en Tone for hende."

"Og dog kan De finde de ædleste og agtværdigste
 Damer ved Hoffet i hendes Hus! Saaledes gaaer det
 til i Verden. Rang og Rigdom kaste en Raabe over
 Alting, og naar man kun gaaer i Messen, finder man her
 en beundringsværdig Tolerants."

"Dette Wienerhof er altsaa meget hyklerisk," sagde
 Consuelo.

"Ja, og jeg er, imellem os, bange for," hviskede Jo-
 seph, "at vor store Maria Theresia heller ikke er ganske
 fri."

29.

Nogle Dage efter blev Consuelo af Mester Reutter,
 (den unge Haydns tidligere Lærer og Uden) ført hen i det
 keiserlige Capel, og her sang hun for Maria Theresia,
 Judiths Parti i Oratoriet Bethulia liberata, Texten af

Metastasio og Musikken af den ovennævnte Keutter. Consuelo var glimrende, og Maria Theresia behagede at være tilfreds.

Efter Kirkeconcerten blev Consuelo tilligemed de øvrige Sangere, deriblandt Caffarelli, indbudt til at indtage et Maaltid i en af Paladssets Sale, ved hvilket Keutter præfiderede.

Hun havde aldrig saasnart faaet Plads mellem denne og Porpora, førend en Larm fra det tilstødende Galleri bragte alle Gjesterne til at skjælve, med Undtagelse af Consuelo og Caffarelli, mellem hvem der havde udspundet sig en levende Strid om Tempoet i et Chor, som den Ene af dem vilde have langsommere og den Anden hurtigere.

„Porpora alene kan afgjøre dette Spørgsmaal,“ sagde Consuelo og vendte sig til Siden; men hun saae hverken Keutter paa sin høire Side eller Porpora paa sin venstre, thi de vare Alle sprunget op og havde ærbødig stillet sig i Række og Geled.

Consuelo saae tæt foran sig en Dame paa omtrent tredive Aar med et friskt og udtryksfuldt Ansigt, forklædt og ledsaget af syv Børn, hvoraf hun holdt et ved Haanden. Det var Thronarvingen Joseph den Anden, og den smukke Dame med den ædle Anstand og det skarpe og dog venlige Blik var Maria Theresia.

„Ecco la Giuditta?“ (er det Judith) spurgte Keiserinden og vendte sig til Keutter. „Jeg er meget tilfreds med Dem, mit Barn,“ svarede hun til og maalte Consuelo fra Isen til Fodsaalen, „De har i Sandhed gjort mig megen Fornøielse, og jeg har aldrig følt den ophøiede Skjønhed i vor beundringsværdige Poets Værk stærkere, end da jeg hørte det fra Deres melodiske Læber. Ogsaa

Deres Udtale er fortrinlig, og derpaa sætter jeg særdeles Pris. Hvor gammel er De, Mademoiselle? De er jo fra Venedig og uddannet af den berømte Porpora, som jeg ogsaa her har Leilighed til at hilse paa? De ønsker et Engagement ved Hoftheatret, hvor De vil komme til at glimre — Herr von Kaunitz protegerer Dem.“

Efterat Maria Theresia havde gjort alle disse Spørgsmaal uden at vente paa Svar paa noget af dem og derhos afvejlende betragtet Metastasio og Kaunitz, der ledsagede hende, vinkede hun til en af sine Kammerherrer, der strax overrakte Consuelo et rigt Armbaand.

Førend Consuelo endnu kunde tænke paa at takke, var Keiserinden allerede i Begreb med at forlade Salen. Hun fjernede sig med sit Følge af Fyrster og Erkehertuginde, idet hun henvendte et naadigt og velvilligt Ord til enhver af de Kunstnere, der mødte hendes Blik, og efterlod hos Alle ligesom et lysende Spor af hendes Herlighed og Glæds.

Caffarelli var den Æneste, der ikke tabte Ligevægten, idetmindste lod han saaledes: han optog strax Traaden i Samtalen med Consuelo der, hvor han havde sluppet den, og Consuelo, der havde stukket Braceletten til sig uden at skjænke den et Blik, forfægtede strax igjen sin Mening til stor Forbauselse og Forargelse for de øvrige Musikere, der under Fortryllelsen af den keiserlige Glæds ikke kunde begribe, hvorledes man i Dag kunde tænke paa noget Andet.

Mester Keutter, hvem Caffarelli vilde have til at afgjøre Stridsspørgsmaalet, satte et hylleriagtigt Ansigt op og svarede i en kold Tone:

„Jeg tilstaaer, at jeg ikke er ganske med. Naar jeg har seet Maria Theresia for mig, glemmer jeg hele Verden,

og endnu længe efterat hun er borte, er jeg i en Slags Ophidselse, der ikke tillader mig at tænke paa mig selv."

"Mademoiselle, De synes ikke overvældet af denne ualmindelige Ære," sagde Holzbauer, der ogsaa var tilstede, "De tager Dem saa godt i at tale med kronede Hoveder, at man skulde troe, at De aldrig i Deres Liv havde foretaget Dem Andet."

"Jeg har endnu aldrig talt med et kronet Hoved," svarede Consuelo roligt, "og Hendes Majestæt har heller ikke værddiget mig denne Gunst, thi da hun henvendte sine Spørgsmaal til mig, syntes hun med Forsæt at ville nægte mig den Ære eller spare mig for den Forlegenhed, at give noget Svar."

"Du havde vel ønsket at faae Dig en lille Pasfiar med Keiserinden?" sagde Porpora.

"Nei, det har jeg aldrig ønsket," svarede Consuelo.

"Formodentlig fordi Mademoiselle ere mere apathiff end ærgjerrig," bemærkede Keutter i en henkastet Tone.

"Mester Keutter," sagde Consuelo, "har De været utilfreds med den Maade, hvorpaa jeg har foredraget Deres Musik?"

Keutter maatte tilstaae, at den aldrig var bleven sunget bedre, ikke engang under den høifalige og uforglemmelige Karl den Sjettes Regjering.

"I det Tilfælde," sagde Consuelo, "maa De ikke beskylde mig for Apathi. Min Ærgjærighed er at tilfredsstille mine Mestres og gjøre mine Sager saa godt som muligt: hvilken anden Ærgjærighed kunde jeg vel have, og hvilken anden vilde ikke fra min Side være latterlig og ilde anbragt?"

"De er altfor beskedne, Mademoiselle," svarede Holz-

bauer. „Ingen Ergjerrighed kan gaae for vidt, naar man har et Talent som Deres.“

„Jeg betragter det som en yderst artig Compliment,“ svarede Consuelo; „men jeg vil først for Alvor troe, at jeg har tilfredsstillet Dem nogenlunde, naar De indbyder mig til at synge paa Hoftheatret.“

Holzbauer, der trods sin Forsigtighed var gaaet i Fælden, fik et Hostenanfald, der fritog ham for at svare, og han traf sig ud af det med et høfligt og agtelsesfuldt Blik. Han førte strax efter Samtalen tilbage paa det tidligere Punkt og sagde:

„De besidder virkelig en exempelløs Ro og Uegen- nyttighed. Jeg har lagt Mærke til, at De ikke engang har betragtet den skjønne Bracelet, som Hendes Majestæt skjænkede Dem.“

„Ak, De har Ret,“ sagde Consuelo og tog den frem for at række den til sine Naboer, der vare begjerlige efter at see den og vurdere den.

„Det er dog altid til Vinterindkjøb, hvis jeg ikke skulde faae noget Engagement,“ tænkte Consuelo. „En lille Pension til Porpora vilde være mig ulige kjærere, end saadanne Narrestreger.“

„Hvor Hendes Majestæt er himmelsk skøn,“ sagde Neutter med et Sideblik til Consuelo.

„Ja, hun syntes mig meget smuk,“ svarede denne uden at agte paa, at Porpora stodte til hende med A- buen.

„Syntes Dem?“ svarede Neutter, „De er meget vanffelig.“

„Jeg havde neppe Tid til at see paa hende, hun gif saa hurtig forbi.“

„Men hendes blændende Aand, dette Geni, der aaben-

barer sig i enhver Stavelse, der flyder fra hendes Læber!“

„Jeg fik neppe Tid til at bemærke det; hun talte saa lidt!“

„Reentud sagt, Mademoiselle, De er af Eris eller af Steen. Jeg veed ikke, hvad der skulde til for at begeistre Dem.“

„Jeg var ganske begejstret, da jeg sang Deres Judith,“ svarede Consuelo, der ogsaa blev spids, da hun mærkede hans onde Hensigt.

„Hun har en god Forstand,“ hvisttede Holzbauer til Reutter.

„Hun er af Porporas Skole,“ svarede denne, „Haa og Foragt!“

„Hvis vi ikke tage os i Agt,“ vedblev Holzbauer, „komme vi tilbage til det tidligere Recitativ og hele den forældede stilo osservato, men vær De kun rolig. Jeg veed et lille Middel til at forhindre, at dette Porporinori breder sig forvidt.“

Da man stod fra Bordet, sagde Caffarelli sagte til Consuelo: „Seer Du, mit Barn, det er lutter Pak, Du her har omkring Dig. Det vil være vanskeligt for Dig at opnaae Noget, thi de ere Alle imod Dig. De vilde ogsaa være imod mig, naar de bare turde det.“

„Hvad har vi da gjort dem?“ spurgte Consuelo forbausset.

„Vi ere Elever af den største Sanglærer, som Berden nogensinde har frembragt; derfor ere de og deres Creaturer vore naturlige Fjender. De ville indtage Maria Theresia imod Dig, og dine Yttringer ville blive bragt hende med ondskabsfulde Commentarer. Man vil sige til hende, at Du ikke har fundet hende smuk, og at Du ikke

har sat Pris paa hendes Gave. Jeg kjender alle disse Kneb. Men lad Dig ikke anfegte deraf! jeg skal tage Dig i Beskyttelse, tiltrods for dem Alle, og jeg troer nok, at i Musiksager gjælder Caffarellis Mening ligesaa meget som Maria Theresias."

"Der er jeg kommen i en net Klemme mellem Sæthed paa den ene Side og Karagtighed paa den anden," tænkte Consuelo, idet hun fjernede sig. "O Porpora," sagde hun i sit Hjerte, "jeg vil gjøre Alt, hvad der er muligt, for igjen at betræde Scenen! O Albert, jeg haaber, at det ikke vil lykkes mig!"

Da Mester Porpora den hele følgende Dag havde Forretninger i Byen, og han fandt hende noget bleg, foreslog han hende at gjøre en Tour med Kellers Kone udenfor Byen til "Die Spinnerinn am Kreuz." Saasnart han var gaaet, sagde den unge Pige:

"Beppo, løb hen og bestil os en Droschke, saa vil vi besøge Angelica og aflægge den gode Canonicus vor Tak. Vi havde rigtignok lovet at gjøre det tidligere, men Sygdom maa undskyldes os."

"Og i hvilket Costume vil De præsentere Dem for ham?" spurgte Beppo.

"I dette," svarede hun. "Han maa lære mig at kjende i min virkelige Skikkelse. Den brave Canonicus! jeg glæder mig ret til at see ham igjen."

"Jeg ogsaa. Den stakkels Canonicus! Det gjør mig dog ondt for ham, naar jeg tænker paa . . ."

"Paa hvad?"

"Paa, at han vil blive halv forrykt i Hovedet."

"Og hvorfor? er jeg da en Gudinde? det vidste jeg ikke."

„Consuelo, huffer De, hvorledes han var tilmode, da De forlod ham.“

„Jeg siger Dem, at det vil være ham nok at vide, at jeg er et Fruentimmer; saa vil han forstaae at beherske sig og være fornustig.“

„Det er sandt, Dragten gjør ikke saa lidt, det har ogsaa jeg mærket, da jeg saa Dem forvandlet til en Frøken, efter at jeg i fjorten Dage havde betragtet Dem som en Dreng. Ogsaa jeg sporede Noget, jeg ikke veed selv, hvad det var . . .“

„Kjære Joseph, lad os ikke spille Tiden med at snafte. Vi har kun ti Timer for os til at tage til Prioriet og tilbage, Klokken er nu otte, og i Aften Klokken syv maae vi være hjemme, for at give Porpora sin Af= tensmad.“

Tre Timer efter, holdt Beppo og hans Ledsagerinde udenfor Porten til Prioriet.

Det var en smuk Dag, og den gode Canonicus gik og betragtede sine Blomster med en tungsindig Mine. Da han saa Joseph, udstødte han et Glædeskrig og løb hen imod ham; men han blev overrasket staaende, da han saa sin kjære Bertoni i Fruentimmerdragt.

„Bertoni, mit kjære Barn,“ raabte han i sin Ushyl= dighed, „hvad betyder denne Mascarade, og hvorfor kommer Du forklædt til mig? det er jo ikke Carneval nu . . .“

„Min ærværdige Ven,“ svarede Consuelo og kysede ham paa Haanden, „tilgiv, at jeg har bedraget Dem. Jeg er ingen Dreng, Bertoni har aldrig eksisteret, og da jeg første Gang havde den Lykke at see Dem, var jeg virkelig forklædt.“

„Vi vare af den Mening,“ sagde Joseph, der var bange for, at den Geistliges Overraskelse skulde forvandle

sig til Misfornøielse, „vi vare bange for, at Deres Høiærværdighed ikke havde ladet Dem skuffe af vor uskyldige List. Det var ikke et Fj, som vi havde fundet paa, for at bedrage Dem, det var kun Omstændighederne, der gjorde os det til en Nødvendighed, og vi stod i den faste Tro, at De, Herr Canonicus, af Høimodighed og Delikatesse var gaaet ind derpaa.“

„Det har De troet,“ sagde den Geistlige ganske forstræffet, „og De, Bertoni . . . hvad jeg vilde sige De, Frøken, har De ogsaa troet det?“

„Nei, Herr Canonicus, ikke et Dieblik. Jeg opdagede snart, at Deres Høiærværdighed ikke havde nogen Anelse om, hvorledes det forholdt sig.“

„Der lader De mig kun vederfares Retfærdighed,“ sagde han i en temmelig streng, men tillige veemodig Tone; „jeg kan ikke gaae paa Accord med Uerligheden, og hvis jeg havde haft nogen Anelse om Deres Kjon, vilde jeg aldrig have trængt ind paa Dem, for at faae Dem til at blive. Der var rigtignok opstaaet en Slags Mis-tanke i Nabobyen, ja, endog saa mellem mine Folk, men jeg lo kun deraf, saa haardnakket var jeg i min Bildfarelse. Der blev virkelig snakket om, at en af de to smaa Musikanter, der havde sunget med i Messen ved Kirkefesten, havde været et forklædt Fruentimmer; men saa hed det igjen, at Stomageren Gottlieb kun havde udspreedt dette Rygte af Ondskab for at forstrække Præsten og gjøre ham Fortræd. Jeg selv modtogte dette Rygte paa det bestemteste — I kan altsaa see, at jeg fuldstændig har været Evers Nar, saa fuldstændig som muligt.“

„De har ganske vist ladet Dem skuffe, Herr Canonicus, men vor Nar har De ikke været,“ svarede Consuelo med tillidsfuld Selvsølelse. „Jeg troer ikke, at jeg et

Dieblig har tilfidesat den Agtelse der tilkommer Dem, eller afveget fra hvad der er passeligt. Jeg befandt mig hin Aften paa Landeveien uden Tag over Hovedet; jeg havde gaaet en lang Vej og var overvældet af Tørst og Træthed. De vilde ikke have nægtet en Tiggerste Deres Gæstevenskab; men mig modtog De i Musikens Navn, og med Musik betalte jeg min Regning. Naar jeg, imod Deres Villie, ikke reiste strax bort næste Morgen, saa var Grunden den, at jeg vilde have overtraadt min Pligt ved at gjøre det. Min Fjende, min Medbeilerste, min Forsølgerste faldt som ned fra Skyerne foran Deres Dør, og hjælpeløs og uden Pleie som hun var, kunde hun gjøre Fordring paa min Pleie og Hjælp. Deres Høiærværdighed erindrer, hvad der paafulgte. De veed, at naar jeg gjorde Brug af Deres Velvillie, saa var det ikke for min Skyld. De veed ogsaa, at jeg fjernede mig, saasnart jeg havde opfyldt min Pligt, og naar jeg i Dag vender tilbage, for personligt at takke Dem for den Godhed, hvormed De har overøst mig, saa skeer det, fordi min Hæderlighed gjør mig det til Pligt selv at tage Sløret fra Deres Dine og give Dem de nødvendige Dplysninger."

Den gode Canonicus, der allerede var halvt vundet, sagde: „I alt det ligger der noget Gaadefuldt og Overordentligt. De kalder den Ulykkelige, hvis Barn jeg har adopteret, Deres Fjende og Medbeilerste . . . hvem er De da, Bertoni? . . . Tilgiv, at dette Navn bestandig kommer mig paa Læberne, og sliig mig, hvorledes jeg skal kalde Dem for Fremtiden."

„Man kalder mig Porporina,“ svarede Consuelo. „Jeg er Elev af Porpora, er Sangerinde og tilhører Theatret."

„Åh, det er jo meget smukt,“ sagde den Geistlige med

et dybt Syk, „det maatte jeg have gjettet af den Maade, hvorpaa De spillede Deres Rolle, og Deres forbausende musikalske Dydighed forundrer mig nu ikke længer. De har været i en god Skole. — Tør jeg spørge Dem, om Herr Beppo er Deres Broder eller Deres Gemal?“

„Ingen af Delene. Han er min Broder fra Hjertets Side, men ogsaa kun min Broder, Herr Canonicus, og hvis min Sjæl ikke havde følt sig ligesaa reen som Deres, troer De da, at jeg vilde have besublet Deres hellige Bolig med min Nærværelse.“

Der var en saadan uimodstaaelig Trolddom i Consuelos Stemme, at den Geistlige ogsaa maatte føle dens Magt, ligesom Sandhedens Magt overhovedet altid gjør Indtryk paa rene og rebelige Sjæle. Han følte sig ligesom befriet for en uhyre Byrde, og medens han langsomt gik omkring mellem de to unge Menneffer, vendte hans Bellsællie imod dem, som han havde villet bekæmpe, atter tilbage. Consuelo fortalte ham i Korthed Hovedtrækkene og de fornemste Begivenheder i hendes Liv, hendes Forlovelse med Anzoleto ved Moderens Dødsfeng, hans Utroskab, Corillas Had, Justinianis oprørende Planer, Porporas Raad, hendes Afreise fra Venedig, Alberts Tilbøielighed for hende, Familien Rudolstadt's Tilbud, hendes Betænkelse og Tvivl, hendes Flugt fra det gamle Familiefloot, hendes Møde med Joseph Haydn, hendes Reise, hendes Afsky og Medlidenhed ved Corillas Smertensleie; hun skildrede ham sin Erkjendtlighed over at han havde taget mod Anzoleto's Barn, fortalte om sin Ankomst til Wien og endelig om sin Audients hos Maria Theresia Dagen iforveien.

Joseph havde hidtil ikke kjendt alle Consuelos Hændelser, hun havde aldrig talt til ham om Anzoleto, og de

faa Ord, som hun havde henkastet om sin tidligere Kjærlighed til den Elendige, havde aldrig været ham paafaldende; men hendes Høimodighed ligeover for Corilla og hendes Omsorg for hendes Barn gjorde et saa dybt Indtryk paa ham, at han vendte sig bort for at skjule sine Taarer.

Den gode Canonicus holdt ikke sine tilbage, og Confulos korte jevne og kraftige Fortælling virkede paa ham, som en smuk Roman vilde have virket, hvis han nogensinde havde læst en saadan. Han havde sat sig ned paa en Bænk, for at høre bedre efter, og da den unge Pige havde endt, sagde han:

„Hvis alt det er Sandhed, som jeg troer, saa er De en hellig Jomfru, ja De er den hellige Cæcilie selv, som er gjenfødt for Verden. — Jeg vil aabent tilstaae Dem, at jeg aldrig har havt nogen Fordom mod Theatret,“ fjøiede han til, efterat han et Dieblik havde tænkt sig om, „og De giver mig et Beviis for, at man der saagodtsom andensteds kan sørge for sin Sjæls Frelse. Gaaſte viſt, kan De vedblive at være saa reen og ædel som hidtil, saa har De fortjent Himlen. Jeg siger Dem hvad jeg tænker, min kjære Porporina!“

„Men nu, Herr Canonicus, maa De fortælle os, for vi tage Afſked, hvorledes det gaaer med Angelica.“

„Hun er raff og tager hver Dag til,“ svarede han. „Gartnerkonen pleier hende med den største Omhu, og jeg seer hende jevnlig gaae med Barnet her i Haven. Midt imellem Blomster vil hun vore op her under mine Dine som en lille Blomst, og naar Tiden kommer til at gjøre en Christensjæl af hende, saa skal jeg ikke lade det mangle paa Cultur. Forlad Eder paa mig i dette Punkt, mine Børn, thi hvad jeg i Himlens Paasyn har lovet, det vil

jeg ogsaa holde samvittighedsfuldt. Det lader heller ikke til, at hendes Fru Moder vil gjøre mig Arbeidet stridigt, thi skjøndt hun lever endnu, har hun dog ikke en eneste Gang erkjendiget sig om sin Datter."

"Det kan dog maaskee være skeet, uden at De veed det;" svarede Consuelo „en saadan Følesløshed hos en Moder kan jeg ikke tænke mig. Men Corilla søger et Engagement ved Hoftheatret, og da hun veed, at Hendes Majestæt i visse Retninger er meget streng og ikke skjenker plettede Personer sin Protektion, saa søger hun at skjule sit Feiltrin idetmindste saa længe, til Engagementet er underskrevet. Lad os derfor bidrage vort til, at hendes Plan ikke røbes."

"Og dog er De hendes Medbeilerste, og man siger, at hun vil seire over Dem ved sine Intriguer, og at hun allerede bagvasser Dem omkring i Byen og har fortalt om Dem, at De har været Grev Justinianis Maitresse! Jeg veed fra Keller, at man har talt hos Gesandten derom; man var oprørt derover, man frygtede for, at disse Historier kunde blive fortalte til Herr von Kaunitz, der nok holder af at høre Sligt og er uudtømmelig i at rose Corillas Skjønhed."

"Har hun sagt saadanne Uffhyeligheder!" raabte Consuelo og rødmede af Uvillie; men hun svarede til med mere No: „det kunde ikke være Andet, det maatte jeg jo vente."

"Dog der behøves kun et Ord, for at gjøre Ende paa alle disse Bagvaskelser," sagde Joseph, „og dette Ord vil jeg sige! Jeg vil sige . . ."

"De vil ingen Ting sige, Beppo," udbrød Consuelo „thi det vilde være grusomt og nederdrægtigt. Jeg beder ogsaa Dem, Herr Canonicus, ikke at tale derom, og hvis

jeg selv skulde faae Lyft til at gjøre det, saa vil De, ikke sandt, afholde mig deraf.”

„Evangeliske Sjel!” raabte den Geistlige. „Betænk dog, at alt dette ikke længe kan blive nogen Hemmelighed; kun en Tjener eller en Bonde herfra Egnen behøver at slaae Alarm, saa veed man inden fjorten Dage over hele Byen, at den kybste Corilla er nedkommen med et faderløst Barn, og at hun ovenikjøbet har ladet det i Stikken.”

„Inden fjorten Dage er enten Corilla eller jeg engageret, men jeg vil ikke seire over hende paa den Maade; ti derfor stille, Beppo, hvis De ikke vil forspilde baade min Agtelse og mit Venstreb. Og nu, Herr Canonicus, lev De ret vel! Siig, at De tilgiver mig, ræk mig Deres faderlige Haand, og jeg gaaer, inden Deres Folk faae mig at see i disse Klæder.”

„Lad mine Folk sige, hvad De vil og lad mit Bønsø gaae Polker ivold, hvis det er Himlens Villie! jeg har nylig faaet en Arv, der sætter mig istand til at trodse en Banstraale, om det skulde være. Altsaa, mine Børn, holder mig ikke for en Helgen! jeg har faaet nok af at lystre og paalægge mig Tvang, jeg vil leve som en rettskaffen Mand og ikke gaae længer i denne dumme, evige Frygt. Siden jeg ikke seer mere denne affhyelige Birgitte, og især siden jeg er bleven uafhængig og har faaet en Formue at raade over, føler jeg mig modig som en Løve. Kom derfor og spiis Frokost med mig, saa vil vi bagefter døbe Angelica og musicere, til vi spise til Middag.”

Han drog dem med sig hen til Prioriet.”

„Heida, Andreas, Joseph!” raabte han til sine Tjenerne, idet han traadte ind. Kom her og see, hvorledes Signor Bertoni er bleven forvandlet til en Dame. Det havde nok

Ingen af Jer troet? ja jeg ikke heller! Naar I saa ere færdige med at forundre Jer, saa skynd Jer at bringe os Frokosten."

Maaltidet var igjen udsøgt, og de unge Folk saae, at om der endog saa var foregaaet et stort Omflag i hele den Geistliges Tænkemaade, saa strakte det sig dog ikke til hans Smag for et lækkert Maaltid. Efter Frokosten blev Barnet bragt over til Prioriets Capel.

Den Geistlige traak sin Slobrok af, isørte sig sin Kjole og Messesærk og fuldførte Ceremonien. Consuelo og Joseph stode Faddere, og ved den hellige Daab fik Barnet Bekræftelse paa, at hun nu virkelig hed Angelica for Alvor.

Den øvrige Deel af Eftermiddagen blev offret til Musikken, og derpaa tog man Afsked. Den Geistlige beklagede, at han ikke kunde beholde sine unge Venner længer, men han maatte give efter for deres Grunde og trøste sig med at gjense dem i Wien, hvor han havde istude at tilbringe en Deel af Vinteren.

Medens Bognen blev forspændt, førte han dem ned i Driuhuset for at lade dem beundre forskellige nye Planter, hvormed han havde beriget sin Samling.

Dagen gik til Ro, men den Geistlige, der havde en udmærket Lugtesands, havde neppe gaaet nogle Skridt ind i sit gjennemsigtige Palads, førend han udbrod:

"Hvad er det for en eiendommelig Duft? skulde min *Gladiolus carinatus* have sat Blomst? men nei, det lugter ikke som en *Gladiolus*. Det er heller ingen *Strelizia*, thi den lugter slet ikke, og min *Cyclamen* har en mindre reen og mindre gjennemtrængende Aroma. Hvad gaaer der her for sig? hvis ikke min *Volcameria* var død, desværre, saa

vilde jeg troe, at det var den. Staffels Blomst! Jeg kan ikke taale at tænke paa den."

Bludselig udstødte den Geistlige et Strig af Overrasselse, thi for sine Dine saae han kneise den prægtigste Volcameria, han havde kjendt i sit Liv, med hele Klynger af deilige Smaaroser, hvis liflige Duft beherskede hele Drivhuset.

"Er der skeet et Mirakel? er denne Blomst fra Beatrices Have, en Forsmag paa Paradiset?" udbrod han i sin poetiske Henrykkelse.

"Vi have med al optænkelig Omhu bragt den med os i Bognen," svarede Consuelo. "Tillader De, at vi byde Dem den til Udsoning for den skrækkelig Forbandelse, som paa hin skjæbnesvangre Dag foer mig ud af Munden, og som jeg vil angre, saalænge jeg lever."

"O, min kjære Datter, hvilken Gave og hvor smukt og sindrigt forstaaer De ikke at skjænke mig den!" sagde han rørt. "O Du kjære Volcameria! Du skal have et særskilt Navn, som jeg altid pleier at give de pragtfuldeste Exemplarer i min Samling; Du skal hedde Bertoni, for at forplante Grindringen om et Bæsen, der ikke mere er til, og som jeg har elsket som en Fader."

"Min gode Fader," sagde Consuelo og trykkede hans Haand, "De maa vænne Dem til at holde ligesaa meget af Deres Døttre, som af Deres Sønner. Angelica er heller ingen Dreng . . ."

"Og Porporina er ogsaa min Datter," afbrød den Geistlige hende; "ja min Datter, min egen Datter," gjentog han, idet han afvejsende betragtede Consuelo og Volcameria med taarefyldte Dine.

Klokken sex var Consuelo og Joseph atter hjemme. De steg af Bognen i Forstaden, for at Intet skulde for-

raade, hvad de havde havt for. Porpora var kun for-
 hauset over, at Consuelo efter en saa lang Spadseretour
 ikke havde mere Appetit. Det maatte nu den gode Ca-
 nonicus forsvare; men den smukke Kjøretour i den frie
 Luft kunde hun takke for, at hun sov ganske fortræffeligt,
 og den følgende Dag havde hun mere Mod og Stemme
 end nogenfinde før under sit Ophold i Wien.

30.

I sin Sjæls Uvished besluttede Consuelo sig endelig
 til at skrive til Grev Christian for at underrette ham om
 hendes Stilling til Porpora, om de Anstrengelser, han
 gjorde, for at bringe hende tilbage til Theatret, og det
 Haab, hun nærede, om at faae disse Anstrengelser til at
 strande.

Hun talte med Oprigtighed, udviklede for ham, i
 hvilken Grad hun skyldte sin gamle Lærer Erkjendtlighed,
 Hengivenhed og Lydighed, og bad ham indstændig, idet
 hun meddeelte ham sine Betyrninger for Alberts Bed-
 kommende, om at diktere hende, hvad hun skulde skrive til
 denne, for at hun ikke skulde forstyrre hans Tillid og Ro.
 Hun sluttede med de Ord:

„Jeg har bedet Deres Naade om at unde mig Tid
 for at kunne prøve mig selv og komme til en Afgjørelse.
 Jeg har fast besluttet at holde mit Ord og sværger for
 Gud, at jeg føler Kraft i mig til at lukke mit Hjerte for
 enhver anden Tilhøielighed. Og dog træffer jeg, hvis jeg
 igjen betræder Scenen, et Valg, der tilsyneladende er et
 Brud paa mit givne Ord og en Opgivelse af Haabet
 om at kunne opfylde det. Jeg ønsker, at Deres Naade

vil dømme mig, eller rettere sagt dømme om den Skjæbne, som jeg er hjemfalden, og de Pligter, som jeg er nødt til at adlyde. Jeg seer intet Middel til at undrage mig dem. Jeg venter af Dem et bedre Raad, end min egen Fornuft er istand til at give mig, og som heller ikke staaer i Modstrid med min Samvittighed."

Da dette Brev var forseglet, og Joseph havde faaet det til at besørge, følte Consuelo sig roligere, som det altid gaaer under piinlige Forhold, naar man har fundet et Middel til at vinde Tid og kan opsætte det afgjørende Dieblif.

Hun klædte sig nu paa for med Porpora at gjøre et Besøg, som denne ansaae baade for vigtigt og afgjørende, et Besøg hos den meget berømte og meget lovpriiste keiserlige Poet, Abbéen Metastasio.

Denne høit anseete Mand var dengang omtrent et halvthundrede Aar. Det var en smuk Mand med fine Manerer og en ualmindelig tiltalende Conversation, saa at Consuelo vist vilde have følt sig levende tiltrukken af ham, hvis hun ikke paa Veien til hans Bolig havde haft følgende Samtale med Porpora:

"Consuelo," sagde Porpora, "Du vil træffe paa en Mand, der seer sund og frisk ud, har livlige sorte Dine, en blomstrende Ansigtssfarve, en rød og smilende Mund, men som med Bold og Mangt vil betragtes som et Bytte for en langsomt snigende Sygdom; en Mand, der spiser, sover, arbejder og bliver tyk og fed som en Anden, men samtidig foregiver, at han lider af Søvnløshed, Mangel paa Fordøielse, Afmagring og Tæring. Begaae ikke den Fadaise at sige til ham, naar han beklager sig over sine Lidelser, at man ikke kan see det paa ham, at han tvertimod seer vel ud, eller andre saadanne Trivialiteter, thi

han vil netop beklages, man skal ængstes over hans Tilstand og begræde ham forud. Tal for Guds Skyld heller ikke til ham om Døden eller om nogen Af dø, thi han er bange for Døden og vil ikke dø. Vøgt Dig ogsaa for den Plumpbed at fige til ham ved Afsted: „Jeg haaber, at De snart vil faae Deres kostbare Sundhed tilbage,“ thi han vil, at man skal ansee ham for en Dødsandidat og hvis han kunde bibringe Andre den Overbeviisning, at han allerede var dø, saa vilde det være ham usigeligt kjært, naturligviis under den Forudsætning, at han ikke selv behøvede at troe paa det.“

„Det er jo en stor Dumhed hos en saa stor Mand“ svarede Consuelo. „Hvad maa man da fige til ham, naar man hverken tør tale om hans Helbredelse eller om hans Død?“

„Man maa tale med ham om hans Sygdom, gjøre ham tusinde Spørgsmaal, lade ham fortælle om hans Lidelser og Gjenwordigheder til den mindste Detail, fige ham, at han ikke pleier sig nok, at han ikke tænker paa sig selv, at han ikke sfaaner sig tilstrækkeligt, og at han arbejder altfor meget. Paa den Maade vil man sikkert stemme ham til Gunst for sig.“

„Men det er jo netop vor Hensigt at bede ham om et Digt, som De vil sætte i Musik, og som jeg kan synge, hvorledes tør vi da i samme Aandedræt raade ham til ikke at skrive og besværgе ham om at skrive for os saa hurtigt som muligt?“

„Det giver sig Altsjammment i Samtalens Løb, naar man blot forstaaer at gribe Tingen rigtig an.“

Porpora ønskede, at hans Elev maatte gjøre et behageligt Indtryk paa Poeten; men hans satiriske Charakter tillod ham ikke at kaste en Raabe over Andres Latter=

ligheder, og saaledes begit han selv den Feil, at sætte Consuelo i den fordomsfulde og ringeagtende Stemning, hvori man just ikke viser sig elskværdig og deeltagende imod dem, der trænge til at smigres og beundres i det Uendelige.

Hun, der hverken forstod sig paa at hykle eller bebruge, følte sig smertelig berørt over at høre Porpora revse og spotte Digterens indbildte Lidelser. Hun rødmede et Par Gange og formaaede kun at iagttage en piinlig Tausshed naaget Porpora gjorde alt Muligt for at faae hende til at gaae ind paa Spøgen.

Hendes Ry havde allerede begyndt at udbrede sig i Wien, hun havde sunget i forskjellige Saloner, og hendes forventede Engagement ved den italienske Opera havde allerede sat de musikalske Coterier i Bevægelse.

Metastasio var almægtig; vandt Consuelo hans Belvillie ved at smigre hans Egentjærlighed, saa var det muligt, at han vilde betroe Porpora at componere hans Opera Attilio Regolo, som han i flere Aar havde gjemt i sin Pult. Det var desuden meget nødvendigt, at Cleven tog sig af sin Lærers Sag, eftersom denne ikke i mindste Maade behagede den keiserlige Poet.

Metastasio var ikke for Intet Italiener, og Italienerne tage ikke let feil af deres Landsmænd. Han var altfor skarptseende og fiin til ikke at vide, at Porpora ikke beundrede synderligt hans dramatiske Geni, og at han flere Gange havde tilladt sig, med Ret eller Uret, at udtale sig haardt om Abbéens frygtsumme Charakter, hans Egoisme og hans falske Sentimentalitet.

Consuelos kolde Tilbageholdenhed og den ringe Deeltagelse, hun viste ham i hans Sygdom, tog han naturligviis ikke for det, som det virkelig var, en Forstemthed,

som en Følge af den agtelsesfulde Medlidenshed, som han indgjød hende.

Han saae deri næsten en Fornærmelse, og hvis han ikke havde været en Slave af Høflighed og sin Levemaade, havde han vist reent nægtet hende at lade hende synge: nu tillod han det alligevel efter nogle Indvendinger, for hvilke han skjød Skylden paa sin Nervesvagthed og sin Frygt for at ophidsse sig. Han havde hørt Consuelo synge i sit Oratorium Judith, men han skulde ogsaa sælde en Dom over hende som dramatisk Sangerinde, og Porpora trængte ind paa ham, at det snart maatte skee.

„Men hvorledes skal jeg bære mig ad, hvorledes skal jeg kunne synge,“ hviskede Consuelo til ham, „naar jeg bestandig skal frygte for at ophidsse ham?“

„Tvertimod! det skal Du netop,“ svarede han sagte. „Han seer netop gjerne, at man river ham ud af hans forstenede Tilstand, fordi han da føler sig mest oplagt til at skrive.“

Consuelo sang en Arie af Achille in Sciro, Metastasio's bedste dramatiske Bærk, der i 1736 var bleven sat i Musik af Caldara og var bleven opført ved Høitidelighederne i Anledning af Maria Theresias Formæling.

Metastasio var igjen ligesaa greben af Consuelos Stemme og Foredrag, som da han første Gang hørte hende, men han havde sat sig for, at han vilde skjule sin Beundring bag den samme og kolde tvungne Tausshed, som hun havde iagttaget, da hun hørte paa Fortællingen om hans Sygdom.

Det lykkes ham dog ikke, thi trods Alt var han dog Kunstner, og naar et ædelt Foredrag sætter Digterens

Sjæl i Bevægelse, og Gjenlyden heraf fremtryller Erindringen om hans Triumfer, saa holder Bredden ikke Stik.

Abbé Metastasio søgte at væbne sig imod denne almægtige Trolddom. Han kostede, han kastede sig frem og tilbage i Lænestolen som et Menneske, hvem Lidelser forhindre i at være opmærksom, men paa eengang syntes han at gribes af en uimodstaaelig Erindring, skjulte sit Ansigt i sit Lommetørklæde og begyndte at hulke.

Porpora, der stod skjult bag Abbéens Lænestol, gjorde Tegn til sin Elev, at hun paa ingen Maade maatte staae Poeten, og gned sig siffigt i Hænderne.

Den svage Abbés rigeligt udgydte Taarer forsonede den unge Pige med ham. Saasnart hun havde endt sin Arie, traadte hun hen til ham, kysede ham paa Haanden og sagde med en uimodstaaelig Trohjertethed:

„Hvor stolt og lykkelig vilde jeg ikke være over at have bevæget Dem saa dybt, hvis jeg ikke maatte gjøre mig en Samvittighed af det. Frygten for at skade Dem forbittrer min Glæde.“

„Ak, mit kjære Barn,“ raabte Abbéen, der nu var fuldkommen vunden, „De veed ikke, De kan ikke vide, hvormeget De har glædet og smertet mig. Aldrig har jeg indtil denne Dag hørt en Fruentimmerstemme, der saa levende har erindret mig om min dyrebare Mariannas Stemme. Og selv Deres Manerer og Foredrag har saa levende gjenkaldt mig hendes Billede, at jeg troede at høre hende selv. Ak, mit Hjerte er knust!“

Han begyndte atter at hulke.

„Hans Naade taler om en høitberømt Dame, som Du altid skal vælge Dig til Forbillede, om den uforglemmelige og ufornøielige Marianna Vulgarini,“ sagde Porpora til sin Elev.

„Du la Romanina?“ raabte Consuelo. „Åh, jeg har i min Barndom hørt hende i Benedig; det er det første store Indtryk, jeg har faaet, og det glemmer jeg aldrig.“

„Jeg seer nok, at De har hørt hende, og at hun har gjort et uudslætteligt Indtryk paa Dem,“ svarede Metastasio. „Unge Pige, De efterligner hende i Alt, i hendes Spil og i hendes Sang, i hendes Godhed og Storhed, i hendes Styrke og Hengivelse! Hvor var hun smuk, da hun fremstillede den guddommelige Venus i den første Opera, jeg skrev i Rom. Hende kan jeg takke for mine første Laurbær.“

„Og hun kan takke Dem for sine smukkeste Triumfer,“ sagde Porpora.

„Det er sandt, vi have gjensidig bidraget til hinandens Triumfer, men jeg har aldrig kunnet heelt betale min Gjæld til hende; aldrig har der boet saamegen Kjærlighed, saamegen heroisk Taalmodighed og saamegen kjærlig Omsorg i en Dødeligs Sjæl. Du mit Livs Engel, evig vil jeg græde over Dig, og jeg begjærer intet Andet end snart at blive forenet med Dig.“

Her græd Abbéen igjen.

Consuelo var meget rørt; Porpora lod, som han ogsaa var det, men imod hans Villie beholdt hans Ansigt et spottende og ondskabsfuldt Udtryk. Consuelo lagde Mærke til det og satte sig for, at hun vilde gaae i Rette med ham for hans Mistro og Haardnakkethed.

Metastasio paa sin Side tænkte kun paa den Effekt, han vilde frembringe, for at vække Consuelos Rørelse og Beundring. Han var for saa vidt en rigtig Poet, som han græd hellere i Vidners Paasyn end i sit stille Kammer, og som han aldrig følte sine Glæder og Smerter bedre, end naar han skildrede dem med Beltaalighed.

Henreven af Diebliffet fortalte han nu Consuelo den Deel af sin Ungdomshistorie, hvori la Romanina havde spillet en saa betydelig Rolle; han talte om de Tjenester, som denne ædelmodige Veninde havde ydet ham, om den barnlige Omhed, hun havde skjenket hans Forældre, om det Offer, hun bragte, da hun skiltes fra ham, for at han kunde gaae til Wien og der søge sin Lykke; og da hun kom til Afskeds-scenen, da han i de pynteligste og ud-søgteste Udtryk skildrede, hvorledes hans kjære Marianna med et sønderrevet Hjerte og under Gulken havde forma-
net ham til at forlade hende og kun at tænke paa sig selv, udbrod han:

„O, hvis hun havde anet, hvilken Fremtid der ventede mig fjernt fra hende, hvis hun havde forudsæet de Smerter, Kampe og Gjenvordigheder, den Kval og Angst og de skrækkelige Lidelser, der her skulde blive min Lod, saa havde hun sparet baade mig og sig selv for det grusomste af alle Offre. Ak, jeg var langt fra at troe, at vi dengang sagde hinanden et evigt Levvel, og at vi aldrig mere skulde gjensees.“

„Hvad, de have aldrig seet hinanden tiere!“ sagde Consuelo, hvis Dine svømmede i Taarer, thi Metastasio's Tale havde noget eiendommeligt Bedaarende, „kom hun aldrig til Wien?“

„Aldrig,“ svarede Abbéen med kraftløs Stemme.

„Hun, der var saa fuld af Hengivenhed, havde hun ikke Mod til at opsøge Dem her?“ vedblev Consuelo uden at see, at Porpora sendte hende nogle frygtelige Diekast.

Metastasio svarede ikke og syntes hensunken i dybe Tanker.

„Men hun kan jo komme endnu,“ tilføiede Consuelo

i sin Ustyldighed, „og det vil hun vist. En saa lykkelig Begivenhed vilde give Dem Deres Sundhed tilbage.“

Abbén blev bleg og soer sammen.

Porpora hostede af alle Kræfter, og Consuelo, der pludselig erindrede, at la Romanina var død for ti Aar siden, bemærkede nu først, hvorledes hun havde forplumret sig ved at lede Abbéen, der Intet ønskede hellere end at dele Gravens No med sin Elskede, hen paa Tanken om Døden. Hun bed sig i Læberne og fjernede sig snart med sin Lærer, der som Udbytte af dette Besøg kun hjembragte en Mængde ubestemte Løfter og høflige Talemaader.

„Hvorledes har Du dog baaret Dig ad?“ sagde han til Consuelo, da de vare nede paa Gaden.

„Forsærdelig dumt, det indseer jeg nok. Jeg havde glemt, at Romanina ikke længer er i Live. Men troer De virkelig, at denne utrøstelige Mand, der har elsket saa trofast, endnu hænger ved Livet, som De behagede at sige til mig. Jeg troer tværtimod, at hans Sorg over at have mistet sin Elskede er alene Grunden til hans Døde, og at han, om han end overfaldes engang imellem af en overtroiff Frygt for Døden, alligevel er hjertelig kjed af Livet.“

„Barn,“ sagde Porpora, „man er aldrig kjed af Livet, naar man er rig, sund, æret og lovpriist af Alle, og naar man aldrig har havt andre Sorger og Lidenskaber end disse, saa lyver man og spiller Komedie, naar man forbander sin Tilværelse.“

„Siig ikke, at han aldrig har havt andre Lidenskaber. Han har jo dog elsket Marianna, og nu begriber jeg meget godt, hvorfor han har givet dette kjære Navn til Marianna Martinez, hans Gubbatter og Niece, som . . .“

Consuelo havde nær sagt, som tillige er Josephs Elev, men hun betænkte sig og brød af i rette Tid.

„Kom kun frem med det!“ sagde Porpora; „hans Gubbatter, Niece . . . eller Datter.“

„Det siger man, men hvad vedkommer det mig?“

„Det beviser i det mindste, at den kjære Abbé har trøstet sig temmelig hurtig over Adskillelsen fra sin Elskede. Men da Du begik den Dumhed at spørge ham, hvorfor hans kjære Marianna ikke var ilet hen til ham, blev han Dig Svaret sthyldig, og det vil jeg nu give Dig i hans Sted:

„La Romanina havde virkelig ydet ham de største Tjenester, som en Mand kan modtage af en Kvinde. Han havde hende at takke for Underhold, Bolig, Klæder, Understøttelser af enhver Art og ved enhver Leilighed; hun hjalp ham endogsaa til Tittlen poeta cesareo, ligesom hun i Birkeligheden var hans gamle Forældres Veninde, Tjenestepige, Sygevogteresse og Belgjørerinde. Det er Alt sammen rigtigt. Marianna havde et stort Hjerte; jeg har kjendt hende meget nøie, men veed derfor ogsaa, at hun indstændig ønskede at blive forenet med ham og derfor atraaede et Engagement ved Hoftheatret; men endnu sandere er det, at Herr Abbéen var imod det og aldrig vilde tillade det. De veylede rigtignok de sømmeeste Breve med hinanden, og jeg tvivler ikke om, at Metastafios Breve vare Mesterstykker og forud beregnede paa at trykkes. Men medens han stadigt forsikkrede sin dilettissima amica, at han sukkede efter den Dag, der skulde forene dem, og at han uophørlig arbeidede paa, at den Dag skulde bryde frem, hvis Lykkesol skulde bestraale dem Begge, forstod Mester Kæv at dreie det saa behændigt, at den ulykkelige Sangerinde ikke skulde komme ham iveien i hans Kjærlig-

hedshistorier med en tredje Marianna (dette Navn har bragt ham Lykke), og denne Marianna var ingen Anden end den høiædle og almægtige Grevinde af Athan, den afdøde Keisers Favorit. Det hed endogsaa, at de vare hemmelige gifte. Jeg finder det derfor meget upassende, at han nu river Haaret af Hovedet paa sig paa Grund af den stakkels Romanina, som han lod døe af Sorg, medens han lavede Madrigaler i den smukke Hofdames Arme.“

„De bedømmer ogsaa Alt med en grusom Cynisme, min kjære Maestro,“ sagde Consuelo bedrøvet.

„Jeg gjentager kun, hvad Folk sige, og sjoier slet Intet til: jeg er kun et Echo af den offentlige Stemme. Husk paa, at det er ikke blot paa Brædderne, at der spilles Komædie.“

„Den offentlige Stemme er ikke altid sand og endnu mindre menneskekjærlig. Jeg kan nu engang ikke troe paa, at en Mand, der har et saadant Navn og saamegen Mand, ikke er Andet end en simpel Komediant. Jeg har seet ham udgylde sande Taarer, og om han ogsaa maa bebreide sig, at han altfor hurtig har glemt sin første Marianna, saa kan hans Anger derover jo ikke Andet end forøge hans Smerte. Jeg vil heller ansee ham for svag end for slet. Man har gjort ham til Abbate, man har overøst ham med Belgjerninger, Hoffet har saa strenge Sæder, og et Kjærlighedsforhold til en Skuespillerinde kunde ikke Andet end give Forargelse. Det har ikke været hans Hensigt at forraade og bedrage Marianna, men han er bleven bange, han har tøvet, søgt at vinde Tid . . . og under alt dette er hun død.“

„Og det har han takket Gud for,“ vedblev den ubønhørlige Maestro. „Og nu sender vor Keiserinde ham Daaser og Ringe med sit Navnechiffer i Brillanter, Skrivepenne

med Laurbær i Brillanter, Kasser af massivt Guld med Tobak, Signeter, der bestaae af en eneste Solitair, og alt det sunkler og straal'er i den Grab, at den stakkels Poets Dine svømme bestandig i Taarer."

"Og kan da alt det trøste ham, hvis han virkelig har knust Mariannas Hjerte?"

"Nei neppe, men det er Begjerligheden efter saadant Tant, der har forledet ham dertil. Ulykkelige Forsængelighed! Jeg for min Deel havde ondt ved at holde mig fra at lee, da han viste os sin Guldhjefstage med Guldmantcheten, hvorpaa Keiserinden havde ladet indgrave den sindrige Devise: „Perché possa risparmiare i suoi occhi.“ (For at han kan spare sine Dine). „Det er i Sandhed høist delikat, og det er intet Under, at han udbrød med Salvelse: „Affettuosa espressione, valutabile piu assai dell'oro!“ (Kjærlige Ord, hvor uendelig værdifuldere er Du ikke end Guldet) o den stakkels forsængelige Mand!"

"Den ulykkelige Mand," sagde Consuelo smilende.

Hun kom bedrøvet hjem, thi hun var uvilkaarlig kommen til at anstille en trykkende Sammenligning imellem Metastasio's Forhold til Marianna og hendes eget til Albert.

"At vente og at døe," sagde hun til sig selv, "er det deres Løb, der elske med Lidenskab? at lade vente og at lade døe er det deres Skjæbne, der jage efter Vrens skuffende Gjøglebillede?"

"Hvad drømmer Du nu om?" sagde Porpora til hende; "jeg haaber, at Alt gaaer godt, og at Du trods din Ubehændighed har erobret Metastasio."

"Det er en kummerlig Gevinst," svarede Consuelo, "at erobre en svag Sjæl. Jeg for min Deel troer, at den, der ikke har havt Mod til at ansette Marianna ved Hof-

theatret, heller ikke vil have Mod til at gjøre Noget for mig.“

„Metastasio har i Alt hvad der hedder Kunst, den afgjørende Stemme ved Keiserindens Hof.“

„Metastasio vil i Alt, hvad der hedder Kunst, aldrig raade til Andet, end hvad Keiserinden vil. Man kan for mig tale om Hendes Majestæts Favoriter og Raadgivere, saameget som man vil — jeg har seet noie paa Maria Theresias Træk og jeg kan forsikre Dem, kjære Maestro, at Maria Theresia er altfor meget Politiker til at have Favoriter og altfor uafhængig til at have Raadgivere.“

„Belan,“ sagde Porpora bekymret, „saa maa man see at vinde Keiserinden selv. I den Anledning maa Du en Morgen synge i hendes Apartements, for at hun kan saae Leilighed til at tale med Dig og underholde sig med Dig. Hun holder kun af dydige Personer, siger man; hvis hun virkelig har det Orneblif, som man berømmer hende for, saa vil hun bedømme Dig rigtigt og give Dig Fortrinet. Jeg vil opbyde Alt, for at hun kan see Dig under fire Dine.“

31.

Da Joseph en Morgen vaskede Gulv i Porporas Forværelse, glemte han i sin Arbeidsiver, at Bæggen kun var tynd, og at Porpora havde en let Søvn; han gik og sang paa et Thema og slog samtidig Takt med Gulvskruppen.

Fortrædelig over at blive vakt af sin Søvn, vendte Porpora sig i Sengen og forsøgte igjen at falde i Søvn; men den smukke og friske Stemme, der med saa stor Sikerhed og Lethed sang en yndig lille Melodi, lod ham ikke

have No: han sprang op, kastede sin Sloprot om sig og fikkede igjennem Nøglehullet, halv glad over hvad han hørte og halv opbragt paa den Kunstner, der dristede sig til, inden han var staaet op, at gaae og componere i hans Forværelse.

Hvilken Overraskelse! det var Beppo, der gik og sang og forfulgte sit Thema, medens han i Distraktion hyslede med sine huslige Forretninger.

„Hvad synger Du der?“ raabte Maestroen med en Tordenstemme og rev Døren op.

Joseph, der i det første Dieblit stod overrasket som En, der vaagner af en Drøm, vilde lige kaste Kisten og Skruppen fra sig og styrte ud af Døren. Men om han end for Dieblippet havde opgivet Haabet om at blive Porporas Elev, skattede han sig dog lykkelig ved at kunne lytte, naar Consuelo arbeidede med Mesteren, og ved at blive underviist i Smug af sin ædelmodige Veninde, saa ofte Porpora ikke var hjemme. Ikke for Alt i Verden vilde han ud af Huset, og han fandt derfor hurtigt paa en lille Usandhed for at aflede Mesterens Mistanke.

„Hvad jeg synger? det veed jeg ikke selv, Mester.“

„Du lyver! det veed man altid.“

„Jeg forsikrer Deres Naade, jeg veed ikke selv, hvad det var jeg sang. De har gjort mig saa forfrækket, at jeg allerede har glemt det. Jeg veed nok, at det var en stor Feil af mig at gaae og synge udenfor Deres Værelse, men jeg gik i Tanker og troede, at jeg var langt borte. Jeg tænkte: syng Du nu kun, mens der er Ingen, der siger til Dig: „Hold Mund, Dumrian, og lad være at synge falsk. Ei stille Fæhoved, Du lærer aldrig i dit Liv nogen Musik.“

„Hvem siger, at Du synger falsk?“

„Det gjør Alle.“

„Men jeg siger Dig,“ raabte Porpora opbragt, „at Du ikke synger falsk. Hvem har underviist Dig i Musik?“

„Det har f. Ex. Mester Keutter, men han jog mig bort og sagde, at jeg blev kun en Gesel, saalænge som jeg lever.“

Joseph vidste godt, at Porpora ikke holdt af Keutter, og han havde endogsaa gjort Regning paa, at det kunde bidrage til at stemme Porpora gunstigt for ham, hvis Keutter skulde falde paa at sige noget Ondt om ham til hans Herre. Men de saa Gange, Keutter havde besøgt Porpora, havde han slet ikke gjentjendt sin forhenværende Elev.

„Han kan selv være en Gesel, din Mester Keutter,“ mumlede Porpora mellem Tænderne, „men det tale vi ikke om,“ vedblev han høit, „Du skal blot sige mig, hvor Du har opfisket den Melodi“

Og han sang nu det Thema, som Joseph en halv Snees Gange havde gjentaget.

„Na den!“ sagde Haydn, der syntes, at Porpora ikke var saa vred længer, men alligevel ikke troede ham rigtigt, „den har jeg hørt den unge Signora synge.“

„Consuelo? min Datter? jeg kjender den ikke. Du gaaer altsaa omkring og lytter ved Dørene?“

„Nei, Herre, men Musikken klinger fra den ene Stue til den anden ligeud i Rjølkenet, og man maa høre den, enten man vil eller ei.“

„Jeg holder ikke af Tjenestefolk, der har en saa god Hukommelse, at de kan udbraldre vore nysødte Tanker paa Gader og Stræder. Du passer dit Tøi sammen endnu i Dag og søger Dig en anden Condition.“

Denne Befaling var et Tordenslag for Joseph, der gik ud i Rjølkenet og græd. Da Consuelo kom til og

hørte ham fortælle om sit Uheld, trøstede hun ham og lovede, at hun skulde nok hilægge det Hele.

„Hvad er det, Maestro?“ sagde hun, da hun bragte ham Kaffe; „vil De jage den stakkels Knos ud af Huset, ham, som er saa slittig og tro, og det blot fordi han en eneste Gang i sit Liv er kommen til at synge rigtigt.“

„Jeg siger Dig, at denne Knægt er en Spion og en fræk Løgner, og at en af mine Fjender har sendt mig ham paa Halsen, for at han skal aflure mig mine Compositioner og tilegne sig dem, inden de komme for Lyset. Jeg tør vædde paa, at den Slyngel kan hele min nye Opera udenad, og at han skriver mine Manuscripter af, saasnart jeg vender ham Ryggen. Hvormange Gange er jeg ikke bleven bedraget paa den Maade! Hvormange af mine Melodier har jeg ikke hørt i disse dumme Operaer, som hele Benedig løb efter, medens man jød og gabede over mine og sagde: „Den gamle Pralhals udgiver disse Melodier for nye, og saa kan man høre dem paa alle Gader. Nu har den Dumrian forraadt sig, thi han sang før et Thema, som ikke kan være af nogen Anden end af Herr Hasse, men jeg kan det, jeg har bidt Mærke i det, og nu skal jeg hævne mig ved at benytte det i en af mine Operaer — det er kun Løn som forskyldt.“

„Tag Dem iagt, Mester! dette Thema er maaskee allerede bekjendt. De kan ikke alle de nyere Compositioner udenad.“

„Nei, men jeg har hørt dem allesammen, og jeg siger Dig, at dette Thema er altfor fiint og eiendommeligt, til at det ikke skulde overraske mig.“

„Tak, Mester! saa tager jeg Deres Compliment til Indtægt, thi denne Melodi er af mig.“

Det var en lille Usandhed, thi den var endnu samme

Morgen udspunget af Haydn's Hoved, men hun havde heldigviis ogsaa mærket sig den!

Porpora undlod ikke heller at opfordre hende til at synge den. Det gjorde hun paa Stedet, idet hun foregav, at hun for at tækses Metastasio Aftenen iforveien havde forsøgt paa at componere de første Stropher af hans smukke Pastorale:

Già reide la primavera
Col suo florito aspetto;
Già il grato zefiretto
Scherza fra l'herbee i fiori.
Tornan le frondi agli alberi
L'herbette al prato tornano,
Sol non ritorna a me
La pace del mio cor!

„Jeg havde flere Gange gjentaget Begyndelsen af min Melodi,“ vedblev hun, „da jeg ude i Forværelset hørte Beppo synge den af fuld Hals og saa falsk som muligt: det gjorde mig utaalmodig, og jeg bad ham om at tie. Men en Timestid efter gjentog han den igjen ude paa Trappen, og det saa lemlæstet, at det betog mig al Lyst til at componere videre.“

„Og hvoraf kommer det da, at han i Dag synger den saa godt? er det kommet paa ham i Søvn?“

„Den Gaade skal jeg gjerne løse Dig, fjære Mester. Jeg lagde Mærke til, at Knøsen har en smuk og ganske reen Stemme, men at han sang falsk. Det morede mig derfor at lære ham den rette Mundstilling og Scala efter din Methode for at see, om den ogsaa slaaer til, naar der kun er ringere musikalske Anlæg.“

„Den maa slaae til hos Alle,“ raabte Porpora; „ingen Stemme er af Naturen falsk, og naar Dret først bliver dannet“

„Det sagde jeg mig netop selv,“ afbrød Consuelo ham der var utaalmodig efter at naae til Maalet „og saaledes gif det ogsaa. Det lykkedes mig i en Time efter dit System at bibringe ham mere, end Keutter og Tydsferne nogensinde have formaaet. Efter denne Lektion sang jeg igjen Themaet for ham, og nu opfattede han det ganske rigtigt. Han kunde strax synge det efter og var nu saa forbauset og fornøiet derover, at han sagtens ikke har sovet hele Natten: det var en heel Aabenbarelse for ham. — „D, Frøken,“ sagde han til mig, „hvis jeg havde faaet saadan en Underviisning, saa havde jeg maaskee lært Musik ligesaa godt som enhver Anden. Men jeg tilstaaer Dem, at jeg aldrig har forstaaet det Mindste af hvad man lærte mig i St. Stephans Capelhus.“

„Han har altsaa virkelig været i Capelhuset?“

„Og er skammelig bleven jaget bort! Du behøver kun at spørge Mester Keutter, saa vil han sige Dig, at Joseph er et daarligt Subjekt, og at der af ham aldrig kan blive en Musiker.“

„Kom herhen, Du uduelige Subjekt,“ raabte Porpora til Beppo der endnu stod udenfor Døren og græd, „stil Dig herhen, saa vil jeg dog see, om Du husker Noget endnu af hvad Du lærte igaar.“

Nu begyndte den listige Mæstro at foredrage ham Musikens Elementer paa den vidtløftige, pedantiske og uklare Maade, som han spottende kaldte de tydske Mesteres Methode. Havde Joseph, der vidste altfor god Bessked til ikke at forstaae disse Elementer fuldstændig, ladet sig mærke med, at han havde Duellighed og Talent, saa havde det været ude med ham. Men han var nu nok til ikke at gaae i Fælden og anstillede sig saa dum, at Mesteren, efter

en lang og haardnakked Prøve, fandt sig fuldkommen beroliget.

„Jeg seer nok, at Du er meget berneret,“ sagde han og reiste sig endelig, „tag derfor igjen fat paa din Kofte og din Skruppe og lad være med at synge, hvis Du har Lyst til at blive i min Tjeneste.“

Men efter nogle Timers Forløb kunde Porpora ikke holde det ud længer. Pirret af Kjærlighed til en Dont, som han havde opgivet, efterat han saa længe havde udøvet den med ubestridt Overlegenhed, blev han usformodet Sanglærer paany: han kaldte atter paa Joseph og befalede ham at sætte sig ved hans Side. Derpaa foredrog han ham de samme Grundsætninger som første Gang, men med hin Klarhed og hin mægtige, dybe Logik, der begrundet Alt og bringer Alt paa det rette Sted, kortsagt han foredrog dem med denne Simpelhed og denne utrolige virksomhedsfulde Korthed, som kun er geniale Menneſter eienommelig.

Denne Gang begreb Haydn, at han nu havde Lov til at begribe, og Porpora var henrykt over sin Triumf. Skjøndt Joseph maatte lade sig undervise i Ting, som han for længe siden forstod fra Grunden af, var denne Lektion ham dog af høieste Interesse og Nytte, da han derved selv lærte at undervise sine saa Elever efter Porporas fortræffelige Methode og strax bragte den i Anvendelse.

„Ja, det kan jeg finde mig i, Herr Professor,“ sagde han til Porpora, idet han endnu vedblev at spille den Enfoldige; „denne Musik er mig rigtignok kjærere end den anden, og den kan jeg sagtens lære; men hvad den fra i Morges angaaer, saa vil jeg hellere gaae i Capelhuset igjen end indlade mig paa den.“

„Og dog er det den samme, som Du har lært i Ca-

pelhuset; kan der gives to Slags Musik? Dumrian, der er kun een Musik, ligesom der kun er een Gud."

„So, jeg beder om Forladelse! der er Herr Keutters Musik, der er kjedelig, og Deres, der er alt Andet end kjedelig."

„Megen Ære for mig, Herr Beppo!" sagde Porpora, thi han kunde nok lide Complimenter.

Fra denne Dag af var Haydn Porporas Elev, og de naaede snart til Dvølserne i den italienske Skole og Grundreglerne for den Iyriske Composition. Det var det Maal, som det unge Menneſte havde higit ſaa længſelsfuldt efter og ſaa modigt forfulgt. Han gjorde ſaa hurtige Fremſkridt, at Meſteren var henrykt, men ogsaa forbauſet og undertiden forſtrækket derover.

Naar Conſuelo ſaae, at Porporas gamle Miſtro vaagne, foreſkrev hun Joſeph, hvad han ſkulde gjøre for at betage ham den. Undertiden var det nødvendigt at fremhykle lidt Tungnemhed eller Skjodesløſhed for at opildne Porporas Læregaver, ligesom Folk, der har ſtore Gøner, undertiden ved Hindringer og Banſkeligheder maae drives til at benytte dem. Joſeph ſaae ſig altsaa nødt til nu og da at fremhykle Mangel paa Lyſt og Agtpaagivenhed for at beholde denne koſtbare Underviisning, ſom han tidt syntes kun nødvendigt at benytte, medens han dog ikke for nogen Pris vilde have miſtet den.

32.

Medens Porporas Husvæſen tilſyneladende var Stuepladsen for ubetydelige Begivenheder, hvis Reſultater dog i Kunſthiſtorien spille en ſaa ſtor Rolle, fordi en af de

frugtbareste og berømteste Componister i det forrige Aarhundrede kunde takke dem for Udviklingen af sit Geni og derved modtog sin Indvielse, foregik der udenfor dette Hus Ting, der havde en umiddelbar Indflydelse paa Consuelos Liv og Skjæbne.

Corilla, der forstod at røgte sine Anliggender bedre end Porpora sine, vandt hver Dag mere Terrain og underhandlede, saasnart hun igjen var paa Benene, personligt med Hoftheatrets Direktion om Betingelserne for sit Engagement.

Som en dygtig Virtuos og en middelmaadig Kunstnerinde behagede hun Direkteuren og hans Frue langt mere end Consuelo. Man følte nok, at den kunstnerisk uddannede Porporina i sit stille Sind kun maatte have lidet tilovers for Herr Holzbauers Operaer og hans Frues Talent. Herr Holzbauer skjulte det ikke for sig selv. Hun havde desuden havt det Uheld at underrette ham selv derom, dengang hun forklædt som Dreng troede paa Rejsen at tale med en Mand, som hun saae første og sidste Gang i sit Liv, og for ham udtalte sin Hjertensmening, uden at ane, at denne ubekjendte Mand i den nærmeste Fremtid vilde have hendes Skjæbne i sine Hænder.

Holzbauer havde ikke glemt denne Begivenhed men under en rolig, høflig og beskednen Mine, skjøndt saaret i sit Underste, havde han lovet sig selv at spærre Veien for hende.

Men da han ikke vilde, at Porpora, Consuelo og hvad han kaldte deres Tilhang skulde besyldte ham for smaalig Hævngjerrighed, havde han kun talt til sin Hustru om sit Sammentræf med Consuelo og Eventyret i Præstegaarden.

Det saae derfor ud, som om Direkteuren ikke havde

anet Noget ved hint Sammentræf, som om han ganske havde glemt den lille Vertonis Træk og allermindst formodede, at den omslakkende lille Sanger og Porporina kunde være een og samme Person. Consuelo vidste ikke, hvorledes hun skulde forklare sig Holzbauers Opsørsel.

„Jeg maa dog have været meget ukjendelig paa Reisen,“ sagde hun i Fortrolighed til Beppo, „og det har uden tvivl været Maaden, jeg satte mit Haar paa, der i den Grad har forandret mit Udseende, at denne Mand, der i Præstegaarden betragtede mig saa skarpt og gjennemtrængende, her slet ikke gjentjender mig.“

„Det samme var jo Tilfældet med Grev Hoditz den første Gang han saae Dem hos Gesandten,“ svarede Joseph, „og hvis han ikke havde faaet Deres Billet, vilde han sagtens aldrig have kjendt Dem.“

„Det er godt nok, men Grev Hoditz har den Bane at see skjodesløst, uagtksomt og stolt paa alle Folk, hvoraf følger, at han egentlig slet ikke seer dem. Jeg er overbevist om, at han i Passau ikke engang vilde have anet mit Njon, hvis Baron von Trend ikke havde været med og gjort ham opmærksom derpaa. Holzbauer har derimod, saa ofte han har seet mig, betragtet mig med de samme forskende og nysgjerrige Bine, som han sæstede paa mig i Præstegaarden. Af hvilken Grund taler han ikke om mit Reiseeventyr, som han godt kunde udlægge saa forkeert, at det fik skadelige Følger for mit Rygte, medens han samtidig underhaanden taler ilde om min Stemme og min Sangmethode og søger at nedfætte mig saa meget som muligt for ikke at blive nødt til at engagere mig? han hader mig, han vil fortrænge mig og gjør dog ingen Brug af de stærkeste Vaaben, han har ihænde imod mig! Ham bliver jeg aldrig flog paa.“

Gaaden blev imidlertid snart løst, men førend man læser hvad der mødte hende, maa man erindre, at et talrigt og mægtigt Coteri arbejdede imod hende, at Corilla var smuk og galant, at Ministeren Kaunitz saae hende ofte, at han gjerne blandede sig i Coulisfernes Sladder, og at Maria Theresia gjerne hørte ham snakke om saadanne Dumheder, naar hun vilde gjøre sig lystig over en stor Aands Smaaligheder, og at hun overhovedet fandt en vis Fornøielse i disse Rabaler og Intriguer, der give et Billede i det Smaa af de tre fornemste Hoffer i Europa, der alle beherskedes af Fruentimmer, af hende, Czarinden og Madame Pompadour.

Læseren vil erindre, at Maria Theresia een Gang om Ugen gav offentlig Audients, en i hendes Hus nedarvet Skif, som ogsaa hendes Søn, Joseph den Anden, ængstligt overholdt, og som endnu bestaaer den Dag i Dag ved det østerrigste Hof. Desuden indrømmede Maria Theresia den, der vilde træde i Tjeneste hos hende, uden Bausfeligthed Privat-Audientser, og aldrig har overhovedet nogen Fyrstinde været mere tilgængelig end hun. Porpora havde endelig faaet udvirket denne musikalske Audients, ved hvilken Keiserinden skulde see Consuelos ærlige Ansigt i Nærheden og maaskee fatte en særegen Bevaagenhed for hende. Det haabede i det mindste Porpora. Da han vidste, hvor strengt Hendes Majestæt holdt paa rene Sæder, tænkte han, at hun vilde føle sig behagelig berørt ved den Beskedenhed og Uafhængighed, der fremlyste af hans Elevs hele Væsen.

Hun blev ført ind i en af de mindre Sale i Paladset, hvor der var stillet et Claveer, og hvor ogsaa Keiserinden indfandt sig efter en halv Times Forløb.

Hun havde nylig modtaget høitstillede Personer og

var i det Repræsentationscostume, hvori man seer hende paa de med hendes Portrait forsynede Guldstykker; i en Brocades Kjole og Keiserkaabe, med Kronen paa Hovedet og en lille ungarfsk Sabel ved Siden.

I denne Dragt var hun virkelig smuk, ikke imponerende eller et Ideal af Adel, som hendes Hoffolk pleiede at skildre hende, men frisk og munter, med et aabent og tilfreds Ansigt og en tillidsfuld og bestemt Mine. Det var netop Kong Maria Theresia, saaledes som de ungarfske Magnater paa en begejstret Dag havde hilst hende med Sablen i Haanden, men efter det første Blik at domme snarere en god end en stor Konge. Hun var slet ikke kølet, og hendes naturlige og trohjertige Opførsel vidnede om en rolig Sjæl, der ikke kjender Noget til kvindelig Snedighed og Undersundighed. Men naar man betragtede hende længere, i Særdeleshed naar hun haardnakkethed forelagde En Spørgsmaal, bemærkede man noget Fiint, Listigt og koldt Beregnende i dette muntre og venlige Ansigt: det var dog et mandig listigt, om man vil et keiserlig listigt Træk, der ikke havde Noget med Galanteri at gjøre.

„De vil lade mig høre Deres Elev,“ sagde hun til Porpora; „jeg veed allerede, at hun har dygtige musikalske Kundskaber og en prægtig Stemme, og jeg har heller ikke glemmt, hvilken Fornøielse hun gjorde mig i Oratoriet *Betulia liberata*. Men jeg vil først tale lidt i Fortrolighed med hende. Jeg har forskjellige Ting at spørge hende om, og da jeg gjør Regning paa hendes Aabenhjertighed, haaber jeg at kunne yde hende den Protektion, som hun ønsker sig.“

Porpora skyndte sig at forlade Salen, da han i Hendes Majestæts Dine kunde læse, at hun ønskede at være alene med Consuelo. Han gik ind i et tilstødende

Galeri, hvor han frøs meget, thi Hofholdningen, der var ødelagt ved de mange Krigsomskostninger, blev bestyret med den største Sparsomhed, og ifølge sin Natur understøttede Maria Theresia en saadan af Omstændighederne paabudt Nødvendighed.

Consuelo stod nu rolig og frygtløs ligeoverfor denne Datter og Moder til Keiseren, Tydsfflands Heltinde og den største Kvinde, der dengang fandtes i Europa. Hvad enten det nu var, at hendes Kunstnersjæls Ligevægt gjorde hende uimodtagelig for den vaabenklædte Pragt, der straaledede rundt om Maria Theresia og selv fra hendes keiserlige Dragt, eller hun i sit fri og stolte Hjerte følte sig paa lige Høide med enhver aandelig Storhed, nok sagt, hun ventede med et muntert Sind og en rolig Holdning paa, hvad Hendes Majestæt vilde behage at spørge hende om.

Keiserinden satte sig paa en Canapee, pillede lidt ved et med Edelstene besat Vandeleer, der thynge paa hendes hvide og runde Skuldre, og begyndte derpaa:

„Jeg gjentager for Dig, mit Barn, at jeg sætter megen Priis paa dit Talent og tvivler ikke om de gode Studier, Du har gjort, og at Du i det Hele taget er dit Kald voksen; men man har udentviol sagt Dig, at i mine Dine har Talentet intet Værd, naar det ikke understøttes af en fædelig Opførsel og ærbar Vandel, og at jeg sætter mere Pris paa et reent og fromt Sind end paa et stort Geni.“

Consuelo hørte i Ærbødighed paa denne Indledning, men det forekom hende ikke, at der var nogen Anledning for hende til at istemme sin egen Roes, og da hun desuden havde en afgjort Modbydelighed for at rose sig af de Dyder, som hun udøvede i sin Sjæls Enfoldighed,

ventede hun i Tausshed paa, at Keiserinden skulde fremkomme med mere bestemte Spørgsmaal.

Nu havde det maaskee været det rette Dieblif, til at synge en Lovsang over Keiserindens himmelfste Fromhed, hendes ophøiede Dyder og det Umulige i med et saadant Exempel for Die at opføre sig slet; men det faldt ikke den stakkels Consuelo et Dieblif ind at benytte sig af denne Leilighed. En fiintsolende Sjæl maatte jo frygte for at fornærme en storflaaet Charakteer ved trivielle Lovtaler. Men om end Fyrster lade sig bebaare af den Virak, der strøes for dem, saa ere de dog saa vante til at indaande den, at de fordre den som et Beviis paa Underdanighed og Etikette.

Maria Theresia var forbausset over den unge Piges Tausshed, og hun vedblev i en mindre blid Tone og med en ikke nær saa opmuntrende Mine:

„Nu, jeg veed, min kjære Lille, at Deres Opførsel har været noget letsindig, og at De, uden at være gift, har levet i et intimt Forhold med et ungt Menneſke i samme Stilling som De selv, hvis Navn jeg ikke nu er istand til at erindre.“

„Jeg kan kun svare Deres keiserlige Majestæt een Ting,“ sagde hun, opirret ved det Uretfærdige i denne pludselige Beskyldning, „og det er, at jeg aldrig har gjort et eneste Feiltrin, hvorom Bevidstheden kunde forhindre mig i at møde Deres Majestæts Blik med kjærlig Stolthed og taknemmelig Glæde.“

Maria Theresia overraskedes af det ædle og faste Udtryk, som Consuelos Ansigt antog i dette Dieblif. Fem eller sex Aar tidligere vilde hun uden tvivl med Fornøielſe og Deeltagelse have bemærket dette Udtryk, men hun var nu allerede Dronning lige til Fingerspidserne og saa vant

til at udøve Magten, at hun befandt sig i denne nøgterne Berusningstilstand, der fordrer, at Alt skal bøie sig for Magten eller knuses.

Maria Theresia vilde være den eneste stærke Charakter i sine Stater, og det ikke blot som Herskerinde, men som Kvinde. Derfor saaredes hun af det stolte Blik og det freidige Smil hos den unge Pige, der dog kun var en Drm, som man havde meent et Dieblik at kunne more sig over, ligesom man moret sig over en Slave, hvem man engang af Nysgjerrighed giver Lov til at snakke.

„Jeg har spurgt Dem, Mademoiselle, hvad det unge Menneffe hedder, der boer sammen med Dem hos Mester Porpora,“ begyndte hun igjen i en iskold Tone, „og jeg har ikke faaet noget Svar.“

„Han hedder Joseph Haydn,“ svarede Consuelo uden at røre sig.

„Nu vel! Han er af Inklination for Dem traadt i Mester Porporas Tjeneste, og Porpora kjender ikke det unge Menneffes egentlige Bevæggrunde, medens De, der kjender dem godt, opmuntret ham til det.“

„Man har bagvasket mig hos Deres Majestæt. Dette unge Menneffe har aldrig havt nogen Inklination for mig (Consuelo troede her at tale Sandhed), og jeg veed desuden, at han er forlovet med en Anden. Hvis min ærværdige Lærer er bleven skuffet en Smule, saa er Anledningen dertil fuldkommen uskyldig og maaskee endogsaa fortjenstfuld. Kjærlighed til Kunsten har alene formaaet den unge Haydn til at træde i Porporas Tjeneste, og da Deres Majestæt har den Raade at bekymre sig om Deres ringeste Undersaats Opsørsel, ligesom jeg ogsaa anseer det for umuligt, at Noget skulde undgaae Deres skarpsnyede Blik, saa er jeg overkeviist om, at Deres Majestæt vil

lade min Oprigtighed vederfares Retfærdighed, hvis Deres Majestæt vil nedlade Dem til at lade Sagen undersøge grundigt.“

Maria Theresia var i Virkeligheden altfor skarpsynet til ikke at see, at Consuelos Mine bar Præget af Sandhed. Hun havde endnu ikke tabt Ungdommens Heltemod, skjøndt hun var lige paa Nippet til at glide ned af den ulykkelige Straaplan, som Enevoldsmagten fører hen til, og som bringer Troen paa Menneskeheden lidt efter lidt til at udslukkes, selv i det ædleste Hjerter.

„Unge Pige,“ sagde hun, „jeg holder Dem for sanddru, og Deres Mine forekommer mig tugtig, men jeg finder hos Dem en Stolthed og en Mistro til min moderlige Godhed, der lader mig frygte, at jeg ikke kan gjøre Noget for Dem.“

„Hvis jeg tør vende mig til Maria Theresias moderlige Godhed,“ svarede Consuelo, der blev rørt over dette Udtryk, „saa vil jeg kaste mig for Deres Fødder og anraabe den; men hvis . . .“

„Videre, mit Barn,“ sagde Maria Theresia, der, uden at ville tilstaae det, gjerne havde seet denne besynderlige Person for sine Fødder, „slig frit, hvad De tænker.“

„Men hvis jeg har at henvende mig til Deres Majestæts keiserlige Retfærdighed, saa føler jeg, der er mig ingen Skyld bevidst, ligesom en reen Aande ikke kan besmitte den Luft, som de Høieste og Største indaande, saa føler jeg, at jeg har al den Stolthed, der er nødvendig for at være værdig til Deres Majestæts Beskyttelse.“

„Porporina,“ sagde Keiserinden, „De er en forstandig Person, og Deres Originalitet, som kunde mishage en Anden, skader Dem ikke hos mig; jeg har allerede sagt Dem, at jeg anseer Dem for aabenhjertig, og dog veed jeg,

at De har Noget at tilstaae mig; hvorfor tover De da med at gjøre det? De elsker Haydn, og Deres Forhold til ham er reent, det tvivler jeg ikke om. Men De elsker ham, thi blot for at have den Fornøielse at see ham jevnligt eller forskaffe ham Porporas Underviisning i Musik, sætter De ikke Deres Rygte paa Spil, der er det Helligste og Vigtigste, som en Kvinde har at bevare. Men De frygter maaskee, at Deres Lærer ikke vil samtykke i Deres Forbindelse med en fattig og ubekjendt Kunstner, maaskee ogsaa, thi jeg vil troe Alt, hvad De siger, har det unge Menneske en anden Kjærlighed, og, stolt, som jeg seer, at De er, skjuler De Deres Tilbøielighed og opoffrer høimodigt Deres gode Navn og Rygte uden at drage nogen personlig Fordeel af dette Offer. Belan da, min kjære Lilla, i Deres Sted vilde jeg, naar jeg har den Leilighed dertil, der tilbyder sig i dette Diblik, og som maaskee aldrig tilbyder sig mere, aabne mit Hjerte for min Souverain og sige til hende: „Til Dig, der kan og vil gjøre det Gode, anbetroer jeg min Skjæbne og beder Dig om at bortrydde alle Hindringer. Med et eneste Ord kan Du forandre min Lærers og min Elskedes Følelser og Anskuelser. Du kan gjøre mig lykkelig, hæve mig i den offentlige Agtelse og give mig en saa ærefuld Stilling, at jeg kan gjøre Fordring paa en Tjeneste ved dit Hof.“ See, saamegen Tillid skulde De have til min moderlige Deeltagelse, og det gjør mig ondt, at De ikke har forstaaet det.“

„Jeg forstaaer meget godt,“ tænkte Consuelo, „at Du, store Keiserinde, af en eller anden Caprice, som ogsaa findes hos forkjælede Børn, kan ville, at jeg skulde omfavne dit Knæ, fordi Du maaskee finder, at mit eget er for stift. Men den Fornøielse skal Du dog ikke have, førend Du viser mig, at Du fortjener min Hyldest.“

Disse og lignende Betragtninger fløi i et Nu gennem Consuelos Hoved, medens Maria Theresia holdt sin lange Tale til hende. Hun sagde ogsaa til sig selv, at Porporas Lykke her beroede paa et Terningekast, paa et keiserligt Lune, og at hun for sin Lærers Fremtids Skyld nok kunde finde sig i en lille Ydmygelse. Men for Intet vilde hun ikke ydmyge sig. Hun vilde ikke spille Komædie med et kronet Hoved, der i det Punkt var ligesaa klog, som hun selv. Hun ventede paa, at Maria Theresia skulde vise sig virkelig stor, for at hun i al Oprigtighed kunde kaste sig for hendes Fødder.

Da Keiserinden havde endt sin salvesfjesfulde Tale, sagde Consuelo:

„Jeg skal svare paa Alt, hvad Deres Majestæt har behaget at sige mig, naar Deres Majestæt befaler det.“

„Ja ja da, saa tal,“ sagde Keiserinden fortrædelig over den unge Piges uforandrede Holdning.

„Saa vil jeg da allerførst bemærke for Deres Majestæt, at jeg for første Gang i mit Liv hører af Deres Majestæts Mund, at mit Rygte skulde lide Noget derved, at Joseph Haydn opholder sig i min Lærers Hus. Jeg ansaae mig for altfor ubetydelig til at være Gjenstand for nogen offentlig Opmærksomhed, og hvis man havde sagt til mig, da jeg begav mig hen til dette Palads, at Keiserinden selv vilde sælde en dadlende Dom over mit Forhold, saa vilde jeg have betragtet det som en Drøm.“

Maria Theresia afbrød hende, thi hun troede at finde nogen Ironi i denne Consuelos Bemærkning.

„De maa ikke forundre Dem,“ sagde hun i en temmelig salvesfjesfuld Tone, „at jeg bekræfter mig selv med de ubetydeligste Enkeltheder i deres Liv, for hvem jeg er Gud ansvarlig. De maa desuden vide, at jeg i Sær-

deleshed holder Die med Folk af Deres Slags og med de Kunstnere, der have Afgang til mit Hof. Theatret er andensheds overalt en Skole for Skandale og en virkelig Afgrund. Jeg har den maaskee noget idealste, men ganske vist rosværdige Hensigt, at have Skuespillerne, der hos flere Nationer ere en Gjenstand for blind Foragt, ja endog ogsaa for religiøs Fordømmelse, at bringe dem til Ære og Agtelse i Menneskenes Dine og rensse dem lige over for Gud. Medens i Frankrig Kirken lukker sine Døre for dem, vil jeg, at Kirken i mit Land skal aabne dem sit Skjød. Jeg har ligesaa lidt ved min italienske Opera som i mit franske Theater eller i mit Nationaltheater optaget Andre end Personer af prøvet Moralitet, eller idetmindste saadanne, der have fattet de helligste Forsætter om at begynde en bedre Vandel. De maa vide, at jeg gifter mine Skuespillere bort, og at jeg selv holder deres Børn over Daaben, thi jeg har fast besluttet at bidrage mit til, at der fødes ægte Børn, og at Ægtefolkene bevare deres gjensidige Trofskab."

"Naar vi havde vidst det," tænkte Consuelo, "saa vilde vi have bedt Hendes Majestæt om i mit Sted at staae Fadder til Angelica."

"Deres Majestæt vil høre, hvad De har saaet," sagde hun høit, "og hvis jeg havde en Synd paa min Samvittighed, saa vilde jeg skatte mig lykkelig over i Deres Majestæt at finde en Skriftefader, der er ligesaa rig paa Forbarmelse, som Gud selv. Men . . ."

"Bidere, hvad vilde De sige?" spurgte Maria Theresia, idet hun maalte hende med et Blik fraoven ned ad.

"Jeg vilde sige," svarede Consuelo, "at, da jeg er uvidende om de Besskyldninger, der reises imod mig i Anledning af den unge Haydns Ophold i vort Hus, saa er

det ikke noget stort Offer, jeg har bragt ham, ved at ud-
sætte mig derfor."

"Jeg forstaaer Dem," sagde Keiserinden, "De nægter
altsaa Alt."

"Hvor kunde jeg tilstaae Noget, der ikke er sandt?"
svarede Consuelo; "jeg har hverken nogen Tilbøielighed
for min Lærers Enevælde eller nærer i mindste Maade noget
Ønske om at gifte mig med ham."

"De vil altsaa blive ugift," sagde Keiserinden og
reiste sig. "I det Tilfælde erklærer jeg Dem, at det er
en Stilling, der seet fra Vrens Standpunkt ikke giver
mig de Garantier, som jeg ønsker til min Betryggelse.
Desuden er det upassende, at en ung Person optræder i
visse Roller og fremstiller en vis Slags Lidenskaber, naar
hun ikke har Egtens Sanktion og staaer under en
Egtemands Beskyttelse. Det beroer kun paa Dem selv
at seire hos mig over Signora Corilla, thi hun udtaler
langtfra ikke det Italienske saa reent og smukt som De.
Derimod er Signora Corilla gift og Moder, hvorved hun
i mine Dine indtager en langt mere anbefalelsesværdig
Stilling end den, som De, mit Barn, absolut ikke vil give
Slip paa."

"Gift!" udbrød Consuelo halv høit, da hun til sin
Forbauselse saae, hvad det var for en dydig Person,
som den dydige og skarptseende Keiserinde foretrak for
hende.

"Ja, ganske vist gift!" sagde Keiserinden i en be-
stemt Tone og vred over, at der kunde opkastes en saadan
Tvivl om den, hun skjænkede sin Beskyttelse. "Hun har
nylig født et Barn, som hun har anbetret til en hæderlig
og udmærket Geistlig, for at han skal give det en christelig
Opdragelse, og uden al Tvivl vilde den værdige Prælat

ikke have paataget sig saadan en Byrde, hvis ikke Moderen i enhver Henseende fortjente hans Agtelse."

"Det tvivler jeg ikke om," svarede Consuelo, hvem det dog altid var en Trøst at erfare, at den værdige Canonicus høstede Nøes og ikke Dabel for denne Handling, som hun havde presset ham til.

"Saaledes skrives Historie, saaledes belæres Kongerne!" sagde hun til sig selv, da Keiserinden stolt og med et let Hovednik forlod Gemakket.

"Nu vel, en Sag er aldrig saa slem, at den dog kan gemme noget Godt i Grunden, og Menneskenes Bildfarelser føre ofte til de bedste Resultater. Man vil ikke berøbe den gode Canonicus sit kjære Priori, Corilla vil omvende sig, naar hun hører, at Keiserinden har sin Haand med i Spillet, og jeg, jeg har ikke bøiet mit Kne for en Kvinde, der ikke er mere værd end jeg selv."

"Naa! hvorledes gaaer det?" raabte Porpora der med klapprende Tænder utaalmodig havde ventet paa hende inde i Galleriet. "Jeg haaber, at vi har seiret?"

"Overtimod, kjære Mester, vor Plan er strandet."

"For Fanden, og det siger Du saa roligt!"

"Fanden er slet anskrevet her ved Hoffet, kjære Mester. Saasnart vi ere ude af Paladset, skal De faae A-ting at vide."

"Naa hvad er det saa?" raabte Porpora utaalmodigt, da de stode ude paa Gaden, "hvad er der iveien?"

"Huffer De, Mester," svarede Consuelo, "hvad vi kaldte Ministeren Kaunniz, da vi gik hjem fra Markgrevinden?"

"Vi kaldte ham en gammel Sladdersøster! Uha! er det ham, vi kan talke for denne Kjerlighedstjeneste?"

"Ja, uden Tvivl. Og, undskyld at jeg siger Dem,

at det samme Navn heller ikke passer saa ilde paa Hendes Majestæt, Keiserinden af Østerrig og Dronningen af Ungarn.“

33.

Consuelo fortalte nu Porpora saameget, som han maatte vide, af hvad der kunde være Grund til den Unnaade, hvori hun var falden. Hvad hun fortaug vilde have gjort ham bedrøvet, urolig og maaskee opbragt ham imod Haydn uden at gjøre det Hele bedre.

Heller ikke vilde hun fortælle sin unge Ven, hvad hun fortaug for Porpora. Hun foragtede med Grund de tomme Besskyldninger, som nogle fjendligsindede Personer havde smeddet og bragt Keiserinden for Dre, skjøndt det Rygte, det dreiede sig om, slet ikke var i Omløb.

Gesandten Corner, hvem hun ansaae det for rigtigst at betroe det Hele, bekræftede dette, og for at forhindre, at Ondskaben her skulde finde en Spire til Dagvaskelse, traf han nogle kloge og ædelmodige Foranstaltninger. Han bevægede Porpora til at flytte ind i sit Hotel tilligemed Consuelo. Haydn traadte i Gesandtskabets Tjeneste og kom til at spise med Privatsekretairerne.

Bed denne Foranstaltning var den gamle Maestro sikket mod enhver Slags Nød. Joseph vedblev at tjene ham personligt, hvad der satte ham istand til at være omkring ham og nyde hans Underviisning, og Consuelo var sikket imod alle ondskabsfulde Hentydninger.

Trods alle disse Forsigtighedsforholdsregler blev Corilla istedenfor Consuelo engageret ved det keiserlige Theater. Consuelo havde ikke forstaaet at behage Keiser-

inden. Medens denne høie Dame morede sig over de Coulisfeintriguer, som Kaunitz og Metastasio havde smeddet, vilde hun tillige spille det kronede Forsyn iblandt det Pak, der for hende spillede angerfulde Synderes og gjensødte Sjæles Roller.

Man kan vel tænke sig, at imellem det Antal af Hyklere, der fik Smaapensioner og Smaasforøringer for deres Fromheds Skyld, var der hverken Caffarelli eller Farinelli, hverken Testi eller Signora Hasse eller noget af de glimrende Talenter, som Wien dengang besad, og hvis Synder bleve dem tilgivne paa Grund af deres Storhed og Berømmelse. Men de underordnede Stillinger erhvervedes af Folk, der ikke skammede sig ved at smigre Hendes Majestæts fromme og moraliserende Luner, og Hendes Majestæt, der blandede Politiken ind i Alt, generede sig ikke for at sætte Diplomaterne i Bevægelse, naar Talen var om at omvende eller bortgiste en af hendes Komedianter.

Enhver, der har læst Favarts Memoirer, denne interessante og sandhedskjærlige Roman, hvis Indhold er knyttet til faktisk Coulisfe-Intriguer og Eventyr, vil vide, hvor vanskeligt det var for ham at opfylde det ham overdragne Hverv, at skaffe passende Skuespillerinder og Sangerinder til Wienerhoftheatret. Man vilde have dem til billige Priser og derhos fremfor Alt kydske som Vestalinder. Hvis jeg er vel underrettet, har Maria Theresias aandrige og privilegerede Hofleverandeur, efter at han havde gennemført Paris i alle Kroge, ikke fundet en Eneste, der var efter Ønske — hvad der gjør de franske Operadamers Aafhængighed mere Ure end deres Sædelighed.

Den store Keiserinde, denne ivrige Katholik og exemplariske Moder, var slet ikke utilbøielig til at indlade sig i Samtale med et faldent Fruentimmer, at katechisere hende

og faae hende til at afgive et forunderligt Skriftemaal for at vinde den Koes, at hun havde ført en bodsfærdig Magdalene til Herrens Fodder. Hendes Majestæts Privatformue, der banede Bei imellem Lasten og Angeren, søge de Antallet af disse Mirakler. Den grædende og sønderknuste Corilla maatte saaledes, om end ikke i egen Person, thi hun var sagtens for ufremkommelig og utilbøielig til at indlade sig paa saadan en Komædie, saa dog ved Mellemkomst af Herr von Kaunitz, der gif i Caution for hendes unge Dyd, useilbarligt seire over en saa bestemt, stolt og stærk ung Pige som den uplettede Consuelo.

Maria Theresia elskede hos dem, hun protegerede ved Theatret, kun de Dyder, der vare hendes eget Bærk. De Dyder, som kunde gaae paa egen Haand og vogte sig selv, interesserede hende ikke synderligt, og hun troede ikke engang paa dem, hvad hendes egen Dyd skulde have bragt hende til; endelig havde ogsaa Consuelos Holdning fornærmet hende; hun havde tilladt sig at raisonnere, og det var altfor fordringsfuldt af en lille Zigeunerstke at ville være dydig og agtværdig, uden at Keiserinden blandede sig i det. Da Herr von Kaunitz spurgte Hendes Majestæt, om hun havde hørt den unge Piges Supplik, svarede Maria Theresia:

„Jeg var ikke tilfreds med hendes Principer; tal ikke mere til mig om hende.“

Dermed var Alting sagt. Porporinas Stemme, Ansigt, ja selv hendes Navn vare dermed fuldstændig glemte.

Med Hensyn til Porpora havde et eneste Ord været tilstrækkelig til at forklare ham Hendes Majestæts Unnaade. Consuelo havde været nødt til at sige, at Keiserinden havde fundet hendes Stilling som ugift fuldkommen utilstedelig.

„Men Corilla,“ raabte Porpora, der havde faaet at vide, at hun var bleven foretrukket, „vil Hendes Majestæt da bortgifte hende?“

„Saa vidt jeg har kunnet forstaae eller gjætte af Hendes Majestæts Ord, bliver Corilla her anset for Enke.“

„Ja tre Gange, ti Gange, hundrede Gange Enke!“ sagde Porpora med en bitter Latter. „Men hvad vil man sige, naar man faaer at vide, hvorledes det egentlig forholder sig, og hun her igjen bliver Enke, utallige Gange Enke? og nu Barnet, hvorom man fortæller, at hun har praektet en Canonicus her i Nærheden det paa Halsen, dette Barn, som hun vilde bilde Grev Justiniani ind, at det var hans, men som han venstabelig raadede hende til at adressere til Anzoletto.“

„Om alt det vil Corilla selv gjøre sig lystig med sine gode Venner, hun vil efter sin Sædvane fortælle det i de skandaleufeste Udtryk og i al Stilhed lee over det Puds, hun har spillet Keiserinden.“

„Men naar nu Keiserinden erfarer Sandheden?“

„Keiserinden erfarer ikke Sandheden. Monarker, tænker jeg mig, ere omgivne med Dren, der tjene til Forhal for deres egne Dren. Meget bliver heelt udenfor, og Intet naaer ind i det keiserlige Dres Allerhelligste uden det, som Bægterne naadigst ville lade passere.“

„Med alt det,“ sagde Porpora, „har Corilla dog altid den Tilflugt at gaae til Skrifte, og Herr von Kaunitz vil vist gjerne paatage sig at paalægge hende Poenitentien.“

I den Slags Stiklerier gav den stakkels Maestro sin Galde Luft; men hans Uergrelse var grændseløs. Han mistede Haabet om at faae den Opera opført, han havde

færdig, især da Librettoen til den ikke var af Metastasio, og Metastasio havde nu engang Monopol paa al Høspoesi. Han havde en Aelse om, at Consuelo ikke havde baaret sig rigtig behændig ad for at vinde Keiserindens Gunst, og han kunde ikke afholde sig fra at lade hende føle sin Fortrydelse derover.

For nu at gjøre Ulykken fuldstændig var Gesandten fra Venedig saa usorgtig en Dag, da Porpora var fuld af Glæde og Stolthed over, at Joseph Haydns musikalske Anlæg udviklede sig saa mageløst under hans Hænder, at sige Porpora hele Sandheden og at vise ham nogle smukke Forsøg af det unge Menneske i Instrumental-Composition, hvilke allerede begyndte at blive bemærkede og at udbredes imellem Musikvenner.

Porpora sfreg, at han var bedraget og kom i et frygteligt Maseri. Lykkeligiis anede han ikke, at Consuelo var medskyldig i denne List, og Herr Corner skyndte sig, da han saae hvilken Storm han havde fremkaldt, at forebygge ved en vel udtænt Løgn, at den gamle Maestro kunde laste nogenjomhelst Mistanke paa sin kjæreste Elev.

Imidlertid kunde han ikke forhindre, at den gamle Maestro flere Dage igjennem banlyste Joseph fra sit Bærelse, og der behøvedes Corners hele Indflydelse paa Porpora for at formaae denne til igjen at skjænke Joseph sin Gunst. Ikke destomindre vedblev han endnu længe efter at være opbragt paa den stakkels Haydn; imidlertid lod denne sig ikke affrække, og ved sin stadige Blidhed, Taalmodighed og Hengivenhed, hvortil Consuelo uafsladeligt opmuntrede ham, og ved sin anstrengte Flid og Opmærksomhed i Timerne lykkedes det ham endelig at afvæbne den barske Lærer og at opnaae Alt, hvad han kunde og vilde tilegne sig hos ham.

Men Haydn's Geni drømte sig en anden Bane end den tidligere betraadte, og den fremtidige Skaber af den nyere Symphoni meddeelte allerede nu sin Veninde sine Ideer om den i storartede Forhold udviklede Instrumental-Composition.

Disse storartede Forhold, der rigtignok nutildags forekomme os saa simple og beskedne, kunde for hundrede Aar siden ligesaa godt ansees for Hjernesvind af en Forsykt som for Aabenbarelsen af et Geni, der aabner sig en ny Æra. Joseph tvivlede endnu om sig selv, og ikke uden Frygt tilstod han hemmeligt Consuelo de Anelser, som gjennembævede ham.

Ogsaa Consuelo forstrækkedes i Begyndelsen over en saa dristig Kamp. Instrumentalmusiken havde hidindtil kun indtaget en underordnet og tjenende Stilling, eller naar den nu og da skilte sig fra den menneskelige Stemme, havde den altid kun virket med indskrænkede Midler. Imidlertid besad hendes unge Ven en saadan Ro og Klarhed i Aanden, han viste i sin hele Opførsel og alle sine Ansættelser en saa sand Bestedenhed, en saa samvittighedsfuld og beständig Alvor i sin Søgen efter Sandhed og en saadan Udholdenhed i Alt, hvad han foretog sig, at Consuelo, der umuligt kunde holde ham for en indbildsk Daare, glædede sig over hans forstandige og skabende Aand og opmuntrede ham til at forfølge sine Planer.

Paa den Tid componerede Haydn en Serenade for tre Instrumenter, som han en Aften spillede med to af sine Venner udenfor Dilettantklubbens Vinduer, hvis Opmærksomhed han ønskede at henlede paa sine Værker. Porpora, der hverken vidste, hvem der havde komponeret Stykket eller hvem der udførte det, stillede sig hen ved Vinduet, hørte med Fornøielse til og klappede tilsidst i Hænderne. Den-

negang var Gesandten, der ogsaa var imellem Tilhørerne, paa sin Post og forraadte ikke den unge Componist; thi Porpora taalte ikke, at de, der nød hans Sangunderviisning, gav sig af med Andet, der kunde sprede deres Tanker.

Samtidig fik Porpora et Brev fra sin Elev, den fortræffelige Contra-Alt Hubert, ogsaa kaldet Porporino, der dengang var i Frederik den Andens Tjeneste.

Denne udmærkede Kunstner var ikke, som de andre Porporas Elever, saa indtaget af sig selv, at han reent havde glemt, hvad han var sin gamle Lærer skyldig. Han havde af sin Mester erholdt en Methode, som han aldrig havde forsøgt at afvige fra, og hvormed han altid havde gjort stor Virkning: han besad et mægtigt og reent Foredrag, afholdt sig fra alle Snorklerier og blev ved den gediegne Behandlingsmaade af Stemmen, som hans Lærer altid havde givet ham Anviisning paa. I Særdeleshed var han beundringsværdig i Adagioen.

For denne Elev havde da ogsaa Porpora en Forhøjelighed, som han kun med Noie kunde skjule for Farinellis og Caffarellis fanatiske Beundrere. Han indrømmede vel, at disse store Virtuoser med deres Strubefærdighed, deres smidige Stemmer og brillante Coloraturer kunde gjøre mere Effekt og lettere henrykke et Publikum, der kun higede efter at forbauses; men i Fortrolighed sagde han, at hans Porporino aldrig havde bragt den slette Smag noget Offer, og at man aldrig blev kjed af at høre ham, trods hans stadige Fastholden ved den samme Maaner. Det lod ogsaa til, at Preussen aldrig blev træt af ham, thi han glimrede der under hele sin musikalske Løbebane og døde i en høi Alder, efterat han i meer end fyrgetyve Aar havde opholdt sig der.

Huberts Brev underrettede Porpora om, at man i Berlin fandt megen Smag i hans Musik, og at han, Hubert, forpligtede sig til at skaffe hans nye Compositioner Indgang og bidrage til at faae dem opførte, hvis han vilde selv komme til Berlin. Han trængte ind paa ham, at han skulde forlade Wien, hvor Kunstnerne bestandig havde at kæmpe med Intriguer og Cabaler, og at han for det preussiske Hofs Regning skulde hverve en udmærket Sangerinde, der med Porporino kunde synge i Mesterens Operaer. Han roste sin Konges fine og dannede Smag og den hædrende Beskyttelse, som han skjænkede Musikerne overhovedet.

„Hvis dette Projekt tiltaler Dem,“ sluttede han sit Brev, „saa lad mig hurtig vide, hvad De fordrer, og jeg indestaaer Dem for, at jeg inden tre Maaneder skal kunne tilbyde Dem Betingelser, der ville forskaffe Dem en fredelig Tilværelse. Hvad Deres Berømmelse angaaer, dyrebare Mester, saa er det tilstrækkeligt, at De skriver for os, og at vi synge Deres Sager, til at man vil sætte Priis paa Dem overalt, og jeg haaber, at Rygtet derom snart vil trænge til Dresden.“

Det sidste Udtryk bragte Porpora til at spidse Øren som en gammel Stridshingst; der var deri nemlig en Hentydning til Hasses og hans Sangeres Triumfer. Tanken om at kunne holde sin Medbeiler Stangen i Nordtyskland tiltalte ham saa stærkt, og han følte i dette Dieblik en saa stor Modbydelighed for Wienerne og deres Hof, at han uførtøvet svarede Porporino og gav ham Fuldmagt til at gjøre de nødvendige Skridt for sig i Berlin.

Han stillede sine Fordringer saa lavt som muligt for ikke anden Gang at see sit Haab strande. Porporina omtalte han med den største Højs; han kaldte hende Por-

porinos Søster baade med Hentydning til Dannelse, Geni, Hjerte og Navn, og han bad ham at udvirke for hende et saa gunstigt Engagement som muligt. Alt dette gjorde han uden at spørge Consuelo tilraads, og først da Brevet var afgaaet, erfoer hun denne nye Beslutning.

Det stakkels Barn forstrækkedes blot ved at høre tale om Preussen, og Frederik den Stores Navn bragte hende til at skjælve og bæve. Siden Eventyret med Deserteuren forestillede hun sig altid denne berømte Monark som en Slags Vampyr eller Varulv.

Porpora var vred over, at hun viste saa lidt Glæde over Udsigten til et nyt Engagement, og da hun ikke kunde fortælle ham Noget om Deserteuren og De Herrer Meyer & Comp., høiede hun Hovedet og lod ham tale. Ved mere modent at tænke efter fandt hun dog, at under hendes nærværende Forhold var der noget Trøsteligt i dette Projekt: det var altid en Opsættelse, det Hele kunde slaae feil, og i ethvert Tilfælde havde Porporino forlangt tre Maaneder for at afslutte Contracten. Indtil Udløbet af den Tid kunde hun maaskee komme til en Beslutning angaaende Grev Albert. Hvad enten hun gistede sig med ham, eller hun ikke kunde beslutte sig til dette Skridt, kunde hun i ethvert Tilfælde faae Tid til uden Tvang at betænke sig."

Hun besluttede at afvente Grev Christians Svar paa hendes første Brev, førend hun meddeelte Familien paa Riesenburg Porporas Hensigter; men dette Svar kom ikke, og Consuelo begyndte allerede at troe, at den gamle Greve dog havde fundet Mesalliancen for slem, og at han arbejdede paa at bringe Albert til at indsee det samme, da Keller i al Hemmelighed en Dag stak et Brev til hende, som indeholdt Følgende:

„De har lovet at skrive mig til; De har ogsaa gjort det indirekte, idet De har betroet min Fader det Mislige i Deres nuværende Stilling. Jeg seer, at De bøier Dem under et Nag, som jeg ikke kan undbringe Dem fra, uden at begaae en Forbrydelse, og jeg skjuler ikke for Dem, at min gode Fader frygter for, at Deres Hengivenhed for Porpora vil have slemme Følger for mig. Hvad mig angaaer, Consuelo, frygter jeg endnu Intet, eftersom De for min Fader udtaler Deres Beklagelse og Deres Frygt for de Forhold, som man vil tvinge Dem ind i, og jeg har deri et tilstrækkeligt Beviis paa Deres velvillige Hensigt. Nei! De vil aldrig bryde Deres Ord, og De vil forsøge paa at elske mig! Hvad bryder jeg mig om, hvor De er, hvad De beskæftiger Dem med, hvilken Stilling der anvises Dem iblandt Menneskene, hvilke Hindringer der adskiller Dem fra mig, naar jeg tør haabe, og naar De selv opfordrer mig til at haabe. Jeg lider, det er der ikke Tvivl om, men jeg kan lide endnu meget mere, uden at bukke under, naar De blot ikke udslukker Haabets Gnist hos mig.

„Jeg venter, jeg veed at vente! Frygt ikke for at foruroilige mig, om De ogsaa giver Dem god Tid til at svare; skriv ikke under Indtrykket af Sorg og Medlidenhed, thi jeg vil ikke have Dem at talke for nogen Skaansel. Derved i Deres Hjerte, hvad min Skjæbne skal blive, til Diebliffet er kommet, da De er vis paa Dem selv, og hvad enten De vil leve i en Klostercelle eller betræde Scenen, saa stig mig blot, at jeg ikke mere maa falde Dem besvælig, eller at jeg skal ile til Dem — og jeg vil i Alt lyde Deres Villie.“

„Edle Albert,“ udbrød Consuelo, idet hun trykkede Brevet til sine Læber; „jeg føler, at jeg elsker Dig! Det

er umuligt ikke at elske Dig, og jeg vil ikke tøve med at sige Dig det. Mit Løfte skal belønne din bestandige og hengivne Kjærlighed."

Hun satte sig strax til at skrive, men hun hørte Porporas Stemme og skjulte i en Fart Alberts Brev og det paabegyndte Svar. Hele Dagen igjennem var hun ikke et Dieblig fri. Det var næsten, som om den Gamle havde gjættet, at hun vilde være alene og havde stillet sig til Opgave at modarbejde det.

Senad Aften følte Consuelo sig roligere og maatte indrømme, at en saa vigtig Beslutning krævede en længere Prøvelse. Hun turde ikke udsætte Albert for de mulige Følger af, at hun kunde forandre sin Beslutning. Hun læste over hundrede Gange den unge Greves Brev og indsaae, at han frygtede ligesaa meget for et overilet Løfte som for et Afslag. Hun besluttede derfor at overlægge endnu i nogle Dage, hvad hun skulde svare, og Albert selv syntes at fordre det Samme.

Consuelo førte dengang et stille og regelmæssigt Liv i Gesandtens Hus. For ikke at give Anledning til ondskabsfulde Bemærkninger, var Corner saa delikat, at han aldrig besøgte hende i hendes Bærelse, eller bad hende om at komme ind til sig undtagen i Porporas Selskab. Han saa hende kun hos Fru Wilhelmine, hvor han kunde underholde sig med hende uden at give Anstød, og hvor hun altid var villig til at synges for en udvalgt lille Kreds.

Ogsaa Joseph havde Afgang til denne. Caffarelli indfandt sig oftere, Grev Hobitz undertiden og Metastasio sjældent. Alle Tre beklagede, at Consuelos Planer vare strandede, men Ingen af dem havde Mod og Udholdenhed nok til at kæmpe for dem.

Porpora var opbragt derover og havde ondt ved at skjule det. Consuelo gjorde sit Muligste for at formilde ham og bringe ham til at indsee, at man maatte tage Menneskene, som de ere, med deres gode Egenskaber og Svagheder. Hun tilskyndede ham til at arbejde, og Følgen af hendes Bestræbelser var ogsaa, at Begeistringens Ild endnu engang luede op i ham. Hun bestyrkede ham kun i hans Utilbøielighed til igjen at føre hende ud i Verden og lade hendes Stemme høre.

Lykkelig over at være glemt af de Store, som hun kun med Frygt og Uvillie havde nærmet sig, hengav hun sig nu til alvorlige Studier og søde Drømmerier, fortsatte sit Venskab med den gode Haydn og sagde sig selv bestandig, naar hun pleiede sin gamle Lærer, at om hun ikke var skabt til at føre et stille og fredeligt Liv, saa var hun dog endnu mindre skabt til at omtumles af Forfængelighed og Uergjerrighed.

Vel havde hun altid havt en Længsel efter mere omfattende Aandsnydelser; men da denne Kunstens Verden, som hun havde tænkt sig saa reen, saa sjælsuld og saa ædel, fremstillede sig for hendes Blik i en saa affrækkende Stikfelse, foretrak hun dog langt at leve ubemærket og tilbageruget og at arbejde stille og rastløst.

Hun havde saaledes rig Leilighed til at anstille nye Betragtninger angaaende Alberts Brev. Hun kunde ikke nære nogen Tvivl om hans Udelmodighed, om hans uforanderlige og kydffe Kjærlighed eller om Faderens overbærende Omhed. Hun behøvede ikke mere at raadspørge sin Fornuft og sin Samvittighed — begge talte høit nok for Albert. Grindringen om Anzoletto havde hun uden Anstrengelse trængt tilbage. Een Seir over Kjærligheden giver Kraft til alle følgende; hun frygtede derfor ikke mere

Forsøreren og følte, at hun var fuldstændig sikker paa ikke mere at bedaares og forblindes.

Dog med alt det talte dog ikke hendes Lidenskab for Albert tydeligt nok. Hun sad ofte ved sit Vindue og saae unge Menneſker gaae forbi hende. Maaſte Studenter, adelige Herrer, tungſindige Kunſtmere, stolte Cavalerer, Alle vare de Gjenſtand for hendes uſkyldige, men alvorlige Prøvelse.

„Lad os dog ſee,“ ſagde hun til ſig ſelv, „om mit Hjerte er lunefuldt og let beſtikkeligt. Er jeg vel iſtand til at flamme op ved et Diekaſt? er Kjærligheden et troldomsagtigt Lys, der ſlaaer ned i vort Indre og frembringer Mirakler? er der i diſſe Dine, der ſaa tidt løſte ſig op til mine Vinduer, et Blik, der fortryller og be- daarer mig? han der med ſin høie Væxt og ſin stolte Gang, er han ædlere og ſmukkere end Albert? og han der med ſit ſmukke Anſigt og ſin ſmagfulde Paaklædning, udſletter han af min Sjæl min Forlovedes Billede? og kunde jeg endelig have Lyſt til at være den pyntede Dame, ſom ruller forbi der ved Siden af den prægtige Herre, der holder hendes Viſte og rækker hende hendes Handſker? gjør noget af alt dette mig begjerlig, rød, forlegen, eftertænksom? nei, i Sandhed nei! Udtal Dig, mit Hjerte, jeg ſpørger Dig og lader Dig din Frihed. Alt, jeg kjen- der Dig neppe, thi jeg har havt ſaa lidt Tid til at be- ſkjæftige mig med Dig. Jeg har aldrig været vant til at ſætte mig op imod Dig, jeg lod Dig herſke over mit Liv, uden at underſøge, om det var klogt, Du er nu brustent, mit ſtakkels Hjerte, og ſiden Samvittigheden har lagt Dig i Lænker, vover Du ikke mere at leve og veed ikke, hvad Du vil ſvare. D tal, vaagn op og vælg! Men Du bliver rolig og forlanger Intet af Alt, hvad jeg

har for Die nei, slet Intet. Længes Du da efter Anzoleto? heller ikke? saa er det da Albert, Du talder paa?"

Dg med hver Dag forlod Consuelo sit Bindue med et muntert Smil paa sine Læber og et mildtstraalende Blik. Dg efter en Maanedes Forløb svarede hun endelig Albert:

„Jeg elsker ingen Anden end Dem og er ganske vis paa, at jeg elsker Dem. Lad De mig nu tænke over Muligheden af en Forbindelse, og tænk De ogsaa selv derover. Lad os med hinanden overveie, hvorledes vi hverken bedrøve Deres Fader eller min Lærer og ikke gjøre os til Egoister, idet vi selv blive lykkelige.“

Til denne Billet søiede hun et kort Brev til Grev Christian, hvori hun fortalte ham om, hvad for et roligt Liv hun nu førte, og hvilken Frist Porporas nye Planer havde givet hende. Hun bad ogsaa ham om at overveie, hvorledes man skulde bevæge Porpora til at give sit Samtykke og at meddele hende det inden fire Uger. Der var da endnu en Maaned tilbage, til Berlineranliggendet skulde afgjøres.

Consuelo lagde Dobbeltbrevet paa Bordet, efterat hun havde forseglet det, og sov ind. En himmelsk Fred var steget ned i hendes Bryst, og i lang Tid havde hun ikke sovet saa godt. Hun vaagne sig silde og stod hurtig op for at see om Kælleren, der havde lovet at afhente Brevet klokken otte, var kommen.

Klokken var ni, og idet hun klædte sig paa i stor Hast saae hun til sin Stræk, at Brevet ikke mere laa paa det Sted, hvor hun havde lagt det.

Hun søgte overalt og fandt det ikke. Hun gik ud for at see, om Kælleren ventede i Forværelset, men hverken Kælleren

eller Joseph vare der, og da hun igjen gik ind i Bærelset for at søge endnu engang, saa hun Porpora komme ud af det og gaae hende imøde med et strengt Blik.

„Hvad søger Du?“ sagde han.

„Et Nodeblad, som jeg har tabt.“

„Du lyver! Du søger efter et Brev.“

„Mester“

„Di! Consuelo, Du har endnu ikke lært at lyve, Du lærer det heller aldrig.“

„Mester, hvor har Du gjort af Brevet?“

„Jeg har givet det til Kellern.“

„Og hvorfor har Du givet det til ham?“

„Fordi han kom for at hente det. Du havde jo bestilt ham herhen. Nei, Consuelo, Du kan ikke skjule Noget for mig, thi jeg har finere Øren, end Du troer.“

„Nu er det nok,“ sagde Consuelo i en bestemt Tone, „hvad har Du gjort med mit Brev?“

„Det har jeg jo allerede sagt. Jeg fandt det upassende, at en anstændig ung Pige, som Du er og formodentlig vil vedblive at være, hemmelig stikker Breve til sin Friseur. For at Folk ikke skal faae en slet Mening om Dig, har jeg selv ganske roligt givet ham Brevet og paalagt ham i dit Navn at besørge det. Saa vil han idetmindste ikke troe, at Du skjuler en strafværdig Hemmelighed for din Adoptivfader.“

„Mester, Du har Ret, og Du har gjort vel deri . . . tilgiv mig.“

„Det har jeg allerede gjort, lad os saa ikke tale mere derom.“

„Har Du læst mit Brev?“ spøjede Consuelo til i en frygtfuld og indsmigrende Tone.

„Hvad anseer Du mig for?“ svarede Porpora og satte et frygteligt Ansigt op.

„Vær ikke vred,“ sagde Consuelo, kastede sig paa Knæ for ham og søgte at gribe hans Haand, „lad mig aabne Dig mit Hjerte . . .“

„Ikke et Ord mere!“ svarede han og stødte hende fra sig.

Dermed gik han ind i sit Værelse og slog Døren heftigt i efter sig.

Consuelo haabede at formilde ham, naar den første Storm var forbi, og at fremkalde en Forklaring. Hun følte sig stærk nok til at sige ham Alt, hvad hun tænkte, men han vilde ikke ind paa nogen Forklaring og viste i det Punkt en uroffelig Strenghed og Fasthed. Forresten var han venstabelig som altid, og han syntes endogsaa muntrere og modigere end før. Consuelo saae deri et godt Bærsel og ventede tillidsfuldt paa Svaret fra Kiesenburg.

Porpora havde ikke løiet: han havde ikke læst Consuelos Brev, men han havde brændt det; kun Convoluten havde han holdt tilbage, og deri havde han stukket et Brev, som han egenhændigt havde skrevet til Grev Christian.

Bed dette modige Skridt troede han at havde frelst sin Enevold, og at han havde sparet den gamle Greve for et Offer, der oversteg hans Kræfter. Han mente, at han havde baaret sig ad imod ham som en tro Ven og imod Consuelo som en god og forstandig Fader; at han kunde bibringe Grev Albert Dødsstødet, forudsaae han ikke. Han kjendte ham neppe engang og ansaae Consuelos Skilbringer for overdrevne; han troede, at den unge Mand hverken var saa forelsket eller saa sindssyg, som hun indbildte sig,

og som alle gamle Folk troede han, at Kjærligheden har sine Grændser, og at man døer ikke af den.

34.

I Forventning om et Svar, som Consuelo ikke fik, fordi Porpora havde brændt Brevet, fortsatte hun sin stille og arbeidsomme Levemaade. I Corners Hus fik hun oftere Velighed til at see udmærkede og fremtrædende Personligheder, og derimellem Baron Frederik von Trend, for hvem hun nærede en virkelig Tilbøielighed.

Da han første Gang gjensaae hende, havde han viist den Delicatesse, ikke at hilse paa hende som en gammel Bekjendt, men først efterat hun havde sunget at lade sig præsentere for hende som en dybt greben Beundrer.

Efter sit Hjertes Tilskyndelse kunde Consuelo ikke lade være, da hun saa den smukke og ædelmodige unge Mand, der saa tappert havde frelst hende ud af Meyers Kløer, at række ham Haanden med en glad Overtæffelse. Baronen, der ikke vilde, at hun af Taknemmelighed imod ham skulde begaae nogen Uforsigtighed, skyndte sig ærbødigt at gribe hendes Haand, som for at føre hende hen til en Stol, og talte hende med et sagte Tryk. Hun erfoer senere igjen Joseph, hos hvem han tog Musikunderviisning, at han aldrig undlod at spørge deeltagende til hende og at tale med Beundring om hende, men at han drev sin Delicatesse saa vidt, at han aldrig havde henvendt et eneste Spørgsmaal til ham om Grunden til hendes Forklædning og til hin eventyrlige Reise eller om det Forhold, som de dengang og nu stode i til hinanden.

„Jeg veed ikke, hvad han mener dermed,“ tilspøiede Joseph, „men det forsikrer jeg Dem, at der ikke er noget Fruentimmer, som han taler om med større Agtelse og Ærbødighed end om Dem.“

„Hvis det er Tilfældet, min Ven, saa bemyndiger jeg Dem til at fortælle ham hele vor Historie, naar De vil, uden dog at nævne Familien Rudolstadt's Navn. Jeg har en Trang til, at den Mand, som jeg kan takke for mit Liv, og som i alle Henseender har opført sig saa ædelt imod mig, kan have udeelt Agtelse for mig.“

Nogle Uger efter blev Herr von Trend, inden hans Mission i Wien endnu var tilende, pludselig kaldt tilbage paa Kongens Befaling, og han kom en Morgen hen til Gesandtskabslokalet for skyndsomst at sige Corner Farvel. Consuelo, der lige kom ned af Trappen for at gaae ud, mødte ham i Porten. Han gik hen til hende og greb hendes Haand, som han kysede med Æmhed.

„Tillad mig,“ sagde han, „for første og maastee ogsaa for sidste Gang i mit Liv at udtale de Følelser for Dem, som jeg nærer i mit Hjerte. Joseph havde ikke behøvet at fortælle mig Deres Historie, for at jeg skulde nære Hviagtelse for Dem. Der gives Physionomier, der ikke stufte, og et eneste Blik paa Dem var mig tilstrækkeligt til at kjende Deres Aand og Deres Hjerte. Havde jeg i Passau vidst, at den gode Joseph var saa lidt paa sin Post, saa vilde jeg have taget Dem i Beskyttelse mod Grev Hoditz's Letfærdigheder, som jeg nok forudsaae, uagtet jeg havde gjort mit Bedste for at gjøre ham begribeligt, at han her henvendte sig til den Urette, og at han kun vilde gjøre sig latterlig. Forresten har den gode Hoditz selv fortalt mig, hvorledes De narrede ham, og han er Dem uendelig taknemmelig, fordi De har tiet. Jeg for

mit Vedkommende vil aldrig glemme det romantiske Eventyr, der skaffede mig den Lykke at gjøre Deres Bekjendtskab, og selv om jeg skulde komme til nok saa dyrt at bøde for det, saa vil jeg dog betragte denne Dag som en af de skønneste i mit Liv."

"Troer De, Herr Baron," svarede Consuelo, "at hint Eventyr kunde have saadanne Følger?"

"Det haaber jeg ikke, og dog er ved det preussiske Hof Alting muligt."

"De gjør mig bange for Preussien, thi De maa vide, Herr Baron, at det ikke er umuligt, at jeg om kort Tid faaer den Fornøielse at gjensee Dem der. Der er nemlig Tale om et Engagement for mig i Berlin."

"Birkelig? raabte Trend, hvis Ansigt opklaredes, "naa, Gud give da, at dette Projekt maa blive til Birkelighed! Jeg kan være Dem til Nytte i Berlin, og De kan bygge paa mig som paa en Broder. Ja, jeg nærer en broderlig Hengivenhed for Dem, og hvis jeg havde været fri, saa havde jeg maaskee været opfyldt af en anden endnu stærkere Følelse; men De er heller ikke fri, og hellige og ukræntelige Baand tillade mig ikke at misunde den Lykkelige, der beiler til Deres Haand. Hvem det end er, saa kan De gjøre Regning paa, at han i mig, hvis han ønsker det, skal finde en Ven. At, ogsaa jeg, Consuelo, har en frygtelig Skranke foran mig, men den, som De elsker, er en Mand og kan omstyrte Skranken, medens den Kvinde, som jeg elsker, og som er af høiere Rang end jeg, hverken har Magt eller Ret, hverken Kraft eller Frihed til at tillade mig at omstyrte den!"

"Og paa den Maade vil jeg ikke kunne gjøre Noget hverken for Dem eller for hende!" sagde Consuelo. "For

første Gang beklager jeg det Afmægtige i min underordnede Stilling."

"Hvem veed!" raabte Baronen med Ild, "De formaaer maaskee mere, end De troer, om ikke just til at bidrage til vor Forening, saa dog til at mildne Adskillens Smærter. Har De Mod til for vor Skyld at udsætte Dem for en Fare?"

"Ja, og med ligesaa megen Glæde, som De vovede Deres Liv for at frelse mig."

"Godt, det gjør jeg Regning paa og beder Dem husse paa Deres Løfte; maaskee kommer jeg til, naar De mindst venter det, at erindre Dem om det."

"Naar i mit Liv det end skeer, skal jeg husse det," sagde hun og rakte ham Haanden.

"Nu da, saa giv mig et Kjendetegn, et Pant af ringe Værd, som jeg i den yderste Nød kan sende til Dem. Jeg aner, at der venter mig store Kampe, og der kan indtræde Tilfælde, hvori min Haandskrift, ja blot mit Signet kunne bringe baade hende og Dem i den største Fare."

"Vil De tage imod denne Nødebog; jeg skal skaffe mig en anden, naar jeg først har mærket denne, saa jeg ved Leilighed kan kjende den igjen."

"Hvorfor ikke? en Nødebog kan man altid affende uden at vække Mistanke. Men for at den flere Gange kan være mig til Nytte, vil jeg rive Bladene ud af den og bede Dem mærke hvert enkelt."

Lænet til Rækværket paa Trappen, skrev Consuelo Navnet Bertoni paa hvert enkelt Blad. Baronen rullede Hestet sammen og tog det med sig, idet han endnu engang forsikrede Consuelo om sit ubrødelige Venskab.

Paa denne Tid blev Signora Tesi syg, og man frygtede for at maatte indstille Forestillingerne i det keiserlige

Operatheater, da hun havde alle de vigtigste Roller. Strengt taget kunde Corilla erstatte hende, thi hun havde gjort Lykke baade i Byen og ved Hoffet. Ved sin Skjønhed og sit udfordrende Koketteri gjorde hun Herrerne forrykte i Hovedet, og man tænkte ikke paa at tage det altsfor nøie med hendes usikre Stemme og hendes krampagtige Spil. Hos en saa smuk Person var Alting smukt; hendes sneehvide Skuldre fløitede beundringsværdige Toner, hendes runde, yppige Arme sang altid reent, og hendes pragtfulde Stillinger tog med Storm de vanskeligste Coloraturer. Trods den musikalske Purisme, som man i Wien gjorde sig til af, maatte man der saavel som i Benedig bøie sig under hendes Nag. Hun tilbød sig derfor kjækt til at overtage Signora Tesis Roller. Men nu kom man i Forlegenhed med, hvorledes man skulde erstatte hende i dem, hun havde sunget. Signora Holzbauers lille Stemme var ikke tilstrækkelig, og man maatte derfor enten tage sin Tilflugt til Consuelo eller bekvemme sig til at pausere.

Porpora rasede. Metastasio, der var høist utilfreds med Corillas lombardiske Udtale og det Spektakel, hun gjorde paa Scenen for at stille alle de andre Roller i Skygge (hvad der var lige imod Digtets And og paa Situationens Bekostning), skjulte ikke længer sin Uvillie imod hende og sin Forkjærlighed for den samvittighedsfulde og kunstforstandige Porporina. Hertil kom, at Signora Tesi affyede Corilla af Hjertens Grund, fordi denne vovede at stjæle hendes Effekter og gjøre hendes Skjønhed Krandsen sridig. Signora Tesis Tilbeder, Caffarelli, kastede sig derfor dristigt i Stranken for Consuelo.

Det var et Hjertestød for Holzbauer, der paa den ene Side vilde soutenere sin Hoes som Directeur, men paa den anden Side frygtede for, at Porpora skulde tage Lu-

ven fra ham, naar han først fik sin Fod indenfor Coulisserne. Hertil kom, at Consuelo netop ved sin gode Opførsel allerede havde vundet saamange Venner, at det vilde falde vanskeligt at skuffe Keiserinden længer.

Som en Følge deraf blev der gjort Consuelo Tilbud, men saa kummerlige og upassende Tilbud, at Holzbauer haabede paa, at hun ikke vilde gaae ind paa dem; men Porpora greb til med begge Hænder uden at spørge hende tilraads.

En smuk Morgen var derfor Consuelo uigjentkaldelig engageret til sex Forestillinger, paa samme Tid som det var hende ubegribeligt, at hun efter sex Ugers Venten endnu ikke havde faaet noget Svar fra Niesenburg, og samme Morgen slæbte Porpora hende hen til en Prøve paa Metastafios Antigone, componeret af Hasse.

Consuelo havde allerede indstuderet denne Rolle med sin Lærer hvem det udentviol havde været smerteligt nok at skulle indøve en Musik af sin Medbeiler, den utaknemmeligste af hans Elever og den, hvem han habede stærkest; men affeet fra at han derved banede sig Vej til at skaffe sine egne Compositioner Indgang, var Porpora en altfor samvittighedsfuld Lærer og en altfor redelig Kunstnersjæl, til at han ikke skulde indstudere Arbeidet med den største Zver og Omhu.

Consuelo understøttede ham deri saa ædelmodigt, at det paa engang henrykte ham og gjorde ham sørgmodig. Hun kunde ikke lade være at beundre Hasses Composition, og hun følte sin Sjæl udfolde sig langt friere i hans sømme og lidenskabelige Sange end i hendes Lærers storartede, men tidt kolde og tørre Melodier. Medens hun ellers var vant til at overlade sig til sin Begeistring, naar hun med ham indstuderede andre store Mestere, maatte hun

her holde igjen, fordi hun kunde læse Bedrøvelsen paa hans Pande og saae, at han stadig efter Lektionerne sank hen i et mørkt Grubleri.

Da hun traadte frem paa Scenen og skulde prøve med Caffarelli og Corilla, var hun i en saadan Sindsstemning, at hun neppe kunde indlede Scenen mellem Ismene og Berenice, der begynder med de Ord:

No! tutto, o Berenice,
Tu non apri il tuo cor o. f. v.*)

hvorpaa Corilla har at svare;

. . . . E ti par poco
Quel che sai de' miei casi?**)

Paa dette Sted blev Corilla afbrudt af Caffarellis svingrende Latter, og med et forbitret Diefkast vendte hun sig om til ham og spurgte:

„Hvad finder De saa komisk ved min Sang?“

„Jh, Du har jo sunget herligt, min tykke Berenice,“ svarede Caffarelli med en ny Skoggerlatter, „og noget mere Træffende havde Du aldrig kunnet sige.“

„De finder altsaa Ordene latterlige?“ spurgte Holzbauer, der allerede glædede sig til at kunne fortælle Metastasio, at Sopranen havde gjort sig lystig over hans Vers.

„Ordene ere smukke nok,“ sagde Caffarelli, der kjendte sine Folk, i en tør Tone; „men deres Anvendelse paa de nærværende Forhold er saa komisk, at jeg ikke kan bære mig for at lee.“

*) Nei! Du aabner, Berenice,
Mig Dit Hjerte ei heelt.

**) Og det synes Dig kun lidt
Hvad om mine Eventyr Du veed.

Og han satte Hænderne i Siden, idet han gjentog til Porpora:

. . . E ti par poco

Quel che sai de tanti miei casi.*)

Corilla, der sølte, hvad det var for en blodig Kritik over hendes Moralitet, havde nær, skjælvende af Had, Frygt og Raseri, styrtet sig ind paa Consuelo for at rive Dinene ud paa hende; men dennes Holdning var saa rolig og hendes Blik saa mildt. Dertil kom, at en dunkel Grindring og en besynderlig Forsærdelse bemægtigede sig hende pludselig, da der i det samme faldt et svagt Daglys ind paa Scenen og belyste hendes Medbeilerskes Træk. Hun havde aldrig seet Consuelo i Venedig hverken ved Dag eller ved Nat, men under Smerterne ved hendes Nedkomst havde hun seet den lille Zigeunerdreng Bertoni anstrenge sig for at yde hende Hjælp, og hun havde ikke kunnet begribe, hvad der bevægede ham dertil. Nu søgte hun at samle sine Grindringer, og da det ikke lykkedes hende, kom hun under hele Prøven i en pinlig Uro.

Den Maade, hvorpaa Porporina sang sin Rolle, bidrog heller ikke lidt til at forøge hendes onde Lune, og at Porpora, hendes forrige Lærer, var tilstede og som en streng Dommer taus og med en næsten foragtelig Mine hørte paa hende, forøgede kun hendes Lidelser.

Ogsaa Holzbauer fandt sig ikke mindre krænket, da den gamle Mester erklærede, at han angav Tempoerne falsk, og man maatte troe Porpora, thi han havde bivaanet Prøverne i Dresden, da Operaen første Gang blev sat i Scene, og Hassse selv førte an.

*)

Og det synes Dig kun lidt
Hvad Du veed om mine mange Eventyr.

Man indsaae, at det var nødvendigt at følge et godt Raad, og Porpora lebede nu hele Proven, gav Anviisninger til Alle og rettede endogsaa nogle Gange Caffarelli, der lod, som om han modtog den gamle Mesters Belæringer med den største Ærbødighed, for at give den saameget mere Bægt ligeover for de Andre. Caffarelli havde i Dag foresat sig at ville ærgre og krænke Signora Tesis uforstammede Rivalinde, og opfyldt af dette Onske, var intet Dffer ham for stort, naar han kunde skaffe sig denne Fornøielse, ikke engang det at anstille sig besfeden og underdanig. Saaledes have saavel blandt Kunstnerne som Diplomatene, saavel paa Theatret som i de fyrstelige Cabinetter, de skjønneste og de hæsligste Handlinger deres hemmelige Marsager, og disse Marsager ere tidt uendelig smaa og ubetydelige.

Da Consuelo kom hjem fra Proven, fandt hun sin Ven Joseph baade oprømt og hemmelighedsfuld. Hun erfoer da ogsaa, saasnart de kunde tale alene sammen, at den gode Canonicus var ankommen til Wien, og at det Første, han havde gjort, var at lade sin kjære Beppo kalde og opvarte ham med en herlig Frokost, under hvilken han havde henvendt utallige Spørgsmaal til ham om den kjære Bertoni. De bleve snart enige om, hvorledes de skulde gjøre den gode Canonicus bekjendt med Porpora, for at man uden noget Hemmelighedsfræmmeri kunde sees i Hjemmet.

Dagen efter lod den Geistlige sig præsentere for ham som en Belynder af den unge Haydn og en stor Beundrer af ham selv; som Paastud for sit Besøg foregav han, at han kom for at takke Porpora for den Underviisning, han meddelte Joseph.

Consuelo lod, som om hun saae den gode Canonicus

for første Gang, og samme Dags Aften indtog Læreren og hans tvende Elever et venfskabeligt Maaltid hos ham.

Uden at være Stoiker, hvad den Tids Musikere, selv de berømteste, ingenlunde vare, kunde Porpora umuligt Andet end slutte sig til en Mand, der havde et saa godt Bord som den gode Canonicus og satte i saa høi Grad Pris paa Mesterens Værker.

Efter Bordet blev der musiceret, og man saaes nu næsten dagligt.

Ogsaa heri fandt Consuelo en Lindring for sin Uro over Alberts Taushed. Den Geistlige var en munter Selskabsbroder, besad i mange Henseender en omfattende Dannelse og var i alle Forhold en billig og oplyst Mand. Kort sagt, han var en usfatteelig Ven og et elskværdigt Menneffe. Omgangen med ham opmuntrede Porpora og satte ham i en gemhytligere Stemning, hvorved Consuelos huslige Forhold bleve ulige behageligere.

En Dag, da der ikke var nogen Prøve, thi Antigone skulde opføres anden Dagen efter, var Porpora taget paa Vandet med en af sine Kunstvenner; den gode Canonicus gjorde derfor sine unge Venner det Forslag, at de skulde gjøre en Udflugt med ham til Prioriet, for at han kunde falde som en Bombe ned imellem sine Folk og med egne Dine overbevise sig om, at Gartnerkonen sørgebe godt for Angelica, og Gartneren ikke forsømte hans Volkameria.

Forslaget blev antaget. Bognen stoppedes med Flasker og Posteier, thi man kunde jo ikke gjøre en Vistour paa fire Timer uden at faae Appetit, og vore Rejsende, der for Overrasselsens Skyld havde ladet Bognen holde i nogen Afstand fra Prioriet, gif nu ad en Omvei hen tli den Geistliges Bolig.

Hans Volkameria befandt sig særdeles godt. Den

var varm, og dens Rødder holdtes fugtige. Dens Blomstertid var rigtignok forbi med de koldere Høstidage, men dens smukke Blade hang dog endnu ikke slapt ned ad Stængelen. Drivhuset var vel forsynet, og de blaae Chryfantemer bød den vinterlige Luft Trods og syntes at smile bag ved Ruderne — og den lille Angelica smilede ogsaa.

Man passerede muntert sammen i Gartnerens venlige lille Hus, og den Geistlige, der var krøbet i sin vatterede Slobrot, varmede netop sine Been ved en stor Ild af tørrede Rødder og Grankogler; Joseph legede med Gartnerkonens smukke Børn, og Consuelo sad midt i Stuen med den lille Angelica paa Armen og betragtede hende med en Blanding af Omhed og Veemod. Det forekom hende, som om dette Barn tilhørte hende endnu mere end nogen Anden, og som om en hemmelighedsfuld Skjæbne knyttede den Lilles Fremtid til hendes egen, da Dørene pludselig reves op — og Corilla stod foran dem.

For første Gang siden sin Nedkomst havde Corilla havt et lille Anfald om ikke af Moderkjerlighed, saa dog af moderlig Samvittighed, og hun var kommen for i al Hemmelighed at see til sit Barn.

Hun vidste, at den Geistlige for længere Tid opholdt sig i Byen, og havde nu ubemærket listet sig igjennem Haven hen til Gartnerboligen, hvor hun havde hørt, at den Lille var tinget i Kost.

Hun havde ofte leet i Smug over den Forlegenhed, hvori hun havde sat den Geistlige, men den Andeel, som Consuelo havde i dette Eventyr, kjendte hun ikke. Overraskelse, Skræk og Bestyrtelse bemægtigede sig hende derfor vorelviis, da hun saae sin Medbeilerfke paa dette Sted, og da hun ikke vidste eller vovede at formode, hvis Barn

det var, hun vuggede paa sine Arme, var hun lige ved at vende om og flygte derfra.

Men Consuelo, der instinktmaessigt pressede Barnet til sit Bryst, ligesom Agerhønen skjuler sine Unger under sine Vinger, naar Krovfuglen nærmer sig; Consuelo, der var ved Theatret og i Morgen kunde fremstille den Historie, som Corilla hidtil havde fortalt paa sin Maade, i et ganske andet Lys; Consuelo endelig, der stirrede paa Corilla med en Blanding af Brede og Forsærdelse, syntes med sit Blik at fasttrylle og nagle hende til Stedet.

Corilla var dog en altfor routineret Stuespillerinde, til at hun længe skulde staae maaløs og uden Besindelse. Hendes Beslutning var hurtig fattet: for at forstaae sig for en Ydmygelse og Beskæmmelse besluttede hun at gaae angrebsviis tilværks, og i sin venetianske Dialekt henvendte hun sig nu til Consuelo i en spottende Tone:

„Gud straffe mig, troer jeg ikke, at det er et Hittesbarns-Hospital, jeg er kommen ind i! Er Du stakkels Zingarella ogsaa kommen hertil for at see til dit Barn? det lader til, at vi ere i samme Omstændigheder og har samme Lykke. Udentviol have begge vore Børn den samme Fader, thi vore Eventyr skrive sig fra Venedig og fra den samme Tid, og jeg hørte med Beklagelse, at det ikke var for din Skyld, at den smukke Anzoleto løb fra os i den forrige Saison midt i sit Engagement.“

„Signora,“ svarede Consuelo og blev bleg, men fuldkommen rolig, „hvis jeg havde havt den Ulykke at staae i et saadant Forhold som De til Anzoleto, og hvis jeg som Følge af dette Forhold havde havt den Lykke at blive Moder — thi en Lykke er det altid for den, der har Følelse for det — saa vilde mit Barn ikke være her.“

„Nei, det kan jeg forstaae,“ svarede den Anden med

et ondskabsfuldt stikkende Blik, „saa vilde det være paa Villa Justiniani. Du vilde havt den Kløgt, som fattedes mig, at overbevise den gode Greve om, at hans Vre forpligtede ham til at anerkjende det. Men Du har ikke havt den Ulykke at være Anzoletos Maitresse, og Justiniani har ikke havt den Ulykke at efterlade Dig levende Beviser paa sin Kjærlighed. Det maa da være Herr Joseph Haydn, din Værers Elev, der har holdt Dig skadesløs, og uden Tvivl er det Barn, som Du vugger paa din Arm . . .“

„Det er Deres Barn, Mademoiselle!“ raabte Joseph, der traadte hen imellem Consuelo og Corilla med en Mine, der bragte den Sidste til at vige et Par Skridt tilbage. „Det siger Joseph Haydn, og han kan bevise det, thi han var tilstede, da De bragte det til Verden.“

Corilla havde siden hiin ulyksalige Dag ikke seet Joseph, og hans Ansigt gjenkaldte hende nu siebliffelig hele denne Scene, og selv Bertonis Træk forvandlede sig nu med Et for hende til Consuelos. Et Skrig af Overraskelse undslap hende, og et Dieblik kæmpede Undseelse og Anger i hendes Bryst; men hendes gemene Natur seirede.

„Ei Børn!“ raabte hun i en fræk Tone, „jeg havde jo nær ikke kjendt Eder. I tog Jer Begge meget godt ud, da jeg traf Jer paa Deres eventyrlige Udflugt, og Consuelo var virkelig i sin Forklædning en meget net Knøs. Smukke Zingarella, saa Du har levet her med din Joseph, siden Du tog bort fra Venedig! Naa, vær ikke bange, vi kjende jo hinandens Hemmeligheder, og Keiserinden, der vil vide Alt, skal ikke erfare det Mindste.“

„Sæt at jeg havde en Hemmelighed,“ svarede Consuelo koldt, „saa kjender De den da først fra i Dag, men

jeg kjendte Deres tilbunds, da jeg tre Dage førend Deres Engagement talte en heel Time med Keiserinden."

"Og Du har sagtens bagtalt mig ordentligt!" raabte Corilla, blussende af Brede.

"Naar jeg havde sagt hende, hvad jeg vidste om Dem, var De ikke bleven engageret. Siden De er det, maa det jo være Dem et Beviis paa, at jeg har foragtet at benytte mig af Leiligheden."

"Men hvorfor gjorde Du det ikke? det var jo dumt af Dig," foer det ud af Munden paa Corilla.

Consuelo og Joseph saae paa hinanden og kunde ikke lade være at smile. "Det er nok muligt, at De har Ret," sagde Consuelo med en uimodstaaelig Mildhed, "men jeg fortryder det ikke."

"Det skulde Du dog, Staffel, thi jeg blev engageret men Du ikke," svarede Corilla i en noget usikker Tone. "Jeg hørte allerede i Benedig om Dig, at Du havde ringe Forstand og aldrig vilde bruge den til Noget. Det er det eneste Sande, som Anzoletto har sagt mig om Dig. Men derved er der Intet at gjøre, og jeg kan ikke gjøre for, at Du er, som Du er. I dit Sted havde jeg sagt Alt, hvad jeg vidste om Corilla, og udgivet mig selv for en reen Jomfru og en Helgen. Keiserinden havde troet det, for det er ikke vanskeligt at narre hende, og jeg havde kastet alle mine Medbeilersker af Sadlen. Det er mærkværdigt, at Du ikke har gjort det, og det gjør mig ondt for Dig, at Du ikke bedre forstaaer at føre dit Skib."

Consuelo og Joseph loe Begge af denne Naivitæt, og Corilla, der lidt efter lidt blev mere gemhytlig, begyndte at gjøre sig det mageligt, trak en Stol hen til Ilden og vilde lige fortsætte Samtalen, da hendes Die pludselig faldt paa

den gode Canonicus, der forsætlig havde holdt sig tilbage for at være ubemærket.

35.

Corilla hilste paa den Geistlige med denne Blanding af Forlegenhed og Frækhed i Blik og Miner, der er eien- dommelig for Fruentimmer af hendes Slags; men den gode Canonicus, der ellers var saa høflig og elstværdig, gjengjældte ikke hendes Hilsen.

Hun vendte sig derfor igjen om til Consuelo, der endnu bestandig havde den lille Angelica paa Armen, og udbrød: „Hvorfor lader Du mig ikke kysse mit Barn?“

„Fru Corilla,“ sagde den Geistlige i den samme tørre og spottende Tone, hvormed han tidligere pleiede at sige Fru Birgitte, „vil De tjene mig i at lade dette Barn være i Fred?“

Dg paa elegant Italienssk, som han talte med Lethed, men meget langsomt og stærkt accentueret, vedblev han uden at tage Hætten af Hovedet:

„Jeg har nu i et heelt Dvarteer hørt paa Dem, og skjøndt jeg ikke er fortrolig med Deres Patois, har jeg dog forstaaet saameget deraf, at jeg føler mig berettiget til at sige Dem, at De er det mest uforskammede Fruentimmer, jeg nogensinde er truffet paa. Jeg troer dog, at De er mere dum end slet, mere nederdrægtig end farlig. De har ingen Anelse om, hvad der er godt og skjønt, og det er kun Tidsspilde at ville gjøre Dem det begribeligt. Jeg har kun det Ene at sige Dem: denne unge Pige, denne rene Jomfru, denne Helgen, som De spottende kaldte hende, profanerer De ved at tale med hende, tal derfor ikke mere

til hende. Og hvad nu det Barn angaaer, som De har født, saa vilde De ved Deres blotte Berøring fordærve det: rør derfor ikke ved det. Et Barn er et helligt Væsen, det har Consuelo sagt, og jeg har forstaaet hende. Hendes ivrige Forbønner kan De takke for, at jeg dristede mig til at bebyrde mig med Deres Barn, uden at frygte for at de onde Tilbøieligheder, det havde arvet efter Dem, skulde bringe mig til engang at fortryde, hvad jeg har gjort. Vi vare enige om, at den guddommelige Godhed giver ethvert Væsen Magt til at erkjende det Gode og at udøve det, og vi satte os for ikke blot at oplære denne lille Skabning i det Gode, men ogsaa at gjøre det Gode let tilgængeligt for det. De vilde have baaret Dem omvendt ad. Vær derfor saa venlig, fra i Dag af at betragte dette Barn som Dem uvedkommende. De har ladet det hjælpeløst tilbage, De har afstaaet og bortstjænket det; det tilhører Dem ikke meer. De lod en Sum Penge tilbage til Erstatning for dets Opdragelse"

Han gav Gartnerkonen et Bink, og denne tog en forseglet Pung ud af Skabet; han tog den og kastede den hen til Corilla, idet han tilføiede:

„Vi veed ikke, hvad vi skal gjøre med disse Penge og har ingen Brug for dem. Nu beder jeg Dem blot om at forlade mit Hus og aldrig under nogetsomhelst Paaskud at sætte Deres Fod indenfor mine Døre. Paa den Betingelse, at De aldrig lader Dem forlyde med hvad der har bragt os i Berøring med hinanden, lover jeg Dem en ubrødelig Tausshed. Men handler De derimod saa erklærer jeg Dem, at jeg besidder langt flere Midler, end De kan tænke Dem, til at gjøre Hendes keiserlige Majestæt bekjendt med den fulde Sandhed, og De kunde da let blive nødt til at ombytte Deres Theaterkrands og

Deres Beundreres Jubel med et fleeraarigt Ophold i en Bods- eller Straffeanstalt.“

Efterat han havde sagt disse Ord, reiste han sig, bethedede med et Bink Ammen, at hun skulde tage Barnet, og med et andet Bink Consuelo og Joseph, at de skulde gaae hen i Baggrunden af Bærelset; derpaa tilkastede han Corilla et fortørnet Blik og pegede hen paa Døren. Forfærdet, bleg og skjælvende vakkede hun ud og slakkede bedrøvet omkring uden at vide, hvor hun var, eller hvad der foregik omkring hende.

Consuelo og Joseph havde endnu aldrig seet ham saaledes. Følelsen af den geistlige Nimbus, der aldrig ganske forlader en Præst, maaskee ogsaa Noget af det kongelige og fhydende Væsen der laa ham i Blodet og forraadte hans Nedstammen fra August den Anden, skjænkede den gode Canonicus i dette Dieblik, maaskee uden at han selv vidste det, en uimodstaelig Majestæt.

Corilla havde aldrig før været saa angst og forfærdet. Som en overtroist Italienerinde frygtede hun for denne Geistlige og hans Banskættelse og styrkede forstyrret ud i Haven, medens den gode Canonicus, der i sit stille og venlige Liv ikke var vant til saadanne Scener, sank bleg og næsten afmægtig tilbage i Stolen.

Idet Consuelo ilede til for at hjælpe ham, kom hendes Dø vilkaarligt til at følge Corillas vakkende Gang, og hun saae hende pludselig snuble og segne til Jorden, hvad enten hun i sin Forvirring havde traadt feil, eller hun ikke havde haft Kraft nok til at holde sig opreist. Henreven af sit gode Hjerter overgav hun den Geistlige til Josephs Pleie og ilede efter sin Medbeilerke, der vred sig i et heftigt Anfald af Krampe.

Corilla var i nogle Dieblikke som vanvittig, men da

hun saae, hvem det var, der stod hende bi og søgte at trøste hende, blev hun roligere. Hun lod sig føre hen til sin Vogn, der ventede ved Gitterporten, og steg ind i den uden at sige et Ord.

„De har det ikke godt,“ sagde Consuelo forfærdet over at see hendes fordreiede Ansigt, „lad mig kjøre et Stykke med Dem, saa gaaer jeg tilbage tilfods.“

Istedenfor at svare stødte Corilla hende heftigt fra sig og saae et Dieblisk paa hende med et ubeskriveligt Udtryk. Pludselig gav hun sig til at hulke høit og skjulte sit Ansigt i den ene Haand, medens hun med den anden vinkede til Kudskken, at han skulde kjøre bort, og trak Forhænget ned for Vinduet mellem sig og sin ædelmodige Fjende.

Næste Dag ved Generalprøven var Consuelo igjen paa sin Plads og ventede paa Corilla for at begynde. Et Bud fra hende meldte, at hun først kunde komme om en halv Time.

Caffarelli ønskede hende Pokker ivold, erklærede, at han ikke vilde vente, at han ikke havde Lyst til at dansse efter hendes Pibe og gjorde Mine til at gaae sin Vej.

Signora Tesi, der saae meget bleg og lidende ud, havde villet overvære Prøven for at more sig paa Corillas Bekostning. Hun havde ladet sig bære hen til Theatret og laa paa en Sopha bag dette Draperi foran første Couliise, som i Frankrig kaldes Harlekins Kasse. Hun beroligede sin Ven og forlangte af ham, at han skulde vente paa Corilla, der efter hendes Mening kun tøvede, fordi hun var tilstede.

Endelig kom hun, men endnu mere bleg og lidende end Signora Tesi selv, der ved at see hende i denne Tilstand ligesom fik nye Kræfter igjen.

Istedenfor at træde frem med sin sædvanlige lette Anstand og paa en præentionsfuld Maade at faste Raaben af sig, som hun pleiede, sank Corilla ned paa en Throne af forgyldt Træ, der tilfældig var bleven staaende paa Scenen, og sagde med mat Stemme til Herr Holzbauer:

„Herr Directeur, jeg maa meddele Dem, at jeg er forfærdelig syg og slet ikke ved Stemme, at jeg har tilbragt en affhyelig Nat“

„Med hvem?“ hviskede Tesi ondskaabsfuldt til Caffarelli.

„Og at det af disse Grunde er mig umuligt,“ vedblev Corilla, „at prøve i Dag og at synges i Morgen, med mindre De vil overlade Ismenas mindre Parti til mig og give Berenices til en Anden.“

„Hvad tænker De paa!“ raabte Holzbauer som lynsaaet. „Er det passende at komme med Udflugter nu, da Hoffet selv har fastsat Dagen til Opførelsen? det er umuligt, det kan jeg paa ingen Maade tillade.“

„Det bliver De dog vistnok nødt til,“ svarede hun med sin naturlige Stemme, der ingenlunde var blid. „Jeg er engageret til at synges Secondpartierne, og der er Intet i min Contract, der tvinger mig til at overtage Hovedrollerne. Jeg har, af Føielighed og for ikke at forstyrre Hoffets Fornøielse, villet gjøre det, da Signora Tesi var forhindret; men nu er jeg selv altfor syg til at kunne holde mit Løfte, og De kan ikke tvinge mig til at synges, naar jeg ikke vil eller kan.“

„Min gode Veninde, Du vil komme til at synges par ordre,“ svarede Caffarelli, „og Du vil synges daarligt, det vare vi forberedte paa. Det er et lille Uheld af dem, som Du i dit Liv har havt saamange af, men det skulde Du have betænkt før, thi nu kommer Angeren forsilde.“

Du har vurderet dine Kræfter for høit og vil gjøre Fiasco, men det er os ligegyldigt. Jeg skal synge saaledes, at man skal glemme, at der er en Berenice i Stykket. Ogsaa Porporina vil med sit Ismeneparti holde Publicum saaledes i Ande, at Alle ville være tilfredse undtagen Du. Det er en lille Lektion, som Du kan have godt af for en anden Gang."

"De vil ikke forstaae Grunden til min Vægning," svarede Corilla i en bestemt Tone; "hvis jeg ikke var syg, vilde jeg synge Partiet ligesaa godt maastee som en anden. Men da jeg ikke kan synge det nu, saa er der En her, der kan synge det bedre, end det nogensinde er blevet sunget i Wien, og det allerede i Morgen."

"De gaaer altsaa ud fra," sagde Holzbauer forbausset, "at Signora Testi allerede i Morgen vil være saa raff, at hun kan overtage sin Rolle?"

"Jeg veed meget godt, at Signora Testi endnu i rum Tid ikke vil kunne synge," sagde Corilla saa høit, at hendes Ord klang fra Thronen, hvorpaa hun bredte sig, tydeligt hen til Testi, der kun i en halv Snees Strids Frastrand laa paa sin Sopha. "see blot hvor daarlig hun seer ud! man kan jo blive ganske bange ved at see paa hendes Ansigt. Men jeg har jo allerede sagt Dem, Herr Directeur, at De har en Berenice, en usorligelig Berenice, en Berenice, der overgaaer alle Andre. Og her er hun," søiede hun til, idet hun stod op, gik hen til Consuelo, tog hende ved Haanden og førte hende midt ind i den Gruppe, der uvillig og bekymret havde flokket sig omkring hende:

"Jeg!" raabte Consuelo, der troede at drømme.

"Ja Du," svarede Corilla, idet hun med en convulsivt Bevægelse stødte hende op paa Thronen. "Nu er Du Dronning, Porporina, og nu er Du paa din Plads. Men

det er mig, der sætter Dig paa Thronen, og det skyldte jeg Dig. Glem det ikke!"

Holzbauer, der var i Knibe, idet han enten maatte svigte sin Pligt eller maaskee blive tvungen til at indgive sin Afsted, kunde ikke tilbagevise denne uventede Hjælp. Af den Maade, hvorpaa Consuelo havde spillet Ismene, kunde han nok see, at hun udmærket kunde give Verenice, og trods den Uvillie, han havde baade mod hende og Porpora, maatte i dette Dieblik ethvert andet Hensyn vige for dette ene, at hun kunde vægre sig for at overtage Rollen.

Og virkelig satte hun sig alvorligt derimod, og idet hun hjerteligt trykkede Corillas Hænder, bad hun hende sagte og indstændig ikke at bringe et Offer, som hun for sin Person slet ikke satte Pris paa. Corilla var dog urokelig i sin Beslutning. Signora Tesi, der blev forstrækket over denne alvorlige Concurrence, der truede hende fra en ny Kant, havde den største Lyst til at prøve sin Stemme og overtage sin Rolle, selv om det skulde blive hendes Død, thi hun var alvorlig syg, men hun turde det ikke. Ved Hoftheatret var det ikke tilladt at have disse Capricer, som vor Tids godmodige Souverain, det skikkelige Publicum, nu finder sig saa godt i. Hoffet ventede ved denne Fremstilling af Verenices Rolle noget Nyt: det var offentligt annonceret, og Keiserinden gjorde Regning derpaa.

"Bestem Dig!" sagde Caffarelli til Porporina; "det er det eneste kloge Skridt, Corilla har gjort i sit Liv, og det maa man føre sig til Nytte."

"Men jeg kan ikke Rollen, jeg har ikke indstuderet den," svarede Consuelo. "Hvorledes skal jeg kunne den udenad til i Morgen?"

"Du har hørt den, altsaa kan Du den, og Du synger den i Morgen," sagde Porpora med en Tordenstemme.

„Fremad, og intet Stæberi! Lad denne Snak faae en Ende, thi vi har allerede spildt en heel Time med at snakke. Herr Directeur, giv Signal til Orkestret, og Du, Berenice, træd an! Ikke Partiet i Haanden, bort med Noderne! Naar man har været med paa tre Prøver, maa man kunne alle Rollerne udenad. Jeg siger Dig at Du kan din Rolle.

•No, tutto, o Berenice,

Tu non apri il tuo cuor,»

sang Corilla, der nu igjen var Ismene. „Nu,“ tænkte hun, idet hun maalte Consuelos Stolthed efter sin egen, „nu vil Alt, hvad hun veed om mine Eventyr, forekomme hende ringe.“

Consuelo, hvis vidunderlige Hukommelse og hurtige Opfattelse Porpora kjendte fra Grunden, sang virkelig Partiet, Musik og Text, uden mindste Anstød.

Signora Tesi var i den Grad ude af sig selv over hendes Spil og hendes Sang, at hun folte sig langt slygere og strax efter den første Akt lod sig bære hjem.

Næste Dag maatte Consuelo indtil Klokken fem om Aftenen have sit Costume islaad, ordne sine Cadencer og gjennemgaae hele Rollen med Opmærksomhed. Hun havde ogsaa en saa fuldstændig succès, at Keiserinden sagde, da hun gik bort:

„Det er en beundringsværdig ung Pige. Jeg maa absolut have hende gift, og jeg skal alvorligt tænke derpaa.“

Strax den følgende Dag beghyndte Prøverne paa Zenobia af Metastasio, Musiken af Predieri.

Corilla fordrede atter, at Hovedrollen skulde overlades til Consuelo. Denne gang sang Fru Holzbauer det andet

Parti, og da hun var mere musikalisk end Corilla, blev denne Opera langt bedre indstuderet end den forrige.

Metastasio saae med Henrykkelse, at hans Muse, der under Krigsaarene havde været forsømt og forglemt, igjen kom i Gunst ved Hoffet og gjorde Furore i Wien. Han tænkte næsten slet ikke mere paa sin Sygelighed, og, ansporet af Keiserindens Belvillie og sin Embedspligt til at skrive nye lyriske Dramer, forberedte han sig ved at læse græske Tragikere og latinske Classikere til at skrive et af sine Mesterstykker, hvilke Italienerne i Wien og Tydsterne i Italien sætte over Corneilles, Racines, Shakspears og Calderons, eller for at sige det reentud uden Dmsvøb og uden falsk Undseelse, over Alt i Verden.

Vi ville ikke midt i denne Historie, der allerede er bleven lang nok, misbruge Læserens Taalmodighed ved at meddele ham vor Mening om Metastasios Geni; vi ville blot gjentage, hvad Consuelo en Dag hvistede Beppo i Dret:

„De begriber ikke, hvad det er mig for en Pine at spille disse Roller, som de kalde ophøiede og tragiske. Det er sandt, at Ordene ere velstillede og flyde i Sangen let over Læben; men naar man tænker paa den Person, som siger dem, saa har man ondt ved at bevare sin Alvor og blive i Stemningen. Hvilken Misbrug er det dog ikke at tilstuds Doldtiden efter Nutidens Moder og at anbringe Intriguer, Lidenskaber og moralske Grundsætninger, der maaskee kunde tage sig godt ud i Markgrevinden af Bayreuths eller Prindsessen af Culmbachs Memoirer, men som blive ligefrem flaaue og latterlige i Munden paa en Rhadamist, en Berenice eller en Arsinoe.

„Da jeg paa Slottet Niesenburg begyndte at komme mig efter min Sygdom, læste Grev Albert ofte for mig,

for at jeg skulde falde i Søvn, men jeg sov ikke og lyttede spændt til hvad han læste. Det var græske Sörgespil af Sophokles, Aeschylos eller Euripides, og han læste dem paa Spansk, langsomt og reent uden at standse, skjøndt han kun havde den græske Text for Die. Han besad en saa stor Færdighed i de gamle og nyere Sprog, at man skulde troe, han læste op af en mesterlig Oversættelse. Han lod det, som han sagde, være sig magtpaaliggende at oversætte med en saadan Trofskab, at jeg havde Leilighed til at opfatte Grækernes Aand i dens hele Simpelhed.

„O min Gud, hvilken Storhed, hvilke Billeder, hvilken Poesi og hvilket Maadehold! Hvilke kæmpemæssige Stikfælsler, hvilke stærke og rene Charakterer og hvilke kraftige Situationer! Hvor sande og dybe vare ikke de frygtelige Malerier, som han førte mig for Die!

„Da jeg endnu var svag, og min Phantasi endnu led af den heftige Ophidselse, som min Sygdom havde forarsaget, var jeg saa rystet af det, jeg hørte, at jeg indbildte mig afvejlende at være Antigone, Klytemnestra, Medea og Elektra, og at jeg selv spillede med i disse blodige og jammerfulde Dramaer, ikke bag Lamperækken i et Theater, men i gruelige Orkener, ved Kanden af gahbende Afgrunde, eller under Søilerne i antike Forhaller, eller ved Arneilden, hvor man, idet man begræd de Døde forenede sig imod de Levende. Jeg hørte de klagende Chor af Trojanerinderne og de fangne Dardaner. Cumeniderne omsnoede mig dansende med vidunderlige Rhythmer og dæmoniiske Melodier.

„Jeg kan ikke tænke derpaa, uden at jeg paany ved Erindringen gennemrisles af Gysen og Hentykkelse. Aldrig vil jeg paa Theatret, under Birkeliggjørelsen af mine Drømme, gribes af den mægtige Begeistring, der dengang

gjennemstrømmede mit Hjerte og flammede i min Hjerne. For første Gang følte jeg mig da som tragisk Kunstnerinde og havde Forbilleder i mig, hvortil endnu ingen Kunstner havde leveret mig Monster. Da begreb jeg, hvad den dramatiske Kunst, hvad den tragiske Virkning og hvad Theatrets Poesi er, og alt som Albert læste, skabte jeg mig selv den Sang, hvori jeg vilde indklæde alt dette, og troede selv at udtale Alt, hvad jeg hørte. Undertiden greb jeg mig i at sætte netop den Mine op, eller stille mig i den Positur, der egnede sig for den Person, som netop talte, og det hændte ofte ham selv, at han forfærdet holdt inde med Læsningen, idet han troede at see Andromache eller Ariadne for sig.

„Tro mig, jeg har under disse Forelæsninger lært og anet mere i en Maaned, end det havde været mig muligt i hele mit Liv, hvis jeg havde havt den Forpligtelse hver Dag at skulle læse Herr Metastasio's Dramaer. Og havde ikke Componisten formaaet at lægge i Musiken den Følelse og den Sandhed, som Texten netop manglede, saa troer jeg, at jeg var omkommen af Modbydelighed, naar jeg som Storhertuginde Zenobia skulde underholde mig med Landgrevinde Eglea, eller maatte høre paa Feltmarskal Rhadamistes Strid med Pandurofficeren Zopirus.

„Ak, alt det er falsk, grundfalsk, min gode Beppo, falsk som Caffarellis blonde Paryk, naar han spiller Tiridates, falsk som den armeniske Hyrdinde, Fru Holzbauers Negligée à la Pompadour, som Prinds Demetrius's Lægge og som denne Decoration her, der ligesaa lidt ligner Asien, som Abbé Metastasio ligner den gamle Homer.“

„Hvad De siger der,“ svarede Hayden, „forklarer mig, hvorfor jeg, om jeg end indseer Nødvendigheden af at der skrives Operaer for Theatret (hvis jeg nemlig kunde bringe det

saavidt), dog føler mig mere begejstret og rigere paa Forhaabninger ved Tanken om at componere Dratorier. Der, hvor Sceneriets barnagtige Teg ikke bestandig forstyrrer den sande Følelse, i et saadant Tonemaleri, hvor Alt er Musik, hvor Sjælen taler til Sjælen gennem Diet og gennem Dret, forekommer det mig, at Componisten kan udsolde alle sine Aabenbaringer og hense til Tilhørernes Indbildningskraft i virkelig ophøiede Regioner."

Forbybede i denne Samtale gif Joseph og Consuelo og ventede paa, at Alle skulde samles til Provens Begyndelse; de spadserede langs med et Bagteppe, der paa denne Aften skulde forestille Floden Araxes, og som i Scenens Halvlys ikke var Andet end en uhyre Indigostribe, der strakte sig hen imellem store offergule Pletter, som skulde forestille Toppen af Kaukasus.

Som bekjendt hænge Bagtepperne eller Prospekterne der skulde bruges ved Forestillingerne, bag ved hinanden, saa at ved Forvandlinger kun det, der er foran, behøver „at opgaae“. I de Mellemrum, der skille det Ene fra det Andet, gaae Skuespillerne op og ned imellem Forestillingerne, sove Statisterne eller ligge de paa Gulvet og overdryppes af Olie fra de slet passede Lamper. Om Dagen gaae Skuespillerne op og ned i disse snevre Gyder og læse over paa deres Roller eller tale om deres Anliggender, eller belure smaa Fortroligheder, eller opdage hemmelige Complotter, der smeddes af andre Spadserende i Nærheden bag en Havbugt eller paa en offentlig Plads. Lykkeligviis stod Metastasio ikke paa den modsatte Side af Araxes Flodbred, da Consuelo udgjød sine Kunstnersorger for Hæd. Proven begyndte. Det var den anden paa Zenobia, og den gif saa godt, at Musikerne i Orkestret,

som Skik og Brug er, applauderede med deres Violinbuer paa Instrumenterne.

Bredieris Composition var allerkjæreste, og Porpora dirigerede den med større Forkjærlighed end Hasses. Tiridates var en af Caffarellis Glandsroller, og denne spurgte kun lidt om, hvorvidt det var passende for ham som en parthist Kriger at kurre som en Seladon og snakke forelsket som en Elitander.

Om ogsaa Consuelos Rolle var falsk og opskruet for en Heltinde fra Oldtiden, havde hun dog en kvindelig Charakter at fremstille, der var smukt tegnet. Hendes Rolle havde endogsaa Noget, der nærmede sig til den Sjælstilstand, hvori hun havde befundet sig for Alberts og Anzoletos Skyld, og idet hun fuldstændig satte sig ud over Localfarven, som man i vore Dage vilde kalde den, for blot at udtrykke mennekelige Følelser, følte hun, at hun var ophøiet i denne Arie, hvis Tanke saa ofte havde løst hendes Bryst:

Voi leggete in ogni core,
 Voi sapete, giusti Dei,
 Se non puri i miei voti,
 Se innocento è la pietà*).

I dette Dieblif gjennemtrængtes hun ogsaa selv af Bevidstheden om, at hun havde sunget med en sand Følelse, og at hun havde vel fortjent sin Triumf. Caffarelli, der denne Gang ikke generedes af Signora Tesis Nærværelse i sin oprigtige Beundring, behøvede ikke at bekræfte

*)

Al I læse i mit Hjerte,
 Og I veed det, høie Guder,
 Er ei rene mine Duster,
 Er uskyldig ei min Tanke?

for hende, hvad hun allerede følte, at hun med denne Sang vilde under alle Omstændigheder og paa ethvertsmøst Publicum gjøre et uimodstaaeligt Indtryk.

Hun følte sig ligesom forsonet med sin Rolle, med Operaen, med sig selv, med sine Kammerater og med eet Ord, med Theatret, og uagtet alle de Forbandelser, hun for en Time siden havde udstødt imod det, kunde hun ikke forhindre, at en Glædesgysser gennemstrømmede hele hendes Væsen, en Følelse, hvorom kun den, der er Kunstner, kan begribe, hvor rig den er, og hvorledes den formaaer at erstatte i et Dieblit mange Aars Arbeide og holde skadesløs for mangfoldige Lidelser og Skuffelser.

36.

Haydn havde faaet Tilladelse til at opholde sig i Coulisjerne, naar Consuelo sang. I et Par Dage havde han bemærket, at Porpora, der i Begyndelsen kun nødig vilde tilstede ham Afgang paa Theatret, nu var usædvanlig venlig imod ham, ja endogsaa indbød ham til at gaae derhen, uden at han bad derom.

Der var nemlig foregaaet et Omslag i Professorens Sjæl. Maria Theresia var i en Samtale med Gesandten fra Benedig kommen ind paa sin fixe Idee at stifte Ægtefæber eller, som Consuelo kaldte det, paa sin Matrimoniomani. Hun havde sagt til ham, at hun gjerne saae, at denne udmærkede Sangerinde bosatte sig i Wien og giftede sig med den unge Musiker, der var en Elev af hendes Lærer. Hun havde selv hos Gesandten indhentet Oplysninger om Haydn, og da Signor Corner havde sagt en heel Deel godt om ham og forsikret Hendes Majestæt, at den unge

Mand lovede noget ganske Overordentligt som Musiker, ligesom han ogsaa var en god Katholik, saa havde Hendes Majestæt opfordret ham til at bringe dette Giftermaal istand og lovet, at hun vilde sikke den unge Mand et anstændigt Udkomme.

Derover var Herr Corner særdeles tilfreds, thi han holdt meget af Joseph og gav ham allerede en maanedlig Gage af to og halvsjerdstindstyre Francs, for at han med større Frihed kunde dyrke sine Studier.

Han havde meddeelt Porpora Keiserindens Plan og anbefalet den paa det varmeste, og denne, der endnu bestandig frygtede for, at Consuelo kunde blive ved sit Forsæt, at trække sig tilbage fra Theatret og gifte sig med en Adelsmand, havde efter megen Bægning — thi det havde været ham kjærest, om hans Elev hverken vilde indlade sig paa Kjærlighed eller Giftermaal — dog tilsidst ladet sig overtale.

For at slaae Hovedet paa Sommet havde Gesandten besluttet at lade Porpora see nogle af Haydns nyeste Compositioner og at betro ham, at den tidligere omtalte Serenade for tre Instrumenter, hvormed han havde været saa særdeles tilfreds, var af Beppos eget Fabrik.

Porpora maatte indrømme, at den unge Mand havde et ualmindeligt Talent, at han med sine Raad kunde hjælpe til at lede det i det rigtige Spor, og endelig at det slet ikke var saa galt for en Sangerinde at gifte sig med en Componist, men at en saadan Forbindelse endogsaa kunde vise sig yderst fordeelagtig. Parrets store Ungdom og Fattigdom vilde gjøre dem det til en Nødvendighed at arbejde slittigt, og Consuelo vilde paa den Maade bestandig være knyttet til Theatret.

Porpora gav endelig efter. Han havde ligesaa lidt

som Consuelo hørt Noget fra Riesenburg, og denne Taus-
hed lod ham befrygte, at den egensindige unge Greve kunde
modsatte sig hans Hensigter.

„Kunde jeg faae Consuelo om ikke gift, saa dog for-
lovet med en Anden,“ tænkte han, „saa vilde jeg fra den
Side ikke have meer at frygte.“

Banffetigheden bestod i at formaae Consuelo til at
fatte den samme Beslutning. At forlange det af hende
vilde kun være at opfordre hende til at gjøre Modstand.
Som sin Neapolitaner sagde han til sig selv, at man
maatte overlade det til Omstændighedernes Magt at frem-
bringe en umærkelig Forvandling i den unge Piges Sind.
Hun havde meget Venkskab for Beppo, og skjøndt denne i
sit Hjerte havde betvunget sin Kjærlighed, nærrede han dog
en saadan Iver, Beundring og Hengivenhed for Consuelo,
at Porpora nok kunde falde paa at troe, at han var dø-
delig forelsket i hende.

Han meente, at naar man lod ham al mulig Frihed
til at omgaaes med Consuelo, saa vilde han nok beseire
hende tilsidst, og naar man da paa rette Tid og Sted
meddeelte ham Keiserindens Hensigter, vilde det anspore
ham endnu mere til at gjøre sig Umage for at vinde hendes
Hjerte. Nok sagt, Porpora hørte pludselig op med at be-
handle Joseph slet. Han lod de unge Mennecker faae ri-
gelig Leilighed til at udtale sig for hinanden og smigrede
sig med, at han paa den Maade hurtigere vilde komme
til Maalet, end om han aabenlyst indblandede sig i deres
Forhold.

Men ved at være altfor sikker paa et gunstigt Ud-
fald begif Porpora en stor Feil. Han gav Consuelos
Rygte til Pris for Folkesnak, thi man behøvede kun to
Gange efter hinanden at see ham staae ved Siden af Con-

suelo, saa betragtede alle Skuespillerne det som en afgjort Sag, at hun stod i et Kjærlighedsforhold til den unge Mand, og den stakkels Consuelo, der ikke anede det Mindste, tænkte slet ikke paa at forudsæe eller at afvende Faren. Virkelig vare ogsaa alle Dine paa Lur og alle Tunger i fuld Gang efter Proven paa Zenobia. Fra enhver Conlisse og ethvert Bagteppe hørte man af Skuespillere, Chorister og Theatrets Embedsmænd kun ondskabsfulde og spottende Bemærkninger om dette Forhold, medens Consuelo, beffjæstiget med sin Rolle, saae, hørte og anede Intet. Joseph, der med hele sin Sjæl fordybede sig i Operaen, hørte vel nu og da et henkastet Ord, men han forstod dem ikke, saa langt var han fra at smigre sig længer med tomme Forhaabninger. Naar han i Forbigaaende hørte en tvetydig Bemærkning eller opfangede en Bittighed, vendte han sig om og saae efter hvem den kunde være møntet paa; men da al denne Snak var ham fuldkommen ligegyldig, sank han strax efter igjen hen i sine Drømmerier.

Undertiden gav man imellem Operaens enkelte Akter et komisk Intermezzo, og man holdt netop Prøve paa L'impresario delle Canarie, en Række smaa, muntre og komiske Scener af Metastasio. Corilla spillede deri en herskesyg og lunefuld Primadonna med uforlignelig Sandhed, og det Bisald, hun høstede i denne Spøg, trøstede hende fuldstændig over det Offer, hun havde bragt, da hun afgav Zenobia.

Medens den sidste Deel af Intermezzoet blev prøvet, gik Consuelo, der skulde ind igjen i den tredje Akt, og spadserede frem og tilbage bag det forreste Bagteppe. Hun gik fordybet i Tanker, da Joseph kom hen til hende og bragte hende hendes Biste, som hun havde ladet ligge inde paa Scenen. Hun takkede ham venligt, og deres gjen-

sidige Sympathi, som Englene i Himlen ikke behøvede at skamme sig over, havde Skjæbuen besluttet at betjene sig af til deres Ulykke. De gik og samtalede om Forestillingen, og Joseph lod hende høre med et Smil, at hun ikke længer syntes at være saa utilfreds som tidligere med den berømte Metastasio's Dramaer.

„Saa De finder, at jeg har sunget godt?“

„Ja, seer De ikke, hvor røde mine Dine er?“

„Jo! De har altsaa grædt! Saa meget desto bedre! det glæder mig at see, at jeg kan bringe Dem til at græde.“

„Som om det var første Gang! Naar De sang paa vor ensomme Vandring i Boehmerwald, saae De mig ogsaa græde, og De græd selv med henreven af Deres Sangs Skjønhed. Men nu gaaer det anderledes. De smiler af Lyksalighed, De skjælver af Stolthed, naar De seer de Taarer, som De fremkalder. Det er et Tegn paa, at De nu er Primadonna i Ordets fuldeste Betydning.“

„Siig ikke det, min Ven, jeg kommer aldrig til at ligne hende,“ svarede hun og hentydede til Corilla, der sang paa den anden Side af Teppet.

„Tag mig det ikke ilde op,“ svarede Joseph, „men jeg vilde blot sige, at Begeistringens Gud har besejret Dem. Deres kolde Fornuft, Deres philosophiske Streng-
hed og Erindringen om Riesenburg kæmpe forgjedes mod den pythonske Aand. Nu, da den fylder Deres Bryst, bryder den alle Skranker og træder seirende frem. Tilstaa det kun, at De kvæles af Lyksalighed. Jeg føler Deres Arm skjælvende i min, Deres Ansigt blusser, og jeg har aldrig før seet Dem med et saa slammende Blik. Nei, De var ikke mere begejstret, da Grev Albert læste for Dem de græste Tragedier.“

„O hvor De bedrover mig!“ raabte Consuelo pludselig og blev ganske bleg, idet hun trak sin Arm til sig. „Hvorfor nævner De her dette Navn? det er et heiligt Navn, som ikke maa høres fra dette Sted!“

„Tor jeg sige Dem et Ord, Consuelo?“ begyndte Haydn igjen efter en lille Pause. „De vil aldrig kunne beslutte Dem til at gifte Dem med denne Mand.“

„Ti! ti! jeg har lovet det.“

„Belan! hvis De holder Deres Løfte, vil De aldrig blive lykkelig med ham. Hvor vil De nu kunne forlade Theatret og opgive Kunstnerlivet? De har jo nu netop smagt en Lyksalighed, hvis Grindring vil forbitte Dem hele Deres tilkommende Liv.“

„De gjør mig bange, Beppo; hvorfor siger De mig saadanne Ting i Dag?“

„Hvorfor? jeg veed det ikke — det slap mig uvilkaarligt ud af Munden; maassée var det, fordi jeg i dette Dieblik selv føler Geniet vaagne hos mig.“

„Tro mig, istedenfor den Lyksalighed og Stolthed, som De taler om, føler jeg kun en brændende og fortærende Smerte. Jeg kunde have Lyst til at lee og græde paa eengang.“

„Ja, De lider, og De maa lide, det veed jeg. I det Dieblik, De føler Dem mægtigst og størst, trænger der sig den mørke Tanke frem og forvandler Deres Blod til Is.“

„Ja, saaledes er det. Hvad kan det dog være?“

„Det kommer af, at De er Kunstnerinde, og at De har paalagt Dem selv den affhyelige og vanvittige Pligt, som De hverken kan forsvare for Gud eller Dem selv, at frasige Dem Kunsten.“

„Igaar forekom det mig ikke saaledes, men i Dag

sidige Sympathi, som Englene i Himlen ikke behøvede at skamme sig over, havde Skjæbuen besluttet at betjene sig af til deres Ulykke. De gik og samtalede om Forestillingen, og Joseph lod hende høre med et Smil, at hun ikke længer syntes at være saa utilfreds som tidligere med den berømte Metastasio's Dramaer.

„Saa De finder, at jeg har sunget godt?“

„Ja, seer De ikke, hvor røde mine Dine er?“

„Jo! De har altsaa grædt! Saa meget desto bedre! det glæder mig at see, at jeg kan bringe Dem til at græde.“

„Som om det var første Gang! Naar De sang paa vor ensomme Vandring i Boehmerwald, saae De mig ogsaa græde, og De græd selv med henreven af Deres Sangs Skjønhed. Men nu gaaer det anderledes. De smiler af Lyksalighed, De skjælder af Stoltthed, naar De seer de Taarer, som De fremkalder. Det er et Tegn paa, at De nu er Primadonna i Orkets suldeste Betydning.“

„Siig ikke det, min Ven, jeg kommer aldrig til at ligne hende,“ svarede hun og hentydede til Corilla, der sang paa den anden Side af Teppet.

„Tag mig det ikke ilde op,“ svarede Joseph, „men jeg vilde blot sige, at Begeistringens Gud har besejret Dem. Deres kolde Fornuft, Deres philosophiske Streng-
hed og Erindringen om Kiesenburg kæmpe forgjæves mod den pythonske Aand. Nu, da den fylder Deres Bryst, bryder den alle Stranker og træder seirende frem. Tilstaa det kun, at De tvæles af Lyksalighed. Jeg føler Deres Arm skjælvende i min, Deres Ansigt blusser, og jeg har aldrig før seet Dem med et saa slammende Blik. Nei, De var ikke mere begejstret, da Grev Albert læste for Dem de græste Tragedier.“

Gud os med den Daarskab, at vi selv maae troe paa det og tage det for ramme Alvor, hvorved vi kun tilsigte at skuffe Andre. Nei! Mennesket kan ikke ustraffet drive Spil med alle Lidensfaber, med alle det virkelige Livs Følelser. Gud vil, at vi skulle bevare var Sjæl stærk og ufordærvet for sande Følelser og for gode Handlinger, og naar vi vende op og ned paa hans Hensigter, saa straffer han os ved at omtaage vor Fornuft."

"Ja Gud! Gud vil det! deri ligger Hemmeligheden, Consuelo, thi hvem kan udgrunde de Hensigter, som Gud har med os. Bilde han vel fra Buggen af indplante os denne Drift, denne kunstneriske Trang, som vi aldrig kunne undertrykke, hvis han forcastede den Brug, som vi ere kaldede til at gjøre deraf? hvorfor har jeg lige fra Barndommen af aldrig fundet Behag i mine Kammeraters Lege? hvorfor har jeg, siden jeg blev overladt til mig selv, studeret Musik med en Lyst, som Intet kunde røve mig, og med en Anstrengelse, der vilde have dræbt ethvert andet Barn paa min Alder? Hvilen trættede mig, Arbeidet gav mig Liv og Kraft. Saaledes gif det jo ogsaa Dem Consuelo, thi De har jo hundrede Gange sagt mig det, og naar den Ene af os fortalte den Anden sin Historie, saa troede Enhver at høre sin egen. Nei, Guds Haand viser sig i Alt, og enhver Kraft, enhver Tilbøielighed er hans Bærk, selv om vi ikke forstaae Hensigten dermed. De er født til Kunstnerinde, derfor maa De være Kunstnerinde, og den, der vil forhindre Dem i at være det, giver Dem Døden, eller et Liv, der er værre end Døden."

"Al, Beppo!" raabte Consuelo rystet; "hvis De i Sandhed var min Ven, saa veed jeg nok, hvad De skulde gjøre."

„Hvad da, kjære Consuelo? tilhører mit Liv da ikke Dem“?

„De skulde dræbe mig i Morgen og det i det Dieblig Teppet falder, og naar jeg begejstret har følt mig som en sand Kunstnerinde.“

„Nei,“ sagde Haydn med en Blanding af Alvor og Spøg, „saa vilde jeg hellere dræbe Deres Grev Albert eller mig selv.“

I dette Dieblig lod Consuelo sit Blik streife henover den mørke Coulisje, der aabnede sig imellem de to Bagtepper. Pludselig saae hun en mørk Skikkelse derhenne, der stod stille, og det forekom hende, at denne Skikkelse vinkede af hende.

„Er det Porpora?“ spurgte hun Joseph.

„Nei,“ svarede han, „men det er vel sagtens Nogen, der vil underrette Dem om, at Prøven paa tredie Akt nu skal begynde.“

Consuelo skyndte sig henimod den Skikkelse, hvis Ansigtstræk hun ikke kunde skjelne. Hun var kun saa Skridt fra den og vilde lige tiltale den, da den pludselig sprang tilside og ilede henimod Scenens Baggrund.

„Det er En, der seer mig ud, som han vil udspionere os,“ sagde Joseph.

„Og som nu synes at flygte,“ tilføiede Consuelo, overrasket af den Hurtighed, hvormed han søgte at unddrage sig deres Blik; „jeg veed ikke, hvorfor han indgjød mig en usforklarlig Frygt.“

Hun traadte ind paa Scenen, prøvede sin sidste Akt og blev henimod dens Slutning greben af den samme Begejstring, som allerede tidligere havde revet hende med.

Da hun i Halvmørket søgte efter sin Kaabe for at gaae bort, blev hun pludselig omstraalet af en blændende

Klarhed. Man havde over hendes Hoved aabnet en Luge, og den nedgaaende Sols skraae Straaler faldt hen over hendes Skikkelse. Contrasten mellem det pludselig udstraalende Lys og de omgivende Gjenstandes Mørke blændede i det første Dieblik hendes Syn. Hun gik nogle Skridt frem og famlede for sig, da hun pludselig saae ved Siden af sig den samme Skikkelse i den sorte Kappe, som allerede før havde skræmmet hende i Coulisjen. Hun kunde ikke tydelig see den, og dog troede hun at gjenkjende Personen. Hun udsødte et Skrig og styrkede henimod ham, men han var allerede forsvunden, og forgjæves søgte hun med Dinene efter ham.

„Hvad fattes Dem?“ spurgte Joseph, der rakte hende Raaben; „har De stødt Dem paa en Coulisje?“

„Nei,“ svarede hun, „men jeg har seet Grev Albert.“

„Grev Albert her? er De ogsaa vis derpaa? er det muligt?“

„Det er baade muligt og vist,“ sagde Consuelo og drog ham med.

Hun løb ind i alle Coulisjerne og søgte bag alle Tæpperne og i enhver Krog. Joseph hjalp hende trolig, skjøndt han var overbevist om, at hun bedrog sig.

Porpora kaldte utaalmodigt paa hende, fordi han vilde hjem. Consuelo fandt Ingen, der blot havde et Træf tilfælles med Albert, men da hun blev nødt til at gaae bort med sin Lærer og fik Veilighed til at mønstre alle de Personer, der havde været i Theatret, saae hun flere Personer gaae forbi sig, der bare samme Slags Kapper som den, der nylig havde fyldt hende med Overraskelse.

„Det er ligemeget,“ hvistfede hun til Joseph, der gjorde

hende opmærksom paa denne Omstændighed, „jeg har seet ham, han var der!“

„Det har kun været et Sandsebedrag, en Skuffelse af Deres Phantasi,“ svarede Joseph. „Harde det virkelig været Grev Albert, saa havde han tiltalt Dem og var ikke, som De siger, flygtet, hver Gang De nærmede Dem.“

„Jeg vil ikke just sige, at han legemlig har været tilstede; men jeg har seet ham, og jeg troer nu selv, at det kun har været et Syn, der varsler mig, at der er tilstødt ham en Ulykke. Hvorfor kan jeg dog ikke tage herfra paa Diebliffet? Jeg veed for vist, at han er i Fare, at han kalder paa mig og venter mig.“

„Jeg mærker, at han foruden andre flette Tjenester ogsaa har gjort Dem den, at han har smittet Dem med sin Galskab. Det er Sangen, der har bragt Dem i en exalteret Stemning. Kom dog til Dem selv og vær overbeviist om, at hvis Grev Albert er her i Wien, saa vil han inden Aften ile til Dem.“

Dette Haab gav Consuelo Mod. Baade hun og Beppo fordoblede deres Skridt, saa at den gamle Porpora var tvungen til at blive tilbage; men Consuelo tænkte ligesaa lidt paa Joseph som paa sin Lærer. Hun kom forpustet hjem, løb op paa sit Værelse, men fandt Ingen.

Joseph forhørte sig, om der havde været Nogen og spurgte efter hende, medens de vare borte; men der havde Ingen været, og der kom Ingen.

Consuelo ventede hele Dagen forgjeves. Hele Eftermiddagen og langt ud paa Aftenen sad hun i sit Bindue og stirrede ud paa Gaden, idet hun bestandig troede at see Nogen nærme sig Huset; men denne Nogen gik altid forbi, og Alt tabte sig i Mørket.

Overbeviist om at det Hele var et Drømmebillede gif Consuelo endelig til Sengs, og da hun den næste Morgen fandt, at Indtrykket havde tabt sig, tilstod hun for Joseph, at hun egentlig slet ikke havde kunnet ffjelne Mandens Træk. Figuren, Snittet paa Kappen, en bleg Ansigtssfarve, noget Sort paa Underansigtet, der baade kunde være et Skjæg og Skyggen af en Hat, alle disse ubestemte Ligheder havde hendes Phantasi grebet raff, og det havde været nok til at overbevise hende om, at det var Albert, hun saae for sig.

„Hvis en saadan Mand, som De tidt har ffildret mig Greven, havde været paa Theatret,“ sagde Joseph, „saa krydsede der saa mange Menneffer hinanden, at hans eien- dommelige Dre havde givet Anledning til Bemærkninger. Jeg har desuden indhentet Oplysninger overalt, endogsaa hos Portnerne, der ikke indlade Nogen, som de ikke kjende, eller som ikke kan forevise Afgangskort, og ingen af dem Alle har seet nogen paafaldende Fremmed i Thea- tret.“

„Ja, saa var det vistnok en Skuffelse. Jeg var op- hidset, ude af mig selv og tænkte paa Albert; da stod der en Skuffelse for mig, der for min Phantasi strax blev til Albert. Mit Hoved maa være blevet meget svagt, og vist er det, at mit Hjerte kom i den heftigste Bevægelse.“

„Tænk ikke mere derpaa,“ sagde Joseph, „og plag Dem ikke med Indbildninger. Gaa Deres Rolle igjen- nem og tænk paa i Aften.“

37.

Ud paa Dagen saae Consuelo fra sit Vindue en forunderlig Trop komme forbi og drage hen til en stor aaben Plads. Det var lutter kraftige, bredskuldrede, solbrændte Folk med lange Snurbarter, nøgne Been og ombundne Halvstøvler ligesom den antike Cothurne, med spidse Huer paa Hovederne, fire Pistoler i Beltet, nøgne Arme og Hals, lange albanesiske Karabiner i Hænderne og store røde Kapper om Skuldrene.

„Er det et Mafseoptog?“ spurgte Consuelo den værdige Canonicus, der var i Besøg hos hende; „vi ere dog ikke i Carnevalstiden, saavidt jeg veed.“

„See rigtig paa disse Folk,“ svarede den Geistlige, „thi vi ville ikke saasnart saae dem at see igjen, hvis det behager Gud at lade Maria Theresia blive paa Tronen. Vil De blot see, med hvilken Nysgjerrighed Folk betragte dem, og tillige med hvilken Afsky og Frygt! Wien saae disse Folk ile sig til Hjælp, da det var i Nød og Ulykke, og modtog dem dengang med Glæde; men nu skammer det sig ved at talke dette Pak for sin Nedning.“

„Er det hine Pandurer, hine Umennesker, om hvem man i Boehmen har fortalt mig saameget?“ spurgte Consuelo.

„Ja, dem er det,“ svarede han; „det er Levninger af hine Horder af kroatiske Livegne og Banditter, hvoraf den berhyggede Frants von Trend, et Søssendebarn til Deres Ven Baron Frederik Trend, med utrolig Driftighed og Dygtighed har dannet regulære Tropper i Keiserindens Tjeneste. Seer De, der er han selv, denne frygtelige Krigshelt, denne Trend med den forbrændte Mund, som Soldaterne kalde denne frygtelige Partigænger, den mest

forflagne, den mest uforfærdebe og uundværlige af alle dem, som vi i de afvigte sørgelige Krigsjaar havde Brug for, utvivlsomt den største Pralhals og den største Mordbrænder i dette Aarhundrede, men tillige den tappreste, dristigste, mest foretagende og dumdristigste Bovehals i den nyere Tid! Det er ham der, Panduren Trend, med sine fulnne Ulve og sin blodtørstige Stare efter sig."

Frants von Trend var endnu høiere af Væxt end hans preussiske Fætter. Han var næsten sex Fod høi; hans skarlagenrøde Kappe, der fastholdtes i Halsen af en Rubinagraf, aabnedes ved Brystet og lod see en heel Samling af tyrkiske med Edelskene besatte Baaben, for hvilke hans Belte var Arsenalet. Pistoler, Dolke, krumme Sabler, Intet fattedes i at give ham Udseendet af en altid parat Menneffslagter. Som Pynt paa sin Hue havde han en lille Lee med fire skarpe Klinger der hang ned over hans Pande. Synet af ham var skrækkeligt. Explosionen af et Krudtsad havde skamffjændet alle hans Træk og givet hans Ansigt et aldeles djævelsk Udtryk. Man kan ikke see ham uden at gyse, sige alle hin Tids Memoirer.

"Det er altsaa hint Uhyre, hin Fjende af Menneffsheden," sagde Consuelo, idet hun vendte sig bort. "Boehmen vil længe tænke paa, at han drog igjennem det. Stæder plyndredes og opbrændtes, Oldinger og Børn huggedes istykker, Fruentimmer ffjændedes, Landet ødelagdes ved Contributioner, Høsten nedtrampedes, og Hjorderne, som de ikke kunde drive med sig, dræbtes; overalt var der Mord, Brand og Ødelæggelse. Stakkels Boehmen, som bestandig skal vær Balplads for alle Krigens Rædsler og Skueplads for alle blodige Sørgespil!"

"Ja, stakkels Boehmen," tilføiede den Geistlige. "Frants von Trend har der fornøyet alle Rædslerne fra

Johan Biskas Tid. Uovervunden som hin har han Ingen skaanet, og Frygten for hans Navn var saa stor, at hans Fortrop overfaldt Stæder og indtog dem, medens han selv i flere Miles Afstand sloges med Fjenden. Om ham kan man sige ligesom om Attila, at paa det Sted, hans Hestehov har betraadt, voxer der ikke mere Græs. De Overvundne ville forbande ham i flere Generationer."

Frants von Trend forsvandt i det Fjerne, men endnu længe efter saae den Geistlige og Consvuelo hans prægtige, rigt udrustede Heste drage forbi sig, førte af hans kæmpe-mæssige kroatiske Husarer.

"Hvad De der seer er kun en ringe Deel af hans Rigdom," sagde den Geistlige. "Muuldyr og Bogne, belæsedede med Vaaben, Malerier, Edelstene, Guld og Sølvbarrer bedække uophørligt Beiene, der føre til hans Godser i Slavonien. Der opdynger han Skatte, hvormed man kunde indløse tre Konger. Han spiser af Guldkar, som han har frataget Kongen af Preussen i Sorau, ved hvilken Leilighed han nær havde fanget Kongen med. Nogle sige, at han kom et Kvarteer forsilde, Andre paastaae, at han virkelig har havt ham som Fange i sine Hænder og ladet ham dyrt betale for sin Frihed. Taalmodighed! Panduren Trend vil neppe længe nyde Godt af sine Rigdomme. Man siger, at han trues af en Criminalproces, at de frygteligste Beshyldninger svæve over hans Hoved, og at Keiserinden skal være i den høieste Grad opbragt paa ham. Endelig skulle de af Kroaterne, der ikke allerede have taget deres Afsted, stilles ind imellem Linietropperne og behandles paa preussisk. Hvad ham selv angaaer, saa har jeg just ingen god Tro til de Vresbeviisninger og Belønninger, der vente ham ved Hoffet."

„Men disse Pandurer, siger man, have dog frelst Østerrigs Krone.“

„Ganske vist! fra den tyrkiske til den franske Grændse have de sat Alt i Skræk, indtaget de fasteste Pladser og rundet de mest fortvivlede Slag. Bestandig de Forreste til at angribe de fjendtlige Geledder, til at styrte sig imod et Brohoved eller en Bresche, have de afvunget vore største Generaler Beundring og tvunget vore Fjender til at flygte. Franskmændene veg overalt, og den store Frederik, siger man, blegtede for deres Kampstrig som en anden Dødelig. Ingen Flod er saa rivende, ingen Skov saa uigjennemtrængelig, intet Morads saa dybt, ingen Klippe saa steil, ingen Kugleregner saa frygtelig og ingen Flammesvøile saa mægtig, at de hverken ved Dag eller Nat eller i den strengeste Aarstid har ladet sig skræmme deraf. Ja det er vist, at de have været et bedre Værn for Maria Theresias Trone end vore Diplomaters Fissighed og vore Generalers gammeldags Taktik.“

„I det Tilfælde ville deres Forbrydelser nok blive ustraffede.“

„Dvertimod, de ville vistnok blive straffede altfor haardt.“

„Man vil dog ikke stille sig af med Folk, som have gjort Landet saa store Tjenester?“

„Jo om Forladelse,“ sagde den Geistlige Jaturist, „naar man ikke behøver dem længer.“

„Men har man ikke givet dem Tilladelse til alle de Excesser, som de have gjort sig skyldige i mod Fjenden og mod de Allierede?“

„Jo ubetinget — saa længe man trængte til dem.“

„Og nu?“

„Dg nu, da det ikke mere er Tilfældet, bebrejder man dem Alt, hvad man tidligere har tilladt dem.“

„Men Keiserindens Edelmødighed?“

„De have profaneret Kirkerne!“

„Jeg forstaaer Dem, Herr Canonicus, saa er det ude med dem.“

„Tys, saadant Noget siger man ganske sagte!“

„Har De seet Pandurerne?“ raabte Joseph der traadte forpustet ind i Stuen.

„Ja, men ikke med Fornøielse,“ svarede Consuelo.

„Naa, og har De ikke kjendt dem igjen?“

„Det er første Gang jeg seer dem.“

„Vist ikke, Consuelo, De har allerede truffet dem i Boehmerwald.“

„Ikke det jeg veed, Gud være lovet!“

„Har De da glemt Hytten, hvor vi laae paa Halm og pludselig bemærkede ti, tolv Mænd, der laae ved Siden af os?“

Consuelo huffede dette Eventyr og de vilde Rumpaner, som baade hun og Joseph havde anseet for Smuglere.

„Nu vel,“ sagde han til hende, „disse formentlige Smuglere, der ikke lagde Mærke til os, og som ved Daggrø drog bort med deres tunge Pakker, vare Pandurer; det var de samme Vaaben, Ansigter, Skjæg, Rapper, som jeg nylig saae drage forbi mig. Forsynet har, uden at vi vidste af det, frelst os fra den skrækkeligste Fare, der kunde møde os paa vor Reise.“

„Udentviol,“ sagde den Geistlige, „var det Deserteurer, der havde Pommene fulde og søgte at komme over Grændsen for hellere at komme hjem af en Omvei end at forblive paa østerrigsk Grund, hvor de bestandig maatte frygte

for at drages til Reguskab. Tro dog ikke, at de komme uskadte hjem: de bestjæle og myrde hinanden underveis og det er kun de Stærkeste, der vende hjem med deres og deres Kammeraters Bytte."

Timen til Forestillingen nærmede sig og bragte Consuelo til at glemme Trend og hans Pandurer. Hun gik hen til Theatret. Hidtil havde hun ikke haft et eget Paaklædningsværelse, thi Signora Tesi havde laant hende sit. Men i sin Værgelse over, at hun gjorde saamegen Lykke, havde Signoraen denmegang taget Nøglen til sig, og Consuelo var nu i den største Forlegenhed og vidste ikke, hvor hun skulde the hen.

Saadanne smaa Forræderier forekomme hyppigt paa Theatret. De forbitte og forurolige Rivalinden, som man gjerne vil bringe ud af sin Fatning. Hun maa spille Tid for at skaffe sig et Paaklædningsværelse og er bekymret for, at hun ikke skal finde Noget. Klokken bliver mange. Hendes Kammerater sige, idet de gaae forbi: „Er De endnu ikke paaklædt? og det begynder strax!“ Endelig lykkes det hende efter mange Forespørgsler og megen Løben frem og tilbage at faae et Værelse anvist, hvori der ikke er det Mindste af hvad man behøver. Man bestikker Sypigerne, saa at Costumet ikke er færdigt eller sidder kun daarligt. Pyntekouerne ere beskjæftigede hos Andre og komme slet ikke til den, der er udseet til Offer. Der ringes. Regisseuren raaber i Corridoren: Signora e Signori, si va comminciar! (mine Damer og Herrer, der begyndes!) frygtelige Ord, som Debutantinden hører med Dødsangst. Hun er ikke færdig, hun skynder sig, hun river Snørelidserne itu, faaer en Flænge i Ærmerne, tager Raaben forkeert paa og sætter Diademmet saaledes, at det maa falde af Hovedet, saasnart hun gjør et Skridt

fremad paa Scenen. Skjælvende, rasende, med Dinene fulde af Taarer skal hun træde frem med et himmelsk Smil paa Læberne og intonere med en reen, frisk og sikker Stemme, paa samme Tid som Struben er tilsnøret af Skræk.

Bag alle disse Blomsterkroner, der i Triumfsens Dieblit regne ned over Scenen, lurer der tusinde Torne.

Tillykke mødte Consuelo Corilla, der greb hendes Haand og sagde:

„Kom ind paa mit Bærelse. Tesi har villet spille Dig det samme Puds, som hun spillede mig første Gang; men jeg skal hjælpe Dig ud af Forlegenheden, om ikke for Andet, saa for at gjøre Tesi rasende! Det er dog altid en Hævn! Som Du nu er i Skuddet, Porporina, vil Du beseire mig overalt, hvor jeg er saa ulukkelig at træffe sammen med Dig, og Du vil da sagtens glemme den Tjeneste, jeg viser Dig nu, og kun tænke paa, hvad Ondt jeg har tilføiet Dig.“

„Hvad Ondt De har gjort mig, Corilla?“ gjentog Consuelo, idet hun traadte ind i hendes Bærelse, hvor hun strax bag et Skjærnbrædt begyndte sit Toilette, medens Pyntekonerne deelte sig imellem de to Sangerinder, der kunde tale med hinanden paa Venetiansk uden at frygte for at blive forstaaede, „i Sandhed, jeg veed ikke, at De har gjort mig noget Ondt og erindrer det ikke mere.“

„Det bedste Beviis paa, at Du er vred paa mig, er det, at Du siger De til mig, som om Du var en Prindsesse.“

„Nu vel, jeg erindrer virkelig ikke, at Du har gjort mig noget Ondt,“ svarede Consuelo, der bekæmpede sin Utilbøielighed til at indlade sig med hende i Fortrolighed.

„Er det sandt, hvad Du siger,“ svarede hun. „Har Du saa aldeles glemmt Zoto?“

„Jeg havde Net til at glemme ham, og det har jeg gjort,“ svarede Consuelo, idet hun gjorde et brillant Løb, for at prøve sin Stemme.

Corilla svarede af samme Grund med et andet Løb, men brød pludselig af og raabte til Pyntekonen: „for Potter! De snører mig for fast. Troer De, at det er en Nürnbergerdukke, De klæder paa? der er intet Udkomme,“ vedblev hun paa Venetiansk, „med disse Tydsfere. Porporina, lad hende nu ikke hylle Dem ind lige til Dreene som forrige Gang, det er altfor dumt!“

„Hvad det angaaer, min Kjære, saa skeer det efter kejserlig Befaling. Det veed disse Damer, meget godt, og jeg sætter mig ikke op imod saadanne Bagateller.“

„Bagateller! vore Skuldre kalder Du Bagateller!“

„Jeg siger ikke det med Hensyn til Dig, der har de smukkeste Former, som man kan see for sine Dine, men jeg . . .“

„Hylkerffe,“ sagde Corilla suffende, „Du er ti Aar yngre end jeg, og snart ville mine Skuldre kun leve i Erindringen.“

„Du er selv en Hylkerffe,“ svarede Consuelo, hvem den Slags Samtaler var hjertelig imod, og som for at afbryde den, sang et Par Scalaer og gjorde et Par Løb, medens hun rettede paa sin Hovedpynt.

„Hold op!“ raabte pludselig Corilla, der imod sin Villie maatte lytte efter, „Du borer mig tusinde Knive ind i Struben! alle mine Elskere vilde jeg med Fornøielse afstaae Dig — jeg fik nok Andre istedet; men din Stemme og din Methode kan jeg aldrig gjøre Dig stridig. Hold

op, thi det kriller mig i Fingrene, og jeg har den største Lyft til at kvæle Dig."

Consuelo, der nok saae, at Corilla spøjte kun halvt, holdt strax inde; men et Dieblit efter begyndte Corilla igjen:

"Hvorledes var det, Du gjorde det sidste Løb?"

"Vil Du have det? jeg overlader Dig det gjerne," svarede Consuelo og lo med en beundringsværdig Godmodighed. "Vent lidt, saa skal jeg gjøre det for Dig. Anbring det kun i Aften et eller andet Sted i din Kasse — jeg skal nok finde paa et andet."

"Som sagtens bliver endnu smukkere, saa vinder jeg ikke Noget derved."

"Godt, saa gjør jeg slet ingen Løb. Porpora bryder sig desuden ikke om Sligt, og da han er en Hader af Coloraturer, saa saarer jeg dog i Aften en Vebreidelse mindre. See der, der har Du Løbet."

Hun trak en sammenfoldet Strimmel Papir op af Lommen, hvorpaa der var skrevet en Række Noder, og rakte den over Skjærmbæddet til Corilla, der strax gav sig isærd med at indøve Løbet. Consuelo hjalp hende med det, sang det flere Gange for hende, og hun lærte det tilsidst. Samtidig fortsattes Paaklædningen. Før Consuelo endnu havde saaet Kjolen paa, skjød Corilla heftigt Skjærmbæddet tilside, styrtede hen til hende og kyssede hende til Tak for, at hun havde afstaaet Løbet.

Den Følelse, der drev hende til denne stormende Taksigelse, var dog ikke ublandet redelig. Der blandede sig deri en listig Begjerlighed efter at see hendes Medbeilerindes Taille i Corsettet for maassée at opdage en lille Feil, som hun kunde udplappre til Andre; men Consuelo bar slet intet Corset. Hendes ranke Væxt, der var høielig

som et Siv, og hendes rene og ædle Former trængte ikke til nogen kunstig Understøttelse. Hun gennemskuede Corillas Hensigt og smilte.

„Undersøg Du kun mit Legeme,“ tænkte hun; „Du maa ogsaa gjerne see mig ind i Hjertet, og Du vil ikke finde nogen Falskhed derinde.“

„Zingarella,“ sagde Corilla, og hendes Stemme fik uvilkaarlig den forrige bittre Betoning, „Du elsker altsaa ikke mere Anzoletto?“

„Nei, slet ikke mere,“ svarede Consuelo leende.

„Men han har dog elsket Dig høit?“

„Nei, aldeles ikke,“ svarede Consuelo med Bestemthed.“

„Det har han ogsaa sagt til mig!“ raabte Corilla, idet hun fæstede sine klare, blaae og spillende Dine paa hende i Haab om at oprive et gammelt Saar og opdage et Udtryk af Smerte i hendes Ansigt.

Consuelo brød sig kun lidt om den Skarpsynethed, som Andre saa ofte rose sig af; hun besad det rigtige Blik, der er eiendommeligt for alle redelige Charakterer i Særdeleshed i Kampen mod List og Bedrageri. Hun følte Corillas Angreb og modtog det med No. Hun elskede ikke mere Anzoletto, og Egenfjærlighedens Kvaler vare hende fremmede; derfor undte hun Corillas Forsængelighed denne Triumf.

„Han har talt Sandhed,“ svarede hun, „han har aldrig elsket mig.“

„Men Du, Du har altsaa heller aldrig elsket ham?“ sagde hun, mere forbausset over denne Tilstaaelse end tilfredsstillet ved den.

Consuelo følte, at hun ikke maatte blive staaende ved

en halv Aabenhjertighed. Corilla vilde nu engang have en Triumf, og Consuelo maatte skaffe hende denne Glæde.

„Jeg,“ svarede hun derfor, „jeg har elsket ham meget høit.“

„Og det tilstaaer Du uden videre? Du har altsaa slet ingen Selvfølelse?“

„Jeg havde Selvfølelse nok til at curere mig for denne Kjærlighed.“

„Det vil sige, Du havde Philosophi nok til at trøste Dig hos en Anden. Siig mig, Porporina, hos hvem? det kan dog umuligt have været hos denne Hajdu, der ikke eier en Skilling.“

„Det vilde ikke være nogen Grund; men der er Ingen, der har trøstet mig paa den Maade, som Du mener.“

„Ja vist, jeg tænkte nok, at Du vilde svare saaledes! Siig dog ikke saadanne Dumheder, hvormed Du kun gjør Dig latterlig.“

„Jeg taler heller aldrig om Sligt, uden jeg bliver spurgt, og jeg lader mig ikke spørge derom af Enhver. Dig har jeg tilstaaet denne Frihed, Corilla, og Du vil ikke misbruge, hvad jeg har sagt Dig, eftersom Du ikke er min Fjende.“

„Det er kun en Masse!“ raabte Corilla. „Hvor Du kan anstille Dig usfyldig! og saa er Du saa klog, at jeg er lige paa Nippet til at ansee Dig for ligesaa reen, som jeg var, da jeg var tolv Aar gammel, og det er dog umuligt. Hvor Du er fiin, Zingarella! Du kan indbilde Mandsofolkene Alt, hvad Du selv vil.“

„Jeg vil slet ikke indbilde dem Noget, thi jeg vil aldrig tillade dem at interessere sig saa meget for mine

Anliggender, at de kunde falde paa at spørge mig derom."

"Det er ogsaa det klogeste, thi de misbruge bestandig vore Tilstaaelser og have aldrig saasnart fraloffet os dem, førend de ydmyge os med deres Vebreidelser. Jeg seer, at Du forstaaer Dig paa dem. Du gjør ogsaa vel i ikke at ville indghyde dem nogen Lidenskab, saa er Du aldrig udsat for Forlegenheder og Storme; Du har fuld Frihed til at handle og behøver ikke at bedrage Nogen. Naar man gaaer aabent tilværks, finder man altid flest Elskere og gjør hurtigst Lykke. Men dertil behøves mere Mod, end jeg er i Besiddelse af. Sørg blot for, at Du ikke finder Behag i Nogen og bryd Dig ikke om at blive elsket; thi disse Kjærlighedens herlige Sødheder nyder man kun ved Hjælp af Vogn og Bedrageri. — Jeg beundrer Dig virkelig, Zingarella, ja jeg føler mig gjennemtrængt af Hoiagtelse for Dig, naar jeg seer, at Du, der er saa ung, allerede har saaet Bugt med Kjærligheden, thi ikke sandt, det Allerfordærveligste for vor No, for vor Stemme, vor Skjønhed, vor Formue og vor Fremgang er jo dog Kjærligheden. Jeg veed det af Erfaring. Hvis jeg altid havde ladet det blive ved et tomt Galanteri, saa havde jeg ikke lidt saameget, saa havde jeg ikke mistet tyvetusind Zechiner og to Toner i Høiden. Men seer Du, jeg ydmyger mig for Dig, thi jeg er en stakkels Skabning, der er født til Ulykke. Jeg har altid, naar mine Sager var bedst i Gang, begaaet en eller anden Dumhed, der fordærvede det Hele, eller ladet mig henrive til en eller anden forrykt Lidenskab for en stakkels Djævel, og saa god Nat, Lykke! der var en Tid, da jeg kunde have giftet mig med Justiniani, det forsikrer jeg Dig, thi han tilbød mig, men jeg, jeg kunde ikke udstaae ham. Jeg havde dengang min Skjæbne i min

Saaend men saa blev jeg indtaget i denne Anzoleta — og saa var det Hele forbi! Nok sagt, for Fremtiden skal Du raade mig og være min Veninde. Ikke sandt, Du vil nok advare mig imod mine Svagheder og frie mig for at gjøre Galskaber. Seer Du jeg vil, for at begynde med Noget, tilstaae Dig, at jeg i otte Dage har haft en Inclination for en Mand, der er sunket mærkværdigt i Gunst, og som maaskee om kort Tid kan være mig mere farlig end nyttig ved Hoffet; det er en Mand, som nu eier Millioner, men som kan være ruineret i en Haandevending. Jeg vil sige mig løs fra ham, inden han river mig med i Afgrunden . . . o vee! det er Fanden selv, der vil gjøre mig til Vøgner, thi der kommer han, jeg kan høre ham, og jeg føler, at Skinshgen driver mig Blodet op i Ansigtet. Træk Skjærbrædtet tæt sammen, Porporina, og rør Dig ikke af Pletten, thi jeg vil ikke, at han maa see Dig.“

Consuelo skyndte sig at trække Skjærbrædtet for, og hun havde ikke behøvet denne Raamindelse, da hun ikke vilde noget nødigere end sees af Corillas Elffere.

En temmelig klangfuld og reen, men ikke frisk Mandstemme nynnede ude i Corridoren. Han bankede paa, men kun for en Formis Skyld, thi han gif ind uden at vente paa Svar.

„Forfærdelige Metier!“ tænkte Consuelo. „Nei, det Berufende, der er ved Scenen, skal ikke bedaare mig. Der er altfor megen Ahumffhed bag ved Couliisferne.“

Hun holdt sig skjult i en Krog, fuld af Undseelse og Uvillie over at befinde sig i et saadant Selskab, og for første Gang i sit Liv stirrede hun ned i en Afgrund af Fordærvelse, om hvilken hun hidtil ikke havde haft nogen Forestilling.

Medens hun i stadig Frygt for at blive overrasket hurtig gjorde sig færdig med sit Toilette, hørte hun følgende Samtale, der blev ført paa Italiensf:

„Hvad vil De her? jeg har jo sagt Dem, at De ikke maa komme i mit Paaklædningsværelse. Keiserinden har forbudt os under streng Straf at tage imod andre Mandfolk her end vore Kammerater, og selv dem kun i Theateranliggender, og naar det absolut er nødvendigt. Seer De da ikke, hvad for Ubehageligheder De udsætter mig for! Jeg begriber da ikke heller, at Vogetilsynet kan være saa slet.“

„For Folk, der betale godt, gives der intet Tilsyn! Tag derfor bedre imod mig, min Deiligste, eller jeg kommer aldrig igjen meer.“

„De kan ikke gjøre mig nogen større Fornøielse. Gaa nu blot! hvorfor gaaer De ikke?“

„De synes mig at ønske det saa alvorligt, at jeg bliver blot for at gjøre Dem rasende.“

Jeg siger Dem, at jeg lader Regisfeuren kalde for at vise Dem ud.“

„Ja, lad ham blot komme, hvis han er kjed af sit Liv.“

„Men er De da forrykt? jeg siger Dem, at De bringer mig i en fortvivlet Stilling, at Hendes Majestæts Reglement bliver overtraadt, og at De udsætter mig for enten at bortjages eller komme til at betale en stor Mulk.“

„Mulkten forpligter jeg mig til at betale Deres Direktør i Stolleprygl, og hvad det angaaer at jages bort, kan Intet være mig mere ønskeligt. Jeg tager Dem med mig ud paa mine Godser, og der føre vi et lystigt Liv.“

„Jeg skulde tage bort med saadan en brutal Person, som De er, nei aldrig! Kom og lad os følges ad, siden De er saa egenfindig, at De ikke vil lade mig være alene.“

„Alene? virkelig alene? det vil jeg dog undersøge, inden jeg gaaer. Der staaer et Skjærmbædt, som tager altfor megen Plads op. Jeg antager, at jeg viser Dem en Tjeneste, naar jeg giver det et Spark.“

„Lad være, det siger jeg Dem! der er en Dame, som klæder sig paa bag ved det. Vil De dræbe hende, eller gjøre hende Fortræd, De Stratenrøver?“

„En Dame? ja det er en anden Sag! Men jeg vil dog see først, om denne Dame ikke har Kaarde ved Siden.“

Skjærmbædtet begyndte at bevæge sig. Consuelo, der var fuldkommen paaklædt, kastede Kaaben om Skuldrene, og idet den første Fløi af Skjærmbædtet aabnedes, søgte hun at slippe ud gennem den sidste, der kun var et Par Skridt fra Døren. Men Corilla, der lagde Mærke til dette Forsøg, traadte iveien for hende og sagde:

„Bliv her, Porporina! hvis han ikke fandt Dig, saa vilde han være istand til at troe, at her havde været et Mandfolk skjult, og han vilde myrde mig.“

Consuelo blev forstræffet og ansaae det for rigtigst at vise sig, men Corilla, der stillede sig foran hende, tillod det ikke endnu. Maaskee haabede hun ved at vække hans Skindhge at bringe ham i en saadan Lidensskab, at han slet ikke skulde lægge Mærke til hendes Rivalindes Skjønhed.

Hun fik hende igjen trængt om bag Skjærmbædtet. „Hvis det er en Dame, der er her tilstede,“ sagde han leende, „saa skal hun svare mig. Er De paaklædt min Raadige, og kan man bringe dem sin Hyldest?“

„Min Herre,“ svarede Consuelo paa et Tegns af Co-

rilla, „hav den Godhed at anbringe Deres Hyldest et andet Sted og tillad, at jeg ikke tager imod den. Jeg kan ikke lade mig see.“

„Det vil sige, at det er netop det gunstigste Dieblit til at see Dem,“ svarede Corillas Elsker, idet han gjorde Mine til at skyde Skjærmbredtet tilside.

„Tag Dem iagt for hvad De gjør!“ sagde Corilla med et tvungent Smil. „Hvad om De her, istedenfor en Hyrdeinde i Neglige, træffer paa en ærbar Matrone?“

„For Pokker . . . dog nei! hendes Stemme er saa frisk, at hun i det Høieste kan være en Snees Nar, og hvis hun ikke var smuk, saa havde Du ladet mig see hende for længe siden.“

Skjærmbredtet var meget høit, og Corillas Elsker kunde trods sin kjæmpemæssige Vært ikke see over det uden at kaste alle Corillas Sager paa Gulvet, der vare slængte omkring paa Stolene. Desuden begyndte Historien at more ham, siden han ikke mere behøvede at frygte for, at der var et Mandfolk tilstede.

„Min Raadige!“ raabte han, „hvis De er gammel og hæsleg, saa ti blot stille, og jeg skal respektere deres Myl. Men, for Pokker! dersom De er ung og smuk, saa tillad dog ikke Corilla at bagvaske Dem! sig blot et Ord, og jeg forcerer Gjennemgangen.“

Consuelo svarede ikke.

„Paa min Vre,“ raabte den Nysgjerrige efter at have ventet et Dieblit, „jeg begynder næsten at troe, at De anseer mig for en Tosse! Hvis De virkelig var gammel og hæsleg, saa vilde De ikke resignere saa roligt. De maa jo være en Engel af Skjønhed, siden De kan saaledes drive Spot med min Tvivl. I ethvert Tilfælde maa jeg see Dem, thi enten er De et Vidunder af Skjønhed

der er istand til at indjage selv den smukke Corilla Frygt, eller ogsaa har De saamegen Aand, at De rolig kan tilstaae, at De er hæsliq, og jeg vil i det Tilfælde glæde mig over, at jeg første Gang i mit Liv har truffet paa en Hæsliq, der ikke ansaae sig for smuk.“

Han greb Corillas Arm og bøiede den med et Par Fingre fra Skjærmbredtet ligesom et Græsstraa.

Corilla skreg høit og paastod, at han havde brækket hendes Arm; men han ændseede det ikke, slog Skjærmbredtet tilside, og Consuelo saae nu for sig Herr von Trends forfærdelige Ansigt. Istedensfor det vilde Krigscofume var han iført en rig og overordentlig smagfuld Civildragt, men hans kjæmpemæssige Væxt og de store rødligsorte Bletter, der bedækkede hans solbrændte Ansigt, gjorde det ikke vanskeligt for hende strax at gjenkjende den usofsærdede og ubarmhertige Pandurchef.

Consuelo kunde ikke tilbageholde et Rædselsffrig og sank blegnende tilbage paa Stolen.

„Vær ikke bange for mig, min Naadige,“ sagde Baronon, idet han bøiede et Knæ, „og tilgiv mig en Driftighed, som jeg nu, da jeg seer Dem, ikke engang er istand til at angre. Lad mig imidlertid troe, at det var af Medlidenhed med mig, da De vel vidste, at jeg ikke vilde kunne see Dem uden at tilbede Dem, at De nægtede at vise Dem. Gjør mig ikke den Sorg at lade mig troe, at De er bange for mig. Jeg er hæsliq nok, det indrømmer jeg; men om ogsaa Krigen har forvandlet en ganske smuk Fyr til et Slags Uhyre, saa vær dog forsikket om, at den ikke har gjort mig slettere.“

„Slettere? nei det var sagtens umuligt,“ sagde Consuelo og vendte ham Ryggen.

„Holla!“ svarede Baronon, „De er ogsaa altfor frygt-

som; „Deres Amme har naturligviis ligesom de andre gamle Kjællinger her til Lands afmalt mig for Dem som en Vampyr. Men de Yngre lader mig vederfares mere Respektlighed. De veed, at jeg rigtignok har noget djerve Manerer og ikke gjør mange Omstændigheder med Fædrelandets Tjender, men er let at tæmme, naar de blot vil gjøre sig den Uleilighed.“

Og idet han bødte sig frem imod Speilet, hvori Consuelo betragtede sig paa Skrømt, fæstede han hint vellystige og vilde Blik paa hende, hvis Trolddom Corilla ikke havde kunnet modstaae. Consuelo indsaae, at hun ikke vilde blive ham kvit, hvis hun ikke gjorde ham vred.

„Herr Baron,“ sagde hun til ham, „De indgyder mig ikke Frygt, men Modbydelighed og Afsty. De er en Ven af at dræbe, og jeg er ikke bange for Døden, men jeg hader de blodtørstige Sjæle, og Deres tjender jeg. Jeg kommer fra Boehmen og har der fundet Spor af Deres Trin.“

Baronen fattede et andet Ansigt op og sagde, idet han traf paa Skuldrene og vendte sig til Corilla:

„Hvad er det for et Pokkers Fruentimmer? Baronesse Vestoque der engang med fast Haand fyrede en Pistol af paa mig, kunde ikke være mig mere gram. Er jeg engang kommen til at være ubehagelig imod Deres Galan? ei ei, min Smukke! vær De ganske rolig, jeg vilde blot spørge med Dem; men er De i daarligt Humeur, saa anbefaler jeg mig. Jeg fortjener denne Medsart, fordi jeg et Dieblik kunde glemme min guddommelige Corilla.“

„Deres guddommelige Corilla,“ svarede denne, „bryder sig kun meget lidt derom og beder Dem om at gaae. Om et Dieblik gjør Direktøren sin Kunde og hvis De ikke er opsat paa at gjøre Skandale . . .“

„Jeg gaaer,“ sagde Baronen. „jeg vil hverken ærgre Dem eller bringe Dem til at græde og berøve Publicum Deres søde Toner. Jeg venter Dem efter Forestillingen i min Bogn udenfor Theatret. Har De forstaaet mig?“

Han omsavnede hende uden Omstændigheder i Con-
suelos Nærværelse og fjernede sig.

Diebliffelig kastede Corilla sig om hendes Hals og takkede hende, fordi hun havde affærdiget ham saa godt; men Consuelo vendte sig bort, thi den smukke Corilla, be-
sudet af hans Kys, forekom hende næsten ligesaa mod-
bydelig som han selv.

„Hvor kan Du være jaloux paa et saa modbydeligt
Menneske?“ sagde hun til hende.

„Det er Noget, Du ikke forstaaer,“ svarede hun leende,
„Baronen behager langt fornemmere og dydigere Damer, end
man skulde troe. Hans Figur er udmærket, og om hans
Ansigt end er vansiret af Ar, saa har det dog en Til-
lokkelse, som Du ikke vilde modstaae, hvis han satte sig i
Hovedet at finde Dig smuk.“

„Ak, Corilla, hans Sjæl er endnu langt hæsligere
end hans Ansigt! Du veed altsaa ikke, at der boer et
Tigerhjerter i ham?“

„Det er netop det, der har gjort mig forrykt i Ho-
vedet,“ svarede Corilla i en letsærdig Tone, „bliver man
da ikke kjed af at høre paa disse kvindagtige Herrers taabe-
lige Snak? men at fængsle en Tiger, at tæmme en Orke-
nens Løve og føre den omkring i en Snor, at faae den
til at sukke, græde, brøle og skjælve, hvis Blik kan jage
hele Armeer paa Flugt, og som med et Sabelhug slaarer
Hovedet af en Buloxe, som om det kunde være en Balmue,
deri er der noget saa Tillokkende, at man vanskeligt skal
finde Mage. Anzoletto havde Noget deraf, og jeg elskede

ham for hans Sletheds Skyld, men Baronen er værre. Anzoleto var istand til at slaae sin Elfferinde, men Baronen er istand til at dræbe hende. Jeg elsker ham kun desto høiere."

"Stakkels Corilla," sagde Consuelo og saae paa hende med den dybeste Medlidenshed.

"Du beklager mig, og deri har Du Ret, men Du vilde have endnu mere Ret, om Du misundte mig. Naar Alt kommer til Alt, seer jeg dog hellere, at Du beklager mig, end at Du skulde tage ham fra mig."

"Nei, derfor kan Du være rolig," sagde Consuelo.

"Signora, si va cominciar!" raabtes der ind af Døren.

"Der begyndes!" raabte en Stentorstemme oven over dem; "der begyndes!" gjentog en Gravstemme neden under, og dette Raab forplantede sig som et Echo fra Coulisje til Coulisje, indtil det naaede til Soufleurén, der bankede tre Gange for at give Tegn til Orchestret. Capelmesteren slog med Violinbuen paa Rodepulten, og der blev Stilhed i hele Huset, idet Ouverturen begyndte.

Allerede i den første Akt af Zenobia frembragte Consuelo hin fuldstændige og uimodstaaelige Virkning, som Haydn Dagen iforveien havde spaaet hende. Første Gang i sit Liv havde hun en Rolle, hvori hun ganske kunde give sig selv og udfolde hele sin Ustyld, Keenhed og Kraft uden at behøve at leve sig ind i et fremmed Væsen. Hun kunde hengive sig til Dieblikkets Indtryk og lade sig rive hen af sin Pathos, sin Følelse og sin Begeistring, der igjen ligesom elektrisk meddeelte sig til Publicum. Hun fandt deri en ubeskrivelig Fornøielse, men det var ikke den Triumf, hun seirede hos Tilhørerne, der gjorde hende saa glædedrukken, men den lykkelige Følelse af, at hun var istand

til at affløre hvad der boede i hende og den feirrige Følelse af, at hun i det mindste et Dieblit havde naaet det Ideal, som hun havde stræbt efter i Kunsten.

Hidtil havde hun altid spurgt sig selv, om hun ikke kunde have faaet mere ud af sin Rolle og sine Evner; denne Gang følte hun, at hun havde lagt hele sin Kraft for Dagen, og, næsten døv for Mængdens Bisaldstorden, lyttede hun kun til Bisaldet i sin Sjæls Jnderste. Efter den første Akt blev hun staaende i Couliissen for at høre paa Intermezzoet, hvori Corilla var allerjæreste, og for at opmuntre hende yderligere ved sin oprigtige Roes; men efter den anden Akt følte hun Trang til at hvile sig et Dieblit og gik op paa sit Paaklædningsværelse. Porpora, der var beffjæstiget andensteds, ledsagede hende ikke, og Haydn, der ved keiserlig Protektion pludselig havde faaet en Ansættelse i Orkestret som Violonist, var, som man kan tænke, paa sin Post.

Consuelo traadte ind i Paaklædningsværelset, drak et Glas Vand og kastede sig et Dieblit paa Sophaen. Pludselig blev hun greben af en uforklarlig Frygt ved Tanken om Panduren, og hun foer hen og tillaaefede Døren.

Imidlertid var der ikke mindste Grund til at troe, at han vilde forurolige hende. Da Teppet gik op, havde Consuelo seet ham gaae ned paa Tilstuerpladsen, thi han var en lidenskabelig Musikken, født og opdraget i Italien, talte det Italienske lige saa velklingende som en ægte Italiener, sang behageligt og vilde, som hans Biographer paaftaae, have gjort sin Lykke paa Theatret, hvis han ikke ved Fødslen var bragt ind paa en anden Bane.

Hvillen Forsærdelse bemægtigede sig derfor ikke Con-

juelo, da hun saae det ulykkelige Skjærnbrædt pludselig aabne sig og Panduren træde frem.

Hun styrtede henimod Døren, men han var hurtigere end hun, og med Ryggen imod Hylningen sagde han til hende med et affhyeligt Smil:

„Vær rolig, min Deiligste! da De deler Bærelse med Corilla, maa De ogsaa finde Dem i at dele Pladsen med hendes Elsker, der ligeledes har Nøglen til det i sin Lomme. De har styrtet Dem lige ind i Lovens Hule . . . nei, sfrig bare ikke! der vilde dog Ingen komme! Trenck's Landsnærværelse og Styrke er bekjendt, og man veed, hvor hurtig han er til at blæse Livsljset ud paa en Dumrian, der kommer ham iveien. Naar man, trods den keiserlige Ordre, lukker ham ind her, saa kommer det uden Tvivl af, at der blandt alle Eders Gjøglere ikke er en Mand, der har Mod til at see ham ind i Dinene. Hvorfor blegner og skjælver De? troer De, at jeg vil bruge Vold imod Dem? det er kun Amnestuesnak, jeg er ikke saa ond som man troer, og for at overbevise Dem derom vil jeg passiare et Dieblik med Dem.“

„Jeg hører ikke paa Dem,“ svarede Consuelo i en bestemt Tone, „førend De har aabnet denne Dør. Gjør De det, er jeg villig til at lade Dem tale; men hvis De har besluttet at holde mig indespærret hos Dem, saa maa jeg troe, at denne saa tappre og saa stærke Mand ikke stoler paa sig selv, men er bange for at træffe sammen med Gjøglerne, mine Kammerater.“

„Ak, De har Ret!“ sagde Trenck, idet han rev Døren op paa vid Gab, „og hvis De ikke er bange for at faae Snue, saa vil jeg for min Deel hellere have Luft end kvæles her i denne Moschusdunst. De viser mig en sand Tjeneste.“

Med disse Ord bemægtigede han sig begge hendes Hænder, tvang hende til at sætte sig i Sophaen og knælede ned foran hende uden at slippe hendes Hænder, som hun ikke kunde rive til sig uden at indlade sig paa en Kamp, der let kunde blive farlig for hendes Vre, thi Baronens syntes haade at vente og ville fremkalde Modstand.

Consuelo indsaae det, og en Taare, som hun ikke kunde holde tilbage, rullede langsomt ned af hendes blege Kind. Baronens saae denne Taare, men det var saa langt fra, at den rørte og afvæbnede ham, at den kun syntes at fremkalde en grusom og ondskabsfuld Glæde.

„De er meget uretsfærdig imod mig,“ sagde han med en hylfæriss og indsmigrende Stemme. „De hader mig, uden at kjende mig, og De vil ikke høre paa min Retfærdiggjørelse. Men jeg kan, som en Taabe ikke finde mig deri. For en Time siden brød jeg mig ikke derom, men siden jeg har hørt den guddommelige Porporina, og siden jeg tilbeder hende, føler jeg, at jeg maa leve for hende eller døe for hendes Haand.“

„Spar dog denne latterlige Komedie!“ sagde Consuelo forbittret.

„Komedie?“ afbrød Baronens hende, „her!“ sagde han og trak en ladt Pistol op af Lommen, spændte Hanen og rakte hende den. „De skal beholde dette Vaaben i den ene af Deres smukke Hænder, og hvis jeg mod min Villie krænker Dem med mine Ord, saa dræb mig; hvad den anden Haand angaaer, saa har jeg besluttet at beholde den, til De tillader mig at kysse den; men denne Gunst vil jeg kun takke Deres Godhed for, og De skal see, at jeg vil vente taalmodig, og at De gjerne kan rette Pistolen imod mig, hvis min Paatrængenhed bliver Dem utaalelig.“

Trent lagde virkelig Pistolen i hendes høire Haand

og holdt fast paa den venstre, medens han med en Selvtillid og et Lapseri uden Lige igjen knælede for hende.

Fra dette Dieblif følte Consuelo sig stærkt, og idet hun holdt Pistolen saaledes, at hun i Nødsfald kunde betjene sig af den, sagde hun smilende til ham: „Tal De kun, jeg er villig til at høre.“

Just som hun sagde disse Ord, troede hun at høre Skridt ude i Corridoren og at see Styggen af en Person astepne sig paa Døren; men denne Stygge forsvandt snart igjen, hvad enten det nu var, at Personen havde trukket sig tilbage, eller at Consuelos Phantasi igjen havde skabt sig et nyt Skræmmebillede. I den Situation, hvori hun befandt sig, og hvori hun først og fremmest maatte frygte for en Skandale, var Mellemkomsten af en Tredie-mand mere ubehagelig end sønselig. Taug hun stille og overraskede man Baronens for aabne Dør ved hendes Fødder, kunde det ikke mangle, at det maatte see ud, som om han maatte have en ganske urimelig Lykke; skreg hun derimod om Hjælp, vilde han sikkert myrde den Første, der traadte indensfor Døren. Af den Slags Historier fra hans Privatliv cirkulerede der mere end et halvhundrede.

I denne frygtelige Situation kunde Consuelo ikke ønske noget Bedre end en hurtig Erklæring og ikke haabe noget Bedre, end at hendes eget Mod maatte bringe Trend til Fornuft, uden at noget Vidne kunde finde Anledning til at udlægge og forklare dette forunderlige Optrin.

Trend gættede for endeel hendes Tanker og gif hen og trak Døren til uden at lukke den rigtig.

„Det vil i Sandhed være Banvid at afsætte Dem,“ sagde han, idet han vendte tilbage, „for de Forbigaaendes ondskabsfulde Bemærkninger; denne Strid maa udfegtes mellem os To alene. Hør derfor paa mig! Jeg seer De-

res Betykning og begriber, at Corillas Venfkab maa gjøre Dem betænkkelig. Deres Vre og deres gode Navn og Rygte ere mig mere dyrebare end de kostbare Dieblitte, hvori jeg kan see Dem uden Bidner. Jeg veed meget godt, at dette Pantherdyr, som jeg endnu for en Time siden var forelsket i, vilde beskylde Dem for Foræderi, hvis hun fandt mig for Deres Fjodder. Denne Fornøielse skal hun ikke have, men Dieblittene ere talte. Hun har endnu kun ti Miinnter tilbage til at more Publicum med sine Kunster, jeg har altsaa kun Tid til at sige Dem, at hvis jeg har elsket hende engang, saa huffer jeg det nu ligesaa lidt som det første Vble, jeg plukkede; frygt derfor ikke for at skræmme hende et Hjerte, som ikke mere tilhører hende, og hvoraf for Fremtiden Intet er istand til at fortrænge Deres Billede. — De alene hersker over mig og kan byde over mit Liv. Hvorfor skulde De tøve? Man siger, at De har en Elsker — ham skal jeg snart befrie Dem for. De har en gammel gnaven og stinshg Formynder, der holder Dem strengt under Opsigt — jeg fører Dem bort lige for Næsen af ham. Paa Theatret stiler der sig hundrede Intriguer iveien for Dem; Publicum forguder Dem rigtignok, men Publicum er et utafnemmeligt Afftum og vil, saasnart De bliver hæst engang, vende sig fra Dem. Jeg er umaadelig rig, jeg kan gjøre Dem til Fyrstinde, næsten til Dronning, rigtignok kun i en vild Egn, men jeg behøver blot at blinke med Dinene for at fremtrylle Paladser og Theatre, der ere endnu smukkere end de wienske. Trænger De til et Publicum, saa vil jeg med et eneste Slag af min Tryllestav skabe Dem en saa trofast, hengiven og underdanig Tilhørekreds, at De ingensteds i Verden vil finde en lignende.

„Jeg er ikke smuk, det veed jeg nok, men de Ar, der

mærke mit Ansigt, ere mere hæderlige end den Sminke, der bedækker Eders Komedianters blege Kinder. Jeg er haard imod mine Slaver og uforsonlig imod mine Fjender, men imod dem, der tjene mig godt, er jeg en mild Herre, og de, som jeg elsker, svømme i Rigdom og Herlighed. Endelig er jeg ogsaa undertiden voldsom, det er en Sandhed; men man er ikke tapper og stærk som jeg, uden at man gjør Brug af sin Magt, især naar Stolthed og Hævn drive En til det. Men en kybsk, blid og fortryllende Kvinde som De kan lægge Vaand paa min Kraft, fængsle min Billie og gjøre mig lydlig som et Barn. Forsøg det blot. Betro Dem til mig en kort Tid i Tausched, og naar De da lærer at kjende mig rigtigt, saa vil De see, at De trostlig kan vælte enhver Betymning for Deres Fremtid over paa mig, og De vil da med Glæde følge mig til Slavonien. De smiler? De finder sandsynligviis, at Navnene Slave og Slavonien have megen Lighed med hinanden. Ja, himmelske Porporina, jeg vil være Deres Slave. See paa mig, lad Deres Die vænne sig til at betragte min Hæslighed, saa vil Deres Kjærlighed snart forskjønne den. Siig et Ord, og De skal see, at ogsaa mine Dine kunne udgyde ømme og begejstrede Taa- rer ligesaa vel som min Fætter, hvem jeg elsker, skjøndt vi staae fjendtligt lige over for hinanden, og om hvem man siger, at han ingenlunde er Dem ligegyldig. Men han er endnu blot et Barn, medens den, der taler med Dem, er en moden Mand, der kan love Dem lange og lykkelige Aar. — O tal, siig Ja, og De skal see, hvor Lidenskaberne kan forvandle mig. De svarer mig ikke? en rørende Undseelse byder Dem endnu at tøve. Belan, saa tal ikke, saa lad mig blot kysse Deres Haand, og jeg sjermer mig fuld af Tillid og Lykke. See, er jeg da nu en Tiger, som man

har skildret mig for Dem, jeg, som med et Pust kunde kaste Dem til Jorden og knuse Dem, jeg, som trods Deres Had kunde nyde en Lykke som Guderne vilde misunde mig, jeg beder Dem kun paa mine Knæ om den uskyldigste Gunstbeviisning."

Consuelo saae paa ham med Forbauselse. „Har De udtalt, Herr Baron?" spurgte hun rolig; men med eet rødme og blegnede hun, da hun saae en Haandsfuld store Brillanter, kolosfale Perler og kostbare Rubiner, som den slaviske Despot kastede hende i Skjodet. Hun reiste sig hurtig, saa at alle Edelstenene rullede til Jorden. „De er dog," sagde hun med vredesunklende Dine, „med al Deres Driftighed kun en feig Usling, De har kun segtet med Lam og frygtsomme Raadhr, og De har myrdet dem Alle uden Forbarmelse. Hvis en Mand virkelig traadte Dem imøde, saa vilde De flygte for ham som en feig og rovgjerrig Ulv. Den ridderlige Underkastelse, hvormed De giver Deres Liv i min Haand, er kun Forsængelighed hos en Nar, der troer sig uimodstaelig, og denne ringe Gunst, hvorom De beder mig, vilde være en Besmittelse, som jeg kun i Døden kan vasse mig reen for. Det er mit sidste Ord, gaa bort fra mine Dine! Slipper De ikke min Haand, som i et Kvarteer er blevet til Is i Deres, saa vil jeg rense Jorden fra en Skurk, idet jeg knuser Deres Hjerne."

„Er det Deres sidste Ord?" raabte Trend rasende. „Saa vaer Dem, thi Pistolen, som jeg ikke engang gider slaae ud af Deres skjælvende Haand, er kun ladet med løst Krudt, og et lille Brandsaar meer eller mindre gjør mig ikke bange. Skyd, og gjør Støi, jeg ønsker Intet hellere! Det skal være mig en Glæde at have Vidner til min Seir, thi nu kan Intet mere frelse Dem fra mine Omfavnelser."

De har med deres Galsskab antændt en Glød i mig, som De med nogen Klogskab kunde have slukket."

Med disse Ord omfavnede han hende, men i samme Dieblig blev Døren revet op, og en Mand, hvis Ansigt var fuldstændig maskeret af et sort Flor, der var bundet ham bag om Halsen, strakte Armene ud efter Panduren, der ved et stærkt Ryk af hans kraftige Haand vaklede og styrte til Jorden ligesom et Træ, der knækkes af Stormen. Det var kun saa Secundens Bærf.

Trend, der i Begyndelsen var ganske bedøvet, reiste sig dog og styrte sig skummende af Raseri og med blottet Raarde løs paa Fjenden, der forsvandt og syntes at flygte.

Ogsaa Consuelo ilede ud af Døren, thi hun troede i den Formummede med den høie Væxt og den kraftige Arm at gjenkende Grev Albert. Hun saae ham ile hen imod Enden af Corridoren, hvorfra en steil Bindeltrappe førte ned til Gaden. Der blev han staaende, ventede paa Trend, bukkede sig behændig for at undgaae Stødet af hans Raarde, der foer ind i Muren, greb saa Baronnen om Benene med begge sine Arme og styrte ham over sine Skuldre hovedfulds ned ad Trappen.

Consuelo hørte det kæmpemæssige Legeme styrte ned og ilede saa hen imod sin Redningsmand og raabte: „Albert," men han var forsvunden, inden hun endnu havde funnet tilbagelægge nogle saa Skridt. En gysselig Stilhed herskede paa Trappen.

„Signora, cinque minuti!" *) raabte Regisfeuren i det samme i en faderlig Tone. „Hvoraf kommer det, at denne Dør staaer aaben?" spøiede han til; „De kunde her let have hentet Dem en ordentlig Hæshed." Han smækkede Døren

*) „Signora! om fem Minuter!"

i, og Consuelo vendte mere død end levende tilbage til Paaklædningsværelset, kastede Pistolen, der var bleven liggende paa Sophaen, ud af Vinduet, stødte med Foden Udsættene, der glimrede paa Gulvtæppet, ind under Meublerne og ilede saa op paa Theatret, hvor hun traf Corilla blusfende endnu efter den Triumf, hun havde feiret i Mellemspillet.

39.

Trods den frampagtige Spænding hvori Consuelo befandt sig, overgik hun dog sig selv i den tredje Akt.

Hun havde ikke ventet det eller gjort Regning derpaa, og hun betraadte kun Scenen med den fortviølede Beslutning, at hun vilde strande med Ure, idet hun saalænge som muligt stred imod, for at hendes Stemme og hendes Midler ikke pludselig skulde svigte hende.

Angst var hun ikke, thi selv om man pek hende ud, var det jo dog Intet imod den Fare og den Skam, hun nylig var undgaaet som ved et Mirakkel.

Et andet Under fulgte paa dette. Consuelos gode Genius syntes at vaage over hende, hun havde mere Stemme, hun sang med mere Mesterstab og spillede med mere Energi og Begeistring end nogeninde før. Hver Gang hun frygtede for, at hendes Kræfter skulde svigte hende, var der en Tanke, der holdt hende oppe. Albert var her uidentvøl; han befandt sig i Wien, iagttog hende, fulgte alle hendes Bevægelser og vaagede over hende; thi hvem kunde hun takke for denne uventede Hjælp, og hvem Anden havde en saadan Styrke, som der behøvedes for at kaste den slavoniske Herkules til Jorden? Og selv om han paa

Grund af sin besynderlige Charakter vilde undgaae at tale med hende og helst vilde unddrage sig hendes Blik, saa var det dog tydeligt, at han elskede hende endnu bestandig, da han vaagede over hende med en saadan Vengsteligheid og beskyttede hende med saadant et Mod.

„Belan,“ tænkte Consuelo, „siden Gud tillader, at mine Kræfter ikke svigte mig, saa skal Albert fra den Krog i Salen, hvor han skjuler sig, glæde sig over min Triumf.“ Hun søgte ham med Dinene, men hun kunde ikke opdage ham, og da hun igjen traadte ind i Coulisjerne, søgte hun ham ogsaa der, men ligesaa forgjeves. Hvor kunde han være henne? hvor skjulte han sig? havde han dræbt Panduren ved at styrte ham ned ad Stentrappen? var han nødt til at unddrage sig Politiets Forsølgelse i den Anledning? vilde han ikke tage sin Tilflugt til Porpora, og skulde hun maaskee, naar hun vendte tilbage til Gesandtskabshotellet, træffe ham der?

Alle disse hinanden krydsende Tanker forsvandt, saasnart hun betraadte Scenen: som ved et Trylleri glemte hun i et Dieblik Øt, hvad der bevægede hende i Livet, og kun en ubestemt Vængsel, en Blanding af Henrykkelse og Frygt, Taknemmelighed og Haab bankede endnu sagte i hendes Bryst. Og alt dette fordrede netop hendes Rolle og aabenbarede sig i de vidunderligste Toner.

Til Slutningen blev hun fremkaldt, og Keiserinden var den Første, der fra sin Loge tilkastede hende en Buket, hvortil der var fæstet et værdifuldt Smykke. Hoffet og Byen fulgte Hendes Majestæts Exempel og overøste hende med en Blomsterregn. Midt imellem disse brogede og duftende Blomster saae Consuelo en grøn Green falde ned for sine Fødder, og paa den fæstede hendes Dine sig vil-

kaarlig. Saa snart Teppet faldt, tog hun Grenen op, det var en Cypressegreen.

Nu forsvandt alle Seirskrandjene af hendes Tanker, og hun kunde alene betragte dette Dødens Symbol, hvori hun saae et Tegns paa Smerte og Sjæleangst og maaffee et sidste Levvel. En Gysen rystede hende, og en uovervindelig Angst lagde en mørk Sky for hendes Dine. Hendes Fødder nægtede hende deres Tjeneste, og man bar hende halv afmægtig ned til Gesandtens Bogn, i hvilken Porpora forgjeves søgte at faae et Ord af hendes Læber. Hun var dødbleg, og hendes kolde Haand knyttede sig krampagtigt om Cypressegreenen. Medens hun kjørte hjem til Gesandtskabshotellet, indtraf der paa Theatret en temmelig sørgelig Begivenhed. Kort før Stykket var endt, og medens alle Døre endnu stode aabne, havde nogle af Maffinsfolkene fundet Baron Trend svømmende i sit Blod og afmægtig ved Foden af Trappen. Man havde baaret ham ind i en Sal, og for ikke at gjøre nogen Opsigt og Alarm havde man underhaanden underrettet Direkteuren om hvad der var skeet og hentet Theaterlægen og nogle Politiebedsmænd, for at de kunde optage en Rapport.

Publicum og Skuespillerne forlode derfor Huset uden at vide Noget om denne Begivenhed, medens nogle faa deltagende Dienvidner gjorde sig Umage for at bringe Panduren til Live og udspørge ham om hvad der var passeret. Corilla, der ventede paa sin Eisters Bogn og flere Gange havde sendt sin Pige ned for at see efter ham, blev ærgerlig og utaalmodig og vilde selv vove sig ned paa Gaden. I Corridoren mødte hun Direkteuren, der kjendte hendes Forhold til Trend og førte hende ind i et Værelse, hvor hun fandt Panduren liggende i sit Blod, saa stærkt kvæstet, at han ikke kunde røre et Lem.

Hun brød nu ud i Hylen og Beeklager; Directeuren viste alle overflødige Personer bort og lod Dørene lukke; Sangerinden blev forhørt, men kunde ikke sige det Mindste, der kunde kaste Lys over det Foresaldne.

Da Trend var kommen Noget til Besindelse, forklarede han, at han uden Tilladelse var trængt ind i det Indre af Theatret for at see Dandserinderne i Nærheden, og at han vilde sthynde sig bort, inden det Hele var forbi, men at han, der ikke kjendte Noget til Krogene i denne Labyrinth, var gledet ud paa et Trappetrin og styrtet ned.

Man nøiedes med denne Forklaring og bar ham hjem i hans Bolig, hvor Corilla pleiede ham med en saadan Iver, at hun først mistede Kaunitz's Gunst og selvsølgelig derefter Keiserindens Belvillie, men hun bragte dristigt dette Offer, og Trend, hvis jernhaarde Lemmer vare vante til en endnu værre Medsart, kom skikkeligt fra det med et Par Skrammer mere i Ansigtet. Han talte ikke til Noget om hvad der var passeret, men lovede kun i Stilhed at hævne sig paa Consuelo. Udentviwl havde han ogsaa holdt sit Løfte, hvis ikke en keiserlig Arrestbefaling pludselig havde revet ham ud af Corillas Arme og, inden han endnu var kommen sig ganske, havde indespærret ham i et Militairfængsel. Der begyndte at gaae Nygter, som snart bleve virkeliggjorte thi Pandurens Skatte og Rigdomme havde vaakt nogle indflydelsesrige Creaturers Havesyge, og de endte med at styrte ham.

Anklaget for alle de Forbrydelser, han havde begaaet, og andre, som man gav ham Skyld for, maatte han døie en langvarig og skandaleus Proces og i Følge med den en Mængde Wilkaarligheder og Uretfærdigheder. Gjerrig, med alt sit Praleri, og stolt, med alle sine Laster, vilde han

hverken betale sine Forsvareres nidkjære Iver eller underkøbe sine Dommere.

Foreløbig ville vi lade ham blive i sit Fængsel, hvori han, efterat have gjort sig skyldig i nogle Boldsomheder, maatte finde sig i at faae en Pænke om Venet. Det var uheldigviis det samme Been, der tidligere i en Kamp var bleven truffet af en Kugle; om dette frygtelige Ar lagde man nu en Jernring, hvortil der var fæstet en Pænke. Saaret aabnede sig igjen, og han led atter frygtelige Kvaler. Det hedder, at Maria Theresia aldrig blev underrettet om denne barbariske Behandling; Keiserinden, der ikke længer behøvede Trend og hans Pandurer, fandt nu deres Opførsel umenneskelig og uforsvarlig, men blev holdt i Uvidenhed om den Grusomhed, hvormed man gik frem imod ham, ligesom man fortæller, at Frederik den Store var uvidende om de otte og tredsindstyve Pund Jern, hvormed den preussiske Baron von Trend, hans smukke Ordonnans-officeer, senere blev martret og pint.

Skylden for alle disse Affhyeligheder blev senere væltet over paa ubekjendte og navnløse Haandlangere, for at Monarkernes Minde ikke skulde besudles. Men disse Monarker, om hvem man foregav, at de vare saa daarligt underrettede om deres Fangevogteres Vilkaarlighed og Misbrug, vidste dog saa godt, hvad der foregik, at Frederik den Store selv har leveret Tegningen til de Pænker, som Preusseren Trend ni Aar slæbte paa i sit Fængsel i Magdeburg, og om end Maria Theresia ikke selv har befalet at lægge Pænken om den østerrigiske Trends saarede Been, saa var hun dog altid døv og utilgængelig for hans Klager, og vist er det, at hun selv tog Lovens Deel af hans Rigdomme og nægtede at lade hans Arvinger vederfares Retfærdighed.

Vi vende nu tilbage til Consuelo, thi det er vor Pligt som Romanforfatter kun i Korthed at berøre de historiske Begivenheder; men vi kunne dog umulig forbigaae hvad der paa den Tid foregik ligesom vor Heltindes Dine.

Da hun hørte om Pandurens Ulykke, tænkte hun ikke mere paa, hvor skammeligt han havde opført sig imod hende; men oprørt over at han blev saa barbarisk behandlet, var hun Corilla behjælpelig med at skaffe ham Penge paa en Tid, da man ikke engang vilde give ham Midler til at mildne sit strenge Fangenskab.

Corilla, der forstod langt bedre at give Penge ud end at fortjene dem, var nemlig ganske blottet, da hendes Elsker sendte hemmeligt Bud til hende for at erholde en Sum, som han trængte til, og Consuelo var den eneste Person, til hvem Corilla turde betroe sig.

Hun solgte ogsaa strax den Foræring, som Keiserinden havde tilkøbt hende efter Opførelsen af Zenobia, og gav Corilla Beløbet, idet hun tillige lovede, at hun ikke vilde forlade den ulykkelige Trend i Nøden.

Den Iver og det Mod, hvormed Corilla, saavidt det var hende muligt, søgte at komme sin Elsker til Hjælp, og hvori hun gik saavidt, at hun af den Grund forsonede sig med en Baronesse, der var Trends erklærede Elskerinde og Gjenstanden for hendes dødeligste Skinshyge, indgjød Consuelo igjen en Slags Agielse for denne fordærvede, men ikke flette Skabning, der i det mindste momentviis hverken manglede Hjertensgodhed eller uegennyttig Høimodighed.

„Lad os bøie os for Guds Villie!“ sagde Consuelo til Haydn, der undertiden bebreidede hende, at hun gav sig formeget af med denne Corilla. „Den menneskelige Sjæl beholder i sine Forvildelser dog altid noget Edelt og Godt, hvori man aner og erkjender Sporet af dens

høiere Oprindelse og ligesom seer Guddommens Præg. Hvor der er meget at beklage, maa man tilgive meget, og hvor man finder meget at tilgive, finder man ogsaa Noget at elske. Denne stakkels Corilla, der lever som et Dyr, har dog i mange Retninger Noget af en Engel. Hvis jeg skal blive Kunstnerinde, maa jeg vænne mig til uden Skræk og Gru at betragte disse smertelige Forvildelser, hvori saamange stakkels Skabninger omtumles mellem Godt og Ondt, mellem Sandsernes Berusning og Samvittighedens Bid. Jeg føler, at der i mit Hjerte, ligesom i Himlen, er mere Glæde over een Synders Dinvendelse, end over ni og halvfemsindstyve Retfærdige, der aldrig have syndet. Jeg føler, at jeg er skabt til at hjælpe og trøste, og jeg synes altid, at det Navn, min Moder har givet mig i Daaben, paalægger mig denne Forpligtelse og henviser mig til denne Bestemmelse.

„Et andet Navn har jeg slet ikke, Beppo! Samfundet har ikke forundt mig at bære et Familienavn, og hvis jeg efter Verdens Dom fornedrer mig, idet jeg søger at fremdrage hos Andre nogle Guldfore af deres moralske Dynd, saa behøver jeg ikke at aflægge Regnskab derfor. For Dem er jeg Consuelo og slet ikke Andet, og for Rosamundas Datter er det tilstrækkeligt, thi Rosamunda var en stakkels Kvinde, der blev endnu mere bagtalt end Corilla, og dog maatte jeg elske hende, hvorledes hun end var.“

Da Consuelo havde denne Samtale med sin Ven Joseph, var der hengaaet et Par Uger siden Zenobias Opførelse og Eventyret med Panduren. De sex Forestillinger, til hvilke Consuelo var engageret, havde fundet Sted, og Signora Tesi var optraadt igjen. Keiserinden bearbejdede underhaanden Porpora gjennem den venetianske

Gesandt og gjorde bestandig Consuelos Giftermaal med Joseph Haydn til en Betingelse for hendes definitive Engagement ved det keiserlige Theater, saasnart Contracten med Signora Tesi var udløben.

Joseph vidste Intet af alt dette, og Consuelo havde heller ingen Anelse derom. Hun tænkte kun paa Albert, der senere hverken havde ladet sig see eller ladet høre fra sig. Tusinde Formodninger og tusinde hinanden modsigende Beslutninger krydsedes i hendes Tanker.

Denne indre Uro og Baklen og disse bestandige Sindsbevægelser gjorde hende syg tilsidst. Efterat Forestillingerne vare ophørte, forlod hun ikke sit Værelse og betragtede uophørligt hin Cypressegren, der syntes hende plukket i en af Hulerne paa Schreckenstein.

Beppo, den Gæste, for hvem hun kunde aabne sit Hjerte, havde i Begyndelsen søgt at faae hende bort fra den Tanke, at Albert kunde opholde sig i Wien; men da hun havde viist ham Cypressegrenen, blev han estertænkfuld og maatte indrømme, at den unge Greve uden Tvivl var indflettet i Eventyret med Trenck.

„Hør,“ sagde han til hende, „jeg troer, at jeg kan løse denne Gaade. Albert har virkelig været i Wien; han har seet Dem, hørt Dem, iagttaget alle Deres Handlinger og fulgt alle Deres Skridt. Hin Dag, da vi paa Scenen gik op og ned imellem de to Bagtepper, har han med Væthed kunnet høre paa den anden Side af Teppet, hvor levende jeg beklagede, at De skulde berøves Theatret, just som Deres straalende Løbebane begyndte, og det var et Udraab fra Dem selv, der kunde bringe ham paa den Tanke, at De foretrak et glimrende Kunstnerliv for hans alvorfulde Kjærlighed. Den følgende Aften saae han Dem gaae ind i Corillas Paaklædningsværelse, og da han

altid var paa Luur, har han maaskee seet Panduren snige sig derind nogle Dieblikke forinden. At han lod hengaae saa lang Tid, inden han ilede Dem til Hjælp, synes at tyde hen paa, at han troede, at De og Panduren vare enige, og han styrtede først ind i Stuen, da hans Mellemkomst var nødvendig.

„Det er godt nok,“ sagde Consuelo, „men hvortil dette hemmelighedsfulde Væsen? hvorfor indhyller han sit Ansigt med et Flor?“

„De veed jo, hvor mistænkeligt det østerrigste Politi er. Maaskee er han bleven bagvasket ved Hoffet og har faaet det at vide, maaskee har han politiske Grunde til at skjule sig, eller maaskee kjender Trend hans Ansigt. Hvem veed, om han ikke under de sidste boehmiske Krige har budt ham Spidsen, om han ikke har fravristet ham et Bytte eller en Ufkyldig, paa hvem Trend allerede havde lagt Haanden? Grev Albert har maaskee i Stilhed udøvet mangen en hellemodig Daad, naar man troede, at han sov sin Dødsjovn paa Schreckenstein; ikke engang Dem vilde han fortælle noget derom, estersom han, efter Deres Siggende, er det fordringsløseste og bededneste Menneſke i Verden. I dette Tilfælde har han kun handlet klogt i at tugte Panduren under en Maske, thi om ogsaa Keiserinden lader Trend bøde for, at han har ødelagt hendes kjære Boehmen, saa kan De nok tænke Dem, at hun ikke har synderlig Lyst til at lade en Boehmer blive ustraffet, der har gjort aabenbar Modstand mod Panduren.“

„Alt, hvad De der siger, Joseph, er meget rigtigt og giver mig nok at tænke paa. Tusinde TEngstelser vaagne hos mig. Albert kan være bleven kjendt og arreſteret, og det kan blive ligesaa ubekjendt for Publicum, som hvorledes Trend styrtede ned ad Trappen. Maaskee

sidder han allerede nu i et af Arsenalets Fængsler, og det er mig, der er Skyld i hans Ulykke."

"Vær rolig, det troer jeg ikke. Grev Albert har vist forladt Wien vøiblikkelig, og De vil uden Tvivl snart faae et Brev fra ham."

"Aner De det, Joseph?"

"Ja ganske vist! Men skal jeg sige Dem Alt, hvad jeg tænker? jeg troer, at det Brev vil være af et ganske andet Indhold, end De antager, og jeg er overbevist om, at han, istedenfor at fordre det Offer, at De skal forlade Kunstnerbanen, opgiver at gifte sig med Dem og giver Dem Deres Frihed tilbage. Naar han er forstandig, rettænkende og billig, som De jo skilbrer ham, saa maa han have Betænkelse ved at tage Dem fra Theatret, som De elsker lidenskabeligt — det kan De ikke nægte. Jeg har seet det, og han maa ogsaa have seet det, da han hørte Zenobia. Han vil derfor ikke forlange et Offer, der overstiger Deres Kræfter, og jeg kunde neppe engang agte ham, hvis han gjorde det."

"Men læs dog engang hans sidste Brev! her er det, Joseph! Siger han ikke deri, at han vilde elske mig, hvad enten jeg gik til Theatret eller gik i Kloster? kunde han ikke give den Tanke Rum, at lade mig min fuldstændige Frihed, selv om han vilde gifte sig med mig."

"At tale og at handle ere to forskjellige Ting. I Lidenskabens Nuus synes Alting os muligt: men naar Virkeligheden pludselig træder os for Dine, saa vende vi forstrækkede tilbage til vore gamle Forestillinger. Jeg vil aldrig troe, at en Mand af Stand kan finde sig i at see sin Gemalinde udsat for et Parterres Luner og Fornærmelser. Da Greven, sandsynligviis for første Gang i sit Liv, satte sin Fod i Coulisserne, havde han i Trends Op-

førsel mod Dem et sørgeligt Beviis paa, hvilke Farer der følger med Theaterlivet. Maaskee har han fjernet sig i Fortvivlelse, men han er vist bleven helbredet for sin Lidenskab og sine Drømmerier. Undskyld, at jeg siger Dem alt dette, men jeg er nødt til at gjøre det, thi det er en Lykke for Dem, naar Grev Albert opgiver Dem. De vil selv senere føle det samme, skjøndt Deres Dine nu fyldes med Taarer. Vær retfærdig imod Deres Forlovede istedenfor at føle Dem ydmyget over, at han nu er kommen paa andre Tanker. Da han sagde til Dem, at Theatret ikke kunde affrække ham, havde han dannet sig et Ideal af det, som maatte forsvinde ved det første Blik, han kastede paa det. Han vil have erkjendt, at han enten maatte gjøre Dem ulykkelig ved at tage Dem fra Theatret, eller sig selv ved at overlade sin Hustru til Theatret."

"De har Ret, Joseph; jeg føler, at det er saaledes; men lad mig græde! Det er ikke krænkelse Egentjærlighed over at see mig forladt og foragtet, der sammensnører mit Hjerte: det er Sorg over at skulle give Slip paa et Ideal, som jeg havde dannet mig om Kjærligheden og dens Magt, ligesom Albert havde dannet sig et andet om mit Theaterliv. Han maa sagtens have erkjendt, at jeg — idelmindste i Andres Omdømme — ikke kunde vedblive at være ham værdig, naar jeg slog ind paa denne Vej. Og jeg, jeg er nu nødt til at erkjende, at Kjærligheden ikke er stærk nok til at beseire alle Hindringer og tilintetgjøre alle Fordomme."

"Vær billig, Consuelo, og forlang ikke mere af Andre end af Dem selv. De elsker ikke høit nok, til at De uden Betænkning og Sorg kan frasige Dem Kunsten; beklag Dem derfor heller ikke over, at Grev Albert heller ikke uden Tøven og Frygt kan bryde med Verden."

„Men hvormeget jeg end har lidt derved (og det tør jeg nok tilstaae nu), havde jeg dog fast besluttet at offere ham Alt, medens han derimod“

„Betænk, at det var ham og ikke Dem, der var betagen af Lidenstaaelse. Han forlangte med Hestighed, og De gav kun med Overtvængelse Deres Samtykke. Han saae, at De var i Begreb med at opoffre Dem, og han følte, at han ikke blot havde Ret til at befrie Dem for en Kjærlighed, som De ikke kunde gjengjælde paa samme Maade, men at ogsaa hans Samvittighed forpligtede ham til at gjøre det.“

Dette fornuftige Raisonnement overtydede ogsaa Conjuelo om, at Albert havde handlet ædelt og klogt. Hun frygtede for, at hvis hun overgav sig til sin Sorg, skulde hun komme til at følge en krænket Stoltheds Indskydelse, og idet hun gik ud fra Josepfs Fornuftslutninger, underkastede og beroligede hun sig.

Men det menneskelige Hjerte er som bekjendt en besynderlig Sammensætning. Aldrig saasnart følte hun sig berettiget til uden Selvbekendelse at følge sin Tilboielighed for Theatret, førend hun med Gysen følte sig ensom og forladt midt imellem al denne Usædelighed og fuld af Angst for den farefulde Fremtid, der aabnede sig for hende.

Scenen er en Balplads, hvor det gaaer varmt til: saalænge man befinder sig paa den, anspændes Ens Livsaander i en saadan Grad, at alt Andet ved Siden af forekomme En mat og nøgternt; men neppe har man træet og udslidt forladt den, saa gyses man ved at see tilbage paa den overstandne Ildprøve, og Duffet om at gjentage den kæmper med Frygten for at indlade sig paa den. Jeg tænker mig en Linedansjer som det bedste Exempel

paa dette piinfulde og farlige Liv. Han maa føle en feberagtig og grusom Lyst til paa disse Touge og disse Stiger at udføre Mirakler, der overgaae alle menneskelige Kræfter; men naar han har besejret dem og kommer ned, saa maa han svimle ved Tanken om, igjen at stige derop og kaste sig i Armene paa dette Spøgelse med tvende Ansigter, Triumf og Død, der uafsladeligt svæver over hans Hoved.

Fra nu af betragtede Consuelo Slottet Niesenburg og Alt, hvad der fandtes der, endog saa Schreckenstein, dette hendes Nætters Skræmmebillede, som et tabt Paradis, som et Fredens og Uafhængighedens Opholdssted. Hun befæstede Cypressegrenen, det sidste Bud, hun havde faaet fra Husfitergrotten, til Foden af det Crucifix, som hun havde arvet efter sin Moder, og idet hun forenede disse to Symboler paa Katholicisme og Kjætterdom, løstede hendes Hjerte sig til Anskuelsen af den eneste evige og ubetingede Religion. I den fandt hun Hengivelse i sine Sorger og den Tro, at Guds vise Raadslagninger vilde føre Albert og alle de andre Mennesker, baade gode og onde, blandt hvilke hun fra nu af skulde vandre alene og under Farer, til deres sande Bedste.

40.

En Morgen kaldte Porpora hende tidligere end sædvanlig ind i sit Værelse. Hans Ansigt straaede, og han holdt et stort tykt Brev i den ene Haand og sine Brillen i den anden.

Consuelo skjælvede over hele Legemet, thi hun troede, at det omsider var Svaret fra Niesenburg, men hun kom

snart ud af denne Skuffelse: det var et Brev fra Hubert med Tilnavnet Porporino.

Denne berømte Sanger meddeelte sin Lærer, at alle de Betingelser, der vare stillede med Hensyn til Consuelos Engagement, vare antagne, og sendte ham tillige den af Directeuren for det kongelige Theater i Berlin, Baron von Pöllnitz, undertegnede Contract, der nu kun ventede paa Consuelos og Porporas Underskrift. Dette Document var ledsaget af en meget venlig og hædrende Skrivelse fra Baronen, hvori denne opfordrer Porpora til at komme og medbringe saamange nye Fugaer og Operaer til Opsørelse, som han vilde, for at han, støttet derpaa, kunde blive indstillet til en Dirigentpost i det kongelige Capel. Porporino udtalte sin Glæde over, at han snart skulde komme til at synge med en Søster i Porpora og opfordrede indstændig Mesteren til, snarest muligt at ombytte Wien med Sanssouci, Frederik den Stores henrivende Opholdssted.

Dette Brev foraarsagede Porpora stor Glæde, men fyldte ham alligevel med nogen Uro. Lykken, der saa længe havde vendt ham ryggen, syntes omsider at ville tilsmile ham, og fra to Sider led det til, at Naadens Sol vilde bestraae ham. Frederik den Store kaldte ham til Berlin, og i Wien gjorde Maria Theresia ham de sjøneste Tilbud.

Diebliffet var altsaa for ham kommet til at lægge sin Skjæbne i sin Adoptivdatters Hænder. Han kunde stille hende Valget mellem at gifte sig og at reise, og under disse Omstændigheder var han ikke nær saa ivrig som tidligere i at tilbyde hende Beppos Haand og Hjerte. Han var en Smule kjed af Wien, og Tanken om at see sig anerkjendt og hyldet af Østerrigs Modstander tiltalte ham

særdeles, da han ansaae det som en Slags Hævn, hvis mulige Virkninger paa det østerrigiske Hof han dog overdrev ikke saa lidt. Alt vel overveiet, var det ham i Grunden allerkjærest, at Consuelo forblev ugift, saameget mere, som Consuelo i den sidste Tid slet ikke talte mere om Grev Albert og syntes at have opgivet ham ganske.

Consuelo gjorde fuldstændig Ende paa hans Uvished, idet hun erklærede ham, at hun af mange Grunde ikke vilde gifte sig med Joseph Haydn og navnlig af den, at han aldrig havde friet til hende eller vilde frie til hende, efter som han var forlovet med sin Belgjorers Datter Anna Keller.

„I det Tilfælde,“ sagde Porpora, „behøver Du ikke at betænke Dig længer. Her er din Contract med Berlin — underskriv den og gjør Dig færdig til at tage bort, thi her er for os Intet at gjøre, naar Du ikke vil underkaste Dig Keiserindens Matrimoniamani. Kun for den Pris vinder man hendes Protektion, og en bestemt Bægning fra din Side vilde i hendes Dine gjøre os sortere end selve Fanden.“

„Kjære Mester,“ svarede Consuelo med mere Fasthed, end hun nogen sinde havde viist ligeover for Porpora; „jeg er beredt til at adlyde Dem, saasnart min Samvittighed er beroliget i et væsentligt Punkt. Visse Forpligtelser, der ere udsprungne af Agtelse og Kjærlighed, binde mig til Grev Albert. Jeg vil ikke skjule for Dem at jeg, tiltrods for Deres Bantro, Behreidelser og Spot, har vedblevet i de tre Maanedes, vi ere her, at holde mig fri for ethvert Engagement, der kunde stille sig iveien for mit Giftermaal med ham. Siden hint afgjørende Brev, som jeg skrev for sex Uger siden, og som De assendte for mig, er der foregaaet Ting, der lade mig formode, at Familien Rudol-

stadt har opgivet mig. Enhver Dag, der gaaer, bestyrker mig i den Tanke, at man har tilbagegivet mig mit Ord, og at det nu staaer mig fuldkommen frit at offre Dem min Omhu og mit Arbeide. De seer, at jeg uden Sorg og uden Betænkning søier mig i min Skjæbne: men jeg kan, som et Følge af det Brev, jeg har skrevet, ikke føle mig fuldstændig beroliget, før jeg har faaet et Svar. Jeg venter det daglig, og det kan ikke udeblive. Undskyld derfor, at jeg opsætter at underskrive Berlinercontracten, indtil jeg har modtaget dette Brev."

"Ei, mit stakkels Barn," sagde Porpora, der, ligesom fra hun begyndte at tale, havde kjørt sine Batterier op og holdt dem i Beredskab, "saa kan Du faae Lov til at vente længe. Det Svar, som Du længes efter, har jeg modtaget allerede for fire Uger siden . . ."

"Og det har De ikke viist mig!" raabte Consuelo, "Og De har ladet mig gaae i en saadan Uvished? Mester, det er besynderligt! Hvorledes skal jeg kunne have Tillid til Dem, naar De bedrager mig saaledes."

"Hvorned har jeg bedraget Dig? Brevet var adresseret til mig, og der blev deri utrykkelig forlangt, at jeg ikke skulde vise Dig det, før Du var helbredt for din forrykte Kjærlighed og istand til at høre Fornuft."

"Saadanne Udtryk har man ikke betjent sig af!" udbrød Consuelo rødmende; "det er umuligt, at Grev Christian eller Grev Albert kan stemple et Brev som mit med saadant et Navn."

"Navnet gjør Intet til Sagen," sagde Porpora. "Fine Folk indklæde Alt i smukke Talemaader, men det gjælder for os at forstaae hvad der ligger bag ved. Saa meget er vist, at den gamle Greve ikke var synderlig begjerlig efter at faae en Theaterprindsesse til Svigerdatter,

og at han, saasnart han horte om din Optraeden her, bevægede sin Søn til at opgive Forbindelsen. Den gode Albert har taget imod Fornuft og giver Dig dit Ord tilbage. Jeg seer med Glæde, at det ikke bedrøver Dig. Saa er jo Alting godt, og lad os saa tage til Preussien!"

"Viis mig Brevet, Mester," sagde Consuelo, "og jeg skal strax underskrive Contracten."

"Brevet! Brevet! Hvorfor vil Du see det? det vil jo kun paasføre Dig nye Sorger. Der er visse Galsfaber, som man maa tilgive baade Andre og sig selv. Slaa Du en Streg over det Hele og glem det."

"Man glemmer ikke, fordi man vil glemme," svarede Consuelo, "dertil skal der baade Overveielse og Facta. Naar Familien Rudolstadt støder mig foragteligt fra sig, vil jeg snart vide at trøste mig, men naar den paa en agtelsesfuld og kjærlig Maade løser mig fra mit Ord, vil det Hele falde mig mindre tungt. Viis mig derfor Brevet! De har Intet at frygte for, da jeg paa enhver Maade vil adlyde Dem."

"Godt, saa skal Du faae det at see!" sagde den listige Professor, idet han aabnede sit Skrivebord og lod, som han søgte efter det.

Han trak den ene Skuffe ud efter den anden, bladede i alle sine Papirer, men Brevet — der aldrig havde existeret — kunde ikke findes. Han anstillede sig, som om han blev utaalmelig, og Consuelo blev det i Virkeligheden. Hun hjalp selv til at søge efter, og han lod hende gjøre det; hun vendte alle Skuffer om og rystede alle Papirer ud, men Brevet var ikke til at finde. Porpora lod, som om han søgte at erindre sig det virkelige Indhold, og satte paa staaende Fod nogle høflige Flokkel sammen.

Consuelo kunde umulig tiltroe sin Lærer en saa gjen-

nemført Forstillelse. Til Gæde for den gamle Professor ville vi ogsaa troe, at han skilte sig daarligt nok ved den, men der behøvedes kun lidt, for at skuffe en saa reen Sjæl.

Hun kom tilsidst paa den Formodning, at Porpora i sin Distraction havde brugt Brevet som Fidibus; og efterat hun var vendt tilbage til sit Bærelse for at forrette sin Bøn, gik hun rolig tilbage til Porpora og underskrev Contracten, der dreiede sig om et Engagement i Berlin paa to Maanedes, at tiltræde ved Udgangen af den indværende Maaned.

Mellemtiden var meer end tilstrækkelig til Forberedelserne og Reisen.

Da Porpora saae det friske Blæk paa Papiret, omfavnede han sin Elev og hilste hende høitidelig med Titelen Kunstnerinde.

„Det er din Confirmationsdag,“ sagde han til hende, „og hvis det stod i min Magt at tage Løfter af Dig, saa vilde jeg lade Dig love, at Du for bestandig vilde frasi Dig Kjærlighed og Ægteskab, thi nu er Du Præstinde hos Harmoniens Gud, Muserne ere Jomfruer, og de, der indvie sig til Apollos Tjeneste, skulde sværge paa at blive Vestalinder.“

„Jeg tør ikke give Løfte om, at jeg aldrig vil gifte mig,“ svarede Consuelo, „omendssjøndt det i dette Dieblif synes mig, at Intet vilde være lettere for mig at love og at holde. Men jeg kan forandre min Mening, og da maatte jeg angre, at jeg havde givet et Løfte, som ikke kunde tages tilbage.“

„Du er altsaa en Slave af dit Ord? deri er Du rigtignok en Undtagelse fra alle Andre. Bilde Du virkelig,

naar Du havde givet et høitideligt Lofte, holde det trofast?"

„Mester, jeg troer nok, at jeg allerede har beviist det, thi saalænge jeg kan tænke, har jeg altid staaet under Indflydelse af et eller andet Lofte. Min Moder har lært mig den Slags Religion og foregik mig med sit Exempel, ja hun drev det endogsaa til Fanatisme. Naar vi vare sammen paa Reise, pleiede hun at sige, naar vi holdt vort Indtog i en stor By:

„Consuelita, naar jeg her gjør gode Forretninger, saa tager jeg Dig til Vidne paa, at jeg vil gaae barsodet til det berømteste Capel i Omegnen.“

„Og naar hun da havde gjort, hvad hun kaldte gode Forretninger, d. v. s. naar hun med sin Sang havde fortjent et Par Daler, det stakkels Skind, undlode vi aldrig at tiltræde vor Vandring, hvorledes Veiret end var, og om der end var nok saa langt til det mest besøgte Capel.

„Det var rigtignok ingen fornøftig eller ophøiet Guds-tjeneste, men jeg lærte dog at holde, hvad jeg lovede, og da min Moder paa sin Døds seng lod mig sværge paa, at jeg aldrig vilde tilhøre Anzoleto undtagen som hans Kone, vidste hun godt, at hun kunde stole paa mit Lofte og døe rolig. Senere gav jeg Grev Albert det Lofte, at jeg ikke vilde tænke paa nogen Anden end ham og med alle mine Sjæls Kræfter stræbe hen til at komme til at elske ham, som han ønskede. Jeg har ikke været mit Ord utro, og hvis han nu ikke selv havde givet mig mit Ord tilbage, saa vilde jeg have holdt fast derved, saalænge jeg lever.“

„Du skal slet ikke tænke mere paa denne Grev Albert, men hvis Du alligevel skal gjøre Lofter, saa sliig mig da, hvad vil Du forpligte Dig til lige over for mig?"

„Stol blot, Mester, paa min Fornuft, min Tænkmaade og min Hengivenhed for Dig, men forlang ingen Eder, thi det er et frygteligt Aag, man paalægger sig. Frygten for at frænke dem betager Eu den Glæde, som man ellers vilde have af at tænke og handle vel.“

„Med saadanne Udflugter, lader jeg mig ikke affpise,“ svarede Porpora i en halv streng og halv munter Tone; „jeg seer, at Du gjør Løfter til Alle, kun ikke til mig. Hvad din Moder har fordret af Dig, det lader jeg gaae for hvad det er. Det har bragt Dig Lykke, stakkels Barn, thi uden det vilde denne elendige Anzoleto have faaet Dig i Fælden. Men da Du senere høitidelig har lovet denne Grev Albert saameget, saa vil jeg finde det ligefrem slet, hvis Du paa en Dag som denne, en saa lykkelig og mindeværdig Dag, der giver Dig din Frihed og forlover Dig med Kunstens Gud, ikke skulde have noget Løfte tilovers for din gamle Lærer og Ven.“

„Ja, min bedste Ven, min Belgjører, min Støtte og min Fader!“ raabte Consuelo, idet hun stormende kastede sig i Armene paa den Gamle, der altid var saa sparsom med sine kjærlige Ord, at han maaskee kun to eller tre Gange i sit Liv havde forsikret hende om sin faderlige Kjærlighed. „Jeg kan vist, uden at tage feil og uden at tøve, gjøre det Løfte, at jeg vil vie mig til Deres Hæder og Lykke, saalænge jeg aander.“

„Jeg kjender ingen anden Lykke end Berømmelsen, det veed Du,“ sagde Porpora til Consuelo, idet han trykkede hende til sit Hjerte, „jeg kjender ingen anden, og jeg hører ikke til hine gamle tydske Epidøborgere, der ikke kunde tænke sig nogen større Lykke end at have deres Døtre om sig til at bage Kager eller stoppe deres Piber. Tosler og Oltrus behøver jeg ikke, Gud være lovet, og

hvis jeg kun trængte til Sligt, saa vilde jeg aldrig tillade, at Du offrede mig dit Liv, hvad Du allerede nu har gjort med altfor stor Iver. Nei, en saadan Hengivelse fordrer jeg ikke af Dig, det veed Du meget godt. Hvad jeg fordrer af Dig er, at Du af hele dit Hjerte skal blive en Kunstnerinde, en stor Kunstnerinde. Lover Du mig det, lover Du mig, at Du vil bekjæmpe denne Smægten, Valsen og Modbydelighed, som Du her i Begyndelsen lagde for Dagen? Vil Du lukke Ørene for alle disse Historier af de smukke unge Herrer, der løbe efter Theaterdamerne, Nogle fordi de smigre sig med, at de endnu kunne gjøre dem til gode Husfruer, eller lade dem sidde, naar de sporede de modsatte Anlæg hos dem; Andre, som fordi de ere ruinerede, og som for den Fornøieljes Skyld at skaffe sig en Equipage eller et godt Bord for deres Husfruers Pung, sætte sig ud over den Bancere, der pleier at klæbe sig til saadanne Forbindelser? Lad mig see! lover Du mig fremdeles, at Du ikke vil lade Dig gjøre forrykt i Hovedet af en eller anden smuk lille Tenorist med en smeltende Stemme og krøllet Haar, som denne Slynge! Anzoleto, der aldrig har havt andet at gjøre sig til af end af sine Vægge, og hvis tarvelige Succès kun hidrorte fra hans Uforskammethed og Fræthed.

„Alt det lover jeg Dem, og det sværger jeg Dem til høitideligt,“ svarede Consuelo med et godmodigt Smil. „Jeg vil endogsaa sœie til,“ vedblev hun alvorligere, „at De aldrig i Deres Liv skal faae Grund til at beklage Dem over nogen Utaaknemmelighed fra min Side.“

„For Pokker! saa meget forlanger jeg ikke,“ svarede han med Bitterhed, „thi det er jo Noget, der overgaaer alle menneffelige Kræfter. Naar Du bliver en blandt alle europæiske Nationer berømt Sangerinde, vil der samtidig

udvikle sig en Trang til Forfængelighed, Ergjerrighed og andre Udyder, som endnu aldrig nogen stor Kunstner har kunnet værges sig imod. Du vil for enhver Pris forlange at gjøre Lykke og vil ikke finde Dig i at erobre den med Taalmodighed eller at sætte den paa Spil for at blive tro imod det virkelige Skjønne. Du vil, som alle de Andre, høie Dig under Modens Aag; Du vil i hver By synge hvad der er i Mode uden at tage Hensyn til, at Publicum eller Hoffet har en slet Smag. Kort sagt, Du vil gjøre Alting med, og desuagtet vil Du blive stor, eftersom der ikke gives noget andet Middel til at gjøre Hoben tilpas. Jeg forlanger kun af Dig, at Du skal vælge og synge godt, naar Du har en lille Kreds for Dig af saadanne Gnappotter som mig, og at Du skal gjøre Porporas Skole Være, naar Du staaer ligeover for den store Hændel! Du seer, at jeg ikke er nogen egoistisk Fader, som nogle af dine Smigrere sagtens besyldte mig for: jeg forlanger ikke Andet, end hvad der kan tjene Dig selv til Være og Roes."

"Og jeg bryder mig ikke noget om min personlige Fordeel," svarede Consuelo rørt og bedrøvet. "Jeg kan ganske vist, naar Noget lykkes mig, lade mig henrive af en uvilkaarlig Berusning, men jeg kan ikke gjøre mig fortrolig med den Tanke, at jeg koldblodig skulde bygge Triumfbuer for mig selv og krone mig med mine egne Hænder. Jeg vil vinde Berømmelse for Deres egen Skyld, Mester, og for at bevise Dem, at De har gjort mig uret, vil jeg sværge Dem til, siden De troer kun paa Eder, at jeg vil ndreite Alt, hvad jeg her har lovet."

"Og hvorved vil Du sværge?" sagde Porpora med en fjærlig Mine, hvoraf der dog fremstjintede nogen Mistro.

„Bed Porporas hvide Haar,“ svarede Consuelo, idet hun med begge Hænder greb ham om Hovedet og trykkede et varmt Kys paa hans Pande.

De bleve afbrudte af Grev Hobitz, der blev meldt af en forfærdelig lang Haiduk.

Medens Sakaien underrettede dem om, at hans Herre ønskede at gjøre Porpora og hans Myndling sin Opvartning, saae han paa Consuelo med en saa opmærksom og forlegen Mine, at det overraskede hende, uden at hun dog kunde erindre sig, at hun nogensinde før havde seet dette Menneskes godmodige og beshynderlige Ansigt.

Greven forebragte sit Ørende i de høfligste Udtryk. Han stod i Begreb med at tage til sit Roswald i Mähren, og da han ønskede at gjøre sin Gemalinde, Markgrevinden, Opholdet der saa behageligt som muligt, havde han paatænkt strax at foranstalte en stor Fest. Han foreslog derfor Consuelo at synge tre Aftener paa Roswald og anmodede tillige Porpora om at tage dertil for at være ham behjælpelig med Ledelsen af de Concerter, Stuespil og Serenader, hvormed han agtede at overrasse Markgrevinden. Porpora undskyldte sig med sit Engagement, der lige var blevet underskrevet, og som paalagde ham den Forpligtelse at være i Berlin til en bestemt Tid.

Greven ønskede at see Contracten, og da han altid havde viist sig yderst forekommende imod Porpora, lod denne ham ogsaa see den for at unde ham den Fornøielse at spille den Sagkyndige og give sine gode Raad. Grev Hobitz blev ved sin Paastand og forsikrede, at der var Tid nok til at forene begge Dele. „De kan være færdig med Forberedelser i tre Dage,“ sagde han, „og gaae over Mähren til Berlin.“

Det var rigtignok ikke den korteste Vej, men istedenfor

at reise langsomt igjennem det af Krigen ødelagte Boehmen, hvor man blev slet betjent, skulde Porpora tage til Roswald i en magelig Vogn, som Greven stillede til hans Disposition, ligesom han ogsaa forpligtede sig til at befordre dem igjen fra Roswald til Pardubitz, hvis de vilde tage ad Elben til Dresden, eller lade dem befordre til Chrudim, hvis de foretrak at lægge Beien over Prag.

De Bekvemmeligheder, han her tilbød dem, opveiede rigelig, at Reisen blev noget længere, ligesom ogsaa den runde Sum, han tilbød dem, ikke var at foragte. Porpora gik ind paa Forslaget uden at ændse det misbilligende Ansigt, som Consuelo satte op. Sagen blev afsluttet og Afreisen fastsat til den sidste Dag i Ugen.

Da Consuelo var alene med sin Lærer, bebreidede hun ham, at han saa let havde ladet sig overtale. Skjøndt hun ikke havde mere at frygte af Grevens Paastrængenhed, var hun dog lidt vred paa ham og vilde nødig tage til ham. Hun vilde ikke fortælle Porpora om Eventyret i Passau, men hun erindrede ham om, hvor ofte han havde gjort sig lystig over Grev Hobitz's Compositioner.

„Indseer De da ikke,“ sagde hun til ham, „at jeg vil blive fordømt til at høre hans Musik, og at De, De selv vil blive nødt til at anføre Cantater og maassée Operaer af hans Fabrik! Er det paa den Maade, at De vil bringe mig til at holde mit Løfte og kun arbeide i det Skjønnes Tjeneste?“

„Na hvad!“ svarede Porpora leende, „det er ikke saa alvorligt, som Du troer; jeg agter tværtimod at more mig kosteligt, uden at den høiadelige Maestro skal mærke det Mindste. At tage saadanne Ting alvorligt og opføre dem for et hæderligt Publikum vilde ganske vist være baade Spot og Skam; men det er tilladt at more sig, og Kunst-

neren vilde være en ulykkelig Skabning, naar han i sin Kamp for at fortjene Brødet ikke engang imellem havde Lov til at gjøre lidt Nar af sine Kunder. Forresten vil Du der saae at see Prindsessen af Culmbach, som Du jo holder meget af, og som virkelig er elskværdig. Hun vil more sig med os, skjøndt jeg aldrig har seet hende mere sig over sin Stedsfaders Musik."

Consuelo maatte finde sig i, at der blev pakket ind, gjort Indkjøb og taget Afsked.

Joseph var i Fortvivelse. Imidlertid havde han haft en stor Kunstnerglæde, der i al Fald formildede ham Afskedens Smerte. Han havde nemlig bragt en Serenade til den fortæffelige Komiker Bernadone, den berømte Harlekin ved Kärthnerthor-Theatret og denne indsigtfulde og elskværdige Kunstner var bleven aldeles henrykt derover. Han havde ladet Haydn komme til sig og spurgt ham om hvem der havde componeret denne yndige og originale Trio. Han var forbauset over en saa ungdommelig Kunstners Talent og havde under Taushedens Segl betroet ham at componere en Ballet, som hed Haltesanden, og som han selv havde forfattet. Han havde begyndt paa Stormscenen, der forarsagede ham saa uhyre Anstrengelser, at Erindringen derom endnu tidt bragte den firfjendstyveaarige Haydn til at smile.

Consuelo søgte at forjage hans Sørgmodighed, idet hun bestandig talte til ham om denne Søstorm, som Bernadone vilde have saa frygtelig som mulig, og som Beppo, der aldrig havde seet Havet, havde ondt ved at udmale. Consuelo beskrev ham det adriatiske Hav i Oprør og sang for ham under Latter, hvorledes Bolgerne kunde jaurer og hyle.

"Hør," sagde Porpora for at hjælpe ham ud af

Forlegenheden, „Du kan med de fortrinligste Instrumenter i Verden og med det nøieste Kjendskab til den Larm som Stormens og Bølgernes Larm frembringer, arbeide i hundrede Aar, uden at det lykkes Dig at gjengive den ophøiede Harmoni i Naturen. Det er heller ikke Musikens Opgave. Den udarter kun til en barnagtig Læg, naar den ved Knaldeffekter vil efterjage og efterligne Naturlydene. Den er bestemt til noget langt mere storartet: Følelserverdenen er dens Sphære. Forestil Dig derfor, hvad et Menneſte, der kæmper med sine Kvæler maa føle; tænk Dig et frygteligt ophøiet, skrækindjagende Stuepil; hensæt Dig, Musikeren, det vil sige den menneskelige Stemme, den menneskelige Klage, den varmtfølende skjælvende Sjæl, midt i denne Nødsels-scene, dette Virvar, denne Hjælpe-løshed, denne Jammer og denne Forfærdelse. Gjengiv din Fortvivlelse og din Tødsangst i din Composition, og Tilhøreren, hvad enten han er musikkyndig eller ikke, vil dele den med Dig. Han vil indbilde sig, at han seer Havet, hører Skibet knage og brage, at han lytter til Matrosernes Skrig og Passagerernes Fortvivlelse. Hvad vilde Du sige om en Digter, der for at skildre et Slag fortalte Dig paa Vers, at Kanonen siger bum bum og Trommen plan, plan, taratatan? og dog vilde Esterligningen af disse Toner komme Sandheden langt nærmere end de dristigste Billeder, men Poesi var det ikke. Selv Maleriet, der er den fortrinligste Kunst til at efterdanne, taaler ikke en slavisk Esterligning. Kunstnerens Pensel vil forgjæves gjengive Havets mørkegrønne Tinter, den sorte Uveirshimmel og Reisningen af det strandede Skib; hvis han ikke har Sands for at udtale den Poesi, der ligger i hele denne Scene, vil hans Maleri blive farveløst, selv om hans Farver vare saa skinnende som Skildtet paa en D=

stue. Væk altsaa, unge Mand, din Indbildningskraft ved at forestille Dig en ganske forfærdelig Ulykke — kun saaledes vil dit Tonemaleri blive istand til at virke paa Andre.“

Han gjentog endnu engang disse faderlige Formaning, medens Reisetøiet blev bragt ned til Bognen, der holdt forspændt i Gesandtsskabshotellets Gaard.

Joseph lyttede opmærksom til hvad han sagde og drak saa at sige endnu engang af Kilden; men da Consuelo, hyllet i sin Peltskaabe, sagde ham Farvel, blev han dødbleg, udstødte et halvkvalt Strig og soer hulkende ud af Gaarden, fordi han ikke kunde taale at see hende stige tilvogns og kjøre bort.

Metastasio fik ham kjær, underviste ham i Italiensf og holdt ham ved sine gode Raad og sit høimodige Venfkab stadesløs for Savnet af Porpora; men han var i lang Tid sørgmodig og ulykkelig, og det varede længe, inden han kunde finde sig i at undvære Consuelo.

Denne var ogsaa bedrøvet og beklagede inderlig, at hun havde mistet en saa trofast og elskværdig Ven, men hun følte bestandig, at hendes Mod, hendes Ald og hendes poetiske Modtagelighed vendte tilbage, jo dybere hun kom ind i de måhriske Bjerge. En ny Sol gik op for hende. Fri for ethvert Baand syntes hun nu kun kaldet til at tilhøre sig selv. Hun ophørte aldrig at elske Albert og Joseph som to Brødre, hun engang vilde gjenfinde, og hun følte sig let og fri som Lærken, der paa en smuk Dag svinger sig jublende hen imod Morgensoen.

Allerede da der anden Gang verledes Heste, havde Consuelo i den Tjener, der sad paa Bukken, betalte Forspand og fodrede Postillonernes Langsomhed med Driftpenge, gjenkjendt den samme høie Haiduk, der havde meldt Grev Hoditz paa hin Dag da han kom for at bringe Touren til Roswald i Forslag.

Denne høie siirfkaarne Knøs, der altid saae stjaalent til hende og, deelt imellem Dnske og Frygt for at tiltale hende, ikke syntes at vide, om han turde vove det eller ikke, havde omsider vaft hendes Opmærksomhed; og en Morgen, da hun spiste Frokost i et Værtshus ved Foden af et Bjerg og ventede paa frisk Forspand, medens Porpora havde gjort en Tour op ad Bjerget for at forfølge et Thema, der var kommet ham i Tanke, saae hun Tjeneren bringe hende Kaffe og gav ham idet samme et strengt og noget fortørnet Blik. Men han satte en saa ynkelig Mine op, at hun ikke kunde lade være at lee høit.

Aprilsolen blinkede paa Sneen, der endnu laa paa Bjergtoppene, og vore Rejsende vare i godt Humeur.

„Ak Gud,“ sagde endelig den hemmelighedsfulde Haiduk, „Deres Naade synes ikke at ville have den Naade at kjende mig. Jeg vilde altid kjende Dem, enten De var forklædt som Tyrk eller som preussisk Corporal; og dog har jeg kun seet Dem et Dieblik, men det glemmer jeg heller aldrig.“

Med disse Ord satte han Kaffebrædtet paa Bordet og traadte hen til Consuelo, idet han høitidelig slog et stort Kors, bøiede sit Knæ og kyskede Jorden foran hende.

„Hvad!“ ffreg Consuelo, „Du er Carl, Deferteuren!“

„Ja, Signora,“ svarede han og kysede den Haand, hun rakte ham; „idetmindste har man sagt mig, at jeg skal kalde Dem saaledes, skjøndt jeg ikke veed rigtigt, om De er en Herre eller en Dame.“

„Birkelig? og hvoraf kommer den Uvished?“

„Fordi jeg først har seet Dem som Dreng og saa siden som ung Pige. Men det gjør Intet til Sagen. Hvad enten De er det Ene eller det Andet har De beviist mig en Tjeneste, som jeg aldrig skal glemme, og De kunde befale mig, at jeg skulde styrte mig ned deroppe fra Fjeldskammen, saa gjorde jeg det uden Betænkning.“

„Jeg forlanger ikke Andet af Dig, min brave Carl, end at Du skal være lykkelig og glæde Dig over din Frihed, thi Du er jo nu fri, og Du har vel sagtens igjen faaet Livet kjær.“

„Fri, ja det er jeg,“ sagde han og ryste paa Hovedet, men lykkelig . . . jeg har mistet min stakkels Kone.“ Consuelos Dine fyldtes med Taarer.

„Ak,“ sagde han og tørrede Graaden af sin røde Snurbart, „hun har lidt altfor meget, den Stakkel! Sorgen over at see mig anden Gang falde i Hænderne paa Preusserne, saa den lange Bei tilfods, medens hun allerede var syg, og endelig Glæden over at træffe mig igjen, alt det angreb hende saa stærkt, at hun døde otte Dage efter sin Ankomst til Wien. Jeg havde søgt efter hende, og ved Grev Hoditz's Hjælp, hvem De havde sendt en Billet, fandt jeg hende endelig. Han sendte hende en Læge og Medicin, men det hjalp Altsammen intet. Hun var træt af Livet, skal jeg sige Dem, og er nu gaaet

hjem til den gode Gud, for at hvile ud i hans Himmel.“

„Dg din lille Datter?“ spurgte Consuelo, for at bringe ham hen paa noget Trøsteligere.

„Min lille Datter?“ svarede han med et mørkt og forstyrret Blik, „hende har Kongen af Preussen ogsaa dræbt for mig.“

„Dræbt? hvad siger Du?“

„Ja har ikke Kongen af Preussen dræbt Moderen, og er det ikke ham, der er Skyld i det Hele? nu er Barnet fulgt efter Moderen. Siden den Aften, da Hververne bandt og kneblede mig, sloge mig tilblods og førte mig bort, og de Begge bleve liggende som døde paa Veien, fik den Lille en Zittren over sig og en heftig Feber, og Beiens Strabadsjer gjorde det af med hende. Da De mødte dem paa en Bro, jeg veed ikke i hvilken By i Østerrig, havde de allerede i to Dage ikke havt Noget at spise. De gav dem Penge og sagde dem, at jeg var reddet; De gjorde Alt for at trøste og pleie dem, men det var forsilde. Det blev bestandig værre med dem, og just da vi kunde have været saa lykkelige, døde de Begge. Jorden var endnu ikke bleven fast over Moderens Lig, da Barnet blev lagt ned til hende, Dg nu er jeg, tallet være Kongen af Preussen, alene i Verden.“

„Nei, stakkels Carl, det er Du ikke. Du har endnu Venner, der har Medfølelse med din Ulykke.“

„Jeg veed det, at der er brave Folk til, og til dem hører De. Men hvad trænger jeg nu til, da jeg hverken har Kone, Barn eller Fædreland? thi i mit Fædreland er jeg ikke mere sikker — der have Røverne hentet mig to Gange. Saasnart jeg var alene, spurgte jeg mig selv, om der var Krig, eller der snart vilde bryde en Krig

ud. Jeg havde kun den ene Tanke at slaaes imod Preuss-
sen og dræbe saamange Preussere, som jeg kunde over-
komme. Jeg er vis paa, at St. Wenceslaus, Boehmens
Skjtsengel, vilde have ført min Arm. Mange Gange
sagde jeg til mig selv: maaskee er det Guds Villie, at Du
engang i et snevert Pas skal møde Kongen af Preussen . . .
og var han end pandsret som Erkeenglen Michael . . . og
skalde jeg end følge ham, som Hunden følger Sporet af
Ulven . . . men da erfoer jeg at Freden var sluttet, og
da jeg ikke havde Lyst til Noget, gik jeg hen til Grev Hodig
for at talke ham og bede ham om ikke at forestille mig
for Keiserinden, som jeg tidligere havde ønsket. Jeg vilde
tage Livet af mig, men han var saa god imod mig, og
hans Datter, Prindsessen af Culmbach, hvem han i For-
trolighed fortalte min Historie, har med saa smukke Ord
foreholdt mig min Christenpligt, at jeg betvemmede mig
til at leve og at gaae i hans Tjeneste, hvor jeg saae alt-
for god Kost og bliver altfor godt behandlet for det Smule
Arbejde, som jeg har at udrette."

"Men sliig mig nu Carl," sagde Consuelo, "hvorledes
kjendte Du mig igjen?"

"Kom De ikke en Aften og sang hos mit nye Her-
skab, Fru Markgrevinden? jeg saae Dem gaae hvidtklædt
gjennem Forværelset og kjendte Dem strax, skjøndt De var
bleven en Frøken; thi jeg skal sige Dem, jeg har ondt
ved at huske Navnene paa de Steder, jeg er kommen
igjennem, og paa de Personer, jeg har mødt der, men An-
sigterne glemmer jeg aldrig. Jeg kjendte ogsaa Joseph,
der før var Deres Herre, thi han var dengang bedre klædt
end De, men nu er Deres Tjener. Han kjendte ikke mig
igjen, og da Herr Greven har forbudt mig, jeg veed ikke
hvorfor, at veksle et Ord med noget Menneſte om hvad

der er hændt mig, saa talte jeg heller ikke med den gode Joseph, skjøndt jeg havde den største Lyst til at falde ham om Halsen. Han gik strax efter ind i et andet Værelse, men jeg havde Ordre til ikke at forlade det, hvori jeg befandt mig, og en god Tjener holder sig til sin Ordre. Da de vare borte, sagde Grevens Kammertjener, der har hans hele Fortrolighed: „Carl, Du har ikke talt til Porporas lille Sakai, skjøndt Du kjendte ham igjen, og det var vel gjort. Greven vil være tilfreds med Dig, og hvad Frøkenen angaaer, der sang her i Aften . . .“ „Hende kjendte jeg ogsaa!“ raabte jeg, „men jeg lod mig ikke mærke med det.“

„Det er udmærket, Greven vil ikke, at Nogen skal vide, at hun er kjort med ham til Passau.“

„Det kommer heller ikke mig ved,“ svarede jeg, „men kan Du sige mig, hvorledes det er gaaet til, at denne Frøken reddede mig ud af Preussjernes Hænder?“

Han fortalte mig da (thi han havde ogsaa været med), hvorledes De blev ved at løbe efter Grevens Bogn, til han befalede at holde, og hvorledes De, da De ikke havde mere at frygte for Dem selv, tiggede og bad ham om at frelse mig. Men der kommer nok den gamle Herre tilbage, glem nu ikke, Signora, at jeg for Fremtiden ikke er andet end en Tjener, som min Herre har stillet til Deres Raadighed.“

Næste Dag brød vore Reisende meget tidlig op og naaede ikke uden Moie henimod Middag til Slottet Roswald. Det laa paa en af de skønneste Strænder af de mährske Bjerge og saa besytttet imod de kolde Binde, at man havde Foraar der, medens det var Vinter en halv Meil derfra. Greven tillod neppe engang vore Reisende at skifte Klæder og lod servere for dem en prægtig Diner

i en med Mos belagt Grotte af Muslingeskaller, som blev opvarmet af en Duv, der var meget behændig skjult af de kunstige Klipper. Consuelo fandt i dette Dieblik dette Sted henrivende. Udsigten gennem Grottens Aabning var ogsaa herlig, og Naturen havde gjort Alt for at gjøre denne Plet til et mageløst Opholdssted. Men Consuelo mærkede snart, at det var lykkedes Greven ved mageløse Forstjønnelser at fordærve denne ophøiede Natur.

De havde netop sat sig tilberds, da der blev meldt to fremmede Officerer, der paa Gjennemreise bad om Tilladelse til at hilse paa Greven og gjerne vilde besee Haven og Slottet, hvis han ikke havde Noget imod det.

Greven var vant til saadanne Besøg, og Intet var ham kjærere end selv at være Cicerone for dem, der ønskede at gjøre sig bekendt med hans Residentses Herlighed.

„De ere velkomne!“ raabte han, „bring os to Couverter og før dem herhen.“

Nogle Dieblikke efter kom begge Officererne. De vare i preussisk Uniform, og den første af dem der traadte ind i Grotten, havde en lille Figur og en temmelig magert og blegt Ansigt. Hans store, stærkt fremspringende Næse gjorde det endnu mere paafaldende, at Munden var trukket ind, og at der næsten ikke var Spor af Hage. Hans over høiede Holdning gav ham et besynderligt oldingagtigt Udseende, og dog var han endnu i Trediveerne og havde en fast militairisk Gang. Da han havde taget den hæslige Hat af, der skuggede over det halve Ansigt, saae man, at han havde en karakteristisk tænksom Pande og et Par overordentlig klare og livlige Øine, hvis Blik syntes at forvandle ham, ligesom en trist og sørgelig Egn pludselig forvandles, naar den overstrømmes af Sollyset. Han

syntes at blive et helt Hoved høiere, jaasnart disse Dine lignede frem af det blege og urolige Ansigt.

Grev Hobitz modtog de Fremmede med megen Hjertelighed, lod dem tage Plads uden mange Complimenter og sørgede for, at de fik de bedste Stykker paa deres Talerkener.

Den preussiske Officeer, (thi der var i Virkeligheden kun een, da den anden kun syntes at være hans Skygge) var i Begyndelsen forbausset og næsten lidt stødt over Herr Grevens sans sagon; han iagttog derfor ogsaa en vis høflig Tilbageholdenhed, indtil Grevens sagde til ham:

„Herr Capitain, jeg beder Dem om at betragte Dem som hjemme. Jeg veed meget vel, at De er vant til den strenge Disciplin i den preussiske Armee, og det kan paa sit Sted være fortræffeligt; men her er De paa Landet og skal more Dem. Jeg seer, at De ere velopdragne og dannede Mænd, og i ethvert Tilfælde er man ikke Officeer hos Kongen af Preussen, uden at man har aflagt Prover baade paa Tapperhed og Kundskaber. Jeg betragter Dem derfor som Gæster, der ere en Gæst for mit Hus, og beder Dem om ikke at gjøre Omstændigheder, men at blive her saalænge, som det behager Dem selv.“

Officieren tog som en Mand af Aand strax sit Parti, og efterat han havde tallet sin Bært i den samme Tone, begyndte han at lade Champagnen skumme, uden dog at afvige et Haarsbred fra sin tidligere Koldbledighed, og at gjøre Indbuz, i en fortræffelig Postei om hvilken han henhastede gastronomiske Bemærkninger og Spørgsmaal, der ikke just bibragte den maadeholdne Consuelo store Forsillinger om ham. Alligevel undgik hun ikke at lægge Mærke til hans ildfulde Blik; kun forbausede det hende mere, end det tiltrak sig hende. Hun fandt deri noget

Stolt, Stikkende og Mistroiff, der ikke talte til hendes Hjerte.

Under Maaltidet sagde Officieren til Greven, at han hed Baron von Kreuz, at han var født i Schlesien og var paa en Remontereise; i Reise havde han ikke kunnet modstaae sin Lyst til at see de berømte Anlæg ved Roswald og var derfor i Morges redet over Grændsen med sin Lieutenant og havde benyttet Leiligheden til at gjøre nogle Hesteindjøb underveis. Han bad ogsaa Greven, om han maatte see hans Stalde, og spurgte, om han ikke ogsaa med ham kunde gjøre en lille Handel. „Jeg reiser tilhest,“ svarede han til „og maa endnu i Aften vende tilbage.“

„Det tillader jeg ikke,“ sagde Greven. „Jeg har i dette Dieblik ikke engang Heste, som jeg kunde overlade Dem. Men jeg vil gjøre en meget bedre Forretning med Dem ved at nyde deres Selskab saalænge som muligt.“

„Men vi hørte strax ved vor Ankomst, at De hvert Dieblik ventede Grevinde Hodijs, og da vi ikke paa nogen Maade agte at genere, ville vi trække os tilbage, saasnart vi høre hende komme.“

Jeg venter først imorgen Fru Markgrevinde,“ svarede Greven: „hun kommer hertil med sin Datter, Prindsessen af Culmbach, thi maaskee er det Dem ikke ubekjendt, mine Herrer, at jeg har havt den Ære at ægte den høiadelige . . .“

„Enke-Markgrevinde af Bayreuth,“ afbrød ham hurtigt Baronen, hvem denne fornemme Titel ikke syntes at blænde nær saameget, som Greven havde ventet.

„Hun er Tante til Kongen af Preussen!“ tilsvarede Hodijs med noget Estertryk.

„Ja vist, jeg veed det,“ svarede den preussiske Officier, idet han tog en dygtig Priis Tobak.

„Og da hun er en overordentlig elskværdig og gratiøs Dame,“ vedblev Greven, „tvivler jeg ikke om, at det vil være hende en ualmindelig stor Fornøielse at modtage og beværte brave Tjenere af Hans Majestæt, hendes berømmelige Neveu.“

„Vi vilde sætte overordentlig Pris paa en saa stor Ære,“ sagde Baronnen smilende, „men vi have ikke Leilighed til at gjøre Brug deraf. Vor Pligt kalder os ubarmhertigt, og vi maae endnu i Aften anbefale os. Snidlertid ville vi føle os lykkelige ved at beundre denne smukke Residens. Kongen, vor Herre, har ingen der kan sammenlignes med den.“

Denne Compliment forsonede ganske Grev Hoditz med Preusseren. Tasset blev hævet. Porpora, hvem Promenaden interesserede langt mindre end Prøven vilde ikke deeltage i den første.

„Jovist saa,“ sagde Greven, „Promenade og Prøve gaae Haand i Haand — det vil De strax faae at see, min fortræffelige Mæstro.“

Han bød Consuelo Armen, og idet han gif foran, sagde han: „Om Forladelse, mine Herrer, at jeg bemægtiger mig den eneste Dame, der er her i Diebliffet: det er min Kættighed som Bært. Hav den Godhed at følge efter, saa skal jeg føre Dem an.“

„Tør jeg spørge Dem,“ sagde Baron von Kreuz, idet han første Gang henvendte Ordet til Porpora, „hvem er den elskværdige Dame der?“

„Undskyld,“ svarede Porpora, der var i daarligt Humour, „jeg er Italiener og forstaaer meget lidt Tydsk og endnu mindre Fransk.“

Baronnen, der hele Tiden havde talt Fransk med Greven, saaledes som det dengang var Skik og Brug imellem

Folk af den gode Tone, gjentog sit Spørgsmaal paa Ita-
lienff.

„Denne elskværdige Dame, som De ikke har hørt et
 eneste Ord af,“ svarede Porpora i en tør Tone, „er hver-
 ken Markgrevinde eller Prindsesse, ikke engang Grevinde
 eller Baronesse: hun er en italiensf Sangerinde, der er i
 Besiddelse af noget Talent.“

„Desto meer interesserer det mig at lære hende at
 kjende og erfare hendes Navn,“ svarede Baronen, der
 smilte over, at Porpora affærdigede ham saa barff.

„Hun hedder Porporina og er min Elev,“ svarede
 denne.

„Det skal, efter hvad jeg har erfaret, være en meget
 begavet Person, og hun ventes med Utaalmodighed i Ber-
 lin,“ svarede Baronen. „Da hun er Deres Elev, saa be-
 griber jeg, at jeg har den Ære at tale med den berømte
 Mester Porpora.“

„Til Tjeneste,“ svarede Porpora i en kort Tone, idet
 han lettede lidt paa Hatten til Svar paa Baronens venlige
 Hilfen. Da denne sandt ham saa uselfabelig, lod han
 ham gaae foran og blev tilbage med sin Lieutenant. Por-
 pora, der kunde see med Naksen, saae, at de hviffede til hin-
 anden og loe. Han blev derfor endnu mere indtagen imod
 dem og værdigede dem ikke et Dietkast under hele Spad-
 seretouren.

42.

Vi ville spare Læseren for at følge Baron Godis
 paa Promenaden gjennem hans Herligheder. Vi vilde des-
 uden aldrig blive færdige, naar vi skulde tage Alt i behø-

rigt Diefhyn ligesaa et lille Hav, hvorpaa der blev leveret et Miniaturføslag, og fra Druidaltrene, de indiske Pagoder, Urskovene, de underjordiske Grotter, de kunstige Bjergværker med Balsale og de elyfske Marker, til Cascaderne og de sextusinde Springvand, hvilke Porpora, som han selv sagde senere, havde været nødt til at sluge paa een Dag. Der var endnu mangfoldige andre Narrestreger, som hin Tids Memoirer skildre os med Beundring, ja selv Spisefalen, som man langt om længe kom ind i, var ogsaa en Overraskelse, thi der var hverken Spisebord eller Ketter at opdage, og det var først, da Grev Hoditz med Tordenstemme havde uddeelt sine Ordre til de underjordiske Magter, at et pragtfuldt serveret Spisebord med kostelige Ketter steg op midt i Salen og kaldte Greven og hans Gæster til solidere Nydelse.

Baron von Kreuz vendte sig ved Bordet flere Gange til Conuelo og ledede bestandig Samtalen hen paa Musikken. Han var en vel underrettet og, som det lod til, en libenskabelig Elsker af hendes guddommelige Kunst, i det mindste talte han derom med en Sagkundskab og en Varme, der, i Forbindelse med det udsøgte Maaltid, efterhaanden forjog Porporas Brantehed.

„Jeg vilde ønske,“ sagde den gamle Mester til Baronnen, „at den Souverain, som vi nu drage hen til, var en ligesaa stor Kjender som De.“

„Man forsikrer,“ svarede Baronnen, „at min Souverain er vel underrettet i disse Materier, og at han skatter de skønne Kunster særdeles høit.“

„Er De saa vis derpaa, Herr Baron?“ svarede Porpora, der altid skulde sige imod, „jeg smigrer mig ikke dermed. Kongerne ere altid de Første i Alt naar man hører deres Undergivne tale, men det træffer sig dog ofte, at

de Sidste forstaae sig langt bedre paa Sagerne end de Første.“

„I Alt, hvad der berører Krigsvæsen, Videnskab og Kunst, staaer Kongen af Preussen langt over os Andre,“ udbrod Lieutenanten ivrigt, „og hvad Musiken angaaer, saa er det ganske vist“

„At hverken De eller jeg forstaaer os derpaa,“ afbrød Baronen ham i en tør Tone. „Mester Porpora kan i den Retning kun forlade sig paa sin egen Dom.“

„Hvad mig angaaer,“ svarede Porpora, „saa har den kongelige Bærdighed, naar Taler er om Musik, aldrig strøet mig Sand i Dinene, og da jeg havde den Ære at undervise Churprindsessen af Sachsen, fik hun ligesaa lidt som nogen Anden Lov til at synge falsk.“

„Hvorledes,“ sagde Baronen med et ironisk Sideblik til sin Kammerat, „kunne kronede Hoveder ogsaa synge falsk?“

„Ja ganske som andre simple Dødelige,“ svarede Porpora. „Imidlertid maa jeg sige, at Churprindsessen kun sjelden gjorde sig skyldig deri og fattede hurtigt og let.“

„De vil da maaskee ogsaa tilgive vor Konge, hvis han skulde være saa uartig at blæse et Par falske Toner i Deres Nærværelse.“

„Ja, paa den Betingelse, at han var villig til at forbedre sig.“

„Men De vilde dog vel ikke rive Hovedet af ham derfor?“ sagde Grev Hoditz leende.

„Jo det vilde jeg, selv om det skulde koste mig mit eget,“ svarede den gamle Professor, hvem Champagnen var gaaet til Hovedet.

Consuelo havde hørt af den gode Canonicus, at Preussen var en stor Politianstalt, hvor det mindste Ord, der

blev hvistet paa Grændsen, i den korteste Frist og gjennem en Mængde hemmelighedsfulde Echoer naaede til Frederiks Cabinet, og at man til en Preussler, i Særdeleshd til en Militair eller en Embedsmand, ikke turde sige: Hvorledes befinder De Dem? uden at veie enhver Stavelse og, ligesom man tilraader Børnene, vende Tungen syv Gange i Munden. Det var hende derfor ingenlunde kjært, at hendes Lærer snakkede over sig, og hun gjorde sig al mulig Umage for at raade Bod paa hans Ubetænksomheder. „Om end Kongen af Preussen,“ sagde hun, „ikke var den første Musiker paa sin Tid, saa maatte det vel være ham tilladt at forsømme en Kunst, der lige over for alle hans øvrige Kundskaber kun maa kaldes høist ubetydelig.“

Hun vidste ikke, at Frederik gjorde sig ligesaa meget til af at være en stor Fløitespiller, som at være en stor Feltherre og en stor Philosoph. Baron von Kreuz bemærkede, at naar Hans Majestæt ansaae Musiken for en Kunst, der var værd at studere, saa studerede sagtens Høislsamme den baade med Alvor og Iver.

„Bah!“ sagde Porpora, „Alvor og Iver nytte i Kunsten til Ingenting, naar der ikke er medfødt Talent. Anden i Musiken kan ikke Enhver opfatte, og det er meget lettere at vinde Slag og uddele Pensioner til Lærde end at gribe blot en Ønst af Musernes hellige Ild. Baron Frederik von Trend har rigtignok sagt os, at Kongen af Preussen lod det gaae ud over Hoffets Herrer, naar han kom ud af Takten, men det vilde kun lidt nytte hos mig.“

„Har Baron Trend sagt det?“ raabte Baron von Kreuz, idet hans Dine pludselig flammede af Bredde. „Nu ja!“ vedblev han, idet han hurtig beherskede sig og vedblev i en ligegyldig Tone: „Lysten til at spøge vil nok forgaae

den stakkels Djævel nu, thi han sidder paa Livstid arresteret i Fæstningen Glaz.“

„Virkelig!“ raabte Porpora, „hvad har han da gjort?“

„Det er en Statshemmelighed,“ svarede Baronen, „imidlertid er man berettiget til at antage, at han har forraadt sin Herres Tillid.“

„Ja,“ tilføjede Lieutenanten, „og det i den Grad, at han har solgt preussiske Fortificationsplaner til Østerrig.“

„Umuligt!“ raabte Consuelo, der var bleven ganske bleg, og som nagtet hun vaagede over sine Miner og Ord, ikke kunde holde dette smertelige Udbrud tilbage.

„Det er umuligt,“ raabte Porpora forbitret, „de, som have bildt Kongen af Preussen det ind, have løiet i deres Hals.“

„Jeg vil haabe, at De ikke dermed indirekte vil beskyldes os for at lyve!“ sagde Lieutenanten, der ogsaa blev ganske bleg.

„Man maa være meget smffindet for at antage det,“ bemærkede Baron von Kreuz idet han tilfæstede sin Vedfælder et haardt og bydende Blik. „Hvad angaaer det os, at Mester Porpora nærer Venskab for en ung Mand og tager sig af ham med Barme?“

„Ja, det gjør jeg, og det vilde jeg gjøre, selv naar Kongen var tilstede,“ sagde Porpora. „Jeg vilde sige til Kongen, at man havde skuffet ham, at han gjorde stor Uret i at troe paa Sigt, og at Baron Trend var en fortæffelig ung Mand, der ikke er istand til begaae nogen Lumpenhed.“

„Jeg troer, Mester,“ sagde Consuelo, hvem Baron von Kreuz's Blik gjorde meer og meer urolig, „at De vilde være langt mere nøgtern og besindig, naar De havde

den Grev at nærme Dem til Kongen af Preussen, og jeg kender Dem altfor godt til at vide, at De ikke vilde tale med ham om Andet end hvad der staaer i Forbindelse med Musik."

"Frøkenen udtrykker sig meget forstandigt," sagde Baronon; "imidlertid lader det til, at ogsaa De har i Wien levet paa en venstabilig Fod med den unge Baron von Trendf."

"Jeg," svarede Consuelo i den ligegyldigste Tone, "jeg kender ham saa godt som ikke."

"Wien," vedblev Baronon med en forskende Mine, "hvis nu Kongen selv ved et eller andet Tilfælde vilde spørge Dem om, hvad De meente om Trendfs Forræderi?"

"Herr Baron," svarede Consuelo, idet hun med megen Ro og Bessedenhed udholdt hans inquisitoriske Blik, "jeg vilde svare ham, at jeg ikke troer paa Forræderi hos Noget, da jeg ikke har Begreb om, hvorledes man kan forraade."

"Det var smukt sagt, Signora!" sagde Baronon, hvis Pande pludselig opklaredes, "og De sagde det med et Udtryk, der vidner om en sfsøn Sjæl."

Han ledede Samtalen hen paa andre Gjenstande og henrykkede Gæsterne ved sin aandelige Flihed og Overlegenhed. Under hele Resten af Maaltidet udtrykte hans Ansigt, saa ofte han henvendte sig til Consuelo, en Godhed og Tillid, som hun hidtil ikke havde bemærket hos ham.

Efter Maaltidet førte Grev Hobitz dem omkring inde Slottet og foreviste dem igjen en stor Mængde Curiositeter til almindelig Opbyggelse, og under Samtaler om Festsighederne, hvormed Markgevinden skulde modtages, var Klokkeren allerede bleven ti. Veiret var klart, og Maanen

stinnede prægtigt. Begge de preussiske Officerer bleve ved deres Forsæt endnu samme Aften at ride over Grændsen, idet de foregave, at de havde Ordre til ikke at tilbringe Natten paa fremmed Gebeet.

Grevnen maatte derfor give efter og befale, at man skulde sadle deres Heste; derpaa førte han dem, for at de, som han sagde, endnu skulde have en Hjertestyrkning paa Veien, hen til en elegant Pavillon, hvor der serveredes med Kaffe og Vikor.

Consuelo, der ikke fandt det nødvendigt at følge med derhen, tog nu Afsked, efterat hun sagde havde anbefalet Porpora at være mere forsigtig med hvad han sagde end ved Aftensbordet, og gif derpaa hen til sit Værelse, der laa i en anden Fløi af Slottet.

Hun gif imidlertid vild i denne vidtløftige Labyrinth af Gange og Galerier og kom netop ind i en Korsgang, da et Luftræk blæste hendes Lys ud. Da hun maatte frygte for at forvilde sig bestandig mere eller maaskee endogsaa styrte ned i en af disse Overraskelsesanstalter som denne Bygning var saa rig paa, ansaae hun det for rigtigst at vende om og søge at finde tilbage til den mere oplyste Deel af Slottet. Det lykkedes hende ogsaa, men hun var endnu i Mørke, da hun hørte en Mand med tunge Skridt komme hen imod hende. Vengstelig trykkede hun sig op imod Muren, da der pludselig i Nærheden af hende blev aabnet en Dør, og det klare Maanelys, der faldt ind igjennem Aabningen, viste hende Carls høie Skikkelse og straalende Liberi. Alsomt kaldte hun paa ham.

„Er det Dem, Signora?“ svarede han med en Stemme, der forraadte en heftig Ophidselse, „at, jeg har allerede i flere Timer forgjeves søgt efter en Veilighed til

at faae Dem i Tale, og nu, da den tilbyder sig, er det maaffee forsilde.“

„Hvad har Du at sige mig, gode Carl, og hvad betyder den Dphidselse, hvori jeg seer Dig?“

„Lad os komme ud af den Corridor, Signora! jeg maa tale med Dem paa et affides Sted, hvor jeg haaber, at man ikke kan belure os.“

„Consuelo fulgte ham, og de traadte ud paa en aaben Terrasse, der dannedes af et lille Taarn, som stødte op til Slottets Sidesløi.“

„Signora,“ sagde Deserteuren sagte, (han var samme Morgen selv kommen til Roswald og kjendte Stedet ligesaa lidt som Consuelo) „har De ikke talt Noget i Dag, der kunde paadrage Dem Kongen af Preussens Utilfredshed og Mistro og skaffe Dem Ubehageligheder i Berlin, hvis Kongen fik det at vide?“

„Nei, det har jeg ikke. Jeg vidste godt, at det er farligt at tale med en Preusser, som man ikke kjender, og jeg for min Deel har nøie overveiet Alt, hvad jeg sagde.“

„Det glæder mig at høre, thi jeg har været urolig for Deres Skyld. Jeg har et Par Gange i Dagens Løb gjort Tegn til Dem for at advare Dem, men jeg kunde ikke komme til at sige Dem et Ord. Officeren var bestandig lige ved Siden af Dem.“

„Jeg forstaaer Dig ikke. Hvem er den Officeer? jeg kjender ham ikke.“

„De vil nok lære ham at kjende, naar De kommer til Berlin.“

„Men hvorfor gjør Du en Hemmelighed af det lige over for mig?“

„Fordi det er en skrækkelig Hemmelighed som jeg endnu i en Timestid maa beholde hos mig selv.“

„Du seer saa ophidsset ud! Hvad er der iveien? man skulde troe, at Du havde noget Ondt ifinde.“

„Det er nok muligt.“

„Hvis det er Tilfældet, saa befaler jeg Dig at tale. Har Du ikke tilsvoret mig Trofast og Underdanighed i alle Forhold?“

„Al, Signora, hvad erindrer De mig om? ja, det er sandt, jeg takker Dem for mere end mit Liv, thi De har gjort Alt, hvad der stod i Deres Magt, for at frelse min Kone og mit Barn! men det var nu engang besluttet, at de skulde døe . . . og deres Død skal hævnnes!“

„I din Kones og Barns Navn befaler jeg Dig at tale. Du ruger over en eller anden affindig Plan! Du vil hævne Dig, og Synet af denne Preussers har bragt Dig ud af Dig selv.“

„Ja, han gjør mig gal, han gjør mig rasende! . . . Men nei! jeg vil være rolig, thi det er den yderste Tid! Levvel, Signora, sandsynligviis seer De mig ikke mere, og jeg beder Dem derfor, naar De kommer til Prag, at betale en Sjælemesse for mig i det lille Capel for den hellige Nepomuk, der er vor boehmiske Skytspatron.“

„Du skal tale, Du skal tilstaae, hvad det er for strafværdige Tanker, der pine Dig, eller jeg vil nedkalde din Kones og dit Barns Forbandelse over Dig! Hvor kan Du vente at finde Tilgivelse i Himlen, naar Du ikke vil tilgive paa Jorden? jeg seer godt, at Du skjuler et Gevær under din Kappe — det er Preusserne, som Du vil lure paa.“

„Nei, ikke her,“ sagde Deserteuren og skjælvede paa alle Lemmer. „Jeg vil ikke udgyde Blod i min Herrers Hus og for Deres Dine, men dernede ved Foden af Bjerget, der er en Huulvei, som jeg har mærket mig i Morges.“

Gjennem Parken kan jeg ad en Omvei være der, inden han naaer derhen tilhest, og jeg har et godt Gevær, som jeg kan stole paa,”

„Ei stille! det er jo Vanvid! Du kjender ikke denne Mand, det er jeg vis paa. Han hedder Baron von Kreutz, han er ingen Hververofficeer og har aldrig gjort Dig noget Ondt.“

„Nei, Signora, det er ingen Baron von Kreutz; ham, som De taler om, har jeg seet hundrede Gange paa Paradisen, og han er den værste af alle disse Mennefferøvere, som jeg hader til Døden. Han er en Fjende af vor Kirke, vor Religion og af alle vore Helgener; han har paa Broen i Prag ugudeligt spottet den hellige Nepomuk, og fra Slotet i Prag har han stjaalet den Tromme, der var gjort af Johan Biskas Hud, og som var Boehmens største Klenodie. Nei, jeg tager ikke feil, jeg kjender ham godt. Desuden har den hellige Wenceslaus viist sig for mig, da jeg for lidt siden bad i Slotskapellet; jeg har seet ham ligesaa tydeligt, som jeg saae Dem, Signora, og han sagde til mig: „Det er ham, træf ham i Hjertet!“ Det har jeg lovet den hellige Jomfru Maria, og jeg maa holde mit Løfte. Der seer De, Signora, der komme de med hans Hest, og det er derpaa, jeg har ventet; nu maa jeg afsted.“

„Carl!“ raabte Consuelo med en overordentlig Kraft, „jeg troede, at Du havde et fromt og følelsesfuldt Hierte, men nu seer jeg, at Du er et ugudeligt og forvorpent Menneffe. Hvem den Mand end er, som Du vil myrde, saa forbyder jeg Dig at gaae efter ham og tilføie ham nogen Fortræd. Det er Djævelen, der har paataget sig en Helgenskikkelse, for at befære din Forstand, og Gud har tilladt, at der lagdes Dig denne Snare for at straffe Dig,

fordi Du har aflagt et saa ugudeligt Løfte. Du er en utaknemmelig Misdæder, thi Du betænker ikke, at Grev Hobitz, din Herre, der har overøst Dig med Belgjer-ninger, vil blive bekyldt for denne Forbrydelse, han, der altid har viist sig saa mild, god og velvillig. Gaa og skjul Dig thi Du fortjener ikke at see Daglyset. See! i dette Dieblik staaer din Kone grædende ved Siden af Dig og søger at holde paa din gode Engel, der vil vige fra Dig for at overlade Dig til den onde Aand."

"Min Kone, min Kone!" raabte Carl forvildet. "Jeg seer Dig ikke, men hvis Du er her, saa tal og lad mig endnu engang see Dig, inden jeg døer."

"Du kan ikke see hende, thi Forbrydelsen lurker i dit Hjerte, og Syndens Nat lægger sit sorte Slør om dine Dine. Knæl ned, thi endnu kan Du vende om. Giv mig det Gevær, som din Haand besudler, og bed."

Med disse Ord greb Consuelo Bøssen, som han ikke gjorde hende stridig, og skyndte sig at bringe den bort fra hans Dine, medens han faldt paa sine Knæe og henflød i Taarer. Hun forlod Terrassen for i Hast at skjule Baabnet. De Anstrengelser, hun havde maattet gjøre for at faae Bugt med denne Sværmer, havde udtømt hendes Kræfter. Hun var imidlertid neppe kommen ind i Corridoren, før en lille Dør aabnede sig, og hun stod foran Baron von Kreuz. Han havde hentet sin Kappe og sine Pistoler fra Bærelset, der vendte ud til Terrassen.

Consuelo fik netop Tid til at sætte Geværet hen i den første den bedste Krog og lukke Døren rask efter sig til Corridoren. Hendes hurtige Bevægelse og den Ophidselse, hvori hun befandt sig, undgik ikke Baron von Kreuz's skarpe Blik. Han holdt et Lys i Haanden og blev smilende staaende foran hende. Hans Ansigt var fuldkommen roligt,

hun troede Consuelo af Lysets slakkende Flamme at bemærke, at hans Haand skjælvede heftigt. Lieutenanten var tæt bag efter ham; han saae ligbleg ud og havde trukket Kaarden.

Det aabne Vindue, der fra Bærelset vendte ud til Terrassen, lod Consuelo senere formode, at begge Preusserne havde hørt hvert et Ord af hendes Samtale med Carl. Imidlertid hilste Baronon hende høfligt og roligt, og da hun i sin Angst glemte at besvare hans Hilsen og heller ikke formaaede at sige et eneste Ord, greb han, efterat han et Dieblig havde betragtet hende med mere Deeltagelse end Forundring, hendes Haand og sagde med mild Stemme

„Kom til Dem selv, mit Barn! De er i en meget bevæget Stemning. Vi har forfærket Dem, ved pludselig at aabne Døren, men vi ere Deres Tjenere og Venner. Jeg haaber, at vi vil gjensees i Berlin, og maaskee kan vi da være Dem til nogen Nytte.“

Baronen drog Consuelos Haand til sig, som om han i det første Dieblig havde tænkt paa at føre den til sine Læber; men han nøiedes med at trykke den let, ønskede hende endnu engang Godnat og fjernede sig med sin Lieutenant, der var saa forstyrret og ude af sig selv, at han syntes slet ikke at lægge Mærke til Consuelo.

Consuelo vendte igjen tilbage til Terrassen, hvor hun fandt Deserteuren liggende bevidstløs, og da hun ikke formaaede at reise denne Colos alene, gik hun ned ad Trappen og kaldte de andre Tjenere tilhjælp.

„Na, det gjør ikke Noget,“ sagde de; „han har i Aften drukket formange Snapse; nu skal vi bringe ham til sengs.“

Consuelo havde gjerne fulgt med dem, fordi hun fryg-

tede for, at Carl skulde forraade sig, naar han kom til sig selv; men Grev Hoditz, der netop kom forbi, forhindrede hende deri, idet han tog hendes Arm og udtalte sin Glæde over, at hun ikke var gaaet tilfængs, da han havde et nyt Skuespil at vise hende.

Hun maatte træde ud med ham paa en Balcon, hvorfra hun kunde see hen til en Høi, der laa temmelig langt borte. Paa Høien var der opført en glimrende oplyst Triumfbue, hvorpaa hun bemærkede adskillige ubestemte Skriftræk.

„Hvilken smuk Illumination!“ sagde hun adspredt.

„Det er en fin Dpmærksomhed, et ærbødigt og beflødent Lovel, som jeg tilraaber den Gæst, der nylig har forladt os,“ svarede han. „Om et Kvarteer vil han komme til Foden af denne Høi, og Triumfbuen vil da præsentere sig for ham som ved et Trylleslag.“

„Herr Greve,“ raabte Cousuelo, som vaagnede af sine Drømmerier; „hvem var dog denne Gæst, der nylig forlod os?“

„Det skal De senere erfare, mit Barn.“

„Hvis jeg ikke maa spørge derom, saa tier jeg gjerne; imidlertid har jeg nogen Mistanke om, at hans virkelige Navn ikke er Baron von Kreuz.“

„Jeg har intet Dieblik ladet mig skuffe af dette paa-tagne Navn,“ sagde Hoditz, der gjerne roste sig af sin Skarpsindighed; „men jeg har samvittighedsfuldt respekteret hans Incognito. Jeg veed, at det er en af hans Grillen, og at man fornærmer ham, naar man ikke vil tage ham for den, han udgiver sig for. De har seet, at jeg behandlede ham som en simpel Officeer, og dog . . .“

Greven forgik næsten af Lyst til at tale, men han fandt det ikke selv passende tydeligt at udtale Navnet;

derimod greb han til den Udvei at laane hende sin Rikkert med de Ord: „Seer De, hvor denne i en Fart opførte Triumfbue er fuldstændig lykkes. Den er næsten en halv Miil herfra, og dog vædder jeg paa, at De gjennem min Rikkert tydeligt kan læse Indskriften. Bogstaverne ere tyve Fod høie, skjøndt de herfra med blotte Dine nepper kan sees.“

Consuelo saae igjennem Rikkerten og udfandt med Lethed, at Indskriften, der løste denne Gaade, lød saaledes:

Vive Frédéric le Grand!

„Ak, Herr Greve,“ raabte hun, levende beffæstiget med sine Tanker, „hvor det dog er farligt for saadan en Herre at rejse alene, og hvor langt farligere endnu at tage imod ham!“

„Jeg forstaaer ikke Deres Bemærkning,“ svarede Greven, „vi leve jo nu i den fuldstændigste Fred. Der er Ingen, der kunde falde paa at tilføie ham noget Dødt, og Ingen kan finde noget Upatriotisk deri, at man beværter en saadan Gæst.“

Consuelo var fordybet i sine Tanker. Hodis rev hende ud af dem, idet han sagde, at han havde en Bøn til hende, men frygtede for at misbruge hendes Artighed; det var imidlertid en Sag af saa stor Bigtighed, at han var nødt til at besvære hende med den.

Efter mange Omsvøb sagde han derpaa til hende med en hemmelighedsfuld og alvorlig Mine: „Jeg vilde bede Dem om at overtage en Skygges Rolle.“

„Hvad for en Skygge?“ spurgte Consuelo, der endnu var opfyldt af Frederik den Store og Astenens Begivenheder.

„En Skygge, der ved Desserten viser sig for Fru Markgrevinden og kalder hende og alle Gjæsterne hen til

Tartarus=Galeriet, hvor der udføres en Sang af de Døde, og derfra til Theatersalen, hvor Olympen skal optage hende. Venus, som er Deres egentlige Rolle, optræder ikke strax, saa at De har meer end Tid nok til i Coulisfen at afkaste det Dagen, hvori Skyggen er indhyllet, og hvorunder De bærer Kjærlighedsgubindens glimrende Costume, en Kjole af rosenfarvet Atlast med guldbroderede Sløiser og ganske smaa Paniers, pudret Haar, der er indflettet med Perler, Fjer og Roser, et høist sædeligt og usorligueligt galant Toilette! De samtykker altsaa i at udføre Skyggen, thi den maa skride frem med stor Værdighed, og iblandt mine smaa Actriser er der ikke en Eneste, der tør vove paa i en bydende og dog ærbødig Tone at sige til Hendes Høihed: „suivez moi!“ Disse Ord ere meget vanskelige at udtale, og efter min Mening kan en genial Person gjøre meget ud af dem. Hvad mener De?”

„Ordene ere charmante, og jeg skal hjertelig gjerne udføre Skyggen,“ svarede Consuelo smilende.

„De er en Engel, en sand Engel,“ sagde Greven og kysede hende paa Haanden.

Men al! denne glimrende Fest, denne Drøm, som Greven i en heel Vinter havde kjælet for, og for hvis Skyld han havde foretaget hele tre Reiser til Mähren, denne længselsfuldt forventede Dag skulde gaae op i Røg.

Næste Dag henimod Middag var Alting parat; Mandskabet fra Roswald stod under Gevær; Nymphes, Genier, vilde Dværge, Kjæmper, Mandariner og Skygger ventede med klapprende Tænder paa det Dieblit, da deres Virksomhed skulde begynde; den daarlige Bei fra Roswald var bleven renset for Snee og bestrøet med Mos og Violter; de talrige Gjæster vare strømmede til fra alle omlig-

gende Slotte og selv fra de fjerneste Punkter, da et Tor-
denflag, af! kastede det Hele overende.

En Cureer, der kom sprængende i flyvende Fart, bragte
den Efterretning, at Fru Markgrevindens Vogn var væltet
i en Grøft, at Hendes Høihed havde knækket et Par Rib-
been og var bleven nødt til at tage til Ulmütz, hvorhen
hun anmodede Herr Greven om hurtigst at begive sig.

Mængden adspredte sig. Greven, ledsaget af Carl,
der igjen var kommen til Fornuft, satte sig op paa sin
bedste Hest og jog hurtigt derfra, efter at have sagt nogle
Ord til sin Hushovmester. Gratier, Sylpher, Flodguder
i broget Forening med Chinesere, Pirater og Menneſkeædere
trak igjen deres Peltstøvler og Uldtrøier paa og gif atter
til deres Arbeide i Marken.

Gjæsterne steg i deres Ekvipager; den Berlinervogn,
der havde bragt Porpora og hans Discipel, blev atter stillet
til deres Disposition, og Hushovmesteren udbetalte dem
efter sin Herres Befaling hele den aftalte Sum.

Endnu samme Dag begave de sig paa Veien til Prag.
Porpora var ikke utilfreds med at vende sin Værts kosmo-
politiske Musik Ryggen, og Consuelo vendte Blikket mod
Schlesien, bedrøvet over at hun skulde tage længere bort
fra den stakkels Fange i Glæde uden Haab om at kunne
befrie ham fra hans sorgelige Skjæbne.

Næste Dag sad Baron von Kreuz, der havde over-
nattet i en Landsby ikke langt fra den mähriske Grændse,
i en stor Reisevogn, ledsaget af sine Pager tilhest og af en
Berlinervogn, hvori der kun var Plads for hans Secretair,
hans Reisechatol og de Penge, han førte med sig. Han
sagde til sin Lieutenant eller rettere til sin Adjutant, Ba-
ron von Buddinbrock, da de allerede nærmede sig til Reise,
og det var de første Ord, som han paa Grund af dennes

teitede Opsørsel Aftenen iforveien, havde henvendt til ham efter deres Afreise fra Roswald:

„Hvad betydede denne Illumination, som jeg saae i lang Fraastand paa den Høi, vi skulde have passeret, hvis vi havde redet langs med Grev Hødis's Park?“

„Deres Majestæt,“ svarede Buddinbrock skjælvende, „jeg har ikke lagt Mærke til nogen Illumination.“

„Saa? det er mig slet ikke kjært. Den, der reiser med mig, skal lægge Mærke til Alt.“

„Deres Majestæt vil undskylde det med den forfærdelige Stræk, der overfaldt mig paa Grund af denne Sturks Attentat“

„Han veed ikke, hvad han taler! denne Stakkel var en Sværmer, en fanatiseret Katholik, som under Krigen var bleven ophidset imod mig af de boehmiske Præster, og som desuden sagtens er drevet til det Yderste af en eller anden personlig Ulykke. Sandsynligviis er det en Bonde, som mine Hververe engang have nappet, og som igjen er deserteret“

„Deres Majestæt kan forlade Dem paa, at han i Morgen igjen skal blive paagreben og indbragt.“

„Har han maaskee givet Ordre til, at man skal stjæle ham fra Grev Hødis?“

„Endnu ikke, Deres Majestæt, men saasnart jeg kommer til Reise, vil jeg affende fire flinke og bestemte Folk“

„Det lader han være. Han skal tvertimod indhente Oplysninger om den stakfels Fyr's Forhold, og hvis hans Familie er bleven ødelagt i Krigen, som man af hans usammenhængende Ord skulde formode, saa skal han sørge for, at der udbetales ham en Sum af eettusinde Rigsdaler, og at Hververne i Schlesien faae Ordre til at lade ham

være i No. Har han forstaaet mig? han hedder Carl, er meget høi, født i Boehmen og i Tjeneste hos Grev Horditz; det er altsaa en let Sag at finde ham og komme til Kundskab om hans Familienavn og Forhold."

"Det skal skee, Deres Majestæt."

"Ja, det vil jeg haabe! Hvad syntes han om den italienske Musiklærer?"

"Mester Porpora? han lod til at være en Nar, en indbildst og guaven Person."

"Og jeg siger ham, at det er en Mand, der forstaaer sin Kunst og er fuld af Aand og Ironi. Saasnart han kommer med sin Elev til den preussiske Grændse, saa sørger han for, at der bliver sendt ham en god Vogn imøde."

"Meget vel, Deres Majestæt."

"Og man skal lade ham stige ind i den alene, hører han? alene, men med al mulig Høflighed imod ham."

"Meget vel, Deres Majestæt."

"Og derpaa?"

"Derpaa ønsker Deres Majestæt, at han ufortøvet bliver bragt til Berlin."

"Han har i Dag slet ingen Mennekesforstand, Bud-dinbrod; jeg vil, at man skal føre ham til Dresden og derfra til Prag, hvis han ønsker det, ja endogsaa til Wien, ifald det er ham om at gjøre — Alt paa min Bekostning; da jeg har bragt en saa agtværdig Mand ud af hans Stilling, saa er det min Pligt at skaffe ham derhen igjen, uden at det koster ham Noget. Men i mine Stater maa han ikke sætte sin Fod, thi han har altfor megen Forstand for os."

"Hvad befaler Deres Majestæt med Hensyn til Sangerinden?"

„Hun skal hongré malgré bringes til Sanssouci under Escorte og anvises et Bærelse paa Slottet.“

„Paa Slottet, Sire?“

„Ja, er han bleven død? Barberinis Bærelse.“

„Og hvad skal der gøres med Barberini?“

„Barberini er ikke mere i Berlin. Hun er afgaaet, veed han da ikke det?“

„Nei Deres, Majestæt.“

„Men hvad veed han da egentlig? . . . saasnart den unge Pige er ankommen, skal man underrette mig derom øieblikkelig, enten det saa er Nat eller Dag. Har han hørt det? Lad saa min Chatolsecretair opskrive disse Ordre for ham under Nummer Et: Deserteuren gives Erstatning, Porpora sendes tilbage, Porporina flytter ind efter Barberini og faaer hendes Indkomster. Nu ere vi der. Vær nu munter, Buddinbrock, og søg i Fremtiden at bære sig klogere ad, naar jeg igjen faaer det Indfald at reise Incognito med ham.“

43.

Porpora og Consuelo ankom silde om Aftenen til Prag i et koldt og uhyggeligt Veir.

Maanen belyste denne gamle Stad, der i sit Døre heelt har bevaret sin Histories religieuse og krigeriske Charakter. Bore Reisende fjørte ind i den gennem Kjøpthor og vare allerede uden Uheld naaet hen til Midten af Moldaubroen, da Bognen fik et heftigt Stød og blev staaende.

„Jesus Christus!“ raabte Postillonen, „min Hest er bleven sty for Statuen. Det er et slemt Bærsel. St. Nepomuk staae os bi!“

Consuelo saae, at Hesten var falden og havde sprængt et Par Remme i Seletøiet, som først maatte bringes i Orden. Hun foreslog derfor den gamle Mæstro at stige ud og gaae lidt frem og tilbage paa Broen for at varme sig.

Porpora samtykkede, og Consuelo gik nu hen til Rækværket for at betragte dette Punkt, hvor hun befandt sig. Fra dette Standpunkt kunde man see de forskjellige Stæder, hvoraf Prag bestaaer, den ene, den saakaldte Neustadt, som Keiser Carl den Fjerde byggede i 1348, og den anden, Altstadt, der skriver sig fra den fjerneste Oldtid; begge ere opførte amphitheatralst og see ud som et Par Bjerge, hvorfra som mere fremragende Punkter opstige Spidser af gamle Bygninger og sorte Takker af Fæstningsmurene. Moldauen gled hurtig hen under Buerne og den i en streng Stil opførte Bro, der har været Skuepladsen for saamange tragiske Begivenheder i den boehmiske Historie, og Billedstøttens Hoved skinnede hvidligt i Maanelshet.

Consuelo betragtede Skikkelsen af den hellige Doktor, der syntes at see tungsindig ned i Bølgerne.

Legenden om den hellige Nepomuk er smuk, og hans Navn har en god Klang for Enhver, der sætter Pris paa et retflassent og mandigt Sind. Som Keiserinde Johannes Skriftefader vægrede han sig ved at forraade hendes Skriftemaal til Drukkenbolden Wenceslaus, der vilde vide, hvad hans Gemalinde tænkte og foretog sig. Da han ikke var istand til at faae Noget ud af den hellige Mand, lod han ham binde og kaste ud over Broen i Moldauen. Sagnet beretter, at i det Dieblig han sank, glimrede der fem Stjerner frem over Stedet, som om Martyrens himmelske Krone et Dieblig havde svævet over Bandspeilet. Til Grindrig om dette Mirakel er der indsat fem Metal-

stjerner i Stenbalustraden netop paa det Sted, hvor Nepomuk efter Traditionen blev kastet i Vandet.

Consuelo, der erindre sig denne Historie, sank uvilkaarlig paa Knæ mellem de Andægtige, der dengang til enhver Tid paa Dagen og Natten knælede for Martyrens Billedstøtte.

Det var fattige Koner, Pillegrimme, Tiggere og nogle Zigeunere, der vare saa ganske hensunkne i deres Andagt, at de glemte at række Haanden ud efter en Gave. Hun gav dem alligevel rigeligt, idet hun erindrede sig den lykkelige Tid, da hun selv havde slasket om som disse Stakler. Hendes Gæmildhed rørte de fattige Folk, og en af dem sagde hende, at de til Tak vilde synge en gammel Hymne til Nepomuks Ære, for at Helgenen tiltrods for det onde Bærjel paa Broen maatte afvende ethvert Uheld fra hendes Fod.

Ved hver af de to Porte, der sluttede Broen, stod der en østerrigsk Skildvagt. Efter deres Forskrifter maatte de uophørligt gaae fra deres Poster hen til Midten af Broen; der mødtes de ved Billedstøtten, vendte hinanden Ryggen og gjorde bestandig som Automater den samme Promenade. De lyttede ogsaa til Hymnen, men troede uidentvibl, at det var en Lovsang til Frank af Lothringen, Maria Theresias Gemal.

Lyttende i Maanessinnet til denne kunstløse Sang, følte Consuelo sig paa et af de mest romantiske Steder i Verden greben af Tungsendighed. Hidtil havde hendes Reise været lykkelig og munter, og ved en ganske naturlig Reaction sank hun pludselig hen i en mørk og bekymret Stemning.

Postillonen, der med tydsf Seendragtighed bragte sit Seletoi i Orden, vedblev at gjentage: „Det kalder jeg et

ondt Barsel!" Og det gjorde han saa tidt, at Consuelos Tanker igjen kom til at dreie sig om Albert og den Skjæbne, der ventede ham. Hun syntes at høre hans Stemme, og hun spurgte sig selv, hvad han vel vilde tænke om hende, hvis han saae hende knæle foran denne Billedstøtte. Forfærdet over denne Tanke sprang hun op og hørte Porpora i det samme sige: „Tilvogns! Alt er igjen i Orden.“

Hun vilde netop stige ind i Bognen, da en Rytter, der red forbi paa en tung og langsom Hest, pludselig holdt stille, steg af, gik hen til hende og saae hende med en rolig Nysgjerrighed, der forekom hende temmelig ufor- skammet, ind i Ansigtet.

„Hvad skal det sige?“ raabte Porpora og stødte ham tilside; „saaledes seer man ikke paa Damer! Det er maaskee Brug i Prag, men jeg agter ikke at finde mig deri.“

Den tunge og ubehjælpelige Mand, der fra Top til Taa var indhyllet i en svær Pelts, svarede Porpora paa Boehmisk uden at lægge Mærke til, at han ikke forstod et Ord af hvad han sagde. Men Consuelo, der blev over- raffet ved hans Stemme, bøiede sig frem for at betragte ham i Maanestannet, og, idet hun traadte mellem ham og Porpora, raabte hun:

„Hvorledes! er det Dem, Herr Baron?“

„Ja, det er mig, Signora,“ svarede Baron Frederik med et dybt Suk, „jeg er Grev Christians Broder og Alberts Onkel.“

Consuelo blev overrasket af hans sørgmodige Mine og den Kulde, han viste hende. Han, der altid havde besluttet sig paa at være saa ridderlig og galant imod hende, kysede hende ikke paa Haanden, ja rørte ikke en-

gang ved sin Heltshue, for at hilse paa hende; han saae kun paa hende med et forbløffet og dumt Ansigt og gjen- tog den ene Gang efter den anden: „Det er Dem, Signora! det er virkelig Dem!“

„Fortæl mig, hvorledes de har det paa Niesenburg,“ sagde Consuelo uroligt.

„Ja, det skal jeg, Signora! det længes jeg efter.“

„Nu saa tal, Herr Baron, og fortæl mig Noget om Grev Christian, om Stiftsdamen og om . . .“

„At ja! det skal jeg,“ svarede han og blev saa staaende igjen taus og forbløffet.

„Og Grev Albert?“ spurgte Consuelo forfrækket ved at see paa ham.

„Javist, Javist! Grev Albert, at ja!“ sagde Baronen, „jeg skal sige Dem Alting.“

Men han sagde slet Intet, og paa alle den unge Piges Spørgsmaal svarede han ikke mere end Støtten af din hellige Nepomuk, der stod taus og ubevægelig paa Broen.

Porpora begyndte at blive utaalmodig, han frøs og længtes efter at komme i Seng; tilmed var dette Møde, der kunde gjøre Indtryk paa Consuelo, ham slet ikke behageligt.

„Herr Baron,“ sagde han, „vi skal have den Gæst i Morgen at gjøre Dem vor Dyvartning, men nu maae vi see at komme under Tag og faae Noget at spise; det trænge vi langt mere til end til Complimenter,“ mumlede han imellem Tænderne, idet han skubbede Consuelo ind i Bognen og selv fulgte bagefter.

„Men, kjære Mester,“ sagde hun bekhymret, „lad mig dog spørge om . . .“

„Bær dog stille svarede han i en barsk Tone; „den

Mand der er en Idiot, hvis han ikke er fuld; vi kunne gjerne staae her paa Broen hele Natten, uden at faae et fornuftig Ord ud af ham."

Consuelo var i den skrækkeligste Uro. „De er ubarmhjertig," sagde hun, idet Bognen forlod Broen og kjørte ind i Alistadt. „Havde De blot ventet et Dieblit, saa havde jeg kunnet faae at vide, hvad der af Alt i Verden interesserer mig mest"

„Er vi nu der igjen," sagde han i en fortrædelig Tone. „Har Du endnu ikke flaaet denne Albert ud af Hovedet? jo det er rigtig en rar Familie, Du der kunde være kommen ind i, at dømme efter denne Tølper, der ikke saameget som løstede paa Huen, da han saae Dig."

„De har selv tidligere holdt meget af den Familie og indskærpet mig at vise den al mulig Agtelse og Kjærlighed."

„Ja, hvad det sidste Punkt angaaer," svarede han gnavent, „saa har Du adlydt mig langt mere end nødvendigt."

Consuelo vilde svare; men det beroligede hende, da hun saae, at Baronen blev ved at ride ved Siden af Bognen, og da den holdt stille, stod den gamle Herre allerede ved Bognedøren og bød hende høfligt velkommen som Bært, thi det var til hans Hus, Postillonen havde kjørt dem hen, og ikke til en Gæstgivergaard.

Porpora vilde forgjeves afslaae hans Gæstevenskab, men Consuelo, der brændte af Længsel efter at høre fra Albert, skyndte sig at tage imod den og følge ham ind i Salen, hvor der brændte en munter Ild i Kaminen, og hvor Aftensmaaltidet ventede paa dem.

„De seer, Signora," sagde Baronen, idet han pegede

paa de tre Couverter, at jeg har gjort Regning paa Deres Komme."

"Det undrer mig meget," svarede Consuelo, "thi vi har ikke talt til Nogen om vor Reise, og endnu for to Dage siden anede jeg ikke, at jeg skulde overnatte i Prag."

"Alt det kan ikke forbause Dem mere end mig," sagde han bedrøvet.

"Men hvor er Baronesse Amalie?" spurgte Consuelo, der skammede sig over, at hun endnu ikke havde tænkt paa sin forrige Elev.

En Sky lagde sig over Baronens Pande, og hans røde Ansigt blev pludselig saa blegt, at Consuelo strækedes derover; men han svarede med en paatagen No: "Min Datter er i Sachsen hos en af vore Paarørende. Hun vil meget beklage, at hun ikke har faaet Leilighed til at see Dem."

"Og de øvrige Medlemmer af Deres Familie, Herr Baron?" vedblev Consuelo, "kan jeg ikke faae at vide..."

"Jo, Alt," svarede han, "Alt skal De faae at vide; men spiis nu, Signora, thi De kan nok have det nødigt."

"Det er mig ikke muligt at spise, naar De ikke river mig ud af min Uro. For Himlens Skyld, Herr Baron, De har da ikke mistet Nogen af Deres Nærmeste?"

"Død er der Ingen," svarede Baronnen i en saa ynkelig Tone, som om tvertimod hele Familien var uddød, og nu begyndte han at skære Bildtet for ligesaa langsomt og høitideligt, som han altid var vant til.

Consuelo havde ikke Mod til at spørge nok en Gang. Aftensmaaltidet forekom hende dødeligt langt. Porpora, der var mindre urolig end sulten, gjorde sig Umage for at passiare med sin Bært. Denne bestræbte sig paa sin Side

for at svare ham høfligt og rettede endog saa nogle Spørgsmaal til ham angaaende hans Hensigter og Planer: dog alt dette overgik siensynligt hans Kræfter. Han svarede ikke i rette Tid og gjentog de samme Spørgsmaal, som han allerede een Gang havde faaet Svar paa. Han lagde bestandig større Stykker hen paa sin Tallerken og fyldte sit Glas til Randen, men han gjorde det kun af Bane, thi han spiste ikke en Bid og drak ikke Draabe; han tabte sin Gaffel, saae sig aandsfraværende omkring, og var kort sagt i en ynkelig Tilstand.

Der hengik et Par piinlige Timer, inden Maaltidet var tilende, derpaa vinkede han ad Tjenerne, at de skulde gaae, søgte længe med et forstyrret Blik i sine Lommer og tog endelig et aabent Brev frem, som han rakte Consuelo. Brevet var fra Stiftsdamen og lød saaledes:

„Alt er forbi, Broder, og der er intet Haab mere tilbage! Doktor Superville er endelig kommen fra Bayreuth, og efterat han i flere Dage havde udtalt sig med den største Skaansel, har han nu erklæret, at det er paa tide at bringe Familiens Affairer i Orden, thi om otte Dage vil Albert maaskee ikke være mere. Christian, hvem jeg ikke har havt Mod til at meddele denne Dom, smigrer sig endnu med et Haab, men kun et svagt Haab, thi hans Nedslagenhed forstrækker mig, og jeg veed jo ikke, om Tabet af min Neveu er det eneste Slag, der truer mig. Frederik, det er ude med os. Vil vi Begge overleve en saadan Dom? jeg veed det ikke. Guds Villie skee, det er Alt, hvad jeg kan sige, men jeg er bange for, at jeg ligger under. Kom til os, Broder, og søg at indgyde os Mod, hvis Du har noget Mod tilbage efter din egen Ulykke, der jo ogsaa er vor og sætter Kronen paa vore Lidelser. Er det dog ikke, som om en Forbandelse har ramt vor

Familie! Hvad have vi da syndet, at vi fortjene saa haard en Straf? Gud bevare mig fra at være forsagt eller at sætte mig op imod hans hellige Villie, men der er ganske vist Diebliske, hvori jeg maa sige til mig selv, det er formeget.

„Kom, Broder, vi vente Dig, vi trænge til Dig, men forlad dog ikke Prag før den ellefte. Jeg har endnu et besynderligt Vrende til Dig; det forekommer mig, at jeg er fra Forstanden, siden jeg kan indlade mig paa det, men bele vort Liv er jo nu uforklarligt, og jeg handler blindt efter Alberts Villie.

„Den ellefte dennes om Aftenen Klokken syv maa Du indfinde Dig paa Broen i Prag ved Foden af Statuen. Den første Vogn, der kommer forbi, holder Du an, og den første Person, Du seer i den, bringer Du hen til os; hvis hun endnu den samme Aften kan tage med til Riesenburg, kan Albert maaskee reddes endnu. I detmindste siger han, at han vil da kunne forsones endnu med det evige Liv, men hvad han mener dermed, det veed jeg ikke. Men alle de Aabenbareelser, han i de sidste otte Dage har havt angaaende de mest uforudseelige Begivenheder, ere paa en saa ubegribelig Maade gaaet i Dpshybelse, at jeg ikke længere kan tvivle derom; han har en profetisk Gave og formaaer at see ud i det Skjulte. I Aften har han kaldt mig hen til sit Leie og med en næsten udslukt Stemme givet mig det Hverv at skrive dette til Dig, og jeg har nøie gjengivet Dig hans Ord. Vær altsaa den ellefte Klokken syv ved Statuen og bring den Person Du vil finde der, til os saa hurtigt som muligt.“

Saa snart Conjuelo, der var bleven ligesaa bleg som Baronen, havde læst Brevet tilende, reiste hun sig, men sank strax igjen ned paa Stolen og blev siddende der nogle

Minuter og med sammenbidte Tænder. Hun kom dog hurtig til sig selv, reiste sig op og sagde til Baronen, der igjen var sunken hen i sin Sløvhed: „Herr Baron, er Deres Bogn færdig? jeg er parat. Lad os saa komme afsted.“

Friherren reiste sig mekanisk og gik udenfor. Alt var ordnet i Forveien, og Hestene vare forspændte, men han adløb kun, som en Automat adlyder Trykket af Fjederen, og uden Consuelo vilde han ikke have tænkt paa nogen Afreise.

Neppe var han ude af Stuen, før Porpora greb Brevet og gennemløb det hurtigt. Nu var Touren til ham at blegne, han kunde ikke sige et Ord og gik i en frygtelig Sindsstemning op og ned ad Gulvet. Han havde at bebreide sig den Ulykke, der kunde ske; han havde ikke forudsæet den, men han sagde til sig selv, at han skulde have forudsæet den, og piint af Samvittighedsnag og Angst og forstenet over den forunderlige Divinationsgave, hvorved den Syge havde gjættet, hvorledes han skulde komme til at gjensee Consuelo, troede han sig betagen af en forunderlig og skrækkelig Drøm.

Da man imidlertid i visse Retninger ikke kunde tænke sig nogen seigere og bestemtere Charakter end hans, saa tænkte han snart paa de mulige Følger af den Beslutning, som Consuelo saa raff havde taget. Han lagde Haanden paa Panden, gjorde nogle Beregninger og sagde saa til Consuelo, idet han væbnede sig med Mod til at udholde den Explosion, som maatte komme:

„Du vil derhen, ja for mig gjerne, men jeg gaaer med. Du vil see Albert, Du vil maaskee give ham Raadestødet, men det kan ikke undgaaes, altsaa reise vi sammen. Vi have endnu to Dage til vor Raadighed, som vi

vilde have tilbragt i Dresden, men nu reise vi lige igjennem. Hvis vi ikke ere den ottende paa den preussiske Grændse, holde vi ikke vore Forpligtelser. Den fem og tyvende begynde Forestillingerne, og er Du ikke parat til at optræde, vil jeg komme til at betale en betydelig Mulkt. Jeg har ikke Halvdelen af den Sum, der forlanges, og den, der i Preussen ikke kan betale, sættes i Gachotten. Sidder man først der, bliver man glemte; man kan sidde der ti og tyve Aar, ja døe der af Alderdom. Det er den Skjæbne, der venter mig, hvis Du ikke huffer paa, at vi sildigst den fjortende Klokken fem om Morgenen maae tage bort fra Kiesenburg. Det sværger Du mig til?"

„Det gjør jeg!“ sagde hun og trak utaalmodig paa Skuldbrene, „naar Tiden er om Deres Frihed og Liv, saa forstaaer jeg ikke at De kan finde det nødvendigt at asfordre mig en Ed.“

Baronen traadte i dette Dieblik igjen ind i Stuen; en gammel tro Tjener fulgte med ham, vilkede ham som et Barn i en varm Rejsepelts og førte ham ned til Bogen. Snart var man i Veraun, og ved Daggrøn naaede man Pilsen.

44.

Skjøndt man kjørte saa hurtig som muligt, spillede man dog en betydelig Tid paa de affhyelige Veie, og i Skovene mellem Pilsen og Taufz var det i mere end een Henseende farligt at reise. Alligevel naaede man, efter omtrent at have tilbagelagt en lille Miil i Timen, henimod Midnat til Kiesenburg.

Aldrig havde Consueto foretaget en besværligere og

sørgeligere Reise. Baronen, der endnu for mindre end et Aar siden havde været en kraftig og rask Mand, var som lamslaaet og aandsfløv. Den Medlidenhed, han indgjød Consuelo, forsøgede hendes Uro og Frygt.

„Skal jeg finde alle Beboerne paa Kiesenburg i samme Forfatning som ham?“ tænkte hun.

Bindebroen var nebladt, Faldgittret trukket op, og Tjenerne ventede i Gaarden med Fakler. Ingen af de tre Rejsende tænkte paa, at dette var paafaldende, og Ingen af dem havde Kraft til at henvende et Ord til Tjenerstabet.

Da Porpora saae, at Baronen havde ondt ved at slæbe sig afsted, greb han ham under Armen for at støtte ham, medens Consuelo hurtig ilede op ad Trappen. Hun fandt Stiftsdamen oppe paa Trappen, og uden at spille Tiden paa at hilse greb denne hende ved Armen og sagde: „Kom, det er den høieste Tid. Albert venter Dem med Kængsel. Han har noiagtig beregnet Timer og Minutter, han sagde os det, da De kjørte op imod Slottet, og saa Dieblikke efter hørte vi Deres Bogn rulle hen over Bindebroen. Han tvivlede ikke om, at De var villig til at komme, sagde han, men hvis De blev opholdt ved et eller andet Tilfælde, blev det forsilde. Kom, Signora, og sæt Dem for Guds Skyld ikke imod hvad han tilsigter eller vil. Gjør Alt, hvad han forlanger, stil Dem an, som De elsker ham, og Iyv, hvis det er nødvendigt. Hans sidste Time er kommen — søg derfor blot at lette hans Døds-kamp, det er Alt, hvad vi bede Dem om.“

Med disse Ord drog hun Consuelo med ind i den store Sal.

„Han er altsaa oppe?“ spurgte Consuelo hurtig.

„Han staaer ikke mere op, thi han lægger sig ikke,“

svarede Stiftsdamen. „I hele tredive Dage har han siddet i en Lænestol inde i Salen, og han tillader ikke, at man bringer ham andetsteds hen. Lægen har erklæret, at man skal lade ham have sin Villie, for ikke at dræbe ham; fat derfor Mod, Signora, thi der venter Dem et skrækkeligt Syn.“

Stiftsdamen aabnede Døren til Salen, idet hun tilfoiede: „Sii De kun hen til ham og vær ikke bange for at overraske ham. Han venter Dem, og paa de sidste to Miil har hans Die fulgt Dem bestandig.“

Consuelo ilede hen til sin blege Forlovede, der sad i en stor Lænestol ved Kaminen. Han saae ud som en Gjenganger, men endstjøndt han var medtaget af Sygdom, var hans Ansigt endnu smukt, men ubevægeligt som en Marmorbuste. Ikke er Smil var at see paa hans Læber, ingen Straale af Glæde i hans Dine. Lægen slap hans Arm, som han holdt imellem sine Hænder for at føle hans Puls, og saae hen paa Stiftsdamen med et tydeligt nok sagde, at det var forsilde.

Consuelo knælede foran Albert, der saae stift paa hende og sagde ikke et Ord. Endelig lykkedes det ham at give Stiftsdamen, der havde lært sig til at gjætte alle hans Dnsfer, et Tegn med Fingeren. Hun tog begge hans Arme og lagde dem paa Consuelos Skuldre, derpaa hvøiede hun hendes Hoved hen til hans Bryst, og med en næsten udslukt Stemme hviffede han: „Jeg er lykkelig.“

Han holdt i nogle Minuter hendes Hoved ind til sit Bryst og trykkede sine Læber paa hendes sorte Haar. Derpaa saae han paa sin Tante og gav hende ved en umærkelig Bevægelse tilkjende, at hun og hans Fader ogsaa skulde kysse hans Brud.

„Ja, inderlig gjerne,“ raabte Stiftsdamen, trykkede Consuelo varmt til sit Bryst og førte hende derpaa hen til Grev Christian, hvem hun endnu ikke havde bemærket.

Den gamle Greve sad ligeledes i en Vænestol paa den anden Side af Kaminen ligeover for Sønnen og saae ligesaa svag og afkræftet ud. Rigtignok reiste han sig endnu op fra Lid til anden og gik nogle Skridt i Salen, men hver Aften maatte man bære ham ind i hans Seng, der var flyttet ind i et tilstødende Værelse. I dette Dieblif holdt han netop sin Broders Haand i den ene og Porporas i den anden og lod dem nu begge falde, for at omfavne Consuelo den ene Gang efter den anden.

Ogsaa Slottets Almisseuddeler gik, for at fornøie Albert, hen og hilste paa Consuelo. Ogsaa han, der før var saa vel ved Magt, var nu svunden ind til et Spøgelse, og hans ørkesløse, blødagtige Liv havde enerveret ham i den Grad, at han ikke havde kunnet taale at see paa de Ulykker, der hjemsøgte Familien. Kun Stiftsdamen havde endnu bevaret nogen Handlekraft, men der var en feberagtig Ild i hendes Dine, og Albert alene syntes fuldkommen rolig. Paa hans Pande laa der den Munterhed, der følger med en smuk Død, og han var nok alvorlig, men ikke nedtrykt som hans Fader og Onkel.

Til alle disse af Sygdom og Sorg forstyrrede Draganismer dannede Lægens Sundhed og No en forunderlig Modsætning. Supperville var en Franskmænd, der havde været i Frederik den Andens Tjeneste, da denne endnu var Kronprinds. Som en af de første, der anede, hvad for en voldsom og despotisk Charakteer der boede i den unge Fyrste, havde han nedsat sig i Bayreuth og havde taget Tjeneste hos Markgrevinde Sophie Frederikke af Preussen, en Søster til Frederik den Store. Uergrjerrig

og skinsyg besad Supperville alle en Hofmands Egenskaber, men trods det Ny, han stod i ved Hoffet, var han kun en middelmaadig Læge, men en sin Verdensmand, en skarp Jagttager og en temmelig øvet Kjender af alle de moralske Aarsager, der ere Sygdomstilstandenes Forløbere. Han havde indstændig opfordret Stiftsdamen til at tilfredsstille alle hendes Nevens Ønsker, og han havde ogsaa lovet sig endeel af Consuelos Tilbagekomst; men forgjæves spejdede han i den Syges Ansigt — han gjentog kun for sig selv, at det var forsilde, og han tænkte kun paa at fjerne sig for ikke at være Vidne til den fortvilede Scene, som han ikke kunde forebygge og forhindre. Imidlertid besluttede han sig dog til at holde Die med Familieanliggændernes Gang, deels for ikke at forsømme sin egen Fordeel, deels for at tilfredsstille sin naturlige Hang til Intriguer; og da han saae, at Ingen af Familien i sin Forfrættelse tænkte paa at benytte de kostbare Minuter, drog han Consuelo hen i en Biuduesfordybning og sagde til hende sagte og paa Fransk:

„Min Frøken, en Læge er en Skriftestader, jeg er derfor snart kommen til Kundskab om, hvad der er for en hemmelig Lidenskab, der lægger denne unge Mand i Graven. Som Læge er jeg vant til at gaae grundigt tilværks og er ikke tilbøielig til at troe paa Forstyrrelser i den physiske Verdens Love; jeg erklærer Dem derfor, at jeg ikke troer paa den unge Greves forunderlige Visioner og ekstatiske Aabenbareelser. Hvad Dem angaaer finder jeg det mere naturligt at antage, at der er veglet hemmelige Meddelelser imellem Dem og ham angaaende Deres Reise til Prag og Deres Ankomst her til Slottet.“

Dg da Consuelo gjorde en benægtende Bevægelse, vedblev han: „Jeg vil ikke udfritte Dem, Frøken, og i

mine Formodninger ligger der Intet, som skal fornærme Dem. De maa tværtimod skjænke mig Deres Tillid og betragte mig som en Mand, der paaseer Deres Interesse."

"Jeg forstaaer Dem ikke," svarede Consuelo med en Ustyldighed, som Hoflægen ikke vilde troe paa.

"De vil nok forstaae mig," svarede han koldblodigt. "Den unge Greves Paarørende har indtil i Dag af alle Kræfter modsat sig Deres Forbindelse med ham. Deres Modstandere ere endelig besejrede, Grev Albert maa døe, og da det er hans Villie at efterlade Dem sin Formue, saa har Familien Intet imod, at en kirkelig Ceremoni sikkres Dem den til evig Tid."

"Al hvad vedkommer Alberts Formue mig," sagde hun overrasket. "Hvad har den at gjøre med den Tilstand, hvori jeg finder ham? jeg er ikke kommen hid for at beskæftige mig med den Slags Anliggender, men for ved min Nærværelse at forsøge paa at redde ham. Tør jeg ikke have noget Haab om, at det er muligt?"

"Nei intet! Hans Sygdom hører til de Sjælsyggdomme, der spotte alle vore Planer og trodse alle Videnskabens Anstrengelser. For en Maanedstid siden er Greven, efterat han i fjorten Dage var forsvunden paa en Maade, som Ingen kunde forklare mig, vendt tilbage til sin Familie, nærved at bukke under for denne ulægelige Sygdom. I tredive Dage har han ikke taget nogen Næring til sig, og det er et af de Phænomener, som man ellers kun har iagttaget hos Sindsyge, at han saa længe har kunnet opholde Livet ved nogle Draaber Vand om Dagen og nogle Minuters Søvn om Natten. De seer, at alle hans Livskræfter ere udtømte. Om to Dage i det høieste vil han have udstridt. De maa derfor væbne

Dem med Standhaftighed og ikke tabe Hovedet. Jeg skal staae ved Deres Side og indlede hvad der maa gøres."

Consuelo saae endnu bestandig forbauset paa Doktoren, da Stiftsdamen, paa et Bink af den Syge, afbrød ham og førte ham hen til Albert.

Denne lod Lægen træde tæt hen til sig og hvistede ham Noget i Øret. Supperville blev rød og bleg. Stiftsdamen, der betragtede dem ængstligt, brændte af Begjærlighed efter at vide hvad Albert ønskede.

"Doctor," sagde Albert til ham, "Alt, hvad De nylig har sagt til den unge Pige der, har jeg hørt."

Supperville, der havde staaet i den yderste Ende af den store Sal og talt ligesaa sagte, som den Syge talte nu, blev aldeles forvirret, og hans positive Anskuelser om, at der umuligt kunde existere ekstatistiske Aabenbarelseser, led et saadant Stød, at han var ligeved at blive affindig.

"Doctor," vedblev den Døende, "De forstaaer ikke hendes Sjæl, og De skader min Hensigt ved at saare hendes Delikatesse. Deres Pengeberegninger forstaaer hun sig ikke paa. Hun har aldrig tragtet efter min Rang og min Formue, og hun har aldrig elsket mig. Det er kun hendes Medfølelse, der skal bringe hende til at give efter. Tal derfor blot til hendes Hjerte. Jeg er Døden nærmere, end De troer. Spild derfor ingen Tid. Jeg kan ikke opstaae til en lykkelig Tilværelse, naar jeg ikke som hendes Mand kan gaae ind til den evige Hvile."

"Men hvad mener De med disse sidste Ord?" spurgte Supperville, der i dette Dieblit bestjættigede sig med at analysere Patientens Galstak.

"De kan ikke forstaae dem," svarede Albert med Anstrengelse, "men hun vil forstaae dem, indskrænk Dem

derfor til at gjentage dem saa trofast for hende som muligt.“

„Bent,“ sagde Supperville og talte noget høiere; „jeg seer, at jeg ikke er istand til klart at gjengive Deres Tanker, De har nu mere Kraft til at tale, end De havde for otte Dage siden, og jeg antager det for et gunstigt Tegn. Tal De selv end Frøkenen. Et Ord af Dem vil lettere overbevise hende end alle mine Talekunster. Hun staaer her ved Siden af Dem, lad hende indtage min Plads, for at hun selv kan høre, hvad De ønsker.“

Supperville begreb virkelig Intet mere af det, han havde troet at begribe, og da han desuden var af den Mening, at han havde sagt nok til Consuelo, for at være vis paa hendes Erkjendtlighed, saasnart hun kom ind paa Pengespørgsmaalet, trak han sig tilbage, efterat Albert endnu engang havde sagt til ham:

„Tænk paa Deres Løfte og tal med min Familie. Diebliffet er der. Saa dem til at samtykke Alle og uden Løven. Jeg siger Dem, at det er den høieste Tid.“

Albert var saa udtømt af den Anstrengelse, han havde havt, at han lænede sin Pande til Consuelos Pande, da hun nærmede sig til ham og hvilede et Diebliff ved den, som om han var ligeved at døe. Hans blege Læber blev blaalige, og Porpora troede forskrækket, at han netop havde draget sit sidste Aandedræt.

Smidlertid havde Supperville samlet Grev Christian, Baronen, Stiftsdamen og Capellanen paa den anden Side af Kaminen og tiltalte dem med Ild. Kun Capellanen gjorde nogle frygtsumme Indvendinger.

„Hvis Deres Naade fordrer det, saa vil jeg naturligviis fuldbyrde Forbindelsen, men da Grev Albert ikke er i Naadestand, saa er det nødvendigt, at han først ved at

skrifte og modtage den sidste Olie slutter Fred med Kirken."

"Den sidste Olie," sagde Stiftsdamen med et kvalt Suk, "gode Gud, er det allerede saavidt?"

"Ja saavidt er det," svarede Supperville, der som Verdensmand og Voltairianer ikke kunde finde sig i Capellanens Indvendinger, "ja saa vidt er det, hvis Herr Capellanen vedbliver at plage den Syge med sorgelige Forberedelser til den sidste Ceremoni."

"Og troer De," sagde Grev Christian, der vakkede imellem sin Devotion og sin faderlige Omhed, "at Foranstaltningerne til en venligere Ceremoni, der mere svarer til hans Hjertes Dnsker, kan holde ham i Live?"

"Jeg kan ikke indestaae for det," sagde Lægen, "men jeg tør sige, at jeg lover mig meget deraf. Deres Naade har selv tidligere samtykket i dette Bryllup . . ."

"Jeg har altid samtykket i dette Bryllup, og jeg har aldrig modsat mig det," sagde Greven, idet han med Forsæt løftede Stemmen; "men Messer Porpora, der er den unge Piges Formynder, har skrevet mig til, at han ikke kunde give sit Samtykke til denne Forbindelse, og at hun selv havde opgivet den. Ak! det gav min Søn Dødsstødet," tilføiede han sagtere.

"De hører, hvad min Fader siger," hviskede Albert til Consuelo, "men gjør Dem ingen Bebreidelse; jeg troede dengang, at De opgav mig og overlod mig til min Fortvivlelse; men i de sidste otte Dage har jeg faaet min Fornuft, hvad de Andre kalde min Galskab tilbage, og jeg har kunnet læse i Hjertes, der ere nok saa langt borte, ligesom Andre kunde læse i en aaben Bog, og med et Blik har jeg kunnet overskue Fortid, Nutid og Fremtid. Jeg har omsider erkjendt, at De har været Deres Løfte tro,

Consuelo, at De har gjort Alt, hvad der var dem muligt for at elske mig, og at De ogsaa en kort Tid har elsket mig. Men man bedrog os Begge. Tilgiv Deres Lærer, ligesom jeg tilgiver ham."

Consuelo kastede et Blik paa Porpora, der ikke kunde høre Alberts Ord, men vel Grev Christians, og som nu, i den største Forvirring gik frem og tilbage henne ved Kaminen. Hun saae paa ham med et alvorligt bebreidende Blik, og den Gamle forstod dette Blik saa godt, at han taus og heftig slog sig med Haanden for Panden.

Albert bad Consuelo ved Tegn om at føre den gamle Mæstro hen til sig og at være sig behjælpelig med at række ham Haanden. Porpora førte den iskolde Haand til sine Læber og brast i Graad. Hans Samvittighed bebreidede ham Alberts Mord, men hans Anger forsonede med hans Uforsigtighed.

Albert gav igjen ved Tegn at forstaae, at han ønskede at høre, hvad hans Paarørende svarede Supperville, og han hørte det ogsaa, uagtet de talte saa sagte, at Porpora og Consuelo, der knælede ved Siden af Albert, ikke kunde opfatte et Ord.

Capellanen værgede sig imod Lægens bitre Ironi, og Stiftsdamen, hos hvem Overtro og Fordragelighed, Moderkjerlighed og christelig Forbarmelse kæmpede med hinanden, gjorde sig Umage for at forsones med hinandens Forestillinger, der i den katholske Lære ikke lade sig forsones. Striden dreiede sig egentlig kun om et Formspørgsmaal, idet Capellanen ikke turde give en Kjætter Egetteskabets Sacrament, førend denne idetmindste havde lovet, at han strax derefter vilde bekjende sig til den katholske Religion.

Supperville fandt ingen Betænkelighed ved at lyve og afgive den Forsikring, at Albert havde lovet ham at

han efter Ceremonien vilde gjøre Alt, hvad man forlangte. Capellanen lod sig dog ikke narre. Endelig fandt Grev Christian et Dieblit, hvori han med sin rolige Fasthed, funde Forstand og sit menneskefjærlige Sindelag kunde gjøre Ende paa Striden. „Herr Capellan,“ sagde han, „der gives ingen kirkelig Lov, der udtrykkelig forbyder Dem at vie en katholsk Kvinde til en Schismatiker. Kirken taaler saadanne Egttesaber. Antag altsaa, at Consuelo er orthodox og min Søn er en Bantro og vi dem paa Stedet. Denne Vielse kan fremkalde et lykkeligt Bændepunkt i Alberts Tilstand, og kommer han sig, saa kan vi altid tænke paa at omvende ham ganske.“

Capellanen havde aldrig modsat sig Grev Christians Billie, og i alle Samvittighedsager var Greven for ham en ligesaa useilbar Demmer som Paven. Det gjaldt altsaa kun om at faae Consuelos Samtykke. Albert alene tænkte herpaa, og idet han drog sin Brud hen til sig, lykkedes det ham uden fremmed Hjælp at omslynge sin Elskedes Hals med sine magre, udtærede Arme.

„Consuelo,“ sagde han til hende, „jeg læser i Deres Sjæl, at De gjerne vilde hengive Deres Liv, hvis De dermed kunde tilkjøbe Dem mit: det er ikke mere muligt, men De kan ved en Beslutning af Deres Billie frelse mit evige Liv. Jeg forlader Dem paa kort Tid, men vender gjennem en ny Fødsel tilbage paa Jorden. Fordømt og fortvivlet vilde jeg vende tilbage, hvis De forlod mig nu i min sidste Stund. De veed, at Johan Ziskas Forbrydelse endnu ikke er fuldstændig udsonet, og De alene, kun De, min Søster Wanda! kan fuldstændig rense mig i denne Phase af mit Liv. Vi ere Søffende; for at blive Elffende maa Døden endnu engang træde imellem os. Men vi maae nu blive Egttesfolk ved en hellig Ed, for at jeg

med Ro og Handlekraft og som andre Menneſker, fri for Erindringen om mine tidligere Exiſtenter, der i ſaa mange Aarhundreder have været min Marter og min Straf, kan gjøre Modſtand. Giv derfor Deres Samtykke til denne Ed. Den vil ikke binde Dem til mig for dette Liv, thi om en Time vil jeg forlade Dem, men den vil forene os i al Evighed, den vil være et Tegn, hvorpaa vi engang gjentjende hinanden, naar Dødens Nat har udflettet vore Erindringsklarhed. Samtyk derfor deri! det er en katholſk Ceremoni, der ſkal fuldbyrdes, og ſom jeg underkaſter mig, fordi den er den eneste, der efter menneſkelig Forſtand ſikrer os hinandens Beſiddelse. En ſaadan Sanktion maa jeg tage med mig i Graven. Et Egteſkab uden min Families Samtykke er i mine Dine ikke noget fuldſtændigt Egteſkab; vort vil være uopløſeligt i vore Hjerter, ligesom vore Henſigter med det ere hellige og rene. Vil De give dette Samtykke?"

"Ja, det vil jeg," raabte Conſuelo, idet hun trykkede ſine Læber paa ſin Mandſ iſkolde Pande.

Dette Ord hørtes af Alle og foranledigede Supper-ville til at tilføie: „Godt, ſaa lad os ſkynde os.“

Han ſik Capellanen til at kalde paa Tjenerne og forberede Alt til Ceremonien.

Den gamle Greve ſatte ſig mellem ſin Son og Conſuelo; Stiftsdamen talkede hende ikke blot hjerteligt for hendes Imødelommen, men knælede ned hos hende og kyſede hendes Hænder; Baronen græd ſtille og syntes ikke at forſtaa det Mindſte af hvad der foregik.

I et Dieblid var der opreift et Altar foran Kammen. Tjenerne ſendtes udenfor; de troede, at det var for at den Syge kunde faae den ſidſte Olie, og at der kunde blive roligt i Salen.

Porpora og Supperville vare tilstede som Vidner. Albert fik pludselig igjen saamegen Kraft, at han kunde udtale sit Ja og alle Forpligtelsesformlerne med fast, tydelig og klangfuld Stemme. Familien øste deraf nyt Haab om hans Helbredelse.

Neppe havde Capellanen lyst Betsignelsen over de Nyformælede, førend Albert reiste sig, kastede sig i sin Faders Arme og med ualmindelig Kraft omfavnede sin Tante Dufel og Porpora; derpaa satte han sig igjen hen i sin Lænestol, trykkede Consuelo til sit Hjerte og sagde:

„Jeg er frelst!“

„Det er den sidste Opblussen af Livskraften!“ sagde Supperville, der under alt dette af og til havde følt Alberts Puls.

Hans Arme aabnede sig, han rakte sig frem og saut i Knæ. Den gamle Synaber, der ved Alberts Sygdom uafsladelig havde slumret ved hans Fødder, reiste hovedet iveiret og udstødte tre Gange et klagende Søl. Alberts Blik fæstede sig stift paa Consuelo, hans Mund aabnede sig, som om han endnu vilde tale til hende, en let Rødme oplivede endnu engang hans Kinder, men afløstes af hin eiendommelige Farve, hin ubeskrivelige Blegghed, der ligesom bredte et hvidt Slør over hele Ansigtet. I Løbet af et Minut antog hans Træk et bestandig alvorligere og mere gudhengivent Udtryk, indtil endelig en ophøiet No og salig Glæde leirede sig paa hans forklarede Ansigt.

Den gyfelige Stilhed, der hvilede over Familien, som endnu bestandig lyttede med bange Anelser, afbrødes pludselig af Lægen, der med dyb og høitidelig Stemme udtalte sit uigenkaldelige:

„Han er død!“

Grev Christian sank ligesom truffet af et Slag tilbage i Lænestolen; Stiftsdamen kastede sig med krampagtig Gulten over Albert, som om hun igjen vilde oplive ham med sine Kjærtegn; Baronnen sagde nogle usammenhængende Ord, der vidnede om hans Sindssforvirring. Lægen traadte hen til Consuelo, hvis Taushed og Følesløshed foruroligede ham mere end de Andres heftige Klageraab.

„De maa ikke bestjæftige Dem med mig, Herr Doctor,“ sagde hun til ham, „og De, min Ven, ikke heller,“ sagde hun til Porpora, der i det første Dieblit tænkte kun paa hende; „men see at faae hans ulykkelige Paarørende herfra, tænk først paa dem! Jeg bliver her hos den Døde, der ikke trænger til Andet end mine Bønner.“

Greven og Baron Frederik lode sig uden Modstand føre bort. Stiftsdamen blev som et Lig bragt ind i sit Bærelse, hvorhen Supperville fulgte hende for at yde hende Bistand.

Porpora, der selv ikke vidste, hvordan det var fat med ham, styrte ud af Døren og løb som en Afspindig ned i Haven. Hans Strube var som tilsnøret. De Scener, han nylig havde oplevet, havde sat hans Phantasi i Bevægelse, og han stormede længe omkring i Maaneskinnet forfulgt af Gravstemmer, der sang det forfærdelige „dies irae“ for hans Dren.

Consuelo blev derfor alene tilbage hos Albert, thi Capellanen havde neppe begyndt at fremsigge sine Bønner, før han besvimede og maatte ligeledes bæres bort. Han havde under hele Alberts Sygdom vaaget hos ham til-

ligemed Stiftsdamen, og nu var det forbi med hans Kræfter.

Grevinden af Rudolfsadt knælede ved sin Mand's Lig; hun holdt hans kolde Hænder i sine og havde lagt sit Hoved til hans Hjerte, som havde ophørt at banke. Hvad Consuelo følte i dette hendes Livs høitideligste Dieblif var ikke just Smerte eller Fortviøvelse, thi hendes Kjærlighed til Albert havde ikke den Inderlighed, der ytrer sig paa den Maade, og hans Død havde ikke bragt nogen Tomhed i hendes Tilværelse. Hun var kun gjennemtrængt af Duffet om, at hans Grindring maatte blive hende hellig, og at hun maatte bevare den tro. Hun var igjennem Alberts Underviisning indviet i de Lærdomme, der havde deres Rilde i det gamle Boehmens Husfiteretro og tidligere Aarhundreders hemmelighedsfulde Secter, og som støttede sig til vigtige Udtalelser af Christus og hans Forgjængere; hun var inderlig overbevist om, at hendes Mand's Sjæl ikke voldsomt kunde løsrive sig fra hende eller glemme hende i en himmelsk Tilværelses utilstrækkelige Regioner, og med disse Forestillinger blandede der sig overtroiske Indtryk fra hendes Ungdom. Hun havde troet paa Spøgelser, hvad der er almindeligt hos Børn af Folket, og hun havde meer end een Gang i Drømme seet sin Moders Aand nærme sig til hende for at bevogte og beskytte hende. Saaledes var hendes Indre forberedt paa at optage Troen i sig paa en fortsat Forbindelse mellem de afdøde Aander og den levende Verden, thi denne de barnlige Gemhytters Overtro synes til alle Tider at have gjort sig gjældende ligesom er Protest mod de religiøse Loggiweres ubetingede Forviisning af de menneskelige Væsner enten til en Himmel eller til et Helvede.

I det hun hvilede ved den Dødes Bryst, kunde hun

derfor ikke tænke sig ham død, og hun kunde ikke føle noget af den Gysen, der ellers knytter sig til dette Ord, dette Skuespil, denne Forestilling. Det forekom hende ikke muligt, at Aandslivet kunde forgaae som et Pust, at dette Hoved og dette Hjerte allerede vor berøvet enhver Evne til at meddele sig, eller at den tænkende og følende Livsflamme allerede skulde være fuldkommen udslukt.

„Nei,“ sagde hun til sig selv, „endnu tøver maaskee den guddommelige Funke med at sænke sig i Gud, der vil optage den og igjen lade den træde ud i Livet i en ny menneskelig Form. Maaskee er der endnu et dybt skjult, uanet Liv i dette Bryst, der nylig er blevet koldt. Og hvor forresten Alberts Sjæl er, saa seer den, veed den, føler den, hvad der skeer her ved hans affjælede Leer. Den søger maaskee i min Kjærlighed en Næring for sin nye Virksomhed, i min Tro en Opfordring til i Guds Skjød at hente Kraft til sin Gjenfødselse.“

Opslydt af saadanne sværmeriske Tanker vedblev hun at elske Albert, at aabne ham sin Sjæl, at hengive sig til ham, at fornye den Trostabsed, som hun havde tilsvoret ham i Guds Navn og i sin Families Paasyn, kort, hun vedblev i sine Tanker og Følelser at behandle ham, ikke som en Død, hvem man begræder, fordi man maa løsribe sig fra ham, men som en Levende, hvis No man ærer, idet man venter paa hans Opvaagnen.

Da Porpora igjen var kommen til Besindelse, erindrede han med Skræk, i hvilken Tilstand han havde efterladt sin Myndling, og skyndte sig at vende tilbage til Consuelo. Han var forbausset over at finde hende saa rolig, som om hun vaagede ved en Vens Leie. Han vilde tiltale hende og bevæge hende til at søge Hvile, men hun afbrød ham:

„Tal dog ingen forgjebes Ord i denne sovende Engels Paahør,“ svarede hun; „gaa De til Hvile, gode Mester, min Hvile er her.“

„Vil Du da dræbe Dig?“ sagde Porpora i Fortvivlelse.

„Nei, min Ven, jeg vil leve,“ svarede Consulo; „jeg vil opfylde alle mine Pligter imod ham og imod Dem, men i Nat vil jeg intet Dieblisk forlade ham.“

Henimod Morgenens var Alting stille: en tung Søvn havde overmandet Smerten. Lægen, der var overvældet af Træthed, havde lagt sig; Porpora var faldet i Søvn paa en Stol med Hovedet lænet op til Grev Christians Seng. Consuelo alene følte ingen Trang til at glemme sin Tilstand. Greven kunde ikke forlade sin Seng, men Baron Frederik kom mekanisk hen til Albert for at bede der tiligemed sin Søster og Capellanen; derpaa blev der læst en Sjælemesse, og Stiftsdamen, der igjen fik Kraft til at tænke paa det Materielle, lod det kvindelige Tjenestehende og den gamle Hans kalde. Nu forlangte Lægen og Porpora alvorligt, at Consuelo skulde lægge sig til at sove, og hun gav efter. Før hun forlod Salen, traadte hun hen til Grev Christians Seng. Han saae paa hende uden at synes at kjende hende. Man kunde ikke sige, om han vaagede eller han sov, thi hans Dine vare aabne, hans Aandedræt roligt og hans Ansigt uden Udtryk. Da Consuelo vaagnede nogle Timer efter, gik hun ned i Salen, men hendes Hjerte snørte sig ligesom sammen, da hun fandt den tom. Albert var lagt paa en Paradeseng og bragt ind i Capellet, og kun hans Lænestol stod endnu paa det samme Sted. Det var Alt, hvad der paa dette Sted var blevet tilbage af ham, der i saamange Lidelsesdage havde været Familiens Midtpunkt. Ikke engang

hans Hund var der mere. Foraarsolen kastede sine muntre og oplivende Straaler ind paa det mørktfarvede Gulv, og nede i Haven sang Droslerne lystigt.

Consuelo gik sagte ind i det tilstødende Bærelse hvis Dør stod halvt aaben. Den gamle Greve laa endnu i Sengen og syntes endnu uimodtagelig for det Tab, han havde lidt. Hans Søster, der overførte paa ham al den Omhu, hun havde havt for Albert, vaagede samvittighedsfuldt hos ham. Baron Frederik saae sløvt ind i den gnistrende Kaminild, og kun de Taarer, der rullede tykt ned ad hans Kinder, uden at han tænkte paa at astørre dem, vidnede om, at han ikke havde været saa lykkelig at tabe Hukommelsen ganske.

Consuelo traadte hen til Stiftsdamen for at kysse hendes Haand, men hun trak denne Haand til sig med en uovervindelig Uvillie. Den stakkels Wenceslawa betragtede hende som sin Neveys Morderengel. Hun havde i Begyndelsen næret Afsky for Grev Alberts Giftermaalsplaner og havde modsat sig dem af al Magt. Men da hun havde seet, at hans Sundhed, hans Fornuft og hans Liv afgang deraf, havde hun drevet paa denne Forbindelse med ligesaa megen Iver, som hun før havde afføjet den.

Porporas Afslag, den Lidenskab for Scenen, som han ikke havde undseet sig ved at tillægge Consuelo, kort sagt, alle de ulykkelige Nødsøgne, hvormed han fyldte flere Breve til Grev Christian uden med et Ord at omtale det Brev, som Consuelo havde skrevet, og som han havde understøttet, alt det havde valet hos den Gamle den bitterste Smerte og indgydt Stiftsdamen den dybeste Uvillie. Hun hadede, hun foragtede Consuelo, hvem hun til Nød kunde tilgive sagde hun, at hun ved sin usalige Kjærlighed havde forvirret Alberts Fornuft, men som ikke kunde sige sig fri

for at have skamløst forraadt ham. Hun vidste desværre ikke, at Alberts virkelige Morder var Porpora. Ethvert Diebst af den stakkels Tante syntes at sige til Consuelo: „Du har ombragt vort Barn, Du har ikke kunnet gjen-give ham Livet, og nu har vi intet Andet tilbage end den Skjændsel at have sluttet en Fremtidspagt med Dig.“

Denne stumme Krigserklæring fremskyndte Consuelos allerede fattede Beslutning at trøste Stiftsdamen saameget som muligt i Anledning af den sidste Ulykke.

„Tør jeg ubede mig af den naadige Frue, at hun vil bestemme mig en Tid, hvori jeg kan tale med hende alene? jeg maa bort for Daggrø, og jeg kan ikke fjerne mig herfra uden agtelsesfuldt at meddele Dem mine Hensigter.“

„Deres Hensigter, de lade sig nok gjætte,“ svarede Stiftsdamen i en skarp Tone. „Bær De rolig, Frøken, Alt er i Orden, og de Rettigheder, der tilkomme Dem efter Loven, skulle samvittighedsfuldt blive paaagtede.“

„Jeg seer tvertimod, at De mistjender mig aldeles, og jeg længes derfor efter . . .“

„Belan! siden jeg ogsaa maa drikke den Kalk,“ sagde Stiftsdamen og reiste sig, „saa lad det ligesaa godt stee strax, medens jeg endnu har Mod dertil. Følg mig, Signora! Min ældste Broder synes at slumre i dette Dieblit, men Herr Supperville, der har opfyldt min Bøn om endnu en Dag at blive hos ham, vil have den Godhed i en halv Timestid at træde i mit Sted.“

Hun ringede og lod Doctoren kalde, derpaa vendte hun sig til Baronnen:

„Broder,“ sagde hun, „din Møie er spildt, eftersom vor Broder Christian endnu ikke har Følelsen af sin Ulykke. Maaskee vil han aldrig faae denne Følelse! Maaskee er

denne apathiske Tilstand en Forløber for Døden, jeg har da kun Dig tilbage i Verden. Tænk paa din Sundhed der har lidt altfor meget ved den Sløvhed, hvori Du er nedfunket. Du er vant til Bevægelse og fri Luft; tag dit Gevær og gaa Dig en Tour; Jægeren skal bringe Hundene efter Dig, gjør det for min Skyld, Frederik. Lægen forlanger det, og din Søster beder Dig derom! det er den største Trøst, som Du i dette Dieblit kan give mig thi Du er mit sidste Haab i den sørgelige Alderdom, jeg gaaer imøde.“

Baronen tøvede, men gav tilsidst efter. Hans Tjenere toge ham under Armene, og han lod sig føre bort som et lille Barn. Doctoren betragtede Grev Christian, der ikke gav noget Tegn til Følelse, skjøndt han svarede paa Lægens Spørgsmaal og syntes at kjende de Omstaaende, som han betragtede med en mild og ligegyldig Mine.

Feberen har Intet at betyde,“ sagde Supperville sagte til Stiftsdamen; „hvis den ikke tager til henimod Aften, saa er der ikke noget Foruroligende deri.“

En Smule beroliget bad Wenceslawa Doctoren om at vaage lidt hos Broderen og førte Consuelo ind i et stort, i gammeldags Smag rigt udstyret Gemak, hvori hun aldrig før havde været. En stor Paradefeng, hvis Gardiner ikke vare berørte i mere end tyve Aar, stod derinde. Det var det Bærelse, hvori Wanda, Grev Alberts Moder, havde opgivet Aanden.

„Her,“ sagde Stiftsdamen høitideligt, efterat hun havde lukket Døren, „sandt vi Albert for to og tredive Dage, siden efterat han i fjorten Dage havde været forsvunden. Siden hint Dieblit forlod han ikke den Lænestol, hvori han er død i Nat.“

De tørre Ord i denne nekrologiske Underretning ud-

taltes med en saa bitter Betoning, at de borede sig ligesom Braadde i den stakkels Consuelos Hjerter.

Stiftsdamen tog sit Nøglebundt af Bæltet og gif hen til et stort rigt udssaaret Egetræes Skab og aabnede begge Dørene paa vid Gab. Consuelo saae en Masse gammelbogs og forunderligt formede Klenodier for sig besfatte med Diamanter og Edelstene af stort Værd.

„Her,“ sagde Stiftsdamen ere de Familiesmykker, som min Svigerinde, Grev Christians Frue, besad, inden hun blev gift. Derhenne ligger min Bedstemoders Smykker, og her en Mængde andre, som hendes Gemal har kjøbt til hende. Alt dette tilhørte Albert og tilhører nu Dem som hans Enke. Tag det med Dem og vær ikke bange for, at Nogen skal gjøre Dem Retten stridig til disse Kostbarheder, som vi ikke sætte nogen Priis paa. De Documenter, der give Dem Ret til min Neveys Mødrenearv, ere i Orden og ville inden en Time være i Deres Hænder, og hvad hans Fædrearv angaaer, saa vil De uden tvivl desværre ikke længe komme til at vente paa den. Det er Alberts sidste Villie, som jeg fuldbyrder. Mit Ord har for ham betydet ligesaa meget som et Testament.“

„Frue,“ svarede Consuelo, idet hun med Afsty luffede Skabet, „et Testament vilde jeg have sønderrevet, og Deres Ord beder jeg Dem om at tage tilbage. Jeg trænger ligesaa lidt til disse Kostbarheder som De, og jeg vilde betragte det som en Blet paa mit Liv at besidde dem. Naar Albert har testamenteret dem til mig, saa har det uden tvivl været hans Tanke, at jeg skulde uddele dem til de Fattige. Jeg er imidlertid daarligt skiftet til Sigt, thi jeg forstaaer mig ikke derpaa og veed ikke, hvorledes disse Skatte bedst kunne gjøres nyttige. Dem, Frue, der baade har Forstand paa disse Ting og Edelmødighed,

Dem tilkommer det at disponere derover. Jeg afstaaer Dem alle mine Rettigheder, hvis jeg virkelig efter Loven har Rettigheder, hvad jeg ikke veed og aldrig vil vide. Jeg begjærer kun een Gunst af Dem, og det er den, at De aldrig saarer min Stolthed ved at fornøye et saadant Tilbud."

Stiftsdamens Miner forandrede sig. Nødt til at agte Consuelo, uden at hun kunde bekvemme sig til at beundre hende, forsøgte hun at trænge ind paa hende.

"Hvad tænker De paa," sagde hun, idet hun betragtede hende skarpt, "De er jo selv uden Formue."

"Om Forladelse, naadige Frue, jeg er rig nok. Jeg er tarvelig vant, og jeg har Lyst til at arbeide."

"De vil altsaa begynde igjen paa . . . hvad De kalder Deres Arbeide?"

"Jeg er nødt til det, thi min Samvittighed gjør mig det til Pligt, hvorlidt jeg end i Diebliffet er stemt for det."

"Og hvorledes vil De forlige dette med Deres nye Rang?"

"Hvilken Rang, Frue?"

"Den, der tilkommer Alberts Enke."

"Naadige Frue, jeg vil aldrig glemme, at jeg er hans Enke, og min Opførsel skal altid være den Husbond værdig, som jeg har mistet."

"Og alligevel vil Grevinden af Rudolstadt betræde Bræderne?"

"Der er ingen anden Grevinde af Rudolstadt end Dem, Frue, og efter Dem ingen Anden end Deres Niece, Baronesse Amalie."

"Nævner De hende for at haane hende?" raabte

Stiftsdamen, der foer sammen, ved at høre Amalies Navn, som om hun var stuet af en Slange.

„Hvortil dette Spørgsmaal, Frue?“ svarede Consuelo med en Forbauselse, om hvis Oprigtighed Wenceslawa ikke kunde tvivle. „For Himlens Skyld, sig mig, hvorfor jeg ikke har truffet den unge Baronesse her! Hvad er der hændt hende? min Gud, er hun ogsaa død?“

„Nei, sagde Stiftsdamen med Bitterhed, „Gud give at hun var død! Tal ikke oftere om hende.“

„Og dog er jeg nødt til at erindre Dem om Noget, som jeg hidtil ikke har tænkt paa. Hun er den eneste retmæssige Arving til Familiens Gods og Titler. Det maa berolige Deres Samvittighed med Hensyn til Alberts Efterladenskab, da Lovene ikke tillade Dem at disponere derover til Fordeel for mig.“

„Ingen kan berøve Dem Deres Ret til Deres Enkesæde og til enhver anden Besiddelse, som efter Alberts sidste Villie tilkommer Dem.“

„Men Intet kan forhindre mig i at give Afkald derpaa, og det gjør jeg. Albert vidste godt, at jeg hverken tragede efter Rigdom eller efter nogen Oretitel.“

„Verden tillader Dem ikke at gjøre Afkald.“

„Verden, Frue! Nu, det er netop det Punkt, hvorefter jeg ønskede at tale med Dem. Verden vilde hverken forstaae Alberts Kjærlighed til mig, eller hans Families nedladende Godhed imod en Pige i min Stilling. Den vilde bebreide ham det i hans Grav og søge at kaste en Skygge paa deres Liv. Man vilde betragte det som en Latterlighed af mig at tage derimod, maaskee som en Skjændsel, thi jeg gjentager det, Verden begriber slet ikke hvad der er foregaaet imellem os. Lad det da blive en Hemmelighed for Verden saavel som for Deres Folk, thi min Læ-

rer og Doctoren, der vare de eneste fremmede Vidner til denne i al Hemmelighed sluttede Pagt, have Intet forraadt og ville Intet forraade. For den Første indستاer jeg, og den Sidstes Tausshed kan og maa De sikkre Dem. Vær altsaa fuldkommen rolig med Hensyn til dette Punkt, Frue, det vil kun beroe paa Dem selv, om De vil tage denne Hemmelighed med i Graven, og aldrig, saavidt det beroer paa mig, skal Baronesse Amalie ane, at jeg har den Ære at være hendes Cousine."

"Consuelo, min Datter!" raabte Stiftsdamen hullende, „bliv her hos os! De besidder en skjøn og ædel Sjæl og en ophøiet Aand, forlad os ikke mere!"

"Mit Hjerte der er Dem hengivent, ønsker intet mere," svarede Consuelo, idet hun med Omhed besvarede den gamle Dames Kjørtegn; „men det kan ikke skee uden at forraade vor Hemmelighed eller bringe Andre til at gjette den, og jeg veed, at Familiens Ære er Dem dyrebare end Livet. Lad mig derfor nu ufortøvet rive mig ud af Deres Arme og dermed yde Dem den eneste Tjeneste, som det staaer i min Magt at vise Dem."

Taarerne, som Stiftsdamen fældede under dette Optrin, lettede hendes Bryst fra den skrækkelige Byrde der tyngede paa det. Det var de første Taarer, hun havde udgydt siden Grev Alberts Død.

Hun modtog Consuelos Offer, og den Tillid, hun skjænkede hende, viste, at hun omsider havde lært at vurdere denne høisindede Charakter.

Hun forlod Consuelo for at meddele Capellanen, hvad der var foregaaet, og for at blive enig med Vægen og Porpora om Nødvendigheden af at bevare en ubrødelig Tausshed.

S l u t n i n g.

Da Consuelo nu følte sig fri, benyttede hun Dagen til at gennemstreife Slottet, Haven og Omegnen for endnu engang at besøge alle de Steder, der erindrede hende om Alberts Kjærlighed. Hun vovede sig endogfaa til at besøge Schreckenstein og dvælede nogen Tid i den gyselige Hvælving, der faa ofte havde givet Gjenlyd af Alberts smertelige Suk.

Men hun maatte snart fjerne sig, thi hun følte, at hendes Mod vaklede, hendes Sanser forvirredes, og hun syntes endogfaa at høre en dyb Stemme inde fra Bjerget. Hun vovede ikke at tilstaae for sig selv, at hun hørte den ganske tydeligt. Og dog var Albert og Zdenko ikke mere! Det kunde ogsaa være et sygeligt Sandsebedrag, som hun ffyndte sig at komme bort fra.

Da hun henad Aften igjen nærmede sig Slottet, saae hun Baronen komme hjem fra Jagt, og hans Gang var allerede fastere og muntre. „Han dør ikke dennegang,“ tænkte den unge Enke.

Stiftsdamen spiste, eller lod som hun spiste, inde i Grev Christians Bærelse. Capellanen, der havde bedet inde i Capellet hos den Døde, forsøgte ligeledes at sætte sig tilbords; men han havde Feber og besandt sig ilde ved den første Mundfuld. Lægen var lidt fortrædelig derover, thi han var sulten og maatte lade sin Suppe staae og blive kold for at skaffe Capellanen ind i hans Bærelse. „Der er ikke Kraft eller Mod skabt i disse Folk!“ udbrød han, idet han gif. „Der er kun to Mænd her i Huset: Stiftsdamen og Signoraen.“

Han kom snart igjen tilbage med den faste Beslut-

ning, at han ikke vilde tage sig den Geistliges Udebe-
 findende synderlig nær, og han og Baronen gave sig nu tap-
 pert i Lag baade med Netterne og Flaskerne. Porpora,
 der var heftigt angreben, kunde hverken tale eller spise, og
 Consuelo sad og tænkte paa hin Aften, da hun sidste Gang
 havde spist i denne Sal og siddet imellem Albert og An-
 zoletto. Noget efter begyndte hun og hendes Lærer at pakke
 deres Tøi. Hestene bleve bestilte til Kloften fire næste
 Morgen, og før man skiltes ad, begave de sig Begge hen
 til Grev Christians Seng. Han sov rolig, og Superville,
 der længtes efter at komme ud af dette Sørgehus, forsik-
 krede, at der var slet ingen Feber.

„Er det ogsaa vist?“ spurgte Consuelo sagte og be-
 lymret.

„Det forsikrer jeg Dem,“ svarede han. „For denne
 Gang er han frelst, men det vil neppe vare længe. I
 hans Alder føler man i Crisens Dieblik ikke Smerten saa
 levende, men den sorgelige Følelse af at være alene gjør
 det snart af med En. Det er ganske, som naar En gaaer
 et Skridt tilbage for at tage Tilloeb til et kraftigt Spring.
 Pas derfor paa, thi jeg antager, at De dog ikke for Al-
 vor har givet Afkald paa Deres Rettigheder.“

„I fuldt Alvor, det kan jeg forsikre Dem,“ svarede
 Consuelo. „Jeg forbauses over, at man ikke vil troe No-
 get, der er saa simpelt.“

„De maa tillade mig, Frue, at jeg tvivler, indtil
 Deres Svigerfader er død. De har imidlertid begaaet
 en stor Feil i ikke at tage Familiefnykkerne og Afdoms-
 documenterne i Forvaring. Dog ligemeget! De har De-
 res Grunde, som jeg ikke kan gjennemskue, men jeg tænker
 mig, at en saa rolig og besindig Person som De, ikke vil
 handle letfindigt. Jeg har givet mit Ord paa ikke

at forraade denne Familiehemmelighed og jeg vil vente, til De selv løser mig fra mit Ord. Mit Vidnesbyrd kan paa rette Tid og Sted være Dem til Nytte, og De kan stole paa mig. De vil altid kunne finde mig i Bayreuth, hvis Gud lader mig leve, og i dette Haab kysser jeg Deres Haand, Fru Grevinde."

Superville tog Afshed fra Stiftsdamen, forsikrede, at den Syge var uden Fare, skrev en Recept endnu, modtog en betydelig Sum, der dog forekom ham altsfor ringe i Forhold til hvad han havde ventet sig af Consuelo, fordi han saa ivrigt havde tjent hendes Interesser, og forlob Slottet Klokken ti om Aftenen. Consuelo var forbauset og opbragt over denne Mand's Materialisme.

Friherren følte sig rast, da han gik tilhvile, og Stiftsdamen lod sin Seng bringe hen til Broderens Leie. Consuelo ventede, til Alt i Slottet var stille; derpaa tændte hun sin Lampe og gik hen til Capellet, just som Slotsuhret slog Tolv.

Bed Enden af Korsgangen, der førte hen til Capellet, fandt hun to af Husets Tjenere, der foer sammen, da de saae hende, og tilstod, hvorfor de vare her. De havde faaet Ordre til at holde Vagt ved Grev Alberts Lig, men de vare blevne bange for at opholde sig inde i Capellet og vilde hellere vaage og bede udenfor Døren.

"Bange? hvorfor?" spurgte Consuelo, bedrøvet over at en saa god og fortræffelig Herre ikke indgjød sine Tjenere anden Følelse end Frygt.

"Ja, hvad skal man sige, Signora," svarede en af Tjenerne, der var langt fra at ane, at han talte med Alberts Enke; "vor unge Herre har havt forunderlige Bekjendtskaber og har havt megen Omgang med Aandeverdenen. Han havde Samtaler med de Døde, udgrundede

det skjulte, gif aldrig i Kirke og spiste og holdt Maaltid med Zigeunerne, kort sagt, man veed aldrig, hvad der kan tilstøde En, naar man tilbringer Natten i Capellet. Om det skulde kostet vort Liv, kunde vi ikke blive derinde. See blot paa Cynaber! han har ikke faaet Lov til at komme ind, og han har ligget hele Dagen udenfor Døren, men han har hverken spist, vort sig eller hylet. Han veed meget godt, at hans Herre er derinde og er død, men han har ikke en eneste Gang gjort Forsøg paa at komme ind til ham. Først efter Midnat er det stakkels Dyr blevet uroligt: det har snust til Døren, kradsset paa den og jamret sig, som om det vidste, at dets Herre ikke længer var alene derinde."

"I stakkels Taaber!" sagde Consuelo heftigt. "Hvis I havde mere Følelse i Hjertet, vilde Eders Forstand ogsaa være stærkere." Med disse Ord gif hun, til Bogternes Forbavselse og Skræk ind i Capellet.

Albert laa paa en Paradefeng, hvis Teppe var broderet med Familievaabnet i de fire Hjørner. Hans Hoved hvilte paa en sort Silkepude besaaet med Sølvtaarer, og en tredobbelt Række Vorkjerner belyste hans blege Ansigt, der var vedblevet at være saa roligt, reent og mandigt.

Efter Familiestil havde man klædt den sidste Rudolstadt i sine Forsædres gamle Dragt. Han havde Grevekronen paa Hovedet, Sværdet ved Siden, Skjoldet ved Fødderne og Crucifixet paa Brystet. Med sit lange Haar og sorte Skjæg lignede han fuldkomment de gamle Riddere, hvis langstrakte Billeder hvilede rundt om paa deres Grave. Gulvet var bedækket med Blomster, og Røgelse brændte langsomt i de forgyldte Staalet ved de fire Hjørner af Baaren. I tre Timer had Consuelo for sin Ægtefælle og betragtede ham i hans ophøiede No. Døden havde

udbredt en mørk Farve over hans Ansigt, men forandret hans Træk saa lidt, at hun flere Gange glemte, idet hun beundrede hans Skjønhed, at Livet var vejet fra ham. Hun troede endog at høre ham trække Veiret tungt, og da hun et Dieblit fjernede sig fra ham for at kaste Røgelse i Skaalerne, forekom det hende, som om hun hørte en let Raslen og saae Draperiet bevæge sig neppe mærkeligt. Hun gik strax hen til Liget, og idet hun lyttede til hans stive Mund og stumme Hjerte, forsvandt igjen dette flygtige og vanvittige Haab.

Da Klokken slog tre, reiste hun sig og trykkede det første og sidste Kjærlighedskys paa sin Husbonds Læber.

„Levvel, Albert,“ sagde hun høit og henreven af et religiøst Sværmeri; „nu læser Du tydeligt i mit Hjerte; der er ingen Sky mere imellem os, og Du veed, hvor høit jeg elsker Dig. Du veed, at det ikke er en glemsom Enke, men en trofast Hustru, der forlader dit Hus og tager Dig for evigt med i sin Sjæl. Levvel, Albert! Du sagde, at Døden gaaer kun imellem os og adsplitter os paa Strømt for at forene os i Evigheden. Tro imod den Religion, Du har lært mig, og overbeviist om, at Du har gjort Dig værdig til Guds Kjærlighed og Velsignelse, græder jeg ikke for Dig, og Intet skal mane Dig frem for min Sjæl under Dødens falske og ugudelige Billede. Der er ingen Død, Albert! Du havde Ret, det føler jeg i mit Hjerte, thi jeg elsker Dig evigt.“

Idet Consuelo sagde disse Ord, bevægede Gardinerne sig, der hang ned bag Katakalken, og da de pludselig deelte sig, opdagede hun Zdenkos blege Ansigt. I det første Dieblit forfrækkedes hun næsten, thi hun havde vant sig til at betragte ham som sin Dødsfjende. Men fra hans Dine lyfte der hende en mild Glæde imøde, og han

raakte hende henover Ligklædet sin haarde Haand, som hun ikke tøvede med at trykke imellem sine.

„Vi ville slutte Fred ved hans Hvilested, Du stakkels Barn,“ sagde han smilende. „Du er et godt Guds Barn, og Albert er tilfreds med Dig. Han er nu lykkelig og sover saa sødt, den gode Albert! Du seer, at jeg har tilgivet ham. Da jeg hørte, at han sov, kom jeg hid, og nu vil jeg ikke mere forlade ham. Jeg vil i Morgen bære ham hen i Grotten, og vi ville der igjen tale om Consuelo „Consuelo de mi alma!“ Gaa nu hen og hvil Dig, mit Barn, thi Albert er ikke alene. Zdenko er her, og han har det saa godt hos sin Ven! Ulykken er besvoret og Døden er overvunden — den tre Gange lykkelige Dag stiger frem, den, man har gjort Uret, hilser Dig.

Consuelo kunde ikke længer udholde den stakkels Af-sindiges barnlige Glæde. Hun sagde ham et kjærligt Farvel, og da hun aabnede Døren til Capellet, lod hun Cynaber styrte ind til sin gamle Ven, som han uafsladelig hylende havde kaldt paa.

„Kom, stakkels Cynaber, saa skal jeg lægge Dig under din Herres Seng,“ sagde Zdenko og hjærtegnede ham som et lille Barn. „Kom, kom, min Cynaber! nu ere vi alle Tre sammen og forlade ikke mere hinanden.“

Consuelo gik ud og vakte Porpora. Derpaa sneg hun sig sagte ind i Grev Christians Bærelse, imellem hans og Stiftsdamens Seng.

„Er det Dig, min Datter,“ sagde den Gamle til hende uden at vise nogen Overraskelse; „det er mig en Lykke at see Dig. Væk ikke min Søster! hun sover nu, Gud være lovet, saa godt, og gaa Du ogsaa hen og læg Dig. Jeg er ganske rolig, thi min Søn er frelst, og snart kommer jeg mig ogsaa.“

Consuelo kysede hans hvide Haar, hans rynkede Hænder og skjulte sine Taarer, for at de ikke skulde rive ham ud af hans Illusioner. „Gud har sat en Grændse for Smerten,“ tænkte hun, „i dens eget Overmaact. Gid disse Ulykkelige maae hvile sødt og længe!“

En halv Time efter tog hun med et blødende Hjerte bort fra sine gamle Venner og kjørte med Porpora henover Slottets Vindebro uden at tænke paa at dette mørke Slot, hvis talrige Grave og Gittre omsluttede saamange Skatte og saamange Lidelser, nu var hendes lovmæssige Eiendom.

Ende.

